

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

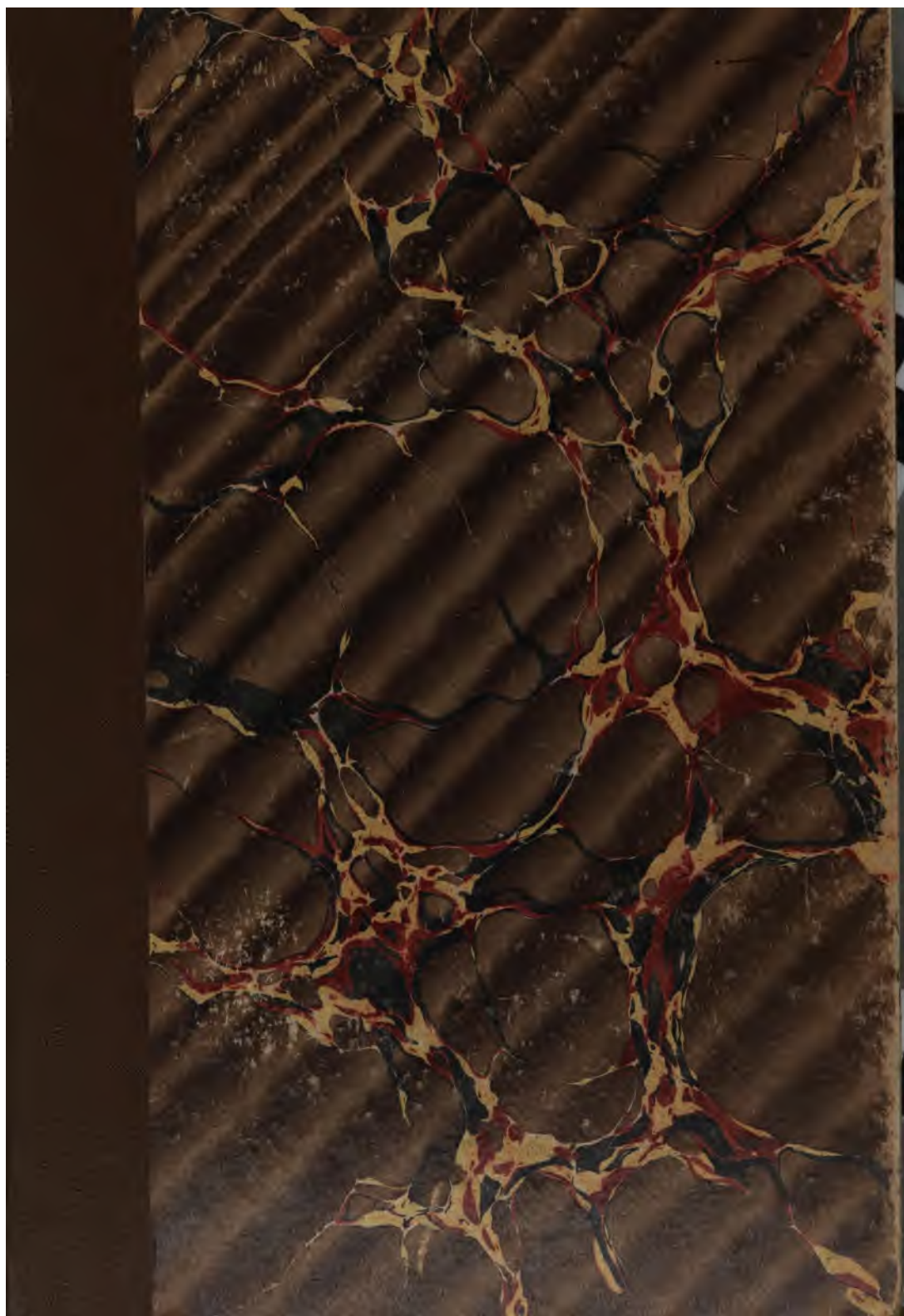
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

CR 22
U 35

CORPVS
SCRIPTORVM ECCLESIASTICORVM
LATINORVM

VOL 35, II

C 822
v. 35. 2.

CORPVS
SCRIPTORVM ECCLESIASTICORVM
LATINORVM

EDITVM CONSILIO ET IMPENSIS
ACADEMIAE LITTERARVM CAESAREAE
VINDOBONENSIS

VOL. XXXV

EPISTVLAE
IMPERATORVM PONTIFICVM ALIORVM
INDE AB A. CCCLXVII VSQVE AD A. DLIII DATAE
AVELLANA QVAE DICITVR COLLECTIO

EX REVISIONE
OTTONIS GVENTHER

PARS II
EPISTVLAE CV—CCXXXIII. APPENDICES. INDICES.

PRAGAE
F. TEMPSKY

VINDOBONAE
F. TEMPSKY

LIPSIAE
G. FREYTAG

MDCCLXXXVIII.

EPISTVLAE
IMPERATORVM PONTIFICVM ALIORVM

INDE AB A. CCCLXVII VSQVE AB A. DLIII DATAE
AVELLANA QVAE DICTVR COLLECTIO

RECENSUIT COMMENTARIO CRITICO INSTRVXIT
INDICES ADIECIT

OTTO GVENTHER

PARS II
EPISTVLAE CV—CCXXXXIII. APPENDICES. INDICES.

PRAGAE
F. TEMPSKY

VINDOBONAE
F. TEMPSKY
MDCCCLXXXVIII.

LIPSIAE
G. FREYTAG

Typis expressit Rudolphus M. Rohrer, Brunae.

SACRO ET BEATISSIMO ET COMMINISTRO PATRI HORMISDAE DOROTHEUS IN DOMINO SALUTEM. Ait quodam loco cuncta beatissimus diuinorum praeceptorum promens miracula Salomon,
 5 sicut aqua frigida animae sitienti suauis, sic benignum nuntium longinquis ex terris, et sacer David spiritalem pulsans lyram psallit: quam speciosi pedes eorum, qui euangelizant bona! sed equidem et uos cunctos † dicetis. quid 2
 autem sic est animae hominis suaue aut quid ita impinguat
 10 ossa quam specioso nuntio cognoscere uerae pacis nutritorem et rectae numquam errantem propugnatorem fidei ad ecclesiarum sanctarum transire gubernacula et tamquam ex arce quadam ad consensum rogare dispersa et continuo quidem in principatum suae sedis festinantis membra ecclesiae, quae

3 Prou. 25, 25 7 Esai. 52, 7 (cf. Nah. 1, 15 et Rom. 10, 15)

105. *Dat. simul cum ep. 107 a. 515 die 12 Ian. per Patricium; accepta eiusdem anni die 28 Mart. De tempore omnium fere quotquot Auellana collectio continet epistularum aut ab Hormisda aut ad eum datarum adcuratius egi in commentatione 'Beiträge zur Chronologie der Briefe des Papstes Hormisda' = Sitzungsber. der kais. Akademie der Wissensch. in Wien, philos.-hist. Classe CXXXVI (1892), XI. Epist. 105 edd. Car. I² 438; Bar. ad a. 515, 8; Collect. Concil.; Thiel 743. 2 coministro V 3 beatissimis V, corr. a² 4 diuinorum] uiro- rum Va: alias 'diuinorum' in margine a², unde diuinorum receperunt codices ex a descripti 5 post suauis del. est traducta lineola V man. 1: recepit est a eiusque familia 8 sed V: sic a⁴ uos V: nos a² cunctos del. a² dicetis Va: dicens ut uidetur a², docens Car., <beatos> dicetis dubitanter Hartel; desperavi de sanandis uerbis sine dubio grauius corruptis 9 sic est Thiel: sicut V qid V 10 uerae o: uir Va, uere a² 11 errantem scripsi: errantes V, quo seruato propugnatores o² 13 rogare V: als 'congregare' suprascripsit a², unde deus (dñs pro als) congregare rogare o, deum congregare (del. rogare) o², dei congregare Car. 14 tuae Bar. festinantes V, correxi sublata uulgata ante membra interpunctione*

uobis Christus et deus noster credidit uenerandi patris supplicationibus annuens, contemnente prius concordiam ad unitatem uenire et præcedentem diuisionem atque inuidiam uestrae tantum ordinationis perimere calculo et nunc in concordiam atque serenitatem constare omnem terminum sanctae illius 5
 3 ecclesiae? haec <di>dicimus non ante multa spatia temporis, sperabam autem et antiquam consuetudinem cognoscens ecclesiae et uestrum audiens socialem atque inreprehensibilem morem uestris litteris firmiora atque manifestiora cognoscere. sed quia tempore hiemis ad haec uos implenda retentos esse 10
 considerauit et aptum atque debitum fuit et plenam et dei amatricem caritatem etiam scripulosa transire, scribo atque alloquor beatum uestrae sanctitatis caput, significans conlætari beatæ sedi sacratissimi Petri apostoli, quod tali regitur manu, quæ suscepit principem, non qui honorem raperet sed 15
 qui raperetur ab eo et, sicut multiplex tradit sermo ac nos ita habere credimus, nutritorem pacis et rectæ fidei certatorem et humanitate mentis et caritate, quæ circa cunctos
 4 est, tamquam pretiosis lapidibus coronatum. etenim cuncta te uolo uenerande pater agnoscere, quod ex antiquis sanctis 20
 ac uenerandis patribus suscipiens illius beatæ sedis affectum et hunc tamquam paternam sortem custodiens addere hoc opto atque festino, ut ueniat in hoc studio terminus utilis humanitate quidem domini et dei nostri Iesu Christi, intercessionibus autem in cunctis beatissimi apostoli Petri et in 25
 omnibus sapientissimi Pauli, ut uenerandæ eorum sedi et tuæ beatitudini iuste debitus honor custodiatur atque reddatur, ut

1 patri V, corr. a²: fratris Bar. 3 præcedentem V, corr. a²
 4 clanculo V, corr. Bar. concordia atque serenitate Thiel 6 dicimus V, corr. Bar. 7 antequam V, corr. p² 8 uestrum o et a man. rec.: ur V 9 <ex> uestris Bar. firmior V, corr. a² 12 scrupulosa a man. post 14 <nos> beatæ Bar. beati V, corr. Car. sedis V 16 qui p²: quia V ac scripsi: haec V, et Bar. <se> habere Bar. 18 humilitate (sic!) . . caritate . . coronatum Bar.: humanitatem . . caritatem . . coronantem V 21 affectu V, corr. p² 23 ut p: et V 27 honore V, corr. ras. man. post. a

uestris temporibus uelut secundum principatum sedes apostolica honore congruenti suscipiat et omnis discordia recedat ex ecclesia omnium nostrum catholica uoluntate, domini etiam et dei nostri Iesu Christi, et Nestorium et Eutychen impios
 5 et horum seruantes dogmata et qui istorum fuere sectatores aut extant et omnem haeresim anathematizantium semper et rectam atque incontaminabilem fidem inconcussam tamquam anchoram certam atque firmam tenentium et paratorum ad pacem, nullo, quod absit, impediante, praesertim uenerando
 10 capite uestro, sicut didicimus, homines contentiosos horrente, quibus et uita et esca est sacerdotum dei inter se altercantium separatio, ut non ab omnibus uelociter cogniti tamquam lupi in uestimentis ouium facile ab apostolica ecclesia repellantur. ista nunc scripsi beato capiti uestro per Patri- 5
 15 cium spectabilem, communem filium, et consuetudinis affectu superans rationem et circa illam beatam sedem caritate deuinctus et omni die uidere desiderans congruentem atque debitam uenerationem ei seruari. scribe igitur, in cunctis. 6
 beate, tamquam unanimes atque optanti animam quoque offerre
 20 pro fide orthodoxa et ecclesiarum pace sanctarum et ut custodiantur uenerandae sedi in omnibus beati Petri conuenientia. quod facile fiet ordinata unitate cunctorum et omnium ad uos tamquam ad firmum festinantium portum; diuisiones etenim et cetera contemnere consuerunt et ordini decentia
 25 non seruant. omnem fraternitatem, quae est uestrae sanctitati coniuncta, ego et qui mecum sunt multum in domino salutamus. ET ALIA MANU: Saluari me in domino orate, sanctissimi et beatissimi patres! Accepta epistola Dorothei epi- 7

13 cf. Matth. 7, 15

1 nostris *Car.* sedis apostolicę *V*, *correx* 2 honori congruenti *V*, *corr.* *p*: honorem congruentem *a*² 3 ex ecclesia *scripsi*: et ecclesię *V* 9 nulla *V*, *corr.* *Bar.* uenerando capite *p*: uenerandi capiti *V*, uenerando capiti *o* 10 horrentes *V*, *corr.* *Bar.* 14 repellantur *V* 15 expectabilem *V*, *corr.* *p*: uirum spectabilem *Car.* 19 uni animi *V*: unanimes *a*² 21 uenerande *V* 24 et cetera *temptau*: et contra *V*, contra *Bar.* 25 sanctitatis *V* 26 <et> ego *Bar.* 27 manu *o*²: manus *V*, manus *a*

1

2

2811
1823
" 35/12

51	1001
----	------

CORPVS
SCRIPTORVM ECCLESIASTICORVM
LATINORVM

VOL. 35, II

- 2 confidimus. quia igitur dubitationes quaedam de orthodoxa
religione in Scythiae partibus uidentur esse commotae, id
specialiter clementiae nostrae placuit, ut uenerabilis synodus
in Heracleotana ciuitate prouinciae Europae celebretur, qua-
tenus concordantibus animis et omni ueritate discussa uera
fides nostra orbi terrarum omni manifestius innotescat, ut
3 deinceps nulla possit esse dubitatio uel discordia. quapropter
sanctitas tua cum quibus sibi placuerit reuerentissimis epi-
scopis, quos de ecclesiis sub sui sacerdotii cura constitutis
idoneos et instructos erga orthodoxam religionem esse proba-
uerit, ad praedictam Heracleotanam ciuitatem intra diem
Kalendarum Iuliarum uenire dignetur. Data V. Kal. Ian.
Constantinopoli Senatore u. c. cons. Accepta prid. Idus
Maias Florentio u. c. cons.

(110.)

15

- HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. PER SEUERIANUM. Bene cle-
mentia uestra confidit, sicut datis ad me gloriosis designauit
affatibus, quod rei publicae uestrae specialiter proficiat, si
negotiis omnibus orthodoxae fidei causa praeponatur. haec est
enim, uenerabilis imperator, de suscepto moderamine rectoris
cura salubrior, ut eius sibi fauorem per opera bona conciliet,
2 qui uniuersum et tribuet et reget imperium. proinde me
quoque et domino nostro Iesu Christo conuenit supplicare
ut qui de ecclesiae suae concordia pietatem uestram cogitare
uoluit, hunc super hac parte concedere dignetur effectum, 25
quatenus temporibus uestris orthodoxa fide praeditus uniuersus
terrarum orbis exultet. de his uero, quae pro synodali con-

1 quia o: qua V 4 areocleotana V, corr. o² 9 quos o: quod com-
pendio pictum V 11 eracleotanam V die V, corr. o 14 ^{IAS} V
110. Dat. a. 515 die 8 Iul. per Seuerianum; respondet epistulae
109. Edd. Car. I² 441; Bar. ad a. 515, 16; Collect. Concil.; BTA
I 371; Thiel 747. 16 per Seuerianum *minutiore caractere in ipso*
uerborum ordine V 22 tribuit et regit Bar. 23 et fort. delendum
24 qui de o: qui d V

gregatione praecepistis, quid fieri oporteat, per fratres et
coepiscopos meos, qui propere subsequuntur, gloriae uestrae
insinuanda mandavi, quorum suggestionem, si diuinus fauor
mea uota prosequitur, competentius poteritis uniuersa cognoscere. Data VIII. Idus Iul. Florentio consule.

(111.)

ANASTASIUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. PER THEOPOMPUM
ET SEUERIANUM UU. CC. Omnia, quae benignitas conceperit,
animorum dulci ambitu et festinatione laudabili propagantur
10 nec sibi requiem putant posse praestari, donec ad effectum
saluberrimum desiderata perduxerint, et tunc quaedam ipsius
festinationis fit requies, dum contigerit spes uotorum. quod 2
in praesenti nos certa ratione pertulimus, donec caelestis fauor
et nostrae petitioni aditum et uestrae promissioni serenum
15 donet effectum. ergo quia uel maxima itineris longitudo uel 3
ultra solitum morem hiemalis asperitas, quod optabamus,
nobis fecit incertum, interim intra animos nostros desiderata
compressimus, beneficia diuina captantes, quae bonae exitus
rei sua interpositione decidunt. agnoscentes igitur, quod eius 4
20 pietas primam nobis gratiam condonauit, ut missa legatio ad
beatitudinem tuam feliciter remearet, ad secundam processimus,
ut dirigeretur a nobis promissa legatio, per quam et commem-
oratio fieret eorum, quae cum sanctissimis uiris longa deli-
beratione contulimus, et item deo auspice tam nostrae peti-
25 tionis quam uestrae gratiae ad integrum lux serena desplendeat
et toto orbi gaudia expectata donentur. commemorationis 5

111. Dat. Constantinopoli a. 516 die 10 Iul. per Theopompum et
Seuerianum. Edd. Car. 1^a 445; Bar. ad a. 516, 4; Collect. Concil.;
Thiel 764. 7 per Theopompum et Seuerinum u. c. (corr. Car.) minu-
tiore caractere V 12 sit V, corr. o contingerit V, corr. p 14 au-
ditum Bar. promissionis V, correxi 19 decidunt agnoscentes. Igitur
male Carafam secutus Thiel 22 dirigitur V, corr. o . 24 item
scripti: idem V, eodem p², inde Bar. 25 integrum a ante cor-
rectionem: integrum V et a corr. resplendeat Car. 26 toti
Labbe.

itaque loco uel salutationis honorem reddendo Theopompum uirum illustrem, comitem domesticorum, agentem sacri nostri palatii scolam, fidelem nobis uel pro suis moribus uel pro ipsa affectione genitalis nostrae prouinciae, sed et Seuerianum u. c. comitem sacri nostri consistorii ad uestram direximus sanctitatem, qui ordinem litterarum propria uoce testantes ad celeritatem spectata prouocent, quae etiam caelesti misericordiae credimus placuisse. Data XVII. Kal. Aug. Constantinop. Petro u. c. cons.

(112.)

10

HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. PER THEOPOMPUM ET SEUERIANUM. Sollicitari animum tuum, clementissime imperator, ambitiosa auditate commemoras, donec speratae unitatis redintegratio optata contingat. bona sunt desideria salutis et laudabilis quae se huiusmodi deo commendat intentio; prudentiae siquidem speciale documentum est, cum id, quod sibi utile credit, impatienter inquit. nam si in corporum morbis noxia est tarda curatio, quanto magis in salute animae grauius est ferendus remediorum fidelium serior appetitus? commoneamur spiritalibus institutis, ne quae prodesse possunt, in diem posterum differantur clamante sapientissimo Salomone: ne tardes conuerti ad dominum et ne differas de die in diem, quia sicut in incerto uitae tempora, ita in tuto animae conuenit esse remedia, ut intret in gaudium domini sui, quem ueniens dominus ea, quae sibi placent, inuenerit operari.

21 Eccli. 5, 8 24 cf. Matth. 25, 21

1 honore *V*, corr. *Edit. reg.* 4 genitali *V*, *correx*i mostrae *V*,
corr. o 7 spectatam o², speratam p², expectata *Bar.* quae etiam
Bar.: quae dam *V*, quaedam quae o², quaedam iam *Car.*

112. *Dat. (simul cum ep. 114) a. 516 non ante mensem Sept. per Theopompum et Seuerianum; respondet epistulae 111. Edd. Car. 1² 445; Bar. ad a. 516, 13; Collect. Concil.; BTA I 381; Thiel 766.*
11 per Theop. et Seu. *V* *minutiore caractere in margine* 19 cum
moneamur o² 20 ne quae o²: neque *V* 21 clamante *ex* clamantē *V*
23 intuta *V*, corr. o 25 inueniet *Bar.*

unde et fateor me fuisse miratum, cur tam diu legatio promissa tardauerit, cum facienda uis sit, ut regna caelestia rapiantur. uerum tamen instinctus ipse, quem mansuetudinis uestrae declarat alloquium, spem supernae misericordiae pollicetur; desuper est enim et ipsum uelle, quod bonum est. confido autem, quoniam qui coepit in uobis opus bonum, perficiet usque in finem. ergo uiae, cui coepistis, insistite 4 et spretis errantium lubricis nobiscum supra petram solida tenete uestigia. tali creuit ecclesia sancta consensu, quod his uerbis 10 apostolicorum actuum testatur historia: multitudinis credentium erat cor unum et anima una. nam quemadmodum connecti poterunt gratiae uinculis, quorum distant corda sententiis? 'fac, domine imperator, effectum rerum fidem probare 5 uerborum. non enim sermonibus cognoscuntur hominum corda 15 sed fructibus, cum et Abraham pater noster non nuda deo fide sed opere fidem commendante placuerit. unde uel pro 6 dispensatione mihi credita uel pietatis uestrae circa me benignitate perpensa, domine fili, hortor et supplico, ut studium pacis, quod per scripta praeferis, ad componenda nobiscum 20 adiutore deo ea in his, quibus laborant ecclesiae, dirigatis, quia secundum prophetam pax multa diligentibus nomen tuum et non est illis scandalum. non sunt incognita apud mansue- 7 tudinem uestram, quae nos ab ea, quam redintegrare cupimus, unitate discernant. date operam, ut laudando, quae profitemini, 25 compleantur effectui, et apostoli, cuius communionem creditis expetendam, totis uiribus sequimini disciplinam. in totum perditam noxiorum declinate contagia scientes non habere cum religiosis impios portionem nec ullum fidei cum perfidia esse consortium. consequens est, ut qui errorum detestatur prin- 8 cipes, oderit sectatores; execrabile habeatur in flore, quod 30

2 cf. Matth. 11, 12 6 Philipp. 1, 6 10 Act. 4, 32 15 cf. Matth. 7, 16 21 Psalm. 118, 165 27 sq. cf. Cor. II 6, 14 sq.

2 uis sit *Thiel* (cf. *Matth. 11, 12*): iussit *V* 6 cepit *V* 7 cepistis *V* 8 solidam *α* tenet *V*, corr. o 12 coniecti *V*, corr. o 17 dispensatione *V* 20 in his *V*, uix integra lectione 30 <et> execrabile *Bull. Taur.*

damnatur in semine. offerte hoc munus deo, pro uestris,
 precor, offerte temporibus; iam diu hanc a uobis hostiam pro
 9 tantis, quae uobis contulit, Christus expectat. quid opus est
 apud illum preces adhibere, qui supplicat? uos senatui urbis
 Romae, ut me ad pacem hortaretur, iniungitis; ego non solum 5
 cum his ad uos supplicationis uerba conuerto sed uestigiis
 10 uestris cum uniuersali aduoluor ecclesia. audite me pro Christo
 legatione fungentem: non patiamini ab improbis canibus Christi
 membra discerpi; quae insanabilia uidetis, abscidite, et quae
 aegra, curate. cur quae sana sunt, inualidis coniuncta qua- 10
 tiantur? seruare ordinem, quem ueritas ipsa praefinit, et pacem
 11 mundo, quam poscitis, reddidistis. haec et sub praesenti
 occasione depono et rursum ac saepius supplicare curabo
 sperans importunitatem hanc meam et deo esse placitum et
 apud uos quoque per adsiduas petitiones, quoniam id nos 15
 dominus docuit, uacuam non futuram. Data * *

(113.)

ANASTASIUS AUGUSTUS SENATUI URBIS ROMAE. PER THEOPOMPUM
 ET SEVERIANUM UU. CC.

IMPERATOR CAESAR FLAUIUS ANASTASIUS PONTIFEX INCLITUS 20
 GERMANICUS INCLITUS ALAMANNICUS INCLITUS FRANCICUS INCLITUS
 SARMATICUS INCLITUS TRIBUNICI IMPERII XXV CONS. TERTIO PIUS
 FELIX UICTOR AC TRIUMPHATOR SEMPER AUGUSTUS PATER PATRIAE
 PROCONSULIBUS CONSULIBUS PRAETORIBUS TRIBUNIS PLEBIS SENATUI
 SUO SALUTEM DICIT. Si uos liberique uestri ualetis, bene est; 25
 2 ego exercitusque meus ualeamus. quotiens utrisque publicis
 rebus prospera uoluntate consulitur, non solum exhortatio

4 suplicat V 5 hortetur Bar. 13 sursum V, corr. ρ² 16 post data
 lacunam 12 fere litterarum reliquit V

113. Dat. Chalcedone a. 516 die 28 Iul. per Theopompum et
 Seuerianum. Edd. Car. P² 446; Bar. ad a. 516, 5; Collect. Concil.;
 Thiel 765. 18 per Theopompum . . u. c. (corr. Car.) caractere minu-
 tiore V in margine 21 francius V, corr. o² 22 imper. cod. Angelic.:
 imperauit V (tribuniciae potestatis Car.) 25 si o²: sic V 27 exortatio V

sed postulatio quoque creditur esse conueniens, ut duabus in
 unum concurrentibus causis animus incitatus, quod felix et
 bonum partibus sit, ualeat adipisci. si enim Christus deus 3
 et dominus noster et per mitissimam uoluntatem et quandam
 5 dispensationis petitionem nos reuocauit ad se et redemptos
 proprio sanguine libertati restituit, ut salutem mortalitati
 praestaret, non uidetur absurdum tam apud gloriosissimum
 regem quam apud beatissimum papam almae urbis Romae
 patres conscriptos imperiali petitioni coniunctos ea sperare,
 10 quae et nobis et sibi deo annuente in commune proficiant,
 hoc est, ne fugitiuorum audiant concinnatos sermones et men-
 dacio solo compositos sed satisfactione suscepta, quam et
 ueritas et legatorum qui directi sunt inquisitio patefecit, ad
 desideratam pacem acceptabili deo uoluntate concurrant. in- 4
 15 dubitatum siquidem est ex longa annorum serie multam
 partem rei publicae uestrae uindicare constantiam. proinde
 oportet sanctissimum coetum uestrum sollerti studio ac pro-
 uido labore contendere tam apud excelsum regem, cui regendi
 uos potestas uel sollicitudo commissae est, quam apud uenera-
 20 bilem papam, cui intercedendi apud deum facultas est prae-
 stita, ut in ea parte animi sui bonitatem dignentur impendere,
 in qua utriusque rei publicae membra sperata sanitate sal-
 uentur. implebitis enim ueterem consuetudinem et nimis 5
 consilio uestro notissimam, si ea, quae publicae utilitati con-
 25 ueniunt, tractando sperando postulando effectum adipisci deo
 auspice feceritis. Data V. Kal. Aug. Chalcedone Petro cons.

9 ea sperare V: ad ea adspirare Usener in *Commentat. in honorem*
Th. Mommseni 765 adn. 22, sed cf. *Indicem s. u. 'sperare'* 11 au-
 deant V, corr. o² 15 multum V, corr. Bar. 16 uendicare Bar.:
 iudicare V 21 in ea o²: mea V 22 sperat V, corr. o² 26 CHAL-
 CEDON V

(114.)

RESCRIPTUM SENATUS URBIS ROMAE AD ANASTASIUM AUGUSTUM.

PER THEOPOMPUM ET SEUERIANUM UU. CC.

Si prima semper est, imperator inuicte, a regentibus supplicum spectata deuotio, si solo gratia dominorum conciliatur 5 obsequio, indubitanter agnosces, sacrae iussionis oracula quanta senatus uestri fuerint gratulatione suscepta, maxime cum ad hoc et animus domini nostri inuictissimi regis Theoderici filii uestri mandatorum uestrorum oboedientiam praecipientis accederet et sciamus supra omnia beneficia uestra tunc magis 10 nos erigi, cum dignos creditis, quibus debeat imperari. mox igitur sacrae studio iussionis implendae beatissimum papam Hormisdam credi<di>mus deprecandum. de quo parum est dicere, quia uota supplicantium benignitate praecessit; sed et nobiscum suas preces, ut quod hortamini fiat, adiunxit euangelicis 15 uoluntatem suam testimoniis adserendo, ostendens mundum supra multitudines peccatorum suorum scandalis plus grauatum, dum uox sit ista dominica: uae mundo ab scandalis, et <absc>idere oportere homines scandalizantem partem membrorum, quam ut in ignem non renuntiando scandalis mittantur 20 aeternum. sed et post haec diuinae lectionis exemplis, quam boni sint fructus pacis, ostendit, cum diceret et apostolum Paulum gratia dei plenum nihil tamen, quibus bene cupiebat, quod optaret, melius inuenisse, nisi ut pax dei, quae est supra

18 Matth. 18, 7 19 sq. cf. Matth. 18, 8 24 cf. Philipp. 4, 7

114. Dat. (simul cum ep. 112) a. 516 non ante mensem Sept. per Theopompum et Seuerianum; respondet epistulae 113. Edd. Car. 1² 447; Bar. ad a. 515, 14; Collect. Concil.; Thiel 768. 3 per Theopompum et seuerianum u. c. (corr. Car.) caractere minuitiore V in marg. 5 sola V, corr. Bar. 9 praecipientes V, corr. p² accenderet p² 13 hormisda V, corr. o credimus V, corr. p² 14 quia V: qua Bar. in marg. 16 suam a testimoniis V, corr. o 17 multitudinis V. correxi: multitudinem Car. 18 ue V ab V: a o cum Vulgata 19 abscondere scripsi: idem V, item Thiel, abscondere p²; uulgo abscondere uel abscondere inseruerunt post membrorum scandalizantium V, correxi 21 et post supra linea V 22 sit V, corr. o 24 optare V, corr. o²

omnem excellentiam, in eorum sensibus abundaret, quodque
in euangelio domini sit uox ista dicentis: quoniam pacifici
filii dei uocabuntur. et iterum ad ipsum scripturarum omnium 4
reuertendo doctorem, quanto ipsa uel fide, qua et caelestia
5 regna praesumimus et a peccatorum cruciatibus credendo sal-
uamur, caritas sit maior, ostendit testimonium tale subiciens:
spes fides caritas, maior autem omnium caritas. idem
spiritus gratia donante diuina caritatem uirtutibus omnibus
euacuat non habentes. ergo si et propter poenam scandala decli- 5
10 namus et pacem propter pacis bona sectamur et ad caritatem nos,
qui est caritas, Christus hortatur: quid est enim, quod retinet
catholico ardore festinos? quid est, quod delinquentis Acacii
impedit uolentes Christum uidere persona? quid est, quod a
suo liberi alieno grauantur errore? haec cum uenerabilis 6
15 papae latius fuerint expedita rescriptis, pro nostrae tamen
obsequio credidimus deuotionis indenda, ne non rogasse puta-
remur recondendo responsum, quod accepimus deprecantes.
proinde, piissime imperator, haec suo nomine senatus sereni- 7
tatis tuae clementia prouocatus adiunxit, ut animo quam
20 benigno in utraque re publica concordanda fuisti, tam esse
pio in ecclesiae redintegrandae unitate noscaris. nam ut pax
illa regnorum tantum scitur prodesse subiectis, sic haec reli-
gionis cum populo suo proficit imperanti. etenim quis non 8
haeresum perfidarum sequaces plus quam ipsos deliquisse
25 putet auctores? quis non post patibulum crucis diuidentes
iterum Christi membra condemnet? utinam haec iam uobis
regnantibus causa coepisset, ut facilius mala reprimerentur
nascentia quam prouecta! nam quis ambigat non potuisse
eius existere, cuius corrigi temporibus uideret errorem?

2 Matth. 5, 9 7 Cor. I 13, 13 8 cf. Cor. I 13, 1—8

1 abundare *V*, *corr.* *p*² quodque *Bar.*: quamquam *Y* 4 ipse *V*,
corr. *α*⁴ 11 hortamur *V*, *corr.* *cod. Angelic.* 12 delinquentis *Bar.*:
delinquentium *V* 13 impendit *V*, *corr.* *p*² persona *ex persona corr. V*
14 cum *ο*³: quam *V*, quamquam *p*² 17 recondendo *Bar.*: recedendo *V*,
reticendo *p*² 21 redintegrandae *V*, *corr.* *cod. Angelic.* 22 sic *ο*³: si *V*

(115.)

- HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. PER ENNODIUM ET FORTUNATUM
 EPISCOPOS UENANTIUM PRESBYTERUM UITALEM DIACONUM ET HILARUM
 NOTARIUM. Bene atque utiliter serenitas uestra curam prin-
 cipalis acuminis non tantum in administrando rei publicae
 exercet officio sed melioribus eam nobilitans institutis per
 eam redintegrandae unitatis auctorem uenerandi placat imperii.
 certi sunt enim de tutela regnantes, si nulla isdem praesi-
 dentibus ecclesiae castitas importuna diaboli commixtione
 2 maculetur. unde enim potest fieri, ut nitidas <pro> princi- 10
 pibus ad deum nostrum preces dirigat, si sit letaliter populus
 perfidia corruptus? nam sicut ante bona omnia est perfecta
 iuxta deum in imperatoribus sapientia, ita de sacrario
 mundorum pectorum pro his supplicatio debet et fidei
 animarum ubertate procedere. nulla uobis, sublimissime domine, 15
 triumphorum materia poterit esse iocundior quam de subiugatione
 perfidiae. hoc etiam fiducialiter et pro commissi nobis
 officii praerogatiua suggerimus, quia prope est, ut suum
 splendorem aliena patiaturs nube fuscari, qui cum deo tribuente
 amouere possit, in subditis tenebras manere permittit errorum. 20
 3 ergo quia mansuetudo uestra futuram synodum scriptis
 sacratissimis indicauit, cui nos interesse debere isdem paginis
 deo, ut credimus, sibi imperante commonuit, gaudemus scientes,
 quoniam directarum mentium est uenerabilis ecclesiae magistros
 expetere; soli enim declinant examen conscientiae, quae iusta 25

12 cf. Sapient. 6—9 passim

115. *Dat. a. 515 die 11 Aug. per Ennodium Fortunatum etc. Edd. Car. I² 441; nonnulla omittens Bar. ad a. 515, 19; Collect. Concil.; BTA I 371; Thiel 755. 2 per Ennodium . . notarium caractere minutione in marg. V 3 Vennantium V diac V Hillarianum V, correxi 6 nobilitas V, corr. p² 7 placeat V, corr. p² 8 hisdem V 10 pro add. Bar. 12 perfidie V, corr. p² 14 et V: ex p² 17 commissis V, corr. o 19 splendore V, corr. o 20 amouere V, corr. p² 22 hisdem V 24 directurum V, corr. Car. 25 sola V, corr. Car. declinant o²: declamant V quae iusta scripsi: quae uita V, qui uitae Gar. Binius, quae recta Thiel*

sunt, non tenentes. nam et feriato ore splendorem bonae uoluntatis enuntiat, qui per apostolicam immaculatamque fidem et per competentes praedicatores aut confirmari se optat aut corrigi. uerumtamen licet in his nullum saeculi 4
 5 praecedentis existat exemplum neque senioris facti qualitas aut commissa libris aut memoriis inserta teneatur, nihil ad nos, quibus dulce est beneficio dei pietate uestra inuitante inchoare meliora et hoc, quod non accepimus a parentibus, tam clari operis institutum nobis ipsis imponere: quia totum 5
 10 pro redintegratione fidei <et> ecclesiarum pace facere libenter amplectimur, si tamen maiorum nostrorum definitio et sanctorum patrum in suis radicibus inconcussa permaneat, si anathematizetur Nestorius cum participibus suis, qui euacuans diuinae sacramenta naturae beatam Mariam uirginem nudi hominis
 15 mentitur esse genetricem oblitus angelicae annuntiationis, per quam mundo innotuit, quia quod ex ea nasceretur, uocandum esset sanctum, filius dei. facessat impiorum tam contu- 6
 meliosa in deo honorificentia, quoniam sic est in utero uirginis operata diuinitas, ut ex ea unita sibi procederet carnis animaeque
 20 humanae indiscreta quidem sed non confusa conexione substantia, et sic in utrisque naturis pro nostrae redemptionis dilectione Christi Iesu nostri persona una est aedificante mysterio * * restitutione mortem subire potuisset * * naturae fragilitatem caelestis imperii ualuerit uirtute reparare uel ita pro unitate
 25 personae et dominus maiestatis crucifixus et filius hominis credatur descendisse de caelo. Eutychetis quoque ignor * * 7
 bonorum omnium et ipso cum sociis detestanda iam nomine

16 Luc. 1, 35

1 non tenentes *V*: continentes. o², non continentes *Car.*, non continentis *Binius* 7 est p²: et *V* 8 apparentibus *V*, corr. o² 10 et *add. Bar.* 13 suis] .ss. *V* 19 unitas ibi *V*, corr. *Thiel* 20 indiscreta *Coust.*: increata *V* 22 <domini> nostri *Car.* 22 sq.] post mysterio *lacunam* 24 fere *litterarum*, post potuisset fere 14 *litterarum reliquit V* 26 ignor relicto spatio 8 fere *litter.* *V*: ignorantia o, ignorantia diuinorum *Bar.*, ignorantia expers. *Coust.*

abdicetur hebetudo, qui deum et dominum nostrum Iesum Christum figuram tantum carnis habuisse testatus est et nostrae ueritatem non habuisse substantiae, nesciens de quo promissum sit, quia uidebunt persecutores eius, in quem pupugerunt. ita enim in una eademque persona persistit 5 utraque natura, ut deus atque homo unus dei filius Iesus 8 Christus fidelium cordibus appareat. quid enim quadraginta dierum post resurrectionem domini cum hominibus conuiuenti, et conuescentis egit praesentia, nisi ut istis negotiis illorum, qui ueritatem carnis eius negaturi erant, seniore faceret 10 aetatem curationis esse quam uulneris? sic enim dixit ad discipulos: quid cogitatis in cordibus uestris? palpate et uidete, quia spiritus carnem et ossa non habet, sicuti me uidetis habere. neque fuisset mysterium, quod ostiis ad eos clausis ingressus est, si integritatem humani 15 9 corporis non habebat. possumus ex hoc dono uerbi procedentem longius proferre sermonem, sed satis esse credimus per deum nostrum eruditae clementiae uestrae strictis supplicare suggestionibus sperantes, ut laborem curamque pastoralis officii uenerabilium decessorum uestrorum Marciani et Leonis 20 formam secuti etiam principalis potentiae participatione fulciatis. habebitis deo propitio spem de uictoriis non iacentem, si pontificalem contra diaboli subreptiones congressionem pacifica 10 ad decertandum instructione muniatis. numquam in sanctarum ecclesiarum memoria Dioscori, participis Eutychetis, Timothei 25 et Petri parricidarum commemoratio reuiuiscat; seruetur ab omnibus suspiciendae Calcedonensis synodi deo per uos operante definitio; Acacius Petri tenebrarum filii communione pollutus habeat participes, quos delegit, qui etiam inter suos excessus nec de Petro Antiocheno et complicitibus eius nitidum 30 se esse perpressus est; cessent maledicta piis sanctae recor-

4 Ioh. 19, 37 12 Luc. 24, 38 sq.

1 hebitudo *V*, *corr. Car.*: habitudo *p* 5 pupugerunt *o*²: pugna-
uerunt *V* 9 ut *scripsi*: in *V* 16 praecedentem *Car.* 18 dominum *α*
21 sicuti *V*, *corr. Bar.* 24 scarum *V* 27 suscipiendae *o*

dationis papae Leonis ingesta dogmatibus, quae solos quidem illo in suis manente puniunt irrogantes. in his, quae praefati 11 sumus, sollicitudinem uestri aduocamus imperii; poterit enim pietas uestra hoc custodiens apices et scepra sua post multos 5 annos ad alium saeculum possidere translata. suscipite preces 12 nostras per Ennodium atque Fortunatum fratres et coepiscopos nostros nec non Uenantium presbyterum atque Uitalem diaconum uel Hilarum notarium filios nostros, quorum apud nos fides in dei timore studiumque perclaruit, pro uestro 10 amore transmissas et placidam uice nostra supplicantibus conscientiam commodate! speramus enim et de deo habentes 13 fiduciam pollicemur studia, quae a uobis uerae religioni impensa fuerint, sine retributione et praemio non futura. Data III. Id. Aug. Florentio u. c. cons.

(116.)

15

INDICULUS QUI DATUS EST ENNODIO ET FORTUNATO EPISCOPIS
UENANTIO PRESBYTERO UITALI DIACONO ET HILARO NOTARIO.

Cum dei adiutorio et orationibus apostolorum uenientes in partes Graeciarum, si episeopi uoluerint occurrere, in qua 20 decet eos ueneratione suscipite, et si uoluerint successionem parare, nolite spernere, ne iudicetur a laicis nullam uos cum ipsis habere uelle concordiam. si uero ad conuiuium uos 2 rogare uoluerint, blanda excusatione eos declinate dicentes 'orate, ut primum illam mysticam mensam mereamur habere 25 communem, et tunc erit uobis ista iucundior'. uictualia uero 3 uel si qua alia offerre uoluerint, excepta tamen subuectione, si causa poposcerit, nolite suscipere sed taliter excusate nihil deesse dicentes, sperantes etiam, ut animos suos uobis ad-

5 alium *V*: aliud *Bar.* possideret *V*, *corr.* o 8 hy-
larum *V* 12 uere *V*

116. *Dat. ab Hormisda legatis a. 515 die 11 Aug. Constantinopolim proficiscentibus.* *Edd. Car. I² 457; Bar. ad a. 515, 24; Collect. Concil.; Thiel 748.* 16 INDICULV *V*, *corr.* o 17 UITALI *V*, *corr.* p
HYLARO *V* 24 mereamur o: memoramur *V* 25 nobis *Bar.*

commodent, ubi sunt et dona et diuitiae et caritas et unitas et quicquid ad gaudium religiosum certum est pertinere.

- 4 Cum ista ordinatione deo propitio Constantinopolim peruenientes ibi succedite, ubi ordinauerit clementissimus imperator, et antequam ipsum uideatis, nulli detis ad uos ueniendi
licentiam, praeter quos pietas eius miserit. postea tamen
quam principem uideritis, si qui orthodoxi et nostrae communio-
nis ut habentes zelum unitatis uos uidere uoluerint,
eos sub omni cautela suscipite. per quos forte et quod agitur
deprehendere poteritis. 10
- 5 Praesentati itaque imperatori litteras porrigite cum tali allocutione 'salutat pater uester, deum cotidie rogans et confessionibus sanctorum apostolorum Petri et Pauli uestrum regnum commendans, ut deus, qui uobis tale desiderium dedit, ut pro
causa ecclesiae mitti et consulere beatitudinem ipsius eligeretis, 15
ipse et perfectionem bonae retribuatur uoluntatis'. et si uoluerit, antequam chartas suscipiat, ordinem legationis agnoscere, his uerbis utimini 'iubete scripta suscipere'. si dixerit 'quid habent chartae?', respondetis 'salutes ad pietatem uestram continent et deo gratias agit, quia uos sollicitos de unitate cognoscit eccle- 20
siae; legite et agnoscitis'. et nullius causae mentionem penitus
7 faciatis, nisi prius acceptae litterae relegantur. et post susceptas litteras et relectas adicitis 'nam et ad Uitalianum famulum uestrum misit litteras, quia accepta a pietate uestra, sicut ipse scripsit, licentia suos ad patrem uestrum sanctum 25
papam homines destinauit. sed quia iustum erat, ut prius ad clementiam uestram dirigeret, hoc fecit, ut uobis iubentibus atque ordinantibus ad eum scripta, quae detulimus, deo propitio
8 perferamus'. si imperator petierit epistolas a uobis

2 retinere *V*, corr. ρ^2 7 uideritis o: uideretis *ut uidetur corr. ex* uideritis *V* 8 ut *Hartel*: at *V*, ac ut *uid.* α^4 , aut σ^2 noluerint *V*, corr. ρ
9 quid *Bar.* 12 salutat <uos> *Bar.* intercessionibus σ^2 15 elegeretis *V*, corr. o: elegeritis *Car.* 19 respondete *Bar. eodem modo etiam aliis locis infra imperatium temere intrudens* 20 agit (*sc. papa*) scripsi: aget *V*, agent o, agunt σ^2 21 agnoscetis o 24 quia *V*: qui *Bar.*
29 a nobis *Bar.*, sed a uobis coniungi potest cum petierit

ad Uitalianum directas, sic respondendum est 'non hoc nobis pater uester sanctus papa praecepit nec sine iussione ipsius aliquid possumus facere; tamen ut sciatis simplicitatem litterarum, quia nil aliud habent nisi preces ad pietatem uestram
 5 directas, ut adcommodeis animum uestrum pro unitate ecclesiae, iungite nobiscum personam, qua praesente traditae a nobis litterae relegantur'. si uero dixerit imperator eas se debere relegere, respondes iam te suggessisse iussum tibi a sancto papa non fuisse. si dixerit 'hoc tantum est, quod in
 10 litteris continetur; possunt enim et mandatis alia nuntiari', tunc respondes 'absit a conscientia nostra! nobis non est talis consuetudo; nos pro dei causa uenimus et in deum commissuri sumus? simplex est sancti papae legatio et omnibus nota ipsa eius petitio, ipsae preces, ut constituta patrum non
 15 corrumpantur, ut haeretici de ecclesiis remoueantur. praeter ista legatio nostra nil continet'. si dixerit 'inde et ad synodum inuitaui sanctum papam, ut si est aliquid ambiguum, tolleretur e medio', respondendum est 'agimus deo gratias et pietati uestrae, quia hunc uos affectum et animum habere
 20 cognoscimus, ut ea, quae a patribus constituta sunt, generalitas seruet, quia tunc uera et sancta unitas potest esse inter ecclesias Christi, si uos deo iuuante hoc, quod decessores uestri Marcianus et Leo custodierunt, eligitis esse seruandum'. si ille dixerit 'et quae sunt ista, quae dicis?', respondes 'ut
 25 synodus Chalcedonensis et epistolae sancti papae Leonis, quae scriptae sunt contra haereticos Nestorium et Eutychen et Dioscorum, nullatenus corrumpantur'. si dixerit 'nos synodum
 12 Chalcedonensem et epistolas papae Leonis et recipimus et tenemus', uos mox gratias agite et pectus eius osculamini
 30 clementiae dicentes 'modo cognouimus deum nobis esse propitium, quando praestare talia festinatis, quia ista est fides catholica, ista est, quam praedicauerunt apostoli, sine qua

23 elegitis *V*, corr. *p*: elegeritis *Car*. 26 eutichen *V* 28 recepimus *Bar*. 30 clementiae *om. Bar*. 31 praestare *scripti*: festinare *V*, facere *o*

nullus esse potest orthodoxus, ista, <quam> debet sacerdotum
 13 generalitas tenere et praedicando seruare'. si dixerit 'ortho-
 doxi sunt episcopi, de constitutis patrum non recedunt',
 respondes 'ergo si constituta patrum seruantur et in nullo
 corrumpitur, quod in sancto Calcedonensi concilio firmatum 5
 est, quae causa est tantum inter ecclesias partium istarum
 esse discordiae uel quae causa facit in uno Orientis episcopos
 14 non sentire?' si dixerit 'quieti erant episcopi, nulla inter
 ipsos discordia uersabatur: decessor sancti papae animos
 eorum missis litteris excitauit et ad confusionem sollicitando 10
 perduxit', respondendum 'litteras, quas sanctae memoriae
 papa Symmachus destinauit, prae manibus habemus: si extra
 haec, quae pietas uestra dixit, hoc est „Calcedonense con-
 ciliium sequor, epistolas papae Leonis admitto“, aliud quic-
 quam continent nisi exhortationem, ut ista seruentur, uerum 15
 est, quia per ipsum est generata confusio; at si hoc con-
 tinetur in litteris, quod et pater uester sperat et pietas uestra
 consentit, quid ille fecit, quod in eum uideatur esse culpa-
 15 bile?' his adicite preces et lacrimas rogantes 'domine impe-
 rator, considerate deum, ponite ante oculos uestros futurum 20
 eius iudicium! sancti patres, qui ista constituerunt, beati
 apostoli Petri fidem secuti sunt, per quam aedificata est
 16 ecclesia Christi'. si dixerit imperator 'quod me uultis per
 secutionem facere, habeo; ecce mihi communicate, qui syno-
 dum Calcedonensem recipio et epistolas papae Leonis amplector; 25
 nunc communicate mihi!', respondendum est 'quo ordine pietas
 uestra communicari sibi desiderat? nec nos praedicantem ista
 pietatem uestram uitamus, quod scimus deum timere, et gau-
 demus, quia gratum uobis est patrum constituta seruare.

1 ista <quam> *scripti*: ista *V*, istam *Bar*. 6 tantum... discordia *V*,
corr. o²: tantam... discordiam *p* 8 sentire o: sentire *V* 12 symachus *V*
 18 eum *V*: eo *Bar*. 23 quod *Bar*.: quid *V* per secutionem (*aut* per-
 secutionem) *V*: per locutionem *Bar*., prosecutionem persolutionem *idem*
in margine 24 habeo *Thiel*: abeo *V*, habete *Bar*. 25 calcedonense *V*
 29 nobis *V*, *corr*, *Bar*.

fiducialiter ergo rogamus, ut per uos in unitatem reuertatur
 ecclesia, sciant omnes episcopi uoluntatem uestram et quia
 synodum Calcedonensem et epistolas papae Leonis seruatis
 uel sedis apostolicae constituta'. si dixerit, quo ordine facienda 17
 5 sint haec, se debere cognoscere, iterum preces adhibete cum
 humilitate dicentes 'pater uester scripsit episcopis generaliter:
 iungite his litteris sacras uestras significantes hoc uos uindi-
 care, quod et sedes apostolica praedicat, et tunc, qui sunt
 orthodoxi, de unitate sedis apostolicae minime separantur et,
 10 qui his sunt contrarii, cognoscuntur. quibus ordinatis paratus
 est pater uester, si opus fuerit, suam accommodare praesen-
 tiam et, quicquid expedit, seruatis patrum constitutis pro
 integritate ecclesiae non negare'. si dixerit imperator 'bene 18
 ista; suscipite iterum nostrae ciuitatis episcopum!', iterum
 15 preces adiungite humiliter dicentes 'domine imperator, pacem
 uenimus cum dei adiutorio uobis adnitentibus et praestantibus
 facere et intentionem sopire in ciuitate uestra. de duabus
 est personis intentio: ista causa proprium cursum habet.
 generalitas episcoporum primitus ordinetur, fiat una communio
 20 catholica, et sequenti loco de istis uel si qui sunt alii extra
 ecclesias suas tunc diligentius potest causa cognosci'. si 19
 dixerit imperator 'de Macedonio dicitis, intellego subtilitatem
 uestram: haereticus est; nulla ratione reuocari potest', respondes
 'nos, domne imperator, nullum personaliter uindicamus, et
 25 si pietas uestra considerat, magis pro anima uestra et opi-
 nione loquimur, ut sit discussio et, si haereticus est, iudicio
 cognoscatur et non sub opinione orthodoxi iniuste dicatur
 oppressus'. si dixerit imperator 'quid uultis, modo dicite! 20
 de synodo Calcedonensi dicitis et de epistolis papae Leonis?
 30 ecce qui est ciuitatis episcopus, ad ista consentit', respon-
 dendum est 'si ista custodit, in examinatione causae eum

1 unitate *V*, corr. *p* *Bar.* 8 sedis *V* et *V*: ut *Thiel* 9 sepa-
 rentur *o*² *Thiel* 10 cognoscuntur *scripsi*: cognoscantur *V* 11 acom-
 modare *V* 14 suscipite interim *Bar.* 19 primitus *bis* *V* 22 mache-
 donio *V* 24 indicamus *Car.* 30 <istius> ciuitatis *Bar.*

- inuare plus poterunt; et quia seruo uestro Uitaliano magistro militum talem dedistis licentiam, ut [si] speraret a beatissimo papa, ut pro talibus causis, apud eum discussionem causae, his personis, quibus de loco potest esse intentio, integra
 21 uniuersa seruentur'. si imperator dixerit 'sine episcopo habet esse ciuitas mea? hoc uobis placet, ut ubi ego maneo, episcopus non sit?' respondendum 'praediximus duarum personarum intentionem esse in ista ciuitate. quod ad canones pertinet, iam ante suggessimus: canones soluere in religionem committere est. multa sunt remedia, multa inuenta, per quae
 10 pietas uestra sine communione esse non possit et integra
 22 iudiciorum forma seruetur'. si dixerit 'quae sunt ista remedia?' respondes 'non a nobis nouiter inchoata: suspensa causa de aliis episcopis persona, quae consentit confessioni pietatis uestrae et constitutis sedis apostolicae, interim usque ad euen-
 15 tum cognitionis locum Constantinopolitani teneat sacerdotis'.
 23 Si cum dei adiutorio episcopi uoluerint se adcommodare sedi apostolicae, habetis textum libelli ex scrinio ecclesiae editum, iuxta quem debeant profiteri. si tamen contra alios episcopos catholicis datae fuerint petitiones, magnopere
 20 contra illos, qui sine uerecundia Calcedonensem synodum anathematizant et epistolas non recipiunt sancti papae Leonis, petitiones suscipite, causam tamen sedis apostolicae reseruata iudicio, ut et spem de audientia detis et tamen nobis debita
 24 reseruetur auctoritas. si tamen imperator serenissimus totum
 25 se promiserit esse facturum, tantum ut nostram praesentiam commodemus, modis omnibus prius sacra ipsius per episcopos uel epistolam nostram uno de uestris perferente per prouincias una cum personis, quas imperator deputauerit, destinate, ut sic eum seruare Calcedonense concilium et epistolas sancti
 30 papae Leonis omnibus innotescat. quibus ita procedentibus

2 si *deleui* (an scribendum sibi?); de uerbi sperandi usum cf. *Indicem* 5 habet V (cf. *Rönsch, Itala*² 447 sqq.): debet Bar. 20 fort.

<a> catholicis 23 causa V, corr. Bar. tamen *scripsi*: tamen in V reseruata c² 24 uobis V, corr. Bar. 27 sacram p², <cum> sacra Thiel 28 perferente p²; perferendo V per Bar.: uel V

ad nos in Christi signo, ut aduentum procuremus, scripta dirigite. praeterea est consuetudo per episcopum Constan-²⁵ tinopolitanum omnes imperatori episcopos praesentari. si hoc illorum callidus tractatus inuenerit uolentum formam legationis
⁵ agnoscere, ut cum Timotheo, qui uidetur modo Constantino- politanam ecclesiam gubernare, imperatorem uideatis, sic facite, ut si ante agnoueritis, quam ad imperatorem ingredia-
 mini, ista disponi per aliquos, necdum praesentati mandetis 'taliam nobis dedit praecepta pater pietatis uestrae, ut sine
¹⁰ aliquo episcoporum uestram clementiam uideamus'. ergo²⁶ agite, donec se ab hac consuetudine ipse remouerit. quod si omnino noluerit aut si captiose contigerit, ut ante imperatorem inopinati Timotheum uideatis, ita suggerite 'praecipiat pietas
 uestra nobis dare secretum, ut causas, pro quibus missi sumus,
¹⁵ <exponamus>. si dixerit 'dicite ecce ante ipsum!', respon-²⁷ detis 'non iniuriam facimus sed, quod ad causam pertinet, intimamus; etiam et ipsius continet legatio nostra personam, et suggestionibus nostris praesens esse non potest'. et nulla ratione eo praesente aliquid allegetis sed egresso ordinem
²⁰ delegationis exerite.

(116 a.)

ITEM CAPITULA SINGULARUM CAUSARUM.

Ut sancta synodus Calcedonensis et epistolae sancti papae Leonis seruentur. atque clementissimus imperator consentiens

6 uidetis *V*, corr. o² 8 mandate *V*, correxi: <dicite>: Mandata *Car.* post dedit *inserens* et 13 inopinate *Car.* 15 exponamus *add. Car.* 16 causas *Bar.* 17 persona *V*, corr. *Car.* 20 exerite] *hucusque indiculus, cuius exemplar quoddam legatis proficiscentibus ab Hormisda traditum esse ipsa eius docetur inscriptione. contra quae secuntur capitula singularum causarum (116 a) certe sic scripta legati non abstulerunt secum Constantinopolim, immo ea papa conscripsisse uidetur, ut summam eorum quae aut per indiculum illum aut per colloquium legatis iniunxisset, in suum usum breuiter comprehenderet. quod ita esse et eo comprobatur, quod Hormisda p. 520, 20 dicit quae legatis (non uobis) iniunximus, et tota forma dicendi quasi adumbrante inque ipsis capitulorum exordiis iusta sententiarum conexione carente 24 atque V: utque (et 520, 1 debeat, 520, 4 debeant) Bar., ad quae Thiel*

debet pietatis suae sacra generalia ad uniuersos episcopos destinare, in quibus significet supra dicta se et credere et uindicare; consentientes etiam episcopi in ecclesia praesente plebe Christiana haec praedicare debent: amplecti se sanctam synodum Calcedonensem et epistolas sanctissimi papae Leonis, 5 quas scripsit contra haereticos Nestorium et Eutychem, Dioscorum, sed et contra sequaces eorum Timotheum Ellurum, Petrum uel contra eos, qui in ipsa causa tenentur obnoxii, simul etiam et Acacium, qui quondam Constantinopolitanae ecclesiae fuit episcopus, sed et Petrum et Antiochenum 10 anathematizantes cum sociis eorum. haec manu propria praesentibus electis uiris uenerabilibus scribentes faciunt secundum textum libelli, quem per notarios nostros edidimus.

2 In exilium deportatos pro causa ecclesiastica ad audientiam sedis apostolicae reuocandos, ut iudicium et uera examinatio 15 de his haberi possit, ita ut causa eorum inquisitioni integra reseruetur. si qui uero sedi apostolicae communicantes catholicam fidem praedicantes atque sequentes fugati sunt uel in exilio detinentur, hos iustum est ante omnia reuocari.

3 Praeterea quae legatis inter reliqua iniunximus: ut si 20 contigerit libellos porrigi aduersus eos episcopos, qui persecuti sunt, catholicos, de his iudicium sedi apostolicae seruatur, ut circa eos uenerandorum patrum possint constituta seruari, per quae aedificatio generalitati proueniat.

(116 b.)

25

EXEMPLUM LIBELLI PER ENNODIUM ET FORTUNATUM EPISCOPOS UENANTIIUM PRESBYTERUM UITALEM DIACONUM ET HILARUM NOTARIUM.

Prima salus est rectae fidei regulam custodire et a constitutis patrum nullatenus deuiare. et quia non potest domini

1 tuae V, corr. ρ 6 <et> Dioscorum Car. 10 et Antioch. V: etiam Antioch. o 12 faciant ρ² 13 notarium nostrum Bar. 14 audientia V, corr. o 15 ut ρ²: et V 16 integrae o 20 praetereaue Thiel 22 reseruetur Bar. 25 de hoc exemplari libelli fidei ab eo, qui hanc partem Auellanae collegit, indiculo adnexo cf. 'Beiträge...' p. 4 adn. 2 27 diaç V hylarum V 28 recte V

nostri Iesu Christi praetermitti sententia dicentis: tu es
 Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam
 meam, haec, quae dicta sunt, rerum probantur effectibus,
 quia in sede apostolica immaculata est semper catholica
 5 seruata religio. de hac ergo spe et fide separari minime 2
 cupientes et patrum sequentes in omnibus constituta anathe-
 matizamus omnes haereses, praecipue Nestorium haereticum,
 qui quondam Constantinopolitanae fuit urbis episcopus, dam-
 natum in concilio Epheseno a Caelestino papa urbis Romae
 10 et a sancto Cyrillo Alexandrinae ciuitatis antistite; una cum
 isto anathematizantes Eutychen et Dioscorum Alexandrinum
 in sancta synodo, quam sequimur et amplectimur, Calcedonensi
 damnatos; his Timotheum adicientes parricidam Ellurum 3
 cognomento et discipulum quoque ipsius atque sequacem
 15 <in omnibus Petrum Alexandrinum; itemque condemnamus
 atque anathematizamus Acacium Constantinopolitanum quondam
 episcopum ab apostolica sede damnatum eorum complicem
 atque sequacem> uel qui in eorum communionis societate
 permanserint: quia quorum se communioni <quis> miscuit,
 20 ipsorum similem meruit in damnatione sententiam; Petrum
 nihilominus Antiochenum damnantes cum sequacibus suis et
 omnium supra scriptorum. quapropter suscipimus et probamus 4
 epistolas beati Leonis papae uniuersas, quas de Christiana
 religione conscripsit. unde, sicut praediximus, sequentes in
 25 omnibus apostolicam sedem et praedicantes eius omnia consti-
 tuta, spero, ut in una communione uobiscum, quam sedes
 apostolica praedicat, esse merear, in qua est integra et uerax
 Christianae religionis soliditas: promittentes etiam sequestratos

1 Matth. 16, 18

3 effitibus *V, corr. o* 5 seruat *V, corr. o* 11 eutichen *V* 13 ellerum *V*
 15 ea, quae uncis circumsaepa inserui, suppleui ex ea libelli forma, quam
 codice Berol. lat. 79 traditam edidi in Append. IV, nisi quod uerba quon-
 dam episcopum ab apostolica sede damnatum eorum in illo codice librarii
 ut uidetur errore omissa restitui ex eo eiusdem libelli exemplari, quod
 adnexum legitur Hormisdæ ad episcopos Hispaniae epistolae 'Inter ea
 quae notitiae' (Thiel p. 793 sqq.); cf. etiam ep. 89 § 4 sq., ep. 90 § 4 sq.,
 ep. 159 § 5 19 quis inserui ex eodem cod. Berolinensi 20 sedis *V*

a communione ecclesiae catholicae, id est non consentientes
 sedi apostolicae, eorum nomina inter sacra non recitanda esse
 5 mysteria. hanc autem professionem meam manu propria
 subscripsi et tibi Hormisdæ sancto et uenerabili papae urbis
 Romae obtuli die XV. Kalendarum Aprilium Agapito u. c. 5
 cons.

(117.)

EXEMPLUM RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI NICOPOLITANI. PER RUFINUM
 DIACONUM EIUSDEM.

DOMINO MEO CUNCTA SANCTISSIMO AC BEATISSIMO PATRI PATRUM 10
 COMMUNISTRO AC PRINCIPI EPISCOPORUM HORMISDAE IOHANNES IN
 2 DOMINO SALUTEM. Cura mihi extitit semper nihil amplius
 quaerere nisi agere propria et familiarem conuersationem
 sollicitudinis anxietati mandare. sed quia dei iudicia abyssus
 multa est, sicut et uestram cognosco docere beatitudinem, 15
 patre nostro quondam atque archiepiscopo Alcisone a pastorum
 principe Christo ad supernas mansiones euocato ea ratione,
 qua ipse cognoscit qui est possibilium dominus, in me sancta
 synodus bonorum actuum ac clerus pastoris transtulit sortem.
 3 ego autem cuncta referens deo, qui balbutientium linguas 20
 liberas facit, decenter ad uestras orationes concurro, ut iuxta
 consuetudinem apostolicae sedis uestrae cunctarum ecclesiarum
 curam et Nicopolitanorum habere dignemini secundum antiquam
 4 spiritalem dispositionem uestram. petenti etenim mihi dari

14 Psalm. 35, 7

5 die p: di V

117. *Dat. (simul cum ep. 119) a. 516 initio mensis Octobr. per
 Rufinum. Edd. Car. I² 448; Bar. ad a. 516, 44; Collect. Concil.;
 Thiel 770. 8 per Rufinum diaconum eiusdem caractere minutiore V
 in marg. 13 propria et scripsi: propriam et V (propria et... anxietate
 mundare Thiel. propria et... conuersationem <uacua> sollicitudinis <et>
 anxietatis mundanae Bar.) 16 a pastorum scripsi (cf. Petr. I 5, 4):
 apostolorum V, episcoporum Car. <a> Christo o² Car. 17 euocatum V,
 corr. o² 19 pastoris ex pastorum V 20 balbutientium o: balbutien-
 tium ex balbutantium V 22 sq. uestrae <quae>... curam <habet> Car.*

responsum ad apertionem oris, sicuti docuit beatus apo-
 stolus atque ipse etiam dominus praecepit, mecum petite
 horum datorem et eum quaerente pariter quaerite et pulsantem
 spiritali manu uestra suscipite. hoc enim uobis facientibus
 5 potero, sanctissime, et accipere et inuenire et adaperiente
 Christo recte per uerbum ueritatis incedere. quoniam uero 5
 quidam dissimulantes nobiscum credere atque sectari sanctas
 synodos, quae Nicaeae Constantinopoli atque Ephesi congregatae
 sunt, in quibus principes extiterunt sanctissimi <beatae>
 10 memoriae episcopi Caelestinus apostolicae sedis uestrae et
 Cyrillus Alexandrinae, insuper etiam quae Calcedone aduersus
 Eutychem impium congregata est, quae omnes praedictas
 ueritatis atque orthodoxiae in se ratione firmavit: tamen
 audent nos impugnare tamquam uinculum concordiae sine
 15 ratione uitantes. uotum autem mihi est uestram sequi 6
 doctrinam, sicut inter sanctos praecessor meus Alcison extiterat,
 et anathematizo Dioscorum ac Timotheum appellatione Ellurum
 et Petrum horum successorem et Petri communione cum his
 permixtum Acacium et Petrum, qui Antiochenam perturbauit
 20 ecclesiam, sequens in omnibus synodicas ac proprie apostolicas
 epistolas scriptas a uero praesule Romanae ecclesiae Leone.
 rogo autem: plenius atque perfectius, quae seruari oportet, 7
 commonete et, quibus abstinere debeam, uestris custodibus
 litteris intimate, ut etsi fortassis adhuc inexercitatus ordini
 25 deputor lectionum seu dixi siue egi apostolicis doctrinis uestris
 incongruum, uestris imbutus sermonibus possim haereticorum
 obsistere machinis. hoc enim facientes, sanctissimi, firmiores

1 Ephes. 6. 19

5 aperiente p 6 recta *Bar. in marg.* incidere *V, corr. Bar.*
 6 quoniam *V*: quamquam *Hartel* 7 dissimulantes] *sc. sunt* 9 quibus *V*:
 qua *Bar. in marg.* sanctissimae o; *ego addere malui beatae* 12 eu-
 tychem *V* 13 ueritatis. *scripti*: ueritates *V, quod retinentes* atque ortho-
 doxa *Car.*, aequae orthodoxiae *Thiel* 19 antiochenam *V* 21 uiro *V*,
corr. Bar. 24 etsi *V*: si *Bar.* 27 machinis *V.* sanctissime *Car.*

nostrae sanctae synodi inuenietis episcopos et bonorum actuum
clerum ac populum confirmabitis tamquam familiarem uobis
8 reddentes sanctam Nicopolitanorum ecclesiam. uenerabilem uero
diaconum Rufinum ad tam necessariam causam directum pacifice,
sicut uos decet, rogati suscipite et fiduciam tribuentes celerem 5
eius recursum ad nos praestare dignemini portantem spiritalia
9 atque apostolica constituta, cuncta sanctissime. omnem in
Christo fraternitatem uestrae beatitudinis ego et qui mecum
sunt plurimum salutamus in domino.

(118.)

10

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO NICOPOLITANO. PER RUFINUM DIA-
CONUM. Gauisi sumus in domino ualde, frater karissime,
acceptis litteris tuis, in quibus te profiteris sacerdotium dei
gratia suscepisse. haec est fides certa, haec spes sine ambi-
guitate segura, qua creditur totius boni causa in superna 15
2 dispensatione consistere. cuius rei scientiam habens, frater
karissime, beneficiorum, quae a deo nostro consecutus es,
religioso animo gratiam confiteris, licet hoc quoque de eodem
clementiae fonte descendit, ut se auctori suo humana submittat
humilitas: ait enim: super quem requiescit spiritus 20
meus nisi super humilem et quietum et tremementem
3 sermones meos? in his ergo, in quibus huiusmodi probaris,
clarius elucescet aliis etiam uirtutis huius futurum exemplum,
quando ad hoc etiam deo instituyente perductus es, ut et in
4 te catholicorum gloriatur ecclesia. nam sicut diuinis testimoniis 25
eruditus et iuxta apostolum sacrarum litterarum institutione
formatus hoc auspiciu tuae ordinationis edidisti, ut aduersum
deuiantes cum sedis apostolicae sententiis conuenires. neque

20 Esai. 66, 2

5 celerum V, corr. o 7 cuncta sanct. *seiuuxi ab eis quae sequuntur*
118. *Dat. (simul eum ep. 120) a. 516 die 15 Nov. per Rufinum;*
respondet epistulae 117. Edd. Car. I^o 449; Bar. ad a. 516, 50;
Collect. Concil.; BTA I 383; Thiel 774. 11 per rufinum diaconum
caractere minutiore in marg. 12 simus V, corr. o 15 quae redditur V.
corr. p²

enim remunerari aliter tantorum beneficiorum poteras largi-
torem, nisi aduersus inimicos eius euidentem zelum aposto-
licae confessionis ostenderes. notum est enim eos extra 5
religiosa septa consistere, qui et ipsi profitentur conscientiam
5 fidei, fiduciam * * atque ideo et infructuosa est apud eos
quamuis cum religiosis congrua sanctae communionis aequa-
litas, quia procul dubio qui ea, quam meruit, libertate non
utitur, subiectum se iniquitatibus confitetur. quid gloriemur
his, quas non sequimur, disciplinis? falso appellat magistrum,
10 qui se institutionibus eius non probat esse discipulum. sed 6
quia nobis nunc omnia in confessione similia et libertatis
propriae resumpsistis affectum, paternae rursus hereditatis
cupientes esse consortes amplectimini gratiam traditionis
antiquae et in illius inconuulsi fundamenti stabilitate persistere,
15 non cum temporibus corda mutantes (inconstantis enim
mutabilitas ista solet esse propositi atque ideo bene fundatis
oportet inhaerere, quando huiusmodi studia clementia scit
fouere diuina), ut fidei uestrae firmitas uobis de aliorum
salute fructificet et feruore uestri studii aliorum quoque
20 animus ad resumptionem bonorum suorum possit accendi,
quatenus et de uobis quoque sanctus apostolus dixisse cre-
datur: aemulatio uestra prouocauit plurimos. ergo 7
Nestorii et Eutychetis impietatibus iuxta synodalia constituta
damnatis sectatores quoque eorum similiter execrantes cum
25 exultatione dicamus: 'exite de medio et separamini et
inmundum ne tetigeritis' dicit dominus. quemadmodum
enim quis malarum inuentionum de<te>stabitur principes, si non

22 Cor. II 9, 2 25 Cor. II 6, 17

4 religiosas V, corr. σ² 5 fidei fiduciam atque ideo V: fidei atque
fiduciam sed Bar., fidei non fiduciam atque ideo Coust.; ego indicaui
lacunam, quam sic fere expleas uelim qui et . . conscientiam
fidei, fiduciam <tamen ostendendi non habent>. atque ideo instruc-
tuosa V, corr. σ² 14 persistite ρ² 16 solet esse ex sole & sse corr. V
17 sit V 25 exite σ: ex te V 27 destabitur V, corr. α

declinat sequaces, aut quemadmodum odit originem, qui non
 exsecratur et subolem? in discipulis praedicatur fama docen-
 tium, et donec male iactorum seminum radix per succedentes
 8 culta floruerit, tamdiu auctorum memoria non peribit. addatur
 perditis Eutychetis et Acacius disciplinis sub communione
 Petri omnium quoque damnatorum mixtus error; quod uestra
 dilectio litteris suis, dum fidem suam asserit, euidenter ex-
 9 pressit. ad instructionem uestrae fidei pleniorē, quo ordine
 ad communionem nostram suscipi deceat reuertentes, indi-
 culum subterradieciū sperantes in deum bonorum omnium 10
 largitorem, quod laudabili circa fidem uestrae dilectionis
 instantia non solum hoc eorum, qui uobis uicinitate iunguntur,
 saluti prosit sed eorum quoque, ad quos fidei uestrae et
 10 religiosae uoluntatis uelox fama peruenerit. Rufinum si-
 quidem diaconum, qui nobis litteras uestras obtulit, in Christi 15
 caritate suscepimus; quem apostolorum orationibus commen-
 dantes cum pace remisimus, hortantes, litteras a nobis tam
 ad caritatem tuam quam ad synodum directas populo relegatis.
 quod et nos pro fidei uestrae commendatione fecisse cognosce.
 Data XVII. Kal. Decembr. Petro cons. 20

(119.)

EXEMPLAR RELATIONIS SYNODI EPIRI UETERIS.

DOMINO NOSTRO CUNCTA SANCTISSIMO AC BEATISSIMO PATRI
 PATRUM COMMINISTRO AC PRINCIPI EPISCOPORUM HORMISDAE SYNODUS

1 qui o²: quae V 3 seminum] *desinit codicis V fol. 112, nisi quod
 in eiusdem angulo infimo primum sequentis folii uocabulum radix prae-
 notatum est. ipsum fol. 113 ueteris scripturae excidit recentique folio saeculi
 16/17 suppletum (cf. Proleg. I); quare in hac quidem parte sequimur codicem a*
 3 radis α 5 perditō Eutycheti Bar. Acacius Bar. Coust.: acacii α
 discipulus Bar., discipulis Coust. 9 reuerentes α, corr. ρ² et α man. post.
 20 XVII α: XIII Coust.; cf. 'Beiträge...' p. 9 kl̄ decembriarum α

119. Dat. (simul cum ep. 117) α. 516 initio mensis Oct. per Ru-
 finum. Edd. Car. I² 451; Bar. ad α. 516, 47; Collect. Concil.; Thiel
 772. 22 et p. 527, 1 epiri o² (etpyri index generalis codicis V, cf.
 Proleg. cap. I): ephesi α 24 principe α, corr. o²

UETERIS EPIRI IOHANNES MATTHAEUS CONSTANTINUS CHRISTODORUS
 HILARIUS PHILIPPUS IULIANUS ET CHRYSIPPUS. Si dignis pro-
 oemiis uti temptemus, necesse est multis fletibus horum
 depromptiones efficere. plurimi namque ex nobis in regnante 2
 5 fuere Constantinopoli, cum uestri sanctissimi uicarii Ennodius
 et Fortunatus episcopi, Uenantius presbyter, Uitalis diaconus,
 Hilarus notarius degerent, pietatis agona susceptum tenentes.
 nobiscum autem fuit et inter sanctos factus pater atque
 archiepiscopus noster Alcison, qui cum omni praesumptione
 10 supplicibus utens libellis apud uestram beatitudinem dignus
 effectus est apostolicae sedi uestrae communicare nobiscum.
 sed quia repente, qui cunctorum retinet potestatem, hunc ad 3
 se euocauit, nos inrefrenabili fletu retenti peruenimus tamen
 ad patriam nullo modo errorem propter dei gratiam sustinentes
 15 sed ubique uestra decreta sectantes. fletibus autem nobis 4
 atque lamentantibus cum his, qui nobiscum relictī sunt in
 paroecia comministri, quis possit de orthodoxis recte Christi
 oues transigere, qui consolatur humiles, consolatus est etiam
 nos per uestras orationes, demonstrans metropolitanae ciuitati
 20 in cunctis sanctissimum Iohannem, qui a pueritia in ecclesia
 sine culpa nutritus, immo laudabiliter in ea degens, ita ut
 neque eum in hac quisquam moribus antecellat, zelo autem
 circa orthodoxiam iuxta apostolicas ammonitiones uestras
 nulli omnino cedente. hunc ergo dei prouidentia ordinauimus 5
 25 praesulem Nicopolitanorum sanctissimae ecclesiae et rogamus,
 ut iuxta antiquam consuetudinem hunc quoque complectamini
 paternis uisceribus uestris nobisque atque ipsi dei gratia

1 iohannis matheus α 2 hylarius α crisippus α pmiis α 5 ue-
 stris α, corr. o² 7 hilarius o et α man. post. 11 sedis α, corr. Bar.
 13 recenti α, correxi: detenti Thiel 15 uobis α, corr. o² 17 paro-
 etia α 22 hac (sc. ecclesia) α: his Bar. moribus scripsi: tempo-
 ribus α Bar: zelo] incipit rursus uetus scriptura V (fol. 114) 23 or-
 thodoxia V, corr. Thiel 24 cedente V: cedens Bar. 25 praesule V,
 corr. o²

efficiamini arma inexpugnabilia commonitionibus uestris atque doctrinis et precantibus nobis inclinetis aurem et pietatem concordiae reperiatis iuxta inspiratam uobis diuinitus apostolicam prouidentiam, ut in pace, quae est ei amabilis, cunctae sanctissimae ecclesiae coaptatae inmarcescibilem uobis coronam 5 nectentes in omni pietate atque humilitate comprehendantur 6 in Christo. uenerabilem uero diaconum Rufinum propter hanc tam necessariam causam directum libenter rogati conspiciate et ad nos sub uelocitate remittite portantem doctrinas uestras apostolicas. 10

7 ET ALIA MANU: Incolomem me ora, sanctissime pater patrum. ego Iohannes episcopus Euroeas retuli.

Incolomem me ora in domino, sanctissime ac beatissime pater patrum. ego Matthaeus episcopus Butroiti retuli.

<Ego> Constantinus episcopus Hadrianopoleos retuli. 15

Incolomem me in domino ora, sanctissime ac beatissime pater patrum. ego Christodorus episcopus Anciasmu retuli.

Ego Hilarius episcopus Fotices retuli.

Ego Philippus episcopus Phoenices retuli.

Ego Iulianus episcopus Dodones retuli. 20

Ego Chrysippus episcopus Cercyres retuli.

3 repperiatis *V* 4 ei] *scilicet* deo, *quod ex* diuinitus *subplendum* amabiles *V*, *corr.* o 5 cooptate *V*, *correci*: cooptate o² inmarcessibilem *ex* inmarcessibiles *corr.* *V* 6 comprehendamur *V*, *corr.* *Bar.* 11 et 14 patrum *ex* parum *corr.* *V* *man. rec.* 12 Euroeas (*uel* Eurias) *scripsi* (*cf. Beiträge 8*): eursas *V*, rursus *Car.* 13 dno *V*, *corr. man. rec.* 14 matheus *V* 15 ego *inseruit* *Bar.* haonano-
poleos *V*, *corr. Bar.* 17 Anchiasmi *Harduinus* 18 illarius *V* 19 Phoenices *Harduinus*: photicensia *V* 21 crisippus *V*

(120.)

HORMISDA SYNODO EPIRI UETERIS. <PER RUFINUM DIACONUM.>
 Benedictus deus ecclesiae suae membra consocians! benedictus
 deus, qui maligno instigante diuisos sub eadem, qua olim
 5 fuerunt, facit soliditate coniunctos! etsi enim diu perdicis modo
 uociferauit inimicus et eos, quos non genuit, sicut asseruit
 propheta, collegit, tamen ab his sine ambiguitate desolabitur;
 neque enim oues dominicae sequuntur alienum aut alterius
 uocem pastoris exaudiunt. unde nec uos ad salutis iter 2
 10 redisse miramur, cum tarditatem magis in hac redintegratione
 culpemus. debemus, karissimi fratres, domesticis uti <in> hac,
 quam quaerimus, stabilitate documentis. siquidem tunc 3
 Timotheus Cersonensis, grauis cum disceret, grauior cum
 doceret (nam Dioscori sectator et idem Petri nihilominus
 15 institutor), aduersum beatae recordationis Protherium saeuitiam
 suae temeritatis exeruit et totius finem crudelitatis excessit
 religiosi uiri caedem inter ipsa operatus altaria uix faucibus
 suis ab illo pio cruore suspensis; tunc excitata uniuersalis 4
 ecclesia in odium parricidae auctorem facinoris tanti non
 20 solum communione uerum etiam ipsa quoque Christiani *
 omnium mentes noua quadam admiratione stupuerunt tantae
 praesumptionis audaciam; tunc beatus Eugenius paroeciae
 uestrae obtinens principatum cum subiecta sibi sancta synodo

6 cf. Hierem. 17, 11 8 cf. Ioh. 10, 5

120. *Dat. (simul cum ep. 118) a. 516 die 15 Nou. per Rufinum; respondet epistulae 119. Edd. Car. I² 452; Bar. ad a. 516, 55; Collect. Concil.; BTA I 386; Thiel 777. 2 Epiri o²: ΕΠΗΡΗΣΙ, etpyri eiusdem codicis index generalis (cf. Prolegom. cap. I) per Rufinum diaconum ex eodem generali indice restituit Coust. 6 eo V, corr. o 7 colligit V, corr. o hab V, corr. α 8 sequuntur V 10 tarditate V, corr. o² 11 uti Bar.: ut V in addidi (<ad> hanc.. stabilitatem Bar.) 13 prauus.. prauior sine causa Coust. discederet V, corr. Coust. 15 protherium V 16 fidem inepte Coust. 20 ipsae.. Christianae α man. post., ipsae.. Christianorum p²; ego lacunam indicaui quam similiter praecedente Constantio sic fere expleuerim Christiani <no- minis appellatione priuauit, adeo> omnium 21 quedam V, corr. o*

zelum quendam, quali Finees se deo commendauit, ostendit.
 cuius rei memoriam non solum non potest tempus abscondere
 uerum etiam de die in diem magna apud orthodoxos fama
 multiplicat. horum studia sic probata neglegere et sententias
 non amare id est in ipsa domini nostri confessione delinquere. 5
 5 et nobis quidem nunc post professionem ac litteras uestras
 omnia fidei dogmata deo suos coniungente similia: orandum
 est, ut in ea uoluntas uestra, qua nostros animos releuauit,
 confessione permaneat. sed opus est citra respectum timoris
 insectari eorum rabiem, qui fidei aduersa nituntur; quanto 10
 enim infidelium error exaestuat, tanto magis se, si resistat,
 securitas nostra commendat. neque enim haec sunt per patien-
 tiam neglegenda, quando malum hoc uitio prauae consuetu-
 dinis animatum apud plures sub quodam colore legis inoleuit,
 dum aut praua studia in unum congruunt aut recta se 14
 6 subtrahunt. nam ut eam quae imminet rem loquamur,
 Eutyches ut nefandae haeresis inuentor excluditur etiam ab
 his, a quibus eius dogmata diliguntur, apud eos ipsos ita
 exosus atque fugiendus, ut nominis quoque ipsius oderint
 mentionem; sed peruersi religiosarum institutionum ministri, 20
 quem sicut uerum detestantur haereticum, hunc alia uia
 tamquam uerum amplectantur orthodoxum. siquidem in sancta
 Chalcedonensi synodo Dioscorus eadem sentiens pari ratione
 damnatus est et, cum una persecuta sit utrumque sententia,
 horum alterum si quis sequatur aut diligit, dicat aliquis, 25
 quemadmodum se a sententia, quae designatos damnauit,
 excipiat, cum eos, quos transgressionis aut impietatis conecit
 aequalitas, sine dubio unum quoque uinculum damnationis
 7 adstringat. Timotheus et Petrus horum sequaces homines
 mente corrupti et pestis quaedam nominis detestanda catholici:

1 cf. Num. 25, 11

1 fine esse *V*, corr. ρ^2 5 id est *Thiel*: idem est *V* 7 <per> omnia *Thiel*,
 omnia... dogmata <uenerantes>... similiter *Bull. Taur.* 8 nostros ρ^2 :
 nos *V* 13 malo *V*, corr. *Bar.* 18 deliguntur *V*, corr. σ^2 23 scen-
 tiens *V* 26 scencia *V*, corr. σ^2

quorum communionem in Petro amplexus Acacius similiter
 quoque meruit subire sententias. qui tantum malum quasi
 paruo aestimans et propositum numquam ad meliora conuertens
 ne ab illis quidem se, quae in Antiochia detestamur, abstinuit,
 5 ibi quoque transgressori Petro commu<nio>ne conexus, in Apa-
 menam nihilominus hostiliter uersatus ecclesiam, Tyriam
 quoque non ea qua decuit integritate disponens. propter 8
 quae, dilectissimi fratres, ab eorum innodatione soluentes
 uelut regionem quandam pestiferam relinquentes seruemus
 10 apostolicam disciplinam; saluti nostrae omni diligentia et
 sollicitudine providentes ea cura nefandi Nestorii declinemus
 errores, qua Eutychetis impia inuenta persequimur. maxime
 enim nunc religiosae fidei dogmata diuerso incursu horum,
 qui praedicti sunt, incursantur insidiis, scelestis pro ratione
 15 temporum sua argumenta nectentibus, si quo modo possint
 innocentium uiis fraudem suae impietatis inserere, atque ideo
 sicut docti nummularii et prudenter instructi ab improbandis
 laudata separantes talenti uobis crediti poteritis multiplicare
 substantiam. haec, dilectissimi fratres, scripsimus plenae 9
 20 caritatis impulsu, quia et spem fidei uestrae primum de dei
 dono, deinde et fratris nostri Iohannis, qui uobis praesidet,
 professione praesumpsimus, qua nominatim omnes, quos
 apostolica et generalis catholicorum condemnat ecclesia,
 execrabiles sibi esse declarauit. quod uos quoque in litteris 10
 25 uestris oportuit euidenter exprimere nec arbitrari posse suffi-
 cere sub tantis praesertim insidiis callidorum, quos uiritim
 et singulos insecrari conuenit atque damnari, sub quadam
 generali eos damnatione concludere. diligentem quaerunt
 uulnera antiqua medicinam nec abundans esse creditur,

2 sententiam ρ 4 anthiocia V 5 commune V, corr. ρ² 6 osti-
 liter V thyriam V 8 inodacione V 9 relinquentes V 10 disci-
 plinam V 13 religise V, corr. Car.: religiosa Bar. 14 insidiis V:
 insidiose istis Coust. 15 posint V, corr. α 17 prudentes V, corr.
 Bar. 18 laudanda ρ 22 praesumsimus V 25 sufficere V 26 sub-
 stantis V, corr. ο² 27 insectari ο Bar. damnare Bar.

quicquid pro integritate fidei et stabilitate religionis adhibetur.
 11 unde libellum cum litteris misimus, cui uos subscriptiones
 proprias <oportet> inserere, ut fides uestra, quam directa
 per Rufinum diaconem scripta testantur, apud nos fiat huius
 quoque repetitionis adiectione manifestior. Data XVII. Kal. 5
 Decembr. Petro cons.

(121.)

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO NICOPOLITANO. • PER PULLIONEM
 SUBDIACONUM. Litterarum, quas direxisti, series et expositio
 tuae fidei conueniens sedis apostolicae iudiciis nostros animos 10
 releuauit. tot incitati gaudiis contenti non fuimus. nisi per
 Pullionem subdiaconum ecclesiae Romanae, quid plenius circa
 uos ageretur, cuperemus agnoscere, magnopere quia in rela-
 tione episcoporum sub ordinatione caritatis tuae degentium
 non uniuersa, quae ad ecclesiastica constituta pertinent, sicut 15
 2 in uestra, leguntur euidenter expressa. unde et pro nostra
 sollicitudine et illorum integra nobiscum coniunctione libellum
 direximus, in quo eos oportet debere subscribere, quia et
 omnes sacerdotes uestrarum partium, qui ad sedis apostolicae
 commu<nio>nem reuersi sunt, in eadem professione subscrip- 20
 3 serunt. ista caritas, ista communis salutis excitauit ambitio:
 quod credo et fraternitatem uestram gratanter accipere, quia
 ubi de animarum salute res geritur, studii tui uel intentionis
 debes operam commodare, ut antecedendo fructum de tali
 4 possis laude percipere. Pullionem praedictum cum rescriptis 25
 caritatis uestrae ad nos iuuante deo sub celeritate remittite,

8 oportet *addidi ex coniectura editorum Bull. Taur.* inserite *Bar.*
 5 repetitionis *V* XVII scripsi (cf. *Beiträge p. 9*): XIII *V* 6 de-
 cembrias *V*

121. *Dat. (simul cum indiculo ep. 122) a. 516 die 19 Nou. per*
Pullionem. Edd. Car. P 453; Bar. ad a. 516, 62; Collect. Concil.;
BTA I 385; Thiel 780. 8 IOHANNI V per Pulionem (sic?) subdiaconum
charactere minuiore V in marg. . 11 fort. <sed> tot contempti V,
corr. p² 14 ordinationis V, corr. p² 20 communem V, corr. p
22 quod V: fort. quae 25 posis V

quatenus desideria nostra diu suspensa esse non possint.
Data XIII. Kal. Decemb. Petro cons.

(122.)

INDICULUS. PER PULLIONEM SUBDIACONUM.

- 5 Cum dei adiutorio et orationibus sanctorum apostolorum
Petri et Pauli ueniens ad Nicopolim sic debes agere, ut post-
quam episcopus Nicopolitanus acceperit litteras nostras, epi-
scopos, qui sunt in sua paroecia, colligat et faciat sub-
scribere in libellum, quem in epistolis suis habent adnexum.
10 si tamen dixerit praedictus episcopus esse laboriosum episcopos 2
colligere, dirigat tecum personas per singulos episcopos, ut
te praesente subscribant in praedictum libellum. sic tamen 3
cum dei misericordia facere debes, ut epistolae, quae <a> nobis
missae sunt, publice legantur, aut si uideris prae timore hoc
15 episcopos facere nolle, saltem uel clericis suis haec relegant.
quae tamen in ipsorum dimitte potestatem et scripta episco-
porum et illius episcopi, hoc est Iohannis metropolitani, ad
nos cum dei misericordia reporta. post hoc factum nullas 4
moras te uolumus ibidem facere propter insidias et calliditates
20 inimicorum.

122. *Dat. (simul cum ep. 121) a. 516 die 19 Nou. Edd. Car. I² 454; Bar. ad a. 516, 64; Collect. Concil.; BTA I 386; Thiel 780.*
4 INDICVLVM V, corr. o² 7 acciperit V 8 qui sunt (= qui s) Hartel:
quos V o paroecia <habet> o 9 quem o: quod V abent V
12 sic o: si V 13 a inseruit o 14 prae cod. Angelic.: pro V 15 uel
om. Bar. sue V, corr. o 16 dimittite V, corr. p 20 post inimi-
corum ante titulum ep. 123 ex parte in marginem excurrentia V chara-
ctere minutiore addit uerba per Iohannem diaconum eius; quae ego
reieci post titulum ep. 123, cf. Beiträge 12 sqq.

(123.)

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO NICOPOLITANO CUM SYNODO UT
 SUPRA. PER IOHANNEM DIACONUM EIUS. Optaremus, dilectissimi
 fratres, ab omnibus uos molestiarum fluctibus alienos uitam
 sub tranquillitatis securitate transigere et deo nostro remota
 1 mundanarum tempestatum mentis perturbatione . . . mouerunt,
 2 quia quae fieri nolumus, necesse est, ut facta doleamus. sed
 abundat mundus incommodis et temptationibus saeculum istud,
 in quo peregrinamur, expositum est passim; uelut magnae
 moles uentorum procellis, ita fidelium mentes diabolicis pul- 10
 santur insidiis et, sicut dictum est, qui uolunt pie uiuere
 3 in Christo, persecutionem patiuntur. sed consolatur
 spes a iusto retributore promissa, quia beatus est, qui
 non fuerit scandalizatus in domino. non deiciant
 milites dei impetus fragiles et caduci. qui adsistit strenuis, 15
 non delectatur ignauis. facile contemnuntur ista quae transeunt,
 si illa quae sunt mansura cogitentur. amplectenda est pro-
 bationis occasio, quia licet sint dura onera laborum, praemia
 4 tamen maiora uirtutum. quemadmodum par erit remunerationi,
 qui se imparem monstrat examini? non simus segnes ad fortia, 20
 si peruenire cupimus ad promissa. quis super hoc expectet

11 Timoth. II 3, 12 13 Matth. 11, 6

123. Dat. (simul cum epp. 127 133 134 135) a. 517 die 12 Apr.;
 respondet haec epistula per Iohannem Iohannis Nicopolitani diaconum
 missa duabus epistulis Iohannis et synodi Epiri hodie deperditis acceptis
 ab Hormisda inter diem 3 et 12 April. eiusdem anni. Edd. Bar. ad
 a. 517, 36; Collect. Concil.; BTA I 406; Thiel 809. 2 IOANNI V
 cum α: cv V . 3 per Iohannem diaconum eius a V *perperam in fine*
ep. 122 additum huc transponendum esse docemur etiam generali col-
lectionis indice edito in Proleg. cap. I 6 mundarum V, corr. p mentis
 perturbatione mouerunt V: mentes perturbatione uestras deuotas esse
 interpolauit o (et α¹); ego cum Baronio indicavi lacunam, quam sic fere puto
 explendam perturbatione <sine eo seruire dolore, quem semper in catho-
 licorum animis perfidarum mentium nouationes> mouerunt 8 sqq. *correxi*
uulgatam interpunctionem temptationibus; saeculum . . procellis. Ita etc.
 9 passim V: passionibus o 18 honera V 20 forcia V, corr. o

uocem hominis, cum cottidie nobis insonet sententia ueritatis:
 beati, qui persecutionem patiuntur propter iusti-
 tiam! sed ne me, fratres karissimi, licet apud fideles magna 5
 sit, spiritali tamen uos solum credatis confirmatione solari,
 a prouidendis pro uestra tribulatione remediis, quantum in
 homine esse potuit, non quieui. nam per legatos ad Orientis
 principem destinatos et Thessalonicensem episcopum, ut ab
 insectatione uestra cessaret, admonui et prorogatis paginis,
 ut imperatori supplicaretur, iniunxi. haec quantum ad prae- 6
 sentia sunt prouisa; sed illa, quae ad spem futuram pertinent,
 haec sunt potius mentibus intuenda. sane hoc me fateor fuisse
 miratum, quod inter allegationes angustiarum religiosae pru-
 dentiae uestrae haec potuit cura subripere, ut <a> me sub
 consultationis colore dirigendi ad Thessalonicensem episcopum
 15 solitas litteras licentia posceretur. egone huius rei auctor
 existerem, quam si inscio me cognoscerem factam esse, cul-
 parem? absit ista peruersitas! audite apostolicam uocem sed 7
 personae meae conuenienter aptandam: si quae destruxi,
 haec iterum reaedifico, praeuaricatore me con-
 20 stituo. nolite, obsecro, ad euitata uix redire contagia nec
 pedes luto, quo tenebantur, auulsos patiamini male rursus
 immergi. sinite oblitterata esse transacta. nemo mittens
 manum suam in aratrum et aspiciens retro aptus
 est regno dei. impediuntur a processu propositi itineris, 8
 25 qui reflexis oculis respiciunt, quod relinquunt. non amant
 ecclesiasticae disciplinae eos, in quibus remanet memoria ulla
 perfidiae; totos ab errantibus oportet abscidi, quia in tantum
 detestabiles aestimantur ad sprete redeuntes, ut beatus apo-
 stolus Petrus melius illis esse praedicauerit, ut non cognosce-

2 Matth. 5, 10 18 Gal. 2, 18 22 Luc. 9, 62 29 Petr.
 II 2, 21

4 sq. solari a Thiel: solaria V 13 subrepere o² a add. p² . 14 con-
 solacionis V, corr. Thiel 16 quam o: qua. V insio V, corr. o
 17 absit V 22 immergit V, corr. o 25 relinquant V, corr. o 26 ec-
 clesia stice V (etiam α, quod moneo contra Thielium) 28 ad o: a V

rent uiam iustitiæ, quam cognoscentes retrorsum reflecti a tradito sibi sancto mandato. in aperto est, qua pertinacia traditæ fidei debeat constantia custodiri, si tolerabilius est in errore persistere quam coinquinationibus rursus, quas quis fugerit, implicari. Data pridie Idus April. Agapito cons. 5

(124.)

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO NICOPOLITANO. PER PULLIONEM SUBDIACONUM. Remeante Pullione subdiacono nostro litteras caritatis uestræ suscepimus de constantia fidei uel de intentione, quam circa communionem sedis apostolicæ geritis, 10 gratulantes; sed contristati sumus, quod uos aliquas sustinere molestias perhibetis. ista tamen diurnam non possunt habere substantiam, quia ubi deus pure colitur, etsi aduersa contigerint, in prosperis commutantur secundum apostolum di- 2 centem: spes non decipit. dubitans apostolorum princeps 15 incedens per pelagus laborauit; mox tamen inuocato domino suo paratum habuit, qui eum porrecta manu non pateretur sustinere discrimen. ergo auctorum nostrorum sequentes exempla et in ipsorum fide permanentes illius poscamus auxilium, de quo scriptum est: qui non nos dimittit temptari super 20 3 quod possumus. igitur salutantes caritatem tuam hortamur, ut quemadmodum prædiximus, in his, quæ bene in-

15 Rom. 5, 5 15 sqq. cf. Matth. 14, 28—31 20 Cor. I 10, 13

1 retrorsum *V*, corr. α 3 tollerabilius *V* 4 quam o: qua *V* 5 aprilium *V* post consule in ipsa linea *V* addit per Pullionem subdiaconum, id quod ego post titulum epistolæ sequentis reieci, cf. *Beiträge* 13 sq.

124. Dat. a. 517 die 3 Mart. per Pullionem; respondet epistolæ Iohannis deperditæ per eundem Pullionem initio eiusdem anni datæ. *Edd. Car. I* 469; *Bar. ad a. 516*, 66; *Collect. Concil.*; *BT A I* 391; *Thiel* 786. 7 per Pullionem subdiaconum huc reieci a *V* perperam in fine præcedentis epistolæ additum 9 caritates *V*, corr. o 12 molestia *V*, corr. o diurna *V* man. rec. 13 substantia *V*, corr. o 14 prospera *Bar.* 16 pelagus *V* 20 nos non *trsp. Car.* 22 que ammodum *V*, corr. o

choata sunt, perseueres, quia <qui> perstiterit usque
in finem, hic saluus erit. frequenter alloquiis tuis nostram
sollicitudinem releuare non desinas; paroeciales quoque sacer-
dotes tuos competenti adhortatione confirma, quia ista faciendo
5 talentum tibi creditum poteris multiplicare cottidie. de illa 4
quoque parte, qua dilectio tua postulat, cogitamus, ut ad
imperatorem clementissimum pro generalitatis quiete preces
nostrae perueniant. tuum est, ut uotum studiumque nostrum
congruis orationibus iuuare non cesses, quia nos in his deo
10 auctore perficiendis uacare minime poterimus. Data V. Nonas
Martias Agapito cons.

(125.)

EXEMPLUM SACRAE ANASTASII AUGUSTI HORMISDAE PAPAE. PER
ENNODIUM ET FORTUNATUM EPISCOPOS UENANTIUM PRESBYTERUM
15 UITALEM DIACONUM ET HILARUM NOTARIUM.

Gratias omnipotenti deo referimus, quod sanctitas uestra
disciplinis caelestibus instituta, sicut poposcimus, legatos fidei
Ennodium et Fortunatum uenerabiles episcopos sed etiam uiros
religiosos Uenantium presbyterum Uitalem diaconum et Hila-
20 rum notarium, quales poscebat causae sublimitas, destinauit,
qui negotii magnitudinem implere possint ecclesiastici luce
sermonis quique operante deo omnia subtiliter requirentes,
quae ad rectam et ueram Christianorum pertinent fidem, et
ipsi sicut decuit declararunt et a nobis sicut oportuit agno-

1 Matth. 10, 22

1 qui *inseruit* o persisterit V, corr. o 4 adoracione V, corr. o
6 quam Car. tuo V, corr. o 8 tuum *scripsi*: tantum V 9 iurare V,
corr. V *man. rec.* et o 10 potuerimus Car.

125. Dat. hieme anni 515, per Ennodium etc. Edd. Car. I²
443; Bar. ad a. 516, 8; Collect. Concil.; Thiel 761. Sub initio in
marg. *adscript* V fides anastasio imperatoris et quid de synodo chal-
cedonensi senserit 13 augusti V per Ennodium . . notarium V *minu-*
tiore caractere ita scripsit, ut uerborum aliqua pars in marginem ex-
currat 15 illarum V 17 legato V, corr. o 19 hyllarum V 20 quale
V, corr. o² 21 possent Bar. ecclesiastici V: euangelici o²

uerunt, quia una est ecclesia dei apostolicis ubique firmata
 2 doctrinis. unde quis audeat de domini nostri Iesu Christi
 incarnatione aliter quam habet ueritas ipsa sentire, nisi ut
 confiteatur aequalem et consubstantiali patri filium salutis
 nostrae causa iuxta annuntiationem archangeli in utero uirginis 5
 carnem ex eadem assumentem hominem factum et, sicut ait
 apostolus, in seruiili forma, ut crucem pro nobis carne
 susciperet? de quo beatus Petrus apostolus Iudaeis dicit:
 uos petistis uobis dimitti uirum homicidam, auc-
 torem uero uitae interfecistis; de quo etiam legitur 10
 in Paulo apostolo: factus oboediens usque ad mortem,
 3 mortem autem crucis. confitemur enim, quod genetrix
 dei beata uirgo Maria in uera carne et anima rationabili et
 intellegibili nobis deum peperit saluatorem, quem homousion
 deo patri et spiritui sancto ante saecula, eundem nobis quo- 15
 que homousion praeter peccata nostra in fine temporum cre-
 dimus et probamus fuisse progenitum, sicut propheta Dauid
 4 dicit: de uentre matris meae deus meus es tu. quae
 tamen ita sine defectu uel confusione nostri corporis est ad-
 sumpta nostra substantia, ut in eadem carne dei filius mundum 20
 examinaturus adueniat oculis omnium uulnerum et clauorum
 ndicia repraesentans, sicut scriptum est: et uidebunt, in
 5 quem pupugerunt. cum omnibus etiam orthodoxis impiis-
 simos Nestorium atque Eutychetem uitamus pariter et horremus
 eorum condemnantes et anathematizantes et personas et dog- 25
 mata detestabilibus sacrilegiis comparanda, qui dispensationem
 diuinam et humanae remedia infirmitatis similiter aut nescire
 6 uoluerunt aut cognita blasphemare. tale igitur circa fidem
 clementiae nostrae propositum summus deus ab exordio uitae
 sensibus nostris immisit, unde et imperium nostrum credimus 30

7 cf. Philipp. 2, 7 9 Act. 3, 14 sq. 11 Philipp. 2, 8 18 Psalm.
 21, 11 22 Ioh. 19, 37

8 susciperet *V* 13 carna *V*, *corr. a* 14 et 16 omousion *V* 16 prae-
 ter *V*: propter *Bar.* 17 proclamamus *V*, *corr. Bar.*: prodamus *o* 24 euty-
 chentem *V*, *corr. o* orremus *V*

custodiri. miramur autem, quam ob rem de beatissimis 7
 patribus, qui in Chalcedona conuenerunt, aliqua nobis scribere
 uolueritis, dum ea, quae ab his fuerant constituta, decessorum
 nostrorum multiplicibus decretis confirmata monstrantur et
 5 cum nec alia synodus facta fuerit, per quam, quae ab illa
 disposita sunt, redderentur infirma, nec lex a nobis processerit,
 cuius nouitate statuta praefati episcopalis concilii soluerentur,
 maxime cum ipsa synodus dixerit anathema esse debere, qui-
 cumque aliam fidem, quam apud Nicaeam trecenti <decem>
 10 et octo uenerabiles patres constituerunt, docere uel immutare
 uoluerit. ad hoc etiam eos, quos superius comprehendimus, 8
 id est Nestorium et Eutychetem, damnauerunt, quos nos quo-
 que damnamus. nam pro hac causa attestantur nobis etiam
 diuinae litterae ad Alexandriam non semel sed multotiens
 15 destinatae, per quas obiurgauimus, cur sibi non arbitrarentur
 posse sufficere directam fidei doctrinam recedentes ab anathe-
 mate Chalcedonensis synodi uel uenerandae memoriae Leonis
 episcopi. unde non paruum studium apud nos et intentio 9
 in praesenti quoque perdurat, quatenus a superfluo anathemate
 20 eosdem possimus abstrahere et sanctae ecclesiae uniuersali
 coniungere. de capitulo uero, quod solum uidetur esse resi- 10
 duum, nostra uoluntas petitioni uestrae fortasse propter uni-
 tatem ecclesiarum conuenerat, nisi alia uenerabilibus ecclesiis
 ex hac re moueri scandala crederemus. nunc uniuersa, quae 11
 25 sint facienda, perpendite, quia graue esse clementia nostra
 iudicat de ecclesia uenerabili propter mortuos uiuos expelli
 nec sine multa effusione humani sanguinis scimus posse ea,
 quae super hoc scribitis, ordinari. omnia tamen a deo spe-
 rantes consilium melius agere poteritis quam ab his hominibus,
 30 qui propter errores suos prouincias percurrentes inimicam

1 custodire *V* (*man. 1 ut uid.*): custodire *a* 9 nicheam *V* decem
add. p³ 14 litere *V* 24 hac remoueri *V*, *correx*: hoc renouari *Bar.*
 27 sq. posce eaque *V*. 28 scribitis *o²*: scriptis *V* 29 consilium *V*,
correx (*cf. Beitr. 5 adn. 1*): <per> concilium *Bar.* 30 suos *Bar.*: suos
 qui *V*

2 euangeliiis sanctis et ecclesiis uolunt esse discordiam. ergo
 ut sit placens supernae maiestati ecclesiarum unitas prouidete,
 quia qui nobis in his, quae praefati sumus, obsistit, igno-
 ramus si bene nos arguit. per omnia tamen uoluntatis nostrae
 puritatem legatorum uestrorum poteritis narratione cognoscere. 5
 3 petimus autem, ut pro nobis apostolatus uester orare dignetur:
 quod uos libenti animo facere hac poterimus maxime ratione
 cognoscere, si perfectam nobis unitatem ecclesiarum dignatus
 fuerit deus uobis disponentibus condonare. illa enim uox dei
 magnam benedictionem diligentibus se mandauit atque donauit, 10
 qua declarauit: pacem meam do uobis, pacem meam
 dimitto uobis.

(126.)

HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. PER ENNODIUM ET PEREGRINUM
 EPISCOPOS. Dudum legatis mansuetudinis uestrae remeantibus 15
 ad litteras uestras et mandata respondi, non quidem uniuersa
 plene, sicut magnitudo rei postulabat, expediens sed tamen
 pro tempore certa praestringens. uerum etsi sufficienter alle-
 gare me omnia contigisset. numquid agens apud clementiam
 uestram causam fidei poteram repetitis precibus importunitatis 20
 2 incessi? timeant notam huius ingratitude, quibus cura est
 studium negotiis nauare mundanis! opus non implet euangelii,
 qui a praedicatione eius uenialiter putat posse cessari. per-
 uigilem pastorum oportet esse custodiam et lumbos sine
 relaxatione praecinctos. bonae admonitionis sicut constat 25
 3 dulcem fructum, ita eius non decet esse fastidium. et alias,

11 Ioh. 14, 27

1 ego, *V*, corr. o 2 magestati *V* 3 hisque praefacti *V*, corr. o
 4 nos o: non *V* 5 nostrorum. *Car.*, sed cf. *Beitr.* 6 adn. 1 11 decla-
 rauit *α ante rasuram*: declarauit *V* et *α post ras.*

126. *Dat. (simul cum epp. 128—132) a. 517 die 3 Apr. per En-*
nodium et Peregrinum. Edd. Car. F² 461; Bar. ad a. 517, 3; Collect.
Concil.; BTA I 394; Thiel 796. 14 per Ennodium . . episcopos
charactere minuiore *V* 17 rei o: regi *V* sed *scripsi*: et *V* 18 per-
 stringens p^a sufficienter *V*

cur postulationis meae molestam mansuetudini uestrae quisquam dicat esse frequentiam, cum per ea, quae fiunt ex officio meo, per remedia fidei uestro consulatur imperio? etenim quae me onerat cura, uos releuat; mihi incumbit, sed uobis proficiet; licet ex diuerso semine unus fructus amborum est. nam sicut poena est nec dicere deo accepta nec facere, ita certa remuneratio uel illi, qui spiritalia praedicauerit, uel illi, qui audita non spreuerit. dedit quidem clementia uestra 4 uelut obsidem propositi sui sub testimonio imperialis alloqui et se quasi pignore quodam bonae uoluntatis adstrinxit, sed opus est coeptis <a>dicere firmitatem. sumant plenum decorem iacta fundamina, non remittantur propugnantes pro dei ecclesiis manus: totiens Israheliticus hostis intercidit, quotiens Moyses brachia non remisit. effectus opera, finis commendat initia; 15 non prodest coepisse deserentem, quia sola perseuerantia fidei dat salutem. benedicimus deum, cuius zelo pietas uestra transgressores impios Nestorium et Eutychem se uelle odisse persequique cum nefandis et sacrilegis dogmatibus profitetur probat odisse se uitia, qui condemnat errantes, nec relinquit 20 sibi locum deuian- di, qui non pepercerit excedenti. primus innocentiae gradus est odisse culpanda, sed ueritatis interest, domine fili, et catholicae disciplinae, ut sectatores etiam eorum atque participes oderitis, quorum execrandos principes iudicatis. non in damnandis sola id est certa nomina, sed in 25 his etiam, qui damnatos sequuntur, sunt crimina persequenda. frustra auersari se plures asserit, qui unum de his, qui detestatione digni iudicantur, exceperit; non enim numerus errantium hominum sed meritum consideratur errorum: hoc ideo, 7

13 cf. Exod. 17, 11 15 cf. Matth. 10, 22

2 officio V 3 consolatur V, corr. o² 4 proficit Bull. Taur. 9 uelud V 11 adicere o: dicere V decore V, corr. o 14 efectus V 17 euty- cense uel odisse persequi qui cum V, *correci*: Eutychem uel odio se persequi cum Thiel; Eutychem uel eos persequitur qui cum . . profi- tentur Bar. 19 se uitia o²: senicia V 22 discipline V 27 ex- ciperit V enim o: erit V

ne facile putet uestra clementia Acacii praetereundam esse personam. nonne ille est Acacius, qui caeno Petri Dioscori et Eutychetis dogmate et communione polluti, dum copulatur, immersus est, illius sustinens in condemnatione supplicium, cuius elegit in communione consortium? qui uiritim propter impietates suas horum singulos odit, et in illis Acacium necesse est oderit et omnes in Acacio non amabit. ab illo per Orientales ecclesias fermentum nefandi erroris inoleuit; inde Alexandrinae perfidiae eo usque nutrita superbia, ut non acquiescat, sicut scripsistis, eius mandatis salutaribus, cuius famulatur imperiis, et in errore declinando non sequatur admonitionem, cuius in agendis rebus experitur sibi utilem potestatem. unde et maiore huiusmodi homines conuenit detestatione uitari, quia, quae docere debuerunt, nec dum ab aliis instruuntur adsumunt, spernentes in his imperantis monita, in quibus tantum non timeri iubentur imperia, et immemores deuotionis contra salutem animae, quos contumaces esse oportuit pro salute. hos mentibus perditis ausus nutriuit Acacii cum perfidis iuncta communio atque ideo aestimandus est auctoris loco, cuius grauius peccatur exemplo. nihil enim uitia magis quam imitatio fouet, dum creduntur non improbanda esse, ad quae alii quoque uidentur accedere. fragilis est et caduca mortalitas; uix nefariae cogitationes dum comprimuntur intereunt. iacet saepe semen noxium sub terrore nec deficit; latum pandit delinquentibus aditum, qui iungit cum prauitate consensum. utinam, clementissime imperator, inter ipsa apostolicae districtiois initia Orientales ecclesiae Acacii contagia nefanda uitassent! non per multos error ille

16 cf. Matth. 10, 28

2 petro ¹ V 3 commu|munione V, corr. ρ 7 amauit V, correxi: amarit Bar. 8 nefudi V, corr. o² 9 perfidei V, corr. o 13 potestate V, corr. o 22 ad quae o²: atque V fragili V, corr. o 24 terrore V uix recte: errore Bar., torpore Hartel 26 prouitate V, corr. Thiel: improbitate o² consensu V, corr. o clementissime scripsi: imperatissime V, inuictissime Car.

noxia uenena diffuderat; ipsa quoque erecta nunc fortassis
 Alexandriae tunc colla cecidissent, dum percussam perfidiam
 suam in damnatione imitatoris agnosceret et displicere in con-
 plicibus se uideret. sed dum male nutriti fouentur errores et
 5 prauorum consensus inuiti aequitate corrigendus dissimulatur,
 per impunitatem sequacium mala dogmata multiplicauit auc-
 torum. et uos quidem, si placita deo efficaciter imperetis, 12
 commendatis uestrum et de alieno erro(re) propositum; sed
 cogitandum est, clementissime imperator, si ei apud deum
 10 sufficiat errata culpasse, cui dedit posse corrigere. non est
 differenda curatio; ammoueantur medicae profundis uulneribus
 manus! sola ante Acacium Alexandria perfidiae suae foeditate
 sordebat: respicite, quantas iam partes emendatio neglecta
 polluerit! quousque patieris, domine fili, ecclesiam dei diui- 13
 15 sionem suorum maerere membrorum? anticipent beneficia tua
 ad deum peruentura suspiria: adsume fidei curam et uexillum
 salutis attollens ad errores ab Israhele remouendos uelut
 Ezechias alter exsurge. fas tibi laude nouorum operum titulos
 aequare priscorum: ille dissipauit excelsa, tu superbiam erectae
 20 impietatis inclina; ille simulacra contriuit, tu dura infidelium
 corda confringe; ille memoriam serpentis aerei, tu uirus prae-
 sentis effunde. offer deo recta, quae fecit, et spera dona, quae
 meruit. fidelis est enim dominus, qui reddit singulis secundum
 opera eorum. in aperto est, quanta sit expectatio fidelium, 14
 25 quanta trepidatio perfidorum: illi ambiunt gaudere cum angelis
 de receptis; isti metuunt, ne ab his, quos deceperant, destituti

19 sq. cf. Regn. IV 18, 4 23 cf. Matth. 16, 27

2 alexandrinae *V*, corr. ρ^2 : Alexandrinae <ecclesiae> *Bar*. 5 inuiti
 aequitate (cf. inuiti lenitate *Leo I. ed. Baller. I 1313*) corrigendus
scripsi: inuitis equitati (aequitate *Car.*) corrigenda *V* 7 placit adeo *V*,
correcxi 8 errore σ^2 : erro *V* 9 imperator *V*, corr. α 11 amoue-
 antur medicae *V*, corr. *Car*. 12 feditate *V* 14 parceris *V*, corr. σ
 17 ab σ : ad *V* uelud *V* 19 superbia *V*, corr. σ 21 aerei <sus-
 tulit> *Car*. 22 offert *V*, corr. σ speradona *V*, d ex t corr. 26 isti
Bar.: illi *V* deciperant *V*

poenis remaneant praeparatis. pendent anxia corda cunctorum.
 ab ultimis ad nos Galliis directa legatio, si quid de unitatis
 redintegratione sollicitudo nostra promouisset, famam secuta
 15 consuluit. nec difficile opus clementiae tuae: scit deus suorum
 laboribus subuenire. ex usu est ad principes suos conuertere 5
 corda subiectos. dat specie maximum signum recens religiosae
 memoriae Marciani imperatoris exemplum. quid egit tunc
 uulgus aut populus? non opus nota reuoluere: adulta est
 perfidia ista per denios, sopita per iustos; imitare religiosi
 16 integritate propositi, quem studio ciuilitatis aequasti. ad 10
 haec nostris lacrimis, nostris precibus alleganda Ennodium
 atque Peregrinum fratres et coepiscopos nostros uice nostra
 pro exhibenda etiam honorifica salutatione direximus, ideo
 maxime designato uiro fasce secundae legationis imposito, ut
 qui nobis spei bonae detulit initium, nunc adiutore deo plenum 15
 reportet effectum. acquiescite, precamur, fidelibus monitis,
 cuius uos delectatos dudum legimus institutis. Data III.
 Non. April. Agapito cons.

(127.)

HORMISDA ANASTASIO AUGUSTO. PER ENNODIUM ET PEREGRINUM 20
 EPISCOPOS. Dum sapientiae uestrae, clementissime imperator,
 profunda considero, prouidentes saluti propriae uobis displicere
 non aestimo, neque enim aut diuina monita aut humana
 continent instituta, ut qui consulit bonae spei, qualibet
 debeat reprehensione culpari, cum maxime pietas quoque 25
 uestra affectu se unitatis et pacis flagrare fateatur. quae

2 unitate V, corr. Thiel 3 famam scripsi: fama V 4 defficele V
 sit V, corr. o 8 adulata V, corr. p² 12 quo episcopos V, corr. o
 nra V 13 esibenda V

127. Dat. (simul cum epp. 133—135) a. 517 die 12 Apr. Edd. Car.
 I² 469; Bar. ad a. 517, 42; Collect. Concil.; BTA I 405; Thiel 812.
 20 ANASTASIO AG V Per Ennodium . . episcopos caractere minutiore V;
 quae nota quomodo hic explicanda sit Ennodio et Peregrino iam die
 3 Apr. Roma profectis uidetur 'Beiträge' p. 14 sq. 24 ut o²: aut V

res me quoque uel pro fiducia conscientiae uestrae uel pro
 creditae mihi dispensationis officio emergente compulit non
 supersedere negotio. Iohannes frater et coepiscopus meus 2
 Nicopolitanae ciuitatis antistes decessoris sui sanctae recorda-
 tionis Alcisonis secutus exemplum beati Petri apostoli commu-
 5 nionem cum synodo sua damnatis his, quos ecclesia detestatur,
 expetiit. is nunc grauibz fatigatur insidiis. precor mansuetu-
 dinem uestram: iniqua molientibus obuiate et remouete
 molestias et correctum fouete, cui ut corrigeret, debuisset
 10 insisti. scient enim, qui tardauerint, se reos futuros, cum a
 uobis foueri uiderint iam reuersos. fateor, clementissime 3
 imperator: miror insidiantium pertinaciam neque dei neque
 uestro intuitu permoueri; nam qui oderunt in homine studium
 desiderii boni, quod de se aestimant iudicari, insequuntur.
 15 ad recta reduces iure culpandi, si non conuerterint deuiantes;
 datae fidei uestrae clara documenta, si affueritis ad unitatem
 reductis: <quod> effici omni adhortatione cogitetis.

(128.)

HORMISDA TIMOTHEO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Non
 20 mirabitur dilectio tua rationem praeteriti silentii mei, si quae
 praecesserint uniuersa considerat; non mirabitur praesentis
 alloquii, si quae sit uis caritatis expendat. sustinere enim
 omnia caritatem magistro gentium docente cognouimus; quae

28 Cor. I 13, 7

1 pro creditae o²: procedite V 9 corrigeretur Bar., <se> corrigeret
 Coust. 14 quod o²: quid V 16 sq. datae . . documenta si adfueritis . .
 reductis <quod> effici omni *temptauit*: date . . documenta si affueritis . .
 reductis effiçione V, date . . documenta si adfore cunctis . . reductis officio
 omni et Bar., data (datae Thiel) . . <erunt> documenta si adfueritis . .
 reductis <idemque a ceteris> effici omni Coust.

128. Dat. (simul cum epp. 126, 129—132) a. 517 die 3 Apr. per
Ennodium etc. Edd. Car. I² 463; Bar. ad a. 517, 11; Collect. Con-
 cil.; BTA I 397; Thiel 800. 19 NORMISDA V; corr. α 20 ratio V,
 corr. o² 21 consideret Car. *euersa clausularum consonantia* (mei . .
 considerat . . alloquii . . expendat)

si sua, sicut continet doctrina ipsa, non quaerit, non incongrue
abusus priuilegio meo, quod tibi potius prodesse possit,
2 exhibeo. expectare enim me decuit ab errantium coniunctione
te liberum et sic amare correctum, uidere ab improbandis
diuidi atque ita litterario sermone complecti. sed quem optes 5
reducem, cur differas uocare tardantem? cur non detur locus
moderationi, cum nihil detrahitur aequitati? impendenda sunt,
quae laborantibus prosunt, si nos societatis contagione non
3 polluant. haec causa mihi fuit praesentium litterarum, ut
horter, ut moneam, ne terram nostram iacere patiamur negle- 10
gentius infecundam. non diu infructuosam arborem occupare
solum diligens permittit agricola; patienter expectat, sed
4 numquid sub continuatione perdurat? uocatus ad salutaria
non moreris; prope ab innocentia non recedit, qui ad eam sine
tarditate reuerterit. mouere patrum monitis et insistens fidelibus 15
sine lapsu aut errore uestigiis praecedentia delue per futura.
5 adiacet tibi modo ad iusta populos incitando, modo pro fide
principalibus uestigiis supplicando dirigere quod deuium est,
solidare quod dubium. magno te conuenit labore prouidere,
ut causas transacti temporis rectae tegat sedulitas actionis. 20
praestat quidem animae suae, per quem uniuersali aliquid
confertur ecclesiae, et ita se res habet, ut si studiosus, si
indefessus institeris, fiat tibi utilis causa communis. Data
ut supra.

1 Cor. I 13, 5 12 cf. Iacob. 5, 7

1 non (ñ sed n ex u correctā: ā α) incongruae V 3 exhibeo V
decut V, corr. o 4 correptum V, corr. o² 7 moderacione V, corr. ρ
detragitur V, corr. o 8 socitatis V 16 dilue ρ² 17 incitanda V,
corr. o² 20 recte V, corr. ρ 23 indefensus istiteris V, corr. ρ²
Data ut supra V, quod non ad eam quae praecedit epistolam referen-
dum expositi Beitrage 10 sq.

(129.)

HORMISDA UNIERSIS EPISCOPIS IN ORIENTIS PARTIBUS CONSTITUTIS. Etsi admonitionis meae cura desisteret, uos tamen proprii memores conueniret officii non neglegenter omittere, 5 quae enixe omnes decet pro animae suae salute seruare, ut mandatorum caelestium disciplina non alieno studio sed ipso uobis clareret inesse proposito. nam licet laude non careat, qui bonis consiliis obsecundat, tanto est tamen potior in honore sapientiae qui praeuenit recta quam qui sequitur 10 instituta, quanto est illustrius docere quam discere. recordetur 2 unusquisque, in qua uocatione a domino sit uocatus, et quid ab eo expectetur aduertat. miserum est intra meritum iacere propositi, cum id, quod praefertur nomine, non ostenditur actione. magna meruimus, si quod indulta postulant impleamus. 15 qui se ad pascendas dominici gregis oues gaudet adscitum, 3 cogitet de commissa sibi gubernatione iudicium. perunqil adhibenda tutela est, continuanda custodia; non dandus lupis rapacibus locus, non ullis casibus relinquendus, quia neglectus error ouium culpa pastorum est. ueniet, qui rationes creditae 20 dispensationis examinet. omnium quidem constat esse iustitiam 4 nec ulli impunitam licentiam patere peccandi; sed quis gradus nesciat esse meritorum et sicut non aequa praemia, ita diuersa et supplicia? multiplicantur scientibus plagae, pauca flagella leguntur in scitiae. quod si ita est, sicuti esse non dubium 5 est aestimandum, quid in eo deceat esse propositi, cui alienos quoque errores necesse est imputari? clamat sanctus spiritus per prophetam: o pastores Israel, numquid semet ipsos pascunt pastores? nonne oues pascunt pa-

27 Ezech. 34, 2

129. *Dat. (simul cum epp. 126, 128, 130—132) a. 517 die 3 Apr. per Ennodium etc. Edd. Car. I² 463; Bar. ad a. 517, 14; Collect. Concil.; BTA I 397; Thiel 801. 4 conuenire V, corr. o² 8 consiliis V, corr. o 10 dicere V, corr. o 12 ab eo o: habeo V 15 adscitum V, corr. p 16 comissa V 21 licencia V, corr. o peccandi V 23 et scripsi: est V, esse o 24 quod Bar.: quid V*

stores? certum est plus ab eo, cui plus creditur, exigendum et tanto magis nos obnoxios fieri, quanto effusiore gratia
 6 contingerit honorari. magister bonus et docens per obscura
 lucem, per similitudinum aegnimata ueritatem, seruum talenti
 a se traditi praeter augmenta custodem non arguit infidelem
 sed condemnauit inutilem. unde in aperto est, in quo metu
 esse deceat eum, qui dominicum nomisma perdidit, si
 culpatus est is, qui acceptum sine inminutione seruauit.
 nullus contentus sit innocentia sua, quia deo nostro uniuersa
 cernenti per praedicationis assiduitatem rationem quoque pro- 10
 7 positi debemus alieni. largam scientiam decet esse doctorum.
 non amat fides Christiana secretum; quam quisque in augmenta
 non effundit, abscondit. per uniuersas gentes uerbi praedicatio
 mandatur apostolis, et quam excusabiliter hoc quisquam potest
 sibi tacere commissis? quid prodest cuilibet paternarum 15
 reuerentiam seruare regularum, si concuti haec ab aliis, si
 8 sine honore tractari patienter accipiat? infirmum ostendit
 affectum, qui quod diligit non tuetur. incursantur passim
 sancta a perfidis constituta et rediuiua subinde de compressis
 excessibus resurgit improbitas. quemadmodum, rogo, pietatem 20
 9 in deum probat, qui tam nefanda dissimulat? recordemur,
 qua catholicorum frequentia sacerdotum illa, quibus nitimur,
 celebrata didicerimus esse concilia! quantos nec debilitas
 impediuit nec senectus onerosa tardauit? exigua uisa sunt
 spatiosarum interualla regionum et labores ipsi pro quadam 25
 consolatione iucundi, dum spiritu sanctarum congregationum
 10 regente sapientiam sera aetas, quod seruaret, acciperet. et
 haec insectantibus impiis post damnatam in radice perfidiam
 tacet, qui scit sibi esse mandatum: exalta uocem tuam,
 qui euangelizas Ierusalem; exalta, noli timere!? 30

5 cf. Matth. 25, 30 13 cf. Matth. 28, 19 29 Esai. 40, 9

3 obscuram *V*, *corr.* o² 8 is *scripsi*: es *V*, ille *Bar.*, *om.* o 12 quis-
 quis p² 13 non effundit p²: ineffundit *V* 18 effectum *V*, *corr.* p²
 19 compressis et excessibus *V*, *corr.* p² 23 didiceremus *V*

nonne hoc ante oculos habens discipulum ita gentium doctor instituit, ut oportune inopportune euangelizare non cesset, admonens: adtende tibi et doctrinae, insta in illis; hoc enim faciens et te ipsum saluum facies et eos
 5 qui te audiunt? ergo uel propheticis stimulis excitati 11
 uel normis apostolicae eruditionis instructi curam salutaris praedicationis adsumite, diligite et uindicate sententias probatas piis, infidelibus inimicas et ad petram, supra quam est fundata ecclesia, reuertentes apud illorum etiam uos patrum spiritus,
 10 quorum ueneranda constituta improbe labefactantur, absoluite, aestimantes, cum dominus ad illud quod expectatur examen aduenerit, qualis apostolis creditus, qualis aliquorum temp- tantium dubitatione compertus, qualis angelo praenuntiante promissus, utrum ab illis melius sit argui an cum eorum
 15 cohorte coniungi, utrum talem qualis uidebitur aut qualis ab impiis negatur dominum confiteri. nil uos retrahat a 12
 salute; uelocibus ad uiam redite uestigiis. lapsus ruentem non grauat, si resurgat. larga est dominicae doctrina clemen- tia; noxia sunt erroris uincla, dum retinent. odit iustitia
 20 pertinaces, fouet clementia corrigentes. Data III. Nonas Apriles Agapito cons.

(130.)

HORMISDA EPISCOPIS ORTHODOXIS. Est quidem fidelium speciale solatium deus nec umquam inter quaelibet dura deficiunt,
 25 qui se ad eum toto mentis studio contulerunt. uerumtamen hoc uotum proposito uestro debere me fateor, ut sicut exulto

2 Timoth. II 4, 2 3 Timoth. I 4, 16

1 haec Thiel discipulum V 2 importune Car. cum Vulgata 4 fa- ciens p: facies V 5 propheticis V 6 normis o²: nols V, monitis p² 7 sentencias V 16 reatraat V 20 Data terno nonas ap^{lis} V

130. Dat. (simul cum epp. 126, 128, 129, 131, 132) a. 517 die 3 Apr. per Ennodium etc. Edd. Car. I² 465; Bar. ad a. 517, 21; Collect. Concil.; BTA I 399; Thiel 803. 23 NORMISDA V, corr. a Efo V, corr. o 25 ueruntamen V

de sinceritate fidei uestrae, ita de firmitate merear gaudere
 2 constantiae. unde et aspectu interiore uos intuens ad desi-
 derium colloquendi uobiscum promptus adsurgo, ut et dilec-
 tionem circa deum uestram litterario sermone remunerer et
 spem paginali adhortatione confirmem atque ita his, cum 5
 quibus mihi est consortium sanctae communionis, iucundum
 reddam testimonium caritatis. non enim sufficit animo meo
 de uobis esse securum, nisi ostendero illum quoque, quo uos
 complector, affectum. siquidem declarat se non ex iudicio
 odisse a dei dilectione diuisos, qui potest non amare con- 10
 3 iunctos. benedico igitur deum, dum feruorem fidei uestrae
 inter procella uarias et tempestatum aduersa considero. uos
 quoque ut super his pietatem eius glorificetis, uberiore exul-
 tatione suadeo, qui electorum suorum mentes quo acceptiores
 sibi reddat, examinat et licet cognitos sibi quibusdam tamen 15
 difficultatibus probat, ut iustitiam quoque inesse dono, quod
 largitur, ostendat. atque ideo pertinaciter bono uos conuenit
 imminere proposito nec in uia, quae ducit ad caeli regna,
 4 deficere. qui intuetur dominici munera non aestimanda pro-
 missi, nullius potest respectum habere periculi. non enim 20
 frangit consideratio praesentium malorum, nisi futurorum
 bonorum uincat obliuio, quando omnem amaritudinem laboris
 excludit, qui dulcedinem spei, quae expectatur, ammisit.
 quae enim difficultas beatitudini par est aut quae condignae
 praemiis passiones ad futuram scilicet gloriam, quae in nobis 25
 5 apostolo annuntiante reuelabitur? absit ne quicquam a Christi
 caritate nos separet! quanta est tribulatio, si gloriam parit?
 materia prosperorum est, quae putatur aduersitas. dum incli-
 namur, erigimur. nemo haberet futuram remunerationem, nisi
 necessitates praesentium sustineret. uidete, quanto opere 30

25 sq. cf. Rom. 8, 18

9 affectu *V*, *corr.* ρ 14 electorum *V* quo acceptiores *Car.*: co-
 acceptiores *V* 15 examinat *Car.*: examine *V* 17 bonos *V*, *corr.* ρ²
 19 dominice *V* 22 omē *V* 23 admiserit o: amiserit *V* 24 difficultates *V*,
corr. ρ 26 absit *V* nec *V*, *corr.* ρ² 29 erigitur *V*, *corr.* *Bar.*

hominum terrena messis adsurgat: quanto est igitur labore
 procurandum, ut caelestia dona non pereant? quæta est 6
 negligentium uita sed non opulenta substantia. dignus est
 operarius, ut fructum mercedis accipiat. indiscreta passim
 5 pietas cum impietate languesceret, si examinatio bonos a
 malis diuisura cessaret. gratum admodum spectaculum domino
 est in agone iustorum nec quicquam ita supernam gratiam
 conciliat homini sicut aduersorum impetus patienter excepti.
 quis milites sub pacis securitate miretur? non est arduum 7
 10 in sicco secunda fixisse uestigia nec artem gubernatoris ostendit
 marina tranquillitas; satis est intrepidum inter bella procedere,
 inter lubrica non labare, fluctus in tempestate contemnere.
 saeuia et motus suos exerceat mundana temptatio, dum
 manifesti appareant qui probantur. hæc scientes, karissimi 8
 15 fratres, fidei uestrae tenete constantiam et ipsa etiam, si
 inciderint, militantia meritis uestris amate pericula. annuntiate,
 quæ colitis, et participare etiam per uniuersum orbem
 mandata euangelica, quæ tenetis. supra stipendia uestra
 correctio quoque uobis adscribatur aliena. inter peccatorum 9
 20 enumerationem, quibus sibi diuinam gratiam plenus spiritu
 dei propheta conciliat, inter ea, quibus misericordiam, qua
 conseruetur, exorat, docere se iniquos uias domini et conuer-
 sionem per se fieri prædicat impiorum. beati, quibus uita
 innocenter acta dat præmium; beati, per quos aliis quoque
 25 præstatur exemplum. et nos quidem, quantum in nobis est, 10
 nec sollicitudine nec labore cessamus, ut humilitatem, quam
 nos dominus noster docuit, imitati, quæ saluti eorum conue-
 niunt, postulemus, ut dispensationis mihi creditæ dum agno-
 scitur cura, probentur officia. nam repetita uice Ennodium
 30 atque Peregrinum fratres et coepiscopos nostros mandata
 legatione direximus rationem adhortationes preces lacrimas

3 sq. cf. Luc. 10, 7 14 cf. Cor. I 11, 19 22 Psalm. 50, 15

3 <noti> opulenta *Car.* 6 gradum *V*, *corr.* o² 9 miles . . meretur
Car. 12 lauare *V*, *corr.* o 19 peccatorum *V*: ceterorum o² 21 miseri-
 cordia *V*, *corr.* p² 28 dispensacionis *V* 29 reprecita *V*

ingerentes, ut ab impiorum contagione separati ad ueram fidem isdem, quibus uos, modis et apostolica scita se conferant aut certe non nos defuisse praedicationi sed illos propriae salutis mundus agnoscat.

(131.)

5

HORMISDA POSSESSORI EPISCOPO. Optimam uestrae caritatis audientes instantiam et cognoscentes rectae fidei tramitem, quem sine strepitu uindicatis, deo nostro gratias sine cessatione persoluimus, ut et in ea dispositione persistas et ceteris, quod sequantur, tribuere possis exemplum. ista sunt dona 10 eaelestia, ista sunt diuinae tributionis indicia, ista sunt dei iudicia, quae te a catholico sacerdotum noluerunt separari 2 consortio. unde, frater karissime, praesentibus hortamur alloquiis, ut in ea constantia, qua electus es, perseueres et augmenta probabilibus initiis subministres, quia bonum opus, 15 praecipue quod ad doctrinam fidei pertinet, nisi semper creuerit, uidetur imminui, et si tribulatio mundana contigerit, ante oculos nostros futura praemia ponentes apostolica nos admonitione consolemur dicentes: non sunt condignae 20 passionibus huius temporis ad futuram gloriam, quae 3 reuelabitur <in> nobis. meliora tamen speramus, quia deus, qui per beatum apostolum dixit: qui uos non dimisit temptari super quod potestis, ipse pro sua pietate, quos suos elegit esse, et de laqueis aduersariorum sicut semper 4 eripiet. libellum dilectionis tuae de confessione rectae fidei 25

19 Rom. 8, 18 22 Cor. I 10, 13

2 hisdem V sita V, corr. Thiel

131. Dat. (simul cum epp. 126, 128—130, 132) a. 517 die 3 Apr. per Ennodium etc. Edd. Car. P² 466; Bar. ad a. 517, 27; Collect. Concil.; BTA I 401; Thiel 805. 6 HORMIS V 7 sq. tramitemque V, corr. o² 9 persolumus V, corr. o 11 <re>tributionis Car. 13 fratres karissimi V, corr. p² 14 electus V: exorsus Bar. 18 oculos V 9 consolemur Thiel: consulimur V, consolamur p² 20 gloria V, corr. o 21 in addidi secundum Vulgatam, cf. p. 550, 25 23 ipsa V, corr. o² per sua pietate V, corr. o 25 eripi. et V, corr. p²

per legatos nostros remeantes accepimus et in eo sinceritatem
 tuae fraternitatis agnouimus, quia, quod recte credit, sub
 adtestatio<ne> publica praedicare non distulit. Data III. Nonas
 April. Agapito <cons.>

(132.)

5
 HORMISDA CLERO POPULO ET MONACHIS ORTHODOXIS CONSTANTINO-
 NOPOLI CONSISTENTIBUS. Si is, qui calicem aquae frigidae
 mandata euangelica secutus optulerit, mercedem boni propositi
 ipso domino, qui haec docuit, restituente consequitur, nonne
 10 qui tanto populo fidelium ueritatem annuntiare distulerit, iuste
 poenam damnationis incurrit? hinc est, quod interminationem 2
 mandati caelestis effugiens, quod docet loquendum esse in
 his, quae ad deum pertinent, nec tacendum, habens quoque
 uestrae salutis affectum, admonitionem eorum, quae praesens
 15 necessitas poscit, adsumpsi, omnes, quibus cura est fide
 integra Christianam religionem seruare, contestans, ut eos,
 qui sanctam Chalcedonensem synodum et beati Leonis de fide
 catholica conscriptas epistolas declinant, quibus possunt
 uiribus auertantur et fugiant, quando ipsi sunt, qui Eutychetis
 20 et Dioscori Alexandrini uel potius nefanda Manichaeorum
 contagione polluti uerbo quidem aduersum constituta patrum
 uidentur habere certamen, rebus autem contra incarnationem
 domini nostri Iesu Christi euidenter insurgunt. recordamini, 3
 karissimi, quae fuerunt Basilisco palatinam arcem incubante
 25 temptata, et temporum illorum acta uel uisa alii uel audita;

9 Matth. 10, 42 12 Act. 18, 9

3 adtestacio publica V, corr. o² 4 cons. add. Car.

132. Dat. (simul cum epp. 126, 128—131) a. 517 die 3 Apr. per
 Ennodium etc. Edd. Car. I² 467; Bar. ad a. 517, 28; Collect.
 Concil.; BTA I 402; Thiel 806. 6 ORTHODOXIS V 11 quod Car.:
 quo V 12 esse p²: est V 15 curae o² 16 constestans V, corr. o
 17 chalcendonensem V 19 auersentur Bar., auertant Bull. Taur. 24 pala-
 tinam archē V, correxi: palatinae aulae p², palatinae arcis Car., palati-
 nam archen Thiel 25 alii del. Bar.

recolite, quam scelestā tunc fuerit Timothei cognomento
 Elluri, quam impudens et monstruosa <prae>sumptio, quantus
 etiam per uniuersum orbem fidei se uestrae feruor ostenderit.
 4 probauit tunc Constantinopolitanus populus, quam pure deceat
 credentes Christiana seruare mysteria. sed transacta utinam 5
 studia fuissent et non nunc similia tempus expeteret! rursus
 enim idem haeretici caput improbum de profundo, quo im-
 5 mersi tenebantur, attollunt. atque ideo rogo hortor admoneo
 dilectionem uestram: ab eorum uos conciliis et communione
 secernite, recordamini zeli prioris et uiuere in uobis lucem, 10
 scintillam ignis spiritualis ostendite, ne simplicem in uobis
 ueritatis affectum perditorum astutia expugnasse se gaudeat.
 6 et haec quidem quantum ad praesentem necessitatem et
 adsumendam contra impios cautionem dixisse sufficiet. spero
 autem, quod si admonitio ista promouerit, et mihi et uobis 15
 utilis erit, quando et deus in uestra salute glorificabitur et
 fructus nostrae sollicitudinis apparebit. Data III. Nonas
 Apriles Agapito cons.

(133.)

HORMISDA DOROTHEO EPISCOPO THESSALONICENSI. Iohannes 20
 frater et coepiscopus meus Nicopolitanae urbis antistes cum
 synodo sua uariis se concussionibus atque dispendiis grauiter
 causatur affligi, quod a transgressorum societate diuisus,
 postquam communionem apostolicae sedis emeruit, ad Thes-
 salonicensium ecclesiam ordinationis suae indicia non direxit. 25
 2 potuisset neglectus hic esse culpabilis, si unum esset inter
 omnes mysterium caritatis. at cum multi se a petrae illius,
 quae Christus est, soliditate diuiserint, quis non uelit ab

1 *uulgo non ante sed post* recolite *plenius interpunxerunt* 2 impru-
 dens V, corr. ρ^2 praesumptio ρ^2 : sumpcio V 7 capud V 9 con-
 siliis Car. 11 sintillam V 12 estucia V, corr. o 14 sufficiat Car.
 18 aprilis V

133. Dat. (simul cum epp. 127, 134, 135) a. 517 die 12 Apr.
 Edd. Bar. ad a. 517, 39; Collect. Concil.; BTA I 405; Thiel 811.
 21 artistes V, corr. o 24 tessalonicensium V 28 solliditate V
 diuiserit V, corr. ρ

errantium coniunctione discerni, ut mereatur cum his, qui consistunt in ueritate, coniungi? non igitur consuetudo est neglecta sed uitata contagia. ergo obicere quis possit errorem, ubi cogitatam salubritér intellegit cautionem? at nos, quod 3
 5 debueras primus adsumere, credebamus te sequi saltem post aliena exempla potuisse. non sufficit in lapsibus mora, nisi ad reprehensionis cumulum circa eos quoque, qui ad uiam redeunt, accedat inuidia? quid aliud quam beati Petri, quod sine impietate dici non potest, ipsum quod a domino datum
 10 est nomen oderunt, qui eos, qui ad sedis ipsius altaria confugiunt, insequuntur? quo pudore, rogo, priuilegia circa te 4 illorum manere desideras, quorum mandata non seruas, et reuerentiam, quam non exhibes fidei, cupis tibi sub ecclesiastica potestate deferri? si in isdem uestigiis, quibus catholici
 15 nituntur, insisteres, insectationem tamen proximi uitare deberes sciens secundum domini nostri et saluatoris, quae colimus, instituta eum, qui scandalizauerit unum de minimis, obnoxium magnis esse peccatis. ubi est, domine, humilitas, 5 quam sub occasione discipulorum tuorum certantium de loci
 20 qualitate docuisti? tu ostendis illum esse maximum, qui exhibere studuerit se pusillum. respice de caelo et uide, uisita uineam te cultore plantatam, intende circa mandata tua minimos et circa ambitum honoris elatos! cur recentia 6 cupitis et prisca deseritis, circa summa desides et parua
 25 curantes? nonne hoc est rerum uilia decimare et legis praecepta contemnere? seruate illa, quae deo congruunt, et facile ea, quae sunt ab hominibus, subsequuntur. quin potius curam 7 salutis adsume et, cur te alius praeuenerit in ueritate, affectione suspira, ne si insectari eos, qui ad ecclesiae reuertentur

17 Matth. 18, 6 19 cf. Matth. 18, 1 20 cf. Matth. 18, 4
 21 cf. Psalm. 79, 15 sq. 25 cf. Matth. 23, 23

1 discerni *V*, *corr.* o 3 ergo o: ego *V* 13 exhibes *V* 14 defferri *V*
 hisdem *V* uestigiis *ex* uestigia *V* catholice *V*, *corr.* p² 16 quae *V*:
 quem o 18 peccatis *V* 20 exhibere *V* 22 cultorem *V*, *corr.* o
 25 bilia *V*, *corr.* o 29 reuertuntur *cod. Angelic.*

membra, perstiteris, tu quoque cum his, quos nominatim condemnat catholica sententia, copuleris. Data pridie Id. April. Agapito cons.

(134.)

HORMISDA ENNODIO ET PEREGRINO EPISCOPIIS. Posteaquam 5 profecta est caritas uestra, Nicopolitanus diaconus, qui uobis etiam occurrit in itinere, Romam uenit. quem praeter moram uidimus cogitantes, ne forte esset, quod ad instructionem mandatae uobis legationis adicere deberemus. quod et rationabiliter factum ipsa res euidenter ostendit. optulit enim nobis 10 epistolam Iohannis episcopi sui et aliam synodi subiacentis ecclesiae Nicopolitanae, qua queruntur ab episcopo Thessalonicensi excitatas aduersum se tam principales quam iudiciarias potestates, concussionibus et dispendiis se uehementer affligi propter hoc, quia de ordinatione sua ad episcopum relationem 15 secundum prisca exempla non miserit. pro qua causa sperauerunt, ut de remedio cogitare deberemus, consulentes etiam nos, utrum daremus eis licentiam relationem ad designatum episcopum secundum consuetudinem destinandi. unde tractauimus et episcopum quidem Nicopolitanum admonuimus, ne 20 tale aliquid audere temptaret, si nobiscum uelit in communione persistere, ne per illum, si ab eo, qui a communione nostra alienus est, confirmationem petisset, nostra quoque communio contagium sustineret. haec uos, ut omnia sciretis, instruximus. quid autem propitio deo uobis de hac causa 25 agendum sit, subiecta declarant. Data pridie Id. April. Agapito cons.

1 membra V 3 apt V

134. Dat. (simul cum epp. 127, 133, 135) a. 517 die 12 Apr. Edd. Car. I² 467; Bar. ad a. 517, 34; Collect. Concil.; BTA I 403; Thiel 807. 13 iudiciaria V, corr. o² 25 quid p: qui V deus V, corr. p hac ex hec corr. V 26 apti V

(135.)

HORMISDA ENNODIO ET PEREGRINO EPISCOPIS. In nomine patris et filii et spiritus sancti intercedentibus et adiuuantibus sanctis agendum sic de causa Nicopolitanae ecclesiae. pri- 2
 5 mum ubi Thessalonicam deo iuuantē ueneritis, epistolas nostras, quas in hac causa misimus, episcopo Thessalonicensi tradite, illum ordinem in eius salutatione seruantes, quem scitis a nobis esse mandatum circa eos, qui cum sede apostolica, hoc est ecclesia catholica, non communicant. traditis autem 3
 10 epistolis instantē agere debetis, ut se ab eius ecclesiae concussionē suspendat, rationem reddentes, quia non potuit reuersus ad communionem et ad corpus ecclesiae cum illis, qui necdum reuersi sunt, quicquam habere coniunctum: nos non soluere a decessoribus nostris concessa priuilegia, si ipse ecclesiastica
 15 instituta non de<se>rat. certe redeat ad unitatem, et nos cum eo insistimus, ut omnia priuilegia, quaecumque consecuta est a sede apostolica ecclesia eius, inuiolata seruentur. di- 4
 citis etiam aperte illum ostendere inimicum esse fidei, si insequitur eos, quos uidet ad catholicam communionem reuerti.
 20 quod si potueritis causam ibi deo propitio componere, scribitis ad episcopum Nicopolitanum, quid <opera> uestra promouerit. si uero obstinatus fuerit nec ab insecutione eius cessare uoluerit, secundum litteras, quas ad clementissimum imperatorem misimus, apud principem causam ecclesiae Nicopolitanae
 25 sic agitis, ut dicatis: 'Alcison episcopus Constantinopoli satisfecit ecclesiae catholicae, susceptus est et ad communionem reductus. huius successor Iohannes episcopus et deum ante

185. *Data (simul cum epp. 127, 133, 134) a. 517 die 12 Apr. Edd. Car. I² 468; Bar. ad a. 517, 43; Collect. Concil.; BTA I 403; Thiel 808. 4 sic Thiel: sit V (<quid> agendum sit o²) 5 thessalonica V, corr. o² 10 epistolis o: apostolis V 15 deserat o²: derat V 16 insistemus Bar. 18 <se> esse o² 19 uiderit Bar. reuerti cod. Vatic. 4903: reuertenti V, reuertentes p² 20 scribitis scriptis V, quo seruato 21 promouerit <opera nuntiate> Car. opera om. V 25 dicat is V, contraxit a constantinopolim V, corr. o: nicopolitanus o² 26 suseptus V, corr. a*

oculos habens et de salute sua cogitans et decessoris sui bonum exemplum sequens condemnatis haereticis uel transgressoribus ad sedem beati apostoli Petri misit et susceptus est. huic nunc Thessalonicensis episcopus insidiatur et eum
 7 concutit contraria his, quae fecit, ab eo exigere uolens. hinc pater uester et omnes orthodoxi rogant, ut iussionibus uestris remoueatur ab eo ista molestia, ne uideatur hominibus propter hoc illum persecutionem pati, quia ad communionem sedis apostolicae rediit, et qui expectant per uos unitatem fieri, aliud incipiant credere, si pietatem uestram uiderint hoc
 8 dissimulare, hoc neglegenter accipere'. uisum nobis est expedire, ut litteras, quas ad Thessalonicensem in causa Nicopolitani direximus, quolibet ordine prudentia uestra diuersis faciat publicari, magno<pere> tamen in ciuitate Thessalonicensium, quia hoc facto et a persecutione nostrorum potest
 15 cessari <et> ad ipsius, si correxerit, credimus pertinere salutem.

(136.)

EXEMPLUM RELATIONIS AUITI EPISCOPI GALLI.

DOMINO SANCTO MERITIS PRAECELLENTISSIMO IN CHRISTO GLORIOSISSIMO ET APOSTOLICA SEDE DIGNISSIMO PAPAE HORMISDAE AUITUS.. Dum religionis statui et plenis catholicae fidei regulis perspicitis conuenire, ut gregem per tota uobis uniuersalis ecclesiae membra commissum peruigil cura uestrae

1 oculos V 13 Nicopolitana Car. diuersis <in locis> Car.
 14 magnopere o²: magno V 16 et add. o² si <se> Car.

136. Dat. sub finem a. 516, accepta a. 517 die 30 Ian. Ediderunt hanc et sequentem epistolam Car. I² 454 et 455; Bar. ad a. 516, 20 et 24; Collectiones conciliorum cum ceterae tum Sirmondi Concil. antiq. Gall. I, Paris. 1629, 190 et 191 (= Sirm.¹, ubi discrepat a Sirmondi editione infra commemoranda); Thiel 781 et 783; praeterea in Auiti operum editionibus Sirmondus, Paris. 1643, p. 143 et 145 (= Sirm.², ubi discrepat a Sirmondi collectione conciliorum) et Peiperus, Monum. Germ. hist., Auctor. antiquiss. VI² p. 69 et 70 20 sanctis o 21 Hormisdo V, corr. o 24 commissu V

adhortationis informet, Uiennensem prouinciam superiore anno,
 si meminisse dignamini, datis ad humilitatem meam litteris
 uisitastis, quaeque ad me, secundum quod oportunitas oblata
 contulerat, per Arelatensis ecclesiae clericos peruenerunt et
 5 quidem plenissimae sollicitudine pastorali. in quibus nos
 sicut per conuersionem prouinciarum, id est Dardaniae Hilly-
 rici uel Scythiae, ad communionem gaudiorum prouocatis, sic
 admonitione cautissima, ne quid per ignorantiam praeue-
 nire possit, instruitis. Eutychetis igitur Nestoriiue damnatio, 2
 10 quos iamdudum per beatissimos decessores sanctae sedis
 uestrae calcavit auctoritas, ad notitiam iam pridem nostram
 apostolicae ad nos diligentiae prouisione perlata est. sed illud
 nos modo suspensos multum redigit et anxios, quod cum
 pendere nos ad effectum legationis secundo Constantinopolim
 15 destinatae omni expectationis studio iusseritis, nec quid filius
 uester sanctus frater meus Ennodius retulerit, nec utrum
 secuta redierit, indicastis et promissionem uestram tanta
 silentii diuturnitate suspenditis, ut non minus modo praedica-
 toris taciturnitas reddat attonitos quam antea fecerat legati-
 20 onis mora suspectos. unde sola causa seruos uestros filios 3
 meos Alethium presbyterum et Uiuentium diaconum totius
 prouinciae Uiennensis nomine, quae ecclesiae ad me pertinenti
 ab uniuersis decessoribus uestris et apostolica sede commissa
 est, cum praesentis famulatus pagina destinaui, per quos
 25 oraculo beatissimae responsionis agnoscam, utrum feruor
 schismatum praefatorum, qui intra Constantinopolitanam
 urbem uitio perniciosae obstinationis exarserat cuique, quod
 magis dolendum est, Alexandrinam uel Antiochenam ecclesias
 dicitis inligatas, uobis Christo fauente docentibus digna fuerit

1 adhortationis V uiennensem V 3 uisitasti V, corr. Bar. quae-
 que V: quae Bar. 5 plenissime V 6 id est] id V 7 squicq̃ V,
 corr. Sirm.²: Thraciae Bar. gaudium V, corr. Sirm.²: gaudii Bar.
 9 nestorii que V 17 secuta V: secuta Edit. reg. 18 scilicet V
 20 sola <hac> Car. 21 alecium V: alexium hic et alibi 26 sis-
 matum V constantinopolitana V 27 exarscerat V 28 ante-
 ochenam V 29 docentibus Sirm.²: dicentibus V

correctione restinctus, aut si reuersa legatio in paginis euiden-
 ibus, quod simplex legeretur, exhibuit an forte nuntio magis
 etulit, unde uobis ad hoc qualiscumque suspicio reseruetur.
 ieremur enim, ne pontificale iudicium, dum non indicat pro-
 pera, sensisset aduersa. his adicitur, quod diuersorum fida
 relatione comperimus de reconciliatione uel concordia ecclesiae
 Romanae iactitare se Graeciam. quod sicut amplectendum, si
 ieraciter dicitur, ita metuendum est, ne callide simuletur.
 quaesumus ergo seruitio meo cuncti, ut quid filiis uestris
 patribus meis, id est Gallicanis, si consular, responderi debeat, 10
 instruat. quia cum securus non dicam de Uiennensi sed de
 totius Galliae deuotione polliceor omnes super statu fidei
 uestram captare sententiam, orate ut sic nos perditorum
 professio fucata non fallat, sicut ab unitate, quam regitis,
 ueritas comperta non separat. Accepta III. Kal. Febr. Aga- 15
 pito cons. per Alethium presbyterum et Uiuentium diaconum.

(137.)

HORMISDA AUITO EPISCOPO UEL UNIUERSIS EPISCOPIS PROUINCIAE
 UIENNENSIS SUB TUA DIOECESI CONSISTENTIBUS. Qui de his,
 quae ad disciplinam catholicam pertinent, maxime sciens 20
 instrui cupit, quid studii circa mandata diuina habeat, eui-
 denter ostendit. non enim potest esse huiusmodi cura, nisi
 ubi fides fuerit infucata. atque ideo exultamus ad sinceritatem
 propositi tui, dilectissime frater, dum te secundum directas
 per Alethium presbyterum atque Uiuentium diaconum litteras 25

3 ad hoc V: de hoc Bar. in marg., adhuc Sirm.¹ 8 ne o: nec V
 9 cuncti V; iuncto Bar. 11 quia cum V: quia iam Bar., et quia
 (et postea polliceor) Sirm.² 12 stratu V, corr. o 13 praedictorum
 Bar. 16 alecium V. Uiuentium reposuit Peiper: uenacium V, Ve-
 nantium o

137. Dat. a. 517 die 15 Febr., respondet epistulae 136. De editi-
 onibus uide quae initio epistulae 136 subnotati; adde tamen BTA I
 389. 19 diem | non s V his o: is V 20 disciplinam V 22 ostoen-
 dit V 23 exultam V ad sinceritatem scripsi: a sinceritatem V, a
 sinceritate o, <in domino> de sinceritate Bar. 25 alecium V

intuemur et de impiis transgressoribus Eutychete atque Nestorio
 sedis apostolicae constituta recolere et, si quid aduersum eos
 admonitio nostra promouerit, per quos Orientales ecclesiae
 confunduntur, inquirere. digna plane sollicitudo fidelibus, ut 2
 5 de miserorum lapsibus ingemescant et ipsi ne aliena polluantur
 contagione prouideant. sed ne nos quidem hoc supersedissee
 credatis, ut ad notitiam uestram, si quid actum fuisset, com-
 petens perferret instructio. uerum breuiter silentium nostrum,
 quo dilectio mordetur uestra, purgamus. nam quod non saepius
 10 nostra admonitio uos frequentat, de conscientiae uestrae et
 fidei stabilitate confidimus. sollicitudo impendenda fortasse
 sit dubiis, satis est uitanda indicasse perfectis. legationis 3
 uero nostrae, quam semel, non secundo, sicut scribitis, misimus,
 si notius contigisset euentus, alacres ilico uobiscum fueramus
 15 desiderata partiti, scientes hoc rationi, hoc nostro proposito
 conuenire, ut quos participes sollicitudinis fecimus, cum his
 redintegratae unitatis gaudia iungeremus. sed quantum ad 4
 Graecos, ore potius praeferunt pacis uota quam pectore et
 loquuntur magis iusta quam faciunt; uerbis uelle se iactant,
 20 quod operibus nolle declarant; quae fuerint professi non diligunt,
 quae damnauerint haec sequuntur. nam unde est, quod cum 5
 per Ennodium fratrem et coepiscopum nostrum sacerdotales
 uiros ad confirmanda ea, quae sedes apostolica poposcerat,
 directuros se esse promisissent, multa quoque, quae ad cor-
 25 rectionem prauitatis suae a nobis quaesita fuerant, pollicentes,
 non solum non religiosos uiros, penes quos causae ipsius
 plena esse posset instructio, secundum constituta propria non
 miserunt, uerum etiam, quasi res parua gereretur, laicos et

3 nra (pro nra) V 9 quo Peiper: quod V 10 conscientia uestra
 Bar. 12 statis V, corr. o 13 scriptis V, corr. p² 15 partiti o²
 18 praeferit V (qui hanc codicis partem exarauit, etiam syllabam uel saepius
 siglo 7 reddidit) 20 fuerint professi non diligunt scripsi: fuerint pro-
 fessione diligit V, fuerint professi negligunt Car., fugiunt professione
 diligunt et Bar., fuerint professi non exhibent Peiper 23 poposcerat V
 24 promississent V 26 non post solum delendum censent editores Bull.
 Taur.

alienos ab ecclesiastico corpore destinantes non se quondam studuerunt de caeno, quo immersi tenentur, euoluere uerum etiam catholicae fidei claritate fulgentes sua, quod absit, se
 6 posse crediderunt siccitate fuscare? haec fuit nostri causa silentii, quam uos quoque spiritali uobis prudentia reuelante
 uidistis. quid enim de hac causa poteram directis litteris indicare, quam in statu suo uidebam duram pertinaciter custodire perfidiam? noui exitus sollicite diligentiam relationis inquirant: qui de rebus cognitis nihil indicat, abunde in statu
 7 suo manere priora declarat. quapropter, dilectissime frater, 10 et uos praesentibus hortamur alloquiis et per uos quoque, quia occasio data est, alios per Gallias, quos fides eadem nobiscum amplectitur, admonemus: promissam et amabilem deo fidei seruate constantiam et transgressorum societate
 15 declinata constantiam uestram uni uiro uirginem castam, sicut spondestis, exhibete Christo et caute, ne sicut serpens Euam seduxit astutia sua, ita sensus aliorum corrumpantur a simplicitate et castitate,
 8 quae est in Christo Iesu. perniciose sunt blandimenta nocentium atque ideo uigilare uos conuenit, quia aduersarius 20 salutis humanae sicut leo rugiens circuit quaerens, quem deuoret: cui resistite fortes in fide. quia hoc speciale habent patris sui de caeli arce deiecti, qui uestigia eius sequuntur et diligunt, ut illa ueritatis luce priuati alios gaudeant sua obscuritate fuscari et cum peruersitatis
 25 suae poenas luituros esse se sciant, exultent, si miseros cum
 9 sua condemnatione coniungant. nam unde est, quod cum pro magna parte a conterminis suis Thracibus Dardanis

15 Cor. II 11, 2 sq. 20 Petr. I 5, 8 sq.

1 se quondam (?) *Peiper*: scdam uel sedam *V*, se *Car*. 3 claritate fulgente *V*, corr. ρ^2 : claritatem fulgentem *Bar*. absit *V* 4 siccitate *Hartel*: sicietate *V*, obscuritate ρ^2 (cf. *infra* u. 25), societate *Coust.* (non a ut adfirmat *Thiel*), satietate *Peiper* 8 sollicitae *Sirm.*¹ 9 inquirunt *Bar*. 12 fides *V* 16 exhibete *V* 20 uigillare *V* 22 deuorem *V*, corr. o 23 arche *V*, corr. o uestigia o: de uestigia *V* 25 <et> alios *Car*. gaudent *V*, corr. o 27 na (pro nā) *V* 28 tracibus *V*

Hillyriis cognita eorum peruersitate deserantur, procul positos ignorantiae spe, fraudibus aut uariis artibus nituntur adlicere, nisi ut lucem, quam ipsi non habent, in aliis quoque impia contagione commaculent? ut autem, quae sint partium 10
 5 earum studia, possitis agnoscere, plures Thracum, licet persequentium incursibus atterantur, in nostra tamen communione persistunt scientes fieri fidem per aduersa clariorem. Dardania et Hillyricus uicina Pannoniae a nobis, quod iam fecimus ubi necessarium fuit, ut sibi episcopi ordinarentur, expetiit,
 10 in tantum se a consortio perditorum separare gaudentes, ut remedia quaererent, dummodo commune cum transgressoribus nihil haberent. Epiri metropolitanus, hoc est Nicopolitanus episcopus, cum synodo sua nuper segregatus ab impiis ad apostolicam communionem deprompta, quae id efficeret,
 15 professione se contulit. quae ideo scriptis aestimauimus 11 indenda praesentibus, ut sicut sortem nos conuenit dolere pereuntium, ita laetemur pariter de salute remeantium et ut fideles constituti ab eis longius instruantur, qua uirus eorum sollicitudine debeat effugi, quos et a suis uideant tam iusta
 20 detestatione uitari. et nos quidem dispensationis nostrae 12 memores necesse est eos repetitae legationis officio conuenire, quo affectu saluationis suae, si respectu dei, si rationis intuitu non mouentur, saltem pulsantibus importune et pertinaciter acquiescant et aut ad rectam uiam declinatis erroribus reuer-
 25 tantur aut propter impaenitens cor ab omnibus inexcusabiles iudicentur, qui et moniti totiens in perfidiae obstinatione persistunt. uos orate et nobiscum ad deum preces et uota 13 coniungite, ut per opem misericordiae eius nostra actio laborans pro catholicae fidei stabilitate promoueat, immaculatos

1 hillyriis V: Illyricis o 5 thracum V 8 yllaricus V, illyricus o panonię V 11 communis V, corr. o² 14 deprompta V quae id efficeret *scripsi*: quę idēfficeret V *sed postea idē erasum est*, quae efficeret a, qua efficeret *Peiper*, qua fidem efficeret (*uel faceret*) *Hartel* 17 peuncium ex peuncium V 18 cōstituti V 19 debeant V, corr. o² assuis V, corr. o uideat V, corr. *Bar. Sirm.* 22 quo *Bar.*: quod V, quod si *Sirm.*², qui *Hartel* salucionis V, corr. *Car.*: salutis p² 29 promoveatur *Bull. Taur.*

uos et integros ab omni transgressorum societate seruantes, ut aut cum correctis sensus et corda iungamus aut ab eorum uenenis intacti esse mereamur. nam qui, sicut uos quoque conscientiam uestram non latere testamini, nouimus Eutychetem atque Nestorium apostolicae id est catholicae sententiae auctoritate damnatos: quemadmodum salui esse poterimus, si eorum sectatoribus ac posteris qualibet parte communionis haereamus, cum Belial cum Christo nostro portionem habere non possit? instructionis autem uestrae interesse credimus, ut ea, quae apud nos a Nicopolitanis uel Dardanis acta sunt, uel quo in communionem ordine sint recepti, uobis nota faceremus ipsarum lectione chartarum. Data XV. Kal. Mart. Agapito cons.

(138.)

ANASTASIUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Etsi magnum aliquid taciturnitas iudicatur, tamen necessarium est admirantes dei misericordiam assidue frequentare sermonem, et quia initium fidei, quam nos dominus et deus saluator noster Iesus Christus docuit, in remissione peccatorum praecellit, nulli habetur ignotum. ipse enim per propriam passionem omnia Adam peccata mundauit et haec fuit negotiatio humilitatis ipsius, ut et praefatum et omnes patres liberaret ex seruitute peccati, uoluntarie personam serui suscipiens. nam beatus Paulus apostolus docuit nos scribens ad Romanos: regnauit mors ab Adam usque ad Moysen et in eos, qui non peccauerunt. ex quo est uniuersitati quodammodo declaratum ex generali dispositione siue mirabilibus specialia quoque exempla debere suscipere semel tanta magnae legis iussione

8 cf. Cor. II 6, 15 23 cf. Philipp. 2, 7 24 Rom. 5, 14

2 ut autem cum *V*, corr. ρ^2 4 euticetem *V* 8 hereaffi *V*, hereamus o
9 credimus *V*, correxi

138. *Dat. a. 517 die 11 Iul. Edd. Car. I² 470; Bar. ad a. 517, 48; Collect. Concil.; Thiel 813. AG ORMISDAE V* 19 abetur *V*
20 propriam o: priam *V* 22 praefactum *V* patres *V*: fratres *Car.*
27 quoque (qq) *V*: quaeque o, quemque *Thiel* 28 iussione *Car.*: iussionis *V*

et tam pia bonitate firmata, et omnis doctrina, quam discipulis suis tradidit, in hoc firmamento consistit. fugauit aegritudine sua multifaria genera passionum, nodum peccati propria, sicut dictum est, passione resoluit et agens ad implenda similia
 5 discipulos suos factis et sermonibus instruebat. uerum si, 4
 sicut aliqui nituntur ostendere, certi ex ipsis apostolis tam
 piam doctrinam per inoboedientiam implere dissimulant, ignoramus, ubi magisterium misericordis domini et magni dei
 nobis possit occurrere. nos autem non ea credimus ratione, 5
 10 ut immisericordes esse putemus, qui misericordiam didicerunt,
 sed postulationem nostram a praesenti tempore taciturnitate
 comprimi<mu>s, inrationabile iudicantes illis precum adhibere
 bonitatem, qui rogari se nolint contumaciter respuentes. iniuriari enim et adnullari sustinere possumus, iuberi non possumus.
 15 Data V. Id. Iul. Constantinopoli Anastasio et Agapito u. c. coiss.

(139.)

EXEMPLUM RELATIONIS MINIMORUM ARCHIMANDRITARUM ET CETERORUM
 MONACHORUM SECUNDAE SYRIAE.

20 SANCTISSIMO ET BEATISSIMO UNIUERSI ORBIS TERRAE PATRI-
 ARCHAE HORMISDAE CONTINENTI SEDEM PRINCIPIS APOSTOLORUM
 PETRI DEPRECATIO ET SUPPLICATIO MINIMORUM ARCHIMANDRITARUM
 ET CETERORUM MONACHORUM UESTRAE SECUNDAE SYRIAE PROUINCIAE
 Gratia saluatoris omnium nostrum Christi immisit nobis ad 2

1 dissipulis V 2 aegritudines suae V, *correx*: aegritudinis suae p, aegritudines siue Car. 5 dissipulos V 6 apostolis V: apostolicis Thiel; fort. episcopis 12 comprimis V, *corr. cod. Angelic.* adibere V 13 iniurari V 14 iuberi non possumus] *respicit haec uerba auctor uitae Hormisdas Anastasium scripsisse narrans* nos iubere uolumus, non nobis iuberi (*Lib. Pontific. ed. Duchesne I p. 270, 2*) 15 Anastasio <Augusto quartum> Bar. uñe cois V

139. Data circa finem a. 517. *Edd. Car. P² 471; Bar. ad a. 517, 53; Collect. Concl.; Thiel 814.* ARCHIMANDRITARUM V 20 uniuerse V, *correx* 21 ormisdae V continentē V, *corr. Car.* 22 suplicacio V

uestram beatitudinem refugere uelut de hieme et tempestate
 ad portum tranquillitatis ac moniti minime circumuallantibus
 nos calamitatibus teneri iam credimus. nam etsi patimur, gau-
 dentes sustinemus scientes, quia non sunt dignae passionēs
 huius temporis ad futuram gloriam, quae reuelabitur
 3 in nobis. quoniam uero Christus deus noster principem pasto-
 rum et doctorem et medicum animarum constituit, nos uestro
 sancto angelo dignum est passionēs, quae nobis contigerunt, ex-
 ponere et <im>misericordes ostendere lupos, qui dissipant gregem
 Christi, ut auctoritatis baculo eos expellat de medio ouium, 10
 uerbo autem doctrinae animam sanat et orationis medicamentis
 4 mitiget. qui autem sint isti et qui hos aduersum nos arma-
 uerit; audistis utique, beatissimi: Seuerus ille et Petrus, qui
 numquam in Christiano numero reputati sunt, qui per singulos
 dies sanctam Chalcedonensem synodum sanctissimumque et 15
 beatissimum patrem nostrum Leonem publico anathemate im-
 petentes, qui iudicium dei nihil existimantes et colendos
 canones sanctorum patrum conculcantes. episcopos quidem
 principali potentia facientes exhiberi et nos cogentes illudere
 praedictam sanctam synodum suppliciis inaeestimabilibus affli- 20
 5 gentes. unde et quidam eorum iniectas plagas minime susti-
 nentes de hoc transierunt et nostrorum uero non exigua multi-
 tudo perempta est. euntibus namque nobis ad mandram
 domni Simeonis pro causa ecclesiae insidiati sunt nobis in
 itinere praedictis coinquinati et superuenientes occiderunt ex 25
 nobis trecentos quinquaginta uiros, quosdam autem uulnera-

4 Rom. 8, 18

2 ac moniti *scripsi*: admoniti *V* 4 condignae *Bar. cum Vulgata*
 passionēs *ex* passionis *V* 7 medium *V, corr. o²* nos *V*: uos et
Car., nobis *Thiel* uestrum sanctum angelum *V, correxi* 9 miseri-
 cordes *V, corr. o²* dissipat *V, corr. o²* 12 hos *p*: os *V* armaue-
 rit *V (et hic et p. 567, 9 tacite notatur imperator)*: armauerint *o²* 15 chal-
 cedonensem *V* 16 impetunt et deinceps faciunt .. affligunt *reponenda*
censet Thiel 21 quidem *V* in ectas *V, corr. o* 22 hoc <saeculo>
Car. 23 parempta *V, corr. o* 25 quoinquanti *V, corr. o*

uerunt; alios uero, qui potuerunt ad colenda altaria refugere,
 ibidem peremerunt et monasteria incenderunt, per noctem
 immittentes multitudinem inquietorum hominum redemptorum-
 que omnem paupertatem ecclesiasticam huiusmodi per pesti-
 5 feros homines consumentes. ad singula autem delatae uestram 6
 beatitudinem instruent chartae a uenerabilibus fratribus Iohanne
 et Sergio, quos miseramus Constantinopolim putantes uindictam
 fieri de his, quae commissa sunt. sed eos nec uerbo dignatus
 est sed etiam cum grandi contumelia expulit comminatus eis,
 10 qui ista porrigerent. unde hinc est nos uel sero cognoscere,
 quoniam tota prauitas et audacia talium malorum aduersus
 ecclesias facta ipsius immissione composita est. deprecamur 7
 ergo, beatissimi, supplicantes et rogantes, ut exsurgatis cum
 feruore et zelo et condoleatis iuste pro corpore laniato (nam
 15 caput estis omnium) et uindicetis fidem contemptam, canones
 conculcatos, patres blasphematos et talem synodum anathe-
 mate impetitam. uobis a deo data est potestas et auctoritas ligare 8
 et soluere. non opus habent, qui sani sunt, medico sed
 male habentes. exsurgite, patres sancti, uenientes ad saluandos
 20 nos! imitatores estote domini Christi, qui de caelis super
 terram aduenit quaerere errantem ouem, Petrum illum prin-
 cipem apostolorum, cuius sedem ornatis, et Paulum, qui est
 uas electionis, qui circumeuntes orbem terrarum illuminauerunt.
 nam uulnera magna maioribus indigent adiumentis. mercennarii 9
 25 pastores uidentes lupos aduenientes aduersus oues dimittent
 eas dissipari ab illis, uobis autem ueris pastoribus et docto-
 ribus, quibus cura pro salute ouium commissa est, occurrit

17 cf. Matth. 16, 19 18 Matth. 9, 12 24 sq. cf. Ioh. 10, 12

1 alteria V 2 peremerunt V 3 immitentes V 4 huiusmodi per
 estiferos V, *correxi*: <per> huiusmodi pestiferos *Thiel* 5 dilate V, *corr.*
Car.: delatae <ad> Bar. 8 his *Car.*: is V 9 est <imperator> Bar.,
sed monachi fortasse consulto paulo obscurius loquuntur (cf. ad 566, 12)
 11 audaciu V, *corr.* ρ² 15 capud V est is V, *corr.* Car. 18 medicos V,
corr. o² 20 imitatores V 21 illum <respicite> Bar., *at fortasse*
habemus anacolutiam pergentis quasi praecessisset imitamine prici-
 pem V 25 dimittunt Car. 27 ante ouium del. omnium V *man.* 1

ipse grex cognoscens suum pastorem, ab immitissimis bestiis liberatus et uocem sequens pastoris, sicut dominus ait: oues meae uocem meam audiunt et ego cognosco eas et sequuntur me. non ergo despiciatis nos, sanctissimi, 10 qui a bestiis ferocibus cottidie uulneramur. ad perfectam autem notitiam uestri sancti angeli anathematizamus in eadem nostra deprecatione uirtutem habente et libelli omnes proiectos et excommunicatos a uestra apostolica sede: dicimus autem Nestorium, qui fuit Constantinopolitanus episcopus, Eutychen, Dioscorum et Petrum Alexandrinum, qui cognominatus est 10 Balbus, et Petrum, qui dicebatur Fullo, Antiochenum, nihilominus et Acacium, qui fuit Constantinopolitanus episcopus, eorum communicatorem et omnes, qui unum illorum haereticorum defendunt.

11 ET SUBSCRIPTIONES. Ego Alexander misericordia dei presbyter et archimandrita sancti Maronis deprecatus sum. Symeon misericordia dei presbyter et archimandrita ut supra. Iohannes misericordia dei diaconus et dispensator ut supra. Procopius 12 misericordia dei presbyter et archimandrita ut supra. Petrus misericordia dei presbyter ut supra. Eugenius misericordia dei presbyter ut supra. Geladius misericordia dei presbyter ut supra. Bassus misericordia dei presbyter ut supra. Romulus misericordia dei presbyter ut supra. Eusebius misericordia dei presbyter ut supra. Malchus misericordia dei presbyter ut supra. Leontius misericordia dei diaconus ut 25 supra. Stephanus misericordia dei presbyter ut supra. Carufas diaconus ut supra. Thomas presbyter ut supra. Samuhel diaconus ut supra. Theodorus presbyter ut supra. Iohannes misericordia dei presbyter ut supra. Iohannes presbyter ut

2 cf. Ioh. 10, 3 sq.

1 cognoscens *Bar.*: cognoscere *V*, cognoscere o 7 habentē *V*, corr. *Car.* et om. *Car.* ante omnes *del.* et *V* 9 constantinopolitanus *V* eutichen *V* 11 petrus *V*, corr. *cod. Angelic.* 17 supra a: spra *V* 23 eusealius *V*, correri 26 carufus *V*, corr. *Car.* 28 theoderus *V*, corr. p

supra. Thomas diaconus ut supra. Iohannes diaconus ut supra.
 Symeonius diaconus ut supra. Saulinus archimandrita ut supra. 13
 Eusebius presbyter ut supra. Mucimus presbyter ut supra.
 Symeonius presbyter ut supra. Thomas presbyter ut supra.
 5 Iacobus presbyter ut supra. Iohannes presbyter ut supra.
 Paulus presbyter ut supra. Priscus presbyter ut supra. Antoninus
 presbyter ut supra. Iohannes presbyter ut supra. Thomas
 presbyter ut supra. Iulianus presbyter ut supra. Symeonius
 presbyter ut supra. Thomas presbyter ut supra. Symeonius
 10 presbyter ut supra. Zaccheus presbyter ut supra. Thomas
 presbyter ut supra. Symeonius presbyter ut supra. Thomas 14
 presbyter ut supra. Symeonius presbyter ut supra. Thomas
 presbyter ut supra. Sergius presbyter ut supra. Thomas presbyter
 ut supra. Eusebius presbyter ut supra. Paulus presbyter
 15 ut supra. Iohannes presbyter ut supra. Sergius diaconus ut
 supra. Item Sergius diaconus ut supra. Iulianus presbyter
 ut supra. Sergius presbyter ut supra. Ammonius diaconus ut
 supra. Thomas presbyter ut supra. Lucas presbyter ut supra.
 Thomas diaconus ut supra. Symeonius presbyter ut supra.
 20 Flavianus archimandrita ut supra. Monimus diaconus ut supra. 15
 Iohannes diaconus ut supra. Iohannes presbyter ut supra.
 Antonius diaconus ut supra. Thomas diaconus ut supra.
 Eliseus presbyter ut supra. Sergius diaconus ut supra. Isacius
 presbyter ut supra. Sergius presbyter ut supra. Thomas
 25 diaconus ut supra. Iohannes presbyter ut supra. Philippus
 diaconus ut supra. Iacobus presbyter ut supra. Zenobius
 presbyter ut supra. Maras diaconus ut supra. Isacius presbyter
 ut supra. Ananias presbyter ut supra. Sergius presbyter
 ut supra. Symeon presbyter ut supra. Thomas presbyter ut
 30 supra. Iohannes presbyter ut supra. Symeon presbyter
 ut supra. Thomas presbyter ut supra. Iohannes presbyter ut
 supra. Symeon presbyter ut supra. Daidithos diaconus

3 eusealius *V*, *corr. Car.* 10 Iaccheus *V*, *corr. Car.* 14 euse-
 alius *V*, *corr. Car.* 25 Philipus *V* 26 zenoalius *V*, *corr. Car.*
 27 moras *V*, *correxi*

- ut supra. Thomas diaconus ut supra. Iohannes diaconus ut
 16 supra. Lemneos presbyter ut supra. Danihel archimandrita
 ut supra. Symeon archimandrita ut supra. Abramius pres-
 byter ut supra. Daud presbyter ut supra. Dorotheus presbyter
 ut supra. Antoninus presbyter ut supra. Thomas presbyter 5
 ut supra. Barsumas presbyter ut supra. Sergius presbyter ut
 supra. Eusebius presbyter ut supra. Symeonius presbyter
 ut supra. Marcellus presbyter ut supra. Priscus presbyter ut
 supra. Maras presbyter ut supra. Sergius presbyter ut supra.
 Iacobus presbyter ut supra. Thomas presbyter ut supra. Item 10
 Thomas presbyter ut supra. Thomas presbyter ut supra.
 17 Saulinus presbyter ut supra. Thomas presbyter ut supra. Io-
 hannes presbyter ut supra. Uarasaldas presbyter ut supra.
 Iohannes diaconus ut supra. Marcellus diaconus ut supra.
 Symeonius presbyter ut supra. Gennadius presbyter ut supra. 15
 Thomas presbyter ut supra. Symeonius presbyter ut supra.
 Habramius presbyter ut supra. Symeonius presbyter ut supra.
 Iacobus presbyter ut supra. Iohannes presbyter ut supra.
 18 Isidorus archimandrita ut supra. Iulianus presbyter ut supra.
 Iohannes et Romanus presbyter et Thomas presbyter ut supra. 20
 Antoninus diaconus et Habraam presbyter ut supra. Maras
 diaconus et Habraam presbyter ut supra. Zenobius et Ste-
 phanus presbyteri ut supra. Symeonius et Demetrius pres-
 byteri ut supra. Thomas et Domnus presbyteri ut supra.
 Symeonius et Helias presbyteri ut supra. Habramius et Pela- 25
 gius presbyteri ut supra. Romanus et Abraam presbyteri ut
 supra. Symeonius presbyter et Carufas diaconus ut supra.
 Symeonius et Iohannes presbyteri ut supra. Symeonius et
 Iulianus presbyteri ut supra. Eutychianus et Iohannes diaconi
 ut supra. Thomas et item Thomas presbyteri ut supra. 30

4 dorotheus *V*, corr. o 6 barsumas *V*, correxi monentibus Syriacæ
 linguae peritis 7 eusebius (ut uidetur ex eusebius corr.) *V*, corr. Car.
 12 Salinus *V*, correxi 19 hisidorus archimandri *V* 20 fort. Iohannes <pres-
 byter> (Ioh. et Rom. et Thomas presbyteri Car.) 22 Zenolius *V*, corr.
 Car. 23 presbyteri hic et in eis quæ sequuntur semper compendio pbr
 scripsit *V* 24 dompnus *V* 27 symoonius *V*

Romanus diaconus et Iohannes presbyter ut supra. Eusebius 19
 archimandrita et Eustasius presbyter ut supra. Iacobus et
 Eusebius presbyteri ut supra. Sergius et Maras presbyteri
 ut supra. Iohannes et Iulianus presbyteri ut supra. Paulus
 5 et Isacius presbyteri ut supra. Thomas et Dasianus presby-
 teri ut supra. Iohannes et Danihel presbyteri ut supra.
 Zeuenas presbyter et Azizos diaconus et archimandrita ut 20
 supra. Antoninus diaconus et archimandrita et Cyrillus pres-
 byter ut supra. Iob presbyter et Stephanus diaconus et archi-
 10 mandrita ut supra. Bassus diaconus et Basilus presbyter
 ut supra. Symeonius et Iohannes presbyteri ut supra. Iacobus
 presbyter et Iulianus diaconus et archimandrita ut supra.
 Symeonius et Alfeus presbyteri ut supra. Iohannes presbyter
 et Petrus diaconus. ut supra. Danihel diaconus et Nonnus
 15 diaconus et archimandrita ut supra. Alexander et Epiphanius
 presbyteri ut supra. Zoilus et Habramius presbyteri ut supra.
 Iulianus presbyter et Iohannes diaconus et archimandrita ut
 supra. Carufas et Symeonius presbyteri ut supra. Timotheus
 diaconus et Petrus presbyter ut supra. Macedonius <diaconus> 21
 20 et archimandrita ut supra. Domnus archimandrita ut supra.
 Iohannes archimandrita ut supra. Symeonius <diaconus> et
 archimandrita ut supra. Menas diaconus et archimandrita et
 Barabsabas presbyter ut supra. Sergius presbyter et Theo-
 dorus archimandrita ut supra. Benjamin archimandrita et
 25 Isacius presbyter ut supra. Danihel presbyter et archiman-
 drita et Abraam archimandrita ut supra. Symeonius archi-
 mandrita ut supra.

16 zoillus V 18 simeonius V 19 diaconus *inserui*, presbyter *Car.*
 20 21 22 27 archimandri V 20 domnus *aut* doninus V archiman-
 drii V 21 diaconus *inserui*, presbyter *Car.* 23 darabsabas V, *correci*
suasu Syriace callentium. 25 ysacius V

(140.)

HORMISDA PRESBYTERIS DIACONIBUS ET ARCHIMANDRITIS SECUNDAE SYRIAE.

Lectis litteris dilectionis uestrae, quibus inimicorum dei patefacta uesania est et infidelium pertinax furor dolenter, expositus, qui dum rediuiuo spiritu oderunt dominum, membra illius impie persequuntur: quantum ad constantiae uestrae agnitionem, benedixi deum fidem militum suorum inter aduersa
 2 seruantem. sed rursum ecclesiarum concussionem et seruorum dei molestias laboresque considerans propheta gemitus meos, adiuuante clamaui: exurge, domine; iudica causam tuam, memor esto impropiorum tuorum, eorum quae ab insipiente sunt tota die!, libenter ea quoque, quae secuntur, adiungens: ne obliuiscaris uocem quae-
 11 rentium te; superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper ad te. nam sicut oportet nos stabilitatem fidei custodire, ita non conuenit de diuini iudicii aequitate diffidere.
 3 non nouus hic, fratres, ecclesiae labor, et tamen, dum humiliatur, erigitur ac per ea, quibus adteri creditur, damna ditatur.

11 Psalm. 73, 22 14 Psalm. 73, 23

140. *Dat. a. 518 die 10 Febr.; respondet epistulae 139. B = Berolin. lat. 79. Initium epistulae usque ad uerba considerans propheta (p. 572, 10) exhibet etiam collectio Dionysio-Hadriana (H = i. e. consensus codicum h¹⁻¹⁰ et d², quos enumeravi p. 83 in adnotatione ep. 37). Ediderunt epistolam Car. I² 474; Fronto Ducaeus in editione Iohannis Zonarae (Lut. Paris. 1618) p. 660; Collect. Conc. inde a Labbeo; BT I 135; Thiel 820. 2 diaconibus H: DIAC V, et diaconibus B 3 SIRIAE V 4 dei supra linea B 6 re diuino B dominum VB: deum H 7 persecuntur B 8 fide V militum VH: malorum B 11 domine B: d V 12 inproperiorum B: improprium V eorum om. B 13 qui B 14 secuntur V: secutus B uoces B cum Vulgata 15 te ante superbia om. V ascendat VB, corr. Fronto Ducaeus 18 frater B tamen dum V: cauendum B 19 erigitur atque per B*

(140.)

Ὁρμισδᾶς ἐπίσκοπος πρεσβυτέροις διακόνοις καὶ ἀρχιμανδρίταις τοῖς ἐν δευτέρᾳ Συρίᾳ οὖσι καὶ λοιποῖς ὀρθοδόξοις ἐν οἰκόμενῳ ἀνατολικῷ κλίματι διαίουσι. καὶ ἐν τῇ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας
5 κοινωνίᾳ διαμένουσιν.

Ἀναγνωσθέντων τῶν γραμμάτων τῆς ὑμετέρας ἀγάπης, δι' ὧν ἡ τῶν ἐχθρῶν τοῦ θεοῦ ἀφροσύνη ἐφανερώθη καὶ τῶν ἀπίστων ἡ ἐπίμονος μανία λυπηρῶς δῆλη γέγονεν, οἵτινες ἐπειδὴ τῷ κακῶς ζῶντι πνεύματι ἐμίσησαν τὸν κύριον, τὰ μέλη ἐκείνου ἀσεβῶς διώ-
10 κουσιν, ὅσον ἀπὸ τῆς ὑμετέρας βεβαιότητός ἐστι γινῶναι, ἠθλόγησα τὸν κύριον τὸν τὴν πίστιν τῶν ἑαυτοῦ στρατιωτῶν μεταξὺ τῶν ἐναντίων φυλάττοντα. καὶ πάλιν τῶν ἐκκλησιῶν τὸν σάλον καὶ 2 τῶν δοῦλων τοῦ θεοῦ τὰς ἐπαχθείας καὶ τοὺς κόπους κατανοήσας στενάζων κατὰ τὸν προφήτην ἐκέκραξα· „ἀνάστα κύριε, δίκασον τὴν δίκην σου, μνήσθητι τῶν ὀνειδισμῶν σου τῶν ὑπὸ ἄφρονος ὄλῃ τὴν ἡμέραν“, ἡδῶς καὶ τὰ ἐφεξῆς ὁμοίως ἐπάγων· „μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν ζητούντων σε, ἡ ὑπερφηανία τῶν μισούντων σε ἀνέβη διαπαντὸς πρὸς σε“. καὶ γὰρ ὥσπερ χρηὶ ἡμᾶς τὸ ἐδραῖον
20 τῆς πίστεως φυλάττειν, οὕτως οὐχ ἀρμόζει περὶ τῆς δικαιοσύνης τῆς θείας κρίσεως ἀπιστεῖν. οὐκ ἐστὶ νέος, ἀδελφοί, τῆς ἐκκλη- 3 σίας οὗτος ὁ κόπος· ὅμως ἐν αὐτῷ τῷ ταπεινοῦσθαι ὀφείδει καὶ δι' ἐκείνων, δι' ὧν πτωχεύειν δοκεῖ, πλουτίζεται. ἐν πείρᾳ ἐστὶ τοῖς

140. *Hormisdæ epistolæ uetus interpretatio Græca, quam hic expressi, inserta reperitur actis synodi a. 536 Constantinopoli habitæ; cf. Nachrichten der k. Gesellsch. d. Wissensch. zu Göttingen, philol.-hist. Kl. 1894 p. 120. Codices adhibui eosdem quinque æoogh, quos enumeraui p. 163. Edd. Binius, Concil. gener. ed. 2 (1618) II 1 p. 718; Fronto Duc. p. 660; Collect. Concil.; Thiel 820. 4 καθέδρα a 6 τῶν om. eo 7 τῶν ἀπίστων ἡ æo: ἡ τῶν ἀπίστων gh 8 κακῶς ζῶντι æoogh: fort. ἀναζῶντι 10 ὑμετέρας h, ὑμετέρας ex ὑμετέρας corr. o 11 ἑαυτῶν h 16 ἐφεξῆς agh: ἐξῆς eo 17 ἐπάγων gh: ἐπάω æo 20 ἐπίστεως o 21 κρίσεως eo: πίστεως ah et sine dubio etiam g, quamquam nihil adnotaui ἀδελφοί ex ἀδελφοῦ corr. o man. 2 22 τῷ om. h*

ex usu est fidelibus dei, ut per mortes corporum uitas lucrentur animarum: amittunt quidem caduca sed mercantur aeterna et, dum persecutio uiam facit probationi, probatio causa fit meriti. stulti et sub caecitate saeuientes nesciunt, quia quos conuersationi hominum subtrahere posse se credunt, ad dei regna 5
 4 perducunt. hinc in ipsis periculis gaudia et ambitus passionum: expectat enim agones suorum, qui magnorum retributor est munerum. nam quis non frangeretur malis, nisi consolaretur aduersa de praemiis? spes illa est, quae non sinit in desperatione deficere; excludit siquidem amaritudinem tribulationum 10
 dulci sapore uirtutum. quis enim magni habeat praesentia sciens aestimare uentura? quis dispendia uitae renuat, si quae
 5 sunt recipienda considerat? persistite, carissimi mihi, et inconcussam fidem fixa animi uirtute seruantes perseuerantiae laudem, in qua est salus et bonorum operum palma, praesumite. 15
 magna sunt, ad quae uocamur indigni: non retardet infirmitas, quia qui uocat retributor fidelis et fortis adiutor est. non prosperorum spe decipiamur aut mollium nec facilia proponamus: non deliciosa nobis dominus noster, non est blanda pollicitus; praemia promisit ille, non otia. laudi non conuenit et quieti. 20
 qui locus erit remunerationis, si nulla est cura uirtutis? angusta porta sed regna diffusa, paucis aditus sed probatis.
 6 nonne haec sunt ad eos prima uerba, quos docuit: persequentur et in synagogis flagellabunt uos? per patientiam, sicut scriptum est, possideamus animas nostras, ne 25
 eas per impatientiam doleamus amissas. primus crucem dominus

23 Matth. 10, 17 25 Luc. 21, 19

1 usum *B* mortis *B* lucrentur *B* 2 mittunt *B* 3 fit *Fronto*
Duc.: sit *VB* 4 stulti *om.* *V* cecitatem uiuentes *B* 5 credunt *V*:
 ore dunt *B* 6 periculi *V* 7 expectant *B* agonis *B* 8 es *B*
 9 sinet *B* dispiratione *B* 10 excludet *B* 11 duci *B* dulcis
 sapor *legit interpretes* 12 aestimare *B* rennuat *V*: non rennuat *B* 12 *sq.*
 sicque sunt decipienda *B* 13 *km* *B* 14 fixam *B* perseuerantiae *B*
 15 quae *B* honorum *B* operum *B*: hominum *V* 16 atque uo-
 camus *B* 17 est *V*: es *B* 18 nec *om.* *B* facila *B* 20 pro-
 misit *V*: pponet *B* laudi non *B*: laudi *V* 21 cura *V*: causa *B*
 22 difusa *V* 23 nonne *V*: non *B* 24 synagogis *V*

πιστοῖς τοῦ θεοῦ τὸ διὰ τοῦ θανάτου τῶν σωμάτων τὴν ζωὴν
 κερδαίνειν τῶν ψυχῶν· ἀποβάλλονται μὲν τὰ ῥέοντα ἀλλ' ἐμπο-
 ρεύονται τὰ αἰώνια καὶ ἐν τῷ τὸν διωγμὸν ὁδοποιοῦν τῇ δοκιμῇ
 αἰτία γίνεται τῆς ἀξίας ἢ δοκιμῇ· ἀνόητοι καὶ ἐν τῇ τυφλώσει
 5 μαινόμενοι ἀγνοοῦσιν, ὅτι οὗς ἐκ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀναστροφῆς
 χωρίζειν δύνασθαι νομίζουσι, τούτους εἰς τὴν βασιλείαν ἄγουσι
 τοῦ θεοῦ. ἐντεῦθεν ἐν αὐτοῖς τοῖς κινδύνοις αἱ εὐφροσύναι καὶ 4
 ἡ περὶ τὸ πάσχειν σπουδὴ· ἐκδέχεται γὰρ τοὺς ἀγῶνας τῶν ἰδίων
 ὁ τῶν μεγάλων δωρεῶν ἀνταποδότης. τίς γὰρ οὐκ ἂν ὑπλάσειεν
 10 ἐν τοῖς κακοῖς, εἰ μὴ διὰ τῶν ἐπάθλων παραμυθηθεῖν τὰ ἐναντία;
 ἐκείνη ἐστὶν ἡ ἐλπίς ἢ μὴ συγχωροῦσα ἐν τῇ ἀνελπιστίᾳ ἡμᾶς
 ἀτονεῖν· ἀποκλείει <γὰρ> τῶν θλίψεων τὸ πικρὸν ἢ γλυκεῖα γεῦσις
 τῶν ἀρετῶν. τίς γὰρ ἂν οἴηθεῖν τὰ παρόντα μέγала ἐννοῶν τὰ
 μέλλοντα; τίς τὸν θάνατον ἀπαρνεῖται, εἰ τῶν μελλόντων τὴν ἀντί-
 15 ὀδον κατανοήσειεν; ἔνστητε, ἀγαπητοί μου, καὶ ἀσάλευτον τὴν 5
 πίστιν βεβαίῳ λογισμῷ φυλάττοντες τῆς ὑπομονῆς τὸν ἔπαινον, ἐν
 ᾧ ἔστιν ἡ σωτηρία καὶ τῶν ἀγαθῶν ἔργων τὸ βραβεῖον, καρπώ-
 σασθε. μέγала εἰσὶν, εἰς αὐτὰ καλούμεθα οἱ ἀνάξιοι· μὴ βραδυνάτω
 ἡ ἀσθένεια, ὅτι ὁ καλὸν ἀνταποδότης πιστὸς καὶ δυνατὸς βοηθός
 20 ἔστι. μὴ τῇ τῶν καταθυμίων ἐλπίδι ἀπατηθῶμεν μήτε τῶν ἡδέων
 μήτε προκρίνωμεν τὰ εὐχερῆ. οὐ τρυφηλὰ ἡμῖν ὁ κύριος ἡμῶν, οὐ
 κολακευτικά· ἐπηγγείλατο ἐκεῖνος ἑπαθλα ὑπέσχετο, οὐκ ἀργίας.
 οὐ συμβαίνουσιν ἔπαινος καὶ ῥαθυμία. τίς τῆς ἀνταμείψεως ἔσεται
 τύπος, εἰ οὐδεμία ἐστὶ φροντίς τῆς ἀρετῆς; στενὴ ἢ πύλη ἀλλὰ
 25 πλατέα τὰ βασίλεια· ὀλίγοις ἢ εἴσοδος ἀλλὰ τοῖς δοκίμοις. οὐχ 6
 οὗτοι εἰσὶν οἱ πρῶτοι λόγοι πρὸς ἐκείνους, οὗς ἐδίδαξε· „διώξουσιν
 καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς μαστιγώσουσιν ὑμᾶς“; διὰ
 τῆς ὑπομονῆς, καθὼς γέγραπται, κτησώμεθα τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς,
 μήποτε ταύτας διὰ τῆς οὐχ ὑπομονῆς ἀπολέσαντες.

2 ταῖς ψυχαῖς a 6 δύνασθαι νομίζουσι aeo: δοκοῦσι δύνασθαι gh
 9 δωραίων a · 12 γὰρ *addidi* 13 παρόντα ἐννοῶν μέγала ἐννοῶν gh
 14 ἀπαρνήσεται gh 17 καρπώσεσθε a, καρπώσασθαι g, καρπώσασθαι h
 19 καὶ δυνατὸς bis gh 20 τῇ om. o

- noster et patientiae ipsius magister ascendit suo informaturus
 exemplo, quos erat iuturus auxilio. ipse inter uirtutes lancem
 retinet et labores, stans contra uenena furentium, ut secundum
 7 persecutionis iras ipse aeterni imperii det coronas. reuoluite,
 qua Machabaeorum exitus pertinaces uetus historia laude
 persequitur, quo Iudas et illa fratrum fidelium falanx mortis
 honore referatur, in quanto ore sit constans populus in monte
 consumptus. et hae omnes pro custodienda lege uirtutes,
 species et umbra futurorum, tanta exempla meruerunt: nos
 in patribus uidimus palpauimus probauimus, quem sequamur. 10
 8 quid non deferendum est rei? quid denegandum est ueritati?
 quid non debitum redemptori? libenter communicamus dog-
 mata ista uobiscum; dicit enim sapientissimus Salomon:
 beatus, qui praedicat uerbum in aurem oboedientis.
 gaudium est siquidem uolentes alloqui et ad rectam uiam 15
 eos, qui non reluctantur, hortari. tenemus enim obsidem fidei
 uestrae sub litterarum professione constantiam, qua a trans-
 gressorum contagione diuisi ad apostolicae sedis dogmata et
 mandata recurritis: sero quidem uiam ueritatis ingressi, sed
 benedictus deus, qui non in finem obliuiscitur, qui corripit 20
 et medetur nec continue gregis sui oues patitur insidiantium
 luporum rapacitate discerpi, qui per districtiois temperantiam
 9 nec coherci<ti>onem suorum neglegit nec salutem. sed quid

14 Eccli. 25, 12

1 patientiae B ascendit V informaturos B 2 erat iuturus o:
 erat inturos V, es adiucuros B auxilium B lancem V: luctamen B
 3 contra V: a ara B 4 ipse *scripsi*: ille VB, illis Thiel aeternum
 imperi B det coronas B: et decoronas V 5 quia B machabe-
 orum VB exius B uetus V: quam beatus B istoria VB
 laudes V 6 persequetur B fratrum B: fr̄m̄ V fraglans B 7 ho-
 nore V: odore B 8 est haec om̄s B 9 expla B 12 debeatur B 13 enim
 om. B 14 aure B 16 non lucentur ortari B teneamus B fidem B
 17 professionem B a transgressorum B: a///ggressorum (*eras. d*) V
 19 recurritis o²: recurrimus V, curitis B 20 qui non bis B fine B
 21 suboues B pacitur V 22 districtiois Thiel: destructionis B,
 distinctionis V temperantia B 23 nec cohercionem V, necoherti-
 onum B qui V

πρώτος εἰς τὸν σταυρὸν ὁ κύριος ἡμῶν καὶ τῆς ὑπομονῆς ἑαυτοῦ
 διδάσκαλος ἀνῆλθεν ἐν τῷ ἰδίῳ τυπῶν ὑποδείγματι ἐκείνους, οἷς
 ἔμελλε βοηθεῖν. αὐτὸς μεταξὺ τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν κόπων τὸν
 ζυγὸν κατέχει ἰστάμενος κατὰ τῶν ἀθλητηρίων τῶν μεμνηνόντων,
 5 ἵνα κατὰ τὴν ὁργὴν τοῦ διωγμοῦ αὐτὸς καὶ τῆς αἰωνίου βασιλείας
 τοὺς στεφάνους παράσχη. ἀναλογίσασθε, ποίῳ τῶν Μακκαβαίων 7
 ταῖς ἐξόδοις ταῖς καρτερικαῖς ἢ παλαιᾷ ἱστορίᾳ ἐπαίνῳ ἐφέπεται,
 ποίᾳ Ἰούδας κἀκείνη τῶν πιστῶν ἀδελφῶν ἢ φάλαγγι θανάτου τιμῇ
 ἀναγορεύεται, ἐν ποίοις ἐστὶ στόμασιν ὁ λαὸς ὁ ἐν τῷ ὕρσι ἀνα-
 10 λωθεῖς. καὶ αὗται πᾶσαι αἱ δυνάμεις ὑπὲρ τῆς τοῦ νόμου φυλακῆς
 ὁμοιώματα καὶ σκιαὶ τῶν μελλόντων οὖσαι ἡξειώθησαν παραδειγ-
 μάτων τοσούτων· ἡμεῖς ἐν τοῖς πατράσιν ἐωράκαμεν, ἐψηλάφησα-
 μεν, ἐδοκιμάσαμεν, τίτι ἀκολουθήσομεν. τί οὐκ ἐφαρμόζει τῇ
 ὑποθέσει; τί ἀπάδει τῆς ἀληθείας; τί οὐκ ὀφείλεται τῷ λυτρωτῇ;
 15 καταθυμῶς κοινωνοῦμεν ἐν τούτοις ὑμῖν τοῖς δόγμασι· λέγει γάρ 8
 πού ὁ σοφώτατος Σολομών, „μακάριος ὁ κηρύττων λόγον
 εἰς ἀκοὴν ὑπακούοντος“. εὐφρασύνη μὲν οὖν ἐστὶ τὸ δια-
 λέγεσθαι τοῖς ἐθέλουσι καὶ πρὸς τὴν ὁρθὴν ὁδὸν τοὺς μὴ ἀντι-
 παλαίοντας προτρέπεσθαι. κατέχομεν γὰρ ἐνέχυρον τῆς πίστεως
 20 τῆς ὑμετέρας τὴν ἀπὸ τῶν γραμμάτων ὁμολογηθεῖσαν ἕνστασιν, δι'
 ἧς ἐκ τῆς τῶν παραβαστῶν λύμης χωρισθέντες εἰς τὰ τῆς ἀποστο-
 λικῆς καθέδρας δόγματα καὶ ἐντολὰς ἐπανέρχεσθε, ὅψι μὲν οὖν
 ἐπιβάντες τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' εὐλογητὸς ὁ θεός, ὃς οὐκ
 εἰς τέλος ἐπιλανθάνεται, ὃς παιδεύει καὶ ἰάται καὶ οὐδὲ τῆς ἡνω-
 25 μένης αὐτοῦ ποίμνης τὰ πρόβατα καρτερεῖ τῶν ἐπιβουλεπόντων
 λύκων τῇ ἀρπαγῇ διασπᾶσθαι, ὃς διὰ τῆς κεκραμένης αὐστηρίας
 οὐδὲ τῆς ἀσφαλείας τῶν ἰδίων ὑπεροῦς οὐδὲ τῆς σωτηρίας. ἀλλὰ 9

2 ἐκείνους *aeogh*, *corr.* *Thiel* 3 ἔμελλε *a* καὶ τῶν *om.* *h* 4 κα-
 ἔχειν *gh* 6 ποία (*oia agh*) τῶν Μακκαβαίων ἢ ἐξόδος τοῖς καρτερικοῖς
 ἢ πάλῃ ἱστορία τῶν ἐπαίνων *aeogh*, *correcte secutus Thielium* (ποίῳ ταῖς
 τῶν *M.* ἐξόδοις καρτερικαῖς ἢ παλαιᾷ ἱστ. τῷ ἐπαίνῳ) 8 πιστῶν *om.* *aeo*
 τιμῇ *eo*: τιμῇ *agh* 9 ἐστὶ *aeog*: ἐπὶ *h* 11 οὖσαι *aeo*: εἶναι *gh* παρα-
 δειγμάτων *eo*: παράδειγμα τῶν *agh* 13 τίτι: *agh*: ἐν τίτι *eo* 14 τί οὐκ
aeo: εἰ οὐκ *gh* λυτρωτῇ *eo*: λύτρω τί: *agh* 16 κηρύσσων *eo* 22 ἐπαν-
 ἔρχεσθαι: *g* 24 ἐνωμένης: *o*

mirum, si oues relicto uno illo et uero pastore dispersas
 callidus cruentus et rapax turbauit insidiis? qui tutelam
 suam deserunt, ipsi se periculis, quibus lanientur, exponunt.
 10 ergo nunc saltem solidis passibus in uiam patrum, ad quam
 recurristis, insistite. potens erit misericordia dei aliorum 5
 quoque correctionem mercedi uestrae, si a uobis ad rectum
 deducantur, adscribere. sed in totum uos a caeno, quo immersi
 haeretici tenentur, auellite et excutientes immunditiam pulueris
 inhaerentis generaliter uniuersos ab apostolicis dogmatibus
 declinantes religiosa detestatione damna^t. nulla tenebris cum 10
 luce communio nec, qui per recta itinera gradiuntur, uestigia
 11 sua cum deuiantium errore coniungunt. tenendum est fidei uin-
 culum et uitandum de perfida societate contagium, quia secun-
 dum apostolum quemadmodum, qui se adiungit domino,
 unus spiritus est, ita qui adhaeret meretrici, unum 15
 corpus efficitur. amant uirtutes collegia sua et adhaerentes sibi
 secum impietas in profundo demergit. [in conspectu] in oculis, in
 ore, in ipsis manibus sunt patrum dogmata, quae custodienda
 mandamus: cottidie nos ad conseruationem sui concilia uene-
 12 randa constringunt. loquax est singillatim uniuersa retexere: 20
 Chalcedonensem synodum, in qua omnium reuerentia continetur,
 sed et uenerandi Leonis prolata de ipsis apostolorum prae-
 cordiis instituta et nosse nos conuenit et tueri. in his uexillum
 fidei, in his propugnacula ueritatis, in his Christus agnoscitur,
 in his redemptionis nostrae spes et causa seruatur. hoc est illud, 25

10 cf. Cor. II 6, 14 14 Cor. I 6, 17 15 Cor. I 6, 16

1 sq. dispersas callidus cruentus et *omissa in marg. add.* V 2 tutelam
 suam V: obilia sua B 4 at B 7 at *teno ut uid.* B 8 hereci B
 abellite B 9 ab o: ad V, *om.* B 10 damna^t B 11 latinera B
 gradiunt V, *corr.* o: ingressus B 13 perfida V: perfidia B 15 est V:
 et B adherat meretrici B 16 conlegia B, cellegia V 17 profunda V
 dimegit B in conspectu (conspectum B) VB: *glossema uncis inclusi*
 19 cotidie B conuⁿersationem sui i B 20 uniⁿiuersa B 21 calce-
 donese B reuerenda B 23 uixillum B 24 propugnaculo V, *corrazi*:
 propugnaculum Bo his B: *om.* V, quo o

τί θαυμαστόν, εἰ τὰ πρόβατα καταλειφθέντος ἐκείνου τοῦ ἐνός καὶ ἀληθινού ποιμένος διασκορπισθέντα ὁ πανούργος, ὁ αἷμασι πεφυρμένος καὶ ἄρπαξ ταῖς ἐνέδραις ἐτάραξεν; οἱ τὴν ἀσφάλειαν τὴν ἰδίαν καταλιμπάνοντες αὐτοὶ ἑαυτοὺς τοῖς κινδύνοις, ὅφ' ὧν σπαράτ-
 5 τονται, ἐμβάλλουσιν ὥστε καὶ νῦν γοῦν στερροῖς βήμασιν ἐν τῇ 10
 ὁδῷ τῶν πατέρων, πρὸς ἣν ἀνεδράμετε, ἔνστητε· δύναται γὰρ τὸ τοῦ θεοῦ ἔλεος καὶ τὴν τῶν ἄλλων ὁμοίως διόρθωσιν τῷ ὑμετέρῳ μισθῷ, εἰ παρ' ὑμῶν πρὸς τὸ εὐθὲς ὁδηγηθεῖν, λογίσασθαι· ἀλλ' ἑαυτοὺς καθόλου ἀπὸ τοῦ βορβόρου, ἐν ᾧ οἱ αἵρετικοὶ καταποθέντες
 10 κεκράτηνται, ἀποσπάσατε καὶ ἐκτινάξαντες τὴν ἀκαθαρσίαν τοῦ κοινοῦ τοῦ κολληθέντος γενικῶς ἅπαντας τοὺς ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν δογμάτων ἀποκλίναντας εὐσεβεῖ ἀποκηρύξει κατακρίνατε. οὐδεμία τῷ σκότει πρὸς τὸ φῶς κοινωνία οὔτε οἱ διὰ τῶν εὐθειῶν ὁδῶν βαδίζοντες τὰ ἑαυτῶν ἔχγη μετὰ τῶν ἀποκλινόντων πλάνης
 15 συνάπτουσι. κατασχετέος ἐστὶ τῆς πίστεως σύνδεσμος καὶ παραι- 11
 τητέα ἢ ἐκ τῆς ἀπίστου κοινωνίας λύμη, ὅτι κατὰ τὸν ἀπόστολον, ὃν τρόπον ὁ ἑαυτὸν προσκολλῶν τῷ κυρίῳ ἐν πνευμᾷ ἐστίν, οὕτως ὁ κολλώμενος τῇ πόρῃ ἐν γίνεται σῶμα. ἀγαπῶσιν αἱ ἀρεταὶ τὰς ἀλλήλων κοινωνίας καὶ τοὺς κολλωμένους αὐτῇ μεθ' ἑαυτῆς ἢ
 20 ἀσέβεια ἐν τῷ βουθῷ καταποντίζει. ἐν ὁφθαλμοῖς, ἐν τῷ στόματι, ἐν αὐταῖς ταῖς χερσίν εἰσι τῶν πατέρων τὰ δόγματα, ἃ φυλάττειν ἐντελέζόμεθα καθ' ἑκάστην πρὸς τὴν φυλακὴν ἑαυτῶν αἱ σεβάσμιαι σύνοδοι περιτρίγγουσι. μακρηγορία ἐστὶ καθ' ἑκάστον πάντα φανε- 12
 25 ροῦν· τὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, ἐν ᾗ πασῶν τὸ σέβας περιέ-
 χεται, ἀλλὰ καὶ τὰ παρὰ τοῦ σεβασμιωτάτου Λέοντος προενεχθέντα ἐξ αὐτῆς τῶν ἀποστόλων τῆς καρδίας ὁρίσματα καὶ γινώσκειν ἡμᾶς προσήκει καὶ τηρεῖν. ἐν τούτοις τὸ σημεῖον τῆς πίστεως, ἐν τούτοις οἱ προμαχῶνες τῆς ἀληθείας, ἐν τούτοις ὁ Χριστὸς γινώσκειται, ἐν τούτοις τῆς λυτρώσεως τῆς ἡμετέρας ἢ ἐλπίς καὶ ἡ ὑπόθεσις

1 καταληφθέντος *aeo*, *sed a fortasse postea corr.* καταλειφθέντος
 5 στεργοῖς ο 8 ἡμῶν h 13 οὐδὲ μία gh 14 πλάνης eo: πλάνη agh
 16 *sq.* ἀπόστολον ὃν τρόπον eo: ἀποστολικὸν τρόπον gh, ἀπόστολον πέτρον a
 22 καθ' ἑκάστην *ae* σεβάσμιαι gh 23 καθ' ἑκάστον *ae* φανεροῦν τὰ
aeo: φανεροῦντα gh 24 σέβας *eogh*: σεβάσμιον a 25 προενεχθέντα a
 26 τῆς *aeo*: *om.* gh 27 τὸ σημεῖον *scrípsí*: τὸ σεβάσμιον gh, τοῖς σεβασ-
 μίοις *aeo* 28 προμαχοῦντες a 29 ἡ ὑπόθεσις *ag*: ἡ πρόθεσις h, ὑπόθεσις eo

quod in apostolo legimus, fundamentum, in quo se ipsum
decipit, quisquis ligna fenum stipulas consumendas ignibus
13 supraedificare temptauerit. his interfecta sunt Eutychetis et
Nestorii uenena conciliis, qui aduersum dominicae dispensationis
salubre mysterium dum contraria inter se disputatione nituntur, 5
sub quadam sacrilegii aequalitate consentiunt, sententiis dispa-
res et impietate concordēs: quorum alter nolens Mariam uirginem
dei esse genetricem in domino nostro quae unita sunt diuidit,
alter dum conuenientium naturarum propria et certa confundit,
mysterium nostrae redemptionis extinguit, alter Fotini sectam, 10
14 alter Manetis insaniam impia cognatione contingens. aduersum
hos, dilectissimi fratres, prouisa remedia illa animi uirtute
defendite, qua in labefactionem eorum uidetis haereticos im-
pietate pugnare. non sit pigra ueritatis adsertio. quo studio
oportet salutem diligi, cum uideatis perditionem mortiferam 15
sic amari? pudeat segniter adseri ueritatis leges, cum tam
15 pertinaciter defendantur errores. et auctores quidem inuenti-
onum malarum, quae praediximus, synodica constituta iustis
condemnationibus insequuntur; sed nos, etiam sequaces eorum
ut declinetis, pariter admonemus, quos apostolica sedes et 20
deprehendit pares auctoribus suis et coniunxit addictis: Dios-
corum et Timotheum parricidam, Petrum Alexandrinum, Acacium
Constantinopolitanum cum sequacibus suis, Antiochenum quoque
Petrum praedicto similem sicut errore sic nomine, sed et
1 sq. cf. Cor. I 3, 11 sqq.

1 apostolum *B* ipse decepit *B* 2 ligna aut fenum *B* col-
legendas *B* 3 superhedificare *V*: superhedicare *B* is *V* euty-
cetis *V*, eutichetis *B* 5 dispensatione nituntur *B* 8 unitas *B*
diuidunt *B* 9 propriae certa *B* confundit *V* 10 no-
strae *V*: non *B* redemptio *B* foteni *B*, foniti *V* 11 insaniam *B*
contagione *B* 13 quā *V*: quia *B* hereticos *V*: erit his hos *B*
14 non *om.* *B* 15 perditionem *V* mortiferam *B*, mortifera *V*
16 pudeat *V*: cur pudeat *B* signiter aseri *B* ueritis *V* legis *B*
tam *om.* *B* et fort. delendum est 17 defendatur (sic) corr. ex defen-
datis *B* erroris *B* 18 istis *B* 19 insecuntur *B* uos *V*
20 sedis *B* 21 deprehendet *B* auctoribus *B* coniunxit *V*
22 tymotheum *V* 23 constantinopolitanam *B* con *V* antio-
chenum *V* 24 praedictio *B*

φυλάττεται. οὗτός ἐστιν ἐκείνος, ὃν ἐν τῷ ἀποστόλῳ ἀνέγνωμεν,
 θεμέλιος, ἐν ᾧ ἑαυτὸν τις παραλογίζεται, εἴ τις ἐξ ὅλα χόρτον καλάμην
 καταναλισκόμενα τῷ πυρὶ ἐποικοδομησάιν πειραθῇ. ἐν ταύταις ἀνη- 13
 ρέθη τὰ Εὐτυχούς καὶ Νεστορίου ταῖς συνόδοις δηλητήρια, οἵτινες
 5 ἐξ ἐναντίας τῆς δεσποτικῆς τοῦ σωτηριώδους μυστηρίου οἰκονομίας,
 ἐν ὅσῳ ἐναντίῳ μεταξὺ ἑαυτῶν συλλογισμῶ φιλονεικοῦσιν, ὑπὸ τινι
 τῆς ἱεροσυλίας ἰσότητι συμφωνοῦσιν, ἄνισοι ταῖς γνώμας καὶ ὁμό-
 φυχοι τῇ ἀσεβείᾳ, ὧν ὁ ἕτερος μὴ θέλων τὴν παρθένον Μαρίαν
 θεοῦ εἶναι γεννητρίαν, ἅπερ ἐν τῷ κυρίῳ ἡμῶν εἰσιν ἡνωμένα,
 20 διαίρει, ὁ δὲ ἕτερος, ἐν ὅσῳ τῶν συνελθουσῶν φύσεων τὰ ἴδια καὶ
 τὰ ἀληθῆ συγχέει, τὸ μυστήριον τῆς ἡμετέρας λυτρώσεως σβέν-
 νουσιν, ἄλλος Φωτεινὸν τὴν θρησκείαν, ἕτερος τοῦ Μάνεντος τὴν
 ἀφροσύνην ἀσεβεῖ συγγενείᾳ συνάπτων. κατὰ τούτων, ἀδελφοί ἀγα- 14
 πητοί, προσευθήσαν ἱατρεῖαι· ἐκείνας τῇ τοῦ λογιμοῦ δυνάμει
 15 διεκδικήσατε, ἐπειδὴ εἰς ἀνατροπὴν αὐτῶν ὁράτε τοὺς αἵρετικούς
 διὰ τῆς ἀσεβείας μάχομένους· μὴ ἔστω ἐν ὅκνῃ τῆς διδασκαλίας
 ἡ ἀληθεῖα· ποίᾳ χρή σπουδῇ τὴν σωτηρίαν ἀγαπᾶσθαι, ὅποτε ὁράτε
 τὴν θανατηφόρον ἀπώλειαν οὕτω στεργομένην; αἰδεσθῶμεν νωχελῶς
 σαφηνίσθαι τῆς ἀληθείας τοὺς νόμους, ὅποτε ἐπιμύνης διεκ-
 20 δικῶνται αἱ πλάναι. καὶ τοὺς ἀρχηγούς μὲν τῶν κακῶν ἐπευρέσεων, 15
 αὐτοὺς προεῖπομεν, συνοδικὰ θεσπίσματα δικαίαις κατακρίσει μετέρ-
 χονται· ἀλλ' ἡμεῖς, καὶ τούτων τοὺς ἀκολούθους ὅπως ἐκκλίνετε
 ὁμοίως ὑπομνήσκουμεν, οὐδ' ἡ ἀποστολικὴ καθέδρα καὶ κατέλαβε
 παρακλησίους ὄντας τοῖς ἑαυτῶν διδασκάλοις καὶ τοῖς κατακριθεῖσι
 25 συνέσεξε, Διόσκορον καὶ Τιμόθεον τὸν πατραλοῖαν καὶ Πέτρον τὸν
 Ἀλεξανδρείας, Ἀχάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τῶν ἑαυτοῦ
 ἀκολούθων, ὡσαύτως Πέτρον τὸν Ἀντιοχείας τῷ προλεχθέντι ὅμοιον
 τῇ τε πλάνῃ καὶ τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ καὶ Σεβήρον τοῦ αὐτοῦ τόπου

2 καλάμην χόρτον *trsp.* gh 4 δηλητήρια αεο: τὰ δηλητήρια gh 8 ἐδ-
 σεβεῖα gh 9 ἡμῶν om. a 10 ἐν ὅσῳ om. a τῶν συνελθουσῶν φύσεων
 τὰ ἴδια agh: τὰ ἴδια τῶν συνελθουσῶν φύσεων eo 13 ἀσεβεῖ συγγενεία eo:
 ἀσεβῇ συγγένειαν agh 17 ὅποτε a 19 ὅποτε .. διεκδικῶνται eo 22 ἐκ-
 κλίνετε eo (et h?): ἐκκλίνετε ag 23 καὶ om. gh 24 κατακριθεῖ h
 25 διόσκορον καὶ *prost* πατραλοῖαν καὶ *trsp.* eo τὸν Ἀλεξανδρείας *scripsi*:
 τοὺς Ἀλεξανδρεῖς aeogh 26 ἑαυτοῦ eo: ἑαυτῶν agh 28 σεβήρον eo

- Seuerum eiusdem loci nihilominus et ueneni, Xenaiam Hieropolitem, Cyrum Edessae, Petrum Apamiae, non iam pro sua tantum sed pro aliorum quoque perditione damnandos, qui dum se opinionum suarum sordibus indesinenter inuoluunt, alios quoque docendo, quae male adsecuti sunt, polluerunt. 5
- 16 generalis mandati salubritate uos moneo: quicquid aduersum regulas patrum de quibuslibet commentariis profertur, abicite. nullus uos incongruentibus praeceptis aut nouis moueat institutis: si enim mundani sunt, ecclesias tenere non possunt, quia eis conuenit magis discere quam docere. nefas enim altaribus piis 10 peregrina inferre libamina, quia certos religiosis disciplinis terminos deus inter ipsa quoque cultus sui praescripsit initia. inter Leuitas et populum suum diuisit officium; alia est potestas hominum, alia ministeria sacerdotum. incitauit potius dominum quam placauit. qui externum ignem in diuinis adytis 15
- 17 sacrorum temerator inuexit. quis est, qui sibi in alienis institutis iubendi auctoritatem possit adsumere, cum non sit ambiguum offerentem honorem debitum pro sola officii praesumptione punitum? in regia Ozias reuerentia et administratione permanserat, si monitus tantae distrctionis exemplo a 20

14 sq. cf. Leuit. 10, 1 sq. 19 cf. Paralip. II 26, 16 sqq.

1 uerum *B* xenia hieropolite *B* ieropolitem *V* 2 eadesse *V*, aedissee *B* petrus *V* 3 perditione *B*: dampnacione *V* damnandus *V* dum *B*: cum *V* 4 inuolunt *B* 5 docendos *B* 6 generalitatis *V* mandatis salubritatibus *B* uos *om.* *B* aduer[regulas] *B* 8 moneat *B* 9 post enim *inserit* qui *V man. 2* mundani *V man. 2*: mundana *VB* ecclesia tenore non poss[ss] (ss *ex n corr.*) *B* 10 magis conuenit *trsp.* *B* discere *BV man. 2*: dicere *V man. 1* post nefas *add.* est *V man. 2* 11 libamina *B* disciplinis *V*: disciplinos *B* 12 cultus *V*: a cultis *B* perscripsit *B* 13 officium *B* 14 incitauit *ex* incitabit *corr.* *V man. 2* 15 deum *B* quam *BV man. 2*: *om.* *V man. 1* placauit *ex* placabit *corr.* *V man. 2*: placuit *B* in *om.* *V* aditis *B*: adistis *V* 16 temerator *B* qui *BV man. 2*: *om.* *V man. 1* 17 adsumere *V* 18 offerentem *scripsi*: offerentis *VB* per sola officii *B* 19 in *B*: ut ut *uid.* *V* odias *B* administratione *V* 20 permanserat *B*, permanserit *V man. 1*: permansisset (!) *V man. 2* a *BV man. 1*: ac *V man. 2*

οὐδὲν ἦτον καὶ τοῦ ἰοῦ, Ξενέαν τὸν Ἱεραπολίτην, Κύρον τὸν Ἑδέσης, Πέτρον τὸν Ἀπαμείας οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς οἰκίας ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀπωλείας κατακριτέους, οἵτινες ἐν ὅσῳ ἑαυτοὺς τοῖς ῥύποις τῆς ἰδίας δόξης ἀπαύστως ἐγκυλίουσιν, 6 ἄλλους ὁμοίως ἐν τῷ διδάσκειν τοὺς κακῶς αὐτοῖς ἀκολουθήσαντας ἐμόλυναν. διὰ γενικῆς σωτηριώδους ἐντολῆς ὑμῖν παραινῶ· πᾶν 16 ὅτιοῦν ἐξ ἐναντίας τῶν πατρικῶν κανόνων ἐξ οἰωνοῦντος ὑπομνημάτων προεσχεθεῖτε, ἀπώσατο. μηδεὶς ὑμᾶς ἀπροσφόροις προστάγμασιν ἢ νεωτέροις ὀρίσμασι καίνισάτω· εἰ μὲν γὰρ εἰσι κοσμικοί, 10 καὶ οὐ δύνανται τὰς ἐκκλησίας κατέχειν, ἐπειδὴ τούτοις ἀρμόζει τὸ διδάσκεισθαι μᾶλλον ἢ διδάσκειν. ἀθέμιτον γὰρ τοῖς σεβασμίσις θυσιαστηρίοις ξένας προσφέρειν σπονδὰς, ἐπειδὴ σαφεῖς εὐσεβείῃ ἐπιστήμῃς ὅρους <ὁ θεός> ἐν αὐτοῖς ὁμοίως τῆς ἰδίας τιμῆς τοῖς προουμίσις προέγραψε. μετὰ δὲ Λευιτῶν καὶ τοῦ οἰκείου λαοῦ διεῖλε 15 τὴν λειτουργίαν ἄλλη ἐστὶν ἢ τῶν ἀνθρώπων ἐξουσία, ἄλλαι αἱ ὑπηρεσίαι τῶν ἱερέων. παρώξυνα μᾶλλον τὸν κύριον ἢ περ ἐξέλεωσατο, ὃς ἀλλότριον πῦρ ἐν τοῖς θεοῖσις ἀδύτοις τὰ ἱερὰ μολύνας ἐπεισήμεγε. τίς ἐστίν, ὃς ἑαυτῷ ἐν ἀλλοτρίοις θεοσπίσμασι τοῦ κε- 17 λεῦειν τὴν αὐθεντίαν δύναται προσλαβεῖν; καὶ γὰρ οὐκ ἔστιν ἀμφί- 20 βολον προσφέροντα τιμὴν κεχρεωστημένην ὑπὲρ μόνῃς τῆς ἐγχειρήσεως τῆς λειτουργίας τετιμωρῆσθαι. ἐν τῷ ναῷ Ὁσίας ἐν τῇ εὐλαβείᾳ καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ διέμενεν· εἰ δὲ νοουθετηθεὶς τῷ ὑποδείγματι τῆς τοσαύτης ἐπιπλήξεως ἀπὸ τῶν ἱερῶν διατάξεων ἐφοβήθη μᾶλλον ἢ κατετόλμησε τούτων, ἄμεινον ἂν ἐβασίλευσεν ἀλλ’

2 ἐδαίσεως a οἰκίας o 7 ἐξ aeo: εἰ ἐξ gh 8 ἀπώσασθαι h et ante correctionem g 12 σαφῶς a 13 ὁ θεὸς addidi 14 οἰκείου agh: ἱεῖου eo 16 ὑπηρεσίαι τῶν ἱερέων agh: τῶν ἱερέων ὑπηρεσίαι eo 19 post ἀμφίβολον add. τι eo 20 τιμὴν <μτ> κεχρεωστημένην gh 21 τετιμωρῆσθαι a ἐν om. à 24 ἄμεινον ex ἄμωρον o

religiosis institutis timendo quam adsumendo meliora temperasset. sed dum nec prohibentibus cultoribus templi pertinax temerator absistit, inter ipsa leprae abominatione percussus altaria officia regni perdidit, dum ministeria sacerdotis inuadit. sciunt ergo non esse accepta deo, quae de mandatis eius a praesumptoribus adsumuntur, quando unum ad ostensionem sententiae uiuacis dedecoris poena seruauit, alios uelox flamma
 18 consumpsit. quod si sunt, quae religionis aliquo colore concepta sint, uires habere nequeunt, quae tantis auctoritatibus reluctantur. clamat Paulus apostolus: licet nos aut angelus de caelo euangelizet uobis, praeterquam quod euangelizaui-
 10 uimus uobis, anathema sit. nec semel hoc dixisse sufficit; repetit salubre mandatum: sicut praediximus, et nunc iterum dico: si quis uobis euangelizauerit praeter id quod accepistis, anathema sit. seruet ergo latam pro
 15 fidei conseruatione sententiam, quisquis apostolicam sequitur disciplinam. et quidem nobis cura non defuit, nam geminae legationis officio quicquid in precibus humile, quicquid in allegationibus rationabile, quicquid in mandatis salubre, detulimus. sed numquid ideo neglegenda est iustitiae uia, quia errores suos diligit cum
 20 obstinatione perfidia? non sunt iungendi cum cadentibus lapsus: sine nostra contagione pereant, qui ab impietatibus suis nec castigato errore declinant. Data IV. Id. Febr. p. c. Agapito u. c.

10 Gal. 1, 8 13 Gal. 1, 9

1 <potius> quam *Bar.* melior perseuerasset *B* 3 ipsa *V* *man. 1:* ipsam *BV* *man. 2* abominatione *B:* abhominacionem *V* 4 post altaria *add.* et *V* *man. 2* regem *B* 5 sciunt *ex* sicut *V* *man. 2* deo *V* *man. 2:* a deo *BV* *man. 1* a *ex* ad *V* *man. 2* 6 ostensione *B:* desertationem *V* 7 uelox *B* 8 consumpsit *B* alicui *V* concepta *scripsi:* concep *B*, contēpta *V*; contacta *Fronto Duc.*, suscepta *Bar.* 9 nequeant *B* auctoritatibus *ex* auctoribus *corr. B* *man. 1:* auctoribus *V* 10 angelos *B* 11 euangeliet *V* quod *om. B* euangelizamus *B* 13 repetiit *B* nunc iteram *V:* nuncierunt *B* 14 euangelizauimus *V* 16 conseruationem *V* sententia *B* 17 disciplinam *V* curam non fuit *B* 18 alegacionibus *V* 20 quia o: qui *V*, qua *B* diligit *B* 21 lapsus *B* 22 congregatione pereat *B* or 23 declinauit *B* *III B:* v *V* februnarius *B* agapito *V* *uc* cons. *B*

- ἐπειδὴ μὴδὲ κωλύοντων τῶν ἐπιμελητῶν τοῦ ναοῦ ὁ ἐπίμονος παρα-
 βάτης ἀπέστη, ἐν αὐτοῖς βδελύγματι λέπρας πληγείς τοῖς θυσιαστη-
 ρίοις τὴν λειτουργίαν τῆς βασιλείας ἀπώλεσε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἱερέως;
 ἐπελθὼν. γινωσκέτωσαν τοιγαροῦν μὴ εἶναι θεῷ προσδεκτὰ, ἅπερ
 5 ἐκ τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν παρὰ τῶν τολμηρῶν ὑφαρπάζεται, ὁπότε
 ἓνα πρὸς ἐπίδειξιν τῆς ἀποφάσεως τῇ τῆς μεγάλης ἀκοσμίας τιμω-
 ρία ἐφύλαξεν, ἄλλους ταχινὴ φλόξ κατηνάλωσε. διὸ δὴ εἴπερ 18
 τινὰ εἰσὶ τινὶ σχήματι θρησκείας δεδεγμένα, ἰσχυρὸν ἔχειν ἐὼ δύνανται
 τοσαύταις αὐθενταῖς καταπαλαιούμενα. βοᾷ Παῦλος ὁ ἀπόστολος·
 10 „κἀν ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζεται ὑμᾶς
 παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω.“ οὐδ'
 ἅπαξ εἰρηκῶς τοῦτο ἠρκέσθη, ἐπανάλαβε δὲ τὴν ὑγιαίνουσαν ἐντολήν·
 „ὥς προείπομεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω· εἴ τις ὑμᾶς
 εὐαγγελίσεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω.“
 15 φυλάττει τοιγαροῦν τὴν προενεχθεῖσαν ὑπὲρ τῆς φυλακῆς τῆς πίστεως;
 ἀπόφασιν, εἴ τις τῇ ἀποστολικῇ ἀκολουθεῖ διδασκαλίᾳ. καὶ ἡμῖν 19
 μὲν οὖν φροντίς <οὐκ> ἐνέλειψε· καὶ γὰρ τῇ τῆς διπλῆς πρεσβείας
 ὑπηρεσίᾳ, εἴ τι ἐν ταῖς δεήσεσι ταπεινόν, εἴ τι ἐν ταῖς δικαιολογίαις
 εὐλογον, εἴ τι ἐν ταῖς ἐντολαῖς ὑγιές, ὑπηνέγκαμεν. ἀλλὰ μὴ διὰ
 20 τοῦτο ἀμελητέα ἐστὶν ἡ ὁδὸς τῆς δικαιοσύνης. ἐπειδὴ τὰς ἰδίας
 πλάνας ἀγαπᾷ μετὰ ἀπονοίας ἢ ἀπιστίας; οὐκ ἔστι συνάπτεσθαι
 μετὰ τοῦ τῶν πιπτόντων ὀλισθήματος· ἄνευ τῆς ἡμετέρας λύμης
 ἀπολύσθωσαν οἱ ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀσεβειῶν μὴδὲ μαστιγομένης
 τῆς πλάνης. ἐκκλίνοντες.
 25 **ΚΑΙ ΕΤΕΡΑΙ ΧΕΙΡΙ·** Ὁ θεὸς ὑμᾶς ὑγιαίνοντας διαφυλάξει, τέκνα
 ἀγαπητά. Ἐδόθη πρὸ τεσσάρων εἰδῶν Φευρουαρίων μετὰ τὴν
 ὁπατίαν Ἀγαπητοῦ τοῦ λαμπροτάτου.

1 μὴ δὲ αεοη 3 ἀπώλεσε τὴν ὑπηρεσίαν gh: ἀπολέσας (ἀπωλέσας ο) τῇ
 ὑπηρεσίᾳ αεο 4 ἀπελθὼν a, ὀπελθὼν h γινωσκέσθωσαν a 6 τῇ εοgh:
 τὸ a 8 σχήματα gh δεδεγμένα h δύνανται agh: δύνανται eo
 11 οὐκ ο 14 εὐαγγelizῆται gh 15 τοιγαροῦν ag, τοιγὰρ οὖν h: γὰρ eo
 17 οὐκ addidi ἐνέλειψε ah πρεσβείας ὑπηρεσίᾳ agh: ὑπηρεσία πρε-
 σβείας eo 19 ἐπηνέγκαμεν h 23 ἀπολύσθωσαν a, ἀπολύεσθωσαν gh
 μὴ δὲ αεοη 25 διαφυλάξει a: διαφυλάξει eog, διαφυλάξοι h, διαφυλάξῃ
Fronto Duc. τέκνα ἀγαπητά ὑγιαίν. διαφυλ. *trsp.* g 27 ὁπατίαν gh
 τοῦ om. a

(141.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Dei beneficia licet multis,
 2 maxime tamen summis pontificibus conuenit indicare. proinde
 sanctitati uestrae per has sacras declaramus epistolas, quod
 primum quidem inseparabilis trinitatis fauore, deinde amplis- 5
 simorum procerum sacri nostri palatii et sanctissimi senatus
 nec non electione fortissimi exercitus ad imperium nos licet
 3 nolentes ac recusantes electos fuisse atque firmatos. precamur
 proinde, ut sanctis orationibus uestris diuinæ potentiae
 supplicetis, quatenus initia nostri roborentur imperii. hoc enim 10
 et nos sperare et uos decet implere. Data Kal. Aug. Con-
 stantinop. Magno u. c. cons.

(142.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Uenerabilis regni uestri primi-
 tiis, fili gloriosissime, loco muneris gratulationem suam catholica 15
 transmittit ecclesia, per quos se post tantam discordiae
 fatigationem requiem pacis inuenire confidit. nec est dubium
 ideo ad rerum summam caelesti uos prouidentia peruenisse,
 ut tantis temporibus impacta religioni in Orientis partibus
 2 aboleatur iniuria. debitas beato Petro apostolo imperii uestri 20
 primitias red<di>distis, quas hac ratione deuote suscepimus,
 quia ecclesiarum per uos proxime futuram credimus sine
 dubitatione concordiam. deus, qui pietatis uestrae sensibus
 alloquendi nos uota concessit, ipse circa sincerum religionis

141. *Dat. a. 518 die 1. Aug., per Alexandrum. Edd. Car. I² 477; Bar. ad a. 518, 67; Collect. Concil.; Thiel 830. 2 \overline{ag} V sumis V, corr. o indicare ~~ex~~ indicare ut uidetur corr. V: indicari a 4 per as V 7 fortissimi *scripsi*: formissimi V, firmissimi o² exercitus V 12 uoc cons V*

142. *Dat. a. 518 mense Octobri uel Nouembri per Alexandrum; respondet epistulae 141. Edd. Car. I² 477; Bar. ad a. 518, 68; Collect. Concil.; BTA I 834; Thiel 834. 14 ^{mi}principiis V 16 quos V: quas Car. 18 caelestibus prouidentiam V, corr ρ^2 21 reddistis V, corr. o 23 piaetatis V*

suae cultum praestabit, sicut optamus, affectum. significastis 3
 nolentibus et recusantibus vobis imperii pondus impositum:
 qua ratione electos vos caelesti constat esse iudicio secundum
 apostolum dicentem: non est potestas nisi a deo; quae
 5 autem <sunt>, a deo ordinatae sunt. superest ut a deo
 electi, sicut et credimus, ecclesiae, quam laborare cernitis,
 manus uestrae solatia porrigatis. cessent, qui paci eius ob- 4
 sistunt; quiescant, qui in forma pastorum conantur gregem
 Christi dispergere! istorum correctio vires uestri firmat imperii,
 10 quia ubi deus recte colitur, aduersitas non habebit effectum.
 hanc gratulationis paginam per Alexandrum u. s. non omisimus 5
 destinare, sperantes cum dei nostri adiutorio per Gratum u. s.
 filium nostrum de singulis, quae ad unitatem ecclesiae per-
 tinent, nos clementiae uestrae praebituros esse responsum.

15

(143.)

IUSTINUS. AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Iohannes uir beatis-
 simus, huius regiae urbis antistes, et ceteri uiri religiosi
 episcopi de diuersis locis et ciuitatibus hic reperti nostram
 serenitatem docuerunt pro concordia ueram et orthodoxam
 20 fidem colentium proque unitate uenerabilium eius ecclesiarum
 litteras tuae sanctitati offerendas confecisse ac magnopere
 postularunt nostras etiam epistolares paginas super hoc ad
 eam emanare. quorum petitiones, utpote semper unitatis 2
 amatores constituti, libenter amplexi hos diuinos apices ad
 25 tuam beatitudinem censuimus prorogandos, quibus susceptis
 desideriis supra dictorum reuerentissimorum antistitum subuenire
 proque nobis et re publica, cuius gubernatio nostrae pietati

4 Rom. 13, 1

1 obtamus *V* effectum *Bar.* 3 uos *ρ*: suos *V* constat *V* sed at
inter scribendum ex an corr. 5 sunt *add.* o 12 *us* (= uirum sub-
 limem) *V*: u. c. et hic et alibi o

143. *Dat. (simul cum epp. 146 et 147) a. 518 die 7 Sept., accept.*
die 20 Dec., per Gratum. Edd. Car. P 478; Bar. ad a. 518, 71;
Collect. Concil.; Thiel 831. 18 nra V 23 ut potes V, corr. ρ²
 25 susceptis *ρ²*: scriptis *V*

caelitus credita est, supernam maiestatem suis orationibus
 3 placare dignetur. ut autem tuae sanctitati pacis et unitatis
 atque concordiae iura plenius patefiant, quosdam religiosissimos
 sacerdotes pacem amplectentes et desiderantes ad sacrissimum
 nostrum peruenire disponat comitatum. ob hanc etenim
 causam Gratum u. s. sacri nostri consistorii comitem et
 magistrum scrinii memoriae direximus, cuius praeclaram
 opinionem multis antea notam habemus temporibus. Data
 VII. Id. Septembr. Constantinopoli Magno u. c. cons.

(144.)

10

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. <PER GRATUM.> Sumptam de
 imperii uestri ortu laetitiam, quam sui apud nos pollentem
 merito praecedenti quoque geminastis alloquio, reciproca
 deuotione testati iam tunc secutura praeuidimus, quae nunc
 de ecclesiasticae unitatis affectu caelestis gratiae inspiratione 15
 2 signastis. habes ergo, clementissime imperator, praesentem de
 tali uoto iam gloriam, sed expecta de perfectione perpetuam.
 haec sunt ualidissima imperii uestri fundamenta, quae in ipso
 nascentis regni principio diuinam uniuersis praeferunt sancta
 dispositione culturam. tenete itaque hanc piae sollicitudinis 20
 curam et pro catholicorum pace, sicut coepistis, insistite, quia
 deus noster, qui uobis hunc tribuit animum, elegit etiam, per
 3 quos praestet effectum. nam et episcoporum uota precesque
 uobis effusas gratanter amplectimur, quia tandem loci sui

1 magestatem *V* 2 sanctitatis *Mansi* 4 sacratissimum *a* 5 dis-
 ponant *V*, corr. *Bar.* 6 consisto. comitem *p* (cf. p. 589, 11): con-
 sistetis committis *V*

144. *Dat. (simul cum ep. 145) a. 519 initio mensis Ianuarii, per
 Gratum; respondet epistulae 143. Edd. Car. I² 478; Bar. ad a.
 518, 77; Collect. Concil.; BTA I 410; Thiel 835. 11 HORMISDA *V*,
 corr. *a* per Gratum restitui ex collectionis indice generali (Pro-
 leg. c. I): om. *V* 12 ortu ex horto corr. *V* man. post. letici|cia *V*
 quam sui *V*: quamuis *o*² 15 celesti *V*, corr. *Bar* 16 significastis *Bar*.
 abes *V* 17 perpetua *V*, corr. *p*² 19 nasentis *V* 20 pie *V* 21 ce-
 pistis *V* 24 nobis *Bar.* quia *V*: qui *p*²*

consideratione commoniti ea desiderant, quæ dudum sequi
 uellent sedis apostolicæ exhortatio crebra non defuit. et 4
 quoniam clementiam uestram id cupere, illos etiam hæc
 <di>dicimus postulare, quæ res hactenus ecclesiarum pacem sub
 5 intentiosa obstinatione diuiserit, nec pietatis uestræ nec illo-
 rum refugit uelut latenti causa notitiam. quid igitur facere 5
 debeant et litteris nostris et libelli, quem direximus, serie
 continetur. hæc si deo nostro et clementia uestra adiuuante
 suscipiunt et sequuntur, poterit ad eam, quam maximo desi-
 10 deramus ardore, perueniri concordiam. filius præterea noster 6
 u. s. Gratus sacri consistorii comes et magister scrinii me-
 moriæ, ostendit in se uestrum allegationis suæ maturitate
 iudicium; cuius mora sensibus uestris eo referente melius
 asseretur.

(145.)

15

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Spiritale
 gaudium directis caritas tua significauit affatibus dicendo, ut
 catholicæ religionis disciplina ordinem suum uestris partibus
 deo nostro iuuante receperit. hæc esse beneficia misericordiæ 2
 20 supernæ quis dubitet? hæc uenerabilis principis tropheis
 adiungi quis ambigat? quia maior ei de hac pace quam de
 quibusbet proeliis triumphus acquiritur. istius laboris gloria
 nescit occasum, quia ubi deus recte colitur, numquam aduer-
 sariorum crescit iniquitas. dilectionis tuæ confessionem 3
 25 gratanter accepimus, per quam sanctæ synodi comprobantur,

1 dudum <ut> o² 2 exortatio V 3 hæc V: fort. hoc 4 dici-
 mus V, corr. p² 6 refuit V, corr. p² uel ut V, coniunxit cod.
 Angelic.

145. Dat. (simul cum ep. 144) a. 519 initio mensis Ianuarii, per
 Gratum; respondet epistulæ 146. Edd. Car. I^o 480; Bar. ad a.
 518, 79; Collect. Concil.; BTA I 410; Thiel 836. 17 do-
 cendo Bar. disciplina V 18 partibus Coust.: pastoribus V 19 do
 (pro dō) V recipierint V, corr. Bar. 20 quis dubitet hæc bis V
 ditigraphiam del. p 22 triumphos hac quiritur V, corr. o 23 oc-
 casu V, corr. o 24 cresit V confessione V, corr. o 25 qua V
 corr. o synodus V, corr. p²

- inter quas instauratione constitutorum omnium Chalcedonense concilium prædicastis, et catholicorum numero adiungi desiderans sancti papæ Leonis in diptychis nomen asseueras
 4 scriptum. ista laudanda sunt, si perfectionis subsequatur affectus, quia recipere Chalcedonense concilium et sequi sancti Leonis 5 epistolas et adhuc nomen Acacii defendere, hoc est inter se discrepantia uindicare. quis Dioscorum et Eutychen condemnans innocentem ostendere possit Acacium? quis Timotheum et Petrum Alexandrinum et alium Petrum Antiochenum et sequaces eorum declinans, sicut diximus, non abominetur 10
 5 Acacium, qui eorum communionem secutus est? de caritate siquidem tua meliora dei omnipotentis expectamus auxilio habentes optimæ promissionis spem, sicut ad nos quæ direxisti tua tecum in ueritate sentiens et ipsa defendens,
 6 sperans in illo iudicio per ipsa te posse saluari. post hæc 15 quid restat, nisi ut sedis apostolicæ, cuius fidem te dicis amplecti, sequaris etiam sine trepidatione iudicia? igitur partibus Orientalibus ostende per te, quod sequantur, exemplum, ut omnium laus, qui correcti fuerint, tuis laboribus applicetur.
 7 ergo cum magna denunties et fidem beati apostoli Petri te 20 amplecti significes recte credens in ea salutem nostram posse subsistere, libellum, cuius continentia subter adnexa est, a caritate tua subscriptum ad nos dirige, ut sine conscientie formidine unam communionem, sicut oramus, habere possimus.
 8 pro perso<na> quoque filii nostri Grati u. s. deo nostro gratias 25 sine cessatione persoluimus, cuius fides et recta credulitas nostrum circa se excitauit affectum: dignus re uera, qui

14 sq. cf. Iohannis Cpolitani epist. 146 p. 592, 1 sq.

1 constitutorum V 3 dipticiis V asseueras σ^2 : esse ueras V
 4 effectus ρ^2 6 accacii V 7 eutichen V 8 accacium V 9 alexandrinum V, corr. α 10 abhominetur V 11 acacius V, corr. σ
 communionem V, corr. σ 12 auxilium V, corr. σ^2 13 abentes V
 quæ direxisti V: ipse dixisti Coust. 14 tua tecum V (cf. p. 592, 1): una mecum Coust., tua <scripta ostendunt> tecum Bar. 14 et
 15 ipsam Coust. 20 ergo ρ^2 : ego V 21 recte σ : re te V
 salute nr̃a V, corr. σ 22 substinere Coust. 25 perso V, corr. ρ^2

tantae curam susciperet actionis et maximi principis ad nos mandata perferret.

(146.)

EXEMPLUM RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

5 DOMINO MEO ET PER OMNIA DEI AMATORI SANCTISSIMO FRATRI
ET COMMUNISTRO HORMISDAE IOHANNES IN DOMINO SALUTEM. Saluto
uestram sanctitatem, karissime in Christo frater, et salutans
praedico, quoniam recta fides salua est et caritas fraternitatis
firmata est. hoc deus solus potens per studium Christianorum
10 et piissimorum imperatorum fieri uoluit. scribere igitur
apostolice et rescripta suscipere fraterne dei amore dignemini.
ego enim inquisibili ratione doctrinam sanctorum apostolorum 2
secundum traditionem sanctorum patrum tenens similiter
honorem consubstantiali et per omnia sanctae trinitati offero,
15 sicut in Nicaea trecentorum decem et octo coetus promulgauit
et in Constantinopoli centum quinquaginta conuentus firmauit
et in Ephesena <CC> concursio firmauit et in Chalcedone
conuentus catholicus signauit. hanc ergo fidem usque ad 3
ultimum anhelitum per gratias custodiens spiritalibus amplexibus
20 tam uestram sanctitatem quam et orthodoxas ecclesias animo

146. Dat. (simul cum epp. 143 et 147) a. 518 die 7 Sept.,
accept. die 20 Dec., per Gratum. Edd. Car. I² 479; Bar. ad a.

518, 72; Collect. Concil.; Thiel 832. 4 CONSTANTINOPOLI V 9 hoc]

hoc (= hęc ?) V 10 ipperatorum V 11 susscipere V amari V,
corr. ρ² 12 racioni V, corr. Car. 15 nichea V 16 constantinopoli V

cętū . l. x. V, corr. Car. 17 ephesena (sc. synodo, cf. p. 653, 14 et 18) α:
phesaena V cc inserui concursio V: cc Car., concursus ducen-

torum Thiel 18 catholicus temptauī calcius V, dcxxx Car., sexcentorum
triginta patrum Bar. signauit α recte intellegens correctionem codicis
V (cf. libellum monachorum synodo Constantinopolitanae a. 536 obla-

tum apud Mansium VIII 1052 C): firmavit V (i. e. gnauit corr. ex
firmavit), firmavit α⁴ cum codd. recentioribus 19 anelitum V gra-
tias V: gratiam dei Bar. ampleximus V, corr. Bar. 20 orhto-
doxis V, corr. o² <ex> animo Bar.

amplector tua tecum in ueritate sentiens et una tecum sperans
in illo die per hanc fidem saluari bona uoluntate patris et
filii et spiritus sancti. consubstantiali enim trinitati omnis
gloria debetur nunc et in saecula saeculorum. omnem in
Christo fraternitatem, quae cum uestra est sanctitate, ego et 5
qui mecum, plurimum in domino salutamus.

- 4 Tantum ad satisfaciendum scripsimus, ut et uenerabile
nomen sanctae recordationis Leonis quondam facti urbis Romae
archiepiscopi in sacris diptychis tempore consecrationis propter
concordiam affigeretur et uestrum benedictum nomen similiter 10
5 in diptychis praedicetur. ut de omnibus autem satisfiat uestrae
sanctitati, quoniam pacem uestram amplectimur et de unitate
sanctarum dei ecclesiarum curamus, rogamus uos pacificos
uiros destinare et uestrae dignos apostolicae sedis, qui
debeant satisfacere et satisfactionem nostram suscipere, ut et 15
in hac parte Christus deus noster glorificetur, qui per uos
pacem hanc mundo seruauit. Accepta XIII. Kal. Ianuarias
p. c. Agapiti.

(147.)

- EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI. Desiderabile tempus, quod 20
summis uotis optauimus, diuina clementia dolores generis
humani respiciens largiri dignata est, quo omnes catholici et
deo perfecte fideles maiestati eius se ualeant commendare.
idecirco has ad apostolatium uestrum libera licentia iam mihi
2 beneficio caelesti indulta direxi. dominus etenim noster inuictis- 25
simus imperator orthodoxam religionem semper amplectens

1 tua V: una p² scenciens V unu V, corr. o 3 sps α: spu V
7 quae sequuntur epistolae postscripti ut ita dicam ratione adnexa sunt
9 diptychis o²: dypciis V 10 affigeretur V, corr. o² 11 diptychis o²:
dypciis V 13 pacifico V, corr. o 18 p c agapito V, corr. Car.

147. Dat. (simul cum epp. 143 et 146) a. 518 die 7 Sept., accept.
die 20 Dec., per Gratium. Edd. Car. P² 480; Bar. ad a. 518, 74;
Collect. Concil.; Thiel 833. 20 post Iustiniani Car. inserit Iustinianus
comes Hormisdæ papae 25 domus V, correxi: dominus o 26 seper V
amplens V, corr. o

ardentissima fide cupiensque sacrosanctas ecclesias ad concordiam reuocare mox adeptus est caelesti iudicio infulas principales, sacerdotibus hic positus denuntiauit, ut pro regulis apostolicis unirentur ecclesiae. et magna quidem pars fidei³ est composita deo auctore; de nomine tantummodo Acacii uestrae beatitudinis conuenit ordiri consensum. quam ob causam dominus noster serenissimus princeps Gratum uirum sublimem, unanimum mihi amicum, cum paginis augustis ad sanctitatem tuam transmisit, ut modis omnibus dignetur¹⁰ Constantinopolim ad reliqua concordiae componenda uenire: sed absque quadam dilatione uestrum expectamus aduentum, quem si qua tarditas, quod fieri non debet, forsitan retinuerit, interim uel sacerdotes idoneos destinare festinet, quia totus mundus par<tium> nostrarum conuersus ad unitatem moras non¹⁵ patitur. accelerate ergo, domini sanctissimi, ne uobis absentibus, quae debent praesentibus ordinari. scimus etenim litteras uestrae beatitudinis et antecessorum uestrorum ad Orientem directas, quid super hac eadem causa contineant. ut autem nihil praetermittatur, propter causam saepius⁵ memoratam ad inuictissimum regem religionis quoque negotium filio uestro uiro sublimi Grato est iniunctum fauente domino nostro Iesu Christo.

(148.)

HORMISDA IUSTINIANO. Litterarum uestrarum serie religionis²⁵ ope pollente deuotionis optatissimae gratulatione suscepta

1 cupiens quē V, corr. o² 2 mox] nox V, mox <ut> o² 4 apostolis V, corr. Car. 6 consensu V, corr. Car. 7 domus V, correxi: dominus o² nostrae V, corr. o² 8 augustis V 12 quod o²: quo V non supra linea V 14 partium o²: par] V 15 absentibus V 15 ne uobis absentibus] ac. ordinentur 16 <incipiant> ordinari Thiel 18 horientem V hanc V, corr. o cotineant V 19 autem o²: aut V pretermitatur V

148. Dat. (simul cum epp. 149, 150, 152, 153, 155—158) a. 519 circa medium uel extremum mensem Ianuariū, per Germanum Iohannem Felicem etc.; respondet epistolae 147. Edd. Car. I² 481; Collect. Concil.; BTA I 415; Thiel 837. 25 pollentē V, corr. o² optatissimae scripsi: aptatissime V, optatissima p²

gratias diuinitati retulimus, quia dedistis indicium facile a
uobis fieri, quod potuissemus hortari. hinc est, quod quia
sponte laudabilia cupitis, digne <ad> principatus apicem
2 generis uestri stemmata peruenerunt. quapropter insistite et
religiosae uiuacitatis animis imminete, ut quemadmodum pro 5
bonae uoluntatis initio genus uestrum meruit culmen imperii,
3 in aeterno uobis de perfectione gloria sit triumphi. uidete,
quo desiderio pacis gaudia ludificatus diu mundus exoptet;
respicite generalitatis animos uestri praesumptione beneficii
certa spe quietis attolli! non est quod se dubietas inserat; 10
non est quod aliquiū ambiguitatis accedat, cum testemini,
quod et nos quidem bene nouimus, accedere ad ecclesiarum
4 concordiam religiosi principis uota. quapropter tantae magna-
nimitati gratias agentes quanta possumus petitione deprecamur,
ut Acacii nomen cum sequacibus suis, quod plenae unitatis 15
ecclesiarum impedit gaudium, damnationis ordine sit remotum.
nos enim conuenientes causae qualitati direximus legatos,
quibus praesentibus initium, quod dedistis, gaudii possit
secundum quae mandatis continentur impleri.

(149.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. <PER GERMANUM ET IOHANNEM
EPISCOPOS FELICEM ET DIOSCORUM DIACONES ET BLANDUM PRES-
BYTERUM.> In tantum pro gratia diuinitatis gloriae uestrae
famam constat extensam et ita uos suffragante uitae merito
laudabiliter mundo contigit innotescere probatissimorum homi- 25
num opinione uulgante, ut per uos potius credatur dilatum

2 hic *V*, corr. o 3 ad principatus *o*²: principatum *V* 4 stemmata *V*
5 quae ammodum *V* 8 paucis *V*, corr. *p*² exortet *V*, corr. *p*²: exoret
Thiel 11 aliquid *V* testimini *V*, correxi: testamini o 13 magna-
nimitatis *V*, corr. *edit. reg.* 15 plene *V*, correxi 17 causa equali-
tati *V*, corr. *Car.*

149. *Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I*² 483; *Bar. ad a. 519, 9;*
Collect. Concil.; BTA I 412; Thiel 840. 21 Per Germanum . . Blandum presbyterum restitui ex indice collectionis generalis (cf. *Prolegom. cap. I*): om. *V* 26 ut per *p*²: u per *V* dilatatum *Bar.*, delatum *Thiel*

culmen imperii quam per imperium uos aliquis dicat agnoscī.
certum est quidem huiusmodi prouectione uestra pristino
splendori accessisse decoris cumulum, sed tenuistis olim
moribus principatum. sic cum uos per ora gentium impatiens 2
5 secreti magnitudo diffuderit, ad nos quoque, sicut mysticae
leguntur scripturae, testimoniis suauitatis uestrae odor ad-
uenit. et certe, cum late prudentium hominum sententia
religiosae uitae uestrae fuerint instituta dispersa, habere non
potuimus incognitum, quicquid de uobis fuerat mundi attesta-
10 tione uulgatum, quia sicut mediocri laude digna in immensum
sibi nequeunt uindicare praeconia, ita sine fine praedicandum
rapiunt in populum, quicquid bono fuerit admirationis ornatum.
uindicat enim sibi quantitatis suae iure magnitudo famae
testimonia, quia nesciunt latere miranda. hinc est, quod 3
15 principatus uobis adorea publica iura commiserunt. nam, quod
meritorum insignia generalitatis facta sunt uota, nemo ita
rerum arbiter iniquus exstabit, qui passim uos aestimet arches
inclitae accepisse titulos, cum negari nequeat digne uos
meruisse imperii, quorum probitatem mundus agnouit. sed 4
20 parum est quamuis iudicio uniuersitatis suscipere loco praemii
iura regnandi; illud magis est admirabile, quod ita uos homi-
num laudabilitate formatos suscipiunt imperia, ut iudicia sint
diuina. non est dubium electos uos uenerabili praedestinatione
diuinitatis ad tantae potestatis ornamenta, quos sincerae fidei
25 documenta circumuolant. uere uobis prophetici spiritus con-
uenire uerba dixerimus: priusquam te formarem in utero,

6 cf. Philipp. 4, 18 26 Hierem. 1, 5

2 uestro *Thiel* 3 sed <sicut> *Bar.* 4 pricipatam *V* sic cum
Bar.: sicum *V* 5 diffuerit *V*, corr. *Bull. Taur.* quoque a: quque *V*
mystice *Car.* 6 leguntur *V*: loquuntur *Bar.*, legunt *Bull. Taur.* 8 relegi-
ose *V* 12 ornatu *V*, corr. ρ^2 15 nam *Bar.*: ne *V* 17 inicius *V* exci-
tabit *V*, corr. *Bull. Taur.* 18 accepissce *V* 19 imperii <culmen> *Bar.*
21 regandi *V*, corr. σ^2 (regendi σ) hominorum *V*, corr. ρ 22 fir-
matus *Car.* 23 uos ρ^2 : suos *V* 24 hornamenta *V* 25 circumuallant
Bar. prophetici *V*, corr. ρ^2 26 direximus *V*, corr. *Bar.* for-
mare *V*, corr. σ

- 5 noui te. ad hanc uos gloriam incomprehensibili supernae
 maiestatis dispositione procurante obsequium naturae mundo
 protulit, sub custodia fidei transactae uitae probitas instituit
 atque ad imperia clementia diuina peruexit, ob hoc scilicet,
 ut tandem aliquando diuisoribus dominici corporis fidei uestrae 5
 exsecutione compressis ecclesiarum concordia diabolica impedi-
 menta succideret et uniuersitas de adunatione gauderet. hoc
 religioni, hoc fidei, hoc serenitati uestrae specialiter caelitus
 mandatur officium, quibus et posse omnia et perficere uidemus
 6 indultum. itaque sicut instituistis facere, nauate suscepti 10
 operis munus, quod superna uobis prouidentia uidetis in-
 iunctum. et uere sic decuit, ut per principem pax debeat
 fieri, quam reuerentia diuinitatis exposcit: date has adsumpti
 deo nostro oblationes imperii, ut per uos possit pacis fructus
 impleri. sine dubio quicquid tali facto animae uestrae fuerit 15
 7 praestitum, a uobis mundo iudicatur impensum. magnum et
 inaestimabile est, uenerabilis imperator, propter quod adsciti
 estis iudicio diuinitatis. distenduntur ecce nota pacem desi-
 derantium, diuturni temporis tractu maeret ecclesiarum indi-
 uisibilis discissa communio, non sine gemitu discrepat frater- 20
 8 nitas, cum circa patrum dogmata uaria sit uoluntas. accingite
 ergo lumbos uiribus fidei; uidete, cui uos regi diuinitas uelit
 obsequi, quantum sit quod per uos procurat impleri: ecclesiae
 uenerandae corpus, quod propria Christus noster passione
 fundauit, gloriae uestrae adunare factis instituit. non est, quo 25
 magis circa uos gratiae supernae maiestas eluceat, quam si
 ecclesiae corpus per uestrum reparetur officium sanguinis
 9 dominici redemptione formatum. est quidem causae huius
 uetustissima calamitas, sed pro immanitate sui recentissimus
 dolor et tanto Christianis animis fortior gemitus, quanto 30

2 magiestatis *V* 3 probitans *V* 4 adque *V* prouexit *Bar.*
 5 diuisores *V*, *corr.* ρ^2 7 succederent *V*, *corr.* *Bar.* 13 exposcit *V*
 adsumti *V* 14 possit *V* pacis ex paucis *V* 17 adsciti *V*, *corr.* \circ
 19 meret \circ^2 : mereret *V* 20 dississa *V* 22 regi *V*: rei ρ^2 26 ma-
 gestas *V*

temporibus est dilatus. uidendum uobis est, in quantum
 cottidie antiqui hostis feruescat insania, cum olim causa sit
 decisa fine sententiae, paci faciat tarditatem et, cum Chalcedo-
 nensis synodus et beati papae Leonis constituta placeant,
 5 quo ad caritatem reuerti uolumus, a certamine non desistat.
 sequuntur, quae dogmatibus praedictis adstricta sunt, et ab 10
 eorum sequacibus, quos praedicta auctoritate damnatos intel-
 legunt, non recedunt. tenent adhuc in complexibus nomen
 Acacii, quem uident iudicio sedis apostolicae merito poenam
 10 subisse damnati. quis non intellegat simulate dici 'sanctorum 11
 patrum sequimur dogmata sed non diligimus facta; quae a
 sancta synodo Chalcedonensi constituta sunt et quae beati
 Leonis epistola continet, fouemus ue<ne>ramur amplectimur,
 sed Acacio, qui damnatorum communionem secutus est, im-
 15 pendimus uota? sed quid opus est de iudicatis rebus uerba 12
 facere, cum nos hortari tantummodo deceat, ut expressa supe-
 rius simulatione summoti sub omni puritate pacem debeant,
 a quibus haec dicuntur, optare? apud uos mihi est omnis
 deprecationis causa, imperator egregie: uos his ac talibus
 20 religiosi operis resistite uiuacitate; uobis imminet, ut qui
 ecclesiasticae concordiae habuistis in priuata uita desiderium,
 sub principatu detis effectum. non fuit, quo magis gratiae 13
 uestrae cumulus accederet, quam quod uobis diuinitus datum
 est, ut quod semper uoluistis fieri, per uos ad terminum
 25 possit adduci, nec breue specimen circa uos gratiae diuini-
 tatis effulsit, quibus datur posse facere, quod semper optastis.
 quapropter quoniam uobis tantae causae titulum uidetis esse
 seruatum, remouete quicquid ambiguum remansisse creditur
 ad plenitudinem gaudiorum. nos enim qua decuit affectione 14
 30 per Gratium u. s., cui pro moderatione sui congrue sensimus

2 ostis *V* seruescat *V*, corr. *α* <et> cum *edit. reg.*, <ut> cum
Thiel 3 tarditate *V*, corr. *ρ* 5 desistas *V*, corr. *Thiel* 6 se-
 quuntur *V*, corr. *ρ*² adstricta *scripsi*: adscripta *V* 13 ueramur *V*,
 corr. *ο* 14 Acacio *Bar.*: acacii *V* communione *V*, corr. *ο* im-
 pedimus *V*, corr. *Bar.* 19 egregie *V* 20 uiuacitate *V*, corr. *ρ*²
 22 effectum *V*, corr. *ο* 27 causae *V* 28 remansisse *V* 30 congrue *V*

officium legationis iniunctum, litteris uestri principatus acceptis
causae magnitudini conuenientes destinauimus uiros Germanum
et Iohannem episcopos et Blandum presbyterum nec non et
Felicem diaconum, per quos si, quemadmodum praesumimus,
serenitatis uestrae fauor arriserit, secundum quae mandata 5
sunt ecclesiarum adunatione generalitatis possint uota firmari.

(150.)

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Reddi-
dimus quidem, frater, congruum litteris tuis sub ecclesiastica
libertate responsum et, quid in his gratulati fuerimus insertum, 10
quid taciturnitate praeteritum, euidenter expressimus, ac licet
cuncta sensibus tuis nunc crebra legatio, nunc usu in ecclesia
diuturnae conuersationis tuae uetustas infuderit, iuuat tamen
adhuc latius aperire nostrum repetita <ra>tione consilium, quia
tunc bene de fidei firmitate disseritur, quando simplicibus 15
2 uerbis conciliandae pacis cupiditas explicatur. desideria quippe
tua, quibus te ad ecclesiasticam testaris festinare concordiam,
ut haberent partes illae, semper optauimus nec sola uotorum
ambitione contenti usi etiam precibus sumus. uestro sunt
haec et mundi testimonio roborata, quae loquimur, quia ut 20
catholicae unitatis reparatio fiat, auctoritatem nostram intemerata
fidei integritate submittimus. inclinet orationibus nostris aurem
suam diuina miseratio, ut quod creditis postulandum, sequa-
3 mini et ametis oblatum. nobis una causae sollicitudo, una
custodia est ita pacem cupere, ut sic religionis, sic uenera- 25
bilium patrum constituta seruentur; quoniam quae inter se
consona credulitate non discrepant, aequum est, ut simili
4 obseruatione subsistant. sed cur diutius immoramur? scis

3 iohs V, corr. o 5 labor V secundum α: fecundum ut uidetur V
150. Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 485; Bar. ad a. 519, 18;
Collect. Concil.; BTA I 418; Thiel 845. 8 IONANXI V 11 ac o²:
hac V 14 adhuctacius V, sed t in l correctā uidetur repetita ra-
tione o²: repetitacione V 15 dissceritur V 18 seper V uotum V,
corr. Car. 19 uestra V, corr. o² 20 ut p²: et V 21 inteme-
ratae Bar. 28 scis o²: sis V

ipse, unitatis causa quid exigit; scis ipse, qua uia ad beati Petri apostoli debeas uenire consortium. habes itineris tui ducem, quem te iam sequi asseris, Chalcedone habitum pro religione conuentum. iam te quoque, quod idem amplecti
 5 testatus es, beati Leonis redeuntem dogma comitabitur. haec 5
 si placent, Acacii defensio damnati non placeat: hoc est, quod boni studii a perfectione uota suspendit. sic sunt enim illa aduersum dei et legis eius inimicos uenerabilium patrum congregatione disposita, ut quisquis eos communione seque-
 10 retur, iam tunc latam subiret in sua damnatione sententiam. non sunt igitur noua, quae constanter exsequimur, sed temporibus illis facta iudicia iusta patrum constitutione seruamus. hortamur itaque, frater, et mentem tuam dei nostri misericordia 6
 adiuuante pulsamus, ut ab omni te haereticorum contagione
 15 Acacium cum sequacibus suis condemnando disiungens una nobiscum dominici corporis participatione pascaris. si nobiscum uniuersa praedicas, cur nobiscum non uniuersa condemnas? tunc enim nobiscum, quae ueneramur, amplecteris, si nobiscum, quae detestamur, horrueris. pax integra nescit aliquam habere
 20 distantiam et unius dei uera esse non potest nisi in confessionis unitate cultura. quapropter salutantes te fraternae 7
 caritatis affectu petitionem tuam missis, sicut sperasti, religiosissimis uiris Germano et Iohanne episcopis, Felice diacono, Dioscoro diacono atque Blando presbytero signamus esse com-
 25 pletam. hi uero quibus fuerint mandatis instructi, ante allegationes eorum, si cogites, euidenter agnosces. hi pacem tuam sub ea, qua saepe rescripsimus, professione suscipient. imple ergo, frater karissime, gaudium nostrum et tuum ad 8
 nos per eos rectae fidei tuae remitte praeconium, ut per te
 30 uniuersis detur exemplum.

1 scis o²: sis V 3 quem p²: quo V 7 sic scripsi:
 si V 8 ila V 9 <in> communione o² 12 constitucione V
 16 poscaris V, corr. o 19 nesit V, corr. α 23 sq. Germanum et Io-
 hannem episcopos Felicem diaconum Dioscorum diaconum atque Blandum
 presbyterum V, corr. p² 24 significamus p² completa V, corr. p
 26 agnosces V

(151.)

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Ea, quae caritas tua destinatis litteris significauit, agnouimus et gratulamur ad conscientiam nostram fidei tuae indicia peruenisse, optantes, ut intentioni tuae, quam rectam esse cupimus, plenum deus noster circa ecclesiasticam pacem concedere dignetur effectum. cuius spem animo supernae maiestatis assumpsimus, quia imperatorem serenissimum ad hoc prouidentia diuina iudicamus electum, ut per eum ecclesiarum
 2 redintegratio tantis temporibus desiderata proueniat. quapropter
 licet, quae pro fidei unitate facienda sunt, tuae caritatis notitiam latere non possit, legatos tamen direximus, quos ratio causae poscebat, quibus hortantibus et quae iam pridem a nobis significata et quae nuper itera<ta> sunt, ad effectum domino nostro auctore perueniant. 15

(152.)

HORMISDA CELERI ET PATRICIO A PARI. Quamuis pro loci nostri consideratione de causa fidei catholicae minime tacere possimus, tamen ad hanc partem serenissimus princeps magnopere directis affatibus nostrum incitauit studium, pro cuius
 2 legatos uoluntate direximus. et quia huiusmodi causa filiorum ecclesiae subleuari debet auxilio, salutantes cultu atque honorificentia competenti poscimus, ut pro ecclesiastica pace allegationes eorum, qui directi sunt, apud animos serenissimi principis adiuuetis. siquidem celsitudinis uestrae laborem non 25

151. *Dat. (simul cum ep. 154) a. 519 mense Ianuario exeunte uel Februario ineunte; respondet epistulae Iohannis deperditae circa finem a. 518 (certe post diem 7 Sept.) scriptae. Edd. Car. I² 486; Bar. ad a. 519, 21; Collect. Concil.; BTA I 419; Thiel 849. 2 CONSTANT V in fine folii 129; nouus librarius inde a fol. 130 incipiens initio eius et ipse totum titulum HORMISDA IOANNI EPO CONSTANTINOPO repetit 12 noticia V, corr. p² possint o 13 hortantibus V 14 itera V, corr. o*

152. *Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 488; Bar. ad a. 519, 28; Collect. Concil.; BTA I 420; Thiel 847. 17 PARI V (= paribus?) 20 afatibus V 22 salutantes <uos> Bar. 23 possumus V, corr. p²*

parua retributio subsequitur, cum omnipotenti deo nos gratias persolvere de uestris operibus feceritis.

(153.)

HORMISDA PRAEFECTO PRAETORIO THESSALONICENSI ET CETERIS
 5 ILLUSTRIBUS A PARI. Licet pro causa ecclesiastica numquam sollicitudo nostra cessauerit, tamen imperatoris serenissimi sacris affatibus promptius incitati legatos cum caelestis misericordiae fauore direximus, quorum officio bona, quae de principis mente praesumimus, impleantur. et ideo salutantes
 10 amplitudinem uestram cultu et honore, quo dignum est, poscimus, ut pro redintegratione fidei uestrum commodetis studium nec tantis fidelium tardari uota temporibus permittatis, quia non est dubium celsitudinem uestram fructum tantae laudis acquirere, si per eam, quae ab omnibus bonis optantur,
 15 dei nostri misericordia operante proueniant.

(154.)

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTRIBUS. Magnitudinis uestrae litteras sanctae fidei plenas amore suscepimus, quibus ad exercendam apud uos praedicationis apostolicae firmitatem oportunitatem
 20 nobis prouenisse diuinitus nuntiastis. unde insufficienter domino nostro agimus gratias, qui ad tam praeclara remedia et tempus uobis et animum dedit. et nos quidem ista desuper agnoscimus ordinari, postquam ei detulit diuina maiestas imperium,
 2 qui se ad componendam ecclesiarum pacem iudicat ordinatum.
 25 ergo restat, ut uniuersi episcopi partis Orientalis iuxta libelli

1 dei V, corr. o

153. Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 488; Bar. ad a. 519, 30; Collect. Concil.; BTA I 420. Thiel 847. 4 PRAEF PRAET THESSALON V
 5 PARI V 15 misericordiae V, corr. p²

154. Dat. (simul cum ep. 151) a. 519 exeunte Ianuario uel ineunte Februario; respondet epistulae Iustiniani deperditae post diem 7 Sept. circa finem a. 518 scriptae. Edd. Car. I² 487; Bar. ad a. 519, 25; Collect. Concil.; BTA I 417; Thiel 848. 20 indencienter α⁴, indescienter Bar. 24 indicat Car. 25 libellis V, corr. o

- seriem <ad> correctionis peruenisse se testentur effectum.
- 3 patet uenerandae uia concordiae, notata sunt optatae remedia sanitatis: sacerdotes, qui catholicam pacem desiderant, professionem catholicam non recusent. non enim opus est partibus errorem corrigi sed radicitus amputari. insistite igitur, sicut 5 coepistis, ut merces apud deum uestra, quae de boni operis inchoatione habet initium, de perfectione consequatur effectum.
- 4 animum quidem uestrum talem missa ad nos testantur alloquia, ut ad plenitudinem boni propositi non multum indigeatis hortatu: nostri tamen desiderii ea, quae spem dedit, ratio 10 amplius accendit ardorem et audius gaudia impleri cupimus, quae instare iam diuinitus arbitramur. hinc <est>, quod beatum Petrum apostolum cotidie suppliciter obsecramus, ut uobis, per quos integrari membra sua sancta iam sperat ecclesia,
- 5 et effectum deus celerem et salutem tribuat longiorem. nos 15 quidem nestris animis obsequentes uiros direximus ad solidandam sub apostolicae dispositionis ordinatione concordiam: uestrum est, ut sicut nos bonae intentioni deesse noluimus,
- 6 ita eos ad nos optatum referre faciatis effectum. munus uestrum ueneranda sacraria susceperunt: quod amplius beato 20 Petro apostolo facietis acceptius, si per uos optatam ecclesiae receperint unitatem.

(155.)

HORMISDA THEODOSIO ARCHIDIACONO CONSTANTINOPOLITANO ET
UNIERSIS CATHOLICIS A PARI. Gratias misericordiae diuinae 25
competenter exsoluimus, quae fidem uestram diu laborare non passa est. nam tempus oblatum est, quo filios, milites suos, catholica recuperare possit ecclesia. quae enim

1 ad *inseruit* o² testantur V, *corr.* p² 2 nota p 6 caepistis V
9 indulgeatis V, *corr.* o² 10 oratio Bar. 12 est *add.* o² 14 sanctam V, *corr.* o² 15 caelerem V 22 reciperint V

155. *Dat. ut ep.* 148. *Edd. Car.* I² 487; *Bar. ad a.* 519, 23; *Collect. Concil.; BTA I* 419; *Thiel* 846. 25 PARI V 27 filios V: *fidios Bar.*

maior animum nostrum potest obtinere iu<cun>ditas quam 2
 malorum commemorata depulsio? gaudiis praesentibus com-
 pensate afflictionis incommoda, quia deus noster, qui remedio
 fuit, aduersis opprimi caritatem uestram noluit sed probari.
 5 nam si transacti temporis mala cum praesenti, quae diuina
 esse non ambigitur, retributione compensetis, quis dubitat
 ampliora uos praemia consecutos, quam nocere potuisset
 aduersitas? et quamuis pro statu fidei catholicae numquam 3
 sollicitudo nostra cessauerit, tamen serenissimi principis sacris
 10 affatibus incitati legatos destinare curauimus, quorum officio
 deo auctore in his, quae saepe mandauimus, subsequi non
 dubitamus effectum. et ideo competenter enitere, ut ecclesiae 4
 catholicae hoc praecipuum uestrae liberationis munus possitis
 offerre, quatenus repulsis omnibus, quae hactenus nocuerunt,
 15 in una quam semper optauimus communionem gratulantes deo
 nostro laudes referre sine cessatione possimus.

(156.)

HORMISDA EUPHINIAE AUGUSTAE. Ecclesiarum pax iam caelesti
 ordinatione componitur, cum uos ad imperium deus elegit,
 20 apud quos esse integrum semper religionis suae cognouit
 affectum. nam sicut in priuata uita deum semper recto dog-
 mate coluistis, ut de religionis concordia cogitetis, et multa
 quidem inter ipsa imperii uestri primordia facta sunt, quae
 spem nobis correctionis integrae pollicentur. unde, quia in 2
 25 uobis amorem feruere fidei gratulamur, agentes deo gratias
 cotidie pro uobis beato Petro apostolo supplicamus, ut uotis
 uestris apud dominum suffragetur et cursum bonae uoluntatis
 adimpleat. nec dubium est diuinis uos auxiliis adiuuari, quia
 tanto religionis studio mandatis caelestibus oboeditis. hinc 3

1 uestrum α iuditas V, corr. o² 4 caritate V, corr. o 12 effecta V,
 corr. o 14 actenus V

156. Dat. ut ep. 148. Edd. Car. I² 485; Bar. ad a. 519, 15; Collect.
 Concil.; BTA I 414; Thiel 844. 22 ut . . cogitetis V: ita . . cogitatis o²;
 fortasse ante ut aliqua exciderunt uelut eo indicantes (Hartel) uel ita ex
 quo ad imperiale culmen peruenistis semper id agitis 24 integre V

est, quod quia sanctum coniugii uestri constat esse propositum,
 has fiducialiter ad uestram clementiam litteras destinamus,
 ut per uos ad perficiendam ecclesiae pacem mariti uestri
 4 pietas amplius incitetur. magnum opus arripuistis, magna
 uobis causa commissa est. per uos enim populos Christus uult 5
 ad ecclesiae foedera reuocare, quos per se uoluit a morte
 redimere. magna etiam uestro sexui parata est laudis occasio,
 si uobis instantibus ecclesiae suae Christus, quae diuisa
 5 fuerant, membra coniungat. nec enim maior est gloria, quae
 humanae salutis lignum scrutata est et sola crucem, quam 10
 omnis ue<ne>ratur mundus, inuenit: superabitis quin immo
 illius merita, quia ecclesiae unitas per illam suum inuenit
 6 signum, per uos est habitura remedium. agat igitur iugalis
 uestri religiosa clementia, ut fratres et coepiscopi nostri sub
 eo libelli tenore, quem dudum misimus, fidem suam dignentur 15
 adserere, quatenus perfecta possit esse, quae est inchoata, correc-
 tio. quia irrita est quaelibet in cultura dei confessio, cui deest
 fidei plenitudo. hoc enim, quod a reliquis fieri poscimus, a
 multis iam sacerdotibus constat effectum et unitas esse iusta
 in communione non poterit, si non fuerit in reuersione 20
 seruata.

(157.)

HORMISDA ANASTASIAE ET PALMATIAE A PARI. Bonae uolun-
 tatis studium diuinae semper comitatur prosperitatis effectus.
 dei nostri prouidentia temporis facultas oblata est, in qua 25
 2 pro fidei uestrae praemio debetis adniti. de superna primitus
 misericordia, deinceps de conscientia clementissimi principis
 praesumentes legatos pro religionis catholicae causa direximus,

1 coniugis p² 2 siducialiter V, corr. o² 6 federa V 9 enim V:
 eius o²; aut enim <eius> maior aut enim maiore scribendum uidetur
 10 cruce V, corr. o 11 ueratur V, corr. o 16 correctio V 18 pos-
 simus V, corr. o²

157. Dat. ut ep. 148. Edd. Car. P² 489; Bar. ad a. 519, 32;
 Collect. Concil.; BTA I 421; Thiel 848. 23 HORMISDAE, V, corr. o²
 PARI V 26 debeat Bar.

per quos amplitudinem uestram debitae reuerentiae salutamus officio, postulantes, ut pro ecclesiasticae redintegratione concordiae uestrum laborem atque operam non negetis, quatenus cum repulsis remotisque his, quos apostolicae sedis damnauit
 5 auctoritas, ad unam, quae recta est, communionem plebs Christiana redierit, beatum Petrum apostolum, pro cuius fide nitimur, in uestris habere possitis actibus adiutorem.

(158.)

INDICULUS QUEM ACCEPERUNT LEGATI NOSTRI QUI SUPRA.

- 10 Cum deo propitio partes Orientales fueritis ingressi, si qui episcopi uobis occurrerint et libellum, cuius continentiam percepistis, a se subscriptum offerre uoluerint, suscipite eisque praebete sanctae communionis consortium. si uero occurrentes episcopi 2
 eo, quo superius diximus, ordine profiteri noluerint, a uobis
 15 equidem sub sacerdotali affectione tractentur, sed neque uobis sit cum his mensa communis neque ab his uel uictualia praesumatis accipere nisi tantum subuectionem, si causa poposcerit, et hospitalitatem, ne credant se omnino fastidiose despectos. cum autem Constantinopolim deo iuuante ueneritis, 3
 20 in ea succedite, quam imperator praebuerit, mansione et nullum ad salutationem uestram prius permittatis accedere exceptis his, quos ipse miserit imperator aut quos nostrae communionis esse cognoscitis, donec ipsum principem uideatis. cui praesentati salutantes litteras nostras offerte, suggerentes 4
 25 magnum nos de eius imperio gaudium percepisse et nimium gratulari, quod eum deus omnipotens ad hoc iuxta eius sacras litteras **, ut secundum ea, quae sunt ab apostolicae sedis

158. *Indiculus datus Germano Iohanni etc. cum epp. 148—150, 152, 153, 155—157 a. 519 medio uel extremo mense Iun. urbem relinquentibus.* Edd. Car. I² 482; Bar. ad a. 519, 3; Collect. Concil.; BTA I 415; Thiel 838. 9 INDICULUM V, corr. o³ ACCIPERUNT V 15 tractentur V 18 ospitalitate V, corr. o 19 dispectos V 20 mansione fort. ras. ex mansionē corr. V 21 permittatis V 26 hoc <enexit> iuxta Bar.; ego lacunam post litteras indicauī 27 eaque V

constituta praesulibus, deo auctore et regno eius adnitente
ecclesiarum et pax et unitas <tantis> temporibus desiderata
5 proueniat. qui si uos hortatus fuerit, ut Constantinopolitanum
uideatis episcopum, intimate uos praefinita habere, quae
etiam ab eis saepe sint cognita: quae ab uniuersis episcopis 5
catholicam communionem amplectentibus professio debeat
celebrari. haec si episcopus Constantinopolitanus implere
paratus est, ei gratanter occurrimus; si uero sedis apostolicae
adhortationem sequi contemnit, quid necesse est, ut ad occa-
sionem contentionis salutatio nostra proficiat, quibus non est 10
6 disputationis aut certaminis causa <in> mandatis? si uero
imperator sibi aperiri uoluerit, quid sit quod ab episcopo
7 fieri postuletis, formam libelli, quam portatis, ostendite. quod si
de anathemate Acacii consentiens successores eius dixerit
recitandos ob hoc, quod propter defensionem Chalcedonensis 15
synodi aliqui eorum fuerint exilio deportati, insinuabitis nihil
uos de libelli posse forma decerpere, in qua sequaces damna-
8 torum pariter continentur. sed si eos ab hac non potueritis
intentione deflectere, saltem hoc acquiescite, ut anathematizato
specialiter per libellum, quem uobis dedimus, Acacio de 20
<suc>cessorum eius nominibus taceatur abrais eorum de dipty-
chorum inscriptione uocabulis. quo facto episcopum Constan-
9 tinopolitanum in nostram communionem accipite. libellum
uero uel episcopi Constantinopolitani uel aliorum, quos uos
suscipere deo uolente contigerit, primo agite, ut praesente 25
populo recitetur. quod si hoc fieri non potuerit, saltem in
secretario praesentibus clericis et archimandritis relegatur.
10 haec omnia si deo fuerint uolente completa, imperatorem
rogate, ut destinatis sacris per metropolitanos episcopos
adiunctis ipsius episcopi litteris innotescat episcopum Constan- 30
tinopolitanum suo quoque consensu celebrata professione,

1 praesulimus *V*, corr. ρ^2 2 tantis *inserui* (his *Car.*), cf. p. 586, 19;
600, 10; 601, 12 3 quod si α 11 <in> mandatis σ^2 : mandatis *V*,
mandata *Bar.* 19 hac quiescite *V*, corr. σ 20 sq. de successorum ρ^2 :
decessorum *V* 21 de diptychorum σ^2 : ded ygipciorum *V*

quam sedes apostolica destinavit, in unitatem communionis
fuisse susceptum. quibus litteris etiam ipsos hortetur similia
profiteri. quod si in hac parte imperator aliquid difficultatis 11
attulerit, episcopus Constantinopolitanus directis praeceptionibus
5 episcopis suis paroecialibus uel ceteris metropolitanis praesen-
tibus eis, qui a uobis pariter directi fuerint, quid ipse fecerit,
innotescat. quod ab eo modis omnibus uos oportet exigere,
ut facti huius testimonio peragrante etiam uniuersos, uel qui
longe sunt positi, latere non possit.

(159.)

EXEMPLUM LIBELLI IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

DOMINO MEO PER OMNIA SANCTISSIMO ET BEATISSIMO FRATRI ET
COMMUNISTRATORI HORMISDAE IOHANNES IN DOMINO SALUTEM. Red-
ditis mihi litteris uestrae sanctitatis, in Christo frater karis-
15 sime, per Gratum clarissimum comitem et nunc per Germanum
et Iohannem reuerentissimos episcopos, Felicem et Dioscorum
sanctissimos diaconos et Blandum presbyterum laetatus sum
de spiritali caritate uestrae sanctitatis, quod unitatem sanctis-
simarum dei ecclesiarum secundum ueterem patrum requiris

2 suseptum V

159. *Libellus subscriptus a. 519 die 28 Mart., Romam missus die 22 Apr. (simul cum epp. 160—165, 167, 223) per Pullionem; accepta die 19 Iunii. Edd. Car. I² 491; Bar. ad a. 519, 48; Collect. Concil. iam inde a Merlino; Thiel 852. Praeter Auellanam extat in collectione Hispana (ed. Gonzalez II n. 88 p. 144), unde transit in Pseudoisidorianam (p. 688 ed. Hinschius, qui tamen, ut solet in epistulis genuinis, non codicum Pseudoisidori textum offert sed editionis Gonzalezii): *Hisp.* = consensus editionis Gonzalezii (= *Gonz.*) et codicum i (i¹ = *Uatic.* 1341, i² = *Uatic.* 630, i³ = *Uatic.* 3791). 11 sqq. Exemplum . . Redditis V: Epistola siue libellus fidei Ioannis Constantinopolitani episcopi de graeco in latinum translata directa ad sanctum Hormisdam papam urbis Romae in qua anathematizat Nestorium atque Eutichetem reliquorumque haeticorum blasphemias. Redditis *Hisp.* 16 reuerendissimos *Gonz.* episcopos et Felicem *Hisp.**

- traditionem et laceratores rationabilis gregis Christi animo
 2 repulsare festinas. certus igitur scito, per omnia sanctissime,
 quia secundum quod uobis scripsi tua tecum in ueritate
 sentiens omnes a te repudiatos haereticos renuo et ego pacem
 diligens. sanctissimas enim dei ecclesias, id est superioris
 uestrae et nouellae istius Romae, unam esse accipio; illam
 sedem apostoli Petri et istius augustae ciuitatis unam esse
 definio; omnibus actis a sanctis istis quattuor synodis, id est
 Nicaeae Constantinopoli et Ephesi et Chalcedone, de confir-
 matione fidei et statu ecclesiae adsentio et nihil titubare de
 bene iudicatis patior sed et conantes aut enisos usque ad
 unum apicem placita <ea>rum perturbare lapsos esse a sancta
 dei generali et apostolica ecclesia scio et tuis uerbis recte
 3 dictis euidenter utens per praesentia scripta haec dico, quia
 prima salus est rectae fidei regulam custodire et a patrum 15
 traditione nullatenus deuiare, quia non potest domini nostri
 Iesu Christi praetermitti sententia dicentis: tu es Petrus
 et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam.
 haec quae dicta sunt, rerum probantur effectibus, quia in
 sede apostolica inuiolabilis semper catholica custoditur religio. 10
 4 de hac igitur fide non cadere cupientes et patrum sequentes
 in omnibus constituta anathematizamus omnes haereses, prae-
 cipue Nestorium haereticum, qui quondam Constantinopolitanae
 urbis fuit episcopus, damnatum in concilio Epheseno a beato

3 Iohannis Cpolitani ep. 146 § 3 (p. 592, 1) 17 Matth. 16, 18

1 dilaceratores *Hisp.* rationabilis gregis *Vi*: a rationalibus gregibus
Gonz. animo repulsare *V*: amore pulsare *Hisp.* 3 tua (una *Car.*)
 tecum cum (in *corr. Const.*) *V*, cf. p. 592, 1: tecum *Hisp.* 4 ren-
 nuo *V* 5 superiori *V* 7 ciuitatis *ex* ciuitatis *V* 8 sanctis istis *Vi*:
 sanctissimis *Hisp.* ^{or} *III V* 9 nichenę constantinopoli et ephesi et
 chalcedone *V*, nicena constantinopoli et ephesi et calcidone *ē*, *correci*:
 Nicaena Constantinopolitana Ephesina et Chalcedonensi *Gonz.* 10 fidei
 et statu *Gonz.*: fidei statu *V*, fidei (fide *i*!) instituta *i* assentior *Bar.*
 12 placita earum *scripsi*: placitarum *V Gonz.*, placitorum *i* 15 recte *V*
 21 fide *V* et *VHisp.*: sed *Thiel* 23 condam *V* 24 fuit *om. V*
 damnatum *Vi*: damnatus *Gonz.* Ephesino *Hisp.*

Caelestino papa urbis Romae et a uenerabili uiro Cyrillo
 episcopo Alexandrinae ciuitatis, et una cum illo anathematizamus Eutychen et Dioscorum Alexandrinae ciuitatis episcopum
 damnatos in sancta synodo Chalcedonensi, quam uenerantes
 5 sequimur et amplectimur, quae sequens sanctam synodum
 Nicaenam apostolicam fidem praedicauit. his coniungentes 5
 Timotheum parricidam Elurum cognominatum anathematizamus
 et huius discipulum et sequacem in omnibus Petrum Alexan-
 drinum similiter condemnantes, anathematizamus similiter
 10 Acacium quondam Constantinopolitanae urbis episcopum com-
 plicem eorum et sequacem factum nec non et perseuerantes
 eorum communioni et participationi: quorum enim quis eorum
 communionem amplectitur, eorum et similem adiudicationem
 in condemnatione consequitur. simili modo et Petrum Anti-
 15 ochenum condemnantes anathematizamus cum sequacibus suis
 et omnibus supra scriptis. unde probamus et amplectimur epi- 6
 stolas omnes beati Leonis papae urbis Romae, quas con-
 scripsit de recta fide. quapropter, sicut praediximus, sequentes
 in omnibus sedem apostolicam et praedicamus omnia, quae
 20 ab ipsa decreta sunt, et propterea spero in una communione
 uobiscum, quam apostolica sedes praedicat, me futurum, in
 qua est integra Christianae religionis et perfecta soliditas,
 promittens in sequenti tempore sequestratos a communione
 ecclesiae catholicae, id est in omnibus non consentientes sedi
 25 apostolicae, eorum nomina inter sacra non recitanda esse
 mysteria. quod si in aliquo a professione mea deuiare tempta-

3 euticen *V*, Eutichetem *Gonz.* 4 damnatum *Hisp.* synodu *V*
 6 nichemam *V* 7 Ellurum *Gonz.* 8 discipulum *V* 9 anathematizamus *V*
 similiter *Vi*: similiter et *Gonz.* 10 condam *V* 11 perseuerantem *Hisp.*
 12 eorum *om. i Bar.* 13 communione *V* 16 omnibus *V* suprascriptis *i*: suis *V*, suis et omnibus suprascriptis *Gonz.*
 17 conscripsit *V* 20 in *Hisp.*: ut *V* communione *V* et 'codex bibliothecae regiae' *Gonzalezii*: communicatione ceteri eiusdem codd. et
 23 insequenti *V* 26 Quidsi *V* deuiare *Coust.* (cf. aliud huius libelli exemplum ex scrinio ecclesiae Romanae editum: Thiel p. 796, 6):
 dubitare *VHisp.* (*om. i¹2)*

uero, his quos condemnaui et per condemnationem propriam
 7 consortem me esse profiteor. huic uero professioni subscripsi
 mea manu et direxi per rescripta tibi Hormisdæ sancto et
 beatissimo fratri et papæ magnæ Romæ per supra scriptos
 Germanum et Iohannem uenerabiles episcopos et Felicem et 5
 8 Dioscorum diaconos et Blandum presbyterum. ET ALIA MANU:
 Iohannes misericordia dei episcopus Constantinopolitanae
 nouellæ Romæ hac mea professione consentiens omnibus
 supra dictis subscripsi sanus in domino. ora pro nobis, sanctis-
 sime et beatissime frater. Data mense Martio die XXVIII. 10
 indict. XII. Constantinopoli domno Iustino perpetuo Augusto
 et Eutharico u. c. cons.

(160.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE.

VICTOR IUSTINUS PIUS FELIX INCLITUS TRIUMPHATOR SEMPER 15
 AUGUSTUS HORMISDAE SANCTISSIMO AC BEATISSIMO ARCHIEPISCOPO
 ET PATRIARCHAE. Scias effectum nobis, pater religiosissime,

4 supradictos *Hisp.* 9 ora . . frater *om.* V 10 uicesimo et octauo
Hisp. (cf. *Beiträge* p. 22): xxvii V 11 ind Vi, indictionis *Gonz.*
 Constantinopoli domno Iustino perpetuo Augusto et Eutharico u. c. cons.
scripsi: consensu domni Iustini pp. aug. et Eutharici ug cons V, con-
 sulibus domino Iustino principe (imperatore i) augusto et Heraclio uiris
 clarissimis era dlvii *Hisp.*

160. *Dat.* (simul cum epp. 161—165, 167, 223) a. 519 die 22 Apr.
 per Pullionem; accept. die 19 Iunii. Haec quoque epistula praeter
 Auellanam extat in collectione Hispana (ed. Gonzalez II n. 87 p. 143),
 unde satis interpolata transiit in Pseudoisidorianam (p. 687 ed. Hin-
 schius; cum textu Pseudoisidori consentit fere is, quem praebet Gregorius
 in Polycarpi c. 19 lib. VII tit. 5, cf. Hüffer, *Beitr. z. Gesch. der*
Quellen des Kirchenrechts p. 108): *Hisp.* = consensus editionis Gon-
 zalezii (= *Gonz.*) et codicum i (i¹ = Uatic. 1341, i² = Uatic. 630,
 i³ = Uatic. 3791). Ex Auellana epistulam edidit Car. I² 495,
 quem secuti sunt Bar. ad a. 519, 58; *Collect. Concil.*; Thiel 861.
 14 *Auellanae titulo omisso* Epistola (sacra i) Iustini imperatoris ad
 Hormisdam papam. Sanctissimo (sacratissimo i) ac beatissimo archi-
 episcopo almae urbis Romæ et patriarchae Hormisdæ Iustinus imperator
 praefigit *Hisp.* 16 ac o: hac V 17 religiosissime V

quod diu summis studiis quaerebatur; noueris patefactum
et antequam aduenerint, qui a uobis destinati sunt, quod
Iohannes uir beatissimus antistes nouae Romae nostrae una
cum clero eius uobiscum sentiunt nullis uariantes ambigui-
5 tatibus, nullis diuisi discordiis; scias libellum ab eo subscriptum,
quem offerendum iudicaueras sanctissimorum patrum concilio
congruentem. omnes concurrunt alacri opere ad suscipienda 2
uota tam uestrae quam Constantinopolitanae sedis, quos
ueritatis coruscus fulgor illuminat; omnes accelerant libentis-
10 sime, quos oblectat uia dilucida, sequuntur scita patrum
sanctissima, leges probatissimas, et consiliis quorundam
firmatis, qui rectum tenebant tramitem, aliorum correctis,
qui uagabantur incerti, in eo res colligitur, ut unitatem
indiuidualae trinitatis ipsi quoque unitate colant mentium.
15 negatum est inter diuina mysteria memoriam in posterum 3
fieri pro tenore libelli, quem diximus, Acacii praeuaricatoris
quondam regiae huius urbis episcopi nec non et aliorum
sacerdotum, qui uel primi contra constituta uenerunt aposto-
lica uel successores erroris facti sunt nulla usque ad ultimum
20 diem suum paenitentia correcti. et quoniam omnes nostrae 4
regiones admonendae sunt, ut exemplum imitentur ciuitatis
regiae, destinanda ubique principalia praecepta duximus: tanto
flagramus religionis officio, tanto affectamus studio pacem
catholicae fidei pro remuneranda caelitus pace nostrae rei
25 publicae, pro conciliando subiectis meis superno praesidio.
quid enim gratius reperiri potest, quid iustius, quid illustrius,
quam quos idem regnum continet eiusdemque fidei cultus
irradiat, eos non diuersa contendere sed collectis in eodem
sensibus instituta uenerari non humana mente lata sed diuini
30 prudentia spiritus? oret igitur uestrae religionis sanctitas, ut 5

3 antisstes V 4 nulli V 6 que V indicaueras *Hisp.*
7 oms V 9 corruscus V illuminat V 10 delucida V 11 con-
siliis *Vi.*: conciliis *Gons.* 17 regiae *Hisp.*: *om.* V et *Hisp.*: *om.* V
25 subiectis V 26 repperiri V 28 irradiet V 29 *sq.* diuinæ prouiden-
tiae spiritu *Hisp.*

quod peruigili studio pro concordia ecclesiarum catholicae fidei procuratur, diuini muneris opitulatio iugi perpetuitate seruari annuat. Dat. X. Kal. Maias Constantinopoli.

(161.)

EXEMPLUM RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI. 5

DOMINO MEO PER OMNIA SANCTO ET DEO AMABILI FRATRI ET
 COMMINISTRO HORMISDAE IOHANNES IN DOMINO SALUTEM. Quando
 deus propria mirabilia in suis operatur, tunc oportet ea, quae
 diuinis litteris continentur, ipsis scripturae uocibus fiducialiter
 exclamare: quis loquetur potentias domini aut
 auditas faciet omnes laudes eius in omni tempore?
 2 ecce enim talem pium principem Romanae rei publicae sus-
 citauit, quali multo ante et catholica indigebat ecclesia et
 omne genus hominum uidere cupiebat, ideoque ita etiam cornu
 gratiae super eum caelitus declinauit, ut affluenter in sacrum
 eius caput misericordia funderetur, omnesque annuntiationis
 eius tempore cum magna uoce deum omnium principem
 glorificauerunt, quoniam, talem uerticem meis manibus tali
 3 corona decorauit. is ergo maximus imperator primam suo-
 rum certaminum palmam deuicto inimico euidenter ostendit;
 secundum uirtutis eius meritum: adunationem sanctissimis
 ecclesiis sapientissime comparauit; regni eius tertium bonum:
 dissipata coniunxit et pacem mundi sapientissime procurauit.
 4 idcirco in omnibus deo magno gratiam referens cuncta sapien-

10 Psalm. 105, 2 sq.

1 concordiae ecclesiarum (*sic!*) V 2 diuinis V 3 annuat V Dat.
 x. Constantinopoli om. V Datum *Hisp.*

161. Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 496; Bar. ad a. 519, 60;
Collect. Concil.; Thiel 862. 9 ipsi V, corr. p²: ipsius Car. 10 lo-
 quitur V, corr. α *secundum Vulgatam* 13 catholice V, corr. o. (catho-
 licæ indigebant ecclesiae α *man. post.*) 16 omnisque V, corr. Thiel:
 omnique cod. *Angelic.* annunciationis V: inunctionis Thiel 19 is cod.
Angelic.: his V, hic p² ergo V; uero α imperator o²: impfm V
 23 pace V, corr. o² 24 grā (*pro grā*) V, correxi: gratias o²

tissime gubernanti annuntiare tibi pacem pacis filio non cunctaui,
in omnibus deo amantissime, ut illud gaudium salias, quo
David quidem secundum legem in arcae dei reuocatione figu-
raliter exultabat, apostoli uero per gratiam ueraciter laeta-
5 bantur. gaude itaque in domino gaudium tuae conueniens 5
sanctitati et scribe ea, quae uestrum benignum animum decent,
homo dei! nam, quae fuerant diuisa, coniuncta sunt et dispersa
collecta sunt et, quae longe erant, sibi inuicem adunata sunt et,
sicut oportet dicere et olim scripsi, utrasque ecclesias tam senioris
10 quam nouae Romae unam esse euidenter intellegens et utriusque
earum unam sedem recte esse definiens indiuisibilem adu-
nationem et utriusque nostrum consonam confirmationem cum
iudicii integritate cognosco. unde rogo deum semper eam 6
inseparabilem permanere orationibus sanctorum apostolorum
15 et tuae precibus sanctitatis, per quas donari nobis et uniuerso
mundo clementissimum et Christianissimum principem Iustinum
et piissimam eius coniugem, nostram autem filiam, Eufimiam
in pace multis temporibus comprecatur, per omnia beatissime
et karissime frater. gauisi igitur de praesentia reuerentis- 7
20 simorum episcoporum nec non et clericorum uestrorum gratias
agimus, quoniam secundum petitionem nostram tales pacificos
uiros et uestrae dignos sedis apostolicae destinastis regulam
patrum sine confusione seruantes fidemque indiuisam custo-
dientes. quorum amplectentes in omnibus mentem cuncta per
25 eos ad satisfactionem uestrae egimus sanctitatis. omnem in 8
Christo fraternitatem, quae cum uestra sanctitate, ego quoque
et mei plurimum salutamus.

3 cf. Regn. II. 6, 14 4 cf. Act. 2, 46 sq.

1 non cunctaui (= ficunctaui) *templau*: nunciaui *V*, festinaui *Thiel*
17 autem *a man. post.*, *cod. Angelic.*: aut *V* 22 sedi *V*, *corr.* o
23 indiuisa *V*, *corr.* o 26 uestra-*<est>* *Car.*

(162.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI.

DOMINO MEO SANCTISSIMO HORMISDAE PRIMAE ARCHIPONTIFICI ET
 PAPAE URBIS ROMAE IUSTINIANUS COMES. Uenerandae sancti-
 tatis uestrae praedicatio regularum, quae Christo deo pro. 5
 ecclesiarum pace et pro plebis concordia iugiter supplicat,
 quicquid nunc per beatissimos suos sacerdotes annuit pera-
 gendum, propitia diuinitate cuncta effectui sociata sunt nulla
 2 prorsus quorundam ualente discordia. igitur uestris sacris
 orationibus ac praeceptionibus orthodoxorum fide muniti 10
 supplices petimus, uti pro sanctissimo Augusto nostro, totius
 fidei fautore, proque eius re publica, pro nobis quoque man-
 datorum uestrorum custodibus aeterno regi consueti impetra-
 biles preces offerre dignemini nosque uobis fideliter supplices
 uestris salutaribus rescriptionibus uisitare. 15

(163.)

EXEMPLUM EPISTOLAE POMPEI.

DOMINO MEO BEATISSIMO ET APOSTOLICO PATRI HORMISDAE
 ARCHIEPISCOPO UNIERSALI ECCLESIAE POMPEIUS. Sanctis beati-
 tudinis uestrae precibus omnipotentis dei pietas exorata tantae 20
 nobis fidei principem condonare dignata est, ut religiosissimis
 clementiae eius meritis redintegratio pacis ecclesiasticae, quae
 uotis omnium fidelium poscebatur, iure uideatur esse collata.
 in cuius rei prouentu solidissima principatus sui fundamenta

162. *Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 497; Bar. ad a. 519, 65; Collect. Concil.; Thiel 864.* 3 prime V: primo Car. archiponti-
 fici o: arclipontifico V, archipontifico a 4 comes <salutem> a uene-
 randa V, corr. cod. Angelic. 9 ualentes V, corr. o² 10 hortho-
 dorum V 11 uti Thiel: ut hi V, ut Bar. 13 imperabiles V,
 corr. Bar. 15 uisitari V, corr. p²

163. *Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 497; Bar. ad a. 519, 66; Collect. Concil.; Thiel 864.* 19 uniuersalis temere o, cf. οἰκουμένη καὶ πατριάρχῃ in titulis aliquot Iustiniani nouellarum 22 clencie V,
 corr. a 23 poscebatur V 24 rei scripsi: regi V, regis o

sancti spiritus operatione constituit, quae tantum robur
obtinēt stabilitatis inuictae, quantum actionis excellentia
unica et admirabilis aestimatur. et ideo reuerendam uestri 2
pontificatus beatitudinem cultu reciprocantis alloqui salutes
5 quæsumus, ut magis magisque pro clementissimi atque
inuictissimi domni nostri principis prosperitate orare dignemini,
quatenus ineffabilis omnipotentis dei pietas sua dona, in
quibus etiam fructus uestrae agricolationis exuberat, iustis
gratiae opitulatione custodiat, nobis quoque filiis uestris
10 spiritali uobis conglutinati affectu, quos huius operis maxime
semper sollicitudo constrinxit, suffragatrix intercessio sancti-
monii pontificalis adsistat.

(164.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IULIANAE ANICIAE.

15 DOMINO BEATISSIMO PATRI HORMISDAE IULIANA ANICIA. Pre-
cibus uestrae beatitudinis aduentu legatorum principalis sedis
apostolicae elisis erroribus haeticorum unitate fidei catholicae
conuenimus, congr<eg>ati simul ad ubera materna ecclesiae
in die sanctae resurrectionis. quapropter stilo uenerationis 2
20 alloquentes sanctitatem uestram admonemus, ut intimetis
destinatis a uobis reuerentissimis uiris nullo modo abscedere,
antequam, sicut peruideritis, ut oportet, firmentur ea, quae
bene disposita sunt ab eis, ut amputatis omnibus reliquiis
transiti erroris impendiis uestrae beatitudinis roborata unitas
25 ad effectum perpetuum deducatur.

3 reuerenda V 10 conglutinos V, corr. Bar. 11 sanctimoniae p²

164. Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 498; Bar. ad a. 519, 68;
Collect. Concil.; Thiel 866. 16 legatum V, corr. o 17 herety-
corum V <in> unitate Car., <in> unitatem Bar. 18 congrati V,
corr. o² 22 praeuideritis Bar. firmetur V, corr. o 24 transacti o

(165.)

EXEMPLUM EPISTOLÆ ANASTASIAE.

DOMINO SANCTO ET BEATISSIMO PATRI PATRUM HORMISDAE ARCHI-
 EPISCOPO UNIERSALI ECCLESIAE ANASTASIA. Diuini muneris
 illuxisse nobis gratiam merito profitemur, apostolatus uestri
 reuerentiam in sancto corde nostri tenere memoriam paginali
 adsertione noscentes; ueraci namque spe confiditur supernae
 misericordiae propitiationem de pontificali intercessione sub-
 sistere, domine beatissime et apostolico honore suscipiende.
 2 pater. peruigiles uestrarum orationum excubiae et miranda 10
 uictoriosissimi principis fides splendore catholico semper
 irradians diu expetitam sacrosanctis ecclesiis concordiam pacis
 restituit, quam omnibus triumphis suis solidissime firmatis
 inuictum iure exultat praetulisse uexillum, ideoque illibata
 uestrae paternitatis sanctimonia pro incolomitate atque pro- 15
 speritate praedicti domni nostri Augusti uota precesque
 omnipotenti deo offerre indesinenti continuatione persistat, ut
 ineffabilem tantorum bonorum gratiam, quam ipse piis eius
 sensibus inspirauit, ad futurae quoque beatitudinis profectum
 3 conseruare dignetur. domno etiam iugali filio uestro et mihi 20
 peculiari cultrici uestrae cum subole, quam nobis dominus
 donare dignatus est, a uestro pontificatu oratio benigniter
 impendatur, cuius suffrag<at>ione diuini fauoris protectio nobis
 clementer adspiret.

165. *Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 498; Bar. ad a. 519, 69; Collect. Concil.; Thiel 865.* 4 uniuersalis o, *sed cf. ad p. 614, 19*
 6 reuerencia V, *corr.* p² 7 confidimus Bar. 11 splenderae V,
corr. o² 13 solidissimę V 14 praetulisse *scripsi*: praecoluisse V,
 praecoluisse Car., *quo recepto* inuicto . . uexillo Thiel 18 tatorum V,
corr. a 23 suffragatione *scripsi*: sufragione V, suffragio p fa-
 boris V

(166.)

EXEMPLUM <EPISTOLAE> THEODORITI EPISCOPI LIGNIDENSIS.

DOMINO SANCTO BEATO PRAEDICABILI ET ADORANDO APOSTOLICO
 PATRI HORMISDAE PAPAE URBIS ROMAE HUMILIS FANULUS TUUS
 5 THEODORITUS. Meae quidem exiguitatis non esset tam magna
 praesumere et ad uestrum pium et sanctum apostolatam
 pusilli sermone praesentes paruulas destinare paginas, sed
 quia pro insita uobis humanitate, pio propitiationis animo
 omnia nutu diuinitatis protegere constituti, lucidum diem et
 10 totius festiuitatis repletum omni reddidistis mundo et omnia
 uestris praedicandis precibus ad pristinum unitatis reuocastis
 statum et in unum concordare uel subiungere uestris praedica-
 bilibus et adorandis meritis annuistis: ideoque, etsi meis 2
 obrutus iniquitatibus et ab eis undique oppressus, ex ipsis
 15 recreatus infernis recurrente ad gloriosa uestigia uestra
 confamulo meo uiro religioso Pullione usurpauit me tam per
 eum quam etiam his paruulis et exiguis uestris praedicandis
 et adorandis repraesentare uestigiis, diuinum omnibus uiribus
 exorans fauorem et clara uoce cum omnibus omnino cantans:
 20 gloria in excelsis deo et in terra pax et in hominibus
 bonae uoluntatis, qui pro sua incomprehensibili pietate 3
 uestris mirificis precibus omnia illuminauit et liberauit et
 lucidum et totius festiuitatis repletum diem in toto orbe uestris
 deo dignis precibus praestitit et ab omni iniquitate exigit et
 25 omnem nodum colligationis absoluit et omnem semitam aperuit.

20 Luc. 2, 14

166. Dat. a. 519 mense Maio, per Pullionem; accept. ut ep. 160.
 Edd. Car. I² 499; Bar. ad a. 519, 40; Collect. Concil.; Thiel 854.
 2 epistolae add. edit. reg. (cf. Indicem generalem editum in Proleg. cap. I)
 LITANIDENSIS V, corr. Binius 4 ormiade V 6 et (ante sanctum)
 supra linea add. V 9 constituti V: constitui α, constituistis Car.,
 consueuistis Bar. 13 ideoque] per anacoluthiam, quasi praecessisset
 sententia primaria 17 exiguis <chartis> Bar. 18 repraesentare Thiel:
 me repraesentare V 19 exortans V, corr. Thiel faborem V
 canans V, corr. man. rec. α: canens o 21 incomprehensibile V
 22 liba α: liba V 24 exigit V: eripuit o² 25 collegacionis V

- 4 hanc itaque gratulationis repletam pio uestro precem offerens apostolatuī deprecor, uti pro meae flebilis-
tatis exiguitate uestris piis precibus memores esse dignemini, domini sancti beati apostolici patres. Accepta XIII. Kal. Iul. per
<Pullionem> Eutharico cons.

5

(167.)

SUGGESTIO DIOSCORI DIACONI. PER PULLIONEM SUBDIACONUM.

- Ineffabilis dei omnipotentis misericordia et pietas eius, quam super humanum genus clementer effundit, humanis uiribus aestimari non potest nec sermonibus explicari, sed
sufficit eius tantum mirabilia deuotis sensibus admirari et scire omnia bona de eius tantum gratiae pendere remediis.
2 est ista cottidiana probatio; audacter tamen praesumo dicere, domine meus beatissime papa, quia praesens causa praeterita cuncta transcendit, quam deus uestris temporibus et meritis
3 reseruauit. quid in Aulona sit actum, quid Scampis, quid Lignido fuerit secutum, anteriore significatione suggessi. ad Thessalonicam peruenimus. quas intentiones habuerimus cum episcopo Thessalonicensi et quae dicta fuerint uel etiam constituta, harum portitoris uiua insinuatione discetis; quod
4 post multa certamina praefatus episcopus ratione conuictus libellum subscribere uoluit; sed quia episcopi, qui sub eius sunt ordinatione constituti, omnes non aderant, in praesenti hoc conuenit, hoc promisit, ut post dies sanctos uno ex nobis
a sede Constantinopolitanae urbis directo congregatis episcopis, qui in eius sunt dioecesi constituti, libellum subscriberent.

1 repletum *V*, corr. o 4 K Iul *V* per *V*: domino *Car.*; ego Pullionem *inserui*

167. *Dat. ut ep. 160. Edd. Car. I² 493; Bar. ad a. 519, 42; Collect. Concil.; Thiel 858.* 7 PULLIONEMSSVEDIAC *V* 8 deo *V*, corr. o 11 deuoti *V*, corr. o 16 aula nasi tactum *V*, *correx*i: aulone sit actum *Car.* 17 Lignidi *Bar.* 18 ad o: a *V* thessalonicam *V* 20 portitotoris *V* 25 unum *V*, corr. o² 26 constantinopolitana urbe *V*, corr. o 27 dioecesi *V*

quod cum dei adiutorio credimus esse complendum. haec
sunt Thessalonicae constituta. uestris orationibus commen- 5
dati ad Constantinopolitanam peruenimus ciuitatem secunda
feria hebdomadis authenticae. decimo ab urbe praedicta
5 miliario sublimes et magnifici uiri nobis occurrerunt, inter
quos sunt magister militum Uitalianus, Pompeius et Iustini-
anus; secuti sunt et alii senatores multique, <qui> catholicae
fidei calore ac desiderio redintegrandae pacis ardebant. quid
plura? cum summis paene omnium gaudiis ingredimur ciuitatem.
10 alia die, quod est tertia feria, piissimi principis praesentamur 6
aspectibus. cunctus illic aderat senatus, in quo conuentu
erant et episcopi quattuor, quos episcopus Constantinopolitanus
pro sua persona direxerat. obtulimus beatitudinis uestrae
litteras, quas clementissimus princeps cum grandi reuerentia
15 suscepit. dicta sunt, quae ante examinationem causae oportuit
intimare; mox causa coepta est. hortabatur nos clementissimus 7
imperator hoc dicens: 'uidete ciuitatis huius episcopum et
inuicem uobis pacifico ordine reddite rationem'. nos e contra
respondimus: 'quid imus ad episcopum certamina facere?
20 dominus noster beatissimus papa Hormisda, qui nos direxit,
non nobis praecepit certare. sed prae manibus habemus
libellum, quem omnes episcopi uolentes sedi apostolicae
reconciliari fecerunt: si praecipit pietas uestra, legatur, et si
est in ipso, quod ignoretur aut uerum esse non creditur,
25 dicant et tunc ostendimus nihil extra iudicium ecclesiasticum
in eodem libello esse conscriptum, aut si illi possunt docere,
quia non conuenit religioni catholicae, tunc nobis incumbit
probare'. relectus est libellus sub conspectu principis et 8
senatus. nos statim subiunximus: 'dicant praesentes quattuor

4 fr ebdis V, pro feria etiam infra compendium fr adhibens 7 mul-
tique <qui> scripsi: multique V, multi qui p² 8 ac Bär.: in V 9 pura V,
corr. α summis o²: sumus V 10 quod V: quae o 12 ^{or} III V
episcopos V, corr. p² 13 beatitudini V, corr. cod. Angelic. 16 caepta V
18 racione V, corr. o e Car.: et V 20 hormida V 24 credatur p
25 ostendemus p² 29 ^{or} III V

episcopi, qui adsunt pro persona Constantinopolitani episcopi, si haec, quae in libello leguntur, gestis ecclesiasticis
 9 minime continentur?' responderunt omnia uera esse. post quae nos subiunximus: 'domne imperator, et nobis grandem laborem episcopi abstulerunt et sibi conuenientem rem fecerunt
 10 dicere ueritatem'. mox clementissimus imperator his, qui aderant, dixit episcopis: 'et si uera sunt, quare non facitis?' similiter et aliquanti de ordine senatorio dixerunt: 'nos laici sumus. dicitis haec uera esse: facite, et nos sequimur'.
 10 intermissa quarta feria episcopus Constantinopolitanus in 10 palatio consuscepit a nobis libellum et inprimis quasi temptauit epistolam potius facere quam libellum. sed non post multa certamina hoc conuenit, prooemium modicum facere et subiungere mox libellum, quemadmodum uestra beatitudo dictauit. subscriptio ab eodem facta est libello conueniens, 15 similiter et datarium, cuius exemplaria et graece et latine
 11 apostolatui uestro direximus. post factum libellum nomen Acacii de diptychis est deletum, similiter et Flauitae, Eufimi, Macedonii et Timothei, et non solum hoc in ipsa sola ecclesia; in qua episcopus manet, uerum etiam per omnes ecclesias 20 cum grandi diligentia deo adiutore suggerimus fuisse factum. similiter deleta sunt de diptychis Zenonis et Anastasii nomina.
 12 episcopi diuersarum ciuitatum, quanti inueniuntur sunt, libellum similiter obtulerunt et cum grandi cautela suggerimus custoditum, ne quis nobiscum communicaret episcopus, qui 25 libellum primitus non dedisset. pari modo et omnes archimandritae fecerunt. apud quos archimandritas et certamina nos habuisse suggerimus dicentibus illis: 'sufficit, quia archiepiscopus noster fecit; nos factum eius sequimur'. quid amplius? post multa certamina ipsi quoque ratione conuicti 30
 13 libellos modis omnibus obtulerunt post haec omnia in

8 continentur V 6 his o: is V 9 sequemur Car. 10 intermissa
 m̄ fr V 13 praemium V. corr. o² 18 ded gypciis V delectum V,
 corr. o Phrauitae Car. 19 Machedonii V 21 grande V 22 de-
 lata V, corr. o de gipciis V, corr. o² 24 grande V 26 dediset V
 20 coniuncti V, corr. p

ecclesia deo iuuantē processimus, sed qualia gaudia facta sint unitatis, quemadmodum deus benedictus sit, quae laudes quoque beato Petro apostolo et uobis relatae sint, ipsius actionis consideratione perspicitis, quod mea lingua non ualet. 5 explicare. nihil est subsecutum secundum uota inimicorum, 14 non seditio, non effusio sanguinis, non tumultus, quod ueluti terrentes inimici antea praedicabant. ipsi quoque ecclesiastici; Constantinopolitani admirantes et deo gratias referentes dicunt numquam se meminisse nullis temporibus tantam populi 10 multitudinem communicasse. his adimpletis etiam clementis- 15 simus imperator ad beatitudinem uestram sua scripta subiunxit ordinem rei gestae significans, similiter et uir reuerentissimus Iohannes Constantinopolitanae ciuitatis antistes. noueris etiam et sacra generalia esse <e>dicta atque credimus deo propitio et 15 uestris sanctis orationibus per uniuersas prouincias quantocius destinari. haec Constantinopoli gesta sunt. est nunc de 16 Antiochena ecclesia tractatus et ideo adhuc laboratur, quia nee dum persona congrua est electa. oret ergo beatitudo uestra intentius, ut deus, qui uestris precibus exoratus Constantino- 20 politanam ecclesiam apostolicae sedi restituit, ipse et dignam personam donet in Antiochia ordinandam et assiduas adunet ecclesias. rescribe<re> episcopo Constantinopolitano si uidetur 17 beatitudini uestrae, facite mentionem damnationum Seueri et illorum, quos nominastis in epistola illa, quam scripsistis ad 25 secundam Syriam per Iohannem et Sergium monachos. hoc ipsum et ad imperatorem rescribentes si feceritis, uidetur mihi necessarium esse * *

1 ecclesiam *Car.* processimiss. & *V.* *correx*i: processimus et *uulgo* 7 praedicebant *edit. regia* 9 ullis *p*² 14 edicta *Thiel*: dicta *V.* edita *Bar.* 16 constantinopoli *V* *corr.* o est *scripsi*: et *V* *Car.* 17 tractatur *Car.* 22 rescribere *scripsi*: rescribe *V.* rescribite *Car.* 24 scripsisti *V.* *corr.* *p* 26 ipsum (*uel* ipsud) et *Thiel*: ipsum det *V* *uerba* hoc ipsum et ad imp. rescribentes *seiuunxi ab eis quae antecedunt, sed post* necessarium esse aliqua excidisse uidentur

(168.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Lectis clementiae uestrae paginis, quae restitutam fidei concordiam nuntiabant, in diuinae laudis canticum mens totius ecclesiae laeta prorupit, quo canitur: gloria in excelsis deo et in terra pax s
 2 hominibus bonae uoluntatis! huius igitur hymni fiducia dignam fidelibus meritis gloriam felicitatemque praesumite. neque enim te ita deo placitum principem ad imperii uerticem humanus tantum consensus euexit: te sibi diuinus fauor ante formauerat tradiditque tibi Orientis imperium, ut 10 eius operum fieres instrumentum, atque ideo, ut hoc in te propheticum dictum iure conueniat, efficitis: constitues eos principes super omnem terram; memores erunt nominis tui in omni progenie et generatione. etenim cum tibi sit Christianam pacem seruare propositum, 15
 3 quis te dubitet a Christo esse delectum? haec prima sunt uestri fundamina principatus, deum placasse iustitia et ascuiisse uobis excellentissimae maiestatis auxilia, dum aduersarios eius uelut proprios comprimitis inimicos. haec nimirum maxima rei publicae fundamenta sunt, hoc solidum inuictumque 20 robur. neque enim humanis ictibus potest esse peruium, quod
 4 est diuinae gratiae firmitate uallatum. testis est huic prophetica scriptura, ait enim: elegi Dauid seruum meum et in oleo sancto unxi eum; manus enim mea auxiliabitur ei et brachium meum confortabit eum. contra 25 autem frustra arma, frustra sibi copias quaerit, quem gratia

5 Luc. 2, 14 12 Psalm. 44, 17 sq. 23 Psalm. 88, 21 sq.

168. Dat. (simul cum epp. 169, 170, 174, 176—180) a. 519 die 9 Iulii per Paulinum. Edd. Car. I² 501; Bar. ad a. 519, 73; Collect. Concil.; BTA I 422; Thiel 877. 3 restituta . . concordia V, corr. p 6 huic V, corr. p² himni V 10 fauor V 12 efficitis p², efficiatis Car., efficias Bull. Taur. 13 principē sup V, corr. α 16 xpo V dilectum V, corr. Bar. 18 maiestatis V 22 uallatum V 23 et in holo sancto V: holo sancto meo α cum Vulgata 25 confortauit V, corr. o

superna destituit; etenim ueraciter scriptum est: nisi dominus custodierit ciuitatem, in uano uigilant qui custodiunt eam. bellabis tu quidem diuino tutus 5 auxilio, excellentissime princeps, et tuae rei publicae iugo ferocissimarum gentium colla submittes, sed nulla uictoria potest <esse> praestantior, quam quod humani hostem generis post quaesita tam longi temporis firmamenta subuertis. enim- 6 uero ceterorum natura proeliorum distincta gentibus, regionibus terminata, cruore polluta: haec omne genus humanum palma 10 complectitur, hunc omnibus regionibus imputabis triumphum et, quod diuinae proximum pietati est, qui paulo ante ductu diaboli grassabantur, nunc ad propriae salutis effectum sine sanguinis effusione uincuntur. durabit igitur huius Christi- 7 anae uictoriae per aeuum triumphus, neque enim poterunt 15 labe temporis aboleri, quae in sempiternae fidei stabilitate fundata sunt; permanebit longe lateque uestrorum fama factorum et, sicut diuinis designatur eloquiis, in omnem terram exiuit sonus eorum et in fines orbis terrae uerba eorum. et ceteris quidem bellis agros urbes oppida 8 20 uel, quod postremum est, subiectorum libertatem tueris, quae mor<t>alium usibus comparata simili quondam mortalitate soluenda sunt: in hoc certamine uita ipsa defenditur et quodammodo <de> sempiternae beatitudinis arce pugnatur. quocirca continuam tanti operis apparatus clementiae uestrae 9 25 intentionem requirit. facite, ut nullum prorsus receptaculum, ex quo rursus immanissimus hostis emergat, inueniat; cunctis eum nudate praesidiis et, si quid usquam uestigiorum eius reliquum est, id omne clementi remedio repurgate. omne nequitiae germen funditus eruatur, aduersa deo stips ad uiuum

1 Psalm. 126, 1 17 Psalm. 18, 5

2 uanum ρ cum *Vulgata* 6 esse *inseruit* ρ 10 importabis *Bar.*
 11 pietatis *V, corr. o* 12 effectum *V, corr. a* 15 sempiterna *Bar.*
 16 permanabit ρ^2 20 supremum *Bar.* 21 moralium *V, corr. \rho*
 quadam *Bar.* 23 de *add. Hartel*, pro *Car.* arche *V* 28 clementi
 remedio (?) *Car.*: clementis remedia *V* 29 eruatur σ^2 : seruatur *V* de
 ostips *V, correxi*: deo stirps ρ^2

usque resecetur, ne minus compressa, quod absit, iniquitatis
 10 radix uenenata latius iterum uirgulta diffundat. quorsus
 haec? quia superest adhuc uobis Alexandrinae atque Anti-
 ochenae <et> aliarum ecclesiarum nullo modo negligenda
 correctio, in quam si se cura clementiae uestrae demiserit, 5
 spes est, quo auctore bona cuncta credimus incipi, eodem
 11 celeriter auxiliatore compleri. commendamus praeterea le-
 gatos <ab> apostolica sede directos et apud uestram fidem
 regionemque deponimus. quos ita perfectis omnibus pietas
 uestra dimittat, ut diuinis uestrisque beneficiis ad apostolicam 10
 sedem plenam referant de ecclesiarum omnium pace laetitiam.
 12 quae scripta per Paulinum Romanae ecclesiae defensorem,
 famulum uestrae pietatis, ingerenda transmisimus. Data
 VII. Id. Iul. Eutharico <cons.>

(169.)

15

HORMISDA IOHANNI EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Consi-
 deranti mihi tuae scripta caritatis, in quibus cum sede beati
 apostoli Petri unam tibi fidem esse professus es, prophetica
 libet exclamare licentia: ecce quam bonum et quam
 iocundum est habitare fratres in unum! neque enim 20
 refert, quam longinquis locorum spatiis diuidamur, quando
 2 iam deo auctore una fidei cohabitatione coniungimur. nunc
 enim misericordia procurante diuina in unius corporis uultum
 dissipata olim Christi membra conueniunt et ab iniquissimis
 direpta latronibus annuntiata propheticis uocibus domini nostri 25
 redintegratur hereditas et uere in huius petrae fide, id est
 apostolorum principis firmitate, Orientalis ecclesiae fundamenta

19 Psalm. 132, 1 26 cf. Matth. 16, 18

3 adhunc *V*, corr. *o*² 4 et *add. Car.* 5 quam *V*: qua *Car. Thiel*
 demiserit *p*: dimiserit *V*, immiserit *Bar.*, <non> demiserit *Thiel* 8 <ab>
add. Car. 9 regionemque *V*, corr. *p*² *Bar.* 13 ingeneranda *V*, corr.
Car. 14 Iulii *Car.*: feb *V* Eutharico *V* consule *add. Car.*

169. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I*² 502; *Collect. Concil.; BTA*
I 424; Thiel 879; commemorat Bar. ad a. 519, 77. 20 est *om. a*
cum Vulgata 21 loquorum *V* 25 annunciat apopheticis *V*

solidantur. quae cum facta tuis litteris indidentur, tempestiua
 exultatione dicendum est: quam speciosi pedes euang-
 elizantium pacem, euangelizantium bona! gratias 3
 igitur excellentissimae trinitati, quae consentientes in Christum
 5 ecclesiae ac rei publicae dedit esse rectores! enimvero magna
 rerum salus est, quotiens in fidei catholicae ueritate sacer-
 dotes ac principes mens una conectit. hoc firmum pacis
 uinculum est, haec caelitus demissa societas; neque enim fas
 est, in quo uident concordare praepositos, aliud sentire sub-
 10 iectos. an dubium est cuncta haec prouidentiam disposuisse 4
 diuinam: primum eum principem esse delectum, qui cum
 se hominum suscepisse uideret imperium, non se oblitus est
 deo esse subiectum: dehinc quod talem fraternitatem tuam
 ecclesiae suae praesulem dedit, quem non esset ambiguum
 15 cum sede nostra, id est apostolica, certam mansuramque
 fidei subiturum esse concordiam? etenim libello a nobis fidei
 libenter accepto, cum redintegrationis in Christo fueris audius,
 numquam in praedestinatione diuina fuisse a nobis cognosceris
 alienus. itaque, dilectissime frater, dei nostri sponte currentibus 5
 20 instate beneficiis; sparsi olim gregis plenius membra colligite
 et custodite collecta. memento nunc clemen<ter> te adsignatae
 a Christo nauis esse rectorem; fac cogites diabolicae contu-
 maciae spiritus quieti itineris secura turbantes nec te lateant
 fluctus tempestatis incertae, quos euigili mente prospicias et
 25 erecta in deum ratione compescas. nulla tibi commissi negotii 6
 negligentia clauum dominicae ratis extorqueat; illud unicum

2 Rom. 10, 15

1 tempestatiua V, corr. p 3 euangelizantium V 4 sq. consentientes . .
 ac edit. reg.: consensientis . . hanc V 4 Christo uulgo 7 ac o: hac V
 8 dimissa V, correcti neque o²: namque V 9 quo a: co V con-
 cordari V, corr. Coust. propositos V, corr. o² 10 sq. prouidentia . .
 diuina V, corr. o² 11 dilectum V, corr. o² 12 suscepisse V ob-
 litus V 14 ecclesiam V, corr. o² 18 diuine V, corr. o 21 clem-
 enter te scripsi: clemen te V, clementer o 22 esse <te> o² 23 se-
 cura p²: et cura V turbantis V, corr. Bull. Taur. (non p) 25 erecta q²:
 te erecta V compescas V: compensas Car., componas Coust.

recti itineris signum fixis semper optutibus intuere, quo
 certius et reflantis diaboli turbata contempnas et ad promissi
 portus tranquilla peruenias. haec est enim Christiani palaestra
 certaminis; tali Christi militiae sempiternae uitae palma pro-
 7 ponitur. haec tibi rectissime cogitanti non deerit suo militi 5
 praesidium ducis, et quanto hostium multiplicantur insidiae,
 tantum summi gratia rectoris aduersantis uenena misericordiae
 suae facit esse materiam, sicut sermo apostolicae ueritatis
 asseruit dicens: ubi abundauit iniquitas, superabun-
 dauit gratia; tu tantum diuinis rectissimisque inhaereas 10
 institutis ecclesiasticam fouendo concordiam, ut ueluti quodam
 pacificae uoluntatis signatus indicio illius esse discipulus
 adproberis, qui ait: pacem meam do uobis, pacem
 8 meam relinquo uobis. hortare etiam quamquam sponte
 ad recta tendentem filium nostrum clementissimum principem 15
 Iustinum Christiano saeculo diuinitus comparatum ea perficere,
 quae regalibus litteris dignatus est polliceri, ut missis ad eos
 edictis, quos ab ecclesiae matris uberibus etiam nunc deuius
 error abducit, diabolicam fraudem et auctoritate religionis et
 moderata potestate compescat imperii eamque sibi contra 20
 communem totius humanitatis hostem maximam ducat esse
 uictoriam, si supernae auxilio diuinitatis uetusti serpentis
 9 uenena compresserit. de Antiochenae quoque atque Alexandrinae
 ecclesiarum statu non supersedeas esse sollicitus et clementis-
 simo subinde principi supplicato, ut in his quoque pacem 25
 religiosa ordinatione restituat, quatenus bonis coeptis plenae
 cumulum perfectionis adiungat. frustra enim bonum opus
 10 incipitur, si non in totum perfectio subsequatur. commendamus
 praeterea legatos a sede apostolica destinatos, quos ita faciat

9 Rom. 5, 20 13 Ioh. 14, 27

2 et reflantis *scripsi*: ereflantis *V*, perflantis *o*² 4 praeponitur *V*, *corr.* *o*²
 7 tanto *edit. reg.* 9 superhabundauit *V* 10 <et> gratia *Car. cum*
Vulgata anni 1590 12 signa² *V*, *corr.* *p*² discipulus *V* 19 auctori-
 tatem *V*, *corr.* *o*² 20 eaque *V*, *corr.* *o*² 21 communionem *V*, *corr.* *o*²
 ostem *V* 25 principis *V*, *corr.* *p*²: principe *o*² pace *V*, *corr.* *p*

ad nos tua dilectio remeare, ut nobis plenam referre queant de restituta uniuersis ecclesiis pace laetitiam. Data VII Id. Iul. cons. ss.

(170.)

5 HORMISDA GERMANO ET IOHANNI EPISCOPIS FELICI ET DIOSCORO
 DIACONIS ET BLANDO PRESBYTERO. De his, quae acta caritatis
 uestrae relatio comprehendit, gratias deo nostro referimus,
 qui laborem uestrum iuuare dignatus est, et hortamur, ut
 clementissimo principi et piissimae Augustae coniugi eius
 10 officiis imminere competentibus debeatis et agere auxiliante
 Christo nostro, <ut> uniuersis sub ecclesiastica obseruatione
 dispositis omnes ecclesiae, quae in qualibet mundi parte
 sunt positae, ad communionem sedis apostolicae reuocentur.
 de Alexandrina uero atque Antiochena ecclesiis elaborate, ut 2
 15 nostrae fidei sub obseruatione rationabili conectantur, quia
 tantae rei perfectio tam clementissimo principi quam uobis
 gratiam diuinae propitiationis acquirit. Data <die> quo supra
 cons. <ss.>

(171.)

20 HORMISDA IOHANNI EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO ET DIOSCORO
 DIACONO. Repperimus Thomatem et Nicostratum fratres et
 coepiscopos nostros Constantinopoli non ita susceptos, sicuti
 1 quę ant V 3 coñs ss (i. e. consule supra scripto) V: Eutharico u. c.
 cons. Car.

170. Dat. ut ep. 168. Edd. Car. P² 507; Collect. Concil.; BTA I 429;
 Thiel 884; commemorat Bar. ad a. 519, 77. 6 DIAC V 8 ortamur V
 9 aguste V coniungi V, corr. o 10 offici V, corr. o 11 ut add. p²
 15 sidei V, corr: a 17 Data qf cons. V; ego die et ss. addidi

171. Dat. (simul cum ep. 172) a. 519 post diem 3. Decembr. Edd.
 Car. P² 510; Collect. Concil.; BTA I 432; Thiel 907; commemorat
 Bar. ad a. 519, 134. 20 Constantinopolitano del. p², om. Car.; et
 Dioscoro diac del. Thiel. contra quos quae monui Beiträge p. 32 sqq.,
 ea etiam nunc mihi constant. quam uero ipse protuli sententiam, ea ita
 uidetur restringenda, ut epistula a pari quod dicitur et ad Iohannem
 Cpolitanum et ad Dioscorum missa sit; cf. quae adnotaui ad p. 628, 4
 22 coeps V, corr. a constantinopoli V, corr. Thiel

- nostra fuere desideria et ipsi semper optabant; non solum enim loca eis debita dicuntur ablata sed a communione quoque
 2 eos cognouimus fuisse suspensos. quod quam acerbè fert animus noster, etiam fraternitatem (dilectionem) tuam credimus aestimare et ideo quantam diligentiam causae uidetis magnitudinem
 tudinem poscere, tantam uos efficaciam debetis sine mora praestare et agere, ne nos magis apud quos fuerunt uideamur
 esse contempti, cum illis contra quam desiderium commune habuit sollicitudinis molestia fuerit indecenter iniecta in tantum,
 ut nec de facultatibus eorum, quae eis dicuntur inuasae, a 10 fratre et coepiscopo nostro Iohanne dicatur aliquid ordinatum nec litteras nostras, quas per eos misimus, fuisse susceptas.
 3 de quibus omnibus ita uos agere desideramus instanter, ut ad nos caritas uestra de effectu huius causae ualeat sub celeritate rescribere. Data <die> quo supra cons. ss. 15

(172.)

- HORMISDA THOMAE ET NICOSTRATO EPISCOPIS. Animum nostrum pro negotio uestro otiosum aut desidem non putetis, nam non aliter de uestra fatigatione quam de propria cogitamus.
 2 Mena siquidem ecclesiae nostrae notario insinuante cognouimus 20 cari<ta>tem uestram adhuc obseruationum molestias sustinere et ideo, ut istis aduersitatibus deus omnipotens dignetur praestare remedium, tam ad Iohannem fratrem et coepiscopum nostrum scripta direximus quam filio nostro Dioscoro diacono

3 acerue V ferat o² 4 fraternitatem &et> dilectionem non recte p; ego dilectionem uncis inclusi, non quo uocabulum illud delendum esse censerem; immo idem uolui quod rectius fortasse sic edidissem etiam {dilectionem fraternitatem, scilicet ut significarem in exemplari ad Iohannem misso fuisse fraternitatem, in exemplari ad Dioscorum dato dilectionem
 6 tantum V, corr. o² 7 uidemur V, corr. o 9 fuerint V, corr. o²
 11 aliquod edd. cum a 15 <die> quo supra scripsi: qf V

172. Dat. ut ep. 171. Edd. Car. I² 509; Collect. Concil.; BTA I 432; Thiel 908; commemorat Bar. ad. a. 519, 134. 18 occiosa V puteis V, corr. a 21 caritem V, corr. a molestia V, corr. o² sunt inire V, corr. o²

per litteras nostras iniunximus, ut domno et filio nostro Iustino
principi necessitatem et causam uestrae dilectionis insinuet
et instanter agat, quatenus desideriis uestris dominus noster
congruum praestare dignetur effectum. cum quo Dioscoro 3
15 diacono debet loqui uestra fraternitas, quia necesse est, ut
intentioni uestrae uel intuitu catholicae communi<oni>s uel
consideratione nostrae adhortationis studeat. Data <die> quo
supra cons. ss.

(173.)

10 <HORMISDA DIOSCORO DIACONO.> De laboris tui, quem cum
dei omnipotentis iuuamine suscepisti, pro ea parte, quae acta
est, gratulamur effectum et indicamus ut, quemadmodum reuo-
candi sint hi, qui exscripto constituta Chalcedonensis concilii
damnauerunt, debeas cogitare, ne forsitan tales non scismatici
15 sed magis haeretici uideantur an certe una sit causa tam
eorum qui sermonibus, quam eorum qui conuincuntur scripto
damnasae, quia per hanc distantiam filius noster uir illustris
Albinus religiosus uidetur facere quaestionem. et cogita,
utrum et scribentes contra Chalcedonense concilium per illum
20 generalem libellum tantum suscipi debeant an certe aliquid
amplius adicere. de Alexandrina et Antiochena ecclesiis 2
solatio dei nostri adiutus enitere, ut omnibus recte dispositis
communioni catholicae socientur. Thomae quoque et Nico- 3
strati fratrum et coepiscoporum nostrorum obseruatio nos
25 longa contristat et miramur, cur apud catholicum principem

4 dioscorum V, corr. o² 6 intuitę V, corr. o² communis V,
corr. p 7 <die>quo supra scripsi: qđ V

173. Haec epistula missa non uidetur, immo ni fallor nihil est nisi
uelustior quaedam forma epistulae 175. Edd. Car. I² 508; Collect.
Concil.; BTA I 429; Thiel 904; commemorat Bar. ad a. 519, 134.
10 Hormisda Dioscoro diacono praefixit Car. (cf. indicem generalem
editum in Prolegom. cap. I): om. V 11 deo V, corr. o 13 sunt
Car. ex scripto V, correxi 14 cogitari V, corr. o² scismaticis V, corr. a
15 uidetur V, corr. o 17 per V: propter Coust. 22 nostri] nri a: riri
ut uidetur V enitere V, corr. o

rectae fidei laborare uidentur episcopi. quorum desideria tua
 4 debeat caritas subleuare agendo, quatenus optata consequen-
 tium maeror conuerti possit in gaudium. Iohannes Nicopoli-
 tanus episcopus per Ammonium diaconum nobis scripsit,
 quod ei aliqui maliuoli apud principem nitantur generare 5
 calumniam: quem dilectioni tuae commendamus hortantes,
 ut elabores, ne eius quieti inimicorum possit nocere subreptio.
 5 quem Ammonium diaconum ad nos uenientem in sedis apo-
 stolicae noluimus communionem suscipere tamdiu, donec habito
 cum Sergio diacono tractatu quid ordinari debuerit quaereremus, 10
 et hoc deliberatio nostra supra dicto diacono probabilis inuenit,
 ut per testimonium libelli communioni catholicae iungeretur:
 quem libellum sollemniter oblatum et nostrae offerentem
 communioni significamus adiunctum. Data.

(174.)

15

HORMISDA POMPEIO. Ita deuotionis nostrae animum gaudio
 concordiae fatemur impletum, ut nulla credamus uerba sufficere,
 quibus fidei uestrae puritatem ualeamus explere. magna pro-
 fecto memoria felicitatis transibitis ad posteros, quia uos in
 facienda pace sollicitudine certum est fuisse constrictos. habetis 20
 apud diuinitatem meritum, cuius religioni persoluitis affectum.
 operati quidem estis generalitatis desideria sed et uestra
 pariter completa sunt uota, et cum animae uestrae paraueritis
 praemium, uniuersitas sibi beneficium gaudet impensum.

1 uideantur *edit. reg. et sic p. 632, 7* 3 memor *V, corr. o*² pos-
 scit *V, corr. p* 5 aliquid *V (cf. p. 632, 11), corr. o* nitantur *p, at*
cf. p. 632, 11 6 dilectionis *V, corr. o* 7 possit *V, corr. o* 10 quid
Thiel (cf. p. 632, 16): qui V 11 <de> supradicto *edit. reg., at cf. p. 632, 17*
 13 sollemniter *V* 14 communionis *V, corr. p* Data.] *nec diem nec*
mensem additum non mireris, si quae initio epistolae subnotauimus con-
sideraueris

174. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I*² 504; *Collect. Concil.; BTA*
I 427; Thiel 882; commemorat Bar. ad a. 519, 77. 16 POMPEI *V,*
corr. o 17 sufficere *V* 20 sollicitudinem *V, corr. o*² 21 persoluistis *p*²
 28 completa *V, corr. o*

quapropter de<bita> u<o>s honorificentia salutantes hortamur et 2
petimus, ut iuuacitate, qua quietis ecclesiasticae coepistis ini-
tium, procuretis effectum et, quocumque contentionis alicuius
uideritis remansisse uestigia, curetis modis omnibus inse-
5 quenda. adeste ecclesiarum dei plenissimae tranquillitati,
insistite labori quem fidei uestrae munere domino curastis
offerre. facitis enim, ut maiore a uobis fiducia exigamus pleni-
tudinem, quos gratulamur desideratae diutissime adunationis
initia uotiuā fundasse. Data die quo <supra> cons. ss.

10

(175.)

HORMISDA DIOSCORO DIACONO. De laboris tui quidem, quem
dei omnipotentis iuuamine suscepisti, pro ea parte, quae acta
est, gratulamur effectum indicantes omnibus Italiae populis,
quae auctore deo per te acta sunt, placuisse et gratias deo
15 nostro sine cessatione persoluimus, qui te fecit agnoscere,
quia non pro odio sed pro causae magis fueris amplitudine
destinatus. unde quoniam supplicem et puram cogitationem 2
nostram per te misericordia diuinae propitiationis adiunxit,
necesse est, ut de industriae uel fatigationis tuae praemio
20 et uicissitudine cogitemus. nam sequenti tempore scribere
domno et filio nostro imperatori disponimus, ut te Alexan-
drinum episcopum debeat ordinare. iustum est enim, ut ea
doctrina uel moderatione tua corrigatur ecclesia, in qua praecipue
ab istis aetatis tuae principiis militasti. nam displicuit nobis, 3
25 quod caritatem tuam clementissimus imperator Antiochenae

1 de<bita> u<o>s *temptauī*, debita *Car.*: dī (= deus) V 2 cepistis V
5 plenissime V 6 insistite V curasti V, corr. p² 8 di
uistissime V, corr. a 9 data dī cons. ss. V; ego supra *inserui*

175. *Dat. (simul cum ep. 227) a. 519 die 3 Dec.; per Paulinum.*
Edd. Car. I² 508; Collect. Concil.; BTA I 431; Thiel 905; comme-
morat. Bar. ad a. 519, 134. De similitudine epistolae 173 cf. quae
illius initio subnotauī. 17 simplicem *Thiel* pura V, corr. o 21 alexan-
drinam V, corr. o 22 ea V; tua o² 23 uel *scripsi*: ut V, et p
24 istis V: ipsis *Car.* militati V, corr. o²

praepondere nitebatur ecclesiae; melius enim in solo patriae
 tanti accipis sacerdotii dignitatem, ut Aegyptios populos
 doceas quam inter Syros novos et incognitos homines in alia
 4 orbis parte progenitus errare uidearis. Thomae quoque et
 Nicostrati fratrum et coepiscoporum nostrorum observatio 5
 longa nos contristat et miramur, cur apud catholicum principem
 rectae fidei laborare uideantur episcopi. quorum desideria tua
 debebit caritas subleuare agendo, quatenus optata conse-
 5 quentium maeror conuerti possit in gaudium. Iohannes Nico-
 politanus episcopus per Ammonium diaconum nobis scripsit, 10
 quod ei aliqui maliuoli apud principem nitantur generare
 calumniam: quem dilectioni tuae commendamus hortantes, ut
 elabores, ne eius quieti inimicorum possit nocere subreptio.
 6 quem Ammonium diaconum ad nos uenientem in sedis apo-
 stolicae noluimus communionem suscipere tamdiu, donec habito 15
 cum Sergio diacono tractatu quid ordinari debuerit quaere-
 remus, et hoc deliberatio nostra supra dicto diacono probabilis
 inuenit, ut per testimonium libelli communioni catholicae iun-
 geretur: quo libello sollemniter oblato nostrae offerentem com-
 7 munioni significamus adiunctum. Paulinum ecclesiae Romanae 20
 defensorem commendamus et hortamur, ut nihil indispositum
 pro festinatione uestri reditus relinquatis, quia melius cuncta
 sub prolixitate temporis cum dei nostri iuuamine disponuntur
 et gratius est, <si> sub mora omnium ecclesiarum ordinetur
 status quam cum per festinationem aliquid imperfectum rema- 25
 neat, unde iterum et labor nobis generetur et nostris afferatur
 ordinationibus difficultas. Data die <quo> supra cons. ss.

2 accipies *Car.* egyptios *V* 3 homine *V*, *corr.* o 4 urbis *V*,
corr. o² 5 fratrum *Car.*: et fratrum *V* 9 memor *V*, *corr.* o² cor-
 uerti *V*, *corr.* a 11 aliquid *V* (*cf. p.* 630, 5), *corr.* o² nituntur *Car.*
 15 noluisti *V*, *corr.* a *man. post.* (*cf. p.* 630, 9) 17 <de> supradicto o²
 23 temporibus *V*, *corr.* o² 24 si *addidi*, ut p 25 festinatione *V*,
corr. a 27 die <quo> supra *scripsi* (*i. e.* 3 Dec. a. 519): dif *V*

(176.)

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTR. Benedicimus ineffabile diuinitatis auxilium, quia de ecclesiarum pace uniuersitatis desiderium sub tranquillitate agnouimus fuisse completum. quod
 5 quidem non praeter opinionem nostram contigit fieri, quia religiosissimi Augusti praesumpti genere spem semper gessimus de quiete et credidimus faciendum sub principe Christiano, <quod> de adunatione erat in uoto. quare habebit gloriosus 2
 imperator de hac causa triumphorum titulos, non quibus se
 10 obliuio mortalitatis interserat, sed quos diuinitatis gratia sub perpetuitate confirmat, et uobis quoque caelestis remunerationis non deerit praemium, qui adiuuistis boni principis institutum atque obsequio conuenienti desiderio horrorem segregationis fecistis excludi. benedictus dominus deus noster,
 15 qui uisitauit et fecit redemptionem plebis suae! superest nunc ut, quia uobis huiusmodi officium certum est 3
 prouidentia diuinitatis iniunctum, adcingatis, ut ait, lumbos et pacificae adhortationis uiribus persequamini, a quibus pacem non uidetis agnosci, maxime quia gloriae uestrae detra-
 20 hitur, si quid in hac causa fuerit minus impletum. circum-
 inspicite omnia fide qua uiuitis et diligentia qua uigetis occurrите omnibus incursibus, quibus religionis Christianae reuerentiam uidetis esse uexatam, ut instantiae uestrae boni possimus cum exultatione dicere: reminiscuntur et con-

14 Luc. 1, 68 17 cf. Esai. 32, 11 24 Psalm. 21, 28

176. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I² 503; Collect. Concil.; BTA I 426; Thiel 881.* 6 agusti psumti V 7 et <quod> Car. 8 quod inserui uotum V, *correxī*; id quod restitui, requiritur etiam exeuntium syllabarum consonantia (auxilium . . desiderium . . completum, genere . . quiete, Christiano . . uoto etc.) 10 sq. super petuitate V, *corr. a man. rec.* 11 confirmet *edit. reg. eversa syllabarum consonantia* (interserat . . confirmat) 12 deserit V, *corr. o²* adiuuisti V, *corr. Car.* 13 conuenientis V, *corr. edit. reg.* 16 huiuscemodi uulgo cum a 19 gā quod ante gloriae exhibet V *del. Hartel: grā* (= gratia) a, gratiae Car. 22 hoc currite V, *corr. o* 23 boni V: bene o²

4 uertentur ad dominum omnes fines terrae. quae
cum ita sint, uos qui ecclesiae catholicae tranquillitatis fecistis
initium, procurare decet effectum: non deerit saluatoris nostri
fauor in perfectione, qui uobis hoc opus inspirauit incipere.
Data die quo <supra> cons. ss.

5

(177.)

HORMISDA * * Cum necesse fuerit scripta domno filio nostro
clementissimo principi destinari, amplitudinem uestram silentio
praeterire nequimus et ideo salutationis honorificentiam
praeloquentes eos, qui in rem destinati sunt, commendamus, 10
postulantes, ut domino nostro auctore sub uestra dispositione
celeriter ad destinata perueuiant, ut sacratissimus et religio-
sissimus imperator meritorum suorum gloriam possit sine
dilatione cognoscere.

(178.)

15

HORMISDA GRATO U. S. Contristauit nos amplitudinis uestrae
silentium, quia inter quaslibet occupationes nostri esse non
debuistis immemores, et ideo, ne quod uobis reprehendimus,
incurrere uideamur, necesse fuit operam stili praesentis ad-
sumere, per quam nobilitatem tuam ho<no>rifice salutamus 20
postulantes, ut sollicitudinem nostram de bono uestrae pro-
speritatis non desinatis efficere certiolem, quia incolomitatis
uestrae bona quibuslibet indiciis deo nostro cupimus propi-
tante cognoscere.

2 tranquillitatem V, *correci*: tranquillitati Car. 3 procuraret V,
corr. o 4 labor V 5 Data dq V supra addidi

177. Dat. ut ep. 168. Edd. Ballerini in Appendice ad S. Leonis
opera (Venet. 1757) p. CLXVI; BTA I 426; Thiel 882. 7 lacuna
in V non est notata; excidit nomen notabilis cuiusdam aulae imperi-
alis personae. 12 ad p² Baller.: ut V

178. Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I² 505; Collect. Concil.; BTA
I 428; Thiel 884. 18 debuistis o: debuisti V, quo seruato immemor a
man. post. <in> uobis o² 20 horifice V, corr.

(179.)

HORMISDA IULIANAE ANICIAE. Litteris amplitudinis uestrae perceptis gratias deo nostro de catholicae fidei redintegratione persoluimus optantes, ut ipse uestris sensibus pro religione
 5 sua, quod concessit, longa aetate conseruare dignetur studium, ut sicut personam uestram imperialis sanguinis uena nobilitat, ita conscientia bonorum meritorum luce praefulgeat. unde 2
 salutantes cultu atque honorificentia competenti poscimus, ut in eo, quo coepistis, permanere proposito debeatis et dare
 10 operam, ut ad effectum conatus tantae causae perueniat, ne aliquod in posterum semen huius mali remaneat, unde post-hac sub qualibet occasione inimicus quilibet fidei reuirescat.

(180.)

HORMISDA ANASTASIAE. Postquam deus noster ecclesiae
 15 suae membra in pacem pristinam redeuntis solidauit, diu uos desiderasse testamini, quod prouenisse gaudentes et nos quidem indesinenter diuinam clementiam deprecamur ut, sicut has regni primitias gratanter accepit, ita fidem boni principis omni semper adiunet prosperitatis effectum et tam ipsum quam
 20 uos omnes in sacrosancto religionis amore custodiat, ut, quorum fides errorem pessimae dissensionis abiecit, et uita in terris floreat et aeternae salutis remuneratio subsequatur. nunc igitur uos quoque uota nobiscum coniungite et omnibus 2
 a deo uiribus implorate, ut huius correctionis exemplum

179. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I² 504; Collect. Concil.; BTA I 427; Thiel 883; commemorat Bar. ad a. 519, 77. 3 praeceptis V, corr. p 4 scensibus V 5 quod edit. reg.: quem V 7 conscientia ex conscientiae (sic α) corr. p²: consientiae V 8 possimus V, corr. o² 9 praeposito V, corr. p*

180. *Dat. ut ep. 168. Edd. Car. I² 505; Collect. Concil.; BTA I 428; Thiel 883; commemorat Bar. ad a. 519, 77. 14 HORMISDAE V, corr. o 16 testamini Bull. Taur.: certamini V gaudetis Bull. Taur. 19 effectum V, corr. o 21 abiectit V, corr. o uita p²: tu ita V 23 nobiscum o²: nobilium V 24 utribus V, corr. o²*

omnes sequantur ecclesiae, ut nihil sibi diabolus remansisse gaudeat, quem in totum paene iam nostra concordia gratulatur exclusum.

(181.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Quanto flagramus 5 studio pro colligendis concordia sacratissimis ecclesiis iamdudum planum fecisse dinoscimur, qui et ab ineunte nostro imperio sanctitudinem uestram admonendam duximus, quo certos dirigeret, ut interuentu eorum remedium aliquod his rebus inueniri possit, et, antequam aduenerint qui destinati 10 sunt, cuncta praeparauimus, quo facilius transigerentur, quae 2 per hanc florentissimam urbem disponenda fuerant. uerum quoniam preces nostro numi<ni>porrectae sunt ex diuersis Eois prouinciis certa quaedam disserentibus pro fide catholica secretaque suae mentis declarantibus, quae apud se pro 15 indiuidua trinitate constituta testantur quaeque firmiter sese retenturos ostendunt, hisque relectis Dioscorus aliqua asseruit non conuenienti ordine inserta fuisse: merito duximus aperienda 3 uobis ea, quae sumus edocti. non multo itaque post a nobis quidam destinabitur ad certiore facienda beatitudinem 20 tuam super omnibus et insinuandas uobis supplicationes, quae nobis oblatae sunt, et responsum pietatis uestrae referendum, quo possint resecari tandem dubitationes incongruae. securi igitur de nostro consilio sollicitis orationibus placare nobis

1 diaboli V, corr. p²

181. Dat. (simul cum epp. 182 183 185) a. 520 die 19 Ian.; per Eulogium. Edd. Car. I² 529; Bar. ad a. 520, 3; Collect. Concil.; Thiel 908. 6 concordia V, corr. o 7 <nos> planum Car. dinoscitur V, correxi (cf. ep. 232 § 1) 9 interuentum V, corr. p ali- quid V, corr. o 11 transigentur V, corr. o² 13 numi V, corr. o 14 discerentibus V 15 secreta que V menti V, corr. Car. 17 recenturos V, corr. p aseruit V 20 ad o: a V 22 nostrę V, corr. a man. 1 23 dubitacionis V, corr. o incongrue V, corr. o²

diuinitatem summam dignemini. Data XIII. Kal. Febr.
Constantinopoli Uitaliano et Rusticio cons.

(182.)

EXEMPLAR RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

5 DOMINO PER OMNIA AMABILI DEO SANCTISSIMOQUE PRATRI
ADMINISTRATORI HORMISDAE <IOHANNES> IN DOMINO SALUTEM.
Quemadmodum puro corde et caritate spiritali apud nosmet
ipsos habemus te, frater karissime, et quemadmodum te per
omnia ducimus uenerandum, ex operibus his satisfactum esse
10 uestrae reuerentiae iudicamus dominicae obsequentes uoci
manifeste clamanti: quae uultis ut faciant uobis
homines, sic et uos facite eis, et apostolicam doctrinam
amplectentes docentem nos: inuicem honore praeuenientes.
haec operibus ostendere festinamus uinculum insolubile spiritali 2
15 caritate adunationem sanctarum ecclesiarum continentes, quo
nec contrariorum spirituum ictibus nec fluctuationibus malorum
principis uel ueritatis inimici titubare possimus auxiliante
nobis sancta et consubstantiali trinitate intercessione gloriosae
et uere dei genitricis Mariae. per quae praecipue, domine 3
20 nobis atque sanctissime, immobilem permanere oremus
nostrarum uestrarumque ecclesiarum statum, nihilominus
et inseparabilem custodiri fidei unionem; potens est enim
deus uictoriae palmam sperantibus in eum sine certamine

11 Matth. 7, 12 13 Rom. 12, 10

1 ~~III~~ ^{II} febr constantinopoli V 2 Rustico V, *correci* cens V
182. Dat. ut ep. 181; respondet epistulae deperditae datae ab Hor-
misda sub finem a. 519. Edd. Car. I² 529; Collect. Concil.; Thiel
909; commemorat Bar. ad a. 520, 3. 4 EXEMPLA V, corr. a man. post.
IONIS CONSANTINOPOLIT V 6 Iohannes *inserui* 7 que ammodum V
8 que ammodum V 9 his '*interpretis esse qui... articulum graecum*
τοις reticere timuit' putat Thiel 11 manifestare V, corr. o² 13 uos
Car. coniungens cum eis quae sequuntur 15 ad unionem edit. reg.
quo edit. reg.: que V 17 principi... inimico V, corr. edit. reg. 18 sancte
et consubstantialis trinitatis V, corr. edit. reg. 19 uerae uulgo
20 nobis domine *trep.* a 21 oramus Car. 22 custodire V, *correci*

4 condonare. instantis autem dominicae passionis numerum,
 qui uestris continetur litteris, ex repositis apud nos diei
 paschalis annalibus recte habere significamus et ante quidem
 scientes et nunc scrupulosius requirentes: sine dubitatione
 mundi festiuitatem incolumes uos celebrare XIII. Kalendarum
 Maiarum die optamus, qui est proprie nonus decimus dies
 5 futuri mensis Aprilis. orate igitur et circa nostram memoriam
 nullam obliuionem uester animus, sanctissime, habere dignetur.
 omnem, quae cum uestra est sanctitate, in Christo fraternitatem
 ego quoque et mei plurimum salutamus. ET ALIA MANU: 10
 Incolumes in domino orate pro nobis, amabilis deo et sanctissime
 frater. Data Constantinopoli XIII. Kal. Febr. Uitaliano et
 Rusticio uu. cc. cons.

(183.)

EXEMPLUM RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI. 15

DOMINO MEO PER OMNIA AMABILI DEO SANCTISSIMOQUE FRATRI
 ET COMMUNISTRATORI HORMISDAE IOHANNES IN DOMINO SALUTEM.
 Quantam alacritatem aut quale desiderium piissimus et
 Christianissimus imperator circa perfectam unionem uniuer-
 sarum ecclesiarum habeat, non uoluntate tantum sed operibus 20
 ipsis habitantibus in hac regia urbe uel ante quam ad regnum

1 condonarae V 3 paschalis V 4 sientes V, corr. α 5 mundi V;
 omni Thiel 6 ānus Xmus V 9 sanctitatē V corr. ρ² 12 k feb V
 13 Rustico V, correxi cons V

183. Dat. ut ep. 181. Edd. Car. I² 552; Collect. Concil.; Thiel
 958. 17 Iohannes V: 'alias Epiphanius' manus recentissima adscripsit
 in marg. codicis Angelicani, ni fallor rationem habens codicis Otto-
 boniani 474 (saec. 16) complectentis permultas paparum epistulas cum
 ex aliis fontibus tum ex Auellanae codice a desumptas. in quo codice
 Ottoboniano cum et hic et in ep. 184 primo recte Iohannis nōmen
 scriptum esset, postea tamen is qui collectionem illam composuit ei deletō
 ex coniectura substituit nomen Epiphaniī a Carafa ceterisque editoribus
 receptum. qua coniectura nihil esse falsius demonstrauit Beiträge p. 41
 sqq. 18 qualē V, corr. o 19 circa Thiel: cari V, caram Car.
 20 uoluntatē V, corr. o 21 uel scripsi: ut V, et cod. Anglic.

a deo sibi datum perueniret ostendit, sanctitati autem uestrae
ex correctis ab initio regni eius et usque nunc laboribus
maxime manifestauit, per quos omnia catholicae ecclesiae
membra in unum domini et saluatoris nostri Iesu Christi
5 corpus cum prompto nititur animo coniungere. et quid opus 2
est uerbis uti prolixis, quia rebus ipsis, quamquam nos ueri
testes existere ualeamus, habet tamen et uestra sanctitas
experimentum, quod et per se ipsa cognouit? confirmat quidem
haec, quod et nunc additur. nam quidam, qui sub potentissima 3
10 eius manu sunt, religiosissimorum sacerdotum ex Orientalium
partium regionibus preces porrexerunt docentes de his, quae
uoluerunt. nec hoc latere uestram uolens sanctitatem bene
deliberauit ut, quod iam factum est, in praesenti denuntiaret
uestrae sanctitati paulo post de eo his manifestius significare,
15 ut communi consilio praecedente omnium domino et saluatore
nostro Iesu Christo ea, quae ad utilitatem communem con-
ueniunt et undique sunt inreprehensibilia, catholicae fidei
correctionibus clarescant. oportune igitur existimantes fraternis 4
litteris uestram sanctitatem et carissimis alloquiis rogamus,
20 ut maius et instantius pro piissimo principe nostro omnium
dominum deum orare dignemini. omnem in Christo fraterni-
tatem, quae cum uestra est sanctitate, ego quoque et qui
mei plurimum salutamus. ET ALIA MANU: Incolomis in domino
ora pro nobis, amabilis deo et sanctissime frater.

6 uerbi V, corr. o quia temptauit: qui V; fortasse post rebus ipsis
aliqua exciderunt, neque enim uereor ne adsentiaris Thielio arbitranti
'pro quamquam interpretem dictasse tamquam ex Graeco ὡς' 10 ma-
nus V, corr. o 11 quae] hoc uocabulo desinit codicis V fol. 137, qua-
ternio XIX; cui quod adiunxerat librarius folium unicum, excidit sup-
pletumque est folio chartaceo saeculi XVII (cf. Proleg. cap. I). quare in hac
parte sequimur codicem a 14 ea a, correxi 18 correctionis a, corr.
edit. reg. 19 clarissimis a, corr. edit. reg. alloquiis a ante rasuram:
alloqui o et post rasuram a 22 qui om. Car. 23 incolomes a

(184.)

EXEMPLUM RELATIONIS IOHANNIS EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

DOMINO MEO PER OMNIA AMABILI DEO SANCTISSIMOQUE FRATRI
 ET COMMUNISTRATORI HORMISDAE IOHANNES IN DOMINO SALUTEM.
 Paulinus uir honestus defensor, qui uestram retulit epistolam
 uestraeque sanctitatis uirtutes in se ostendens cum gaudio
 nobiscum conuersatus, suam sollicitudinem communibus
 consiliis actibusque contulit. sed quoniam ad uos festinantem
 non oportebat eum prolixiore tempore remorari, ideoque reci-
 procis alloquentes uestram sanctitatem protegi praefatum
 uirum et uestri dignum amoris fidelem seruum subsistentem
 2 commendamus. erit autem de his, quae a nobis gesta sunt
 pro uestro animo, et circa sanctas ecclesias sollicitudine,
 quam gerimus uigilanter, uobis dignus fidei enarrator. nam
 nos orationibus uestrae sanctitatis et naturalem bonitatem
 huius rei respicientes uigilantissimum habemus studium et
 deo cooperante in plurimis uerbum gratiae discurrens sine
 3 aliqua obsistentia ad effectum nostram ducit intentionem. sed
 quia difficultates aliquae accesserunt, gubernatione utique et
 miti dispositione ea, quae hinc mouentur, oportet competenter
 exponi, sicut et uestra cognoscit super omnia sanctitas, et,
 quemadmodum oportet eos, qui greges dei pascere sortiti
 sunt, uniuersa ad gloriam dei et agere et moliri spem salutis

184. *Dat. a. 520 sub finem mensis Ianuarii, per Paulinum; respon-*
det Hormisdae epistolae cuidam deperditae datae (simul cum epp. 175
et 227) die 3 Dec. a. 519. Edd. Car I² 552; Collect. Concll.; Thiel
985. 2 Iohannis a: Epiphani Car.; cf. ea, quae epistolae 183 sub-
notauit, et Beiträge p. 41 sqq. 5 uir honestus scripsi: un a, uestrae
sedis Car., uenerabilis Thiel 7 nobiscum] nob a fort. conuersatus
<est> sollicitudinem a, corr. p² communis a, corr. Car. 8 ad a
sed a in ras. 9 tpr a sed pr in ras. ideo Thiel 18 sollicitudine
ras. ex sollicitudine a 14 uigilarer a, correcti: uigilare o nobis o
ennarrator a 16 habemus scripsi: habentem a 17 im a 19 guber-
nacine a, corr. cod. Angelic. 20 mitti a, corr. Thiel: inniti o hic
Car. cōpetur a, corr. o 21 sanctitatis a, corr. o 22 quemamo-
dum a

in eum habentes et sicut scriptum est: diligentibus
deum omnia cooperantur in bonum. ea enim, quae
vobis placeant, sicut dictum est, sentire quoque et agere
nitimur, sanctissime. omnem in Christo fraternitatem, quae 4
cum uestra est sanctitate, ego quoque et mei plurimum
salutamus.

(185.)

SUGGESTIO GERMANI EPISCOPI FELICIS ET DIOSCORI DIACONORUM
ET BLANDI PRESBYTERI.

Reuerenda uestri apostolatus alloquia per filios uestros
Leonem atque Eulogium desiderabili hilaritate suscepimus.
quorum prius praeceptum, cur quae Thessalonicae contigerunt
non insinuauimus, arguebat. sed longe ante eius aduentum
occasione comparata curauimus significare, quaecumque uel
rumore uenientium uel eorum, qui pertulerunt, scriptis
(quorum exemplaria subter adiunximus) uel piissimi principis
narratione comperimus. secuta est uindictae promissio, adeo 2
ut Dorotheus Thessalonicensis episcopus ad Heracliam deduce-
retur ciuitatem, donec causa terminum reperiret. inter haec 3
secundum ea, quae praecepistis, auctoritatem apostolatus
uestri principi insinuare curauimus, ut ad percipiendam
doctrinam catholicae puritatis Romam praefatus Dorotheus
una cum Aristide mitteretur. qui respondit causam non esse,
pro qua Romam dirigerentur audiendi, ubi sine accusatorum
controuersia sese possent liberius excusare. sed repente, dum
haec geruntur, ab Heracliensi, quantum agnouimus, in qua

1 Rom. 8, 28

1 diligetib; α 4 nitimur α, corr. o

185. Dat. ut ep. 181; respondet epistolae deperditae datae ab Hor-
misda. sub finem a. 519. Edd. Car. I² 530; Bar. ad a. 519, 141;
Collect. Concil.; Thiel 910. 8 Suggestio] incipit rursus uetus scriptura
codicis V DIAO V 11 hilaritate V 12 thesalonice V 18 thesa-
lonicensis V 19 repperiret V 22 romanam V, corr. p² 23 aristi-
dimitteretur V, corr. o 24 diligenterentur V, corr. p²: delegarentur o²

tenebatur, dimissus est ciuitate: quam ob causam uel qua
 4 ratione aut conditione uel quibus agentibus, ignoramus. de
 paschali die uestra beatitudo cognoscat concordare Orientalium
 cum apostolica sede sententiam, ut XIII. Kal. Maiarum die
 festiuitas celebranda speretur, sicut Iohannis quoque Constan- 5
 5 tinopolitani antistitis relatione clarebit. superest, ut orationis
 beatitudinis uestrae adminiculo celeriter, sicut cupimus,
 uestris mereamur praesentari uestigiis.

(186.)

INDICULUS QUI DIRECTUS EST A IOHANNE EPISCOPO UEL AB EPI- 10
 PHANIO PRESBYTERO DE THESSALONICA.

Si pro peccatis nostris isti, qui hinc adducti sunt, episcopi
 Constantinopolim fuerint ingressi, non dicamus, quod impera-
 torem uisuri sunt modis omnibus et suis locis restituentur
 (tantas enim pecunias secum detulerunt, ut non homines sed 15
 possint angelos excaecare) — si ergo, quod absit, ingressi
 fuerint, tanta falsa per nostram absentiam dicturi sunt, quanta
 potest diabolus inuenire. nam si hinc in conspectu nostro
 plura temptauerunt et domino nobiscum stante confusi sunt,
 2 quanta facient per absentiam nostri? ut ergo eorum possit 20
 dissipari malignitas, iubete nobis praesentibus, si ad audientiam
 pro peccatis uentum fuerit, ut constet apud omnes nos imme-
 rite mortuos esse et illos patrocínio pecuniae laborare; nos
 enim eos in omnibus in conspectu senatus conuincere possu-
 mus, quod haeretici perfecti sint. tunc demum eorum potest 25
 3 monstrari fallacia. item dicendum: si haeretici non sunt,
 quomodo ante duas hebdomadas, quam nos uenissemus, statu-

3 paschali V 5 ioh̄is V, corr. o² 6 orationibus V, corr. Bar.: orationum p²
 186. *Indiculus Thessalonica Constantinopolim missus a. 519 initio
 mensis Octobris. Edd. Car. I² 530; Bar. ad a. 519, 136; Collect.
 Concil.; Thiel 901. 10 INDICULUM V, corr. o² 11 THESSALONICA V
 12 abducti Bar. 14 suis] ss V 17 abscentiam V 18 hic cod. Angelic.,
 sed cf. p. 643, 2 20 abscentiam V 21 iubete nobis praesentibus]
 'supple eos audiri' Thiel 22 immeritę V: immerito Car. 23 pec-
 cunię V 27 ebdomadas V*

erunt omnes in unum episcopi, ne quis missas foras ciuitate teneret sed hinc omnes, ut et multitudo esset seditioni futurae congregata et doceri possit secundum errores eorum? qui postquam senserunt nos uenire, publice praedicauerunt festinandum esse cum paruulis, ne persecutione ueniente pagani morerentur infantes, et tunc uelut <ad> alterum pascha tantos baptizauerunt, ut consuetam festiuitatem superarent. item dicendum: si haeretici non sunt, quomodo tanta sacramenta confecerunt, ut canistra plena omnibus erogarent, ne imminente, sicut dicebant, persecutione communicare non possint? item: si haeretici non sunt, posteaquam accusati sunt gestis a Candido u. s. uicario magistri militum praetorianorum in iudicio praefectorum et sibi maturum periculum cognoscerent adfuturum, quare denuo tamquam damnandi, uelut subuenire iterum paruulis cupientes, tanta rursum et confutati exercuerunt baptismata, ut uere cunctis se haeticos ostendissent? ad quam rem satis et magnifica potestas praefectorum grauissime indignata est. item: si haeretici non sunt, quomodo, cum in baptisterio absconsi essemus, consilio inter se habito per noctem uelut de periculo liberare nos uolentes in naue mittere uoluerunt, ut hac occasione mari praecipites darent, cumque nos respondissemus per Demetrium et Andream diacones 'omnes nos apud uos esse cognoscunt: quomodo per noctem nauigare possumus? sed si uere pro nostra salute consulitis, crastina die secrete quinque uel sex senatores, qui periculum substantiae uel salutis suae metuunt, una cum magistri militum uicario Candido comite iubeatur aduocare: cognoscant et ipsi, ubi transferimur, et facimus quod iubent; sin autem soli secretim, hoc non facimus', tunc illi non inuenientes effectum

1 ciuitatem p 2 hic *Thiel*, sed cf. *supra* p. 642, 18 3 fort. posset 6 morentur o²: memorantur V ad add. o² pascha V 9 conficerunt V 9 sq. imminens . . persecutio V, corr. o² 10 possent *cod. Angelic.* 11 acusati V 12 praetorianorum *Bar.*: pr (= praeter) V 19 absconditi o consilium . . habitum V, corr. *Thiel* 20 nauis o 24 consultis *Car.* 27 iubeat V, *correci*: iubete o² 28 iubetis *Thiel* 29 effectu V, *corr. Car.*

ad horam tacuerunt et alia die iterum seditionem populi commouerunt, unde uix deo uolente euasimus?

(187.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI.

DOMINO SANCTO MERITIS BEATISSIMO ET APOSTOLICO DOMNO 5
PATRI PAPAE HORMISDAE IUSTINIANUS. Propitia diuinitate, quae
semper ecclesiam catholicam per incrementa fidei instituit,
unitas sanctarum ecclesiarum pro doctrina et auctoritate
2 apostolatus uestri prouenit. sed quoniam comperimus quosdam 10
nomine monachos, quibus magis discordia studio est quam
caritas et pax dei, cupientes quaedam perturbare ad angelum
uestrum hinc descendentes iter arripuisse: quos beatitudo
uestra praesentibus scriptis causam lioris eorum cognoscens
ita, ut merentur, suscipere et a se longe pellere dignetur,
quoniam uaniloquia ipsorum festinantium nouitates 15
introducere in ecclesia, quod neque quattuor synodi uenerabiles neque
sancti papae Leonis epistolae continere noscuntur, in omni
3 loco turbas excitare uidentur: quam etiam ob rem et a uiris
reuerentissimis episcopis et diaconibus directis ab apostulatu
uestro * * ad nos angelus uester destinare dignetur et ipsos 20
digna correctione perculsos, ut superius dictum est, pellere
iubeat. ergo hoc petimus, ut, sicut supra dictum est, ipsas
huiusmodi litteras per eundem portitorem ad nos dirigere
magnopere praecipiat. sunt autem nomina eorum Achilles,

1 hora V, corr. o²

187. *Dat. (simul cum epp. 216—218) a. 519 die 29 Iunii, per Eulogium. Edd. Car. I² 524; Bar. ad a. 519, 96; Collect. Concil.; Thiel 875. 8 per doctrinam et auctoritatem Bar. 9 apostolatus o²: et apostolatus V 10 discrodia V, corr. α istudio V, corr. cod. Angelic.: in studio o 12 discedentes Car. 13 liboris V 15 uanę eloquia V, corr. p 20 lacunam indicauit Thiel, qui addi iubet scripta de iisdem missa sunt. quae autem rescripserit beatitudo uestra, haec per eundem portitorem; sed etiam nomen portitoris Eulogii agentis in rebus excidisse putandum est. cf. Beiträge p. 24 adn. 2*

Iohannes, Leontius et Mauritius. haec nostra est maxima 4
 sollicitudinis causa, ne unitas, quam uester labor oratioque
 perfecit, per inquietos homines dissipetur, sperantes in deo,
 quia, si quid est quod adhuc a totius orbis pace dissentiat,
 5 hoc quoque orationibus uestris apostolicae sedis comunioni
 societur. praesumentes autem de beatitudinis uestrae beni- 5
 uolentia paternam dilectionem nimium petimus, quatenus
 reliquiis sanctorum apostolorum tam nos quam basilicam eorum
 hic in domo nostra sub nomine praedictorum uenerabilium
 10 constructam illustrare et illuminare large dignemini, cogno-
 scentes, quod nullum nobis maius nec munus nec beneficium
 praestare potestis, domine beatissime pater, quam si hanc
 nostram petitionem adimpleueritis. subito autem iter arripiente 6
 praedicto agente in rebus etiam duo pallios holosericos ad
 15 ornamentum altaris sanctorum apostolorum direximus, quos
 suscipientes efficacissimis precibus uestris nostri iubete iugiter
 memoriam facere.

(188.)

ITEM EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI.

20 Ut plenissima fidei perfectio doctrina beatitudinis uestrae
 nobis proueniat, iterum Eulogium uirum strenuum agentem
 in rebus iuxta alias causas etiam hacpropter direximus, per
 quem ualde petimus, ut per omnia responso apostolatus uestri
 circuminspecto et cautissimo in confessione catholicae fidei
 25 confirmetur. post semel enim diuina misericordia donatam 2
 catholicae ecclesiae unitatem quidam asserunt Christum filium

1 mauricius V: Maxentius Bar., cf. Thiel p. 876 adn. 6; Loofs,
 Leontius v. Byzans (= Texte u. Untersuchungen . . v. O. v. Gebhardt
 u. A. Harnack III 1/2) p. 233 fort. nostrae 3 <domino> deo α
 8 basilica V, corr. ο² 11 munus ρ²: minus V 12 sq. hac nostra peti-
 tione V, corr. ο 14 pallio solosericos V, correxi: pallia sericia Car., pallia
 holoserica ρ³ Thiel 14 sq. ad ornamento V, corr. ρ² Bar.: adorna-
 mento ο, adornamentum Car. 15 quae Car. 16 nostri ο²: nostris V
 188. Dat. (simul cum ep. 224) a. 519 die 15 Oct., per Eulogium;
 accepta die 17 Nou. Edd. Car. I^o 526; Collect. Concil.; Thiel 897.
 22 hanc propter ρ 24 circuminspecto ο

dei dominum nostrum pro nostra salute carne crucifixum unum de trinitate debere praedicari. quod si suscipiendum sit, paterna prouisione reuerentia uestra cautissimo suo rescripto quid sequi quidne super hoc euitare debeamus nos certiorare dignetur; quoniam uerba uidentur facere dissen-
 sionem: nam sensus inter catholicos omnes unus esse probatur.
 3 imponite igitur uobis semel susceptum laborem, sancte ac uenerabilis pater, etiam in hoc decessores uestros sequentes, quorum memoriam et amplectimini et consortio pontificatus ornatis, et de hac intentione liberos nos properate reddere
 et securos. hoc enim credimus esse catholicum, quod uestro
 4 religioso responso nobis fuerit intimatum. quia uero dictum est Scythicos monachos hac ratione ad sedem uestram accessisse, pro traditione patrum et ordine regularum praebito eis responso nihil formidantes ad nos cum litteris uestris iubete
 remittere; quarum etiam exemplaria consignata praedicto uiro strenuo Eulogio dari praecipite. haec enim omnia ideo petimus uos disponere cautius, ut ne locus mendacio uel insidiis detur, quoniam summo cum desiderio fidem catholicam amplectentes uestra doctrina unitatem uniuerso orbi petimus con-
 donari.

(189.)

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTR. Eulogio u. c. filio nostro deferente litteras celsitudinis uestrae suscepimus eoque reme- ante debitum persoluentes salutationis officium significamus
 Scyth<ic>os monachos allegasse plurima, quae nos relinquere indiscussa non possumus; sed legatorum nostrorum deo iuuante
 2 sustinemus aduentum. pro qua re eos in urbe credimus retinendos, a qua nec ipsi ordinatione dissentiunt. amplitudinem tamen uestram retinere confidimus, quod de ipsis nobis

13 schyticos V

189. Dat. (simul cum epp. 190 202 203 207 210 211) a. 519 die 2 Sept., per Eulogium. Edd. Car. I² 527; Bar. ad a. 519, 117; Collect. Concil.; BTA I 439; Thiel 887. 23 c.] & uel & (= deuoto?) V 25 significantes V, corr. Bar. 26 schytos V, correxi: scythos o², scythas ρ² alligasse V

praeterito tempore litteris destinatis scripserit. in quorum
 allegationibus, cum legatis remeantibus competenter fuerimus
 instructi, si quid reprehensione dignum cognitio nostra repper-
 5 <er>it, necesse est, ut circa eos teneamus ecclesiasticam disci-
 plinam. Uictorem praeterea, qui diaconis habere perhibetur 3
 officium, cuius fidem hi ipsi monachi uehementer accusant,
 uel alios, qui peruersas forsitan obiciunt quaestiones, ordina-
 tionem domni filii nostri clementissimi imperatoris ad urbem
 uobis suggerentibus dirigantur, ut uniuersas allegationes, de
 10 quibus contendunt, nos possimus agnoscere.

(190.)

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTRIS. Ita magnificentiae uestrae
 animum uigere nouimus religionis affectu, ut beneficium a
 uobis in perfectione pacis ecclesiae uelitis magis exigere quam
 15 rogari, iudicantes meritis excellentiae uestrae proficere, quod
 uos generalitatis desiderio contingit offerre. unde et nos
 a uobis praesumpte quaerimus tamquam debitum, quod 2
 meritis uestris nouimus esse profuturum, et ideo, domine
 fili, sub omni caritate salutantes speramus, ut immineatis
 20 operi, quod domino adiuuante fundastis, memores diuini
 testimonii: qui perseuerauerit in fine, saluus erit.
 praeterea monachos, quos uenisse Romam significastis lit- 3
 teris uestris, ad propria mox uoluimus reuerti; sed quia
 sub testificatione potentiae diuinae dicebant per insidias in
 25 itinere paratas uitae sese sustinere posse discrimen, nolentes
 redire Constantinopolim passi non sumus uiolenter expelli.

21 Matth. 10, 22

3 repperit V, corr. p² 7 sqq. ordinatione .. dirigantur *per anacoluthiam*
quasi praecessisset id quod p² restituit Uictor .. uel alii 10 possumus V,
 corr. o

190. Dat. ut ep. 189. Edd. Car. I² 526; Collect. Concil.; BTA
 I 436; Thiel 886; ex parte Bar. ad a. 519, 18. 17 praesumptę V

21 finem p², finem <hic> Car. secundum Vulg. 22 roma V, corr. α

25 sese p²: esse V

quapropter necesse habebimus uenientibus legatis nostris
 inquirere, qua re uera faciente causa inter eos fuerit commota
 4 discordia. beatissimorum uero apostolorum Petri et Pauli
 sanctuaria, sicut religiosissimo quaesistis affectu, per harum
 portitorem sub omni ueneratione transmisimus, optantes, oratio- 5
 nibus eorum mentis uestrae oblatio et desideria gratiae sint
 5 diuinitatis accepta. petimus quoque, ut tam de his, quae
 geruntur pro concordia, quam de incolomitatis uestrae bono
 nuntietis sollicitudini nostrae gaudium currente pagina litte-
 rarum. Data IIII. Nonas Septb. Eutharico cons. 10

(191.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI. PER FRATREM PROEMPTORIS.

Quicquid est cautius, quicquid firmitus, ut pro sancta fide
 et concordia sacrarum ecclesiarum geratur, optamus. unde ad
 beatitudinem uestram et frater noster gloriosissimus Uitalianus 15
 per Paulinum u. s. defensorem uestrae ecclesiae rescripsit et
 nos per eundem significare curauimus illa debere beatitudinem
 uestram perficere, quae pacem et concordiam sanctis concedant
 2 ecclesiis. subinde tamen, qui certius responsum ad sancti-
 tatem uestram referat, cum litteris piissimi nostri imperatoris 20
 destinauimus; nam quanta quaestio in partibus nostris orta
 est, potest etiam antefatus uir religiosus defensor sanctitatem
 3 uestram instruere. unde petimus ut, si est possibile, celerrimo
 dato responso et satisfactis religiosis monachis Iohannem et
 Leoncium ad nos remittatis. nisi enim precibus et diligentia 25
 uestra ista quaestio soluta fuerit, ueremur, ne non possit pax
 4 sanctarum ecclesiarum prouenire. ergo cognoscentes, quia et

6 <ut> mentis uestrae Bar., <et> meritis uestra p² 9 sollicitudinis V;
 corr. Bar. 10 euticharico V, corr. Bar.

191. Dat. a. 519 mense Iulio ineunte, per fratrem Proemptoris.
 Edd. Car. I² 525; Collect. Concil.; Thiel, 885. 12 per fratrem Pro-
 emptoris V man. 1 in marg. 14 sanctarum Thiel 18 concedat V,
 corr. edit. reg. 21 hortat V 22 antelatus V, corr. Thiel 23 in-
 strueret V, corr. o 24 Iohanni et Leontio V, corr. p 27 cogno-
 scente V, corr. o

merces et periculum istius rei uobis seruatur, diligenter tractate et firmissimum responsum per antefatos religiosos monachos, si est possibile, antequam legatus noster ad beatitudinem uestram perueniat, nobis remittite; in hoc enim solo
 5 omnis pendet intentio.

(192.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. NOSTROS PER LEGATOS
 ID EST GERMANUM IOHANNEM EPISCOPOS FELICEM DIOSCORUM DIA-
 CONOS ET BLANDUM PRESBYTERUM. Summa quidem habenda
 10 uobis est gratia, quod alacrem operam non dubitatis impendere
 ad colligendas adunandasque uenerabiles ecclesias, uerum in
 ea praelucet maxime perfecta sollertia, quod homines adoptatis,
 qui uoto beniuolo tuae sanctitudinis sincero ac integro possint
 animo deseruire. Germanus siquidem reuerentissimus epi 2
 15 scopus nec non Felix et Dioscorus et Blandus uiri religiosis-
 simi tanta semet praeuerunt adtentos industria ac in tanta
 sapientia uersati sunt, ut, quantum ad officium eorum
 pertinet, transactis in plenum et elaboratis omnibus nihil
 altercationis superesset ulterius. sed cum ea conditione sit 3
 20 mortalis fragilitas, ut remissius circa se agi desideret et
 interrogationibus suis planum praeberi responsum, maxime
 cum aliqua causa in immensam hominum multitudinem fuerit
 deuoluta, factum est, ut in hac quidem urbe florentissima,
 quicquid ordinatum est de causa religionis deque unitate

2 antelatos V, corr. Thiel

192. Dat. (simul cum epp. 194—198) a. 520 die 9 Iulii, per Ger-
 manum etc.; accepta die 17 Sept. Edd. Car. I² 534; Collect. Concil.;
 Thiel 918; commemorat Bar. ad a. 520, 28. 7 sqq. nostros... presbyte-
 rum V minuitiore caractere in margine 8 Iohannem] Iohannis nomen
 hic per-errorem (notarii apostolici ut uidetur) additum est, quippe qui
 aegritudine retentus (cf. ep. 200 § 2) demum die 9 Sept. cum ep.
 232 Constantinopoli profectus sit. tacetur nimirum Iohannis nomen et
 in huius epistulae § 2 et in ep. 195 § 7 8 diac V 13 possit V,
 corr. o² 16 ac o²: hac V 18 im V 22 immensam scripsi:
 immensa V, quo seruato. multitudine o

celebranda cum apostolica sede sub temporibus Iohannis
 religiosissimæ memoriæ, cum in sacerdotio regiae huius esset
 urbis, id fauente deo seruetur immobile, quin et in aliis
 compluribus ciuitatibus probata sit uestra ordinatio atque
 suscepta, ceteræ uero clementiore quodam indigeant moderamine 5
 in nominibus antistitum, non eorum qui specialiter enumerati
 sunt in epistola, quam sanctitudo tua nobis destinasse noscitur,
 sed aliorum quorum memoriam maximæ eae ciuitates diligunt,
 4 in quibus floruisse noscuntur superstites. quam ob rem legatis
 quidem tuæ sanctitudinis nulla fuit licentia mandati tenorem 10
 egrediendi, cum quo directi sunt; omnis autem finis negotii
 uestro iam tantum pendet arbitrio, ut solus pacem concludere
 5 debeat, qui prima rei commouit exordia. sed ea quidem nec
 non quaedam commemorabuntur apertius per legatum nostrum,
 qui paulo post destinabitur; in praesenti uero redeuntibus 15
 uiris religiosissimis tam appellandam uestram reuerentiam
 credidimus quam commonendam, ut suis orationibus pro
 nostro utatur imperio proque incolomi statu rei publicæ.
 Data VII. Idus Iul. Constantinopoli Uitaliano et Rusticio
 cons.

20

(193.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Cum in animo nobis
 sit, pater religiosissime, ut in omni re nostra inter se concur-
 rant consilia, tum et in Helia uiro reuerentissimo episcopo
 id constituendum credimus legatis admonentibus uestris, quod 25
 inter uarias utrasque rationes expeditius esse perspectum est.
 nam et in praesenti pontificem Caesariensium urbis fauor
 tutatur omnium, quem ob instituta pulcherrima non solum
 incolæ ualidissime retinendum arbitrantur sed prope cunctus

5 caetera V, *correxi* 8 maxime eae *scripsi*: maxime V, maximæ
uulgo 19 constatinop V rustitio cons V

193. Dat. a. 520 die 7 Iun. Edd. Car. I² 534; Collect. Concil.;
 Thiel 914. 22 Iustinianus *typothetæ errore* Car. 26 utrimque Thiel
 perspectum *cod. Angelic.*: prospectum V 27 fabor V 29 incolę V

Oriens sine dubio ueneratur, et qui prior in eodem fuit sacerdotio iniuria se esse remotum queritur. uisum est itaque 2
conuenire, ut nec faciamus impetum contra infinitarum uota
multitudinum aut homo integritate nobilis sede deiciatur,
5 qua se dignum exhibet, nec anteriori spem prorsus adimi
patiamur repetendi locum denuo, quo se spoliatum sine causa
confirmat, sed in re dubia temperatius uersemur, ita ut
interim quidem hic idem Helias uir reuerentissimus episcopus
in quiete permaneant, uerum postquam successor eius uitam
10 deposuerit, tum demum ad sedem reuertatur qua destitit,
adhibendis prius omnibus, quae ad impetrandam reditutionis
licentiam sacratissimarum regularum postulant definita, interponendo etiam consensu tam tuae sedis apostolicae quam
floreantissimae huius urbis nec non aliarum, quarum hoc interest.
15 de Thoma et Nicostrato uiris religiosissimis episcopis 3
omnia mancipabuntur effectui, postquam ceterae etiam uobis
copulatae fuerint ad unitatem uenerabiles ecclesiae, quae
praecedente superno praesidio statuenda duxerimus pro
sacratissimarum regularum itidem ordine. quoniam itaque 4
20 uestrae quoque sanctitudini deliberationem nostram oportuerat
declarari, ut ex hac etiam patefiat desiderium, in quo omnem
operam intendimus ad compescendas atque temperandas contro-
uersias et optatam inter omnes concordiam prorogandam,
praesentes quoque litteras duximus destinandas, monentes
25 praecipue, ut pro incolomi statu rei publicae numen supernum
uestris exoretur precibus. Data VII. Idus Iunias Constantino-
poli Uitaliano et Rusticio cons.

2 iniurias esse *V*, corr. *p* 6 quo se spoliatum *Car.*: quos expoliatum *V*, id quod in quo se expoliatum *correx*it *p* 7 temperantius *p*
10 qua *Thiel*: quia *V* 16 mancipabuntur *V* 17 ad unitatem *Hartel*:
et ad unitatem *V*, et adunatae *Thiel* 18 superio *V*, corr. *o*² 23 op-
tata *V*, corr. *o* 26 constantinopoli *V* 27 cons *V*

(194.)

EUFIMIA AUGUSTA HORMISDAE PAPAE. Beatitudinis tuae litteras grato iocundoque suscepimus animo. quem etenim non solum apostolicae sedis auctoritas celebrat sed uitae quoque commendat integritas et studiosa rectae fidei sollertia, huius uerba
 2 quis non libentissimis suscipiet auribus? igitur poscimus ac monemus, ut orationibus uestris numquam excedat nomen meum ac praecipue serenissimi coniugis nostri sed tam utrique nostrum quam rei publicae supernum precibus uestris placetur praesidium. 10

(195.)

EXEMPLUM RELATIONIS EPIPHANII EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

SANCTISSIMO AC BEATISSIMO DOMNO FRATRI ET COMMUNISTRATORI HORMISDAE EPIPHANIUS IN DOMINO SALUTEM. Deus, qui in alto habitat et humilia respicit et omnia pro salute hominum
 affluenter prouidet, pro sua bonitate et misericordia meam respexit paruitatem et post obitum sanctae memoriae quondam archiepiscopi et patriarchae Iohannis sedem sacerdotalem sanctae ecclesiae catholicae regiae urbis mihi conferre dignatus est sententia et electione Christianissimi et iustissimi principis
 nostri Iustini et piissimae reginae, quae ei ad omne studium communicat diuinum, sequentiumque eorum. his, quibus est bona conuersatio et qui regis honoribus sunt sublimiores, simul et sacerdotum et monachorum et fidelissimae plebis
 2 consensus accessit quapropter necessarium duxi hoc primum
 indicium meis litteris inserere, ut ostendam quam circa uestram apostolicam sedem habeo uoluntatem. est mihi oratio
 3 magnopere, beatissime, uniri me uobis et diuina amplecti 25

14 Psalm. 137, 6

194. *Dat. ut ep. 192. Edd. Car. I² 535; Collect. Concil.; Thiel 919. 2 AUG V 4 caelebrat V 9 nostrorum V, corr. Thiel*

195. *Dat. ut ep. 192. Edd. Car. I² 541; Bar. ad a. 520, 30; Collect. Concil.; Thiel 923. 12 RELATIONIS α: RELATIONIS EPLAE V 15 humiliat V, corr. o . 20 sententię V, corr. o 26 ut o²: et V 27 ratio Bar. reiecto oratio in marginem*

dogmata, quae ex beatis et sanctis discipulis et apostolis dei,
 praecipue Petri summi apostolorum, sedi sanctae uestrae sunt
 tradita, et nihil eis pretiosius existimare. neque enim extra
 aliunde ueniens sanctae ecclesiae constituta ignoro sed nutritus
 5 per dei uoluntatem ex teneris unguibus in sancta catholica
 ecclesia parui per tempora sanctissimis sacerdotibus et patri-
 archis. nam saepius praepositus his, qui per sacratissimum
 et ineffabile baptismum sua exuunt peccata, rectam et ueram
 unius essentiae trinitatis docui fidem, quam, sicut praefatus
 10 sum, ex discipulis magni dei et saluatoris nostri Iesu Christi
 procedentem omnium sacerdotum et omnium patrum amplec-
 titur coetus. diuinum enim re uera sanctum et a deo datum 4
 symbolum trecentorum decem et octo sanctorum patrum in
 Nicaena congregantium adoro et praedico et Christiani splendoris
 15 manifestum indicium esse annuntio et quinquaginta et centum
 sanctorum sacerdotum in hac urbe regia factam uenerabilem
 synodum, similiter et ducentorum dei amatorum patrum
 conuentum in Ephesena factum, triginta et sexcentorum reue-
 rentissimorum patrum et sacerdotum synodum factam Chalcedone
 20 unam esse et conuenientem et compaginatam praedictis sanctis
 conciliis ipse ego didici aliosque docere cognoui. in his ergo 5
 quattuor sanctis et sacris synodis magnum pietatis praedicatum
 mysterium et omnium hominum est reposita salus. eos enim,
 qui fuerunt uel sunt eiusdem sententiae, et suscipio et
 25 amplector et uniri me eis diligo; e contra autem eos, qui
 praeter istas quid sentiunt aut praedicant uel praeterito tempore
 aliquid conati sunt, a coetu orthodoxorum extorres esse
 existimo. similiter rectas re uera et religiosissimas epistolas
 uenerabilis papae Leonis pro recta fide conscriptas circum-
 30 amplector et suscipio. habeat igitur hanc sententiam circa 6
 me uestrae beatitudinis sancta fraternitas; uobis enim mani-

6. docuit *V*, corr. o² 11 patrum *temptauit Hartel*: quam *V*, laicorum
Bar., catholicorum *Thiel* 14 nicaena *V* (*sc. synodo*, cf. p. 591, 17;
 653, 18): Nicaea *Car.* congregatorum *Car.* christianae *V*, corr. o²
 15 iudicium *edit. reg.* 20 unam *V*: ueram *Bar.* 25 unire *Bar.* 26 pto *V*
 31 manifestum *Bar.*

festam feci et sub me ecclesiis haec praedico festinans per omnia eas mihi et uestrae beatitudini uinculo caritatis adunari, quas omnino oportet unitas esse et inuolabiles et corpus unum communis apostolicae ecclesiae eundemque
 7 perpetue custodire. quantus enim circa uestram uenerabilem 5 fraternitatem in omnibus sit amor, iubete perpendere, quia quos uestra apostolica sedes condemnans in sacris diptychis recitare non iussit, eos nec ego inter sacra facio nominari mysteria. hoc autem et his notum est, qui a uobis sunt directi uiri reuerentissimi, id est Germano sanctissimo episcopo, Felici et
 10 Dioscoro diaconibus et Blando presbytero, qui efficaciter exsecuti sunt ea, quae eis sunt a uobis iniuncta. oret igitur uestra sanctitas tam pro me quam pro subiectis meis sacerdotibus, ut perpetue custodiamur rectam dei tenentes confessionem, similiter et pro serenissimo principe nostro et pro Christianis-
 15 sima Augusta, quia eorum salus communis sanctarum ubique 9 est ecclesiarum profuturum fir<ma>mentum. istam igitur nobis habentibus intentionem nullo modo iam licebit sanctam dei dilacerari ecclesiam per gratiam sancti spiritus et intercessionem
 10 sanctae ac gloriosae dei genetricis uirginis Mariae. omnem 10 quae cum uestra est <sanctitate> fraternitatem ego quoque et mei plurimum salutamus. ET ALIA MANU: Incolomis in domino ora pro nobis, dei amator sanctissime frater. Accepta XV. Kal. Octobr. Rusticio u. c. cons.

4 idemque edit. reg., sed qui e graeco hanc uertit epistulam, tam multa peccauit, ut nihil mutauerim 5 perpetue V: perpetuo o²
 7 dypticiis V recitari Thiel 14 perpetue V 17 firmentum V, corr. o 18 habentibus o²: absentibus V 21 quae cum scripsi: quicumque V, quamcumque Car. uestra est <sanctitate> fraternitatem scripsi: ura e fraternitate V, uestro fraternitate α, uestram fraternitatem Car. 22 incolomes V 24 octub V

(196.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI ILLUSTRIS.

Domino nostro Iesu Christo fauente regnat in saeculo, qui
sacra religione suum fundat imperium, quoniam bene gubernat
5 humana, qui prius diuina plac<a>uerit. quod praesentibus euenisse
temporibus gratulamur. filius etenim uester clementissimus 2
imperator aeternitatis beneficio sceptris sortitus fidei causas
arripuit explicandas et ad tuam sanctitatem missa legatione
sedis apostolicae promeruimus sacerdotes, quorum aduentu
10 non mediocriter adoleuit ecclesiarum concordia sacrosanctarum
nobis instantibus, ut decebat. Acacii namque, quod discidium
generabat, nomine stirpitis amputato pro tenore libellorum,
quos direxistis, in hac urbe regia multisque ciuitatibus unitas
optata prouenit, quam summis inuentam laboribus uenerari
15 conuenit in perpetuum custodiri que nec quibuslibet
argumentis retractari quispiam patietur, quae sempiterna
maiestas rite composuit. sed quia prosperos cursus frequenter 3
impedire festinat humani generis inimicus, pars Orientalium
non exiliis nec ferro flammisque compelli potest, ut condemnet
20 episcoporum nomina post Acacium defunctorum; quae difficultas
generali concordiae moras innectit. sanctitas itaque uestra 4
caelitus inspirata rerum temporumque qualitatem consideret
et condemnatis huius erroris auctoribus, id est Acacio Constan-
tinopolitano, Petro ac Timotheo Eluro et Dioscuro Alexandriis
25 Petroque Antiocheno, finire dignetur inueteratum certamen de
ceterorum nominibus quaestione sopita, ut redimatis plebem
de sanguine, quam deus noster regendam commisit, ac non
persecutionibus et cruore sed patientia sacerdotali populum
domino nostro conciliatis, ne, dum uolumus animas lucrari,
30 et corpora multorum perdamus et animas. errores etenim 5

196. *Dat. ut ep. 192. Edd. Car. P² 542; Bar. ad a. 520, 35; Collect. Concil.; Thiel 920.* 5 qui V: cui o placuerit V, *correci:*
placuerint o 7 causa V, *corr.* o² 11 uobis Car. 14 obtata V
15 perpetuumque custodiri *trasp. p* nec V: haec Car. 23 acatio V
30 pdamus V, *corr.* o²

diuturnos lenitate clementiaque conuenit emendari, praecipue quia uestrae beatitudinis praecessores saepissime uoluerunt rei publicae nostrae antistites ad suam reuocare communionem, si tantummodo taceretur Acacius ceterique praedicti. non est
 6 ergo graue, quod suasit uestra sedes, ut praestet. illud etiam 5
 magis magisque deposcimus, ut tua sanctitas concepta gratia caelesti, quae praetendunt Orientales episcopi, tractare dignetur eorumque fidei competentem praebere consensum. nobis etenim uidetur, quoniam filius dei uiui dominus noster Iesus Christus ex uirgine Maria natus, quem praedicat summus apostolorum 10
 carne passum, recte dicitur unus in trinitate cum patre spirituque sancto regnare. sicut enim uidetur ambiguum dicere simpliciter 'unum de trinitate' non praemisso nomine domini nostri Iesu Christi, sic eius personam in trinitate cum patris spiritusque sancti personis esse non dubitamus. sine Christi 15
 namque persona nec credi trinitas religiose potest nec adorari fideliter, quemadmodum sanctus Augustinus ait: an aliqua ex triinitate persona, et alio loco: solus in trinitate
 7 corpus accepit, et iterum: unus trium. rogamus igitur
 reuerentissime salutantes, ut futuri iudicii memores causam 20
 taliter ordinetis, ne quid dubitationis relinquatur in posterum, quatenus omni scrupulo discordiarum sublato pacis desideratae per orbem totum uincula renouentur et uenerandarum floreat ecclesiarum concordia corporisque unius in proprium statum
 25 membra recolligantur. ille namque medicus iure laudatur, 25
 qui ueteres aegritudines ita sanare deproperat, ut ex eis noua uulnera non nascantur. specialiter ergo cognoscat uester apostolatus compositis eisdem duobus capitulis uniuersos sacerdotes istius rei publicae libenter amplecti nostram communionem. Accepta XV. Kal. Octobr. Rusticio u. c. cons. 30

4 cf. Anastasii II papae ep. 1 (Thiel p. 617 cap. III) 10 Petr. I 4, 1 17 August. de trinit. II 16 18 August. ? 19 August. Enchirid. de fide c. 12

7 quae V: quod Thiel 8 competens V, corr. o² 14 persona V, corr. o 24 proprium V: pristinum Bar. 27 nascuntur V, corr. o 29 uestram Car. 30 kl octub. V

(197.)

EXEMPLUM EPISTOLAE CELERIS ILLUSTRIS.

DOMINO BEATISSIMO ET APOSTOLICO PATRI PAPAE HORMISDAE
 CELER. Maxima nobis gratulationis causa praestatur, quotiens
 5 ad apostolatam uestrum scribendi tempus emergerit. nunc 2
 igitur remeante beatissimo Germano episcopo uel reuerentissimis
 uiris, qui a uobis pro coniungendis sanctis ecclesiis fuerunt
 destinati, necessarium duximus sanctitatem uestram debite
 uenerari, indicantes ante dictos habuisse quidem studium, ut
 10 uoluntatem uestram plenus sequeretur effectus; sed quia
 totum corpus erat infirmum, interim caput, quod prius
 necessarium iudicatur, adhibito medicamine uestro sanatum
 est et dissensio, quae erat inter uenerabiles ecclesias Romanam
 et Constantinopolitanam, unitate interueniente sepulta est et
 15 alia non parua membra simili sunt diuinitatis gratia purgata
 atque coniuncta. hanc etiam spem gerimus uniuersi, quod 3
 gratia dei, quae semper sedi uestrae permansit et per-
 manet, huiusmodi uobis inspirationem bonitatis praebeat, ut
 mansuetudine et dispensatione uestra reliquum adhuc corpus,
 20 quod habetur infirmum, sicut superius a nobis dictum est,
 uestro medicamine unitate recepta iungatur. specialiter autem 4
 deprecamur pontificium uestrum, ut pro nobis benigno patris
 animo orare iubeatis.

(198.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IULIANAE ANICIAE.

DOMINO BEATISSIMO ATQUE APOSTOLICAE SEDIS PROBATISSIMO
 PONTIFICI HORMISDAE PAPAE PATRI IULIANA ANICIA. Quae
 prima sunt, tuae beatitudini salutationis obsequium persol-
 uimus, optantes ut hanc paginam tuis uenerandis optutibus
 30 diuinitas faciat recenseri et pro suae ecclesiae uigore aug-

197. *Dat. ut ep. 192. Edd. Car. I² 535; Collect. Concil.; Thiel*

919. 11 capud V 15 simili s V: similis o, simili Thiel

198. *Dat. ut ep. 192. Edd. Car. I² 536; Collect. Concil.; Thiel 920.*

menta salutaria uestrae uitae suffragare dignetur, quatenus te
 peruigili poterit contra aduersos et rabidos canes status
 ecclesiae uindicari. etenim, uenerabilis pater, quod de nostrae
 fidei integritate curam geris, uicariis gloriosi Petri apostoli
 ista conueniunt, cui dominus pascendarum ouium iniunxit
 2 officium. cognoscat ergo tua pro nobis sancta sollicitudo nos
 firmitus tenere rectae fidei firmitatem immobilem, pro qua,
 ne eius uiolaremus sanctimoniam, hactenus repugnaui-
 mus. quod uero tuus apostolatus pro tantae pietatis causa curam
 ferre praecepit, in quantum potuimus, pro nostris uiribus non
 desiui-
 mus spiritu lenitatis aduersos admonere dei nobis gratia
 cooperante.

(199.)

EXEMPLUM SACRAE IUSTINI AUGUSTI.

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Dum beatissimum 15
 Germanum episcopum uel eos, qui cum eo a uobis fuerant
 destinati, de hac dimitteremus regia ciuitate, huiusmodi illis
 mandata tradidimus, quod capitula, quae ad perfectam unitatem
 ecclesiarum pertinebant, apostolatui uestro per reuerentissimum
 Iohannem episcopum sequenter manifesta faceremus. quae 20
 2 tamen ipsis hic praesentibus fuerant declarata. sed euenit
 praefatum Iohannem antistitem longa aegritudine detineri. ne
 qua igitur uestram reuerentiam ingrediatur aduersa sententia
 quasi nobis promissa nostra desidia quadam ultronea minus
 ad effectum perducentibus, necessarium esse perspeximus
 dilationis causam uobis exponere per Eulogium u. s. tribunum
 et notarium, quem ad praecelsum regem Theodoricum super
 negotiis quibusdam transmisimus, hoc quoque adicientes quod,

5 cf. Ioh. 21, 17

1 suffragari *Car.* 2 possit o² 5 iniunxit *V* 8 uiolaretur o²
 sanctimonia *Vo, correxi* 11 <et> dei *inepte Car. subiungens deinde*
'deest reliquum'

199. *Dat. (simul cum ep. 200) a. 520 die 31 Aug., per Eulogium;*
accepta die 1 Octobr. Edd. Car. I² 545; Collect. Concil.; Thiel 938.
 24 desidia *V, corr. o* 25 perspeximus *V*

dum propitia domini et dei nostri maiestas eundem uirum
 religiosissimum Iohannem pristinae uoluerit reddere sanitati,
 sicut semel promiseramus, statim illum ad tuam sanctitatem
 transmittimus. superest, ut sanctitudo tua diuinum nobis 3
 5 praesidium orationibus suis dignetur acquirere. Data pridie
 Kal. Septemb. Constantinopoli. Accepta Romae Kal. Octob.
 Rusticio u. c. cons.

(200.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI.

10 DOMINO BEATISSIMO ATQUE APOSTOLICO PATRI HORMISDAE PAPAE
 URBIS ROMAE IUSTINIANUS. Quanta reuerentia uestram beati-
 tudinem ueneremur, multis epistolis, ex quo serenissimus
 imperator filius uester regnauit, cognoscitis. in praesenti 2
 quoque debito pudore salutantes tuam sanctitatem postulamus
 15 enixius, ut assiduis precibus et frequentissimis orationibus
 pro concordia laboretis ecclesiarum uenerandarum nobisque,
 sicut per legatos etiam uestros post omnia scripsimus, tam
 de sermone, quo uertitur controuersia, quam de nominibus
 episcoporum sub Acacio defunctorum per Eulogium u. s.
 20 tribunalum et notarium dignetur apostolatus uester integrum
 indubitatumque destinare responsum, omnibus uidelicet, quae
 praesentibus legatis uestris ordinata sunt, in perpetuo firmiter
 duraturis. uir namque religiosus Iohannes episcopus, qui
 uenturus est Romam, detinetur aegritudine corporali. nihil 3
 25 enim prohibet ante eius quoque aduentum concordiam proue-
 nire sublata dubitatione re
 timus fauente diuinitate, quia iam melius habet), quoniam
 nec difficilia sunt, quae ceciderunt in ambiguitatem, nec
 expedit diutius causam uitae protrahi sempiternae, ne dilatis

4 transmittimus p² 6 roma V octub^o V

200. *Data et accepta ut ep. 199. Edd. Car. I² 553; Bar. ad a. 520, 40; Collect. Concil.; Thiel 939. 18 <de> quo Bar., at cf. ep. 243 § 2 25 concordia V, corr. o² 26 regionis V, corr. Car. dimittemus Car.*

4 temporibus aliquid nascatur incertius. aeternitatis igitur
 supernae tremendique iudicii non immemor sanctitas uestra,
 quae sibi commissa sunt, efficaciae tradi deproperet, ut intel-
 legant cuncti recte uos apostolicae sedis esse primatum
 sortitos. haec igitur, quae uobis scribuntur a filiis, affectu 5
 paterno iubete quantocius adimpleri. scitis namque, quam sit
 admirabilis gloria tantorum errores annorum uestri pontificatus
 tempore stirpitus aboleri.

(201.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Benedicta trinitas deus noster, 10
 qui uobis gubernacula mundani commisit imperii, quibus non
 solum pro iure regni ueneratio deberetur uerum etiam pro
 2 gloriosi modestia et integritate propositi! uere enim glorifica-
 uimus deum lectis uestrae pietatis apicibus, quibus promissae
 legationis moram pro infirmitate eius, qui dirigendus fuerat, 15
 excusando luce clarius reddidistis, quam curam fidei et pudoris
 haberetis, ostendentes rerum summam regentibus non sufficere
 ad dominationis apicem, quam obtinent, potestatem, nisi orna-
 menta morum pretiosiore faciant principatum. seruet circa
 uos, clementissime imperator, deus noster beneficia sua et 20
 3 respiciens bona uestra largiatur aeterna! nec nos tamen
 momordit ulla suspicio aut implendi tarditatem promissi de
 mutatione credidimus euenisse consilii. nefas enim erat de
 eius uerbis qualibet sollicitudine dubitari, cuius fidem in
 4 magnis rebus datum est tam euidenter agnosci. redeunte igitur 25
 filio nostro spectabili uiro Eulogio tribuno et notario cultum
 debita salutationis exsoluimus deo magno continuis precibus
 supplicantes ut, qui uestro studio per infideles uulnera impacta

4 recte V 8 stirpitus V

201. Data (simul cum ep. 209) a. 520 die 29 Oct., per Eulogium;
 respondet epistolae 199. Edd. Car. P² 547; Collect. Concil.; BTA I
 445; Thiel 956. 12 debetur cod. Angelic. 15 fort. per infirmi-
 tatem 16 reddidisti V, corr. p 17 haberetis o²: ab hereticis V
 19 printipatum V

curauit, aeuo uobis per longiora tempora propagato unitatem ecclesiae redditam ex omni quoque faciat parte securam. Data IIII. Kal. Nouembr. Rusticio cons.

(202.)

5 HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Gloriosis clementiae uestrae laboribus ecclesiasticae prima concordiae et orbis pacati uotiuā tranquillitas generali praedicatione respondent, quae res nostri parum red< d >it ac retinet ad agendas gratias sermonis officium. illud tamen, quod pro uobis indesinenter domino nostro preces
10 effundimus, non tacemus: quia in uotis infinitus affectus est, finitum esse potest in praedicatione iudicium. uerum inter 2
haec pietatis uestrae beneficia una nos, quae etiam uehementer affecit, cura non deserit, quod Heliam Thomatem atque Nicostratum fratres et coepiscopos meos, qui primi ecclesia-
15 sticam festina secuti sunt deuotione concordiam, non solum magni frustratur palma principii uerum etiam mali miseria comitatur exempli. quare clementiam uestram mixto etiam 3
precibus fletu deposcimus. ne gaudia nostra, quae de haereticorum cotidie conuersione praestatis, praefatorum abiectio
20 intolleranda conturbet, quia non sola personarum nos causa sollicitat, quibus et boni facti simul sufficere gloria posset et meriti, sed quod uenerabilium constituta canonum contem-
nuntur et quod non paruam eorum abiectio apostolicae sedis tangit iniuriam: ne christianitatis uestrae sinceritas, qua et
25 magnum patrociniū ueteribus constitutis impenditis et sedis apostolicae principatum acta nouiter ueneratione sancitis, in uno inexplicabilem relinquat posteris negotio quaestionem.

2 *secura V, corr. o* 3 *nouemb V*

202. *Dat. (simul cum epp. 189 190 203 207 210 211) a. 519 die 2 Sept. per Eulogium. Edd. Car. I² 510; Collect. Concil.; BTA I 433; Thiel 889; commemorat Bar. ad a. 519, 134. 6 prima V: palma edit. reg. 8 redit V, corr. o 13 afficit Car. 19 conuersione V, corr. Car. 20 intolleranda V*

(203.)

- HORMISDA EUPHIMIAE AUGUSTAE. Orare nos et pro uestra incolomitate deo nostro uota persolvere cum catholicorum etiam coetu sine cessatione pontificum non uestrae studium exorationis inuitat sed deuotum atque persistens in ecclesiastica⁵
- 2 stimulat conciliatione propositum. quis enim ab haeretica segregatus conspiratione se teneat, quis aliis in sua utatur deprecatione principiis, nisi ut uobis serenissimoque principi iugali uestro et uita sit longior et ad prosperitatis augmentum gratia diuina proximior, qui ini<ti>a felicitis imperii plectendi¹⁰ execrationibus consecrastis erroris et amicam diabolo pacifica
- 3 expulistis intentione discordiam? unde nunc decet uos laudabilibus coeptis insistere et per totum orbem perfectam spargere medicinam, quia Christo maior numerus gregis oblatus mercedem confidenter exigit largiorem. inter quae curae¹⁵ uestrae sit, ut nullum sanatas iamdudum personas uulnus afficiat sed communionis unitas magnum sit iustitiae im-
- 4 petrandae suffragium. quadesumus namque, ut tandem de uenerabilibus fratribus et coepiscopis nostris Helia Thomate atque Nicostrato, quod sacrissimorum canonum dictat aucto-²⁰ ritas, uobis decernentibus impleatur, ne uideantur ut auctores alicuius mali, quod primi ad unitatem sedis apostolicae festinarunt, in communi omnium gaudio soli meruisse percelli et in facto laudabili uictam personali odio cessisse iustitiam.
- 5 nostris ergo precibus apud clementissimum Augustum uestras²⁵ adiungite; ut fructum, quem illis patrum regulae tribui et conseruari praecipiant, inimica tergiuersatio auferre non possit.

203. *Dat. ut ep. 202. Edd. Car. F² 511; Collect. Concil.; BTA I 434; Thiel 890; commemorat Bar. ad a. 519, 134. 2 AUG V 5 inuite V, corr. lo² 6 reconciliatione Car. 7 segragatus V, corr. a 10 initia o²: inia V 11 consecratis V, corr. Car. 16 Satanas iamdudum prostratus uulnus afficiat (efficiat edit. reg.) Car. 17 imperandē V, corr. p² 20 sacratissimorum a 23 communi V*

(204.)

HORMISDA EPIPHANIO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Oportuerat quidem fraternitatem tuam diuini contemplatione iudicii atque caritatis nostrae respectu Heliam Thomam atque
 5 Nicostratum fratres et coepiscopos nostros, postquam in consortium communionis nostrae recepimus, ad diuina tecum mysteria incunctanter admittere atque ad ecclesias suas, a quibus eos discordiae error excluserat, pro pacis nostrae plenitudine reuocare, ut unitas, quam post annorum multa
 10 curricula per totum orbem suis deus restaurauit ecclesiis, nulla uoluntatum nostrarum distantia laederetur. sed quia 2 rem tam gratam et patrum statutis uenerabilibus congruentem quibusdam tarditatibus contigit nunc usque differri, unde etiam ad decessorem fraternitatis tuae nos scripsisse meminimus,
 15 hortamur ut laetitiam, quam de damnata praeterita dissensione percipimus, in nullo iterum discrepantium animorum causa contristet. etenim nulli uidetur uos nobiscum pleno communicare mentis affectu, si eos qui nobiscum communicant a uestro consortio segregetis. incassum certe uidentur pacem 3
 20 recipere, qui pacis differunt praecepta complere. quicquid enim in illorum suscipienda communione moramini, de nostra quodammodo reconciliatione detrahitis et providendum est, frater karissime, ne si ecclesiarum nostrarum tandem desuper indulta concordia ab his exordium sumat exemplis, et religi-
 25 onis ueneranda regula et apostolicae sedis auctoritas imminuta, quod absit, per Orientem potius quam restituta uideatur.

204. Dat. a. 521 post diem 26 Mart. Edd. Car. P² 541; Bar. ad a. 520, 65; Collect. Concil.; BTA I 444; Thiel 982. 6 recipimus V, corr. cod. Angelic. 15 damnata praeterita dissensione scripsi: damnato praeteritae dissensione V, damnato praeteritae dissensionis errore Car. 16 nulla V, corr. Bar. 17 uobiscum V, corr. o² 19 segregetis ex segregatis corr. V: segregatis o 20 qui leui rasura ex quia corr. V

(205.)

HORMISDA EPIPHANIO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Diu nos nuntiata tuae primordia dignitatis tenere suspensos et in ipsa communis gratulatione laetitiae mirati admodum sumus morem pristinum fuisse neglectum, quia reparata ecclesiarum deo annuente concordia plenum fraternae pacis flagitabat officium, praesertim quod sibi non arrogantia personalis sed regularum observantia uindicabat. decuerat siquidem, frater karissime, te legatos ad apostolicam sedem inter ipsa tui pontificatus initia destinasse, ut et quem tibi debeamus affectum bene cognosceres et uetustae consuetudinis
 2 formam rite compleres. sed licet his omissis paginalia tantum sufficere iudicasses ex occasione colloquia, nos tamen gratia stimulante compulsi interim iustae constantiam expectationis abruptimus reciproca mutuae caritatis uerba reddentes, quia et
 15 noster animus amoris impatiens et legatorum nostrorum uotiuu relatio exclusum, quod imperabat causa, silentium ad officia benigna traxerunt, quibus ad praesens gaudii nostri signa monstramus et priuatae quodammodo amicitiae uotiuu persol-
 3 uimus. legationem autem tuam et ea, qua dudum, gratia
 20 sustinemus et fulti ueteribus constitutis exigimus, ut quantum gaudii fructum uel de tui pontificatus honore capiamus uel quas tibi gratias referri conueniat pro impensis in negotio propagandae unitatis officiis, sicut nostrorum multipliciter adstruxit legatorum narratio, euidentius exprimamus. 2=

205. Data a. 520 post diem 17 Sept. Edd. Car. I² 540; Bar. ad a. 520, 9; Collect. Concil.; BTA I 443; Thiel 913. 3 nos <non> Car. 7 <id> flagitabat Bar. 11 cognosceris V, corr. o 14 iuste V, corr. Thiel 15 abruptimus a 17 excluso . . silentio. Bull. Taur. 21 et fulti o²: effulti V 23 in negotio a: inegotio V

(206.)

HORMISDA IUSTINIANO ILLUSTR. Quos celsitudo uestra animi
 circa me sui beniuolentiam dignatur ostendere, facitis rem
 deo placitam et rectae conscientiae congruentem. sed non
 5 parua uobis sunt huius emolumenta propositi: maior in uos
 fructus de tali bonitate reuertitur; neque enim uacua honori-
 ficentia est, quae defertur antistiti. indubitatum siquidem est, 2
 quia honor ministri cultus est domini, et qui personam sacer-
 dotis magni habet, maiorem remunerationem ab eo, cui sacer-
 10 dos famulatur, accipiet dicente domino Iesu, qui prophetas in
 honore susceperint, suam mercedem esse reddendam. et apud
 me quidem magni est gratia uestra momenti, eo tamen
 pretiosior, quia, quicquid mihi gratiae dignanter impenditis,
 in ecclesiarum defensione monstratis. sed ut ad id, quod 3
 15 celsitudo uestra desiderat, noster sermo dirigatur, quamquam
 et clementissimus imperator et uos promittatis legationem
 esse uenturam et id cum ratione conuenerit, ut eorum, qui
 dirigendi sunt, super omnibus nos decuerit expectare praesentiam,
 tamen, quia gratum nobis est studium, quod circa religionem
 20 uos habere declarastis, non grauat praelibare dicendo non
 opus, ut stabilitatem fidei uestrae intentionis potius quam
 rationis sequaces procaci uerborum nouitate confundant. sancta 4
 trinitas pater et filius et spiritus sanctus deus unus est.
 hanc Israel iussus adorare, cuius inseparabilis et indiscreta
 25 substantia non potest diuidi, non potest sacrilega distinctione
 separari, seruata tamen proprietate sua unicuique personae.
 haec interim commenda<nda> fidei uestrae epistolaris stili 5
 terminum cogitantes congrua credimus breuitate sufficere,

10 Matth. 10, 41

206. Dat. a. 520 mense Febr. uel Mart.; respondet Iustiniani epi-
 stulae deperditae datae (simul cum epp. 181 182 183 185) die 19 Ian.
 eiusdem anni. Edd. Car. I² 554; Bar. ad a. 520, 5; Collect. Concil.;
 BTA I 446; Thiel 912. 10 <iis> qui Car. 11 suscipierint V: susci-
 piunt o 17 conueneris V, corr. Car. 23 unus est deus trisp. Car.
 27 commenda V, corr. o²

plenius disserenda, cum florente imperio clementissimi principis promissam legationem et suscipere nos deo propitiante contingerit et cognitis omnibus cum adiutorio dei nostri responso reddito pro uniuersitatis informatione remittere.

(207.)

5

HORMISDA . IUSTINIANO ILLUSTR. Studium uestrum erga ecclesiasticam pacem et damnatos haereticae contentionis errores ipsis rerum effectibus approbamus; cuius uos operis
 2 magna immensaque sine dubio merces expectat. hinc est quod, quicquid pro canonum firmitate et pro apostolicae sedis reuer- 10
 rentia necessarium duxerimus, magnitudini uestrae secura peragendum protinus praesumptione mandamus, quia cum magno uos gaudio pro causis talibus sperata suscipere multi-
 plicia huiusmodi exempla testantur. quare omissis in longa circuitione principiis ad rem ipsam praesentis paginae uerba 15
 3 conuertimus. maeret ecclesia et in magno uotiuae unitatis exordio frui praestita non potest pro unius causae afflictione laetitia: hanc ut nobis sollicitudinem beneficia uestra sub-
 moueant, non paruis precibus exoramus. angit nos enim et praesens dolor et futurorum occasio procurata certaminum, 20
 per quam et uenerabilium patrum regulae neglegantur et
 4 apostolicae sedis putatur auctoritas posse contemni. nam cum diuino clementissimique principis beneficio sed et uestro simul adnisi hi soli credantur esse pontifices et iure ecclesias continere, qui ad communionem nostram damnatis erroribus 25
 redire consentiunt, Heliae Thomati atque Nicostrato fratribus et coepiscopis nostris, qui bonum causae etiam sub aduerso imperatore dedere principium, non solum nihil ad prouectum

1 printipis V

207. Dat. (simul cum. epp. 189 190 202 203 210 211) a. 519 die 2 Sept. per Eulogium. Edd. Car. I² 511; Collect. Concil.; BTA I 434; Thiel 891; commemorat Bar. ad a. 519, 134. 9 hic V, corr. o 13 auscipere <patrocinia> p² 15 printipiis V 16 meret V 17 petest V, corr. a 19 anget V, corr. o² 21 negliguntur Car. 26 helia thomate V, corr. o²

bona studia profuerunt uerum etiam collatae sibi a domino
 obtinere nequeunt officia dignitatis et extorres a commissis
 sibi gregibus subire coguntur miserias damnatorum. quapropter 5
 quaesumus et per diuinam uos misericordiam obtestamur, ut
 5 eorum causae, quae iusta est, summum patrociniū et probatae
 uiuacitatis impendatis affectum piissimi principis haerendo
 uestigiis, quatenus eos tandem suis ecclesiis et pietatis intuitu
 et iustitiae contemplatione restituat, quia in illorum contumelia
 ab inimicis asseritur optatum nostrae communionis displicuisse
 10 consortium.

(208.)

EXEMPLUM RELATIONIS DOROTHEI EPISCOPI THESSALONICENSIS.

SANCTISSIMO AC BEATISSIMO PATRI ET COMMUNISTRATORI HOR-
 MISDAE DOROTHEUS IN DOMINO SALUTEM. Propositi nostri et
 15 orationis est summum studium, per omnia beatissime et ter
 beate pater, et scribere frequenter ad uos sanctissimos et
 mutua mereri colloquia et nullo tempore exortem me ab
 huiusmodi laetitia esse condecet. quoniam igitur manifeste 2
 cognoui quosdam sanctas aures uestras perturbare et scio
 20 procul dubio, uos in omnibus esse perfectos et quia nihil
 sine iudicio audire possitis nec ulli penitus uestrum animum
 accommodare, et ut non amplius per taciturnitatem largiri
 tempus uidear illis, qui nihil quidem a nobis laesi sunt sed
 sine causa et superflue aduersus nos armati sunt: deo tamen 3
 25 et uestrae satisfacio sanctitati, quia pro Iohanne uiro reueren-
 tissimo episcopo, qui paulo ante a uestra uenerabili corona
 directus est, praedestinaui me periculis et mortem sustinui
 et meam pro eius scio me obiecisse animam et hoc ostenditur
 gestis et ex his, qui quamquam per meam absentiam acerrime

8 contumeliam *edit. reg.*

208. *Dat. a. 520 mense Aug. ut uidetur. Edd. Car. I³ 546;
 Bar. ad a. 520, 61; Collect. Concil.; Thiel 940. 12 THESSALONICENSES V
 18 laeticię V, corr. cpd. Anglic. 22 acōmodare V et om. a
 29 absentiam V*

- 4 uideantur esse discussi. et quid longo sermone opus est uti,
cum uobis omnia dominus deus noster Iesus Christus pate-
facere et satisfacere possit? quia et, quando cognoui uos ad
apostolicae sedis praesulatum euocari, commune gaudium
totius mundi esse iudicaui. ab illo enim tempore hoc ipsum 5
scribens ad uos, quantum ad me, quicquid ad honorem et
satisfactionem uobis et apostolicae sedi pertinet, nihil prae-
5 termisi sed nec praetermitto. paulo post autem scietis,
peruenerabiles, annuente domino Iesu Christo, quia haec ab
exordio mihi sunt excogitata et, quando dominus deus tempus 10
dedit, ad effectum haec sunt perducta. omnem cum uestra
sanctitate in Christo fraternitatem ego quoque et mei plurimum
salutamus.

(209.)

- HORMISDA DOROTHEO EPISCOPO THESSALONICENSI. Considerantes 15
tuae fraternitatis ecclesiam ante praetereuntis mala discordiae
olim cum sede apostolica praecipua fuisse caritate coniunctam
te nuper pacis desuper redditae esse credebamus auctorem: sed
quia, quos praeuenire debueras, sequi etiam remoraris, non
leuiter pro fraternitate tua dilatae correctionis ingemiscimus 20
2 tarditatem. scribis enim aures nostras cuiusdam sceleris
atrocitate turbatas: utinam usque ad nos tantum tam dete-
stabilis fama percurreret ac non toto orbe Christianis mentibus
tam dolendum quam execrabile facinus nuntiaret, ut qui te
innocentem nesciunt, a christianitatis simul credant tramite 25
deuissae! in qua enim mundi parte immanitatis huius inuidia
non et catholicas contristat ecclesias et haereticorum praua
3 nota laetificat? quae nos a dilectionis tuae conscientia, sicut
litteris intimas, ostendi cupimus aliena: quid enim notis
nostris magis conuenit, nisi ut redire ad pacem catholicam. 30

9 per uenerabiles *V*, corr. *Thiel*

209. *Data (simul cum ep. 201) a. 520 die 29 Oct., per Eulogium;*
respondet epistulae 208. Edd. Car. P^o 546; Bar. ad a. 520, 63;
BTA I 445; Thiel 956. 18 redite V 28 loetificat V

uolentes episcopos a crudelitate et criminibus contingat semper
innocuos comprobati? expectamus igitur, si non desunt frater-
nitati tuae ueritatis deo notae praesidia, ut et tanti sceleris
a te repellas inuidiam et in reconciliatione fidei tandem eorum,
5 qui reuersi sunt, sequaris exempla. Data III. Kal. Nouemb.
Rusticio u. c. cons.

(210.)

HORMISDA HELIAE THOMAE ET NICOSTRATO EPISCOPIS. Quanto
mens nostra doloris uestri participio fatigetur, superuacuum
10 est apud probantes mutuam caritatem uerbis adstruere; sed
ille, qui et nostrum animum et uestros labores scrutator
praescius intuetur, maerorem nostrum uestra in gaudium
prosperitate conuertat. uerum ne umquam pro uestro negotio 2
sub allegatione iustissima et blanda intercessionem cessemus,
15 noueritis nos tam ad elementissimum principem quam ad
praecellentissimam Augustam nec non ad illustres et magni-
ficos uiros Iustinianum atque Germanum filios nostros litteras
destinasse uestrum specialiter negotium continentes, quas uiro
sublimi Eulogio ita tradidimus, ut in uestro primum ponat
20 arbitrio, utrum per uos eas eligatis offerre an per ipsum
potius perlatores tam principi porrigantur quam ceteris, quas
designauimus supra, personis.

(211.)

HORMISDA GERMANO ILLUSTRISSIMO. Excubantibus uobis proba-
25 bili pro ecclesiastica pace proposito et tanto fidei calore

3 nota V, *correcxi*.

210. *Dat. (simul cum epp. 189 190 202 203 207 211) a. 519 die
2 Sept. per Eulogium. Edd. Car. I² 513; Collect. Concil.; BTA I
435; Thiel 888; commemorat Bar. ad a. 519, 134. 9 participatio α,
unde participatione ο² 20 arbitrio ex arbitriu corr. V elegatis V,
corr. ο*

211. *Dat. ut ep. 210. Edd. Car. I² 512; Collect. Concil.; BTA I
435; Thiel 892; commemorat Bar. ad a. 519, 134. 24 illustri Thiel,
<uiro> illustrissimo Car.*

feruentibus gratiarum actio sola non sufficit, quia nec uos
 humanae laudis praerogatiua sollicitat sed diuinae expectatio
 2 retributionis inflammat. quod igitur maxime debemus, exol-
 uimus et deum nostrum, cuius uos causis impenditis, pro
 incolomitate uestra cotidie deprecamur, rogantes, ut studium 5
 uestrum in omni pro ecclesiasticae unitatis affectu parte sic
 ferueat, ut nullus boni relinquatur locus officii, ubi non
 paternis regulis uestrae patrociniū defensionis adsistat.
 3 praecipue tamen Heliae Thomae atque Nicostrati fratrum et
 coepiscoporum nostrorum causa nos commouet, qui primi 10
 mundo necessariam secuti concordiam ecclesiarum suarum
 priuatione perculsi cum uenerabilium quoque canonum contu-
 melia deprimuntur fitque illis propriae reconciliationis gloria
 causa difficilis, quasi ipsi magis pertinaci mente restiterint
 et aliis ad sedis apostolicae redeuntibus unitatem ipsi ecclesiae 15
 4 magis membra discerpserint. quod quam nobis durum sit
 quamque clementissimi temporibus imperatoris indignum,
 prudentiam uestram conuenit aestimare et tandem praestare
 remedium, quod et illorum labores et nostram grato possit
 solamine auferre maestitiam.

20

(212.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Illustrem uirum reue-
 rentissimum episcopum grato suscepimus animo non pro honore
 tantum, qui debetur sacerdotibus, uerum etiam pro affectu
 uestrae sanctitudinis, nam quicumque tuo comprobatus iudicio 25
 fuerit, est apud nos etiam iudicatus probatissimus. de opera

6 nostrum V, corr. p³ 10 commouet V, corr. Car. 16 quod
 quam edit. reg.: quam quod V

212. Dat. a. 519 die 17 Nou. (per Illustrem?); accepta die 22 Maii
 a. 520. Edd. Ballerini in *Appendice ad S. Leonis opera* p. CLXVII;
 Thiel 900. 22 iustus V epm reuerentissimum tresp. a, unde fortasse
 factum est, ut fugeret editores Illustrem nomen esse proprium. *distingu-*
endus tamen uidetur hic Illustris ab Illustri Epiphaniū germano, cuius
nomen debemus uerbis ep. 225 § 3 e codice V restituis; cf. Beiträge
 35 adn. 3 26 est Baller.: es V (et apud . . iudicatur p³)

tamen et fauore, qui sacrosanctis inferendus est eorum ecclesiis, tunc demum oportunius statuetur, cum legati, quos nuper ad regem magnificum Transamundum destinasse noscimus, reuersi propitia diuinitate responsum nobis retulerint. uestra autem
 5 beatitudo supernum nobis praesidium indefessis orationibus postulare dignetur. Data XV. Kal. Decemb. Constantinopoli domno Iustino perpetuo Augusto <cons.> Accepta XI. Kal. Iun. Rusticio cons.

(213.)

10 **EXEMPLUM SUGGESTIONIS GERMANI ET IOHANNIS EPISCOPORUM FELICIS ET DIOSCORI DIACONORUM ET BLANDI PRESBYTERI.**

In ciuitate Aulonitana quo ordine cum dei adiutorio peruenimus et quomodo sumus suscepti ab episcopo ciuitatis ipsius et quid est actum uel qualem responsum dederunt et quia hoc
 15 promisit, ut cum metropolitanum suum faceret libellum, in alia epistola beatitudini uestrae significauimus. nam quod 2 in Scampina ciuitate factum est, uestris orationibus tacere non omisimus. antequam nos ingrederemur in ciuitatem ipsam, uenerabilis Troius episcopus cum suo clero uel plebe in
 20 occursum nobis egressus est, et quomodo deus in ipsa die benedictus est et quae festiuitas per ipsius pietatem est subsecuta, ad notitiam apostolatus uestri referimus. nobis 3 praesentibus uel suo clero et nobilibus uiris ipsius ciuitatis

1 fabore V 2 statueretur V, corr. o² 4 detulerint α 6 constaq-
 tinopoli V, corr. o 8 cons. add. Baller.

213. Dat. a. 519 exeunte mense Febr. uel ineunte Mart. Edd. Car. P 489; Bar. ad a. 519, 34; Collect. Concil.; Thiel 850. De suggestionibus 213 et 214 earumque auctore uide quae adnotavi Beitrage p. 22 adn. 1; utraque tam inconcinno sententiarum nexu tamque agresti inculatae dicendi ratione insignis est, ut non temere mihi fecisse uidear, quod multa quae in aliorum epistulis minime tulissem contra priorum editionum morem hic non codici deprauato sed ipsi attribui auctori. 10 EPI V, corr. Bar. 11 DIAC V 14 quale o 15 metropolitano suo Car. 18 omisimus V: permisimus Bar., admisimus uel commisimus Thiel; ego etiam hanc dicendi peruersitatem auctori adtribuerim

libellum scripsit. porrigit: suscepimus et praesenti omni clero
 uel plebe in gradu a seruo uestro Petro notario sanctae ecclesiae
 4 Romanae est relectus. erat conuentus in basilica sancti Petri.
 confitemur beatitudini uestrae: tantam deuotionem, tantas
 deo laudes, tantas lacrimas, tanta gaudia difficile in alio populo 5
 uidemus. prope omnes cum cereis uiri cum mulieribus, milites
 cum crucibus in ciuitate nos susceperunt. celebratae sunt
 missae, nullius nomen obnoxium religionis est recitatum nisi
 tantum beatitudinis uestrae. noster episcopus uenerabilis
 Germanus missam celebrauit et promiserunt nec postea recitari 10
 nisi quos sedes apostolica suscepit. quanta uobis operata sunt,
 5 deus propitius in uobis conseruet. istam epistolam ante
 triginta milia de Lignido fecimus sperantes ipsa die in eadem
 ciuitate cum dei adiutorio peruenire et, quomodo ad nos peruenit,
 speramus et ipsius ciuitatis episcopum similia facere. quod 15
 6 si factum fuerit, data occasione rescribimus. Scampis nos
 positos post missas hora cenatoria Stephanus et Leontius
 uu. ss. ab imperatore missi in occursum nobis uenerunt adhuc
 nescientes nos in partibus Graeciarum positos, quia talia mandata
 fuerunt comiti Stephano data, ut ad partes Italiae transiret 20
 in occursum nostrum. (est Stephanus iste, quomodo dicitur,
 7 de parentela filii uestri magistri militum Uitaliani.) qui nobis
 nuntiauerunt Patricium senatorem proscriptum et in exilio
 missum; pro qua tamen causa, nisi quo modo ad nos peruenerit,
 non possumus dicere, quia non est de talibus rebus facile 25
 deliberare. dicitur tamen et apocrisarios Thessalonicensis
 ecclesiae teneri. apud quos dicuntur et epistolas inuentas;
 pro qua causa, nescimus. cum ipsis et Filuminum et Deme-

1 subscripsit porrexit *Car.* praesente *Bar.* 4 tanta deuotione *V, corr. Bar.* 6 uidimus *Car.* 7 susceperunt *V, corr. α*
 10 nec o²: ne *V* potea *V, corr. α* 11 uobis *V*; nobis *α, unde <α>*
 nobis *Car.* 14 peruenit <Scampinus episcopus>. ciuitatis <Lignidi> episcopum *Bar.* 16 rescribemus *Bar.* campis *V, corr. Car.* nobis
 positis *Bar.* 20 ad *Car.*: et *V* transirent *Bar.* 23 proscriptum p²:
 post scriptum *V* exilium p 26 apocrisarius *V, corr. edit. reg.*
 28 filuminus *V, corr. o*

trium magistrianum et alias personas, quarum nomina ignoramus. ista sunt, quomodo praediximus, quae audiuius. de causa 8 tamen ecclesiastica cum dei misericordia prospera nuntiantur. Cosmatem tamen medicum, pro qua causa in Italia uenit, 5 penitus intellegere non potuimus, nisi hoc, quia forte queritur. de quo debetis esse solliciti, ut sciatis, pro qua causa ibidem uenit.

(214.)

ITEM SUGGESTIO QUORUM SUPRA.

10 In alia epistola significamus beatitudini uestrae de Scampina ciuitate de uenerabili Troio episcopo, quo ordine libellum dedit et qualis festiuitas est celebrata in ipsa ciuitate. cum 2 dei misericordia uenimus ad Lignidum. Theodoritus episcopus uenerabilis uir ipsius ciuitatis similiter libellum dedit. qui 15 libellus in ecclesia est relectus et omnia secundum constitutionem uestram sunt facta. rogate deum, sperate ab apostolis 3 eius beatissimo Petro et Paulo, ut deus, qui initia talia donauit orationibus uestris, similiter sequantur et prospera, ut tempora coronae uestrae in correctione ecclesiarum semper 20 praedicentur. quam epistolam ad apostolatam uestrum direximus die Nonarum Martiarum.

(215.)

EXEMPLUM RELATIONIS ANDREAE EPISCOPI PRAEUALITANI.

DOMINO SEMPER MEO BEATISSIMO ET APOSTOLICA SEDE INTIMA 25 UENERATIONE PRAEFERENDO ATQUE ANGELICIS MERITIS COAEQUANDO PATRI PATRUM PAPAE HORMISDAE ANDREAS. Commendans me

4 Italiam uenerit p 5 poenitus V queritur p Car. 6 debetis o: debitis V

214. Dat. a. 519 die 7 Mart. Edd. Car. I^o 490; Bar. ad a. 519, 38; Collect. Concil.; Thiel 851. 10 significauius Bar. 11 uenerabile V, corr. o 17 sq. ut deus . . similiter sequantur] *anacolutha oratio quasi legatur deo auctore . . sequantur uel deus . . exsequatur* Thiel

215. Data a. 519 mense Maio, per Pullionem; accepta (simul cum epp. 159—167 et 223). die 19 Iunii. Edd. Car. I^o 490; Bar. ad a. 519, 64; Collect. Concil.; Thiel 855.

humilissime uestigiis uestris piissimis indico propter synodum Epiri noui, quoniam finxerunt anathematizare infra semet ipsos aliquas personas. hoc tantummodo ingenio usi sunt, ut nos in sua malitia caperent. quibus restitit diuina trinitas per uestras sanctas preces. et cum deprehensi fuissent in sua malitia, numquam potuimus archiepiscopo suorum suadere, ut ad uiam ueritatis et ad uestra praecepta flecteretur. sed modo cum aduenerunt beatissimi atque sanctissimi domni episcopi uel diacones directi a sancta corona uestra, occurrerunt illis Scampinus episcopus uir beatissimus Troius cum omni gaudio et luminaribus et porrecto libello secundum uestram praeceptionem statim recepti sunt in pace Christi et missas celebrauerunt cum ipso in Scampina ciuitate. et uidentes Lychnidenses, quod fecit Scampinus, simili modo et ipsi secuti sunt. nam dum istas litteras ordinaremus, superuenit magistrrianus de urbe Constantinopolitana, qui nuntiauit, quia deo propitio precibus sanctis uestris et Constantinopolitani miserunt anathema Acacio et cum pace pascha celebrauerunt. iam quid sequatur, uestra intercessio apud deum laboret, ut ad perfectum serui sedis apostolicae inueniamur. epistolas uero, quas destinauerunt ad meam humilitatem supra memorati uiri beatissimi episcopi, pietati uestrae iunctas transmissi. Accepta die quo supra.

1 humillime *Car.* 2 epyri *V* infra *V*: inter ρ, intra *Bar.* 3 uisi *V*, corr. *Car.* 6 suorum *V* ('*graece ut mea coniectura est ferebatur τῶν hoc est „nostro“ Thiel*): om. *Bar.* 7 plecteretur *V*, corr. *Thiel* 13 scampinam ciuitatem *V*, corr. *Car.* Lychnidenses *V*, *correxi*: Lignidonenses *Car.* 14 nam *V*: nunc *Bar.* 17 miserunt *V*: dixerunt *Bar. in marg.* 18 pascha *V* quod *Bar.* 22 iuncta *V*, corr. *o*² 23 quo supra (*i. e. quo ep. 167*): qñ *V*

(216.)

SUGGESTIO DIOSCORI DIACONI.

Uerum est nulla esse gaudia, magnopere spiritalia, a quibus
 ex toto tribulatio possit esse <se>parata. gaudemus de unitate 2
 5 Constantinopolitanae ecclesiae, quae facta est cum sede apo-
 stolica; laetamur cotidie diuersorum episcoporum libellos
 nobis satisfactionis offerri. modicum in Ephesena ciuitate 3
 contigit scandalum, ubi contempta est et iniuriata synodus
 Chalcedonensis: est inuocato clementissimo imperatori hoc
 10 corrigere, quod et sperate cum dei adiutorio fieri. nunc, 4
 etsi post labores, etsi post intentiones plures, Antiochena
 ecclesia ordinata est: electus quidam Paulus est nomine
 presbyter Constantinopolitanae ecclesiae, quem huic honori
 aptissimum imperatoris testimonio comprobatum est. uoluerunt
 15 et temptauerunt hic eum ordinare; ego iussionis uestrae non
 immemor contradixi dicens 'iussit domnus noster beatissimus
 papa secundum antiquam consuetudinem ibi eum episcopum
 ordinari'. hoc obtinuit, quod praecepistis. orate, ut deus
 precibus apostoli Petri et ipsam ciuitatem cum pace faciat
 20 electum suscipere sacerdotem. et quia ista aguntur et in 5
 his cotidie proficit ecclesia catholica, insidiator antiquus
 excitauit monachos de Scythia, qui de domo magistri militum
 Uitaliani sunt, omnium Christianorum uotis aduersarios,
 quorum inquietudo non paruas moras generauit unitati
 25 ecclesiarum et magnopere de praedictae ecclesiae Antiochenae
 ordinatione. isti monachi, inter quos est et Leontius, qui se 6
 dicit parentem esse magistri militum, Romam festinant
 sperantes aliquanta capitula a beatitudine uestra confirmari.
 est in ipsis inter cetera, ubi uolunt dicere unum de trinitate

216. *Dat. (simul cum epp. 187 et 217—218) a. 519 die 29 Iunii per Eulogium. Edd. Car. I² 521; Bar. ad a. 519, 78; Collect. Con- cil.; Thiel 868. 4 separata o²: parata V 6 laetamur V 9 inuocato clementissimo imperatori V: inuocatus clementissimus imperator Car. 10 sperate V: sperat o² 24 unitate V, corr. o²*

crucifixum, quod est nec in sanctis synodis dictum nec in
 epistolis sancti papae Leonis nec in consuetudine ecclesiastica.
 quod si permittitur fieri, mihi uidetur dissensiones aut scandala
 7 non mediocria nasci inter ecclesias. istud Anastasius imperator
 magnopere catholicis imponere festinauit, istud et Eutychetis 5
 discipuli in synodo Calcedonensi proposuerunt, quia quotiens-
 cumque patres de dei filio domino nostro Iesu Christo
 disputauerunt, filium dei uerbum consubstantiali patri,
 homousion patri dixerunt. iste autem sermo ideo numquam est
 in synodis a patribus introductus, quia procul dubio catholicae 10
 8 fidei minime poterat conuenire. cuius sermonis si subtiliter
 adtendatur intentio, ad quantas haereses pateat et quae mala
 per eum possint disputationibus ecclesiasticis introduci,
 quoniam longum est, praesentes insinuare poterimus. unde
 sanum mihi uidetur et utile et ad pacem ecclesiarum 15
 conueniens nihil aliud responsum dare nisi 'sufficit sanctum
 Calcedonense concilium, in quo et aliae synodi continentur;
 sufficiunt epistolae papae Leonis, quas synodus confirmauit:
 nouitatem in ecclesiam introducere nec uolumus nec debemus'.
 9 est in propositione eorum callida et hoc dicere 'nos synodum 20
 Calcedonensem suscepimus; hoc speramus, ut iubeatis nobis
 eam exponere, quia non sufficit sic, quomodo est exposita,
 contra haeresim Nestorianam', non, quasi non intellegentes,
 nisi conantes per subtilitatem ad hoc nos adducere, ut
 disputetur de synodo Calcedonensi. quod si factum fuerit, 25
 dubia et infirma ostenditur et haereticorum omnium patuit
 10 errori. inter alia si post synodum Calcedonensem, si post
 epistolas papae Leonis, si post libellos, quos dederunt et
 dant episcopi et per ipsos satisfecerunt sedi apostolicae,
 iterum aliquid nouum addatur, sic mihi uidetur, quia quicquid 30
 factum est destruitur. Data III. Kal. Iul. Constantinopoli.

5 acatholicis V, corr. Car.: a catholicis o 9 omousion V nuqm V
 10 introductum V, corr. Car. 14 <per> praesentes Car. Bar. insinuare V
 poterimus V: praeterimus Bar. 29 satisfecer V 31 Iul. scripsi ex
 coniectura Thielii ab ipso celerius abiecta (cf. Beiträge 24 sqq.; Loofs
 in Harnackii 'Texte und Untersuchungen' . III 1/2 p. 232); Iuñ V

(217.)

ITEM SUGGESTIO GERMANI ET IOHANNIS EPISCOPORUM FELICIS ET
DIOSCORI DIACONORUM ET BLANDI PRESBYTERI.

Cum dei misericordia quo ordine et qua cautela communi-
5 cauimus in ecclesia Constantinopolitana, iam in aliis litteris
per seruum uestrum Pullionem directis uestra beatitudo
cognouit et similiter in aliis litteris non semel sed secundo,
qualia aemuli religionis homines temptant, significare curauimus,
ut nihil sit aut actum aut cogitatum fieri, quod lateat beati-
10 tudinem uestram: stat nobiscum cum dei adiutorio, quidquid
in Constantinopolitana ecclesia est ordinatum; non titubant
gaudia spiritalia, quae celebrauerunt et celebrant catholici.
causa Antiochenae ecclesiae ordinationis non nobis solos 2
labores fecit sed grandes tribulationes, quia homines festinantes
15 impedimentum facere generali unitati diuersis modis diuersa
impedimenta fecerunt. nostra erat propositio de his, qui se 3
suspendeerant de anathemate, in praedicta ecclesia ordinare
sacerdotem: non postuerunt ante oculos suos futurum iudicium
palam dicentes 'omnes, qui sedi apostolicae communicabant,
20 Nestoriani sunt' et magis illis non debere credere, qui modo
uidentur ad communionem sedis apostolicae reuocati. post 4
multas afflictiones et paene in tres menses a partibus protracta
certamina piissimus imperator sua auctoritate Paulum nomine
presbyterum de ecclesia Constantinopolitana elegit episcopum
25 fieri in ecclesia Antiochena, dicens inter alia et hoc testimo-
nium de ipso, quia duobus annis in Antiochia positus non
mediocriter resistebat Seuero haeretico. similia et omnes
catholici consonabant. omnia tamen ista de persona praedicti
imperator se promisit ad uestram beatitudinem relaturum.
30 harum tamen tribulationum prouisoires et socii et unitatis 5
ecclesiarum impedimenta monachi de Scythia fuerunt: qui

217. *Dat. ut ep. 216. Edd. Car. I^o 522; Bar. ad a. 519, 85; Collect. Concil.; Thiel 871. 2 xpi V, corr. α 3 DIAC V 9 cogitandum fieri α, cogitatum faciendum Bar. 13 antiocē V solus laboris V, corr. α²: solum labores ρ 20 credi mauult Thiel 25 antiocena V 31 scytia V*

postea<quam> hic defecerunt adsignati ab omnibus nihil
 pacificum cogitare, ad beatitudinem uestram cucurrerunt
 sperantes subripere et per litteras uestrae sedis suas intentiones
 6 confirmare. isti de sua prouincia episcopos accusant, inter
 quos est Paternus Tomitanae ciuitatis antistes. petitiones 5
 obtulerunt et coacti piissimi principis et domni Uitaliani
 magistri militum iussione frequenter ad audientiam causae
 conuenimus, non quasi uolentes in his negotiis nos occupare,
 quia nobis sunt ante oculos beatitudinis uestrae praecepta,
 quibus praecepistis, ut causae tantum, ubi ueneramus, intenti 10
 nullis aliis negotiis misceremur, sed sperantes posse intenti-
 7 ones eorum pacari ad hoc descendimus. et quia nobis diu
 laborantibus et illis nullam suscipientibus rationem nihil
 proficiebat, in quo tendebamus, clementissimus imperator in
 conuentu publico, ubi et nos interesse iussit, Paternum 15
 praedictum episcopum et magnificum uirum Uitalianum reduxit
 ad gratiam; accusatores quoque eius suo praecepit episcopo
 supplicare. monachi uero cum similiter ad concordiam quaere-
 rentur, fuga lapsi maluerunt de ciuitate disce<de>re quam ad
 8 concordiam peruenire. magnopere praedicti monachi ad 20
 Italiam uenientes aliquanta capitula proponere habent, inter
 quae et 'unum de trinitate crucifixum' continetur, sperantes
 ita confirmari ex auctoritate beatitudinis uestrae. sicut et in
 aliis litteris significauimus, et modo hoc dicimus, ut nulla
 nouitas a sede apostolica scribatur, quia et nos ante impera- 25
 9 torem et ante senatum hoc indicauimus dicentes: 'extra
 synodos quattuor, extra epistolas papae Leonis nec dicimus
 nec admittimus; quicquid non continetur in praedictis synodis
 aut quod non est scriptum a papa Leone, non suscipimus,
 quia si uoluerit dominus noster qualemuis nouitatem scribere, 30
 peius erit istud initium quam illud, quod factum est per

1 quam *addidi* hinc discesserunt *Bar.* 3 subrepere *p* 5 thó-
 mitanę *V* 10 ubi *V*: cui *Bar.* 12 paccari *V* 15 interesse
 iussit *scripsi*: interuissit esse *V*, interfuimus *Car.* 19 discere *V*, *corr.* o
 25 imp̄ *V* 27 im̄ *V* 31 initium *V*: uitium *Bar.*

Eutychetem. sufficere debet ecclesiae, quod per LX annos ab Eutychete usque modo sustinuit'. nobis quod uisum est, 10 scripsimus; in uestra potestate est deliberare, quod uobis deus imperauerit, quoniam hoc illi nituntur asserere eo modo
 5 sibi satisfacere cupientes, ut ita profiteamur et dicamus unum de trinitate passum esse, quod nec patres nec synodi dixerunt. ista ideo per singula exposuimus, ne illorum 11 subtilitas gloriatur in nostra simplicitate: propter istas nouas suas intentiones Uitaliano magnifico uiro subripuerunt et
 10 talia uindicare et pro talibus rebus contra nos, quaecumque potuit, impedimenta afferre, cuius immutationem omnis nobiscum deflet ecclesia. quapropter rogamus, ut consueta cautela et 12 qua solet dominus noster uigilantia cogitetis, et quomodo suscipiendi sint, qui a nobis taliter recesserunt et a nostra
 15 fuerunt communione seiuncti, et quid eis respondeatur uel quomodo eorum capitula repellantur, quia eos omnes Constantinopolitana catholica exhorret ecclesia. Data III. Kal. Iulias Constantinopoli.

(218.)

20

ITEM SUGGESTIO QUORUM SUPRA.

Filius uester magnificus uir Iustinianus res conuenientes fidei suae faciens basilicam sanctorum apostolorum, in qua desiderat et beati Laurentii martyris reliquias esse, constituit: sperat per paruitatem nostram, ut praedictorum sanctorum
 25 reliquias celeriter concedatis. habuit quidem petitio praedicti 2 uiri secundum morem Graecorum et nos e contra consuetudinem sedis apostolicae exposuimus. accepit rationem. et quia talis feruor est fidei eius, qui mereatur quicquid de apostolica sede depoposcerit, et tale est, quod sperat, unde

1 euthichetem V 2 eutichete V 4 impauerit V, corr. α 9 subreperunt edit. reg. 14 suspendi α, unde suspendendi o² 16 fort. omnis 18 Constantinopolim V

218. Dat. ut ep. 216. Edd. Car. I² 524; Bar. ad a. 519, 93; Collect. Concil.; Thiel 873. 28 meretur V, correxi 29 uide ex tunc corr. V

et salus animae et fidei affectus accrescat, talibus desideriis
 3 postulata competit non negare. unde si et beatitudini uestrae
 uidetur, sanctuaria beatorum Petri et Pauli secundum morem
 ei largiri praecipite, et, si fieri potest ad secundam cataractam
 ipsa sanctuaria deponere, uestrum est deliberare. petit et de 5
 catenis sanctorum apostolorum, si possibile est, et de craticula
 4 beati Laurentii martyris. ista sunt desideria praedicti uiri,
 in haec fides ipsius est incitata. propter hoc in urbem uestram
 uirum spectabilem Eulogium magistrianum direxit, hoc sibi
 satisfacere iudicans, si de ipso fonte, de quo per omnem 10
 terram sanctuaria apostolorum sunt data, inde et ipse reliquias
 suscipere mereatur. et bene facitis causam ecclesiasticam,
 magnopere in contestatione dei, tali homini commendare,
 cuius sinceritas et integritas circa religionem catholicam nota
 5 est omnibus hominibus. hinc uoluerunt capsellas argenteas 15
 facere et dirigere, sed postea cogitauerunt, ut hoc quoque a
 uestra sede pro benedictione suscipiat. singulas tamen capsellas
 per singulorum apostolorum reliquias fieri debere suggerimus.
 Data III. Kal. Iul. Constantinopoli.

(219.)

20

HORMISDA GERMANO ET IOHANNI EPISCOPIS FELICI ET DIOSCORO
 DIACONIS ET BLANDO PRESBYTERO. Opinionum diuersitas diu
 nos facit de prosperitate uestra uel de susceptae actionis
 qualitate sollicitos, praecipue cum nihil certum tam diuturno
 tempore uestrae dilectionis potuissemus rescriptione cognoscere. 25
 nos tamen reperta latoris occasione haec ipsa significare
 maluimus. quapropter salutantes, cum dei omnipotentis auxilio
 incolomes nos esse cognoscite, quod et de uobis audire
 2 desideramus. sed ut de omnibus, quae gesta sunt, nostram

6 graticula V, corr. α 9 hoc α: in V compendium ita pictum est,
 ut utrum hoc an haec sit difficile distinguas 18 deberi V, corr.
 cod. Angelic.

219. Dat. a. 519 die 25 Apr. Edd. Car. I² 499; Collect. Concil.;
 BTA I 421; Thiel 866; commemorat Bar. ad a. 519, 71. 21 or-
 MISDA V 22 DIAC V 25 rescriptiones V, corr. α²

plenius possitis instruere notionem, a quibus personis uel in quibus locis bene, sicut credimus, suscepti fueritis uel ubi aut sub qua festiuitate resurrectionis dominicae caritas uestra tenuerit diem et quid deinceps egeritis, per omnia rescriptis
 5 currentibus declarate, quatenus cogitationem nostram de uestra et actuum prosperitate releuare possitis et, si quid instructioni, quam suscepistis, causae defuerit, subiungere cum dei nostri solatio ualeamus. Data VII. Kal. Maias Eutharico cons.

(220.)

10 **HORMISDA QUIBUS SUPRA.** Animus noster diuturna redditur expectatione sollicitus; praecipue ad tantum principem destinati sub celeritate nos certiores debuissetis efficere. nam ante diem ascensionis dominicae litteras uestras credebamus nos posse
 15 suscipere. idcirco tam uestrae sospitatis indicia quam 2 profectum causae, quam peragendam cum dei nostri iuamine suscepistis, desiderantes agnoscere Paulinum ecclesiae Romanae defensorem cum scriptis praesentibus destinare curauimus, tam principi litteras quam singulis, quibus oportuit, dirigentes. quapropter deum nostrum congruis precibus oramus, ut ipse
 20 salutem uestram sua propitiatione custodiat et causae qualem desideramus concedere dignetur effectum, quia nihil maius inter titulos imperatoris optimi adscribitur, quam si eum ecclesiae gratia praesens et futura praedicare mereatur pacis auctorem. Data III. Kal. Maias Eutharico cons.

(221.)

25 **HORMISDA LEGATIS NOSTRIS QUIBUS SUPRA.** Necesse est, ut uel de iniunctae actionis statu uel de uestrae dilectionis

5 nostram *Const.*: uestram V 6 instructioni V, corr. a

220. *Dat. a. 519 die 29 Apr., per Paulinum. Edd. Car. I² 500; Bar. ad a. 519, 71; BTA I 422; Collect. Concil.; Thiel 867.* 10 **HORMISDA** V 16 desiderantes *scripsi*: designant V, desideramus o² 28 ecclesiae gratia *scripsi*: ecclasticę grē (= gratie) V, ecclesia graeca o²

221. *Dat. a. 519 die 29 Apr. per Stephanum negotiatorem. Edd. Car. I² 500; Collect. Concil.; BTA I 422; Thiel 868; obiter commemorat Bar. ad a. 519, 70.*

cogitemus absentia, et pro his rebus sollicitudo nostra non
 2 patitur scribendi quaslibet occasiones omittere. antehac per
 magistrianum, qui in patricii Symmachi remeavit obsequium,
 litteras karitati uestrae direximus, hortantes, ut nos de uni-
 uersis, quae in causa ecclesiastica gesta sunt uel geruntur,
 non omitteretis instruere: quod et facere pro nostrae cogitati-
 onis releuatione debebitis. nostri enim uoti est, ut labori
 uestro deus omnipotens desideratum concedere dignetur
 3 effectum. Stephanum negotiatorem, per quem uobis nostra
 contradentur alloquia, in quo ratio poposcerit, competentibus 10
 solatiis adiuuate, quia hunc semper nostrum fuisse recolitis.
 Data eodem die.

(222.)

ITEM SUGGESTIO DIOSCORI DIACONI.

Erat optabile et uoto nostro conueniens consonantia praeteri- 15
 tis nuntiare, scilicet pontificem Constantinopolitanae ecclesiae
 Iohannem esse superstitem et confessionem libello editam.
 cuius merita non est dubium deo placere, qui inter catholicos
 et communicatores sedis apostolicae meruit ad aliam ex hac
 2 uita discedere. in cuius locum Epiphanius quidam presbyter 20
 quondam syncellus eius accessit. cuius initia bona uidentur,
 nam rationabilia loquitur et promittit patrum se regulas
 seruaturum pacem unitatemque ordinatam non dissipare sed
 3 magis augere. ista sunt quae promittit; quid tamen opere
 possit implere, adhuc ignoramus; has siquidem litteras 25
 quartum post ordinationem eius diem reperta occasione
 transmisimus necdum cum eo communicauimus, non quasi
 4 resistentes sed quia adhuc ab eo non sumus inuitati. superest

1 nra ex ura corr. V 4 ortantes V 6 obmitteretis V 12 eodem
 die] scil. quo ep. 220

222. Dat. a. 520 ineunte fere mense Martio; acc. die 7 Apr. Edd.
 Car. P 531; Bar. ad a. 520, 7; Collect. Concil.; Thiel 911. 14 DIAC V
 21 sincellus V successit Car. 26 quarta . . eiusdem reperta p.
 quarta . . eiusdem die reperta Car.

ut beatitudinis uestrae insistat oratio, quatenus diuinae gratiae adiutorio talis erumpat, per quem de perfecta possimus unitate gaudere. Accepta VII. Idus Apriles Rusticio cons.

(223.)

5 ITEM SUGGESTIO GERMANI ET IOHANNIS EPISCOPORUM FELICIS ET
DIOSCORI DIACONORUM ET BLANDI PRESBYTERI.

Non miramur apostolatus uestri precibus cuncta nobis prospera successisse, scientes, quod amplius nostro ministerio uestra pro nobis elaboret oratio. ita enim totus se ecclesiastici
10 negotii tulit euentus, ut dubitari non possit beati Petri per singula prouenisse miraculum: primum, quod tantum in ipsis, qui dignitate funguntur, inuenimus religionis ardorem, ut Uitalianus, Pompeius et Iustinianus nobis occurrerent in decem milibus et de aduentu nostro cum uestra gratiarum
15 actione gloriari non arbitrarentur indignum; deinde, quod tanta fuit etiam in plebe deuotio, ut pars maxima populorum cum cereis simul et laudibus uestris nostrum praestolaretur aduentum. sub hac itaque celebritate secunda feria hebdomadae 2 maioris Constantinopolim sospites hilaresque peruenimus posteroque die piissimo principi praesentati tanto eius releuati sumus affectu, ut, si alia minime praecederent, sola nobis ad solatium piissimi principis gratia suffecisset. sed orationibus 3 uestris maiora secuta sunt; nam eo die sub senatus cuncti praesentia episcopi quoque quattuor affuerunt, quos Iohannes
25 Constantinopolitanus antistes pro partis suae defensione transmiserat: quibus libellum apostolicae sedis ostendimus omniaque in eo recte canonica esse probauimus. postremo quinta feria, 4 hoc <est> cena domini, ad palatium in generali conuentu

1 quatinus V 3 ids aprilis V

223. *Data (simul cum epp. 159—165 et 167) a. 519 die 22 Apr. per Pullionem; accepta die 19 Iunii. Edd. Car. P^o 492; Collect. Concil.; Thiel 856. 5 EPI V, corr. α 6 DIAO V 18 ebdomade V 22 sufficisset V, corr. α 26 omnia que V 27 recta canonica <que> Car. 28 est add. p, <est in> Car.*

uenit episcopus et perlecto libello consentiens cum summa deuotione subscripsit. quis explicet, quanta illic principis pariter ac senatus laetitia fuerit, quas ibi lacrimas gaudia pepererint, quas uoces uel in laudem principis uel in sedis uestrae totius coetus et cleri fauor emisit? explicari haec relatione non possunt sed considerationi uestrae portitorique 5 relinquimus, quod eloqui non ualemus. a palatio in ecclesia summa cum celebritate peruemimus, ut fidei animorumque concordiam communionis quoque roboraret. credi uix potest, quis fletus laetantium, quae inmensitas fuerit exundatioque 10 populorum: ipsa suam laetitiam turba mirabatur nec dubitari poterat manum affuisse caelestem, quae talem mundo contulit 6 unitatem. Acacii praeuaricatoris anathematizati nomen de diptychis ecclesiasticis sed et ceterorum episcoporum, qui eum in communione secuti sunt, sub nostro conspectu signi- 15 ficamus erasa; Anastasii quoque ac Zenonis nomina similiter ab altaris recitatione summota. pax est orationibus uestris Christianorum mentibus reddita; una totius est ecclesiae anima, una laetitia; solus luget humani generis inimicus 7 uestrae precis expugnatione collisus. orate, ut Antiochenam 20 quoque similis felicitas inlustret ecclesiam, de cuius antistite adhuc tractatus nutare conspicitur, quoniam inter diuersa uota populorum de personae electione non constat. credimus tamen, quod precibus beatitudinis uestrae de ipsa quoque uelociter ordinatio digna proueniat, ut coepta pax temporibus uestris 25 per omnem mundum pariter dirigatur et cunctis partibus in apostolicam communionem fidemque conuenientibus perfecta, sicut pridem fuerat, omnibus membris capiti suo connectatur ecclesia. Accepta * *

5 clerici *V*, corr. *cod. Angelic.* fauor *V* o considerationi *ex* consideratione *V* 7 ecclesiam *p*, sed *cf. p. 683, 28* in generali conuentu
 9 communionis <solemnis> quoque <celebritas> roboraret *interpolauit Car.*
 11 sua leticia *V*, corr. *p* 14 dyptis *V* 16 erasa *scripsi*: erasos *V*
 tenonis *V*, corr. *o*² 18 est *Thiel*: et *V* 21 ecclesia *V*, corr. *a*
 27 perfecte *Car.* 29 fort. accepta <die quo supra> *i. e. die 19 Iun. anni 519*

(224.)

ITEM SUGGESTIO DIOSCORI DIACONI.

Per Eulogium u. c. litteras beatitudinis uestrae suscepimus,
 in quibus significastis intentionem monachorum Scythicorum et
 5 quomodo visum fuerat apostolatu uestro episcopo Constantino-
 politano causam delegare, ut ipse inter eos et qui ab eis
 impetuntur audiret. mihi quidem non displicuerat, quia ubi
 conscientia cum dei adiutorio nulla formidine terretur, a nullo
 debet declinare, immo magis festinare, ut per examen quod
 10 uerum est omnibus manifestetur. significastis mihi ab illis 2
 contestationem datam, ut non mihi haeretici iungerentur. quos
 dicunt haereticos, ego ignoro, nisi illos forte, qui synodum
 Calcedonensem suscipiunt, quos ego catholicos dico. Uictor
 diaconus dicitur: quidam cum isto, antequam nos Constantino- 3
 15 polim ingrederemur, habuerunt intentionem de uno de trinitate
 crucifixo et de Christo composito et de aliis capitulis. nobis
 hic positus obtulerunt contra ipsum libellum tam nobis quam
 episcopo Constantinopolitano: conuenimus in domum episcopi
 ut, inter eos intentio quae uertebatur, agnosceremus. praedictus 4
 20 episcopus synodum Calcedonensem protulit; legit ante omnes
 omnia, quae sunt in eodem concilio constituta, dicens 'praeter
 ista nihil mihi aliud dicatur: qui sequitur ista, potest inter
 catholicos esse'. praedictus Uictor respondit 'suscipio similiter
 et epistolas papae Leonis et sancti Cyrilli epistolas synodales,
 25 quae sunt in Calcedonensi concilio allegatae, et manu mea
 subscribo et sacramentis confirmo ista me suscipere et praeter
 ista nihil aliud praedicare, et si inuentus fuero aliquando

224. Dat. (simul cum ep. 188) a. 519 die 15 Oct., per Eulogium;
 accepta die 17 Nou. Edd. Car. P³ 527; Bar. ad a. 519, 122; Collect.
 Concil.; Thiel 894. 4 scythiarum V, correxi: Scytharum p 5 fuerit Car.
 6 causa V, corr. o 7 audiret *perperam* Thiel 8 terretur V, corr.
 Thiel 10 manifestatur V, corr. p 17 hinc V, corr. Bar. 19 in-
 tentionem Car. 24 cisilli V, corr. o² 27 inuentur V, corr. o

extra ista aliud praedicans, nullam circa me peto misericordiam'.
 Scythae e contra inchoauerunt dicere 'addatur et unus de
 trinitate!' nos e contra diximus 'quod non est in quattuor
 conciliis definitum nec in epistolis beati papae Leonis, nos
 5 nec dicere possumus nec addere'. displicuit hoc dictum. 5
 Uictor tamen utrum sinceri animo haec diceret an doloso,
 quis nosse potest, nisi qui corda cognoscit? uerba ista nos
 6 audiuius: dei est animum iudicare. postea sine nobis
 magnificus uir Uitalianus magister militum inter se et
 episcopum Constantinopolitanum uocauerunt praedictum Uic- 10
 torem; locuti sunt cum eo: quid definierunt inter se, nescimus.
 7 postea nec Uictor ad nos uenit nec est causa dicta. isti
 tamen Scythae sciat beatitudo uestra quia omnes accipientes
 synodum Calcedonensem Nestorianos dicunt dicentes 'non
 sufficit synodus contra Nestorium' et sic debere synodum 15
 suscipere, quomodo ipsi exposuerint. qui homines quales sunt
 aut quales intentiones habent et quid uolunt in fide catholica
 introducere, cum dei adiutorio manifestatum est omnibus
 catholicis nec indiget causa meo labore, quam deus pro sua
 8 misericordia produxit ad lucem. ego, quod a patribus didici, 20
 quod semper ecclesia catholica seruauit, non tacui, non
 abscondi. unus est deus, de quo Moyses loquitur dicens:
 audi, Israel, dominus deus tuus deus unus est, et
 in alio loco ait: dominus solus ducebat eos. unius
 substantiae credimus trinitatem, quomodo praedixi, unam 25
 deitatem, tres personas, quia nec plures deos dicimus credentes
 unum deum esse, id est patrem et filium et spiritum sanctum,
 nec tres personas negamus, ne Sabellii dogma uideamur sequi.
 9 uerum est personam filii, id est uerbi dei, consubstantialem
 patri: ipsa caro facta est, ipsa in utero Mariae habitauit, 30

23 Deuteron. 6, 4 24 ibid. 32, 12

2 scythe V 6 sincero o² 7 cognoscet V, corr. p 11 definierint
 Car. 12 ista V, corr. o² 24 docebat V, corr. Thiel 28 uide-
 amus V, corr. cod. Angelic.

ipsa naturam humanam suscepit sine peccato, unde filius dei
homo factus natus est de uirgine Maria. propter quod eam 9
dei genitricem dicimus et credimus, quia unitas diuinitatis
et humanitatis, quae fieri coepta est ex quo Mariae angelus
5 Gabriel annuntiauit dicens: aue Maria gratia plena,
spiritus sanctus superueniet in te uel cetera, non
tantum in utero non est diuisa sed nec in partu nec in
nutrimentis nec in passione nec in sepulchro nec in resurrecti-
one nec in caelo separata est, quia unus est filius dei dominus
10 noster Iesus Christus, non in personis diuisus, non in naturis
separatus neque in potentia diuersus. idem est namque et 10
sustinens passionem, quia omnes haereses aut diuidens
quomodo Nestorius aut negans quomodo Eutyches aut minus
incarnationem credens quomodo Apollinarius aut fantasiam
15 introducens quomodo Manes a fide catholica sunt incisae:
homines operarii iniquitatis et hostes doctrinae apostolorum.
ista didici, ista audiui a maioribus nostris et, si forte citra
ista quid debeamus sequi ignoro, exponente beatitudine uestra
necesse est me sequi. Maxentius tamen quod sub abbatis 11
20 uocabulo dixit se congregationem habere, si interrogetur aut
cum quibus monachis uixit aut in quo monasterio aut sub
quo abbate monachus factus est, dicere non potest. similiter
et si de Achille dicere uoluero, rem facio superuacua; cui
hoc sufficit: semper latere propter conscientiam suam ab
25 omnibus catholicis damnatam. Data Id. Octobr. Eutharico
cons. Accepta XV. Kal. Decembr. cons. ss.

5 Luc. 1, 28 6 Luc. 1, 35

1 uñ (= unde) V: unus α, ipse Car. 5 gabriel^h V 12 hes (= hereses) V: homines o 13 eutiches V 14 Apollinaris o fantasia V, corr. Car. 15 a fide o²: a fides a fide V *Thielius totum locum 11 sqq. sic putat interpolandum: idem est namque <et creans mundum> et sustinens passionem. ideo omnes hominem aut diuidentes . . negantes . . credentes . . introducentes . . sunt excisi, omnes operarii etc.* 17 moioribus nīs V citra V: extra α 18 quod V, corr. o 19 quod V: qui o² 24 hoc V: hoc α, unde homini o² 25 idus octb. V

(225.)

ITEM SUGGESTIO GERMANI EPISCOPI FELICIS ET DIOSCORI DIACONORUM
ET BLANDI PRESBYTERI.

Magna est dei misericordia et inaeestimabilia eius iudicia,
qui nihil occultum dimittit, ut probetur uniuscuiusque con- 5
scientia. Dorotheus Thessalonicensis non nouus apparuit nec
ad praesens factum se demonstraui quem olim uera praedi-
cabat opinio. iste semper in malis suis desideriis inuolutus
data occasione exercuit quod contra fidem catholicam semper
2 parturibat scelus. in aliis litteris significauimus beatitudini 10
uestrae, quo ordine transeuntes Thessalonicam libellos non
potuimus suscipere; erat tamen constitutum post ordinationem
sanctae ecclesiae Constantinopolitanae unum ex nobis ad ipsum
dirigere, quia hoc spera<ra>t praedictus, ut unus ex nobis post
libellos susceptos cum ipso missas teneret, quasi testimonio 15
habens in generalitate se ad unitatem sedis apostolicae esse
3 coniunctum. etsi tardo, factum est tamen, ut uenerabilem
Iohannem episcopum ad ipsum dirigeremus; directus est cum
ipso ex communi electione Epiphanius presbyter germanus
uenerabilis Illustris episcopi; erat cum ipsis et Licinius 20
4 comes scholae ex ordinatione clementissimi imperatoris. qui
Licinius tamen cum prius pro alia causa Thessalonicam esset
directus, congregata synodo de paroecia ecclesiae Thessaloni-
censis ibi est inuentus <ex>spectans secundum promissionem
unum ex nobis. uoluerunt ipso praesente libellos facere et 25
subscribere. quod factum est: signauit ipsos libellos praedictus
uir, ueniens Constantinopolim factum nuntiauit; dicebatur

225. *Dat. a. 519 medio uel exeunte mense Octobr. (per Paulinum?);
accepta die 28 Nou. Edd. Car. P^o 514; Bar. ad a. 519, 128; Collect.
Concil.; Thiel 898. 2 DIAC V 7 factum se V: factum sed a, unde
factus sed o, factus sed <se> Car. 9 exseruit Thiel 10 parturiebat o
11 thessalonica V, correxi 13 ad o² (cf. 18): id V 14 sperat V, correxi:
sperabat Car. unum V, corr. Car. 17 tarde o² 19 presbyter. Germanus
uenerabilis <et> Illustris (illustris Bar.) episcopus erat interpolauit Car.,
cf. Beitr. 35 adn. 3 22 thessalonica V, corr. o² 24 spectans V,
corr. cod. Angelic. 27 <et> ueniens Car.*

nobis ab apocrisario Dorothei 'iubete dirigere, qui libellos
suscipiat'. deliberatum est, sicut praediximus, venerabilem
Iohannem episcopum ambulare et, ut haberet testimonium
subscriptionis illorum, rogauimus piissimum imperatorem, ut
5 et comes Licinius ambularet cum eo. quod et factum est. et 5
quia peruenerunt in ciuitatem, nuntiata est Dorotheo per
comitem Licinium praesentia nostrorum. qui direxit Aristidem
presbyterum cum aliis duobus episcopis, quos solus sciebat
aduersarios esse negotii, ut nostros uideret. cum quibus
10 uoluerunt facere in primis certamina de libellis dicentes 'sunt
capitula, quae debeant emendari'. dixerunt nostri non esse in
potestate ipsorum hoc facere: 'si uultis facere, deo gratias;
si non uultis facere, uenimus, salutauimus uos, perambulamus'.
discesserunt post ista uerba. ad aliam diem conuenerunt 6
15 iterum ista loquentes et, antequam propositionem uerborum
fecissent, ubi non est intentio generata, non iniuria secuta
est, subito populus insanus irruit super ipsum et duos pueros
occiderunt episcopi, caput etiam fregerunt episcopo in duabus
partibus et renes eius dissipauerunt et, nisi misericordia dei
20 et defensio sancti Marci basilicae eruisset eos de manibus
eorum, ibi perierant. liberati sunt tamen, quomodo dicitur,
quia manus publica superuenit, quae eos eruere potuit. ista 7
et istorum concinnamenta Dorothei malitia fabricauit, qui
ante biduum quam peruenirent nostri Thessalonicam super
25 duo milia baptizauit, sacramenta tanta erogauit in populo,
quae possint ipsis ad tempora sufficere, significans plebi, quia
fides recta mutatur. ista quomodo non habuerant excitare
populum? ista quem non inuitabant ad seditionem? post hoc 8
et ipsum libellum, quem fecerat cum episcopis, ante populum
30 scidit dicens 'ego istud usque ad mortem meam numquam

2 deliberatum *V*: denuntiaturum *a* 6 quia *notione temporali* nun-
tium . . praesentia *V*, *corr. Thiel*: nuntiatum . . praesentiam *Car.*,
nuntiatum . . praesentiam <adesse> *Bar.* 8 solos *Bar.* 24 thes-
salonica *V*, *corr. o*² 30 scindit *V*, *corr. Bar.*

facio nec facientibus consentio'. occiderunt et Iohannem uenerabilem catholicum, qui nos uenientes susceperat in domo sua, qui semper separatus fuit a communione Dorothei propter synodum Calcedonensem: in quo talem mortem exercuerunt, 9 qualem illi <qui> sanctum Proterium occiderunt. ista ad 5 clementissimum imperatorem peruenerunt et prope in tota ciuitate catholicis luctus est propter talia quae contigerunt scelera. promittit sancta clementia uindicare et iactare Dorotheum, quia nos contestati sumus pietatem eius dicentes 'nulla ratione Dorotheum inter episcopos aut in communione 10 sedis apostolicae potest beatissimus papa recipere' et contra, qui uoluerint eum in sua communione recipere, scire se esse 10 reos auctoritate ecclesiastica. ista ad notitiam beatitudinis uestrae festinauimus referre, ut nihil uos lateat, quod in istis partibus agitur. Accepta IIII. Kal. Decbr. Eutharico cons. 15

(226.)

HORMISDA GERMANO ET IOHANNI EPISCOPIS FELICI ET DIOSCORO
 DIACONIS ET BLANDO PRESBYTERO. Cum nos ecclesiasticae prosperitatis gaudia subleuarent et prope plenum laboris uestri fructum cottidie carperemus, repente nos inimica uni- 20 uersis, quae uotiuè successerant, fama confundit. cuius opinionis ordinem etsi uobis necdum referentibus suspicamur incertum, pro ipsius rei tamen magnitudine credidimus non 2 tacendum. itaque perlatum est fratrem et coepiscopum nostrum Iohannem, dum ad Thessalonicam pro suscipiendis tantum 25 libellis, qui promittebantur, accederet, ita plebis inrationabili seditione concussum, ut extincto primum eo, qui hospitium uenienti praeauerat, ipse quoque non dissimili caede mactatus 3 et uix sacrosancti fontis reuerentia uindicatus euaserit. cuius

1 Ioannem *Bar.* (*cf. p. 692, 8 sq. Iohannis catholici interitus quem... perhibetis extinctum*): hominem *V* 5 qui *add. Car.* 7 catholicus *Car.*

226. *Dat. a. 519 die 13 Oct. per Leonem. Edd. Car. I² 513; Bar. ad a. 519, 125; Collect. Concil.; BTA I 437; Thiel 892. 18 DIAC V 20 uniuersis script: uniuersi V Car., <de> uniuersis Thiel, uniuersa (scil. esse) Hartel 21 quae repente successerat Car. 27 sedicioni V, corr. o²*

seditionis initium sub interrogationis dolosae commento ab Aristide presbytero narratur exortum. uerum nos, si haec manifesta sunt, adeo de plebe non querimur. erit in potestate uenerandi principis temporis sui et catholici sacerdotis iniuriam, 5
 qua iubeat, resecare censura. sed id, quod ad nos attinet, 4
 cura peruigili per uos deo propitio desideramus impleri, quia nullum uolumus aut non reddita ratione conuerti aut sic rectam uiam fidei profiteri, ut sibi a principe aliquid sine doctrinae remedio causetur imponi. hoc igitur suggestione 5
 10 uestrae supplicationis peragite, ut Thessalonicensis episcopus, qui sub interrogationis obtentu ecclesiasticam pacem protracto in longum nititur dissipare negotio, quam a uobis suscipere noluit, a principe ad urbem directus ab apostolica percipiat sede doctrinam et, quicquid sibi dubium putat, huc ueniens 15
 praesenti a nobis inquisitione discat; sic enim probare potest se catholicae professionis seruare cautelam, non malitiose concepta uindicare certamina. sciat nos paratos esse et 6
 bene inquirentes instruere et errantes ad fidei rectum tramitem scientia duce reuocare, quia si dubitans paratam non uult 20
 experiri doctrinam nec rursus in simplicitate cordis, quae pacis et religionis causa iubentur, admittere, in aperto est, qua mente uel dei nostri praeceptis obsistat uel orthodoxi principis exempla contemnat. in hac ergo parte totus 7
 suggestionis uestrae actus immineat, quia nec illi alia possunt 25
 ratione saluari et incitatae plebis sub hoc melius moderamine causa sedatur. cum quo etiam Aristidem presbyterum clementissimus princeps ad nos uenire praecipiat, quia, sicut praefati sumus, omnes, quorum pax ecclesiastica ambiguitate diuiditur, simul ad communionem nostram depulsa mali erroris aegritudine catholicae scientiae cupimus sentire medicinam. prae 8
 terea, mox praesentia uos contigerit scripta suscipere, debe-

1 dolose V 2 ppbro V 8 aliqd V 12 qm (= quam) V: qm
 (= quoniam) α 14 putet Car. hē V 15 sic V: si p³ 16 cau-
 tela V, corr. p² 19 parata V, corr. p³ 21 admittere V 22 orthodoxi V
 28 omnis V, corr. p 31 mox <ut> p²

bitis ad nos de uestris aliquem destinare cum relatione, quae uniuersa contineat, unde <de> his, quae gesta sunt uel geruntur, sollicitudinem nostram releuare debeatis. datarium quoque litteris uestris adiungite, ne uobis portitoris tarditas possit adscribi. Data III. Idus Octobr. Eutharico cons. 5

(227.)

HORMISDA GERMANO ET IOHANNI EPISCOPIS ET BLANDO PRESBYTERO. Grauit nos Iohannis catholici afflixit interitus, quem haeretici Dorothei uesania perhibetis extinctum. nam eundem Dorotheum Constantinopolim iussu principis didicimus 10
2 euocatum. aduersus quem domno et filio nostro clementissimo principi debetis insistere, ne ad eandem ciuitatem denuo reuertatur sed episcopatus, quem numquam bene gessit, honore deposito ab eodem loco ad ecclesiam longius relegatur uel certe huc ad urbem sub prosecutione congrua dirigatur. 15
3 ad hanc etiam partem inuigilare debebitis, ne in loco eius Aristides totius mali incentor et conscius quibuslibet subreptionibus ordinetur, nam nihil prodest mutari personam, si eius deformis nequitia perseueret; sed talem uirum debetis eligere, ut de iudicio uestro cuncta catholicorum congregatio 20
4 gratuletur. his igitur obseruatis pro Thomae atque Nicostrati fratrum et coepiscoporum nostrorum personis intentio dilectionis uestrae uehementer debet incumbere. nam quid prodest ecclesiam redintegrasse, si ab eius corpore sacerdotes uideamus extraneos, quos in nostram communionem uos caute atque 25
rationabiliter non ignorastis esse susceptos? unde non leuiter nos res ista contristat, si ab his, qui sedis apostolicae

2 de inseruit Bar.

227. Dat. (simul cum ep. 175) a. 519 die 3 Dec.; per Paulinum. Edd. Car. P² 515; Bar. ad a. 519, 134; Collect. Concil.; BTA I 438; Thiel 903. 8 catholi V, corr. α 12 insistē V, corr. α 14 ad ecclesiam V: ac ecclesia Car., ab ecclesia Bar. 18 nū (= nihil) V: nū α, unde nulli o 19 eius deformis nequitia scripsi: eidem formis nequicie V, eiusdem formam nequitiae α, eiusdem forma nequitiae o² 23 pde V 24 corpore ex corporis V

praedicationem sequuntur, neglegantur qui in eius fide et
 consensu recepti sunt. idcirco, sicut hortati sumus, pro eorum 5
 communione atque loco serenissimo principi uehementer
 insistite; nam in eadem causa domno et filio nostro clemen-
 tissimo principi et uiro illustri Iustiniano filio nostro scripta
 direximus, hortantes, ut cum uestra, quantum ad ecclesiarum
 suarum receptionem pertinet, debeant caritate tractare. de
 quo uos articulo nostrae ordinationis suspicamur immemores:
 diximus enim, quemadmodum exclusis occupatoribus hi, de
 10 quibus loquimur, ad proprias reuertantur ecclesias, ut illi
 alibi, si tamen rectae sunt fidei, ordinentur. de personis 6
 Scytharum monachorum uir illustris Iustinianus nobis scripsit,
 quarum exemplaria litterarum fraternitati uestrae direximus.
 qui cum nollent sustinere uestrae dilectionis aduentum et
 15 obseruationum moras se dicerent ferre non posse, temptauerunt
 clam de urbe discedere. quos tamen nos fecimus sollicitius
 custodiri, ea, quae de uobis contraria dixerunt, uolentes
 agnoscere, ut, cum reuersi deo propitio fueritis, eorum error
 rationabilibus adhortationibus corrigatur. Data III. Non.
 20 Decembr. Eutharico u. c. cons.

(228.)

HORMISDA QUIBUS SUPRA. Ita nos incolomitatis et actuum
 uestrorum cura sollicitat, ut quamuis frequentibus occasionibus
 non praetermittamus hortari certos nos de his, quae circa
 25 uos aguntur, fieri litteris destinatis. nam et cum per hominem
 illustris uiri atque magnifici patricii filii nostri Agapiti
 desideriis nostris congruos miserimus affatus et nunc quoque
 anxietatis nostrae credidimus solatio, si ad uos praesentia
 scripta mitteremus: tantum est, ut de actibus atque sospitate 2

6 uestra quantum p²: quantum uestra V 7 receptione V, corr. p
 8 quo scripsi: eo (an eo?) V, eo a <non> immemores Car. 9 que
 admodum V, corr. a 12 scytharum V 16 tñ (= tamen) V: tum Car.
 19 adhortationibus V

228. Dat. a. 520 die 10 Iulii. Edd. Car. I² 536; Collect. Concil.;
 BTA I 439; Thiel 925. 24 certiores p² 28 solatium Car.

uestra nec non et de mora, per quam uos detineri plurimum dolemus, releuetis nos alloquiis sub occasione idonea portitoris. Data VI. Idus Iul. Rusticio u. c. cons.

(229.)

HORMISDA GERMANO EPISCOPO FELICI ET DIOSCORO DIACONIS ET 5
BLANDO PRESBYTERO. Animos nostros tam diuturnum dilecti-
onis uestrae silentium ut tantorum temporum contristat
absentia, praecipue cum uir magnificus patricius Symmachus
et uir illustris Romanus magister militum filii nostri reditum
apud nos caritatis uestrae sine dilatione promiserint, et 10
ignoramus, utrum illic causarum qualitas an certe fraus aliqua
simulata sub necessitate detineat, quia nobis sollicitudinem
sine cessatione gerentibus et paene uniuersos partium illarum
2 homines percontantibus diuersa et dissimilia nuntiantur. et
ideo, quoniam causas tantae tarditatis uos melius deprehendere 15
et intellegere potestis atque cognoscere, significare nobis ista,
de quibus noster cruciatur animus, debuistis, uel si est causa
dilationis idonea, sicut constitutum est, aliquem de uestris
3 ad nos oportuerat destinari. unde ne forsitan per uersutias
aut aliquam concinnationem uobis dilatio et impedimenta 20
generentur, sub celeritate nobis scribite, ut sub rationabili
ordinatione pro uestra repetitione ad filium nostrum impera-
4 torem clementissimum dirigamus. ergo. tam circa personas
quam de causa fidei, pro qua diu moramini, quid geratur,
instructe atque plenissime nobis uniuersa rescribite, ut omnibus 25
cognitis deo nostro fauente tractemus, quemadmodum personis
uestris et causae ipsius, cuius res agitur, possit misericordia
subuenire. Data Id. Iul. Rusticio u. c. cons.

3 rustico ¹ V

229. Dat. a. 520 die 15 Iulii. Edd. Car. I² 537; Collect. Con-
cil.; BTA I 440; Thiel 926; obiter commemorat Bar. ad a. 520, 28.
5 DIAC V 6 sq. tam . . ut V: tum . . tum Bull. Taur. 8 scym-
machus V 10 et 13 sin V 14 percunctantibus α 25 instructe V:
instructe o² 28 id id rustico ¹ V

(230.)

EXEMPLUM RELATIONIS POSSESSORIS EPISCOPI APRI. PER IUSTINUM
DIACONUM EIUS.

DOMINO BEATISSIMO ET INEFFABILITER MIRABILI ET IN CHRISTI
5 GRATIA PRAEFERENDO PAPAE HORMISDAE POSSESSOR IN DOMINO
AETERNAM SALUTEM. Decet et expedit ad capitis recurrere
medicamentum, quotiens agitur de sanitate membrorum. quis
enim maiorem circa subiectos sollicitudinem gerit aut a quo
magis est nutantis fidei stabilitas expetenda quam ab eius
10 sedis praeside, cuius primus a Christo rector audiuit: tu es
Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam
meam? arbitror uestram beatitudinem non latere, quantis 2
in Constantinopolitana urbe ecclesia laboret insidiis et ad
morem ueteris morbi in saniem uulnus iterum quaerat erum-
15 pere, quod obductum creditur cicatrice. unde cum quorundam
fratrum animus de codice Fausti cuiusdam natione Galli
Reginae ciuitatis episcopi, qui de diuersis rebus et frequentius
de gratia dei diserte uisus est disputare, in scandalum
moueretur aliis, ut se habent humana studia, in contrarium
20 renitentibus, me crediderunt de hoc ambiguo consulendum.
dixi quidem ea, quae a tractatoribus pro captu prop<rii> ingenii 3
disputantur, non ut canonica recipi aut ad synodaliu uicem
pro lege seruari sed habere nos certa, scilicet quae ueteri
lege uel noua conscripta et generalibus patrum sunt decreta
25 iudiciis, ad fundamentum fidei ac religionis integram firmitatem;
haec autem, quae antistites diuersi conscripserunt, pro qualitate
sui sine prauiudicio fidei solere censi. sed cum haec, 4
quantum in eorum frequenti postulatione persensimus, magis

10 Matth. 16, 18

230. Dat. a. 520; accept. die 18 Iulii. Edd. Car. I² 537; Bar. ad
a. 520. 12; Collect. Concil.; Thiel 916. 2 per iustinum (corr. ex
iustinianum) diaç eius V caractere minutiore inter columnas 9 expec-
tanda Bar. 15 cicatricē V, corr. o² 16 animo V, corr. o² cuius
damnatione V, corr. o² 17 Reginae Car.: regia V, regiae o 21 pro-
prij o²: prop (relicto duarum fere litterarum spatio) V

eis excusatio uideretur, uel pro eorum prece uel pro obsequii occasione reddendi apostolatui uestro per Iustinum diaconem meum praesumpsi apices meae paruitatis ingerere, quibus principaliter orationum uestrarum munimen exposcens quaeso, ut consulentes, quid de praefati auctoris dictis uideatur, 5 auctoritate apostolicae responsionis agnoscant, maxime quod filii quoque uestri magistri militum Uitalianus ac Iustinianus praecipue super hac re rescripto beatitudinis uestrae similiter
 5 informari desiderant. codicem quoque retractandum antehac direxisse me memini continentem beati Pauli apostoli episto- 10 larum explanationes, pro quo rescripto gratulari non merui. unde simili prece depono, ut praerogatiuam benedictionis uestrae competenti responsione merear adipisci. Accepta XV. Kal. Aug. Rusticio cons.

(231.)

15

HORMISDA POSSESSORI EPISCOPO. Sicut rationi congruit, ut consulant ambigentes, ita par est respondere consultos, quia ipse impellit in errorem, qui non instruit ignorantem, nec quicquam aptius est studioso religionis quam inquisitio ueritatis, quando facilius deuium uitat, qui iter per quod gradiatur 20
 2 rogat. sed priusquam respondendi curam de his, quae dilectio tua percontatur, aggrediar, libenter in litteris tuis fidei tuae

3 mm presumsi V 9 ante hanc V, corr. Cas. 12 praerogatiua V, corr. Car.

231. Dat. a. 520 die 13 Aug.; respondet epistolae 230. Primus epistolam edidit ex codice et uetusto neque ex V pendente Ioh. Cochlaeus inter opera Iohannis Maxentii (Hagenouiae 1520) fol. xxviii (= ð). uerba usque ad initium § 10 ab ipso adferuntur Maxentio in tractatu, quem ex eodem codice Cochlaeus edidit ibid. fol. xxix (= µ); cf. Proleg. cap. III. e libris collectionis Auellanae ed. Car. I² 538, quem secuti sunt Bar. ad a. 520, 16; Collect. Concil.; BTA I 441; Thiel 926. 16 Incipit epistola quae dicitur esse papae Ormisdae ad Possessorem episcopum Aphrum qui est Constantinopoli. Dilectissimo fratri Possessori Hormisda ð 17 consolant V par est ðµ: parē V 19 est aptius trsp. ðµ 20 facilius V: facillime ð, om. µ deuia µ per Vµ: om. ð gradiatur µ 22 adgrediar ðµ: aggrediatur V

me fateor inuenisse feruorem, cuius calore succensus rediuuiam
in illis partibus infidelium peruersitatem uigere suspiras.
dignissimus dolor, qui dedita deo corda contristet, nec enim
est apud eos lapsus inlamentabilis, quibus est igniculus
5 caritatis, quia unum spiritalium uotum est salus inconcussa
cunctorum. sed non est ignota ecclesiis dei de huiusmodi 3
procellis aut insueta tempestas: quamuis rectoris sui gubernaculo
inconcussa persistat, uariis tamen insurgentium fluctuum
laborat uexata turbinibus. nam unde est psalmidici uox 4
10 prophetae, qui ipsius ecclesiae personam spiritu, quo implebatur,
adsumens saepe inquit expugnauerunt me a iuuentute
mea, etenim non potuerunt mihi? concutiunt, sed in
nihilò praeualebunt. adhuc in area sumus, mixta sunt frumenta
cum paleis, gemunt boni consortia malorum; sed superest
15 flamma non necessariis et parata sunt horrea iam probatis.
ubi terrarum non ista permixtio? nos fixis decet instare 5
uestigiis: proficiemus inter aduersantes propriis bonis, si
erroribus non inuoluamur alienis; probat enim uirtutis suae
uolidum robur, qui cum impellitur non mouetur. ubi non 6
20 uariae temptationis aculei? quales per hunc fere iugem annum
quorundam Scytharum, qui monachos praeferebant specie non
ueritate, professione non opere, subtili tectas calliditate
uersutias et sub religionis obtentu famulantia odiis suis
uenena pertulimus studentes eos ab interno uulnere medica-
25 bilis patientiae moderamine sanare, beati Pauli monita non
tacentes: noli uerbis contendere; ad nihil enim
utile est nisi ad subuersionem audientium? sed 7

11 Psalm. 128, 2 26 Tim. II 2, 14

1 succensus V 3 dolor qui dedit adeo V contristet &μ 4 qui-
bus V&: apud quos μ 6 ecclesiae Bar., ecclesia . . aut <ipsi> insueta
Bull. Taur. 8 inconcussa etc. per *anacoluthiam*, quasi 6 praecessisset ec-
clesiae incursantium μ 16 <est> ista Bar. instare V: stare &μ
18 inuoluamus V 19 qui om. & moueatur & 20 per hunc Vμ:
nunc & 21 sytharum V 25 moderatione &μ 26 tacentes Vμ:
tenentes &

- quando uirus, quod uiscera penetrarit, euellitur? quando corda male sibi credula ueritatis obtemperant institutis? quando induit oboedientiae humilitatem opinionibus suis uallata superbia? quando acquiescunt paci contentionum studiis adsueta, sola certamina amantes de religione captare et 5
- 8 mandata neglegere? numquam apud eos caritas nouo commendata praecepto, numquam pax dominico relicta discessu: una pertinacis cura propositi rationi uelle imperare, non cedere; contemptores auctoritatum ueterum, nouarum cupidi quaestionum: solam putantes scientiae rectam uiam qualibet conceptam 10 facilitate sententiam; eo usque tumoris elati, ut ad arbitrium suum utriusque orbis putent inclinandum esse iudicium, nec in numero fidelium deputantes sequaces traditionis paternae, si suae uiderint cedere nolle sententiae; docti crimina serere, obrectationum uenena componere, integrum ecclesiae corpus 15 odisse, seditiones instruere, inuidiam concitare et pro oboedientia, quae in coenobiis principatum regularis obtinet
- 9 disciplinae, obstinationem pertinacis amare superbiae. non illos potuimus monitis, non mansuetudine, non auctoritate comprimere. in publicum usque prodire conuentum ad 20 concussionem quietis circa regum etiam statuas inclamantes, et nisi fidelis populi constantia restitisset, per diabolicae semina nefanda zizaniae apud illos dissensionem et discordiam commouissent, per quos adiutorio dei de regionibus eorum est pulsa dissensio. sero probauimus prophetica apostolum 25 uoce dixisse in nouissimis diebus instare tempora periculosa

26 sqq. Tim. II 3, 1—2 et 5

1 penetrarit *V*: penetrauerit *ϑμ*, penetrauit *Car.* 2da *V* 4 studiis *V*ϑ: stimulis *μ* 5 amantes *V*: auentes *ϑμ* 10 conceptam *ϑ*: concepta *V*, susceptam *μ* 13 sequacem *ϑμ* 14 sua eviderint *V* credere *ϑμ* 16 struere *ϑμ* 17 cenobiis *V* obtinet *V*ϑ: tenet *μ* 19 potuimus illos *trsp.* *μ* non ante mansuet. *om.* *ϑ* 21 concursionem *V* inclamantes *V* 23 illos *V*ϑ: eos *μ* dissensionem *ϑμ*: dispensationem *V* 24 regionibus *Vμ*: regione *ϑ* eorum *ϑμ*: *om.* *V* 25 dissensio *ϑμ*: dissent *V*, de eis *Car.*, <dissensio> de eis *Bar.* 26 instaret *V*

- et fore homines sui tantum amatores, habentes formam pietatis, uirtutem autem eius abnegantes, itaque esse uitandos. haec ideo dilectioni uestrae indicanda sub occasione credi-
 10 dimus, ne, si illuc fuerint forte delati, ignorantes, quemadmodum
 5 se in Romana urbe tractauerint, sub aliqua uerborum simula-
 tione deciperent. hi uero, quos uos de Fausti cuiusdam Galli
 antistitis dictis consuluisse litteris indicastis, id sibi responsum
 habeant neque illum neque quemquam, quos in auctoritatem
 patrum non recipit examen, catholicae fidei aut ecclesiasticae
 10 disciplinae ambiguitatem posse gignere aut religiosis praeiudicium
 comparare. fixa sunt a patribus, quae fideles sectari
 debeant instituta; siue interpretatio seu praedicatio seu uerbum
 pro populi aedificatione compositum, si cum fide recta et
 doctrina sana concordat, admittitur, si discordat, aboletur.
 5 unum est fundamentum, extra quod quaelibet. fabrica si
 consurgit, infirma est; super illud, quisquis aedificat seu
 uilia seu pretiosa, consideret. errat autem is, qui a uia, quam
 patrum electio monstrauit, exorbitat. nec tamen improbatur 11
 diligentia per multa discurrens sed animus a ueritate declinans.
 10 saepe ex his necessaria prouidentur, de quibus ipsi aemuli
 conuincantur, instructio nec uitio dari potest nosse, quod
 fugias, atque ideo non legentes incongrua in culpam ueniunt
 sed sequentes. quod si ita non esset, numquam doctor ille
 gentium adquieuisset nuntiare fidelibus: omnia probate,
 15 quod bonum est tenete. non ab re est etsi mundanum, 12
 non tamen a ratione discretum miscere sermonem. fertur

15 cf. Cor. I 3, 10—12 24 Thessal. I 5, 21

1 fere V 3 credimus μ 4 dilati V 5 in om. φμ 6 deciperent V:
 possint aliquos decipere φμ; *huc usque* μ hii V: hinc φ quos V: quod φ
 7 dictis om. φ id V: iis φ 8 auctoritate V 12 seu V: siue φ
 13 pro φ: om. V 14 oboletur V 16 quisquis Vφ: quisque quae
Thiel superaedificat φ (cf. *Vulgatam*) 17 erat V is qui
 a uia quam φ: es a uia qui quam V, a uia qui ab eo quod o²
 20 ex Vφ: de *Car.* iis φ prouidentur . . instructioni φ 24 ad-
 nunciare φ omnia <autem> a *cum Vulgata* 25 abs *edit. reg.* 26 *sqq.*
 fertur . . proposuisse φ: fert. . profuisse V

quidam nobilis arte pingendi, cum equum peniculo uellet
 explicare perfectum, asellum sibi proposuisse pingenti, asserens
 non ut iumentum imitaretur informe sed ne in alicuius
 13 deformis liniamenti similitudinem lapsus incideret. non improvide
 patrum ueneranda sapientia fideli posteritati, quae essent
 canonica dogmata, definiuit, certa librorum etiam ueterum in
 auctoritatem recipienda sancto spiritu instituente praefigens,
 ne opinioni suae lector indulgens non quod aedificationi
 ecclesiasticae conueniret sed quod uoluntas sua concepisset
 assereret. quid ergo calumniantibus opus extra constitutos
 ecclesiae terminos porrigere quaestiones et de his, quae ita
 habentur dicta, quasi dicta non sint, mouere certamina, cum
 Christiana fides canonicis libris et synodalibus praeceptis et
 patrum regularibus constitutis stabili et inconcusso tramite
 14 limitetur? de arbitrio tamen libero et gratia dei quid Romana
 hoc est catholica sequatur et seruet ecclesia, licet et in uariis
 libris beati Augustini et maxime ad Hilarium et Prosperum
 possit cognosci, tamen et in scriniis ecclesiasticis expressa
 capitula continentur, quae si ibi desunt et necessaria creditis,
 destinabimus, quamquam qui diligenter apostoli dicta consi-
 15 derat, quid sequi debeat euidenter agnoscat. Data Id. Aug.
 Rusticio u. c. cons.

2 perfectum om. § 3 informem V 4 deformis §: formis V,
 informis Car. lineamenti § inprovida § 6 definiunt V
 10 opus <erat> Bar. 11 quaestiones V: quae rationis § 13 prae-
 ceptis V: 'al. disciplinis' V man. 1 in marg., disciplinis § 15 quid §:
 quod V 16 et in V: ex § 17 augusti V 18 possit cognosci V:
 abunde posset agnosci § 19 capla V si ibi §: sibi V, si tibi c²
 20 destinabimus §: destinamus V apostoli dicta V: apostolica § 21 post
 agnoscat addit deus te incolumem custodiat frater charissime § 1d ag
 ceteris omissis V 22 u. c. cons. scripsi: ac consulibus §, ac <Olybrio> con-
 sulibus interpolauerunt Fulgentii edd. recentiores

(232.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAË. Quo fuimus semper et quo sumus studio pro conciliandis sententiis catholicam fidem colentium, ut eodem animo cuncti uenerentur lumen
 5 indiuiduum trinitatis, palam fecisse dinoscimur nunc legatum ad uestram beatitudinem ultro ob hoc ipsum dirigentes Gratum u. s. magistrum scrinii, quo remedium tandem reperiatur discordiis uaria certantium, nunc prono libentique
 10 unitatis uestra sedes apostolica credidit destinandos. profecto 2 etenim tamquam ipsam pacem et iucundis eos oculis asperimus et extensis manibus duximus amplectendos; quin etiam omni intentione ordinauimus, ut uenerabilis ecclesia Constantino-
 politana nec non complures aliae uota suscipiant uestra non
 15 solum in ceteris sed in auferendis etiam nominibus ex sacris diptychis, quae remouenda maxime postulastis. uerum nonnullae 3 fuerunt urbes et ecclesiae tam Ponticae quam Asianae ac praecipue Orientales, quarum clerici uel populi omnibus pertemptati minis atque persuasionibus tamen nequaquam
 20 flexi sunt, ut tollant antistitum et repellant nomina, quorum apud eos opinio floruit, sed morte uitam duriorem aestimant, si mortuos condemnauerint, quorum gloriabantur uita superstitum. quid igitur faciamus huiusmodi pertinaciae, quae nec dictum audiens existit et tormenta in tantum despicit, ut

232. Dat. a. 520 die 9 Sept. per Iohannem episcopum; accept. die 30 Nou. Praeter Auellanam hanc epistulam seruauit collectio Dionysio-Hadriana = H, i. e. consensus codicum h^1-^{10} et \bar{a}^2 , quos enumerauit p. 83. Edd. Car. I² 547; Bar. ad a. 520, 54; Collect. Concl. iam inde a Merlino; Thiel 941 et praeterea editiones Dionysio-Hadrianae. 5 dinoscimur H (exceptis $\bar{a}^2 h^6$; ex dinoscimus corr. h^5 man. 2): dinoscitur $Vd^2 h^6$ 6 ipsud $h^1 h^2 h^3 h^6 h^7$ 7 gratum uestrum (uestri h^8) magistrum $h^4 h^6 h^8 h^{10}$ 8 repperiatur V atque ex parte H proni H 13 ordinabimus $h^1 h^2 h^3 h^7 h^{10}$ constantinopolina V 15 cētis V 16 dypticis V (h^9 man. 2), dypticis H (dipticis $h^5 h^6$, dapticis h^4) 17 pontificae $h^2 h^5 d^2$ asiae H 19 pertemptaminis $h^4 h^6 d^2$ 21 eos H: om. V floruit V 21 mortem H 22 gloriabantur H (exceptis $h^8 h^9$) 24 dictum V: dictu H, dicto o²

amplum sibi ac festiuum iudicet, si corpore prius quam
 4 religioso desistat consilio? nobis quidem uidetur opus esse
 mollius agendi et clementius. quae si non in tua sanctitudine,
 iam nec in alio poterunt inueniri. nam neque sanguinis et
 suppliciorum cupidi, quod dictu etiam graue est, libellum 5
 suscepimus neque ut paruo discrimine remaneant imperfecta
 concordiae desideria, sed ad prorogandam quo possumus ordine
 coniunctionem membrorum ecclesiae. utrum itaque praestantius
 erit minorum gratia in totum esse nobis absectas tantas
 multitudines an concessis exiguis et remissis maiora et omni 10
 ratione quaerenda corrigi, ut, quae non licuit per omnia,
 5 saltem ex necessariis partibus allegantur? ueniam itaque
 nominum postulamus, non Acacii, non utriusque Petri, non
 Dioscori uel Timothei, quorum uocabula ad nos datae
 sanctitatis tuae epistolae continebant, sed quos in aliis 15
 celebrauit ciuitatibus episcopalis reuerentia et hoc exceptis
 urbibus, ubi uestrae beatitudinis libellus iam in plenum
 admissus est, nisi hanc quoque partem beniuolentia statuerit
 6 uestra mitius corrigendam. uerum nec iudicio res caret sedis
 apostolicae, ut non magis uenia dicenda sit quam deliberata 20
 iam ac perspecta definitio: Anastasius siquidem religiosissimae
 memoriae, uestrae culmen ecclesiae, palam aperteque consti-
 tuerit, cum ob hoc idem scriberet negotium decessori nostro,
 satis esse pacem affectantibus, si nomen tantum reticeatur
 Acacii. ergo priora uestrae sedis constituta sequitur, qui non 25

22 cf. Anastasii II papae ep. 1 = Thiel p. 617, § 4 init.

1 festinum *H* 3 quae] *mollities uidelicet et clementia* 4 poterunt *H*
 (excepto *d*²): potuerunt *Vd*² inueniri *Vd*^{2h} et *h*⁹ *man.* 2: inuenire
ceteri codd. *H* 5 dictu *h*^{1h}*h*^{2h}*h*^{4h}*h*^{7h} et *corr.* ex dictum *h*^{2h}: dictum
Vd^{2h}*h*¹⁰ 9 absectas *scripsi*: adsectas *V*, abseptas *h*^{1h}*h*^{2h}*h*^{4h}*h*^{6h}*h*¹⁰ et
post corr. *h*⁵, adsepta s(tantis) *h*⁷, adseptas *h*⁹ (*dsep in ras.*), absortas
*h*⁸; adiectas *Car.*, abreptas *Coust.* 11 corrigit *V* 12 alle-
 guntur *V*, allegentur *d*², alligentur *h*⁴, alligantur *h*¹⁰ 13 accacii *V*,
 acaci *plerique codd.* *H* 17 libellum *V* 18 hac *V* 19 corrigenda
h^{1h}*h*^{2h}*h*⁵ 22 constituerit *VH*: constituerat *p*, constituit *Car.* 23 ob *V*:
om. *H* scribere *V* 25 accatii *V*

omnes memorias mortuorum iudicat contemnendas, ut indignum
habeatur et incongruum, si non placidior omnibus non solum
defunctis sed etiam superstitibus uestra diuulgetur in omni
fine terrarum lenitas. et hoc quidem non dubitauerimus ita 7
5 gratiosum uobis futurum, ut pacifico statim responso laetior
mundus reddatur. retinet autem uestra sanctitas, quod dudum
scripsimus ex Oriente supplicationes nobis esse destinatas
uoluntatem ipsorum continentes et arbitrium, in quo sese
duraturos ostendunt firmiter et quo nulla ratione desistendum
10 aestimant. hanc itaque cartulam secundum nostra promissa 8
per Iohannem uirum reuerentissimum episcopum dirigendam
uobis in praesenti merito credidimus, ut a uestra sede etiam
tenor eius admissus ad colligendas proficiat et adunandas
ubique uenerabiles ecclesias et Hierosolymitanam praecipue,
15 cui tantum omnes fauorem impendunt quasi matri Christiani
nominis, ut nemo audeat ab ea sese discernere. consensum 9
itaque proprium tuam sanctitudinem epistolari quoque pagina
conuenit declarare, ut cognito omnibus atque patefacto
tenorem eiusdem cartulae a uobis etiam laudari et tenaciter
20 custodiri laetior mundus existat. Data V. Id. Septembr. Chal-
ced. Rusticio cons. Accepta prid. Kal. Dec. cons. ss.

(232 a.)

EXEMPLAR PRECUM.

DEO AMABILI AC PISSIMO IMPERATORI EX DEO AUGUSTO ET
25 PRINCIPI IUSTINO CHRISTIANISSIMO DEPRECATIO ET SUPPLICATIO
AB HIEROSOLYMITANIS ET ANTIOCHENIS ET SECUNDAE SYRIAE
CLERICIS ET ABBATIBUS ET POSSESSORIBUS PROUINCIAE SYRIAE.
Haurite aquam cum laetitia ex fontibus salutis 2

28 Esai. 12, 3

3 deuulgetur *V* et (*excepto h⁴*) *H* 5 leticior *V* 6 retinet *V*:
retineat *H* 14 hierosolimitanam *V* et omnes fere *codd.* *H* 20 le-
ticior *V* septē *V* 21 rustico *H* (*exceptis h^{7h10}*) <u. c.> cos. *Car.*
23 exemplar *H*: *EXEMPL V* 26 hierosolimitanis *V* et omnes fere
codd. *H* 27 sirię *V* 28 aurite *V* et plurimi *codd.* *H* aqua *h^{9h10}*
fontibus *H*: fonte *V*

uociferator Esaias propheta exclamat, fontes salutis euangelicas
 ueritatis praedicationes manifeste ostendens, ex quibus beati
 apostoli et eorum qui per ordinem fuerunt discipuli et
 sapientes ecclesiae doctores salutarem aquam fidei haurientes
 omnem sanctam dei ecclesiam irrigauerunt, quae in petra
 summi apostolorum subnixa rectam et inflexibilem confes-
 sionem custodiens fiducialiter cum eo ad unigenitum filium
 dei omni tempore exclamat dicens: tu es Christus filius
 3 dei uiui. hanc salutarem confessionem a sanctis quattuor
 synodis, quae euangelicis praeceptis sunt honoratae, suscipientes 10
 numquam per Christi gratiam a traditis nobis rectis dogmatibus
 deuiauimus, sicut rerum testatur probatio et tempore necessi-
 4 tatis fidei constantia demonstrat. si igitur ut Christiani
 rationis fidei sumus participes, domine piissime, et ad com-
 munem pacem et ad unitatem festinamus, nostram fidem, 15
 quam ab initio suscepimus, per hanc satisfactionem nostram
 manifestam uestrae facimus pietati, ut notum sit, quia et
 paci concurrimus et a recta cum dei iuuamine non deuertimus
 fide sed omnem ex aequo haeresim execramur, non solum
 Eutychianistas et acefalos, sed et Nestorianos et hominem 20
 5 colentes toto animo odientes anathematizamus. nos autem,
 domine Christianissime imperator, sicut superius dictum est,
 in patrem et filium et spiritum sanctum ab initio baptizati

8 Matth. 16, 16

1 euangelicas *plurimi codd.* H: euangelizas V, euangelicis h²,
 euangelicae h³h⁹ et man. 2 h¹ 2 ueritatis *pars codd.* H: ueritates
 Vh⁴h⁵h⁶h⁷h¹⁰d² et ex ueritatis h⁹ man. 2 3 fuerun V 4 salutare
 h⁶h⁷h¹⁰ aurientes h¹h²h³h⁷h¹⁰d², aurigentes h²h³ 9 III V
 10 praecepti h¹h²h³h⁴h⁶h¹⁰ 13 demonstrat V cristiani V 14 ra-
 tionis p: rationi VH (ratione h⁴h⁶, rationi ex ratione h⁹) do-
 minae h¹h² piissimae h¹h²h³h⁵ 15 ad H: om. V 18 iubamine
 h¹h²h³h⁶h⁷h¹⁰ diuertimus h⁴h⁶h¹⁰ et man. 2 h¹ 19 fidem h⁴h⁵h⁶h⁷h¹⁰d²
 omne h¹h²h³h⁶h⁷h¹⁰ equo uel equo H: quo V heresin h¹h²h³h⁷h¹⁰,
 heresinguin h⁵ execramus H 20 eutichianistas V et *plurimi codd.* H
 et ante hominem *ciciendum putat Thiel* 21 odentes V 22 christi-
 anissime H: kme V

quoque et credentes unam essentiam dei in tribus subsistentiis
adoramus, secundum sanctorum patrum mathema et symbolum
credentes in unum deum patrem omnipotentem et in unum
dominum nostrum Iesum Christum unigenitum deum uerbum,
5 similiter et in unum spiritum sanctum, et secundum hoc
diuinum mathema definitionem a sancta Calcedonensi synodo
promulgatam intellegimus quoque et suscipimus, confitentes 6
et credentes, quia una substantia uel persona, quod idem
ipsa sancta synodus in duabus naturis, id est in deitate et
10 humanitate, indiuisse et inconfuse praedicauit deum uerbum,
dominus noster Iesus Christus unus est ex sancta et unius
essentiae trinitate. si enim unum deum in tribus subsistentiis, 7
sicut dictum est, accipimus, pater autem non est incarnatus
nec spiritus sanctus, deus uerbum incarnatus est et homo
15 factus est unus ex sancta et unius essentiae trinitate secundum
filiationis proprietatem. sic ita secundum praedictas sanctas 8
quattuor synodos credentes et secundam dei uerbi natiuitatem
secundum carnem confiteri non renuimus (unde proprie dei
uirgo genitrix esse creditur, tamquam natura et ueritate unius
20 essentiae patris filium deum uerbum per naturam immutabilem
ex ipsa factum hominem enixa est) et duas naturas in Christo
per essentiam uel substantiam unitas confitentes sicut in

1 unam *H: om. V* 2 mathema *H: om. V* 6 diuinum mathema *H: diuinam maThestatē V, sed th (ex i?) correcto et statē subducta linea deletō* calcedonense *V, calcedonense uel calchedonense H (calcedonensem d², calcedonense h⁵, calcedonensi h⁹)* 7 suscipimus *d² et h⁵ man. 2 et si recte contuli etiam h⁸h⁹: suscepimus V ceterique codd. H* confidentes *h⁴h⁵h⁸d²* 8 unam substantiam uel personam quod idem <est> *o²* 9 sancta *om. h⁴h⁵* id est *H: idē V* 11 dominus *Vh⁴h⁵d²: et dominus ceteri codd. H* 12 essentia trinitatis *VH, corr. Crabbe* 14 deus *o: deum VH (dñi h⁵, dei h⁸h⁹)* incarnatus *h⁵h⁸h⁷h¹⁰o: incarnatum V ceterique codd. H* 15 factum est unum ex substantia sancta et unum *h⁸h⁹* essentia (ēntia *V*) trinitatis *VH, corr. Crabbe* 17 synodus *h⁴h⁵h⁶h⁷h¹⁰* secundam *Merlin: secundum VH (sanctam h¹ man. 2, et secundum om. h⁵)* 18 rennuimus *V et ex parte H* 19 uirgo genitrix *V: genetrix sancta uirgo H* tamquam *VH: tanquam <que> Merlin* 20 patris *VH: patri α* incommutabilem *h⁸h⁹h⁹*

unius persona uel substantia neque harum diuersitatem uel proprietatem post unionem auferimus nec eas diuidere in duabus personis et substantiis per unionem sumus edocti
 9 eundemque scimus unigenitum filium dei et ante incarnationem eius et post, id est deum simul et hominem, passibilem 5 carne impassibilem deitate, circumscriptum corpore non circumscriptum spiritu, id est terrenum et caelestem, quem mundus ut hominem cepit et ut deum continere non potuit, mortalem et immortalem, nusquam naturarum diuersitate
 10 sublata neque diuidentes per essentiam unionem. hoc enim 10 uere magnum pietatis mysterium, quia unus ex sancta et unius essentiae trinitate incarnatus et homo factus deus uerbum in utraque natura deitatis et humanitatis indiuisse et inconfuse cognoscitur et adoratur, non conuersionem uel mutationem sustinens sed proprietatem utriusque naturae in
 11 una persona in semet ipso conseruans. ob hanc igitur fidem praedictas sanctas synodos suscipientes et custodientes anathematizamus omnes, qui aduersus eas quocumque tempore uel modo aliquid conscripserunt, praecipue Iohannem Egeotam, qui aduersus memoratam sanctam Calcedonensem synodum
 20 multas ut Nestorianus blasphemias euomuit, similiter condemnantes et Timotheum Elurum cognominatum sicut Eutychi-
 12 anistam aduersus eam cum suis latrantem sequacibus. ita ergo cum dei iuuamine semper sensimus et iam nunc sentimus.

3 substantiis *ex* subsistentiis *V* 5 id est *Thiel*: idē *V*, idē uel idem *H* (id *h*¹⁰, item *Thielio* teste *Hadrianæ cod. Virdun. 21 a Constantio adhibitus*), eundem *Binius*, *om. Merlin* 6 carne *o*²: carni *VH* (carni et *h*¹*h*²*h*⁵*h*¹⁰*d*²) deitati *VH*, *corr. o*² corpori *VH*, *corr. o*² spiritui *VH*, *corr. o*² id est *Merlin*: idē *V*, idem *H* (item *h*⁵*h*⁸, eundem *h*¹ *man. 2*, *h*⁹ *man. 2*) 8 coepit *H* (cepit *h*⁵*h*⁹*d*²) 9 diuersitate sublata *H*: diuersitati eius ablata *V*, diuersitate eius ablata *Binius* 12 essentia (exsentia *d*²) trinitatis *VH*, *corr. Thiel* 17 praedicta sancta synodo (sinodus *h*⁴) *h*¹*h*²*h*³*h*⁴ 19 egeotam *V*: egotam (uel ego tam) *H* (egotam *h*¹ *man. 2*, *h*⁹ *man. 2*; ego tamen *d*²); Nicaeotam *Thiel coll. Theophane p. 149 ed De Boor* 21 blasphemias *V* 22 euthicianistam *H*, euthiticianistam *V* 23 eum *V* 24 iubamine *h*⁵*h*⁷*h*¹⁰ et iam *V*, et iam uel etiam *H*: et etiam *Thiel*

quapropter hanc satisfactionem uestrae obtulimus pietati;
iubere enim dignata est nos proprium intellectum et quem-
admodum de sana fide sentimus exponere, quia quidam
haeretici, dum suam malam fidem occultare festinant, nostram
5 in Christo libertatem et rectam fidem detractare conantur.
supplicamus igitur uestram clementiam sollicitudinem de 13
perfecta ecclesiarum unitione sanctarum habere debere, ut
unitas, quae cum dei facta fuerit iuuamine, <custodiatur>
nec ullo deinceps rationabili aut inrationabili occasionis fomite
10 inquietari pax possit. deus autem omnium uestrum pium
adimpleat desiderium in gloriam sui et rei publicae disciplinam!

(233.)

EXEMPLAR RELATIONIS EPIPHANII EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

DOMINO PER OMNIA SANCTO AC BEATISSIMO FRATRI ET COMMUNI-
15 STRATORI HORMISDAE EPIPHANIUS IN DOMINO SALUTEM. Quantam
habuimus alacritatem nos quoque et piissimus ac Christianis-
simus imperator una cum fidelissima et in omnibus bonis
florente coniuge sua circa rectam et puram sanctarum
ecclesiarum unitiorem et quemadmodum cum caritate dei,
20 qua nos decebat, destinatos a uobis sanctos episcopos et
religiosos suscepimus et uenerandos habuimus clericos, existi-
mamus quidem et ante ex his, quae acta sunt, satisfactum
uestrae beatitudini. credidimus tamen, quod, si dominus et 2
saluator Iesus Christus deus noster idem ipsos reuerentissimos
25 comministratores nostros incolomes uestris obtutibus praesen-
tauerit, omnia, quae excitata sunt, uobis sanctissimis manifesta
fieri. et laborem, quem potuimus sustinere, per hos ipsos

2 iubere enim *H*: iuberet *V* queadmodum *Vh'h'h'h'h'h*⁵ 3 quidem *H*
4 festinant *V* 6 de *H*: *om.* *V* 8 facta *H*: *om.* *V* custodiatur
addidi: *om.* *VH*

233. *Dat. (simul cum ep. 234 et 235) a. 520 die 9 Sept. per Iohannem Claudiopolitanum etc.; accepta die 30 Nov. Edd. Car. I^o 544; Bar. ad a. 520, 46; Collect. Concil.; Thiel 947. 16 cristianis-
simus V 19 queadmodum V 23 quod si scripsi: quodsi uulgo 24 idem
V: eosdem Thiel reuerentissimus V, corr. o 25 comministratores V*

manifestius cognoscetis, quemadmodum per dei gratiam et fidelissimorum principum nostrorum Constantinopolitanae ciuitatis nostra ecclesia pacifice est gubernata et nomina eorum inter sacra non sunt recitata mysteria, quae sedi uestrae profana cognouimus, sed quattuor conciliorum pro recta fide 5 consonantia praedicatur et hoc ipsum omnibus sacrorum 3 diptychorum recitatione manifestum est. annuntient igitur uobis, quia non parui nobis subiecti sacerdotes nec rursus sub eorum ordinatione episcoporum parua est subdita multitudo, qui bonum huius coeptae unionis amplectuntur; uestra 10 etiam sanctitas cognoscat istius se generalis boni et principem 4 et inceptorem nihilominus constitutum. unde fortiter ad uigilandum beatitudo uestra laudis est stimulis excitanda, ne, id quod diuina in honorem uestri coeperat ordinare misericordia, non ad plenum ita ut condecet communis unitas prouenire 15 5 uideatur. diligentius autem de his fidelissimi et piissimi nostri principes de sanctarum dei ecclesiarum unitate et concordia gaudentes ad uestram mandauerunt beatitudinem, supplicationes a plurimis sanctis sacerdotibus suscipientes tam Ponti quam Asiae prouinciae et maxime Orientis, apud quos nomina 20 quondam sacerdotum suorum tacere difficile et impossibile esse uidetur tantaque eorum obstinatio est, ut omne periculum 6 pro tali facto parati sint sustinere. igitur praecedentes omnes circa pacis studium necessarium causas considerantes, quia per solam istam humilitatis uiam communem omnibus 25 unionem et salutem inuenimus, interrogantes, sicut dictum est, et satisfaciētes uobis ab illis, qui a nobis in hoc negotio sunt destinati, causam cum pacifica, qua uos decet, gubernatione dispensetis. nam dum una utraque sit ecclesia, procul dubio et bona, quae per uigilantiam eueniunt, communis exinde 30

1 quemadmodum V 5 recte (*corr. ex secte ut uidetur*) fidei V, *corr. Bar.* 7 diptychiorum V 8 parui V: pauci *Bar.* 10 quae *Bar.* amplectuntur *restitui*: amplectitur *rasura ex amplectuntur ut uidetur V* 13 laudibus V, *correcti*: laudum *Car.* 14 cepērat V 15 peruenire *Car.* 17 principis V, *corr. Bar.* 24 causę V, *corr. Car.* 29 fit *perperum Thiel*

laudis gloria utrisque patriarchalibus sedibus rimatur, ut
 consuete omnium dominus et conditor Christus uerus deus
 noster magnificetur. de his autem omnibus summo uobis 7
 supplicentur affectu Iohannes sanctissimus episcopus multos
 nobiscum sudores in praesenti deponens certamine et Heraclianus
 reuerentissimus presbyter sanctae nostrae maioris ecclesiae et
 cohabitator noster et Constantinus reuerentissimus diaconus
 eiusdem maioris ecclesiae, per quos et nostra synodalia
 symbola secundum ecclesiasticas uestrae beatitudini simul
 10 destinauimus leges. nunc igitur piissimi nostri imperatores 8
 studium circa sanctarum ecclesiarum unionem ostendentes
 pacificis ad uestram beatitudinem de his causis utendo litteris
 et oblatas sibimet ab Hierosolymitanis et Orientalibus petiti-
 ones destinauerunt. nos ergo occasionem salutationis inuenire
 15 uolentes hanc ad uos fecimus epistolam, per quam supplicamus
 proponentes uobis sanctissimis hanc uocem diuinam: ecce 9
 tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis! ecce
 credidit nobis omnium dominus talentum, quod augmentatum
 possit restitui boni operis fructu et saluare per laudabilem
 20 uestram dispensationem tantas quidem sanctas ecclesias
 tantosque earum sacerdotes et multitudinem innumerabilem
 nunc quidem unitam sanctae ecclesiae, periclitantem autem et
 errantem si uestrae beatitudinis gubernaculum commoretur,
 et maxime hos, qui in sanctis locis habitant Christi dei nostri,
 25 ita ubique sanctis adhaerentes ecclesiis, ut eorum respui non

16 Cor. II 6, 2

1 utriusque *Bar.* rimatur *V*: deriuatur ineptissime *Thiel* ut *Bar.*:
 et *V* 4 scribendum supplicent, nisi quis interpretem medialem formam
Graecam *ὑποσώματα* per oscitantiam forma passiva reddidisse puta-
 uerit 9 beatitudini simul temptauit: beatitudinis ut *V*, beatitudinis *Car.*
 10 imperatoris *V*, *correci* (cf. principes p. 708, 2 et 17; p. 710, 6) 11 osten-
 dentis *edit. reg.* 13 ierosolimitanis *V* 14 destinauerunt *scripsi*: desti-
 nauit *V* 16 ecce nunc tempus *Vulgata* 19 et saluare *Thiel*: ut sal-
 uati *V*, et saluari *Bar* 21 eorum *V*, *correci* 23 errantes *V*, *corr.*
Bar. si uestrae] sui re *V* commemoretur *V*, *corr. Bar.* 24 hos
scripsi: his *V* nostri] nō *V*

debeat multitudo. nam omnes per suggestionem eorum ita in
obstinationis suae malo perdurant, ut uelint ante uita recedere
quam excogitata relinquere, ut si deus hos per uestram
beatitudinem adunari praeceperit, uestrae laudis meritum et
10 praesentibus et futuris adscribatur temporibus. oret igitur 5
uestra sanctitas tam pro piissimis et Christianissimis princi-
pibus quam pro nostra paruitate et uniuersali unitione, ut
gratia sanctae et unius essentiae trinitatis et intercessionibus
dominae nostrae sanctae gloriosae uirginis et dei genitricis
Mariae omnia ad unitatem indiuisam conueniant et fundamentum 10
inconcussum catholicae fidei confirmetur, per omnia sanctissime
11 frater. indicia autem nostrae secundum Christum deum
nostrum caritatis per uiros reuerentissimos destinauimus ad
ministrationem diuinæ culturae et sanctae et apostolicae
uestrae ecclesiae calicem aureum gemmis circumdatum, 15
patenam auream et alium calicem argenteum, uela holoserica
duo, quae suscipere uestram <beatitudinem> supplicamus
cum illa karitate, quam uos habere secundum deum non
12 dubitamus. omnem in Christo fraternitatem, quae cum uestra
est sanctitate, nos quoque et qui nobiscum sunt plurimum 20
salutamus. Accepta pridie Kal. Decembr. Rusticio u. c.
cons.

(234.)

EXEMPLUM RELATIONIS SYNODI CONSTANTINOPOLITANAE DE ORDI-
NATIONE EPIPHANII EPISCOPI.

25

DOMINO NOSTRO SANCTO AC BEATISSIMO PATRI PATRUM ARCHI-
EPISCOPO ET PATRIARCHAE HORMISDAE THEOPHILUS BASILISCUS
ESAIAS ANASTASIUS PATERNUS MARCIANUS ET CETERA SANCTA

2 uitam *V*, *correx*: e uita *Bar*. 4 preciperit *V* 6 cristianis-
simis *V* 8 essentia *V*, *corr.* o 9 sanctae <et> glor. *edit. reg.* 13 ad
ministrationem *V*: administrationem *Car.*, ad administr. *Bar.* 16 uelaola
serica *V* 17 beatitudinem *inseruit Car.*

234. *Dat. et accepta ut ep. 233. Edd. Car. P² 531; Bar. ad a.*
520, 42; Collect. Concil.; Thiel 950. 27 theofilus V, corr. p

SYNODUS QUAE IN CONSTANTINOPOLITANA EST CIUITATE CONGREGATA.
 Innumerabilem et inuestigatam magni dei et saluatoris nostri 2
 Iesu Christi sapientiam, quantum hominibus datur intellegi,
 considerantes caritatem eius inmensam iuste miramur et cum
 5 magna clamamus uoce: quis loquatur potentias domini,
 auditas faciat omnes laudes eius? ecce enim per 3
 bonam uoluntatem sanctae et unius essentiae trinitatis et
 intercessionem gloriosae Mariae uirginis, studio quoque et
 uigilantia Christianissimi et fidelissimi nostri imperatoris et
 10 piissimae reginae, olim quae fuerant membra diuisa, per
 spiritus sancti gratiam ad unitatem et caritatem perfectam
 sunt redacta et sicut Moyses et Aaron duces dei uerae
 culturae Israhelit<ic>ae nominati nunc ita et nos gaudentes
 clamamus: cantemus domino! gloriose enim honori-
 15 ficatus est, adiutor et protector factus est mihi
 in salutem, et haec sentire et praedicare cum fiducia
 sumus edocti. considerantes autem caritatem et deo amabilem 4
 uestrae beatitudinis uitam etiam ex his, qui a uobis sunt
 destinati reuerentissimi legati, similiter et pacem sanctarum
 20 dei ecclesiarum tam senioris quam nouellae Romae, cui nos
 ipsi participes fuisse monstramur, bono pastori et principi
 omnium Christo deo nostro consuete gratias referimus. nam 5
 post obitum sanctae recordationis quondam archiepiscopi et
 patriarchae Iohannis Constantinopolitanae ciuitatis deus, qui
 25 propriam sanctam ecclesiam in petra rectae fidei incorrupta
 fundauit et portas inferi non praeualere ei decreuit, dedit
 nobis sanctum pastorem et patriarcham Epiphanium uirtutibus
 et correctionibus et meditatione diuinarum florentem scriptu-
 rarum, rectam quoque tenentem fidem et orbatorum paternam
 30 regentem sollicitudinem et — quid amplius dicam? —

5 Psalm. 105, 2 14 Exod. 15, 1 sq. 25 sq. cf. Matth. 16, 18

5 sq. loquetur . . faciet p² cum *Vulgata* 12 moises V uere V:
 uere *Mansi* 13 israhelite V, corr. o 16 sentire et o²: sentiret V
 17 amabilem *Bar.*: amabilem et V 22 nam o²: non V 26 decreuit o:
 decreuit et V 30 gerentem *Thiel*

- 6 omnem praeconiorum fontem transcendentem. his ergo uirtutibus pollens non inmerito proprias et creditas sibimet maximas ecclesiae curas sapienter et honeste gessisse dinoscitur, habens in mente illud, quod a sacri cantici auctore relatum est: os meum loquitur sapientiam et meditati^o cordis mei prudentiam. unde secundum rectam et probabilem fidelissimi et Christianissimi nostri principis et piissimae reginae et gloriosissimorum communis rei publicae procerum sententiam, nostra quoque et iam omnium in hac urbe habitantium testificatione iudicium Pauli mirabilis¹⁰ communis ecclesiae doctoris non est in eo fraudatum, qui inreprehensibilem esse debere episcopum denuntiat: ita et nostrum pontificem uirtutibus undique coronatum esse uidemus.
- 8 igitur ecclesiasticam legem implentes apostolatui uestro salutationis debitum persoluentes officium speramus, ut¹⁵ amplius caritatis uinculum et paternum affectum circa nos caritas uestra custodire dignetur et sapienti gubernatione et humilitate, qua Christiano decet, et mansuetudine, quae ad rationabilis traditi uobis ouilis pertinet salutem, peragatis, commune lucrum existimantes, quod per uos et uestrum²⁰ germanum et comministratorem, nostrum autem dominum et patriarcham, pacem totius orbis ecclesiarum esse prouisam.
- 9 fratrem enim a fratre adiunari spiritaliter muros esse inexpugnabiles et ciuitatem munitam ex diuinis est accipere scripturis. nam si quidem intercessionibus uestrae beatitudinis²⁵ generalis tranquillitas ecclesiis orthodoxorum fuerit redonata, gloria quidem in excelsis deo omnium saluatori per angelos

5 Psalm. 48, 4 12 Tim. I 3, 2 23 Prou. 18, 19 27 sqq. cf. Luc. 2, 14

3 sapientes *V*, corr. o² honeste *V*, corr. a 5 loquetur *Car. cum Vulgata* 9 hac o: har *V* 18 qua *V*: quae *Car.* Christianum *Bar.* 23 fratrem *scripsi*: frāt *V* adiutus *Thiel* muros esse inexpugnabiles *scripsi*: murus est inexpugnabilis *V* 24 ciuitas munita *Car.* 25 quidem *scripsi*: quod *V*, qua o², quae *Car.*, om. *Bar.* 26 orthodoxorum *V*

cum laetitia referetur, pax uero in terra confirmabitur, bona autem uoluntas in fidelibus communis domini et saluatoris Iesu Christi dei nostri seruis fundetur. adicient igitur nostris 10 supplicationibus, quod minus dictum est, Iohannes sanctissimus
 5 episcopus Claudiopolitanae ciuitatis noster comminister et Heraclianus reuerentissimus presbyter sanctae maioris ecclesiae et cohabitator praedicti sanctissimi archiepiscopi et patriarchae Epiphanii et Constantinus uir reuerentissimus diaconus eiusdem sanctae ecclesiae, qui probationem sui rectae fidei et bonae
 10 uoluntatis olim his, qui a uestra apostolica sede fuerant directi, dedisse cognoscuntur, digni autem et uestrae sanctitatis et ministratione pacis et gratiae domini Iesu Christi dei nostri et unionis sanctarum ecclesiarum monstrabuntur. quos 11 speramus laetantes in domino et pacem desideratam nuntiantes
 15 ad nos citius uestris deo amabilibus correctionibus edoctos remeare dignemini. omnem in Christo fraternitatem nos quoque et qui nobiscum sunt plurimum salutamus.

ET SUBSCRIPTIONES:

12

Theophilus misericordia dei episcopus Heracliensis ciuitatis
 20 metropolitanus subscribens in synodalibus saluto uos in domino, domine.

Basiliscus misericordia dei episcopus Cyzicenae ciuitatis metropolitanus ut supra.

Stephanus misericordia dei episcopus Nicomedensis ciuitatis
 25 metropolitanus ut supra.

Esaias misericordia dei episcopus Rhodiae ciuitatis metropolitanus ut supra.

Anastasius misericordia dei episcopus Nicaenae ciuitatis metropolitanus ut supra.

1 referatur *V*, corr. *Bar*. 5 comministrator o 9 suae o² 11 cognoscitur *V*, corr. *Car*. 12 et administratione *Car*. domini <nostri> *Car*. 15 amabilibus *V*, corr. o 16 remittere p² 22 Cyzicenae ciuitatis *scripsi*: quizicinecium *V*, Cyzicenorum uel Cyziciniensium *Thiel* (etiam in eis quae sequuntur uocabulum, quod est siglo ciu pictum est) 26 rodie *V* 28 nicene *V*

Iohannes misericordia dei episcopus Claudiopolitanae ciuitatis prouinciae Isauriae ut supra.

- 13 Paternus misericordia dei episcopus <Tomitanae ciuitatis> prouinciae Scythiae metropolitanus ut supra.

Marcianus misericordia dei episcopus Chalcedonensis ciuitatis metropolitanus ut supra.

Polydeuces misericordia dei episcopus Antiochenae ciuitatis metropolitanus ut supra.

Patricius misericordia dei episcopus Eudoxiopolitanae ciuitatis metropolitanus ut supra. 10

Eulogius misericordia dei episcopus Milesiae ciuitatis metropolitanus ut supra.

Stephanus misericordia dei episcopus Filomeliensis ciuitatis prouinciae Pisidiae ut supra.

Christodolus misericordia dei episcopus Methymnensis ciuitatis ut supra. 15

- 14 Palmantius minimus episcopus Oenoandae ciuitatis prouinciae Lyciae ut supra.

Iohannes misericordia dei episcopus Attaliensis ciuitatis ut supra. 20

Iohannes misericordia dei episcopus Olympinae ciuitatis prouinciae Lyciae ut supra.

Marcianus minimus episcopus Marcianae ciuitatis prouinciae Lyciae ut supra.

Focas minimus episcopus Dardanae ciuitatis prouinciae Hellesponti ut supra. 25

Zoticus misericordia dei episcopus Carpathiensis ciuitatis prouinciae insularum ut supra.

3 Tomitanae ciuitatis *addidi*, cf. p. 678, 5 7 polideucis *V*, *correx*: Polideucius *Car.* antiocene *V* 7—8 Polyd. . . ut supra *uulgo cum a transp. post* 9—10 Patricius . . ut supra 11 Milesiae ciuitatis *scripsi*: milisię *ciu V*, Melitenae ciuitatis *Car.*, Melisieciū ciuitatis (!) *Thiel* 13 flomeleensis *V* 15 cristodolus *V*: Christodorus *Car.* methimensis *V*, *corr. edit. reg.* 17 oenande *V*, *correx* 18 lisiae *V*, *corr. Car.* 21 olimpinæ *V* 22 et 24 lisie *V*, *corr. Car.* 26 hellesponti *V* 27 carpathiensis *V*

Sabbatius misericordia dei episcopus Stratoniciae ciuitatis
prouinciae Lydiae ut supra.

(235.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI.

5 DOMINO UIRO BEATISSIMO SANCTOQUE PATRI HORMISDAE URBIS
ROMAE PONTIFICI IUSTINIANUS. Quantam uenerationem religionis
habeamus quamque solliciti semper fuerimus propter uniendas
sanctas ecclesias, testis est quoque uestra beatitudo. postquam
regnavit etenim dominus noster inclitus imperator, per omnes
10 ad Italiam uenientes direximus litteras apostolatum tuum
rogantes sicut decebat. nunc etiam, ne quid eorum, quae 2
fieri conuenit, praetermittatur, Iohannes uir reuerentissimus
antistes, Heraclianus presbyter et Constantinus diaconus sacro-
sanctae ecclesiae huius inclitae ciuitatis destinati sunt ad
15 urbem feliciter, ut super omnibus, quae scripsit filius uester
serenissimus imperator, integrum responsum accipiant. dignetur
ergo sanctitas tua suscipere memoratos uiros religiosissimos
libenter et habitis orationibus placataque diuinitate sic omnia
debeat ordinare uenerabiliter, ut nihil ultra remaneat in
20 ambiguum. nobis etenim uidetur, quoniam filius dei uiui 3
dominus noster Iesus Christus ex uirgine Maria natus, quem
praedicat summus apostolorum carne passum, recte dicitur
unus in trinitate cum patre spirituque sancto regnare,
maiestatisque eius personam in trinitate et ex trinitate non
25 infideliter credimus. de nominibus autem defunctorum episco- 4
porum elementer et ut decet pacificum patrem disponite;
quia uester quoque praecessor beatae recordationis ad memoriae

22 Petr. I 4, 1

1 strotonicie V 2 lidie V

235. *Data et accepta ut ep. 233. Edd. Car I² 553; Collect. Concil.; Thiel 954; commemorat Bar. ad a. 520, 59. 6 romane V, corr. Car. 7 uniendas V, corr. o 12 pretermittetur V, corr. p 17 memoratos ex memoratus corr. V 18 et V: ut Hartel 24 persona V, corr. edit. reg.*

principalis Anastasium scripsit, ut, si nomen Acacii tantummodo tolleretur, una nobis esset communio. non est igitur <grade, quod> suasit uestra sedes, ut praestet. imitari debetis etenim sanctissimum Leonem Romanum pontificem ac, sicut ille scripsit Leoni, ita et uos omnibus amputatis dubitationibus perfectas pacificasque paginas ad inuictissimum principem filium uestrum rescribere . . . ecclesiae, ut ante tribunal uenturi iudicis participes eorum sitis, quorum sedem iure sacerdotali
 5 tenetis. ostendat ergo tuus apostolatus, <quod merito> Petro successit apostolo, quoniam dominus a uobis utpote summis
 10 pastoribus exacturus est uniuersorum salutem, qui poterunt esse salui firmata concordia. nos etenim finitis capitulis, de quibus scripta suscepistis, ultra non patiemur a quoquam controuersiam religionis in re publica nostra moueri nec uestram sanctitatem conuenit audire superflua concertantes.
 15

(236.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Inter ea, quae ad unitatem ecclesiae pertinentia, propter quam deus clementiae uestrae

1 cf. ep. papae Anastasii II 1 § 4 p. 617 ed. Thiel 5 cf. Leonis Magni ep. 165 ed. Baller. I 1353

1 accatii V 2 nonē (= non est) V: nonne o graue quod *inserui* ex coniectura Thielii conferentis p. 656, 4 sq. 7 ecclesiae V: debetis *mauult* Thiel, ecclesiae <gratia> Hartel; sed nescio an plura exciderint uelut rescribere <unitatemque oportet restituere> ecclesiae 8 particeps V, corr. Binius 9 post apostolatus spatium 7 fere litterarum reliquit V; quod *inseruit* o², quod merito ego

236. Dat. (simul cum epp. 237—240 a. 521 die 26 Mart. per Iohannem Claudiopopolitanum etc.; epistulae 236—240 respondent epistulis 232—235. Epistulam praeter Auellanam seruauerunt Hispana (ed. Gonzalez II n. 86 p. 141), unde eam recepit Pseudoisidorus (p. 686 ed. Hinschius), et Dionysio-Hadriana: Hsp. = consensus editionis Gonzalezii (= Gonz.) et codicum i (i¹ = Vatic. 1341, i² = Vatic. 630, i³ = Vatic. 3791); H = Hadriana i. e. consensus codicum h¹⁻¹⁰ et d², quos enumeraui p. 83. Praeter edd. Hispanae et Hadrianae epistulam typis descriptam exhibent Car. I² 557; Bar. ad a. 521, 16; Collect. Concil.; BT 138; Thiel 959. 17 Hormisda Iustino Augusto VH: Epistola Hormisdæ papae ad Iustinum imperatorem. Gloriosissimo atque

elegit imperium, in litteras contulistis, hoc quoque, uenerabilis
 imperator, cura fidei, cui multipliciter uos studere declaratis,
 adiecit, ut aliquorum preces perferendae ad humilitatis meae
 notitiam iungerentur, quibus uel quid quaestionis oriretur
 5 agnoscerem uel ad summouendum propositae consultationis
 ambiguum responsum a me religiosae scientiae conueniens
 redderetur. legi omnia sollicitudine qua decebat, et licet ad 2
 responsi plenitudinem sufficere potuisset, si illa tantum, quae
 a ueteribus sunt definita, rescriberem, tamen ut religiosi
 10 propositi uestri remunerarer affectum, non subtrahendum
 credidi mei quoque sermonis obsequium. quid enim est, quod 3
 emergentibus Nestorii et Eutychetis uenenis paterna omisit
 instructio? paene omnes impietates cum inuentoribus tam
 nefandorum dogmatum conuenientia in unum synodica decreta
 15 presserunt nec ulterius remansit locus ullus tam diris perfidiae
 seminibus amputatis aut Christum dominum nostrum credere
 sine carnis fuisse ueritate aut eundem non et deum et hominem
 de materni uteri intemerata fecunditate prodisse: cum alter 4
 eorum dispensationem qua saluati sumus negando quantum
 20 in se est irritam faceret, alter opinione contraria sed impietate
 consimili in eodem domino nostro Iesu Christo potestatem
 diuinam a uera humanitate secluderet, neque ille recordatus
 quia palpandam carnem suam Christus ostendit, neque ille
 euangelii memor uerbum carnem factum esse dicentis, cui

23 cf. Luc. 24, 39 24 Ioh. 1, 14

clementissimo filio Iustino Hormisdæ episcopus salutem *Gonz.*, (Ad Iusti-
 num imperatorem 43) Gloriosissimo atque clementissimo filio Iustino
 augusto ormisda episcopus : 1 litteris *Hisp.* 2 studire $h^1h^2h^3h^4h^7h^{10}d^2$
 studiri h^5 declaratis $h^1h^3h^4h^6h^7h^{10}d^2$, declaritati h^2 , declarastis h
 3 perferendae *Hisp. et ex parte H*: pferende *V*, praeferendae $h^4h^6h^9h^9$
 6 ambitum *Gonz.* 8 potuisssem *Gonz.* 9 a ueteribus *VH*: ab auctori-
 bus *Hisp.* 10 ppositi *V* uestri *Hisp.* *H*: om. *V* remunerarer *VH*
 (remunerare h^6h^7 , remuneraret h^6h^9 , remunerarem h^{10}): remunerarem *Hisp.*
 11 quid enim est *qm.* $h^5h^6h^7h^9h^9h^{10}d^2$ quod om. h^4d^2 12 demergen-
 tibz $h^1h^2h^3h^4h^5h^7h^{10}$ eutichetis *V* pene os *V* 15 remansit
Hisp.: om. *VH* ultus *H* 18 prodisse *Gonz.* 22 humilitate *H*
 (exceptis $h^4h^5d^2$) secludere h^6h^7 ille *VHi*: iste *Gonz.*

uox domini indeficienter insonare debuerat, qua dixit et docuit:
 nemo ascendit in caelum nisi qui de caelo descendit,
 5 filius hominis, qui est in caelo. saepe haec et multis
 praecedentium sunt comprehensa sententiis; sed nec clementia
 uestra, licet iam dicta sint, fastidiose poterit repetita cognoscere 5
 nec nobis pudor ea, quae sunt a prodecessoribus nostris
 praedicata, reuoluere. neque enim possibile est, ut sit
 diuersitas praedicationis, ubi una est forma ueritatis, nec ab
 re iudicabitur alienum, si cum his, cum quibus conuenimus
 6 fide, congruamus et dogmate. reuoluantur piis mansuetudinis 10
 uestrae auribus decreta synodica et beati papae Leonis
 conuenientia sacrae fidei constituta: eadem inuenietis in illis,
 quae recensetis in nostris. quid ergo est post illum fontem
 fidelium statutorum quod amplius, si tamen fidei terminos
 seruat, quamlibet curiosus scrutator inquirat? non opus aut 15
 adiectione plenis aut institutione perfectis, nisi forte mauult
 quisquam dubitare quam credere, certare quam nosse, sequi
 7 dubia quam seruare decreta. nam si trinitas deus, hoc est
 pater et filius et spiritus sanctus, deus autem unus, specialiter
 legislatore dicente: audi Israel, dominus deus tuus 20
 deus unus est: qui aliter habet, necesse est aut diuinitatem
 in multa diuidat aut specialiter passionem ipsi essentiae
 trinitatis impingat, et, quod absit a fidelium mentibus, hoc
 est aut plures deos more profanae gentilitatis inducere aut
 sensibilem poenam ad eam naturam, quae aliena est ab omni 25

2 Ioh. 3, 13 20 Deuter. 6, 4

5 iam *VHisp.*: etiam *H* 6 <est> ea *Gonz.* praedecessoribus
Hisp. (excepto *i*¹) 7 praedicata *Hisp.* (excepto *i*³) *H* (excepto *d*²):
 praedicta *V*³*d*² 12 inuenientis *h*¹*h*²*h*³*h*⁴*h*⁵*h*⁶*h*⁷*h*⁸*h*⁹*h*¹⁰, inuenientes *h*⁴*h*⁵ 14 quod
H: quid *Hisp.*, qui *V* terminos *Hisp.* *H*: terminum *V* 15 stuta-
 tor *V* opus aut adiectione (abiectionem *d*², adiectionem *i*¹*i*², abiec-
 tione *i*³) plebis (plenis *Gonz.* et *man.* 2 *h*¹*h*²) aut *Hisp.* *H*: opere aut *V*
 16 institutione *VHi*: distinctione *Gonz.* mauult *VHisp.*: nult *H*
 19 spaliť (= spiritaliter) *V* 21 qualiter *h*⁴*h*⁵*h*⁶*h*⁷*h*⁸*h*⁹*h*¹⁰ 22 diuidens *V* 23 men-
 tes *h*¹*h*²*h*³*h*⁴*h*⁵*h*⁶*h*⁷*h*⁸*h*⁹*h*¹⁰*d*², mentis *h*⁶

passione, transferre. unum est sancta trinitas. non multiplicatur 8
 numero, non crescit augmento nec potest aut intellegentia
 comprehendi aut hoc quod deus est discretionem seiungi. quis
 ergo illi secreto aeternae impenetrabilisque substantiae, quod
 5 neque ulla uel inuisibilium creaturarum potuit inuestigare
 natura, profanam diuisionem temptet ingerere et diuini arcana
 mysterii reuocare ad calculum moris humani? adoremus
 patrem et filium et spiritum sanctum, indistinctam distincte,
 inconprehensibilem et inenarrabilem substantiam trinitatis, ubi
 10 etsi admittit numerum ratio personarum, unitas tamen non
 admittit essentiae, ita tamen, ut seruemus diuinae propria
 naturae, seruemus propria unicuique personae, ut nec personis
 diuinitatis singularitas denegetur nec ad essentiam hoc, quod
 est proprium nominum, transferatur. magnum est sanctae et 9
 15 incomprehensibile mysterium trinitatis: deus pater, deus filius,
 deus spiritus sanctus trinitas indiuisa, et tamen notum est,
 quia proprium est patris, ut generaret filium, proprium filii
 dei, ut ex patre patri nasceretur aequalis, notum etiam quid
 sit proprium spiritus sancti. proprium autem filii dei, ut iuxta 10
 20 id, quod scriptum est, in nouissimis temporibus uerbum caro
 fieret et habitaret in nobis, ita intra uiscera sanctae Mariae
 uirginis genitricis dei unitis utrisque sine aliqua confusione

20-Ioh. 1, 14

1 unum *VHisp.* et *codd. H* quotquot excussi: unus *Paris. 3837 teste Thielio* multiplicabitur $h^1h^2h^3$ 3 seiungit $h^1h^2h^3h^4h^{10}d^2$ 4 ille *H* (*exceptis h^3h^9*) secretae. impenetrabilique *Gonz.* 5 <uisibilium> uel i
 6 profanandi uisionem *V* gerere *Gonz.* diuina *H* (*exceptis h^3h^9d^2*)
 arcana *VH* 10 etsi *VHisp.*: si *H* admittit *Hi*: admittere *V*, ad-
 mittat *Gonz.* 11 amittit *Gonz.* essentiae $Vh^4h^5h^7h^{10}d^2$: essentia $h^1h^2h^3$,
 acentia h^6 , essentiam *Hisp. teste Gonzalezio et h^8* nec non ante corr. h^9 ,
 essentiae separationem *Hispanae cod. Aemilianensis a Gonz. adhibitus*
 et i 12 ut *Hisp. H; om. V* 13 denegetur *VHisp.*: generetur *H*
 14 sanctum *Gonz.* 17 est *Hisp. h^3h^9: om. V et (exceptis h^3h^9) H*
 ut generaret filium proprium *Hisp. H: om. Vh^4* 18 aequali $h^1h^2h^3h^4h^{10}d^2$
 notum etiam quid (quod h^5 , quae h^4h^6) sit proprium spiritus sancti *VH*:
 proprium spiritus sancti ut de patre et filio procederet sub una sub-
 stantia deitatis *Hisp. et in ras. h^7 man. 2 (etiam ueteres Hadrianae*
edd.) 19 autem *VH*: quoque *Hisp.* 19 dei *om. Gonz.*

naturis, ut qui ante tempora erat filius dei, fieret filius hominis et nasceretur ex tempore hominis more matris uuluam natus aperiens et uirginitatem matris deitatis uirtute non
 11 soluens. dignum plane deo nascente mysterium, ut seruaret partum sine corruptione, qui conceptum fecit esse sine semine, 5 seruans quod ex patre erat et repraesentans quod ex matre suscepit. nam unde iacens in praesepio uidebatur in caelo, inuolutus pannis adorabatur a magis, inter animalia editus ab angelis nuntiatus, uix egressus infantiam et annuntians mysticam sine instituyente doctrinam, inter rudimenta annorum 10
 12 puerilium edens caelestium signa uirtutum? idem enim deus et homo, non, ut ab infidelibus dicitur, sub quartae introductione personae sed ipse dei filius deus et homo, idem uirtus et infirmitas, humilitas et maiestas, redimens et uenditus, in cruce positus et caeli regna largitus, ita nostrae infirmitatis 15 ut possit interimi, ita ingenitae potentiae ne possit morte
 13 consumi. sepultus est iuxta id, quod homo uoluit nasci, et iuxta id, quod patri erat similis, resurrexit: patiens uulnerrum et saluator aegrorum, unus defunctorum et uiuificator obeuntium, ad inférna descendens et a patris gremio non recedens 20 unde et animam, quam pro communi conditione posuit, pro
 14 singulari uirtute et admirabili potentia mox resumpsit. haec ita esse nec ullam dubitationem oportere recipere, id est ne dominus noster Iesus Christus aut inter corporis passiones deus non esse crederetur aut ne deus tantum, non etiam 25 homo, inter opera mirabilium stupenda uirtutum proposito

1 filius fieret *trsp. Gonz. i³* (filius *om. i²*) 2 ex *VH*: in *Hisp.* 3 natus aperiens (*aperiens V*) *VHi*: non aperiens natus *Gonz.* uirtutem *h²h³h⁴h⁵h⁶h⁷h¹⁰d²* 4 plane *VHisp. h⁸h⁹*: placere *H* (*exceptis h⁸h⁹*) nascentem *h¹h²h³h⁴h⁵h⁷h¹⁰d²* 7 unde *VH*: *om. Hisp.* 9 nuntiatus *VH* (nuntiatis *h²*, nuntiatur *h⁶* et *h⁹* *man. 2*, nuntiabatur *h⁸h⁹*): nuntiatur *Hisp.* 10 mystica *H* doctrinam *Hisp.*: doctrina *VH* 12 quarta *H* (*exceptis h⁸h⁹*) 16 possit utroque loco *VHi*: posset *Gonz.* ingenite (uel ingenite) *Vih⁹h⁹* et in *ras. h⁵*: ingenitate *ceteri codd. H* (ingenita *h⁶*, ingenuitate *h⁴*), ingentis *Gonz.* 19 obeuntium *om. Gonz.* 21 quam communi *Gonz.* conditione *Gonz.* 24 dominus *VHi*: deus *Gonz.* inter opera passionis *Gonz.*

nos duorum apostolorum informauit exemplo, deum esse
Christum dominum nostrum Petri fide, hominem Thomae
dubitatione declarans. quid enim intererat, ut quem se homines 15
dicerent discipulos suos uellet inquirere, nisi ut respondente
5 Petro: tu es Christus filius dei uiui notum faceret non
hoc de carne et sanguine proditum sed patre deo inspirante
reuelatum et per testimonium laudatae responsionis fides
patefactae fieret ueritatis? quid intererat, ut apparente post 16
resurrectionem domino Thomas tantum aut deesset ceteris
10 aut solus ambigeret, nisi ut mundus crederet quod ambigens
discipulus explorasset, ut, dum unius manibus se pateretur
tangi, ab uniuersitate fidelium, quid esset, possit agnosci? non
ergo ad improbandum discipulum interposita est dubitatio sed
quaesita posteritatis instructio. anne aliud spectat, quod se 17
15 idem dominus Cleopae cum alio discipulo, cum ad Emmaum
tendentes de se loquerentur, inseruit et, quamquam de resur-
rectione domini per mulieres, quae primae ad monumentum
conuenerant agnouissent, tamen, ut per eorum dubitationem
daret credendi futuris saeculis firmitatem, incipiens a Moyse
20 et omnibus prophetis oportuisse pati Christum et ita
intrare in gloriam suam interpretatus ostendit et per
passionem humanam naturam et diuinam in eo esse per gloriam?
multiplicibus haec sanctarum scripturarum insinuantur exemplis 18
nec apud religiosam conscientiam tuam, uenerabilis imperator,
25 tamquam ignota dicuntur. fides enim ipsa, quae a te constanter
asseritur, tibi reddit hoc muneris, ut sensibus tuis et affectum
sui inserat et scientiam, per quam diligentius asseratur,

5 Matth. 16, 16 8 sqq. cf. Ioh. 20, 24 sqq. 14 sqq. cf. Luc.
24, 13 sqq. 19 sqq. Luc. 24, 27 et 26

1 esse se $h^1h^2h^3h^4h^{10}d^2i^2$, se esse i^3 3 dubitationem $h^1h^2h^3h^4h^5h^7h^{10}d^2$
declarat *Gonz.* se <esse> *Gonz.* 5 notum faceret *VH*: fateretur
Hisp. 7 fdis *Vh^1h^2h^3h^7h^{10}d^2* 8 quid *VH* (quod h^1h^2): quid etiam *Hisp.*
9 dominum *H* (domino h^9 , om. h^6) esset *H* (*exceptis h^8h^9*) 11 di-
scipulus *Hisp.* *H*: disci *V* 12 posset *Gonz.* 13 implorandum *H*
14 spectat *Car.*: expectat *VHHisp.* 15 cleophe h^8 , Cleophae *Gonz.*
16 de solo quaerentur (quaererentur h^1) $h^1h^2h^3h^4h^{10}$ 20 oportuisset
 $h^1h^2h^3h^4h^6h^7h^{10}$ 23 insinuantur *Hisp.* *H*: testificantur *V*

infundat. et tamen interest dispensationis mihi creditae, ut ego quoque uel apud scientes nota non taceam, ut succedente sibi per uices temporum catholicorum praedicatione sensuum, 19 quod indeficienter asseritur, sine fine credatur. latius haec, quae ad deitatem humanitatemque domini nostri Iesu Christi 5 pertinent et in eo trinitas duas sine confusione naturas, potui secundum ueterum definita disserere, si esset aduersum eos, qui his dissentiunt, disputandum. sed cum in manibus omnium sint et synodica constituta et beati papae Leonis dogmata, perstrinxisse potius pauca quam euoluere credidi conuenientius 10 20 uniuersa. nunc uero agnoscere satis est et cauere ita proprietatem et essentiam cogitandam, ut sciatur quid personae, quid nos oporteat deferre substantiae. quae qui indecenter ignorant aut callida impietate dissimulant, dum omittunt quid sit proprium filii, trinae tendunt insidias unitati. sed si quae praedicta sunt 15 ualidis teneantur fixa radicibus, nec a paterna traditione receditur et constanter quaestionibus obuatur. Data VII. Kal. Apr. Valerio u. c. cons.

(237.)

HORMISDA EPIPHANIO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Multo 20 gaudio sum repletus, quod circa ecclesiae pacem et sanctissimi imperatoris et dilectionis tuae tale studium, quale litteris

3 sensuum *VHisp.*: sensum *H* (sensu *h³h³*, sensuum *h⁴ man. 2*), sensim editiones *Hadrianae* 6 potuissim *Thiel* 10 euoluerem *H* (*exceptis h³h³*) conueniens *Gonz.* 12 cogitandum *H* 13 deseruire *Gonz.* indigenter *Gonz.* 14 quid *VHi²*: quod *Hisp.* (*excepto i³*) 15 trinae *V Gonz.*: trinitate *H* (trinitatem *d²*, in trinitate *h³h³* et *man. 2 h³*), in trinitate *i* praedicta *Hisp.* (*praedicta i³*) 17 Data etc. om. *Hisp.* VII V: VIII *H* 18 u. c. *H*: om. *V* 237. Dat. ut ep. 236. Epistulam ex *Auellana collectione primus edidit Car. I³ 560*, quem secuti sunt *Bar. ad a. 521, 18*; *Fronto Ducacus in editione Ioh. Zonarae commentariorum (Lut. Par. 1618) p. 665*; *Collect. Concil.*; *BT I. 141*; *Thiel 970. extat praeterea in collectione Hispana (ed. Gonzalez II n. 93 p. 150). ex qua transiit in Pseudoisidorianam (ed. Hinschius p. 691).* *Hisp.* = consensus editionis *Gonzalezii* (= *Gonz.*) et communis lectionis codicum *i* (*i¹* = *Uatic. 1341*, *i²* = *Uatic. 630*, *i³* = *Uatic. 3791*). 20 Hormisdas papae ad Epiphanium Constantinopolitanum episcopum. Dilectissimo fratri Epiphanio episcopo Hormisda *Hisp.*

(237.)

Ἐπιστολὴ Ὁρμίσδου πρὸς Ἐπιφάνιον.

Ὁρμίσδας Ἐπιφάνιῳ ἐπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως. Πολλῆς
ἐπλήροσθιν χάρις, ὅτι περὶ τὴν εἰρήνην τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ

Graecam epistulae 237 uersionem insertam actis synodi a. 536 Constantinopoli habitae edd. Binius, Concil. gener. ed. 2 (1618) II 1, 721; Fronto Ducaeus in editione Ioannis Zonarae commentariorum (1618) p. 665; Collect. Concil.; Thiel 970. codices adhibui eosdem quinque aeogh, quos enumeraui p. 163. 3 ἀρχιεπισκόπῳ gh 4 καὶ αeo: om. gh

indicasti, legatorum quoque meorum assertione cognoui. manifesta enim hinc supernae misericordiae documenta produntur, quando et mundani principes causas fidei cum rei publicae ordinatione coniungunt et ecclesiarum praesules, quod ad dispensationem suam pertinet, officii memores exsequuntur. talibus indigebat post discordiae procellas religio Christiana rectoribus, qui compressis prouida dispositione turbinibus diu peregrinatam pacem depulsa tempestate reducerent et in futura post saecula propositi sui exempla tendentes sibi adscribendum indubitanter ostenderent, quicquid deo 1 placitum posteriori pro sua imitatione fecissent. benedicamus deum, frater karissime, nostris hoc diebus fuisse concessum et totis orationum et curarum uiribus annitatur, ut quae per dei nostri opem bene coepta sunt, ipso adiuuante per omnia compleantur. sperandum enim est, ut ad compagem corporis 15 sui reliqua quoque, quae adhuc diuisa sunt, membra festinent et a potioribus minora non discrepent. ad quod cum me dilectio tua Christianae studio caritatis hortetur, debet quod incitat sequi et quod amandum suadet amplecti. similem enim iam fidei curam gerentes per religiosam patientiam par 20 etiam praemium de boni operis speramus effectum. neque enim difficultatibus est cedendum; non fatigatur asperis fides nec ad caelorum ardua per procliue contenditur nec remunerati-

2 sq. manifeste (manifestum ē) hinc enim sup. miseric. documento (documentum ē) perdocetur quando *Hisp.* 3 causam *Gonz.* 5 pertinent *V* 12 deum *V*: dominum *Hisp.* 13 sq. per dei nostri opem *V*: dei ope *Hisp.* 16 diuisa *Hisp.*: diui *V* 18 hortatur *Hisp.* quod inuitat *Hisp.*, quo inuitat *Thiel* 19 quod *Hisp.*: om. *V* simile *V* 20 sq. paret iam *V* 21 effectum *V* 22 non enim fatigatur *Hisp.* 23 conscenditur *Gonz.*

ἀγιωτάτου βασιλέως καὶ τῆς σῆς ἀγάπης τοιαύτην σπουδὴν, ὥς
 διὰ τῶν γραμμάτων ἐμήνυσας, καὶ διὰ τῆς τῶν ἐμῶν πρέσβων
 καταθέσεως ἔγνω· σαφὲς γάρ ἐντεῦθεν τῆς οὐρανοῦ εὐσπλαγ-
 χνίας ἀπόδειξις πρόεισιν, ὅταν καὶ οἱ τοῦ κόσμου βασιλεῖς τὰς
 5 ὑποθέσεις τὰς περὶ τῆς πίστεως μετὰ τῆς διοικήσεως τῆς πολιτείας
 συζευγνύωσι καὶ οἱ τῶν ἐκκλησιῶν ἡγούμενοι τὰ συντείνοντα εἰς
 τὴν ἰδίαν οἰκονομίαν μεμνημένοι τοῦ καθήκοντος ἐκτελῶσι. τοιούτων
 ἔχρηξε μετὰ τὰς τῆς διχονοίας καταγίδας ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία
 ἰθυνητῶν, οἵτινες κατευνασθεῖσιν προνοητικωτάτῃ διατυπώσει τῶν
 10 θυελλῶν τὴν ἐπὶ πολὺ ξενωθείσαν εἰρήνην ἐξωσθέντος τοῦ χειμῶνος
 ἐπανάξουσιν καὶ εἰς τοὺς μέλλοντας μετὰ ταῦτα αἰῶνας τῆς ἰδίας
 προθέσεως τὰ ὑποδείγματα ἐπεκτείνοντες ἑαυτοῖς ἐπιγεγράφθαι
 ἀναμφιβόλως ἐπιδείξουσιν εἴ τι τῷ θεῷ ἀρέσκον οἱ μεταγενέστεροι
 ἀπὸ τῆς αὐτῶν μιμήσεως ποιήσουσιν. ἐδλογήσωμεν τὸν θεόν, 2
 15 ἀδελφε, ταῖς ἡμῶν τοῦτο ἡμέραις συγκεχωρημένον γεγονέναι καὶ
 πάσαις εὐχῶν καὶ μεριμνῶν δυνάμεσιν ἐπεραιοῦμεν, ἵνα ἅπερ
 διὰ τῆς τοῦ θεοῦ ἡμῶν συνεργίας καλῶς ἤρχθῃ, αὐτοῦ βοηθυήσας
 ἐν παντί πληρωθῶσιν. ἐλπίς γάρ ἐστιν, ὅτιπερ εἰς τὴν ἀρμονίαν τοῦ
 οἰκείου σώματος καὶ τὰ λοιπὰ καὶ ἔτι νῦν διηρημένα μέλη σπου-
 20 δάσουσι καὶ ἀπὸ τῶν κρείσσων τὰ ἥσσονα οὐ διαφωνήσουσιν.
 εἰς ὃ ἐπέειπερ με ἡ σὴ διάδοσις τῇ σπουδῇ τῆς Χριστιανικῆς 3
 ἀγάπης προτρέπεται, ὀφείλει εἰς ὃ διεγείρει ἀκολουθήσαι κα-
 ῖπερ ἀγαπᾶσθαι συμβουλεύει περιπτύξασθαι. ὁμοίαν γὰρ λοιπὸν
 τῆς πίστεως φροντίδα χειρίζοντες διὰ τῆς εὐσεβοῦς ὑπομονῆς
 25 ἴσον καὶ τὸ ἑπαθλον τοῦ ἀγαθοῦ ἔργου ἐκβάσει ἐλπίζομεν. οὕτε
 γὰρ ταῖς δυσχερείαις ἐστὶ παραχωρητέον· οὐ καταπονεῖται τοῖς
 τραχέσιν ἡ πίστις οὐδὲ εἰς τὰ τῶν οὐρανῶν ὑψώματα διὰ κατω-
 φεροῦς τις ἐπεκτείνεται οὕτε τῆς ἀνταμείψεως ἄνευ τῆς τοῦ καμᾶτου

1 τοιαύτη σπουδὴ aeogh, corr. Thiel: τοιαύτη σπουδὴ Binius γραμμάτων
 Fronto Duc.: πραγμάτων aeogh 6 συζευγνύωσι eo: ζευγνύωσι a, συζευ-
 γνύουσι gh 8 τῆς eo: om. agh 9 διατυπώσει aeo: διατίσει gh
 10 θυελλῶν aeoh ἐπικολῶ aeo 13 ἐπιδείξουσιν gh τῷ aeo: om. gh
 15 ἀδελφοὶ aeogh, correct 16 ἐπερ οὐθῶμεν g 17 καλῶς aeo: κα et
 post lacuna 2 uel 3 litterarum g, καὶ h 19 σπουδάσουσι gh 20 ἥττονα eo
 οὐ om. g 21 ἐπειδήπερ gh με eo: om. agh 22 ὀφείλει ag: ὀφείλη h,
 ὀφείλεις eo 23 λοιπὸν post 24 χειρίζοντες trsp. gh 25 ἴσον ah 26 δυσ-
 χερίαις eo

- 4 onem citra laboris exercitium quis meretur. unde ne facientes
bona deficiamus, specialiter admonemur; beati etiam
teste psalmista, qui custodiunt iudicium et faciunt
iustitiam in omni tempore, quia non initium laboris
remunerationem praemii consuevit inuenire sed terminus. ergo
par studium sollicitudinis adsumentes, quibus est una in
communione et credulitate societas, quemadmodum de adunata
sedi apostolicae Constantinopolitana ecclesia pariter exultamus
in domino, ita de reliquorum quoque, sicut affectuose admones,
redintegratione curemus primum, ut fidem integritatemque 10
- 5 nostram immaculatam ab omni contagione seruemus. nosti
enim, frater sanctissime, quae ecclesiasticam seruent uincla
concordiam, quae nos ab haereticorum tueantur insidiis, per
quae etiam canonum custodiatur auctoritas. his in robore suo
omni circumspectione seruatis remedia sperantibus conferantur; 15
habet enim et ecclesiasticarum ordo regularum et ipsius
forma iustitiae, ut medicina rationabilis benigne et fideliter
sperantibus non negetur, nec quisquam ita est ab humanitate
discretus, quem non a rigore distractionis inclinet incauta
- 6 simplicitas. sed ut caute hoc citra querelam aut erroris 20
alicuius naueum ualeat expediri, dilectissime frater, personam
meam te in hoc oportet induere scientem in huiusmodi
causis, sicut praedictum est, quid faciendum sit, quid cauendum,
ita omnia prouidendo, ut non ambigas rationem dispositionis
huius deo esse reddendam, ita tamen ut eos, qui uobis 25
fuerint communione sociati uel per uos sedi apostolicae, uestra
nobis scripta declarent, quibus etiam continentia libellorum,

1 Gal. 6, 9 2 Psalm. 105, 3

1 exercitium *Hisp.*: exercicia *V* 2 beati post 3 psalmista *trsp. Hisp.*
9 reliquorum *Vi*: reliquarum *Gonz.* affecti ose *V*: affectuose *Gonz.*,
affectione *i* 10 <laetetur> curemus *interpolauerunt i¹i²*, <laetetur
et> curemus *i³* 11 cantagione *V* 15 conferantur *V Gonz.*: con-
feruntur *i*, conferentur *Fronto Duc.* 16 enim et *V*: enim *Hisp.* 20 hoc
citra *V*: hoc et citra *Gonz.* (hoc ceterasque querelas aut errores ali-
cuius eo ualeas expedire *i*) 21 ualeas expedire *Hisp.* 24 prouidendo
Thiel: praeuidento *Hisp.*, prouidendi *V*, prouidenda *Fronto Duc.* dis-
pensationis *Hisp.* 26 sedis *Gonz.* *i³* 27 etiam *V*: etiam et *Hisp.*

γυμνασίας τις ἀξιοῦται. διὸ ἵνα μὴ ἐκκακῶμεν τὸ ἀγαθὸν 4
 ποιοῦντες, ἰδικῶς ὑπομνησκόμεθα· καὶ γὰρ μακάριοι, ὡς
 μάρτυρεῖ ὁ ψαλμῳδός, οἱ φυλάσσοντες κρίσιν καὶ ποιοῦντες
 δικαιοσύνην ἐν παντὶ καιρῷ, ὅτι οὐχ ἡ ἀρχὴ τοῦ καμάρου
 5 τὴν ἀντάμειψιν τοῦ ἐπάθλου εἶωθεν εὐρίσκειν ἀλλὰ τὸ τέλος. τοι-
 γαροῦν ἔσται σπουδὴν τῆς μερίμνης ἀναλαβόμενοι, οἷς ἐστὶ μία ἐν
 τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ πίστει ἡ ἐταιρία, ὃν τρόπον περὶ τῆς ἐνωθείσης
 τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίας ἐπίσης
 ἀγαλλιώμεν ἐν κυρίῳ, οὕτω καὶ περὶ τῆς τῶν λοιπῶν καθὼς
 10 ἐνδιαθέτως παραινείς, ἀποκαταστάσεως φροντίσωμεν πρῶτον, ἵνα
 τὴν πίστιν καὶ τὴν τελειότητα ἡμῶν ἀσπilon ἀπὸ παντός μiasματος
 φυλάξωμεν. καὶ γὰρ οἶοθα, ἀδελφεὲ τιμώτατε, ποιοὶ τὴν ἐκκλησια- 5
 στικὴν φυλάττουσιν ὁμόνοιαν σύνδεσμοι, τίνα ἡμᾶς ἀπὸ τῶν αἰρε-
 τικῶν διαφυλάττουσιν ἐπιβουλῶν καὶ διὰ ποίων ἢ τῶν κανόνων
 15 φυλάττεται αὐθεντία. τούτων ἐν τῇ ἰδίᾳ ἰσχύϊ πάσῃ προδοχῇ
 φυλαττομένων ἡσυχίας τοῖς ἐλπίζουσι προσενηχθήσεται· ἔχει γὰρ τῶν
 ἐκκλησιαστικῶν κανόνων ἡ τάξις καὶ αὐτῆς τῆς δικαιοσύνης ὁ
 τύπος, ὅπως εὐλογος θεραπεία τοῖς καλοθελῶς καὶ πιστῶς ἐλπί-
 ζουσι μὴ ἀρνηθεῖν, οὐδέ τις ἐστὶν οὕτως ἀπὸ τῆς φιλανθρωπίας
 20 διηρημένος, ὃν οὐχὶ ἀπὸ τῆς σκληρότητος τοῦ δεσμοῦ ἐπικάμψαι
 ἢ ἀπάνουργος ἀπλότης. ἀλλ' ἵνα ἀσφαλῶς τοῦτο καὶ χωρὶς μέμ- 6
 φως ἢ τινος νεφώδους πλάνης ἰσχύσειε προσελθεῖν, ἀγαπητὲ ἀδελφε,
 τὸ ἐμὸν πρόσωπόν σε ἐν τούτῳ χρὴ ὑπελθεῖν ἐπιστάμενον ἐν ταῖς
 τοιαύταις ὑποθέσεσι, καθὼς προσέρηται, τί ποιητέον εἴη, τί φυλα-
 25 κτέον, οὕτω πάντων προνοούμενον ὥς μὴ ἀμφιβάλλοντα λόγον
 ταύτης τῆς διατυπώσεως τῷ θεῷ ἀποδώζοντα, οὕτω μέντοι, ἵνα
 τούτους, οἵτινες ὑμῖν τῇ κοινωνίᾳ συναρθεῖεν καὶ δι' ὑμῶν τῷ
 ἀποστολικῷ θρόνῳ, τὰ ὑμέτερα γράμματα ἡμῖν δηλώσουσιν, οἷς
 καὶ τὰ περιεχόμενα ταῖς λιβέλλοις, οὐς ἂν προσενέγκουσιν, ἐμπε-

2 ὑπομνησκόμεθα eo 4 οὐχ aeo: οὐχὶ gh 10 φροντίσωμεν eo
 18 φυλάττουσιν ὁμόνοιαν agh: ὁμόνοιαν φυλάττουσι eo 14 διαφυλάττουσιν
 agh: φυλάττουσιν eo 21 ἀπάνουργος g 22 νεφώδους eo: ἐφώδου agh
 27 ἡμῖν gh συναρθεῖεν o, φθεῖεν h

quos obtulerint, inseratur. sic enim et Seueri uel complicum
 eius aut similium absoluemur errore nec eorum, qui sanari
 7 potuerint, dispendia patiemur. quod ideo nobis specialiter
 credidimus imponendum ad diligentiam uestram nostra onera
 transferentes, quia non parua iam documenta resistentes
 haereticis edidistis nec debet de eo ambigi, quem bene
 contigerit explorari. simul adsume remedia medicinae, simul
 accingere auctoritate iustitiae et sic circa supplices humanitate
 mollire, ut in haereticorum contagio perdurantes aut eos,
 qui innocentiam simulant et cum nostris sola uoce consentiunt, 10
 ab his, quibus pro ecclesiae redintegratione consulitur et
 prouidetur, excludas; nec enim expedit circa hos ecclesiasticam
 temperare censuram. non enim erunt iam miserationis bona
 pro eorum, quibus consuli oportet, necessitate collata, si
 8 indiscrete fuerint bonis malisque communia. et quia Hieroso- 15
 lymitanorum quoque faciendam credidit in litteris suis tua
 dilectio mentionem, quorum etiam ad nos quaedam delata
 professio est, necessarium duximus uel recensere, quae scripta
 sunt, uel respondere, quae congrua. qui si sanctorum patrum
 constituta custodiunt, si illa fidei fundamenta uenerantur, ab 20
 his, quae per eos sancto spiritu compungente definita sunt,
 non recedant. aut enim perfecta sunt, ita ut sunt, et adiec-
 tione non indigent, aut bene ualida et ideo non mutanda,
 quando per ea omnia haereticorum uenena compressa sunt.
 9 nec quicquam Calcedonensis synodus, quod utile quaelibet 25
 diligentia potuisset excogitare, praeteriit, quae praecedentium
 quoque dogmata uel clarius manifestauit uel repetita auctoritate
 firmavit, speciale quoddam aduersus Nestorium et Eutychen
 adgressa certamen, alterum deitatem domini nostri Iesu Christi

2 absoluemus errores *Hisp.*; absoluentur errores *legit interpres* 6 reddi-
 distis *Hisp.* 9 contagione *Hisp.* 13 iam *Hisp.*: *om. V* 15 hiero-
 solimitanorum *V* 16 quoque *om. Hisp.* credidit *om. V* suis
om. Hisp. 18 recensere *V*: recipere *Gonz.* (uel recensere quae scripta
 sunt uel *om. i*) 21 spiritu sancto componente *Hisp.* 22 recedent
Fronto Duc. 28 eutichen *V*, euticen *i⁴i²*, euticem *i³*: Eutychetem
Gonz.

ρέσθω. οὕτω γάρ και τῆς Σεβήρου και τῶν τούτῳ συμπλεκόμενων
 και τῶν ὁμοίων ἀπολυθήσονται πλάνης και οὐδὲ τούτων, οἵτινες
 λαθῆναι δυνήσονται, τὴν ζημίαν ὑπομενοῦμεν. ὅπερ διὰ τοῦτο ὑμῖν 7
 ἰδικῶς ᾤθηθμεν ἐπιθεῖναι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν τὰ ἡμέτερα
 5 μεταφέροντες βάρη, ἐπεὶ περ οὐ μικρὰς ἤδη ἀποδείξεις τοῖς αἵρετικοῖς
 ἀντιστάμενοι δεδώκατε και οὐ χρὴ περὶ τούτου διστάζειν, ὃν καλῶς
 συνέβη δόκιμον ἀποδειχθῆναι. ἅμα προσλαβέσθαι εἰς θεραπείας τῆς
 ἰάσεως, <ἅμα> ἀναζώσασθαι τὴν αὐθεντίαν τῆς δικαιοσύνης και
 οὕτως περὶ τοὺς ἰκέτας τῇ φιланθρωπίᾳ ἀπαλύνεσθαι, ἵνα τοὺς
 10 ἐν τῷ τῶν αἵρετικῶν μιάσματι ἐπιμένοντας ἢ τούτους, οἵτινες τὸ
 ἀνεύθυνον ὑποκρίνονται και μετὰ τῶν ἡμετέρων μόνῃ τῇ φωνῇ
 συμφωνοῦσιν, ἀπὸ τούτων, ὧν ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς
 ἐκκλησίας φρονεῖς και πρόνοιᾶ ἐστίν, ἀποκλήσῃς· οὐδὲ γὰρ λυσitteλεῖ
 περὶ τούτους τὴν ἐκκλησιαστικὴν κερᾶσαι αὐστηρίαν· οὐ γὰρ ἔσται
 15 λοιπὸν τοῦ ἐλέους τὰ ἀγαθὰ διὰ τὴν τῶν προσηθηθῆναι ὀφειλόντων
 ἀντίκην συναχθέντα, ἐὰν ἀδιακρίτως ἔσονται κοινὰ καλοῖς και
 κακοῖς. και ἐπειδὴ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν ὁμοίως ποιήσασθαι ᾤθηθῃ 8
 ἐν τοῖς οἰκείοις γράμμασι μνήμην ἢ σὴ ἀγάπῃ, ὧν και πρὸς ἡμᾶς
 ᾤνέχθη τις ὁμολογία, ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα και ἀναγνῶναι τὰ
 20 γραφέντα και ἀποκρίνασθαι τὰ πρόσφορα. οἵτινες εἰ τὰς τῶν ἀγίων
 πατέρων διατυπώσεις φυλάττουσιν, εἰ ἐκείνης τῆς πίστεως τοὺς
 θεμελίους σέβονται, και ἀπὸ τούτων τῶν δι' αὐτῶν τοῦ ἀγίου
 πνεύματος κατανόσοντος ὀρισθέντων οὐκ ἀναχωρήσουσιν. ἢ γὰρ
 εἰσι τέλεια, ὥσπερ εἰσὶ, και προσοδήκης οὐ δέονται ἢ καλῶς βέβαια
 25 και διὰ τοῦτο οὐκ ἀμειπτέα, ὅποτε δι' αὐτῶν πάντα τὰ τῶν αἵρε-
 τικῶν δηλητήρια κατεπιέσθῃ. οὐδέ τι ἢ ἐν Χαλκηδόνι σύνοδος, 9
 ὅπερ χρήσιμον οἰαδήποτε ἐπιμέλεια ἡδύνατο ἐπινοῆσαι, παρέδραμεν,
 ἥτις τῶν προλαβουσῶν ὁμοίως τὰ δόγματα ἢ τηλαυγέστερόν ἐφα-
 νέρωσεν ἢ ἐπαναληφθεῖσα τῇ αὐθεντίᾳ ἐβεβαίωσεν, ἰδικὸν τινα κατὰ
 30 Νεστορίου και Εὐτοχου ἀναδεξαμένη ἀγῶνα, τοῦ μὲν ἑτέρου τὴν

1 τῆς αεοg: τὴν h σευήρου eo 3 ὑπομενοῦμεν *scripsi*: ὁμομείνομεν agh,
 ὑπομείνωμεν eo ἡμῖν g 4 ἡμετέραν gh 7 ἅμα τῷ προσλαβέσθαι a
 8 ἅμα *addidi* ἀναζώσασθαι a: ἀναζώσασθε eo, ἀναζώσας gh 9 οὕτω *Fronto*
Duc. 10 μιάσμι e οἵτινες δ: γέ τινας h, [*lacuna fere 3 litter.*] τινας g, οἱ
 eo 11 μόνον gh 13 ἀποκλήσῃς *scripsi*: ἀπὸ ἐκκλησίας αεοgh λυσι-
 τελεῖ agh: συντελεῖ eo 20 εἰ αεοh: εἰς g 23 ἢ gh: εἰ αeo 25 τὰ
 om. h 26 καταπισθῇ eo 27 ἐννοῆσαι a

a carne separantem et ideo sanctam Mariam dei genitricem pronuntiare uitantem, alterum ueritatem carnis in domino renuentem: quando dominus noster Iesus Christus idem filius dei idem [filius] hominis, una in duabus persona naturis diuinitatis et carnis nec naturis adunatione confusis, non uelut quarta persona addita trinitati, sed ipse filius dei exinaniens semetipsum et formam serui accipiens.

10 propter quod et unam nec diuisibilem profitemur essentiam trinitatis et proprietatem tamen suam scimus inesse personis. unam enim patris profitemur esse personam, unam filii dei cum adsumpta carne, unam spiritus sancti, et personas proprietatibus designantes et per unitatem essentiae inseparabile trinitatis mysterium confitentes. neque enim ambigi potest uerbum dei intra matris uiscera per carnem humanam adsumpsisse naturam nec post a se intra uuluam naturarum unitione diuisum. nam sicut non est in eo humanitas sine deo edita, sic in cruce non est impassibilis diuinitas a carnis passione diuisa, quod uirginis partus et intemerata fecunditas et singularis a mortuis resurrectio et ad caelos declarat

11 ascensio. haec si quemadmodum a patribus constituta sunt seruauit, credant nec definita transcendant; a quo tramite qui declinant, ipsi sibi nebulam dubitationis offundunt. nobis autem illud apostolicum contentiosis respondere necesse est: nos hanc consuetudinem non habemus nec ecclesia

12 dei. haec ideo breuiter, quia nec ambigi conuenit de rebus

7 Philipp. 2, 7 24 Cor. I 11, 16

3 rennuentem *V* 4 filius, *quod uncis inclusi*, *V: om. Hisp.* 7 exinaniuit semet ipsum formam *i* 9 scimus *bis V* 10 unam enim patris profit. esse personam *om. V* 12 inseparabili *V* 14 matris *V: uirginis Hisp.* 15 post a se intra uuluam naturarum (naturam *V*) unitione diuisum *V Gons.: apostetrice (apostetrice ^s2, postarie ^s3) factum intra uuluam naturarum munitione diuisum *i*, post a se intra uuluam naturam unitione diuisam *o*, post a se intra uuluam naturarum unitiorem diuisum *Labb.* 16 sicut non est in *om. V* 17 non est impassibilis diuinitas *Vi: et impass. diu. non est Gons.* 20 ascensionem *V* 22 obtinent *Hisp.* 23 apostolicum *V**

τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θεότητα ἀπὸ τῆς σαρκὸς χωρί-
 ζοντος καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἁγίαν Μαρίαν θεοῦ γεννήτριαν ἐξαγγέ-
 λειν ἐκκλίνοντος, τοῦ δὲ ἑτέρου τὴν ἀλήθειαν τῆς σαρκὸς ἐν τῇ
 κυρίῳ ἀπαναινομένου, ὅποτε ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ αὐτὸς
 5 υἱὸς θεοῦ, ὁ αὐτὸς ἀνθρώπου, ἐν πρόσωπον ἐν δύο φύσεσι καὶ θεότητος
 καὶ σαρκὸς οὐδὲ τῶν φύσεων ἐν τῇ ἐνώσει συγχυθεῖσάν, οὐχ ὡς
 τετάρτου προσώπου προστεθέντος τῇ τριάδι. ἀλλ' αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ
 θεοῦ ἐκένωσεν ἑαυτὸν καὶ μορφῇν δούλου ἔλαβε. διὸ καὶ 10
 μίαν καὶ οὐ διαιρετὴν ὁμολογουμένην οὐσίαν τῆς τριάδος καὶ τὴν ἰδίαν
 10 ὅμως ἰδιότητα ἴσμεν ἐνεῖναι τοῖς προσώποις. ἐν γὰρ τοῦ πατρὸς
 ὁμολογουμένην εἶναι πρόσωπον, ἐν τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ μετὰ τῆς
 προσληφθείσης σαρκὸς, ἐν τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, καὶ τὰ πρό-
 σωπα ταῖς ἰδιότησι σημαίνοντες καὶ διὰ τῆς ἐνότητος τῆς οὐσίας
 τὸ ἀχώριστον τῆς τριάδος μυστήριον ὁμολογοῦντες. οὕτως γὰρ 20
 15 νατὸν ἀμφιβάλλεσθαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν τοῖς τῆς μητρὸς
 σπλάγχνοις διὰ τῆς σαρκὸς τὴν ἀνθρωπείαν προσειληφέναι φύσιν
 καὶ μὴ μετὰ τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην ἐν τῇ μήτρᾳ τῶν φύσεων
 ἔνωσιν διηρημένον. καθάπερ γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ἀνθρωπότης
 ἄνευ θεοῦ γεννηθεῖσα, οὕτως ἐν τῷ σταυρῷ ἡ ἀπαθὴς θεότης οὐκ
 20 ἔστιν ἀπὸ τοῦ τῆς σαρκὸς πάθους διηρημένη· ὅπερ ὁ τῆς παρθένου
~~τῆς~~ καὶ ἡ ἀχραντος γονιμότης καὶ ἡ ἐξαιρέτος ἐκ νεκρῶν ἀνά-
 στασις καὶ ἡ εἰς οὐρανὸν δεικνύουσα ἀνοδος. ταῦτα εἰ καθὼς 11
 παρὰ τῶν πατέρων ὠρίσθη φυλάττουσι, πιστευέτωσαν καὶ μηδὲ τὰ
 ὠρισμένα παραβαινέτωσαν, ἀφ' ἧς τρίβου οἱ ἐκκλίνοντες αὐτοὶ
 25 ἑαυτοῖς νέφος ἀμφίβολας περιχέουσιν. ἡμῖν δὲ ἐκείνο τὸ ἀποστο-
 λικὸν τοῖς φιλονείκοις ἀποκρίνασθαι ἀνάγκη ἐστίν· ἡμεῖς τοι-
 αύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν οὐδὲ ἡ ἐκκλησία τοῦ
 θεοῦ. ταῦτα διὰ τοῦτο διὰ βραχέων ἐπειδὴ οὕτως ἀμφιβάλλεσθαι 12
 προσήκει περὶ πραγμάτων τῶν περὶ τῆς πίστεως πολλάκις ἐρι-

2 θεοῦ γεννήτριαν agh: θεοτόκον eo 4 ὁ αὐτὸς sc̄ipsi: οὗτος aeogh
 5 θεοῦ aeο: τοῦ θεοῦ gh αὐτὸς καὶ ἀνθρ. a ἀνθρωπος aeogh, cor-
 recti 6 οὐχ ὡς eogh: οὐ δὲ a 9 οὐ agh: οὐδὲ eo 10 ὅμως o: ὁμοίως
 aeogh ἐν εἶναι aeogh, corr. Thiel 13 σημαίνοντος h 14 ὁμολογουμένην
 gh 16 ἀνθρωπείαν gh 17 ἐν τῇ μήτρᾳ τῶν φύσεων aeο: τῶν φύσεων ἐν.
 τῇ μήτρᾳ gh 19 γεννηθεῖσα eo 20 πάθος a 23 μὴ δὲ aeο 25 περι-
 χέουσιν eo: περιέχουσιν agh 28 ἐπεὶ h

iuxta fidem saepius definitis et paene superuacua est allegatio,
 quae adhibetur instructis, cum super hac re et ad clementis-
 13 simum principem filium nostrum non pauca perstrinxerim. et
 quia de Hierosolymitanorum professione respondimus, hoc
 quoque aestimauimus salutis eorum causa competenter adden- 5
 dum, ut si communionis apostolicae desiderant unitatem,
 professionem suam scripto inditam, quam legatis nostris apud
 Constantinopolim positis obtulerunt, aut per suos ad nos
 dirigant aut fraternitati uestrae tradant, eodem tamen sicut
 diximus tenore conscriptam, quae ad nos modis omnibus sub 10
 uestra ordinatione deferatur. nam de Thessalonicensibus,
 quorum ad nos legati sub clementissimi et fidelissimi principis
 filii nostri ordinatione uenerunt, ne quid omisisse credamur,
 nosse uos uolumus secundum hoc, quod domino nostro Iesu
 Christo inspirante placuerit, causam omnem nostra dispositione 15
 14 tractandam et, si quod oportet impleuerint, ordinandam. haec
 per fratrem nostrum et coepiscopum uenerabilem uirum
 Iohannem sed et filios nostros Heraclianum presbyterum et
 Constantinum diaconum ecclesiastico honore dignissimos ad
 causam pertinentia rescripsisse contenti gratulati sumus in 20
 uiro ordinis nostri par meritum et religiosum non inuenisse
 propositum et cum legatione mandata sapientia et moribus
 congruente. notitia enim res et plena gaudii est, ut sint
 iusta aestimatione probabiles, quos communionis et officii
 contigerit esse consortes. Data VII. Kal. Apr. Ualerio 25
 cons.

1 definitis saepius *trsp. Hisp.* 2 hac re et *V*: haec *Hisp.* 3 filium
 nostrum *om. Hisp.* pauca *V*: parua *Hisp.* 4 hierosolimitanorum
 propositione *V* 7 inditam *V*: indicant *Hisp.*, unde indicent et postea
 offerant *i* 11 <et> de *Thiel* 12 sq. sub... ordinatione *V*: per... ordi-
 nationem *Hisp.* 16 ordinandam *i*: ordinanda *V Gonz.* 20' pertinatia *V*
 rescripsisse *Hisp.*: scripsisse *V* 22 legationis mandato... congruens *i*,
 unde legationis mandatis... congruens *Thiel*; congruentem legit *interpres*
 24 iuxta aestimationem *Thiel cum i*² communionis et *V*: communi-
 onis *i*, communis *Gonz.* 25 data... cons. *om. Hisp.*

οθέντων καὶ παντελῶς περιττὴ ἐστὶν ἡ δικαιολογία ἢ προσφερομένη τοῖς παρεσκευασμένοις, ὅποτε περὶ τούτου τοῦ πράγματος [φιλανθρωπότατον] καὶ πρὸς τὸν ἐνδοξότατον βασιλέα τὸν ἡμέτερον υἱὸν οὐκ ὀλίγα ἔσημάναμεν· καὶ ἐπειδὴ περὶ τῆς τῶν Ἱεροσο-
⁵ λomitῶν ὁμολογίας ἀπεκρινάμεθα, καὶ τοῦτο ὑπελάβομεν τῆς τούτων σωτηρίας χάριν ἀρμοδίως προσθῆναι, ἵνα ἐὰν τῆς καθολικῆς κοινωνίας ἐπιποθῶσι τὴν ἔνωσιν, τῆς ἰδίας ὁμολογίας τὸ † ὕψος ἐγγράφως μνησθῶσιν, ἣν τοῖς ἡμέτεροις πρεσβευταῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει διαύγουσι προσήνεγκαν, <ῆ> διὰ τῶν ἰδίων πρὸς ἡμᾶς
¹⁰ ἀποστείλωσιν ἢ τῇ ὑμέτερᾳ ἀδελφότητι δώσουσι, τῇ αὐτῇ μέντοι, καθὼς εἶπον, δυνάμει συγγεγραμμένην, ἣτις πρὸς ἡμᾶς πᾶσι τρόποις δι' ὑμέτερας διατυπώσεως κοιμισθήσεται. περὶ γὰρ τῶν Θεσσαλονικέων, ὧν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρέσβεις διὰ τῆς τοῦ πιστοτάτου καὶ τοῦ ἐνδοξοτάτου βασιλέως τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ διατυπώσεως
¹⁵ ἦλθον, ἵνα μὴ τι παραλειπέναι δόξωμεν, γινώσκειν ὑμᾶς βουλόμεθα κατὰ ταῦτα, ἅπερ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐμπνέοντος ἤρεσαν, τὴν ὑπόθεσιν πᾶσαν τῇ ὑμέτερᾳ διασκέψει ψηλαφητέαν καὶ εἰ ὅπερ χρή πληρώσωσι, διατυπώτέαν. ταῦτα διὰ τοῦ ἀδελφοῦ
¹⁴ ἡμῶν καὶ συνεπισκόπου τοῦ σεβασμιωτάτου ἀνδρὸς Ἰωάννου ἀλλὰ
²⁰ καὶ διὰ τῶν υἱῶν ἡμῶν Ἡρακλείανου τοῦ πρεσβυτέρου καὶ Κωνσταντίνου τοῦ διακόνου τῆς ἐκκλησιαστικῆς τιμῆς ἀξίων τὰ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἀνήκοντα ἀρκεσθέντες ἀντιγράψαι ἤσθημεν ἐν ἀνδρὶ τῆς ἡμετέρας τάξεως Ἰσὴν ἀξίαν καὶ εὐλαβῇ πρόθεσιν ἡμᾶς εὐρηκεῖν καὶ μετὰ τῶν τῆς πρεσβείας ἐντολῶν τῇ φρονήσει καὶ τοῖς
²⁵ τρόποις συνάδοντα. εὐχαῖον γὰρ πρᾶγμα καὶ πλήρες χαρᾶς, ἵνα ὥσι κεκριμένως δόκιμοι, οὐδὲ τῆς κοινωνίας καὶ τῆς τάξεως συνέβη εἶναι συγκλήρους. **ΚΑΙ ΑΛΛΗΙ ΧΕΙΡΙ** Ὁ θεὸς σε ὕγιᾳ διαφυλάττει, ἀδελφεῖ τιμώτατε.

2 φιλανθρωπότατον aeogh: *glossema delevi (etiam infra u. 14 interpretat uocabulum, quod est clementissimus, adiectiuo ἐνδοξότατος reddidit)*; πράγματος πρὸς τὸν ἐνδοξ. καὶ φιλανθρ. βασιλέα *Binius* 4 ἔσημάναμεν h τῶν om. h 6 κοινωνίας agh: ἐκκλησίας eo 7 ἐπιποθοῦσι gh τὸ ὕψος *corrumpitum* 9 ἢ εἶπαν gh 12 <τοῖς> τρόποις *Fronto Duc.* 14 καὶ ἐνδοξοτάτου o 15 ἡμᾶς h 16 ἐμπνέοντες gh 17 ψηλαφητέαν o 8 καὶ εἰ ὅπερ... διατυπώτέαν om. a πληρώσωσιν gh: πληρώσουσιν eo 19 ἡμῶν καὶ συνεπισκόπου h *et ante correctionem* g: καὶ συνεπισκ. ἡμῶν aeo *et post corr.* g 20 ὡμῶν eo 21 τοῦ om. a ἀξίων gh 25 πλήρης gh 26 κεκριμένο gh 27 διαφυλάττει eo, διαφυλάττει *Fronto Duc.*

(238.)

HORMISDA IUSTINO AUGUSTO. Scio quidem, uenerabilis imperator, clementiam tuam conscientia boni operis tantum esse contentam nec in his, quae pro catholicae ecclesiae unitate disponitis, humanis laudibus indigere, ne magni studii gloria non digna remuneratione uilescat. quanta est enim circa eum
 2 humilitas detulerit imperanti? et alias secundum euangelicam traditionem necesse est, ut fructu supernae remunerationis careat, qui retributionem laudis expectat. hinc mansuetudinem uestram omni bonitatis perfectione pollentem ad deum uniuersa, quae memorabiliter facitis, referre non ambigo nec caduca cogitantes ab illo expectatis pro actuum uestrorum retributione
 3 mercedem, quem bonorum omnium constat auctorem. et tamen ego diuinis, quibus obsecundo, conuenio institutis, ne religiosae conscientiae uestrae beneficia comperta dissimulem, ne taciturnitas mea, quae uobis crescit ad gloriam, mihi, quod absit, uertatur in culpam. noui enim, de illis decem domini et saluatoris nostri pietate mundatis quia et nouem sunt nota ingratitudinis improbat et unus testimonium fidei et merito receptae salutis retulit, qui gratiarum actionem
 4 sanatus exsoluit. exsequor exempla quae didici et, quod per officii mihi crediti materiam praedico, sub occasione litterarii sermonis exhibeo. ago gratias quantas humilis possum, etsi quantas debeo non possum. sed solatium mihi est, quod de beneficiis mecum uestris mundus exultat et lacerata hactenus ecclesiae membra ad compagem suam reuocata gloriantur.

10 cf. Matth. 6, 1 20 cf. Luc. 17, 11—19

238. *Dat. ut ep. 236. Edd. Car. P² 555; Bar. ad a. 521, 7; Collect. Concil.; BTA I 448; Thiel 967.* 5 ne o²: nec V 7 summi V, corr. o 8 obnoxia p²: eo noxia V 9 imperandi V, corr. p² 11 retributionis laudem Bar. 15 auttorem V 17 religiosa V, corr. Car. 24 occasione V, corr. o 27 sq. lacerata .. ecclesiae p: lacerata . ecclesia T, laceratae .. ecclesiae Car.

reduxisti populis fidem persecutus errorem, inclinata est
 superbia inimicorum ecclesiae dei et humilitas erecta fidelium.
 magna res tibi contigit, imperator; magna in te emolumenta 5
 cum potestate coierunt. quae merearis, intellege: non exiguam
 10 in te partem boni operis illius, quod uadens ad caelos
 dominus noster Iesus Christus contulit, transtulisti; nam
 pacem, quam ille discipulis dedit, per te mundus inuenit.
 non est dubium congratulari tibi angelos caeli: nam si iuxta
 assertionem euangelicam laetitia est eis de uno peccatore
 15 saluato, quae potest esse populo? salue Ezechias praesentis 6
 aetatis! nam etsi fuerunt ante eum reges Iuda, qui facerent
 <rectum coram domino>, nullus tamen eorum dissipauit
 excelsa. tu quoque scismatum et superbiae dissipator et
 cultus ueteris restitutor praesume tibi <ad> similitudinem
 20 illius annorum augenda curricula, qui operum eius imitaris
 exempla. et haec omnia, quod ad maius gloriae tuae spectat 7
 augmentum, non stimulo adhortationis alienae, non ullis
 precibus excitatus aggredieris: solus tibi in consilio deus. non
 est, qui se ad participationem tanti operis temptet inserere:
 25 tibi debes actionis huius studium, tibi bonae actionis effectum
 tu me, uenerabilis imperator, ecclesiae uulnera tam longa 8
 maerentem ad spem reddendae salutis animasti; tu me post
 tam continuas turbidines iam paene desperatione cessantem
 ad nouam tranquillitatem directis ultro piis litteris excitasti,
 30 hoc quoque procul dubio diuina intellegentia conferente, ut
 inter ipsa tui principatus exordia fidei eius dicares obsequium,
 cui acceptum debebas imperium. sed qui te ad incipienda 9
 haec non potui primus impellere, nunc maiore fiducia tantis

7 cf. Ioh. 14, 27 9 cf. Luc. 15, 7 12 sq. cf. Regn. IV 18, 4
 14 cf. Regn. IV 20, 6

3 contingit V, corr. ρ 12 rectum coram domino *inserui praecedente*
Constantio, cf. Regn. III 15, 11, IV 14, 3 et 15, 3; bonum inseruerat
Bar. 14 ad *addidi*, in *Coust.* similitudine *Labb.* 16 quod V: quae α,
unde quae...expectant *Car.* (spectant corr. *Binius*) expectat V
 18 aggredieris V, corr. ο 22 merentem V 23 desperatione V
 27 qui te *Bar.*: quibus V

beneficiis compellor prouocatus orare, ne patiaris in te tam
boni operis esse defectum, ne manus, quas ad deum erigis,
a coepti operis perfectione suspendas. negare non possum
pro domini nostri haec me affectu et unitatis exposcere, sed
fateor et saluti tuae pro tanta mansuetudinis gratia haec 5
studia me debere. scriptum est enim, quia qui perseuera-
10 uerit, hic saluus erit. nec uos aliquorum obstinatio reddat
a proposito pigriores. durum est, ut efficacior sit eorum
pertinacia qui diuidunt pacem quam eorum qui asserunt
unitatem, amentur uulnera quam prouideantur pro salute 10
remedia et praeoptabi<lius esse> putetur so<luere se cum>
mortuis quam inhaerere cum uiuis. an non aequum est, ut
religiosi principis subdantur imperio qui non mouentur exemplo?
non omnis aeger salubribus adquiescit et medendi studium
saepe ipsis, quibus adhibetur, ingratum est: et tamen grata 15
est admota pro salute necessitas nec ipsi post respirationem
11 non sunt beneficiis obnoxii, qui curantur inuiti. cauenda est
subtilium magna circuminspectione calliditas, qui ingerunt
difficilia, dum nituntur labefactare composita. et quis hoc
possit admittere, ut ad illa per pacem credamur adduci, ad 20
quae non potuimus discordiae necessitate compelli, et putetur
aequius, ut contra salutem princeps subiectorum uoluntatem
sequatur quam pro sua salute subiecti principis non famulentur
12 imperio? ipsam tibi mecum, uenerabilis fili, crede ecclesiam

6 Matth. 10, 22

1 te *V*: re *Bar*. 2 eriges *V*, corr. *Bar*. 10 uulgo post unitatem
plene interpunxerunt, sed amentur et quae sequuntur ipsa quoque pen-
dent a coniunctione ut quam *V*: cum *Car*. 11 poptabi [lacuna
6 fere litter.] putetur so [lacuna 5 fere litt.] mortuis *V*: lacunas ex-
pleui; praeoptabi<lius> putetur so<ciari cum> mortuis *Thielius* praece-
dentibus similiter cod. ρ^2 et *Norisio* (*De uno ex trinitate passo* = *Opp.*
III, *Ueron.* 1729, col. 849), putetur se<peliri cum> mortuis *Coust.*
14 nom *V*, corr. α 18 circumspeditione o 20 illam *V*, corr. σ^2
22 equus *V*, corr. ρ^2 : aequum *Car*. 23 non, quod delendum
censet *Thiel*, dictum est ex uulgari nunc usu linguarum *Francogallicae*
et *Italicae*

dei supplicare, ut eam sine macula et ruga, sicut scis domino placere, custodias nec in ea oculus ille, qui peruigil est, naeuum aliquem, quem auersetur, aspiciat. ama, quod a deo conpunctus elegisti, et intemeratum serua illud, cuius pars esse uoluisti. fuerit ante sollicitudo tantum mea: nunc unam nobis causam tua fecit esse clementia. nec austeriorem me¹³ quisquam dicat esse prioribus nec adhortatio alicuius pro sententiae auctoritate teneatur: diligentior me non pertinaciae studium sed scandala secuta fecerunt. forte inter initia <locus potuit> esse lenitati: male, sicut notum est, per accessus praecedentium temporum errorum augmenta creuerunt. non parui habeas, fili sanctissime, quod curasti! ubi sancta¹⁴ Calcedonensis synodus et inter sanctos uenerandi papae Leonis religiosissima constituta locum alicuius honoris habuerunt, ubi non aduersum tanta fidei fundamenta quasi quoddam bellicum hostium dei insonuit exercitus? <quae> quanto acrioribus impetita sunt iaculis, tanto ualidioribus sunt munienda subsidiis. rogo, clementissime imperator, ne me aut ad deserenda haec, quae dudum bene placita sunt, aut mutanda compellas. uox enim illa auribus meis indesinenter inmurmurat, quia nemo manum ad aratrum mittens et post se respiciens aptus est regno dei, cum in euidenti sit, quia paenitentia malorum est operum, non bonorum. sed quamquam his urguemur angustiis, tamen et¹⁵ propter mansuetudinis tuae considerationem et quia uenerabilium legatorum Iohannis episcopi, Heracliani presbyteri atque Constantini diaconi allegatio nos non inhumana permouit, qui innocentibus aut ignaris causae remedia crediderunt esse poscenda, ad fratrem et coepiscopum nostrum Epiphanium¹⁶ scripta transmisimus, ut memor fidei, memor religionis, quos

1 cf. Eph. 5, 27 21 Luc. 9, 62

2 eam *V*, corr. *Thiel* 7 adortatio *V* 9 inicia [*lacuna* 7 fere *litterarum*] esse *V*, *lacunam* *suppleuit* ρ^2 in *margin*. 12 sanctissime *V*
16 quae *addidi* 17 <haec> impetita *Bar.* 26 bresbiteri *V* 28 crediderunt (aut quae .. credit) *Thiel*: credit *V*

dignos susceptione esse crediderit aut communione, quam respuimus, sicut asseritur innocentes, eos ad societatem sacrae communionis admittat, libelli tamen, qui a nobis interpositus est, tenore seruato. melius est enim et magis deo placitum, si salua fide ecclesiastico corpori iungantur abscesi quam ad abscessos transeant, qui in beati Petri immaculata communione manserunt. Data VII. Kal. Apr. Ualerio cons.

(239.)

HORMISDA EPIPHANIO EPISCOPO CONSTANTINOPOLITANO. Bene-
dicimus dominum fraternae caritatis affectu, quia non solum
synodica relatione ad sacerdotium te digne peruenisse cogno-
uimus sed factis atque moribus comprobamus et ita se meriti
tui gradus patefecit effectibus, ut ante fratrum et coepi-
2 scoporum nostrorum testimonium cuncta crederemus. quod 15
enim illi te promittunt posse moribus agere, nos uidemus
implesse et, tamquam fidei tuae seruata pacis fuerit gratia,
sic unitatis hactenus dilata sunt uota. diuina eorum praede-
stinatione caritati tuae uocabulum quo nuncuparis accessit,
sub quo spiritu apparente concordiae factum est, ut dicamus: 20
ecce quam bonum et quam iucundum habitare
3 fratres in unum! quapropter in Christo domino nostro
reddentes officia salutationis hortamur, ut boni operis initium
laudabile continuet institutum secundum sanctum euangelium,
quo monemur: qui perseuerauerit in fine, hic saluus 25
erit. adhortamini igitur reliquos, inuitate monitis, colligite
blandimentis, quia talenti crediti multiplicata compendia

21 Psalm. 132, 1 25 Matth. 10, 22

1 aut communionis *Thiel*, et <alienos a> communione *Bar*. 3 ad-
mittit *V* 6 ad *om.* α, unde <in> abscissos *Car*.

239. *Dat. ut ep. 236. Edd. Car. I^o 551; Collect. Concil.; BTA*
I 447; Thiel 965, commemorat Bar. ad a. 521, 6. 16 posse moribus
Thiel: possessoribus V, posse omnia Car. 18 eorum V: nimirum p^o
20 concordia Car.

sacrificia sunt diuina. praeterea gratissime tulimus, quod 4
 Iohanne fratre et coepiscopo nostro nec non Heracliano
 presbytero atque Constantino filiis nostris internuntiis promo-
 tionem caritatis tuae cognouimus, qua esse aliquid dulcius
 5 non putamus, et cum te praedicti uiri, etsi pro obsequio
 suscepto facerent, non tamen ratione laudarent, beati omnium
 sumus, quod dignae rei nuntius relator dignus extabat, ut tibi
 absolutissime de legatorum meritis probatio sit honoris. ET 5
 MANU PAPAE: Suscepimus calicem aureum gemmatum, patenam
 10 argenteam et alium calicem argenteum et uela duo ministerio
 basilicae beati Petri apostoli profutura a caritate tua directa.
 Data VII. Kal. Apr. Ualerio cons.

(240.)

HORMISDA SYNODO CONSTANTINOPOLITANAE. DE ORDINATIONE
 15 EPIPHANII EPISCOPI. Fratrem et coepiscopum nostrum Epi-
 phanium apud felicissimam deo fauente Constantinopolim in
 officium muneris sacerdotalis adsumptum peruenisse ad nos
 fraternitate uestra referente gaudemus, quia gratius quodam-
 modo suscipiuntur indicia, quae significauerit amata persona,
 20 et tanto maius pro auctoritate nuntii nascitur gaudium,
 quanto non est quod de testimonio disputetur. sic erat 2
 congruum, karissimi nobis, sic se circa proximum patefacere
 decebat affectum, ut per uos sedi apostolicae innotescat, quod
 moribus et sanctitate fulgeret, quod usque adeo se olim bonis
 25 sicut et uos asseritis, imbuit institutis, ut non sit fortius
 meriti testimonium quam in honorem sacerdotis adscitum.
 quid est enim, quod de eo habeatur ambiguum, in quo de

2 iohanni fratri *V, correxi* 3 internuncii *V, corr. p* promotionem
 ex pronunciationem *corr. V* 6 tñ *V*: tantum *Car.*

240. *Dat. ut ep. 236. Edd. Car. P² 550; Collect. Concil.; BTA*
I 447; Thiel 966; commemorat Bar. ad a. 521, 6. 14 CONSTANTINO-
 POLITANO *V, corr. p* 16 felicissimum *V, corr. p* 21 quod *Car.*: quo *V*
 26 meritis *Car.*

bonis moribus sub probatione factae concordiae praesusceptae
 3 * * sunt diuina? quapropter facitis sancte, facitis religiose,
 facitis pie, quod ueritati testimonium libenter impenditis,
 quod praemium bene meritis non negatis: quia idem error
 est tacere ueritatem, qui est falsis adsistere, et eadem 5
 iniustitia est si negetur honor moribus placitis, quae est si
 concedatur indignis. certum est, amantissimi, participari uos
 cum sacerdotis laudibus intimatis, quia omni fraternitatis
 uestrae ordini transcribitur, quod in uno, quem ex uobis
 4 elegistis, esse laudatur. deus omnipotens fidei suae pacem 10
 sub perpetuitate conseruans electionem ordinationemque uestram,
 quam insinuandam sedi apostolicae per Iohannem fratrem et
 coepiscopum nostrum nec non et Heraclianum presbyterum
 atque Constantinum diaconum filios nostros religiose credidistis,
 tanta firmitate confortet et ita omnium discordantium lucta- 15
 mina disiciat, ita dissidentium corda compescat, ut, quemad-
 modum sub fratre et coepiscopo nostro Epiphanio pacificationis
 datum est indicium, gratulemur effectum. Data VII. Kal.
 April. Ualerio cons.

GESTA IN CAUSA ABUNDANTII EPISCOPI TRAIA<NO>POLITANI IN 20
 SCRINIO HABEMUS.

(241.)

IUSTINUS AUGUSTUS HORMISDAE PAPAE. Ut quod in Paulo
 uiro reuerentissimo contigit apostolatui uestro patefiat, qui
 sacerdotio praeditus Antiochenae ciuitatis ita uersatus esse 25

1 *post praesuscepte lacunam 11 fere litterarum reliquit V*, praesus-
 cepta <argumenta> sunt *Bull. Taur.*; *fortasse talia aliqua exciderunt* prae-
 susceptae <spes operante clementia expletae> sunt 9 transcribuntur *V*,
corr. edit. reg. 14 filiis nostris *V*, *corr. p*² 15 luctamina dis-
 sciat *V*, *corr. o*² 16 compescant *V*, *corr. o*² 17 epifanio *V* 19 apri-
 lis *V* 20 *sq. uerba gesta . . habemus quae collectoris sunt litteris*
minusculis V man. 1 in noua linea scripsit traiapolitani *V*

241. *Dat (simul cum ep. 242) a. 521 die 1 Mai. Edd. Car. I*²
562; Bar. ad a. 521 37; Collect. Concil.; Thiel 983. 25 *predictus V*,
corr. p

dicitur in multis causis, quae religiosis alienae sunt episcopis,
 ut clericorum suorum prodicione, habitatorum etiam dictae
 ciuitatis, aliorum insuper frequentium incusetur, non tantum
 legatis uestrae sanctitudinis in hac regia positis urbe, ut
 5 ipsos quoque retinere censemus, uerum post eorum recessum:
 qui malae conscientiae suae uictus testimonio, territus insuper
 ne quaestione habita grauiorem formam exitus rei posceret,
 recusatorios libellos obtulit, ut liceret ei secedere a suscepto,
 sicut dictum est, episcopatus officio. quoniam igitur cordi 2
 10 nobis et est et fuit, ut semper ciuitatum antistites in amore
 sint omnium communi, quorum regendas <accepisse> creduntur
 animas, Paulus autem uir reuerentissimus ultro se suo, prout
 memorauimus, abdicauit sacerdotio, praesentem epistolam
 duximus dirigendam * * uobis aperiatur et orationibus propriis
 15 caeleste nobis praesidium digneris acquirere. Data Kal. Mai
 Constantinopoli Iustiniano et Ualerio uu. cc. cons.

(242.)

EXEMPLUM RELATIONIS EPIPHANII EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI.

PER OMNIA SANCTISSIMO ET BEATISSIMO DOMINO FRATRI ET
 20 COMMUNISTRATORI HORMISDAE EPIPHANIUS. Frequentiores quidem
 litteras facere ad uestram beatitudinem et frui affectu fraternae
 caritatis optamus, nunc autem ea quae euenerunt cupientes
 uestram sanctimoniam non latere praesentibus usi sumus
 scriptis. multis enim et non paruo spatio temporis perturba- 2
 25 tionibus Antiochiae maximam ciuitatem, quae est in dioecesi
 Orientali prima, circumstantibus sub occasione, quia Paulus

6 ueritus *Car.* 11 creduntur *V*: acceperunt *Bar.*; *ego inserui* accepisse
 (suscepisse *Thiel*, curare *Hartel*) 14 lacunam indicaui: ut *inseruit Car.*,
quod non sufficit; *excidit* ut quid factum sit *uel simile quid* 15 maias con-
 stantinopolim *V*, *corr.* ρ 16 vvc cons *V*

242. *Dat. ut ep. 241. Edd. Car. I² 562; Collect. Concil; Thiel*
984; commemorat Bar. ad a. 521 38. 18 EXEMP V 23 uisi V,
corr. o² 25 dioecesi V

amabilis deo episcopatum memoratae habuit ciuitatis, et multis urbis ipsius habitatorum, sicut dixerunt aliqui, a catholica ecclesia sese separantibus et assiduas interpellationes tranquillissimo et fidelissimo principi nostro ingerentibus et eorum, quae in accusationem ducebantur, inquisitionem 5 supplicantibus fieri manifestam (quae quidem initium olim sumpserunt, sicut nec directos a uestra sanctitate deo amabiles legatos latuit, cum in regia degerent ciuitate, agnoscentes 3 super his omnia): memoratus ergo amabilis deo Paulus prod-esse sibi hoc existimans per libellos proprios designatae 10 ciuitatis desertionem et episcopatus elegit et uniuersalem quietem et <a> causis alienationem se praeferre monstrauit. quae omnia et amabilem Christo principem nostrum manifesta 4 reuerentiae uestrae fecisse nouimus. sed nunc omnibus nobis pretiosius et de quo maxime noctibus et diebus bonum 15 nuntium de his qui † amantissimo principe et a nobis directos ad uestram beatitudinem deo amabiles legatos laetos amicam deo pacem nuntiantes et omni pulchritudine decoram unitatem sanctarum ecclesiarum annuntiantes quam cito ad nos destinare dignamini, ut praesentis causae, sicut saepe scripsimus, sit 20 caeleste lucrum his, qui in celeritate sunt bonae correctionis 5 auctores, beatissime et sanctissime frater. omnem, quae est cum tua beatitudine in Christo fraternitas, et nos et qui nobiscum sunt multis salutamus annis.

2 multis .. habitatorum *scripsi*: multorum .. habitatorum *V*, id quod uix recte Thielius tribuit interpreti genetiuui absoluti Graeci nimis tenaci; multis .. habitatoribus o² 3 sese o²: esse *V* 12 a addit Labb. 14 sqq. locus corruptus; omnibus bonis pretiosius .. diebus <solliciti sumus> bonum nuntium detis atque <ab> amantissimo .. dignemini Thiel; omnibus nobis pretiosius est, de quo maxime noctibus et diebus <anxii sumus, audire> bonum nuntium de his qui * *. <quare ab> amantissimo Harter. 17 letos *V*, del. o 18 omnia pulchr. decora *V*, corr. Thiel

(243.)

EXEMPLUM EPISTOLAE IUSTINIANI VIRI ILLUSTRIS.

Diligenter apostolatus uester cognoscit; quanto fidei calore filius uester serenissimus imperator nosque fuimus ab initio: numquam cessauimus agere, quae pertinebant ad firmamentum religionis diuinæ. pro qua re nuper etiam reuerentissimos 2 sacerdotes Romam direximus, ut integrum componeretur de capitulis, quibus ad ea dubietas uertebatur. sed ignoramus, quae difficultas prouenerit, ut minime sopirentur hactenus ea, quae uidentur esse leuissima. salutantes ergo uestram reue- 3 rentiam petimus, ut nulla praebeatur occasio, de te qua quisquam possit ambigere, sed habentes prae oculis iudicium maiestatis supernae modis omnibus festinare dignamini.

(244.)

DOMINO UENERANDO FRATRI ET CONSACERDOTI DIODORO REUE-
RENTISSIMO EPISCOPO EPIPHANIUS IN DOMINO SALUTEM. Gratiam
praestans potius quam sumens dominus a Samaritana bibere

17 sqq. cf. Ioh. 4, 6 sqq.

243. Dat. a. 520 post diem 9 Sept. Edd. Car. I² 555; Bar. ad a. 521, 3; Collect. Concil.; Thiel 957. 2 EXEMP V 3 cognouit Car. quanta V, corr. p 9 sopiretur V, corr. o² 11 peto V, corr. Bar. te qua scripsi: tua V (occasio <qua> de tua quisq. poss. amb. <uoluntate> Car.) 13 dignemini Car.

244. Liber de XII gemmis rationalis summi sacerdotis Hebraeorum ab Epiphanio Constantiae episcopo Graece conscriptus ipse aetatem non tulit exceptis duabus epitomis satis breuibus, de quibus conferas Dindorfum in Epiphanii editione IV 1 p. XVIII (Ep.¹ = Dindorf l. c. p. 225 sqq.; Ep.² = ibid. p. 233 sqq.); e quibus epitomis breuior (Ep.³) est Anastasii Sinaitae, qui haec Epiphanii excerpta recepit inter Quaestiones (c. 40 et 45). multo maioris pretii est uersio Latina, quae in codice V eiusque propagine tradita atque in fine mutilata ad ipsam tamen Auellanam collectionem minime pertinere sed ei posteriore tempore casu quodam addita uidetur. edidit eam primus Franciscus Fogginius Romae a. 1743 usus codice a; Fogginii editionem repetiuit Dindorfus l. c. p. 169 sqq. Proemii § 1—5 aliam versionem Latinam exhibet Facundus pro defens. III capitul. IV c. 2 (Migne P. L. 67, col. 617 C sqq.)

- postulabat, ipse fons salutis existens, et iuxta puteum quidem sedit <et> ex itineris labore fatigatus est, ut consequens ueritatis argumentum corporalis suae praesentiae nequaquam prorsus excederet, ut ubique simul humanae naturae, quam condidit, propria largiter dona concedens, nunc eam quidem 5 dignanter assumens, nunc etiam id, quod eius est, ueraciter
- 2 asserens nec non et curam eius ac providentiam gerens. sed et discipuli eius et familia, <a> quibuscumque petebant, aliquid tribuebant his potius quam sumebant. id ipsum praefigurabat et Helias in forma domini sui praecedens, 10 modum quidem necessariae rei competenter efflagitans, super id autem, quod necessarium erat, eius, quae in se morabatur, largitatem benedictionis insinuans: qui panem quidem poscebat uiduam sed occasione petitionis huius benedictionis opulentiam
- 3 commodabat. sic et tua uenerabilitas a paruitate nostra 15 quiddam postulans dare magis quam accipere comprobatur. cooperante namque tua iugiter apud deum supplicatione capsaces quidem olei indeficiens ex paruo praestabitur, hydriae uero farinae de exiguo supra modum largitatis copia conferetur.
- 4 poposcisti igitur in principio per epistolam tuam, uenerabilis, 20 de lapidibus, qui in superhumeralis rationali pontificis tunc super pectus Aaron apponi praecepti sunt, ut nomina eorum et colores et species nec non et loca seu contemplationes, quas ad diuinum cultum referant, singulique lapides pro qua tribu impositi uel unde reperti uel ex qua patria probentur, 25
- 5 exponam. et nobis quidem, <sicut> memoraui, tamquam

9 cf. Regn. III 17, 10 sqq.

1 quidem puteum *trsp. Fogg.* (quidem puteum α) 2 et *add. Fogg.* (cf. *Facund.*) ut consequenter praesenti sermone incarnationis non excederet ueritatem *Facund.* 4 ut *V*: et *Fogg.* 8 a *addidi* (a quibus *Facund.*) patebant *V*, *corr. Fogg.* 12 quae *scripsi*: qui *V* (praebentem [*leg. praesentem*] sibi benedictionem *Facund.*) 17 coopante *V*, *corr. α* 18 capsace *V*, *correx*i Hidrie *V* 20 poposcistis *V*, *corr. Fogg.* 25 tribus *V*, *corr. Fogg.* 26 sicut *addidi* (et sicuti dixi nobis quidem *Facund.*)

praefatae uiduae propter inopiam difficilis erat horum prorsus
 inuentio; uerum, sicut illi per benedictionem miranda res
 accidit et Samaritanae pro <a>qua sensibili mysteriorum domini
 munus ostensum, sic nobis <mi>nimis sapientia atque scientia
 5 et sermone constitutis undique facultas est attributa uelut ex
 multis imbribus fertili largitate diffusis Heliae precibus
 aliorumque prophetarum, quorum tu filius discipulus et
 successor uenerabilis approbaris, accipiens aequae ut illi a
 domino gratiam eamque nobis orationibus tuis impertiens.
 10 unde iam de his incipiam dicere, primum quidem ueniam 6
 poscens et propositi mei studium patefaciens, licet inualide
 dissertationis possim referre sermonem.

Est ergo primus scriptus in quattuor uersibus: quadrifariam 7
 quippe discriminabatur rationale pontificis ipsumque quadran-
 15 gulum erat, habens tam in longitudine quam in latitudine
 palmum unum. primi ergo uersus ordo est: sardium primus
 lapis, dein topazion, post smaragdus. secundi uersus primus
 lapis carbunculus, dein sapphirus, post iaspis. tertii uersus
 primus lapis ligyrium, dein achates, post amethystus. quarti
 20 quoque uersus extremi primus lapis chrysolithus, deinde
 beryllum, post onychium. isti quidem sunt duodecim lapides,
 quos constat in rationali, quod in superhumerali pontificis
 ponebatur, insertos; quorum differentias locaque dicemus.

Sardium, quod et Babylonium sic dicitur, habet quidem 8
 25 speciem instar ignis colorisque sanguinei sardio pisci consi-
 milem, unde et sardium uocatum est a specie cognomen

13—21 cf. Exod. 28, 16—20 (39, 9—13)

3 aqua *Fogg.*: qua *V* 4 minimis *scripsi* (sic et nobis exiguis ex-
 tantibus sed [*leg. et*] nouo intellectu et noua cognitione et noua ratione
Facund.): nimis *V*, quo male seruato 5 destitutis *Fogg.* 6 hymbri-
 bus *V* 7 pharum *V* 8 aequae *scripsi*: ea quae *V*, eam *Fogg.* (susci-
 piens propinquam illis hanc gratiam *Facund.*) 9 nobis eamque *trsp.*
Fogg. 11 inualidae *Fogg.* 12 disserationis *V*, *correx* 13 primus
 scriptus (i. e. prima scriptura) *V*: primum scriptum *Fogg.* 16 primi
 ex primus *V* 18 sapphirus *V* et sic semper 19 ligirium *V* ame-
 thistus *V* et sic semper 20 chrisolitus *V* 21 berillum *V* et sic semper
 onichium ex onichilum *V*

- accipiens. in Babylone uero, quae est apud Assyrios, gignitur. et est lapis ipse perlucidus, habens medendi potentiam. cuius sucum medi<ci> super tumores ac putredines linientes sedant
 9 aliasque plagas, quae per incisionem ferri proueniunt. est autem et alius sardonix, qui uocatur molochas, sciens attenuare 5 pinguedines: ipsius autem formae est, subuiridis aliquantulum, potentiorque magis est circa uerni temporis initium, quando pascha celebratur; et alius sardachates, circa quem lapidem albus quidam circulus apparet sicut in achate, quem hi, qui fabulosa confingunt, mala fugare pronuntiant posse eumque 10 pacificum uocant.
- 10 DE LAPIDE TOPAZIO. Topazium rubrum est specie post lapidem, qui carbunculus appellatur. inuentus est autem in Topaze ciuitate Indiae in corde lapidis ab his, qui ibidem lapides tunc caedebant. quem lapidum caesores intuentes 15 splendidissimum delectati pulchritudine eius ostenderunt Alabastris quibusdam negotiatoribus paruoque pretio uendiderunt. Alabastri quoque Thebaeis pretio distraxere maiori; Thebaei nihilominus optulerunt reginae, quae tunc temporis imperabat. quem illa sumens in diademate suo in medio 20 frontis imposuit. habet autem lapis iste hanc efficaciam: cum in cote medicinali teritur, non rubrum sucum iuxta modum sui coloris sed in modum lactis emittit. implet autem crateras plurimos, quantos hi, qui terunt, implere uoluerint, et post hoc idem modus est lapidis, nec in minutus 25 pondere nec a rotunditate mensurae penitus inmutatus. hinc autem sucus elicitus oculorum passiones apprime sanat itemque, cum bibitur, ualde medetur his, qui aquosa rabie tenentur et qui ex uua marina uehementer insaniunt. huius enim lapidis sucum medicorum periti talibus tribuunt. 30

3 medi V, corr. Fogg. (οἱ ἱατροὶ Ep.¹Ep.²) 5 sardonix V 6 ipsius V (ante u deleta littera a): τῆς δὲ ἀστῆς Ep.¹ 7 initium ex incitium V 9 hii V 12 TOPAZION V, corr. Fogg. 14 fort. lapidis <alius> (ἐκέρου λίθου Ep.¹) 18 thebeis α: & hebeis V 19 thebei V 21 imposuit V 23 implent V, correxi (ἐμπλήτῃ Ep.¹) 24 plurimus quantos V, correxi: plurimas quantas Fogg. 27 aprime V

DE LAPIDE SMARAGDO. Smaragdus, qui et prasimus, uiridis 12
 est speciei. est autem in eis quaedam differentia; aliquos
 enim Neronianos uocant, aliquos Domitianos. et Neronianus
 quidem lapis amarus est, specie ualde uiridis, splendens ac
 5 uibrans. appellari uero Neronianum propter hanc causam
 referunt, quod imperatorem Neronem putant oleo Spano uiridi
 uel Libyrtino, alii uero dicunt amygdalino, alii susino, praece-
 pisse montem rigare; alii uero nequaquam, sed aiunt Neronem 13
 uel Domitianum oleum in uasis aeneis Nicaenis immittere,
 10 quod ex aeris ipsius aerugine per tempus uiridesceret, et sic
 ex eo montem rigare petramque suscipientem hoc oleum plus
 in uiriditate atque perspicuitate florescere; alii uero minime,
 sed uocatum fuisse Neronem quendam memorant antiquum
 artis pinariae scientissimum et in huiusmodi lapidum peritia
 15 ualde callentem, qui adinuenit hanc smaragdi necessariam
 speciem, et ex ipso Neronianum primitus appellari. eo uero 14
 modo, quo diximus de Neronianis, et de Domitianis aduer-
 tendum est. fuit enim Domitianus imperator post Uespasianum
 et fratrem suum Titum, qui uastabat Hierosolymam. amatores
 20 autem uanarum rerum hi principes extiterunt, Nero scilicet
 atque Domitianus. sunt et alii smaragdi, unus quidem in 15
 India nimis Neroniano consimilis, alter uero in Aethiopia.
 qui et in Phison flumine reperitur. unde diuina quoque
 scriptura sermoni nostro congruit dicens: Phison; ipse
 25 est, qui circuit omnem terram Euilat, ibi inuenitur
 lapis prasinus. sed et carbunculum illic esse testatur.
 hic autem Phison a Graecis quidem Indus fluuius dicitur, a 16
 barbaris uero et Euilaeis Barimanasi, ab Indis quoque et

24 Gen. 2, 11 sq.

5 bibrans *V*, corr. *Fogg.* 7 amygdalino *V* 9 oleum, quod
 post uasis repetunt *Va*, del. *Fogg.* aenei *V*, corr. *Dindorf* ni-
 cenis *V* 13 anticum *V* 15 hanc smaragdi *Fogg.*: ad hanc
 smaragdine *V* (ἐπερυσιν τὸ ἀναγκαϊώτατον τοῦ σμαράγδου *Ep.*) 19 uastauit
Fogg. 20 hii *V* 22 ethiopia *V* 23 repperitur *V* 28 euila eis
 barimanasi *V*: Euilaeis Paropamisi 'nempe Indis ad radices Paropamisi
 habitantibus' *Fogg.*

Bugaeis Ganges appellatur pluresque Graecorum scriptores Gangem fluuium nomine isto cognominant, qui permanat uniuersam terram Euilat; Euilaeos autem dicunt interiores Indos. circuit etiam Aethiopiam, quae uocatur occidentalis estque magna Aethiopia, et hinc in Oceanum labitur. propter 5 quod et carbunculus lapis cursu fluminis huius attractus in locis proicitur, quae sunt circa Libyam, ubi nominati superius 17 Aethiopes commorantur. Aquilas autem interpretes in Genesi lapidem prasinum neque prasinum interpretatus est neque smaragdum sed Hebraica interpretatione usus in superficie et 10 inueniens in Hebraeo nomen lapidis bodallin, quod septuaginta dixerunt: ibi inuenitur lapis prasinus, Aquila dixit: ibi inuenitur bidellium. est autem bidellium quoddam unguentum siue incensum, quod deferitur ex India. 18 sunt autem differentiae smaragdi octo, quantum potuerunt 15 singuli reperiri, naturaque eius cum sit uiridior et austera, tamen hi, qui sunt ex Aethiopia uel India, hepatis, id est 19 iecoris, similitudinem referunt. restat itaque iam nobis de monte illo, qui rigabatur aliquando uel a Nerone, sicut sermone uulgatum est, uel a Domitiano, in qua patria est 20 situs, exponere. est enim introrsus in mari rubro quod sic appellatur, in ipso <in>gressu regionis Indorum. quarum gentium 20 differentiae quam plurimae sunt. olim quippe Indi in nouem regna fuerant disparati, sicuti fama celebratum est, id est Alabastrorum, Homeritarum, Azomitorum cum <A>dulitibus, 25 Bugaeorum, Taianorum, Isabenorum, Libenorum, Dibenorum cum Ichthyophagis et Sirindibenorum cum Euilaeis, sed

12 sq. Gen. 2, 12

1 bugaeis V: 'numquid Buzaeis?' Fogg., sed cf. infra u. 26 3 euileos V autem bis V, corr. α 4 etiam V: et Fogg. 5 estque V: atque Fogg. 6 cursu ex cursus V 14 unguentum V 16 reperire Fogg. 17 hii V 22 ingressu Fogg.: gressu V 23 qppe V 25 Homeritarum restitui, quamquam errauit fortasse interpretes: homeritorum V dulitibus V, correxi 26 Liberiorum Diberiorum Fogg. 27 ichthyopapagis V Sirindibenorum scripsi (cf. p. 749, 2): sirindibenorum V

nunc multo plures sunt, quippe diuisi a societate, quam inter se prius habuerant, Dibenī ab Ichthyophagis et SirindiBenī ab Euilaeis. de his autem, cum rursus eorum ad loca uentum fuerit, historica narratione referimus. mons autem, de quo
 5 nunc nobis sermo est, tunc Romanis erat subditus. Smarag-
 dinum uero sic uocatur naturaliter insula modica, ex aduerso sita Beronicae, in qua portus est Indiae dirigens ad Thebaidam, quae a continenti terra Thebaica distat unius diei cursu, cum est nauigium prosperum, hoc est milibus octoginta.
 10 contigua est autem Beronice, quae sic appellatur, regioni Elephantinae nec non et Telmi, quae nunc a Blemys obtinetur. corruerunt autem montis huius metalla suntque metalla alia in ipsorum barbarie Blemysorum iuxta Telmeos in montibus constituta, quae nunc effodientes barbari smaragdōs incidunt.
 15 uis autem lapidis huius in speculandam faciem; dicitur et ab 22 his, qui fabulosa confingunt, praescius esse futurorum.

DE LAPIDE CARBUNCULO. Carbunculus habet speciem rubricae 23 nimis acutissimae. nascitur autem apud Carthaginem Libyae, quae Africa uocatur. alii uero dicunt hunc lapidem sic
 20 inueniri: non uideri per diem sed per noctem; procul autem in modum lampadis uel carbonis ignis naturaliter scintillas emittere et hora quidem sicuti carbo ignis accendi, hora uero desinere, ita ut splendorem eius, qui hunc lapidem quaerunt, eminus intuentes ob hoc ipsum, quod per interualla comparet
 25 et rursus extinguitur, eum esse cognoscant pergentesque ad eius fulgorem ita reperiant. sed qui eum portat, eum latere non potest; nam quibuslibet uestimentis occulat, splendor extra uestimenta conlucet. unde et carbunculus appellatus est, ob hanc scilicet causam. parumper autem et ceraunius ita 24

1 sūt V 2 ichthyophagis V 7 beronice V 8 Thebaida Fogg.
 10 beronice V, Beronicae Fogg. 11 ab lemys V: a Blemis Fo g.
 13 Barbaria Fogg. blemmyorum V Telmin aut Talmin Fogg. 18 acutissime V 21 lampadis scripsi (λαμπάδος Ep.¹Ep.²): lapidis V scintillas V 26 latere transitue usurpatum, ut idem sit quod occulere (βασταζόμενον δὲ ἀδύνατον διαλαθεῖν Ep.¹) 29 et V: et <qui> o²

lapis uocatus huic uidetur esse consimilis. dicunt autem
 ceraunium quidam et uinarium, quod instar uini flauī coloris
 existat. est nihilominus et Chalcedonius, quem sic appellant.
 et ipse specie proximus lapidibus istis, qui in isdem loci
 25 partibus inuenitur. nec mirum, quod diuina scriptura in
 Phison eum flumine esse pronuntiat, cum possit et in Africa
 reperiri. fuit enim Phison in mare iuxta regionem australem
 et occidentalem Oceanum. circuit Oceanus uniuersum orbem
 terrarum sed in occidentalem eius partem Phison, ut diximus,
 influit et idcirco lapis iste in Libyae partes aduehitur. dicit 10
 autem scriptura diuina: fluuius egreditur ex Edem ad
 irrigandum paradisum, qui inde diuiditur in
 quattuor initia. nomen uni Phison: iste est, qui
 circuit omnem terram Euilat, ubi est aurum, et
 aurum terrae illius optimum; ibi est carbunculus 15
 et lapis prasinus.

26 DE SAPHIRO LAPIDE. Sapphirus lapis † dicitur in modum
 purpurae, quam blattam uocitant, cuius est pressior species.
 multa uero genera sunt huius lapidis. est enim in ipsis
 regalis auri punctis intermicans: qui non adeo est mirabilis, 20
 sicut purus ille lapis, qui per omnia purpurae specie renitet.
 et hic fortassis esse dicitur in India et in Aethiopia, propter
 templum Liberi patris apud Indos, quod habere dicitur, licet
 incredibile uideatur, CCCLXV gradus, omnes ex lapide sapphiro.
 in ornamentis autem suis et monilibus reges utuntur eo uel 25
 maxime, quia mirabilis est atque pulcherrimus et graciosus.
 27 unde et nonnulli uocauerunt eum monilis ornatum. pellit
 etiam dolores; nam si teratur cum lacte, medela scabiosis et
 ulcerosis efficitur linitus super loca, quae fuerint uulneribus

11 sqq. Gen. 2, 10—12 (LXX)

1 uocatur V o², corr. Fogg. 4 hisdem V 7 repperiri V fison V
 11 eadem Fogg. 12 irrigandam V 17 dicitur corrupte V: 'supple
 Incere, splendescere' Fogg. (λίθος σάπφειρος πορφυρίζων ὡς βλάττης πορ-
 φύρας τῆς μελαίνης τὸ εἶδος Ep.¹, σάπφειρος πορφυρίζων μὲν ἔστιν Ep.²)
 20 punctus V, corr. Fogg. (χρυσοσπειγής Ep.¹)

asperata. scriptum autem est in lege uisionem Mosi in monte ueluti super lapide sapphiro fuisse declaratam.

DE LAPIDE IASPIDE. Iaspis est lapis uelut speciem smaragdi 28 referens, qui apud ostia Thermodontis fluminis inuenitur et
 5 apud Amathunta: non quae in Cypro est, sed naturaliter Amathusiorum generatio multiplex habetur. hic uero lapis hanc habet speciem: sub smaragdo est interuirescens sed obtusior et obscurior, interiusque corpus habet uiride ad instar aeruginis aeris. delectantur autem phantasiae, id est
 10 speculationes, huic insidere, sicut asserunt, qui fabulosa commemorant. est et alia iaspis albidior quam mare, flore 29 uero tincturaque pressior. alia uero in speluncis Idae montis, qui est in Phrygia, reperitur similis sanguini cochleae, sed lucidior magis et ueluti similior uino et amethysto rubicundior.
 15 non enim sunt unius coloris eiusdemque potentiae, sed alia quidem rarior est et albidior quam aer fumi, <nec> nimis effulgens nec impar, item caeruleae uibrationis, ueluti si tempore hiemis de terra uapor aut nebula austro desinente consurgat. alia, quae glaciei similis est, ab his, qui fabulosa
 20 fingunt, phantasiis dicitur esse remedium. repertum est autem ab Hiberis et pastoribus Hyrcanorum, qui circa Caspium solum lacumque consistunt. est et alter iaspis, qui uocatur 30 oppalius, similis niuibis aut spumis maris aut ueluti si

1 Exod. 24, 10

5 nonque in cipro *V* sed natura littera mathusiorum *V*, corr. *Fogg.*; sed aliam nam Amathusiorum *Dindorf* (οὐ τὴν ἐν Κύπρῳ, ἀλλ' ἔστι γένος πολλὸν καλούμενον Ἀμαθοῦσιον *Ep.*¹, οὐ τ. ἐ. *K.* ἀλλ' <ἑτέραν τινά> ἔστι <γὰρ> γένος etc. *Dindorf*) 7 κατὰ τὴν σμάραγδόν ἐστι γλωρῖζουσα *Ep.*¹ 10 speculationis *V*, corr. *Fogg.* incidere *Dindorf* ὥς δὲ τοῦτο ἠκούσαμεν εἶναι φαντασίας ὡς οἱ μυθολόγοι λέγουσιν *corrupte Ep.*¹ 11 est ex et *V* 13 phrygia *V* 14 amethisto *V* 16 rarior ex rarior *V* (χαυνοτέρα *Ep.*¹) nec inserui secundum *Ep.*¹ οὔτε πάντο στᾶθουσα οὔτε πάλιν ἀποδέιουσα 17 post impar *interpunxi*: nec impar item cerulea uibratione comi. *Fogg.* bibrationis *V* 19 glacie *V*, corr. *Fogg.* 21 hircanorum *V* 22 qui *Fogg.*: que *V* 23 oppalius *scripsi*: appalius *V*, *Opallius Fogg.*; ὁ παλαιὺς *Ep.*¹ *corrupte* nauibus *V* corr. *Fogg.*

sanguis lacti misceatur, ut Massagetae potare sunt soliti. hunc, ut aiunt qui fabulosa referunt, bestiae in agro metuunt, aliaque portenta.

- 31 DE LAPIDE LIGYRIO. Ligirii inuentionem nequaquam nouimus nec a physiologis, id est naturarum scrutatoribus, nec ab aliquibus antiquis, qui harum rerum curam gessisse referuntur. inuenimus autem laggarium sic appellatum lapidem, quem nonnulli pressiore locutione liggurium uocant, et fortassis arbitror hunc esse ligyrium, quoniam quidem diuinae scripturae nonnulla nomina aliter immutarunt, sicut smaragdum dixere 10
32 prasinum aliisque nominibus alia uocauerunt. et liggurus quidem uel etiam laggurus, si ipse sit ligyrium, rursus ex quo sit loco, nescitur a nobis. arbitrati sunt autem eum de superiore esse Thebaida, propter quod affirmant aliquos lapides ex lapide hoc in aede Asclepii, quae sic appellatur, in Memphi 15 Aegyptia reperiri. in quibus sunt ueluti notae intermicantes, non sicut ophitae, sed habentes puncta iuxta cerinum lapidem sic uocatum. puncta sunt uiridantia ita, ut intellegamus in
33 profundo lapidis huius uenam esse lectissimam. sed et adhuc lucidius et speciosius haec petra uidetur sumpsisse cognomen; 20 explanatur enim liggurus a quodam animali, quod liggium nominatur, habens colorem pulli bubali uel buculae rufae, cuius cauda modica est et habet puncta quaedam uiridantia: propter quod et lapis liggurus idem liggi cauda uocitatur.
34 ego autem uehementer ammiror, cur scriptura diuina curans 25 ad ornatum decoremque pulchritudinis regalium sertorum et uestimentorum pontificalium uti lapidibus pretiosis et nonnullorum, qui multum erant noti manifestique, commemorans

1 masagete V 4 LIGIRIO ligirii V 5 phisiologis V, altera i ex o corr. 7 inuenimus *scripsi*: inueni | m V, inueni modo α Fogg. (εὑρομεν δὲ Ep.¹) Laggarium Fogg.: laugarinum V, λαγκούριον uel λαγγούριον Ep.¹ 8 Liggurium Fogg.: ligguriorum V, λαγόριον Ep.¹ 9 ligirium V 12 quidam V, corr. Fogg. (ἰπεὶ δὲ αἱ θεῖαι γραφαὶ Ep.¹) liggirium V, correxi 17 ophite V: in ophite α 23 caudā V, corr. Fogg. 24 liggurus V, correxi liggi Fogg. 28 multorum V, corr. Fogg.

(carbunculi dico et smaragdi, amethysti et achati, berylli et chrysolithi) in horum dinumeratione lapidum non meminerit hyacinthi, cum sit lapis iste clarissimus adeoque pretiosus atque mirabilis, ut animaduertamus, ne ligyrium forsitan hunc
 5 diuina scriptura cognominat. hyacinthus autem species habet 35
 diuersas; quanto enim quis inuenitur colore profundior, tanto est aliis necessarior. hyacintho uero uel callaino purpureus color est aliquanto consimilis; unde diuina quoque scriptura ex hyacintho purpuraque pontificalia uestimenta dicit ornari.
 10 et praecipuus quidem lapis hyacinthus thalassites appellatur, eo quod tranquilli maris similitudinem referat. est et alius, qui uocatur rhodiaeus, alius oppalius, rursus alius perileucius. inueniuntur autem lapides isti in interiore barbarie Scytharum. 36
 Scythiam uero soliti sunt ueteres appellare cunctam septen-
 15 trionalem plagam, ubi sunt Gothi et Dauni, Uenni quoque et Arii usque ad Germanorum Amazonarumque regionem. illic igitur interius in deserto huius magnae Scythiae conuallis est profundissima, hominibus prorsus imperuia: montibus namque saxosis hinc atque inde uallatur, ita ut si quis desuper a
 20 summitatibus montium tamquam de muris aspiciat, solum conuallis peruidere non possit sed a profunditate caligo tenebrosa ueluti chaos alicuius occurrat. igitur qui mittuntur 37
 a regibus iuxta commanentibus ad istorum lapidum perquisiti-
 onem, secundum dispensationem necessitatis sibi commissae
 25 ingulant agnos et excoriantes dimittunt desuper e saxis in illud chaos conuallis inmensum lapidesque, ut ferunt, agnorum decoriatorum carnibus adhaerescunt. aquilae uero in petris

8 Exod. 28, 5

1 fort. achatis 2 crhisoliti V 3 hiacinthi V et sic semper per i
 5 cognominet Fogg. 9 ornari ex ordinari V 13 sq. scitharum stihiam V
 15 Uenni] Uanniani regni (Plin. n. h. 4, 81) mentionem facit Fogg., addens
 tamen fortasse Hunni restituendum 16 arii V: 'fortassis Abii' Fogg. coll.
 Ptolem. vi 15 ad om. a Fogg. amazonorumque ex amazonorumque V
 17 schithie V 20 sumitatibus V 22 ἀσπερ τι χάος Ep.² nituntur V,
 corr. ο² (οἱ ἀσπεταλμένοι Ep.²)

- sursum morantes accepto carnis odore descendunt eductosque decoriatos agnos exedunt et lapides illic in summis montibus remanent. damnati ergo, qui per huiusmodi capturam ad inquirendos praedictos lapides diriguntur, intuentes, ubi sint ductae agnorum carnes ab aquilis, eunt illuc et inuenientes
 38 lapides afferunt. omnes autem lapides isti, cuiuscumque sub diuersitate coloris existunt, cum sint pretiosi, tamen hanc habent efficaciam, ut superpositi carbonibus ignis uehementibus ipsi quidem minime laedantur, carbones autem protinus extinguunt. non solum autem hoc, sed etiam tollens quis ex
 10 his lapidibus et inuoluens diligenter in orario uel in aliquo linteo ponensque super carbones ignis manu retinens ipse quidem calore cruciabitur, linteum uero, quo lapis est inuolutus,
 39 nullo modo laeditur aut aliqua ustione uexatur. fertur autem lapis iste utilis esse mulieribus, quatenus onere partus
 12 absque difficultate liberentur. phantasias autem pellere similiter dicitur.
- 40 DE LAPIDE ACHATE. Achates autem lapis est aestimatus esse perileucius, qui post hyacinthum lapidem ponitur. est autem specie mirabilis, colore caeruleus, exteriorem circulum
 20 habens album. et hic circa Scythias inuenitur. est autem in lapidibus istis achates colore leonino, qui cum aqua tritus et inlitus super loca, quae morsu contracta sunt uiperarum uel scorpionum ceterorumque serpentium, uenena depellit. dico autem
 25 achatem, qui leonis speciem praefert.
- 41 DE LAPIDE AMETHYSTO. Amethystus lapis est erga suum circulum flammiferum quiddam profundius micans. splendor autem eius est albidior, e medio corpore ueluti uini flauae speciem referens. qui forma diuersus et hic, ut opinor, in

4 sunt *α* *Fogg.* 5 post ducte *del.* sunt *V* erunt *V*, *corr. α* 6 autem *om. Fogg.* 7 assistunt *Fogg.* 10 extinguuntur *Fogg.* (τοὺς δὲ ἀνδραγαθὰς σβεννύουσιν *Ep.*¹, κατασβεννύουσιν *Ep.*²) 12 retines *V*, *corr. Fogg.* 14 nullo *scripsi*: est nullo *V*, et nullo *Fogg.* 16 difficultate *V*, *corr. α* fantasios *V* 19 perileucius *V*: περιλευκος *Ep.*¹ post *V*: per *Fogg.* (ὅς ὑπὸ τὸν ὑάκινθον εὑρίσκεται *Ep.*¹) hyacinthum *V* 27 micat *V*, *correxi* (φλογίζων ἐστὶ *Ep.*¹)

Libyae montibus gignitur. alter enim hyacintho mundissimo similis est, alter uero amphicochlo. fit autem ipse in parte Libyae circa litus maris. hi uero, qui fabulis credunt, aiunt eum praecidere tempestates et pluuias, cum australes uenti⁵ perflauerint.

DE LAPIDE CHRYSOLITHO. Chrysolithus lapis, quem nonnulli 42 chrysoberyllum uocauerunt, auri fulgorem praefert. fit autem in puteali petra: sic appellatur locus ad litus Achaemenidis Babylonis. nominant autem et Babylona et puteum illum¹⁰ petrae Achaemenida. quod, inquiunt, pater Cyri regis Achaemenis uocabatur, ut scriptores aliqui retulerunt. est autem et chrysoprasus lapis: hic stomachicis et colicis nec non et coeliacis tritus et epotus saluberrimus approbatur.

DE LAPIDE BERYLLO. Beryllium lapis glauci, id est caesii, 43 coloris est, marinae tincturae similis et aeris, amethysti et paederotis habens speciem et aquatioris, id est albidioris, hyacinthi. fit autem ad ima montis, qui uocatur Taurus. si quis autem uoluerit hunc ex aduerso solis opponere, uidetur¹⁵ ueluti uitrei minuta intrinsecus habere perlucida. alia autem beryllus pupillis oculorum draconis est similis. alia rursus est beryllus ueluti coralli speciem magis exhibens. haec autem beryllus iuxta uiam Eufratae fluminis uisa est.

DE LAPIDE ONYCHIO. Onychium lapis flauum nimis ostentat 44 colorem. delectari uero lapide isto ferunt regum nuptas et diuitum, quae in pocula sua transferentes utuntur hoc lapide.²⁵ sunt autem et alii, onychitae qui aequiuoce nuncupantur, id est non ueraciter, similes cerae, quae coloris est mellei.

2 amphicochli V, corr. Fogg. (ἀμφικόχλω Ep.¹) parte scripsi:
partes V 3 circus V, corr. Fogg. 6 chrisolito Chrisolithus V 7 chrysoberyllum V 8 achemenidis V 9 babylonia V, corr. Fogg. (Βαβυλώνα Ep.¹ Ep.²) 10 achamenide V, corr. Fogg. (Ἀχαμενίδα Ep.²) achamenis V 12 chrysoprasus V 14 glaucus Fogg. caesii coloris est om. Fogg. 19 uitram Fogg. (φαίνεται ὡς ὕελος κίττρου ἔχων ἐνδοθεν διαυγής Ep.¹) 21 coralli Fogg.: corallis V, ὁμοία κηρῷ Ep.¹ spm V 22 autem om. Fogg. περὶ τὴν ἔξοδον Ep.¹ eufrate V: Euphratis Fogg. 24 nuptias V, corr. Fogg. (τὰς νύμφας Ep.¹) 27 similes V sed litteris sim traductis lineolis deletis

quidam hos aiunt ex guttis aquae consolidari. onychitas autem naturali ratione cognominant, eo quod ungues urbanorum uirorum instar sunt marmoris quadam mixtione sanguinis obrubescentes. unde nonnulli lapidem marmoreum, qui est ex loco Docimii, onychiten falso nomine uocitant ob albedinis puritatem.

45 Haec igitur duodecim lapidum, qui in superhumerali tunc imperati sunt annecti pontificis, ex diuersis auctoribus, qui de naturis horum dixere lapidum, constat inuentio; quorum, sicut inuestigare potuimus, tam species quam loca nec non et potentias inspectionis eorum interim breuiter adnotantes singulorum lapidum nomina consequenter expressimus.

46 Hic iam nunc quaeritur, quibus modis eum ordinem consequentiae, qui est certissimus et congruens, approbemus. nam per duodecim tribus duodecim lapides apponi iussi sunt, ita ut unus lapis uni tribui coaptaretur et ad singularum nomina decernantur singuli lapides. et si quidem declarasset iussio, cui tribui quis lapis aptetur, nulla prorsus inquisitio superesset ad indagandam definitionem diuinitus ordinatam, sed ad exponendam nobis uim lapidum tantummodo studiosa

47 relinqueretur intentio: nunc autem non est determinatum sed simpliciter in duobus locis horum lapidum consequentiam et compositionis eorum speciem fateamur adscriptam, sicut in rationali, quod super pectus ponebatur pontificis, et super-

48 humerali per duos anulos aureos in eo disposito. qui anuli per extremitates suas rationale in medio continebant, rursus annexis superioribus anulis, qui erant in superhumerali pontificis in utraque humeri parte conserti. nam et superhumera-
le, cum esset unum per circuitum, uno prorsus orificio clauderetur, habens uitam hyacinthinam auro complexam

1 aquis *V, corr. Fogg.* 2 urbanorum *ex barbarorum V* 3 quodam *V, corr. Fogg.* 4 obrubescit *V, corr. Fogg.* 5 onychitem *Fogg.* 16 singulorum *V, corr. Fogg.* 19 diffinitionem *V* 25 dispositos *V, correxi* 28 post parte *del. hu V man. 1* 30 hiacinthinam *V*

et hinc a dextris unum anulum et a sinistris alterum, per
 utramque humeri partem prominentes, anulos ad iugulum
 pontificis innuentes, qui rursus ex utraque rationalis parte
 spectabantur apppositi, ita ut perinde conecterentur et coapta-
 5 rentur in sese, per duos scilicet anulos rationalis et duos
 anulos snperhumeralis, ubi erant catenulae aureae desuper
 imminentes. hoc autem rationale, sicuti dixi, habebat 49
 duodecim lapides sibi congruenter insertos atque compositos
 quadrato ordine, qui sic intertexti probantur, ut est subter
 10 annexum. primus ordo atque superior a laeua parte pontificis
 uersus ad dextram hos lapides habebat apppositos: sardium,
 topazion, smaragdum. oportet enim et hoc diligentius annotare, 50
 unde scilicet incipiebat compositio et ubi iterum desinebat,
 sciendumque quod iuxta Hebraicarum elementa litterarum ita
 15 compositiones istae fiebant: scribunt quippe Hebraei a sinistris
 ad dextram cuiuslibet rei subiectum ordinem perducentes.
 ipsi uero manum subsequentem litteris a dextris habere
 uidentur ad laeuam. erant ergo super pontificis pectus a
 sinistris eius ordines ad dexteram perducentes. primus ordo, 51
 20 sicut iam dixi, sardius topazius smaragdus; secundus autem
 carbunculus sapphirus iaspis; tertius ligurius achates ame-
 thystus; quartus, qui et ultimus, chrysolithus beryllus
 onychinus. rursus inuenimus eosdem lapides in duabus 52
 superhumeralis partibus positos, in quibus duo lapides catenulis
 25 aureis uidebantur inserti iuxta utrumque latus humerorum,
 iam non ex diuersis lapidibus sed ex smaragdo tantummodo,
 erantque rursus nomina filiorum Israel secundum praeceptum
 domini scripta atque scalpata in duobus istis lapidibus. non 53
 tamen euidenter ostenditur, quod nomen in parte dextera
 30 prasini lapidi inscribi debeat uel quod in sinistra parte,
 sicut ipse decreuit, similiter annotari, nisi quod prorsus

23—28 cf. Exod. 28, 9—14 (39, 6—7)

3 innuentes *V*: innectentes *Fogg.* rationali *V*, *correxi* 13 ite-
 rum *V*: item *Fogg.* 14 <est> quod *Fogg.* littarum *V* — 15 iste *V*
 21 achathes *V* 22 chrysolitus *V* 23 onichinus *V* et sic semper
 30 lapidis *Fogg.*

legendum est, quia sex nomina scripta erant in sinistra
e et sex in dextera filiorum Israel. nec enim poterat unus
is nomina duodecim tribuum capere propter rotunditatem
am. sed nec praecepit deus, ut dupliciter inscribantur
duodecim tribus in parte dextera et in sinistra duodecim,
sed simpliciter ait: impressione signaculi nominum
filiorum Israel, sicut habet ipsa circumstantia lectionis,
quam nunc ad uerbum curauimus exprimere, in qua ipsum
quoque pontificatus officium praeceptum est ordinari. sic ait:
et fecerunt superhumeralia ex auro et hyacintho
et purpura et cocco cum bysso retorta **. opus
textile fecerunt illud, superhumeralia continencia
sese ex utrisque partibus, opus textile, inuicem
complectentia se per circuitum. ex ipso fecerunt
iuxta eius facturam, ex auro et hyacintho et
purpura et cocco neto et bysso retorta, sicut
praecepit dominus Mosi. fecerunt utrosque lapides
smaragdi confibulatos et conclusos auro, scalptos
et imposuerunt eos in humeros superhumeralis,
lapides monumenti filiorum Israel, sicut prae-
cepit Moyses. haec duo loca sunt horum lapidum et
appellationes eorum, quae secundum tribum praeceptae sunt
annotari: unus quidem locus est in hoc rationali et alter in
his quae dicuntur ** in hippodromo Chabratha.

6 Exod. 36, 13 (LXX)

10 Exod. 36, 9—14 (LXX)

25 Genes.

4 deus V: dominus Fogg.

6 impressione scripsi (cf. infra ad
nominum om. Fogg.

11 post retort

u. 19): in pressione V

propter homoteleuton inter

15 iacinto

add. etc. Fogg.; ego lacunam indicavi:

19 im-

19 im-

ciderunt ea, quae plus habet uersio LXX

22 moises V

25 lacunam indicavi

16 coconeto V, distinxi (κοκκίνο διανενημένους [καὶ ἐκκεκολλημένους])

25 lacunam indicavi

ad-

pressionem restitui: in pressione V

25 lacunam indicavi

ad-

lappa σφαγίδος LXX)

25 lacunam indicavi

ad-

sentiens Foggino haec adnotanti: iam uero, ni fallor, inter ea multa,

25 lacunam indicavi

ad-

quae hic deesse puto, S. Doctorem exposuisse crediderim, quomodo

25 lacunam indicavi

ad-

duodecim tribus a filiis Iacob nomen acceperint, quot uxores Iacob

25 lacunam indicavi

ad-

Opor
conseq
et Ru
et qu
ordine
editur
ancilla
Aser.
consci
de Ra
conse
Gad
quide
Cu
terrar
Iacob
et B
quat
in s
m
Ra
ip

Oportet itaque primitus hanc diuisionem nosse et ordinis 56
consequentiam, quae secundum aetatem est singulorum, id
est Ruben Simeon Leui Iudas; propter iurgium uero Rachelis
et quod data sit Iacob ancilla Balla, nascitur iuxta aetatis
5 ordinem post Iudam Dan statimque de ipsa ancilla secundus
editur Neptalim. deinde per aemulationem Lia uero dedit
ancillam uiro Zelpham, quae concipiens peperit Gad, dein
Aser. rursus adiecit uxor Lia ut conciperet: quae iuxta
conscientiam peperit Isachar, exin Zabulon. nouissime uero
10 de Rachele Ioseph nascitur et deinde Benjamin. et est ista
consequentia: Ruben Simeon Leui Iudas, Dan et Neptalim,
Gad et Aser, Isachar et Zabulon, Ioseph et Benjamin. haec
quidem prima est compositio iuxta aetatis consequentiam.

Cum uero peruenirent de Mesopotamia reuertente Iacob in 57
15 terram Chanaan, secunda fit diuisionis enumeratio. fecit enim
Iacob tres turmas discernens proprios filios, et posuit Zelpham
et Ballam duas ancillas faciens unam turmam in primis cum
quattuor filiis earum, id est Dan et Neptalim, Gad et Aser;
in secunda uero turma ordinauit Liam cum sex filiis eius,
20 non iam secundum aetatem sed secundum matris affectionem,
Ruben dico et Simeon, Leui et Iudam, Isachar et Zabulon;
ipse uero postremus mansit cum Rachele et Ioseph ualde
paruulo. Benjamin autem in matris adhuc utero portabatur.
et haec secunda discretio compositionis eiusdem numeri
25 comprobatur.

Tertius autem numerus est iuxta aliam compositionem 58
diuisionis. incipiens enim Iacob intrare in Aegyptum, sicut
super annexum est, congregatis in id ipsum filiis Liae simul

3 sqq. cf. Genes. c. 29, 32 — c. 30 15 sqq. cf. Genes. 33, 1 sq

*duxerit, quem filium habuerit ultimum et his similia tandemque nar-
rasse quomodo Rachel Beniamino edito partus dolore confecta mortem
obierit in terra Chanaan in Hippodromo Chabratha et sic narrationem
confecisse uerbis nimirum LXX p. 758, 25 hyppodromo V p. 759,
4 quod V: quae Fogg. 7 zelphā V 16 zelphan V 20 non V
supra linea*

et ancillae eius Zelphae consequenter, uelut ex eadem domina progenitis, ita dinumerantur ipsi: Ruben Simeon Leui Iudas Isachar Zabulon et ex Zelpha Gad et Aser; deinde Rachelis filii Ioseph et Benjamin, hi qui ex eius ancilla sunt Dan et Neptalim.

- 59 Quarta diuisio est compositionis et numeri, quando benedixit Iacob filiis suis, cum moreretur; oportet enim secundum tempus et in numeros ipsos annectere. hic ergo numerus et hoc tempus insequitur, quando Iacob benedixit, id est: Ruben, deinde Simeonem cum Leui et Iudam et Zabulon et Isachar, Dan et Gad, Aser et Neptalim, Ioseph et Benjamin.
- 60 Dein sequitur quinta diuisio de Exodo, cum egrederentur filii Israel ex Aegypto. enumerauit enim eos sermo diuinus dicens: haec sunt nomina filiorum Israel, qui ingressi sunt in Aegyptum cum Iacob patre suo; unusquisque cum tota domo sua ingressus est: Ruben Simeon Leui Iudas Isachar Zabulon (deinde Rachelis:) Benjamin (deinde Ballae:) Dan et Neptalim (et Zelphae:) Gad et Aser. Ioseph autem erat in Aegypto.
- 61 Dein post sexta diuisio est numeri iuxta metationem castrorum filiorum Israel, sicut scriptum est in libro Numerorum ex praecepto domini: in prima metatione Iudas Isachar Zabulon, in secunda Ruben Simeon Gad, in tertia Ephrem et Manasse et Benjamin, in quarta Dan et Aser et Neptalim.
- 62 Rursus septima numeri diuisio est ex ipso Numerorum libro, cum iuxta praeceptum domini declarantur, qui debeant esse principes ad offerenda munera domino, dixitque: de Ruben Elisur filius Sediur, de Simeone Salamihel filius Surisaddai, de Iuda Naason filius Aminadab, de Isachar Nathanahel filius Sogar, de Zabulon

2 cf. Genes. 46, 9—25 9 cf. Genes. 49, 1—27 14 Exod. 1, 1—5 22 cf. Num. 2, 2—31 27 Num. 1, 5—15

3 zelphan V 4 hii V 15 egiptum V 20 postea Fogg. 24 manases V 29 suriaddai V

Eliab filius Chelon, de Ephrem Elisama filius
Eniud, de Manasse Gamaliel filius Phadassur, de
Beniamim Abidan filius Gedeonis, de tribu Dan
Achiezer filius Amisadai, de Aser Phaltihel filius
5 Echram, de Gad Elisaph filius Raguhel, de
Neptalim Achire filius Enan.

Itemque post hanc sequitur octaua diuisio ex ipso libro 63
Numerorum, quando praecepit dominus et misit Moses principes
tribuum Israel ad inspiciendam terram repromissionis. ait
10 itaque: de Ruben Samu filius Sacchu, de Simeone
Saphah filius Suri, de Iuda Chaleph filius Iephone,
de Isachar Sara filius Ioseph, de Ephrem Auses
filius Naue, de Benjamin Phalti filius Raphu, de
Zabulon Gudihel filius Suri, filiorum Ioseph de
15 Manasse Gelad filius Sudi, de Dan Amihel filius
Gamali, de Aser Sachus filius Michahel, de Neptali
Hali filius Ulaphi, de Gad Gugihel filius Machi.

Nona quoque diuisio numeri praecepto domini datur ex 64
ipso libro Numerorum, cum filiis Israel terra sorte distribuitur:
20 de Iuda, inquit, Chalep filius Iephone et deinceps
enumerantur principes tribuum de Simeone, de Benjamin, de
Dan, de Manasse, de Ephrem, de Zabulon, de Isachar, de
Aser, de Neptali.

Dein rursus decima numeri diuisio est, quando benedixit 65
Moses filiis Israel, praeponens Ruben et deinceps annectens:
Iudas Leui Benjamin Ioseph Zabulon Isachar Gad <Dan>

10 Num. 13, 5—16 20 Num. 34, 19 25 cf. Deuteron. 33, 6—25

1 Χαλὼν LXX Elisama *restitui secundum* LXX et *Vulg.*: melcham V
2 Ἐμμοὺδ LXX (Ammiud *Vulg.*) manasse V 3 abidā V 4 Φαγετήλ
uel Φαγατήλ LXX 5 Ἐχράν LXX (Ochran *Vulg.*) 6 Αἰβάν LXX 10 Σαμουήλ
LXX, Sammua *Vulg.* Sacchu *scripsi*: acchu V, Ζαχούρ (Ζαχρου cod.
Alexandr.) LXX, Zechur *Vulg.* 11 Σαρά LXX 12 Σαρα] Ἰσαάκ LXX (Izal
cod. Alex.) 13 ναυαε V 14 Σουδί LXX 15 Γαδδὶ υἱὸς Σουσί LXX
16 Σαθούρ LXX 17 hali filius ulaphi V: Ναβὶ υἱὸς Σαβὶ LXX, Nahabi
filium Uapsi *Vulg.* 20 iepphane V 26 Iudam *Fogg.* Gad <Dan> *scripsi*
coll. Deuteron. 33, 20—22 et huius epistulae § 86: Dan om. V, <Dan>
Gad *Fogg.*

Neptalim et Aser, et in nouissimis iterat sermonem de Ioseph: haec sunt milia Ephrem et haec milia Manasse.

66 Item undecima numeri diuisio probatur, quando praecipitur eis, antequam ingrediantur terram Israel, mox transfretantes Iordanem stent super duos montes Garizim et Gebal, sex⁵ hinc atque inde, ad benedicendum his, qui custodiunt legem, et ad maledicendum his, qui legis praecepta seruare contempserint. et est ista contextio numeri: nam super benedictiones consecuti sunt Simeon Leui Iudas Isachar Ioseph et Benjamin; super maledictiones autem hi: Ruben Gad Aser Zabulon¹⁰ Dan et Neptalim.

67 Duodecima rursus est diuisio numeri, cum sortiuntur terram possessionis suae et Ruben sorte contingit trans Iordanem, antequam transiretur in terram Israel. et est ista distributio: Ruben et iuxta eum Gad et dimidia tribus Manasse; dein¹⁵ transeuntes Iordanem primus Iudas accipit, tum Benjamin, dein Ioseph ex Manasse, dein Simeon inter Benjamin et Iudam locatus et ut ita dixerim coangustatus est, quia illis spatia non fuerunt; dein Zabulon terram consequitur et Isachar et Aser et Neptalim et Dan. Leui sane in omnibus²⁰ dispersus est tribubus, ciuitates solummodo et suburbana percipiens.

68 Rursus tertia decima diuisio numeri occurrit ex Zacharia propheta, sicut dicit: in illa die plangent omnes tribus terrae, tribus domus Dauid super se et mulieres²⁵ eorum super se, tribus domus Nathan super se et mulieres eorum super se, tribus domus Leui super se et mulieres eorum super se, tribus domus Simeon super se et mulieres eorum super se,

2 Deuteron. 83, 17 8 cf. Deuteron. 27, 12 sq. 13 sqq. cf. Ios. cap. 15—19 21 cf. Ios. 14, 4 24 Zachar. 12, 12—14

1 neptalin V 8 benedictiones Fogg.: benedicti his ē V 10 hii V
11 neptalin V 13 iordanen V 26 et 27 eorum scripsi: earum V
Fogg. 28 et 29 eorum V: earum Fogg.

plangentque cunctae residuae tribus; et non nominavit, quae; nos autem propter situm descriptionis terrae hanc consequentiam esse perpeximus, ut sit tribus Benjamin, dein Ioseph Ruben Gad Zabulon Isachar Aser Neptalim
5 et Dan.

Item quarta decima diuisio numeri subest ex reuelatione 69 sancti Iohannis, qui dinumeravit ex unaquaque tribu duodecim milia eorum, qui uirginitate sanctificati sunt; ait enim: de Iuda duodecim milia, de Ruben similiter, exin de Gad, de
10 Aser, de Neptali, de Manasse, de Simeone, de Leui, de Isachar, de Zabulon, de Ioseph, de Benjamin. nusquam uero in hoc loco meminit Dan.

Forsitan autem et aliis locis numer<i> aliter inueniantur 70 adscripti; nos ~~tamen~~ istos inuenire potuimus et hae quidem
15 sunt diuisiones, quae secundum numerum diuerso modo constat esse compositae, nunc quidem secundum praeceptum domini, nunc autem iuxta singulorum principum uoluntatem, dico uero Mosis et Hiesu Naue et qui deinceps eorum successores existere meruerunt. nec sine spiritu id actum
20 est sed, ut uoluit, idem spiritus sanctus enumeravit atque disposuit singulas consequentias iuxta propriam uoluntatem. reuertens item de his uno loco breuiter et consequenter 71 edisseram easdemque quattuordecim diuisiones harumque selectiones: non in uacuum faciam nec ut uenerationi tuae haec
25 recensenti molestus existam, sed ut noueris (quod iam dei sit adiuuare), ut unicuique tribui memoratos lapides ueraciter coaptare possimus.

Excogitante igitur multum mente, tractantes iuxta experi- 72 entiam huius electionis, suggerit nobis animus et ipsa consequentia lectionis, qualiter animaduerti possit quadratus ordo rationalis ex appositis lapidibus secundum memorata uocabula. requiratur iam de singulis numeris, sicuti discreta est

8 cf. Apocal. 7, 5—8

1 sq. nominavit: queis (!) nos *Fogg.* 13 numeraliter V, *corr. Fogg.*
18 mosi V, *correci* naue V 22 idem *Fogg.*

unaquaeque diuisio, qualis ad eorundem lapidum rationem
 73 lectionemque sit congruens. et ubicumque quidem dinumera-
 tarum tribuum statum in locis singulis inspeximus menteque
 perpendimus non posse naturaliter — ut numerus quilibet
 eorum, qui in unaquaque diuisione numerati sunt, unum 5
 nomen minus habens ex tribubus — appellationi horum
 lapidum coaptari, ideoque protinus diuisionem secundam rite
 sustulimus, utpote quae horum lapidum consonantiam habere
 non possit, propter quod primos ponat Dan et Neptalim,
 Gad et Aser, hoc est ancillarum filios, quando mittens Iacob 10
 Esau munera in turmam eos primam diuisit, post haec autem
 filios Liae fecit aliam turmam, dein filios Rachel turmam
 tertiam. nam cum pretiosiores lapides sint in principio
 rationalis, porro filii ancillarum inferiores habeantur et hic
 primum positi sint, impossibile est eos ad causam rationalis 15
 in hac numeri parte congruere, propter quod ita se habere
 non possit.

74 Item quartam diuisionem, benedictionem Iacob, explorauimus,
 quando moriens filiis benedixit. habet enim primum Ruben,
 dein Simeon et Leui simul adiunctos, ita ut ista utriusque 20
 copulatio horum lapidum congruentiae uideatur obsistere.
 ideoque istam quoque sustulimus, cum lapidibus istis adcom-
 modari minime possit.

75 Inspeximus autem et quintam diuisionem, quae continet
 initium egressionis filiorum Israhel ex Aegypto, et inuenimus 25
 eam praeponentem liberarum filios et ancillarum iuxta com-
 positionis ordinem supponentem facientemque nouissimos
 <primos> primosque nouissimos, et ob hoc, quod Ioseph in
 Aegypto constitutus postremus nominatus est, animaduertimus
 iterum non posse lapides istos memoratarum tribuum coaptari 30

76 nominibus: et quod naturaliter onychinus lapis in persona

5 in *om. Fogg.* 9 propterea quia *Fogg.* 24 continent *V, corr. Fogg.*
 26 *sq. liberarum . . supponentem in textu omissa in margine inferiore*
suppleuit V man. 1 28 primos *inserui:* primosque nouissimos *om.*
Fogg.

Ioseph interpretari non possit neque rursus extremus Ioseph iuxta compositionem rationalis inseri debeat, nisi quod tantummodo necessitate praeposteratus sit, ut, cum undecimus habeatur, hic numeretur duodecimus iuxta cogentem necessi-
 5 tatem compositionis huius numeri, quam repperimus ordinatam. in Graeca quippe locutione, quae ex Hebraea translata est, 77 onychinum lapidem duodecimum inuenimus positum atque nouissimum, ita ut Benjamin contemplationem sui modis omnibus adtrahat; undecimum uero inuenimus beryllum, quem
 10 et undecimo Ioseph tam iuxta numerum quam iuxta contemplationem consequenter aptauimus. inspicientes etiam Hebraicam 78 Exodum, in qua et lex probatur adscripta, legentesque de rationali hoc, in quo clusi erant isti lapides, inuenimus onychinum lapidem aliter ordinatum: undecimus positus erat
 15 et beryllus duodecimus atque postremus. unde propemodum nobis ambiguitas orta est impedimentum intellegentiae faciens ueluti fictam contemplationem nos in duobus istis, berylli dico et onychini, lapidibus attulisse, dicebamquē, quomodo in supplicationibus et oratione continua poterat error oboriri,
 20 et intellexi, quod dispensante deo hoc ita peractum est, ut idem Ioseph undecimus inter fratres suos existens duodecimus inueniretur iuxta compositionem huius numeri, qui eum duodecimum esse declarauit, cum diceret: Ioseph autem erat in Aegypto. scientes itaque dispensatione diuina propter 79
 25 ueritatis contemplationes berylli lapidi, quae in ipsum Ioseph explentur, coaptari, sic est dispositum, ut beryllus lapis duodecimus poneretur et ultimus. nam et Ioseph, cum inter fratres undecimus esse memoratur, in hac tamen compositione numeri egressionis filiorum Israel duodecimus et extremus
 30 adscribitur. itaque prorsus inlustratione diuinā et dispensatione

23 Exod. 1, 5

5 repperimus *Fogg.* 6 grecca *V* 8 <in> contemplationem *Fogg.* 11 optauimus *V*, *corr. Fogg.* 13 inuenimus *V*, *correxī* 14 lapidum *V*, *corr. Fogg.* 15 et *om. Fogg.* 18 attulisset *Fogg.* *fort. discebamque* 19 continuā *V* 25 lapidis *V*, *correxī* 28 esset *Fogg.*

bene admodum relatus est onychinus lapis in Benjamin, qui in hac dispositione ante Ioseph numeratus est, beryllus autem in Ioseph accommodatus ob contemplationes eidem consonantes, quamuis ultimus lapis ipse numeretur, quia sic accidit et Ioseph nouissimum scribi, sicut frequenter asserui.

- 80 Transgredientes igitur et hanc diuisionem respeximus dispositionem sextam iuxta di<nu>meratarum tribuum consequentiam et inuenimus iuxta metationem castrorum Israel quadrati agminis ordinem magis oportere congrue<re> rationali iuxta ternas et ternas tribus, sicut in eodem rationali fas-
erat cernere, quod quadrati ordinis probatur exstare, et erat hoc planissimum atque symbolicum, id est significatiuum, propter dispositiones ordinum consonantiamque castrorum.
- 81 sed in his separata tribus, tribus Leui. nobis obstitit. constitutus est enim Iudas habens secum Isachar et Zabulon in 15 uno metationis contubernio, et constitutus est primus ad orientalem plagam propter significantiam, ut aestimo, regiae potestatis et quod Ruben a propria reciderit gloria, quia stratum maculauerit patris, sicuti diuinis litteris probatur
- 82 insertum. in secunda uero metatione castrorum Ruben ordinatur 20 cum Simeone et Gad uersus ad mare, ad occidentem quoque Ephrem cum Manasse et Benjamin, qui omnes ex Rachel in una ponuntur metatione castrorum; propter Manassen uero Leui uidetur exclusus. dein ad aquilonem quartam metationem primitus Dan continet, dein Aser, deinde Neptalim, et quoniam 25 Leui non inuenimus inter eos ammixtum, cognouimus nec istam posse descriptionem compositioni lapidum commodari, ne uideatur ei filiorum Israel unum <de>esse uocabulum.
- 83 Quapropter et hanc omittentes intendimus diuisioni septimae. quam protinus ademimus, quia non eam repperimus composi- 30

19 cf. Gen. 49, 4 (35, 22)

1 ammodum V 7 dimeratarum V, corr. Fogg. 9 congrue corr. Fogg.
19 sicut Fogg. 25 neptalin V quoniam V: cum Fogg. 26 amix-
tum V 27 accommodari Fogg. 28 deesse Fogg.: esse V 30 ad
emimus V respeximus Fogg.

tioni lapidum congruentem. haec enim iuxta principes tribuum
ad praeceptum domini constat esse numerata: in qua primus
ordinatus est Ruben, dein <Simeon, deinde Iuda, dein> Isachar
et qui secuntur; Ioseph autem secundo numeratus est, propter
5 quod Ephrem in uno numero, Manasses in altero sit locatus,
et quoniam Leui rursus exemptus est, nequiuimus numerum
coaptare lapidibus propter immutationem Leui et propter
adiectionem unius tribus, quae in duabus probatur esse
diuisa.

10 Dein octauam diuisionem de libro Numerorum diligenter 84
inspeximus, ubi praecepit deus et misit Moses principes
tribuum Israhel ad inspiciendam terram promissionis, et nec
istam repperimus ad compositionem memoratorum lapidum
consonantem, propter quod et Ruben in primis numeratus est,
15 dein Simeon, deinde Iudas, exin Isachar et deinceps qui
secuntur et nusquam Leui mentio facta est.

Transeuntes igitur ad nonam diuisionem et ipsam conspeximus, 85
quae facta est ex praecepto domini, sicut in libro continetur
Numerorum, quando missi sunt principes tribuum, ut sorte
20 diuiderent terram promissionis filiis Israel, et nec istam
similiter ad consequentiam lapidum coaptare ualuimus.
Inuenientes enim Iudam <in> primis positum, dein Simeonem
et postea Benjamin, Dan quoque et Manassen nec non et
Ephrem et Zabulon et deinceps Isachar, exin Aser et nouissime
25 Neptalim, et rursus tribum Leui reperientes omissam et Ioseph
dupliciter enumeratum in Ephrem et Manassem, hanc etiam 86
praetermisimus et in decimam diuisionem intentionem mentis
ammouimus nec ipsam quiuimus inuenire lapidibus consonantem;
etenim quando benedixit Moses filiis Israhel praeponens
30 Benjamin quartum post Leui, dein Ioseph, et quoniam Simeonis

3 Simeon deinde Iuda dein *inserui*, cf. § 62 6 quoniam *V*: cum *Fogg.*
18 continet *V*, *corr. Fogg.* 22 <in> primis *scripsi* (cf. *supra* p. 767, 14):
primis *V*, primum *Fogg.* 25 neptalin *V* repperientes *V* Ioseph *Fogg.*:
in ioseph *V* 28 ammonuimus *V*, *corr. Fogg.* 29 etenim *Fogg.*: est
enim *V* 29 proponens *Fogg.* 30 quoniam *V*: cum *Fogg.*

nullam intulit mentionem, impossibile fuit eam coaptare lapidibus. habet autem ita: Ruben Iudas Leui Benjamin, dein Ioseph Zabulon et Isachar, deinde Gad, qui est ancillae secundae filius, praepostere positus, dein Dan et Neptalim, dein Aser omnium nouissimus, qui et ipse secundae ancillae filius inuenitur. hic etiam. quia numerus imminutus est Simeone praetermisso, fas non erat diuisionem istam lapidibus rationalis posse congruere.

- 87 Rursus et hanc praetermittentes in undecimam sollicita prorsus intentione peruenimus et repperimus, ubi praecepit 10 Moyses, ut duodecim tribus stent ad benedicendum et maledicendum, sex in monte Garizin et sex in monte Gebal, sicut in Deuteronomio probatur adscriptum, quarum diuisio talis est: stabunt, inquit, in monte Garizin ad benedicendum Simeon Leui Iudas Isachar Ioseph et 15 Benjamin, et hi stabunt ad maledicendum in monte Gebal: Ruben Gad Aser Zabulon Dan et Neptalim. exceptis quippe Ruben et Neptalim liberarum filii probantur hic esse praelati, cumque et ista diuisio uidetur inconsequens ad quadratum rationalis ordinem, non ea uisa 20
- 88 est adsumenda. uerumtamen hanc eandem undecimam diuisionem sollicite contuentes, quod in duas partes uideretur esse discreta, sex in uno monte et sex in altero, hanc arbitrati sumus congruere numeris compositionis lapidum smaragdi, qui catenulis nectebantur, ordinati per utrumque pontificis 25 humerum, auro et hyacinthina uitta conserti, ita ut in his duobus smaragdis inscriberentur nomina filiorum Israel, eo quod unus smaragdus ob rotunditatem sui duodecim nomina capere non posset. oportebat autem, et si capere poterat, dextros sinistrosque distingui, et ideo in utroque lapide, 30 posito in dextera scilicet et sinistra, conscripta sunt nomina

14 Deuter. 27, 12 sq.

1 ullam *V*, corr. *Fogg*. 11 moyses *V* 18 exceptis . . neptalim *cum*
a om. Fogg. 21 ueruntamen *V* 22 quod *V*: quae *Fogg*. uidetur
Fogg. 25 nectabantur *V* 26 hiacinctina *V*

sicut in utroque monte Garizin et Gebal tribus filiorum Israhel ordinatae sunt.

Qui montes ex aduerso sibi cernuntur oppositi in Orientis 89
 parte, ubi Hiericho sita est, ultra locum Galgalae ibique
 5 referuntur benedixisse Israhel hi, qui in monte Garizi
 consistebant dicentes: benedictus qui facit uoluntatem
 domini, et uox audiebatur per plana camporum, ubi populus
 adstabat, et innuebatur ei, ut diceret: fiat, fiat! e contra
 uero Ruben et Gad et reliqui cum eis in monte Gebal stantes
 10 aiebant: maledictus qui non facit omnia, quae
 scripta sunt in isto libro, et respondebat omnis populus:
 fiat, fiat! interpretatur autem 'fiat' 'amen'. nam uoces e
 duobus montibus istae resonabant. Garizim etiam interpretatur 90
 et 'mons liberatus' et 'concisio incolatus eorum'. quidam uero
 15 putauerunt, qui non diligenter diuinas scrutati sunt litteras,
 maxime qui de Samaritanis oriuntur, ne forte Garizin mons
 sit, qui adiacet Sicimis. quae Sicima et Sichem dicitur,
 habens ex aduerso Sichar urbem Samaritanorum, in quam
 ingressus est dominus, unde Samaritana illa mulier egressa
 20 inuenit eum sedentem apud <put>eum. nunc autem Sicima
 Neapolis appellatur, ciuitas opulentissima Palaestinorum;
 tunc autem Samaria dicebatur atque Iudaea: Samaria autem, 91
 quoniam mons ipse naturaliter cuiusdam Somer uocabatur;
 filium autem habuit iste Somoron et dictus est mons Somor
 25 et hinc nominis huius appellatio consecuta est, maxime uero
 roborata per aduentum eorum, quos ad colendum terras illas
 rex Assyrius destinauit. nam quando captiuitas accidit Iudae-92

27 sqq. cf. Regn. IV 17, 24 sqq.

1 sicuti *Fogg.* garazin *V* 2 ordinati *V*, corr. *Fogg.* 5 ii *Fogg.*
 Garizim *Fogg.* 8 e om. *Fogg.* 10 aibant *V* 13 iste *V* 16 mons *V*: non
Fogg. 18 samaritorum *V*, correxi: Samaritarum *Fogg.* 20 puteum *Fogg.*:
 eum *V*. 22 ea quae inde a § 91 usque ad finem § 100 explicantur, quamuis
 praesertim initio multo contractius, Graece seruauit Anastasius Sinaita
 in quaestione 45 (*Migne Patrol. Gr.* 89, 596 sq.) 24 Somoron scripsi
 (cf. § 97; *Anastas. Sin. Quaest.* 45; *Epiphan. Panar.* I p. 24 B; *Ioseph.*
Antiq. Iud. VIII 312 ed. Niese): samoron *V* somor *V* (cf. *Ioh.*
Chrysost. Homil. 31 = *Migne P. G.* 59, 178): Somar *Fogg.*

orum, conuenerunt seniores Israel. qui erant tunc in Babylone cum Hesdra sacerdote, et qui uocabantur consilarii, alique senes et exorauerunt Assyriorum regem, ut habitatores mitteret in Iudaeam, ne terra luxurians sine cultore deficeret. qui suscipiens eorum salubre consilium direxit ad inhabitandum in locis illis gentes quattuor, id est Cudaeos et Cuthaeos et Seppharaeos et Anagogauaeos. qui ascendentes idola sua secum, quae tunc unaquaeque gens apud se coluerat, adtulerunt. cum uenissent autem et resedissent in terra Israel, uocati sunt Samaritani, propter quod Samaritanus 'custos' interpretatur; custodiebant enim terram Israel. postea uero leones pardi et ursi consurgentes in eos corrumpabant multitudinem, ita ut absumerentur ab eis. pro qua re legati per dies singulos ab incolis et habitatoribus ad regem mittebantur Assyrium, quatenus eis de locis ipsis licentiam discedendi tribueret propter huiusmodi saeuitiam bestiarum. mirabantur autem, quomodo potuit Israel ibidem commanere. his autem compertis Assyriorum rex euocatis Iudaeorum senioribus sciscitatus est ab eis, quomodo possint in loco, quos dudum direxerat, immorari. qui rectum dantes sine mora consilium dixerunt nullam posse gentem ibidem residere nisi legem domini dei custodiat. qui cum poposcisset ab eis legem, ei protinus obtulerunt. ipse uero reddens exemplaria legis authentica penes se detinuit, quae direxit incolis et habitatoribus terrae Cudaeis et Cuthaeis ac reliquis cum Hesdra sacerdote (non Hesdra illo, qui uocabatur Salathihel, cuius erat pater Zorobabel, qui Zorobabel erat filius Iechoniae). hic igitur Hesdras quem diximus, ascendens Hierosolimam pentateuchum tantummodo, id est quinque libros Moysi, detulit eis ueteris testamenti, libros scriptos secundum formam, quam dedit dominus in monte Sina. quam formam Hebraei deessinon uocant, quod interpretatur 'insculptum'. nunc enim non eadem

3 orauerunt *Fogg.* 5 dixerit *V*, *corr. Fogg.* 3 resedissent *V*
 13 qua relegati *V* 19 scissitatus *V* 20 dixerat *V*, *corr. a man. post.*
 22 poposcisset *V* 27 iechonie *V* 28 hierosolimam *V* pentateucum *V*
 29 moisi *V* 31 deession *V* (n ⁿ *suprascrispsit man. 1*)

sunt elementa litterarum, quibus Hebraei utuntur, librique eorum non sunt scripti iuxta ueterem formam, quae tunc in tabulis lapideis constat insculpta. haec igitur forma, quam nunc tenent Iudaei, uocatur somahirenus. Samaritani uero
 5 seruant deessenon, quae forma fuit olim, ut diximus, in tabulis impressa lapideis. at Hesdra ascendens a Babylone 96 uolensque discernere Israhel a reliquis gentibus, ut genus Abrahæ non uideretur esse permixtum cum habitatoribus terrae, qui tenent quidem legem, non tamen et prophetas,
 10 immutauit pristinam formam relinquens deessenon, propter quod ea forma a Samaritanis praeoccupata iam fuerat, ut per hoc Abrahæ semen distingueretur a nationibus reliquis. sed nos his peruenientes in locis coacti sumus ob occasionem causae huius ampliare sermonem.

15 Erant itaque, qui permanserunt ex gentibus in terra Israel, 97 pro diuersis rebus Samaritani uocati: primum a Somer, uno ex filiis Chananaeorum et Pherezaeorum, priusquam Abraham patriarcha ad eandem terram diuinitatis adueniret, et appellabatur Somer et Somoron tam mons quam omnia, quae montis
 20 uicina esse uidebantur. rursus praefatae gen<te>s ab Assyriorum rege transmissae uocatae sunt Samaritani, qui ‘custodes’ interpretantur. habet autem et aliam contemplationem nominis 98 huius intentio, propter custodiam uidelicet legis, quoniam qui inmissi fuerant, legis putabantur custodire mandata. dicit
 25 enim scriptura de ipsis, quoniam manserunt facientes legem dei et adorantes idola propria. cum uero lex idola nullatenus adoranda praecipiat, quomodo lex ab eis poterat custodiri? uerumtamen ista causa hinc insinuat 99 intellegentiae modum. scientes profanissimi sacerdotes memo-
 30 ratarum quattuor gentium, quod Hesdras sacerdos missus

25 Regn. IV 17, 41

2 ueterem ex ueterum *V* *man.* 1 4 somahirenus] ‘fortassis in Graeco textu erat σμυρηνός *Fogg.* 20 *gs V, corr. α* 24 inmissi scripsi: nimissi *V*, missi *Fogg.* 30 quod *V*: cum *Fogg.*

- aduenerit, qui abominabatur idola iuxta diuina praecepta, et quisquis inueniretur seruiens idolis, lapidibus iubente lege necabatur, celeriter e suis excelsis culminibus idola propria sustulerunt et occulerunt in monte Garizim in loco nimis
 100 abdito atque secreto. fuerunt autem idola numero quattuor, ⁵ sicuti habet antiqua traditio. nam uiri Babylonii deam Sochoth Benith colebant et uiri Chuth deam Nerigel et uiri Emath deam Asimath et Euaei deam Nebaz Tharchar et Sapharum. et auerterunt cor Samaritanorum docentes eos ad montem Garizin orare. quapropter, ubicumque fuerint, ad montem se ¹⁰ conuertentes orant: qui in oriente sunt, ad occidentem respiciunt et, qui sunt in occidente, ad orientem et, qui in aquilone, similiter intendunt ad meridiem et, qui in meridie, ad aquilonem montis aspiciunt, ut impleatur scriptura, quae dicit: manserunt facientes legem dei et adorantes idola ¹⁵ propria. nam licet ipsi, qui adorant, ignorent occulta in abdito montis idola, impossibile tamen est, ut diuina scriptura iuxta rei huius sententiam mentiatur.
- 101 Oblata uero nobis est huius expositionis occasio propter duodecim tribus, quae in monte Garizin et in monte Gebal ²⁰ ordinatae sunt, sicuti habet ipsa numeri ordinati discretio. decepti sunt igitur hi, qui Deuteronomium non intellegenter aduertunt, ut aliam scripturam sibimet facerent: arbitrati sunt enim montem, qui contiguus est Neapoli, sicut supra retulimus, hunc esse Garizin, qui nimis altus est; cui etiam ²⁵ qui locatus ex aduerso est, quem suspicantur esse Gebal, et ipse uehementer excelsus est. Sicima quippe inter duos

6 cf. Regn. IV 17, 30 sq. 15 ibid. 41 22 respici uidetur Deuteron. 11, 30

3 fort. necabitur 4 occulerunt sic V 6 sq. sochon benth V 7 deam Nerigel Fogg.: de annerigel V; Ἐγγέλ LXX, Nergel Vulgata Emath restitui secundum Vulgatam (Ἀιμάθ LXX): etham V 8 de amne baz tharchar V (τὴν ναῖβας καὶ τὴν θάρχα LXX cod. Alex., Nebahaz et Tharthac Vulg) Sapharum scripsi (σεφφαρούα LXX cod. Alexandr.): sapharium ut uid. V 22 hii V intellegent V: intelligentes Fogg.

montes in conualli sita est, hinc inde montium obiectione conclusa. fecerunt autem Samaritani, qui in ciuitate ipsa 102
 commanent, gradus in monte et templum quoddam in edito
 construxerunt, ut, sicut diximus, sursum in monte orare
 5 uideantur, quem Garizin ipsi uocant iuxta quandam obliuionis
 incuriam, non iuxta fidei rationisque ueritatem; nam liber
 aliter habet historiae. sed hi falluntur, qui id quod est non
 diligenter inspiciunt; denique montes isti adeo sublimes et 103
 altissimi comprobantur, ut nemo sursum loquentem in conualli
 10 possit audire. quomodo ergo principes tribuum, qui sursum
 erant, sex homines de tanta sublimitate uocem suam populis
 auditam facere poterant, ut qui deorsum stabant responderent
 amen? super mille namque passus eminet altitudo montis
 aut amplius habetque gradus plurimos et, ut aiunt quidam,
 15 mille quingentos et supra. per hoc igitur, quod possibile non
 est, ut audiatur deorsum uox eorum, qui sursum sunt, et
 eorum, qui sunt sursum, deorsum, protinus arguuntur montes
 isti non esse, quos scriptura diuina significat. tum consequentia 104
 libri Iesu Naue manifestat, quando ad orientalem plagam
 20 Hiericho duos illos montes esse commemorat, id est Garizin
 et Gebal: orientalis autem plaga Hiericho sita est iuxta
 Galgal, qui est locus Galgalae, Sicima uero ad partem est
 aquilonis Hiericho, in occidentem uergens, distans ab Hiericho
 milibus quinquaginta duobus * *

19 cf. Ios. 4, 19

1 conuallis ita V 3 quodam Fogg. 7 hii V 8 aspiciunt Fogg.
 11 erat V, corr. a man. post. 16 sq. et eorum qui sunt sursum om. a
 transponens deinde lineolis superpositis inter se uerba sursum sunt quae
 praecedunt; et eorum qui sunt sursum deorsum om. Fogg. 24 duobus]
 desinit scriptura codicis V fol. 163^r media fere columna altera.

APPENDICES

I.

INCIPIIT RATIONIS REDDENDAE ACACIUM A SEDE APOSTOLICA
COMPETENTER FUISSE DAMNATUM.

DILECTISSIMIS FRATRIBUS UNIERSIS EPISCOPIS PER DARDANIAM
CONSTITUTIS GELASIUS. Ualde mirati sumus, quod uestra
dilectio quasi nouam et ueluti difficilem quaestionem et adhuc

I. *Hanc epitomen epistulae 95, quam suo loco littera Σ significationi, seruauerunt collectiones hae: 1) Q = collectio Quesnelliana (contuli codices q¹ = Einsidl. 191 saec. IX, q² = Uindob. 2141 saec. IX, q³ = Uindob. 2147 saec. IX/X); 2) v = cod. Ueronensis XXII (20) saec. VII; 3) β = collectio Frisingensis cod. lat. Monac. 6243 saec. IX; 4) δ = additamentum collectionis Diessensis cod. lat. Monac. 5508 saec. IX; 5) i = collectio Pseudoisidoriana (contuli codd. i² = Uatic. lat. 630 saec. X et i³ = Uatic. lat. 3791 saec. XII, quibus accedit T = cod. miscell. Uatic. lat. 1344 saec. X, qui hanc epistulam ex codice quodam Pseudoisidori desumpsit); 6) ξ = collectio Hadriana aucta (contuli ξ¹ = Uallicell. A 5 saec. IX/X, ξ² = Uercell. LXXVI saec. X, ξ³ = Uatic. lat. 1353 saec. XV), quae tamen nihil exhibet nisi duo fragmenta, scilicet p. 779, 17—20 nec plane tacemus. . . habeat iudicandi et p. 780, 9 — 781, 5 sed nec illa praeterimus. . . damnasse cognoscitur (omissis tamenuerbis p. 780, 22 — 781, 1 potiusque. . . submouit); 7) collectio codicis Colbertini Paris. lat. 1455 saec. X, sed adfertur ibi solummodo titulus epistulae in indice (cf. Maassen, *Gesch. d. Quellen*. . . I p. 539 n. LV), ipsa uerba eius in corpore collectionis foliis aliquot amissis non iam extant. In adnotandis uariis lectionibus inprimis rationem habui codicum Qoβδε, quamquam nec orthographica curauim nec collectionum Q et ξ singulorum codicum leues corruptelas nec ubique correctiones manuum recentiorum. praeterea cum e permultis codicibus Pseudoisidori, quorum lectiones et quantum inter se distent et quam grauiter interpolatae sint peritorum non est quin sciat, perpauca tantum conferendos elegerim, horum paucas tantum lectiones subscripsi. ceterum textus Pseudoisidori*

tamquam inauditum quippiam nosse desiderat, quod Eutychianae pestilentiae communicatores non habentes, quid pro suae perditionis obstinatione respondeant, frequenti iam. ratione conuicti sola contentione submurmurant, non quia sit alicuius
 5 momenti quod garriunt, nec inueniunt penitus quid loquantur. ubi magis eos, qui catholicis sensibus instituti sunt, adhuc 2 haerere miramur quam illos, qui a ueritate exciderunt et ab antiqua ecclesiae traditione sunt deuui, profanas uocum nouitates et ineptias caducae peruersitatis obtendere, quibus
 6 eos uestra dilectio rettulit iactitare ideo Acacium non putare iure damnatum, quod non speciali synodo uideatur fuisse deiectus, et insuper dementiae suae uanitatis adcumulant pueriliter adicientes 'praecipue pontificem regiae ciuitatis'. 3
 quapropter stultitiam respuentes inanum querellarum percurrere
 5 uos oportet ab ipsis beatis apostolis et considerare prudenter, quoniam patres nostri, catholici uidelicet doctique pontifices, in unaquaque haeresi quolibet tempore suscitata quidquid

quamquam hodie aliquot uitiis caret, quibus ceterae collectiones deprauatae sunt, tamen ad idem epitomae exemplum redit iam hic illic corruptum, ex quo fluxerunt etiam Q β d. neque tamen, id quod contenderunt Ballerini, Pseudoisidorus hanc epistolam ex codice quodam Quesnellianae desumpsit, immo ut uidetur e codice aliquo Ueronensi u simillimo. Lectiones formas longioris (= Q) uel singulorum eius codicum (VRAB) adnotaui, ubicumque e re uidebatur. Ediderunt hanc epitomen Merlinus, Tom. I conciliorum fol. cxcv—cxvii (adiunctum est ibi fragmentum = Thiel p. 422 ep. 27); Surius, Tom. II conciliorum p. 306; Quesnellus, Leonis opp. II 180; Ballerini, Leonis opp. III 347; Hinschius, Decret. Pseudoisid. p. 641 (textum Quesnelli repetens); Thiel 414. p. 774, l. 3 Incipiunt rationes (traditiones T) i¹T p. 774, 5 Dilectissimis . . Gelasius om. Q uniuersis d p. 774, 7 deficile quaestionum d p. 775, 1 desiderat T (Q): desiderans Q β dⁱ 2 pestilentiae β 3 frequentiam rationem d 4 submurmurant β d 5 momenti d 7 miramur i²T (Q): murmurant Q β i³, murmurant d excederunt Q β 8 antiqua/// d ecclesia (ecclesiae d) et ratione u β dⁱ³, ecclesia et traditione T 9 et eptias β d caduci d 11 specialis β d 12 sua d ueritatis d, unitatis T adcumolans β , adcumulare d, accumulantur T 13 pueriliter (pueri littera i³, pueri lit tam T) dicentes i¹T praecipue β , praecipuae q³ 15 oportit β 17 suscitata T(B)

- pro fide pro ueritate pro communione catholica atque apostolica
 secundum scripturarum tramitem praedicationemque maiorum
 facta semel congregatione sanxerunt, inconuulsum uoluerint
 deinceps firmumque constare nec in hac eadem causa denuo
 quae praefixa fuerant retractari qualibet recenti praesumptione
 4 permiserint, sapientissime peruidentes, quoniam si decreta
 salubriter cuiquam liceret iterare, nullum contra singulos
 quosque prorsus errores stabile persisteret ecclesiae constitutum
 ac semper isdem furoribus recidiuis omnis integra definitio
 turbaretur. nam si limitibus etiam praefixis positarum semel
 synodaliū regularum non cessant elisae pestes resumptis
 certaminibus contra fundamentum sese ueritatis attollere et
 simplicia quaeque corda percutere, quid fieret, si subinde fas
 esset perfidis inire concilium, cum quaelibet illa manifesta
 sit ueritas, numquam desit quod pernicioſa depromat falsitas,
 15 etsi ratione uel auctoritate deficiens, sola tamen intentione
 5 non cedens? quae maiores nostri diuina inspiratione cernentes
 necessarie praecauerunt, ut contra unamquamque haeresim
 quod acta synodus pro fide communione et ueritate catholica
 atque apostolica promulgasset, non sinerent nouis post haec
 retractationibus mutilari, ne prauis occasio praeberetur quae
 medicinaliter fuerant statuta pulsandi, sed auctore cuiuslibet
 insaniae ac pariter errore damnato sufficere iudicarunt, ut,
 quisque aliquando huius erroris communicator existeret,
 principali sententia damnationis eius esset obstrictus, quoniam
 manifeste quilibet uel professione sua uel communione posset
 25 agnosci. et ut breuitatis causa priora taceamus, quae diligens
 6

3 uoluerit βδ 4 hac QvT (BA): om. βδ (VR) 5 fixa βδ re-
 tenti iT praesumptione δ 8 stabilem Σ 9 hac βδ, ///ac q²
 hisdem Σ recidibis β, recidebis δ, residuus T, residui i², rediuiuis i³
 10 si militibus δiT, similibus i² 14 illi iT 15 perniciosam iT
 17 maioris βδ 18 necessariae Σ heresim QvT (B): heresem βδ
 (VRA) 19 synodus Qvβδ (VRB): semel synodus (synodis T)iT(A)
 20 sinirent Qvβδ nobis βδ 23 pari iT ut Qvβi: aut δ, Vq T
 24 exaestiret δ 25 sententiam βδ 26 possit βδi² 27 cognosci iT
 prauitatis δ

inquisitor facile poterit uestigare, Sabellium damnauit synodus
nec fuit necesse, ut eius sectatores postea damnarentur,
singulas uiritim synodos celebrari sed pro tenore constitutionis
antiquae cunctos, qui uel prauitatis illius uel communionis
5 extitere participes; uniuersalis ecclesia duxit esse refutandos.
sic propter blasphemias Arrii forma fidei communionisque 7
catholicae Nicaeno prolata conuentu Arrianos omnes uel
quisquis in hanc pestem siue sensu seu communionem deciderit
sine retractatione concludit. sic Eunomium, Macedonium, 8
10 Nestorium synodus semel gesta condemnans ulterius ad noua
concilia uenire non siuit sed uniuersos quocumque modo in
has blasphemias recidentes tradito sibi limite synodali refutauit
ecclesia nec umquam recte cessisse manifestum est qualibet
necessitate cogente nouiter, quae fuerant salubriter constituta,
15 temerasse. non autem nos latet in tempestate persecutionis 9
Arrianae plurimos pontifices de exiliis pace reddita respirantes
per certas prouincias congregatis secum fratribus ecclesias
composuisse turbatas, non tamen ut illius synodi Nicaenae
quidquid de fide et communionem catholica definiuerat inmutarent
20 nec noua quemquam pro lapsu damnatione percellerent, sed
illius tenore decreti, nisi resipuisset, iudicaret damnatum
essetque consequens ut, nisi corrigeret, damnationi procul

1 damnabit $\alpha\zeta^2$ 2 postea β 3 synodus $\alpha\zeta^3$ 5 existere QT ,
existere ν , existeret $\beta\delta$ particeps $\iota^3 T$ refutantos δ 6 si $\iota^3 T$
formam $Q\beta\omega\iota T$ (B) communisque $\alpha\zeta^1 q^2$ 8 decederint $\beta\delta$
9 machedonium $Q\omega\beta\delta$ 11 sinit $\beta\delta$, sinunt $\iota^2 T$, siuit $\alpha\omega$ sunt ι^3
man. 2 12 recedentes $\alpha\zeta^1$ synodotali δ 13 ecclesiae δ
cesisse δ 14 quogente δ nouiter $Q\omega\beta\delta\iota^3$: nouimus ausibus T (nouis
ausibus Ω), ausibus (*om. antea cogente nouis*) ι^2 16 redit δ 19 defi-
niuerat $Q\omega\iota^3$: definiuerant $\iota^2 T$, definierat $\beta\delta$ (*cf. Ω*) 20 prolapsus $\beta\delta\alpha\zeta^1 q^2\iota$,
prolaps q^2 , prolapsi T (*cf. Ω*) damnationem $\beta\delta$ procellerent δ , prae-
cellerent $q^1 q^2$ 21 resipuisset $Q\omega$: resipuissent $\beta\delta\iota^2 T$ (Ω), resipuisse ι^3
iudicaret T : iudicare $Q\omega\beta\delta\iota^3$, iudicaretur ι^2 21 *sqq.* damnatum essetque
consequens ut nisi corrigeret damnationi procul dubio subiaceret quibus
 $Q\omega\beta\delta\iota^3$: dampnatus est quibus T (damnatos quibus Ω), quibus (*om.*
damnatum . . subiaceret) ι^2

- 10 dubio subiaceret. quibus conuenienter, ut dictum est, ex paterna traditione perpensis confidimus, quod nullus iam ueraciter Christianus ignoret uniuscuiusque synodi constitutum, quod uniuersalis ecclesiae probauit adsensus, nullam magis exequi sedem prae ceteris oportere quam primam, quae et unamquamque synodum et sua auctoritate confirmat et continuata moderatione custodit, pro suo scilicet principatu, quem beatus Petrus apostolus domini uoce perceptum ecclesia
- 11 nihilominus subsequente et tenuit semper et retinet. haec dum Acacium certis comperisset indiciis a ueritate deuiasse diutius ista non credens, quippe quem nouerat executorem saepe necessariae dispositionis suae contra haereticos extitisse per triennium fere litteris destinatis eundem monere non destitit, sicut per diuersos missa familiariter scripta testantur
- 12 quibus ille primum tamquam dedito silentio nihil respondens proponens tandem aliquando missis litteris profitetur Alexandrino Petro, quem expetita apostolicae sedis auctoritate executor ipse quoque damnarat, absque sedis apostolicae notitia communionem permixtum; beati autem Petri sedes, quam Alexandrinum Petrum se tantummodo damnasse, non etiam soluisset nouerat, non recepit atque ideo, ne per Acacium Petri consortium duceretur, ipsum quoque a sua communionem submouit et multimodis transgressorem a sua societate fecit alienum. hic si examinatio quaeritur, iam iudicio non erat opus, postquam litteris suis ipse confessus est; si auctoritatis pondus inquiritur, Calchedonensis synodi tenore illius definitionis executio reperitur, quo damnati illic erroris communicati

2 confidemus $q^1 q^2$ 5 praeteritis $T (B)$ 6 et sua $Q\beta\delta i^3$: ut
sua i^2 , sua $T' (\Omega)$ confirmant $i^3 T$ 8 praeceptum i ecclesiae δ 9 retinet $\beta\delta$ 10 ueritate $Q\beta\delta i^3$, ueritate ν : ueritate apostolica (aptica T) $i^2 T$ (cf. B) deuiasset $\beta\delta$, deuiasse q^1 11 iste δ
13 destinatis $\beta\delta$ 14 missas $\beta\delta$ familiariter Σ : frequenter Ω
15 <dum> primum i^2 16 proponens $Q\beta\delta i^3$: proponeret $i^2 T$ (cf. Ω)
17 expetita ν : expetitam Q , expetitum ab $\beta\delta$, expetit $i^2 T$ 18 damnaret δi^3 19 communioni i sedis $Q\beta\delta i^3$ 21 recipit δT 23 submouebit Q transgressorum δ 26 tenore Σ , cf. B 27 reperitur $Q\beta\delta i^3 T$

effectus praefixae nihilominus particeps damnationis existeret,
 quoniam idem ipse error, qui semel est cum suo auctore
 damnatus, in particepe quolibet prauae communionis effectum
 et execrationem sui gestat et poenam. quo tenore Timotheus 14
 5 etiam atque ipse Alexandrinus Petrus, qui secundam certe
 sedem tenuisse uidebantur, non repetita synodo sed auctoritate
 tantummodo sedis apostolicae ipso quoque Acacio postulante
 uel exsequente probatur esse damnatus. quod si utrum errori 15
 uel praeuaricationi communicarit Acacius forsitan dicatur
 10 oportuisse constare, breuiter praebemus ad ista responsum:
 aut enim ipsi doceant Petrum legitime ueraciterque purgatum
 et ab omni haeticorum contagione rite discretum, cum ei
 communicauit Acacius, si eius communicatorem putant Aca-
 cium aliquatenus excusandum, aut sicut magis est uerum,
 15 conuenienter atque legitime Petrum non probauerint expiatum,
 restat ut eius inexpiatione fuerit et qui ei communicauit
 infectus. nec plane tacemus, quod cuncta per mundum nouit 16
 ecclesia, quoniam quorumlibet sententiis ligata pontificum
 sedes beati Petri apostoli ius habeat resoluendi, utpote quae
 20 de omni ecclesia fas habeat iudicandi neque cuiquam de eius
 liceat iudicare iudicio, siquidem ad illam de qualibet mundi
 parte canones appellari uoluerunt, ab illa autem nemo sit
 appellare permissus. quapropter satis constet Acacium nullum

3 effectum (affectu δ) Σ (B): effecto *VRA* 4 tenore *om.* βδ 5 ipse
om. δ 6 repetit a Q synodum βδ 7 tantomodo δ 8 probantur
i²T (A) dampnati *i²T (A¹)*, damnatos *uq³* 9 praeuaricatio δ, prae-
 uaricatione *i³*, praedicatione *T (A³)* communicaret *q¹q²*, communi-
 cauerit *T (A)* 9 forsitan . . 13 Acacius *om.* *T* 10 prebemus β,
 probemus δ 14 sicut Σ: si quod *recte* Ω 15 legitime qui petrum δ
 expiatione Q (in eius expiatione *trsp. i³*) 17 *uerba* nec plane tacemus
usque ad p. 780, 5 ecclesiae *adfert Deusdedit, Collect. canon. I 103 (ed.*
Martinucci p. 85) nec tamen taceamus δ cuncta δ 18 quoniam
om. δ ligata ξ*T*: legata Qβδi 19 sedis Qβδi resoluendi ξ:
 resolui Qβδi³ *T Deusdedit* (resolui . . habeat *om. i²*) 20 ecclesiae δ
 22 appellare δ*T Deusdedit (BA)* uoluerunt Σ (A): uoluerint *recte*
VRB Deusdedit uoluerunt appellare *trsp.* δ 23 constet Qβδi:
 constat *T Deusdedit* (Ω)

habuisse pontificium sententiam sedis apostolicae sine ulla
 17 eius notione soluendi. qua certe synodo hoc ille praesumpsit,
 quod nec sic absque apostolica sede fas quidem haberet
 efficere? cuius sedis episcopus? cuius metropolitanae ciuitatis
 antistes? nonne paroeciae Heraclensis ecclesiae? si illi certe
 licuit sine synodo sententiam apostolicae sedis abrumpere
 nulla eius consultatione quaesita, itane uero non licuit primae
 sedi Calchedonensis synodi constituta, sicut decuit, exsequenti
 18 huiusmodi praeuaricatore sua auctoritate detrudere? sed nec
 illa praeterimus, quod apostolica sedes frequenter, ut dictum 10
 est, more maiorum etiam sine ulla synodo praecedente
 exsoluendi, quod synodus iniqua damnauerat, et damnandi
 nulla existente synodo, quos oportuit, habuerit facultatem.
 sanctae memoriae quippe Athanasium synodus Orientalis
 addixerat, quem tamen exceptum sedes apostolica, quia 15
 19 damnationi Graecorum non consensit, absoluit. sanctae memo-
 riae nihilominus Iohannem Constantinopolitanum synodus
 etiam catholicorum praesulum certe damnauerat, quem simili
 modo sedes apostolica etiam sola, quia non consensit, absoluit.
 itemque sanctum Flavianum pontificum Graecorum congrega- 20
 tione damnatum pari tenore, quoniam sola sedes apostolica
 non consensit, absoluit potiusque qui illic receptus fuerat
 Dioscorum secundae sedis praesulem sua auctoritate damnauit

1 habuis β pontificum sententia δ 2 notitione $\beta\delta$ qua certe
 $Q\phi\beta\delta i$: dicant certe qua T (Ω) 3 si T , sit i^3 5 antistitis $Q\phi\beta\delta$
 paroeciae uq^2q^3 , parrochiae βT , paroeciae δ aeracensis T , eraclen-
 sis δi^3 certae β 7 consolatione $Q\phi\delta i^3$, consutatione (!) i^2 9 auctoritori-
 tate β *uerba* sed nec illa *usque ad p. 781, 2 sola decreuit adfert*
Deusdedit, l. c. I 103 (ed. Martinucci p. 84) 10 apostolica sedes ξ :
 apostolicae sedis $Q\beta\delta$, apostolicae sedi viT ut *om. iT (A)* ut
 frequenter *trsp.* ξ 11 praecedente ξ 12 exsoluendi Σ (*excepto* ξ^3)
Deusdedit (B): et soluendi ξ^3 , et absoluendi VA 14 anathanasium δ
 15 sedis Σ (*excepto* $i\xi^3$) 16 gregorum q^1q^2 consit δ 17 synodum i
 18 damnauerit i^3T quem ξ : uel $Q\phi\beta\delta iT$ 19 sedes ξiT : sedis $Q\phi\beta\delta$
 20 itaque δ pontificem ξi^2T et *corr. ex* pontificum o gregorum Q
 21 sedes ξiT : sedis $Q\phi\beta\delta$ 22 potiusque . 781, 1 submouit *om.* ξ

et impiam synodum non consentiendo sola submouit et <pro>
ueritate ut synodus Calchedonensis fieret sola decreuit. in 20
qua ut ergo sola ius habuit absoluendi eos, quos synodica
decreta perculerant, sic etiam sine synodo in hac eadem
5 causa plurimos etiam metropolitanos damnassee cognoscitur.
quod si quis haec ab apostolica sede uel secundum synodum 21
acta reprehendit, praeter quod prisca rerum probatione con-
uincitur, interim multo magis Acacio non licuisse fatebitur.
dicat ergo, qua ipse synodo secundae sedis antistitem qualem-
10 cumque, certe catholicum et a catholicis ordinatum nec de
catholica fide et communione aliquatenus inpetitum duxerit
excludendum et haereticum manifestum Petrum sua quoque
executione damnatum pontifici catholico permiserit subrogari.
qua synodo tertiae sedis episcopum sanctum Calendionem 22
15 fecit expelli ac nihilominus eidem Petrum tam haereticum
manifestum, ut eidem palam nec se communicare praetenderet,
sua passus est dispositione substitui? qua denique per totum
Orientem synodo eiectis orthodoxis nullo crimine maculatis
prauos quosque et criminibus inuolutos sua prouisione sub-
20 posuit? qua synodo tot aliena priuilegia nefandus populator
inuaserit? sed libri non sufficient, si tragoedias eius, quas per
ecclesias totius Orientis exercuit, singillatim describere moli-
amur. an illud ipsius argumentum nobis aestimant opponendum, 23
quo facinora sua in imperialem uisus est iactare personam?
5 cur igitur quando uoluit obstitit Basilisco tyranno certe et
haeretico uehementer infesto? cur ipsi imperatori Zenoni,

1 submouebit q^1q^2 pro Ω : om. Σ , pro ueritate om. *Deusdedit* 3 ut
ergo om. ξ quos quos ξ 4 pertulerant ξi^3 in ac δ 5 metro-
politanus δ 8 acatium iT 9 antestitem $\beta\delta q^3$ quaecumque $Q\phi\beta\delta T$
10 certum i^3T et a catholicis δ 11 et om. δ inpetitum q^1 ,
impeditum q^2 12 petrum manifestum *trasp.* δ 13 subrogari
ut uid. ex subrogans *corr. man.* 2 q^1q^2 , subrogandus T , subrogandum i^2 ,
subrogant i^3 14 calendione δ 15 eundem $T(A)$ 17 dispositione δ ,
dispositione ex despositioni u *man.* 2 quae Σ 20 synod u pri-
legia δ 21 inuaserit Σ : inuasit Ω traugidias $\beta\delta$, tragedydias u,
tragyadis Q 22 describere $\beta\delta$ 24 uisus Σ : nissus Ω 25 certe $Q\phi\beta\delta i^3$:
cur i^2T

- quia palam Antiocheno Petro noluit communicare, suam non subdidit uoluntatem? ecce potuit in aliis resultare, si nollet. an non apostolus dicit non solum qui faciunt sed etiam qui
- 24 consentiunt facientibus reatu pariter inretiri? sed ut ea quae latius explicanda sunt omittamus, quid, quod ipse Zenon⁵ imperator suis litteris profitetur cuncta sese ex Acacii gessisse consilio nec hoc eum fallere litteris suis ipse quoque testatur Acacius, qui et eum nihilominus uniuersa recte gessisse conscripsit et suo consilio haec eadem gesta non tacuit?
- 25 quasi uero tantum in Alexandrini Petri communione Acacius¹⁰ praeuicator extiterit et non in omnibus, quos uel fecit depulsis catholicis pontificibus tamquam tyrannus ecclesiis quibus<que> praeponi uel taliter praepositis peruersa communione permixtus est! qui hoc ipso secundum canones fuerant ab ecclesiastica communione pellendi, quo se passi¹⁵
- 26 sunt successores uiuis sacerdotibus adhiberi. quis autem non perspiciat Christianus, quod catholicis pontificibus propria sede deiectis non nisi haeretici potuerint introduci? quibus tamen cunctis uel auctor fuit Acacius subrogandis uel subrogatis communicator accessit, his utique, qui a communione²⁰
- 27 haeticorum nullatenus discrepabant. cur ergo uel cum haec fieri uideret non sicut sub Basilisco iam fecerat ad apostolicam sedem referre curauit, ut, si solus ipse non poterat, iunctis cum eadem consiliis atque tractatibus apud imperatorem <possent>, quae religioni competerent, allegari? nam si²⁵

3 Rom. 1, 32

1 qui $\beta\delta$ non $Q\omega\beta\delta i^3$: nimirum i^2T 2 si nollet Σ (si nolet i^2 , sed noluit i^2), cf. B: si uellet VRA 4 inritiri $\beta\delta q^2$, inretit i^2 , in retinet i^2 , sunt inretiti T (A) 5 obmittamus i^3T quidquid ipse δ 6 se i ecati δ 7 hoc om. $\beta\delta$ 8 recta $\beta\delta$ 9 scripsit δ 13 quibusque i^3 (Ω): quibus $Q\omega\beta\delta T$, om. i^2 16 sacerdoti $\beta\delta$ 17 quod $Q\omega i^2T$: ut $\beta\delta$ 18 potuerunt T ($i^2?$) (B) 21 discrepabant q^1q^2 , discreparant ω cum ergo q^1q^2 22 fieret δ uiderit i^2T (B) 23 iunctis Ω : cunctis Σ (coniunctis i^2) 24 eodem $\beta\delta\omega i^2T$ (A) tractantibus $q^1q^2i^3T$, tractationibus $\beta\delta$ 25 possent Ω : om. Σ religioni $\beta\delta q^2q^3$ allegari $\beta\delta i^3T$, allegarent i^2

Basiliscus, ut dictum est, tyrannus haereticus scriptis apostolicae sedis uehementer infractus est et a plurimis reuocatus excessibus, quanto magis legitimus imperator, qui se catholicum 28 uideri uolebat, potuit cum apostolica sede cunctorum quoque pontificum moderata suggestione mitigari, praecipue cum eiusdem Acacii esset specialis fautor et amator et qui litteris suis tam ipsum Acacium quam sanctum papam Simplicium magnis laudibus extulisset, quod haeretico constantissime restitissent? cur tanto tempore Acacius inter ista conticuit, nisi quia praepediri nolebat ullatenus, quae desiderabat 30 expleri?

Ponamus tamen etiamsi nulla synodus praecessisset, cuius 29 apostolica sedes recte fieret executrix, cum quibus erat de Acacio synodus ineunda? numquid cum his, qui iam participes tenebantur Acacio et per Orientem totum catholicis sacerdotibus uiolenter exclusis et per exilia diuersa relegatis socii euidenter existebant communionis externae, prius se ad haec consortia transferentes quam sedis apostolicae scita consulerent? cum quibus ergo erat synodus ineunda? catholici pontifices 30 fuerant undique iam depulsi solique remanserant socii perfidorum, cum quibus iam nec licebat habere conuentum dicente psalmo: non sedi in concilio uanitatis et cum iniqua gerentibus non introibo. nec ecclesiastici moris est

22 Psalm. 25, 4

1 <et> haereticus Ω 2 infestus i²T (A), instructus i³ est om. βδ
est et om. i² 3 excessimus δ 5 suggestione q¹q² praecipuae β
6 eisdem δ 8 hereticis i²T (Ω) 9 restitissent Qui³T (A): restitisset βδ
contiguit δ 10 praebere T, praebet i³, prohibere i³ uolebat T
desiderabat v 13 sedis Qu rectae β 14 qui iam om. q³
15 catholice δ catholicos sacerdotes i²T 16 exclusissent (excluis-
isset i³) per i²T 16 religatis Qui³T, relegatis ras. ex rela(?)gatis β
sociis i²T 17 externe nec prius i², exteri nec prius T 18 cum sedis δ
apostolica ras. ex apostolicae β eiscita βδ 19 cum quibus ergo
usque ad p. 784, 2 concilium adfert Deusdedit, Collect. Canon. III 42
(ed. Martinucci p. 365) fuerat β 20 iam om. δ remanserunt i²T
21 non (pro nec) δ

- cum his, qui pollutam habent communionem permixtamque
 31 cum perfidis, miscere concilium. recte igitur per Calchedonensis
 synodi formam huiusmodi praeuaricatio repulsa est potius
 quam ad concilium, quod nec opus erat post primam synodum
 nec cum talibus haberi licebat, <adducia est>. nam et quid 5
 ageretur de fide catholica, intellegere si uellent, ignorare non
 poterant, cum uiderent catholicos pontifices nulla synodi
 discussione, nullo concilio, praecipue cum nouas causas esse
 perpenderent, toto Oriente depelli et ceteri quid cauerent ex
 32 illorum discere qualitate potuissent. restat igitur, ut illius 10
 partis eos fuisse sit clarum, cui se post tot experimenta
 dederunt, meritoque ab apostolica sede ceterisque catholicis
 non iam consulendi erant potius sed notandi.
- 33 Risimus autem, quod praerogatiuam uolunt Acacio comparari,
 quia episcopus fuerit regiae ciuitatis. numquid apud Medi- 15
 olanum, apud Rauennam, apud Sirmium, apud Triueros multis
 temporibus non constitit imperator? numquidnam harum
 urbium sacerdotes ultra mensuram sibimet antiquitus deputatam
 quippiam suis dignitatibus usurparunt? numquid Acacius, ut
 Iohannem qualemlibet hominem, catholicum tamen a catholicis 20
 ordinatum, de Alexandria excluderet Petrumque in haeresi
 iam detectum atque damnatum absque sedis apostolicae
 consultatione reciperet, aliqua synodo saltim illic habita hoc
 audacter arripuit? ut Kalendionem de Antiochia depelleret
 haeticumque Petrum, quem ipse damnauerat, absque notitia 25
 sedis apostolicae rursus admitteret, aliqua synodo id fecisse

2 rectae βδ 3 praeuaricator epulsa β; praeuaricatore pulsa δ 5 ha-
 bere i adducta est Ω: om. 2 6 intellegeret βδ 7 uiderant i
 8 praecipuae βq¹q³ 11 partes Q fuisse <hereseos> i²T (A) 12 ab
 om. iT 14 risimus usque ad 19 usurpare (sic) nec non p. 785, 1 si
 certe de usque ad 12 mensuram adfert Deusdedit, l. c. III 42 (ed.
 Martinucci p. 366) 15 qui iT 16 syrmium Qoβδi³ triberos
 oβδq³i²T, triberus i³ 17 imperator in marg. add. o numquid ad T
 18 semet i³T deputatum i 19 acius β 21 alexandrina i³T in
 om. q¹ herese δ, heresim iT 22 apostolice sedis trsp. δ 23 con-
 solatione q¹q², consultatione o 25 hereticum (om. que) βδ notitiam δ

monstratur? si certe de dignitate agitur ciuitatum, secundae³⁴
 sedis et tertiae maior est dignitas sacerdotum quam eius
 ciuitatis, quae non solum inter sedes minime numeratur sed
 nec inter metropolitanorum iura censetur. nam quod dicitis
 5 'regiae ciuitatis', alia potestas est regni saecularis, alia
 ecclesiasticarum distributio dignitatum. sicut enim quamuis
 parua ciuitas praerogatiuam praesentis regni non minuit, sic
 imperialis praesentia mensuram dispensationis religiosae non
 mutat. sit clara urbs illa potestate praesentis imperii, religio
 10 sub eodem tunc firma, tunc libera, tunc prouecta consistit,
 si potius hoc praesente propriam teneat sine ulla perturbatione
 mensuram.

Sed dicatur forsitan de Alexandrino et Antiocheno certis³⁵
 ex causis principem magis illa, quae gesta sunt, non Acacium
 15 praecepisse. sed principi Christiano decuerat suggerere sacer-
 dotem, maxime cuius familiaritate et fauore fruebatur, saluam
 fore de eius iniuria contumeliaque uindictam, tantum ut
 ecclesiae sineret Christianus princeps regulas custodiri, quia
 et noua in utroque pontifice causa esset exorta et nouam
 20 discussionem consequenter inquireret, et, sicut semper esset
 effectum, sacerdotali concilio de sacerdotibus iudicia prouenirent,
 non a saeculari uiderentur qualescumque pontifices, etsi errore
 humanitus accedente, non tamen contra religionem ullatenus
 excedentes potestate percelli. an ad haec iusta ratione principi³⁶
 25 suggerenda non erat regiae ciuitatis honore sublimis? si
 factus erat illa regia ciuitate sublimior, tanto magis in his
 suggerendis debuit esse constantior; si autem in his, quae

3 quae *iT*: quem *Q*βδ 4 inter *om.* βδ 5 aliae (*e in ras.*) δ
 aliae δ 6 sic. enim δ 7 par ciuitas βδ 8 dispens. regionis relegi-
 ose βδ 9 urbis *Q*βδ³ relegio *q*²*q*³βδ 10 consistat δ. 11 pro-
 prium βδ 13 de *om.* *iT* 15 principe *i*³ principem christianum *T*
 16 cuius *om.* *q*² fruebatur βδ 17 iniuriam βδ uindicta Σ
 18 siniret *q*¹*q*²β *et ex* sineret δ 22 qualiscumque βδ 23 relegionem
 βδ²*q*³ 24 ad Ω: et Σ (*om.* *i*³) iuxta rationem *iT* 25 erat βδ:
 erant *Q**viT* (*A*) honoris βδ 26 factum βδ

- pro religione fuerant exerenda, extitit contemptibilis atque despectus et aut segnis aut fiduciam non habens intimandi, 37 in quo per regiam ciuitatem maior effectus est? Nathan propheta palam publiceque in facie regi Dauid et commissum pronuntiauit errorem et ipsum commisisse non tacuit et confessione correctum consequenter absoluit. hic autem uir bonus et sacerdos egregius in tantum se et suggerere potuisse monstrauit et noluisse deprompsit, immo fauisse patefecit, ut et imperator cuncta se ex eius gessisse consilio non taceret et ipse imperatorem magnis praeconiis eleuaret ista facientem 10 seseque proderet his agendis rebus fuisse participem.
- 38 Sed esto, Kalendion imperatoris nomen abstulerit, Iohannes principi mentitus fuisse iactetur: quae tamen cum nouae essent causae, noua debuit ecclesiastica prouenire discussio. an [obiectio], qui in homine imperatore peccasse dicebantur, 15 nulla interueniente synodo deici debuerunt et in deum, qui summus et uerus est imperator, Acacium delinquentem sinceramque communionem diuini sacramenti studentem miscere cum perfidis secundum synodum, qua haec est damnata 39 perfidia, non oportebat excludi? quid per totum Orientem de 20 innumeris urbibus pulsati catholici sacerdotes et haeretici subrogati? nouae certe erant causae et his consequenter noua synodus debebatur. cur tunc non uenit in mentem, ut in talibus causis peteretur a principe saltem qualiscumque synodus celebranda, ut quocumque uel colorato iudicio 25 traditionis ecclesiasticae passim pontifices uiderentur exclusi, non solum quarumcumque urbium sacerdotes, sed metropolitani

1 religione $\beta\delta q^2 q^3$ contendibilis ex contendibilis δ 2 dispectus $\beta\delta q^2 q^3$ signis $\beta\delta$ 4 faciem iT , faciae q^1 7 sacerdos $\beta\delta$ 8 fuisse δi^2 9 imperatore δ 10 praecomis δ faciente $i^3 T$ 12 iohannis $\beta\delta o q^2 q^3 i^3$ 14 causa $\beta\delta$ debuit T : debuerit $Q\beta\delta i$ (debueret B) 15 an om. iT qui iT (Ω): obiectio qui $Q\beta\delta$ hominem imperatorem Ω 16 nullatenus (nulla tamen i^3) uenientes iT 17 summus est et uerus est $\beta\delta$ 19 quam Σ 20 perfidiae δ 21 innumeris $\beta\delta$, innumeris T , innumeris i^3 22 noua Ω : una (uno δ) Σ 23 mente i 24 pateretur $q^1 q^2$, pteretur δ 25 uel om. iT

incunctanter antistites? his omnibus cum non restitit suggestione qua potuit, consensit Acacius communicando cunctis, 40 qui in catholicorum locum haeretici fuerant subrogati. apostolus autem dicit non solum qui faciunt sed et qui consentiunt facientibus reos indubitanter adscribi. an haec licuit saeculari potestati et actis talibus Acacio consentienti absque ulla synodo, quam ipsa rerum nouitas exigebat, absque sedis apostolicae consultatione perficere et sedi apostolicae non licuit secundum tenorem synodi Calchedonensis in ueteri 10 utique causa et ueteri constituto iusta definitione damnata inimicis synodi Calchedonensis Acacium communicantem a sua communione depellere?

Sed inquit, Acacius principibus obuiare non potuit. cur 41 Basilisco, quia uoluit, obuiauit? cur ipsi Zenoni, ne palam Petro Antiocheno, quamuis latenter hoc fecerit, communicare uideretur, non commodauit assensum? ecce resultanti non restitit imperator, ecce uim nolenti non intulit, ecce refugienti contagia manifesta concessit. postremo cur tanto tempore, 42 cum ista gererentur uel gerenda cognosceret, non ad sedem apostolicam, a qua sibi curam illarum regionum nouerat delegatam, referre curauit sed prius laudator factus est ipse 20 gestorum quam uel praemoneret talia esse temptanda uel ne temptarentur obsisteret, sicut sub Basilisco iam fecerat? cur illis ceteris communicare consensit, qui depulsis catholicis 25 sacerdotibus indubitanter haeretici singulis urbibus fuerant substituti? postremo si ille defuit suis partibus et quae sacerdoti catholico competere agere non curauit, ideo sedes

3 Rom. 1, 32

1 antestites βδ q³ resistit i suggestionem βδ, suggestionem q¹ q²
 2 quam q¹ q² 3 fuerunt i T 6 potestatis u, potestate q² i³ 9 in
 ueteri . . 11 calchedonensis om. βδ 13 sed] se i³, si i² 14 bas.lis-
 co β 16 commodabit u q¹ q² i³, commodauit βδ, communicauit i² as-
 sensu β 17 ecce n̄ innolenti T 19 <si> ista gereret T 21 dili-
 gatam βδ laudatus i³ T 22 uel ne Ω: ne uel Σ 25 hereticis i
 26 patribus β 27 sedis Qo βδ

- apostolica, quod ad eam pertinebat, uel potuit uel debuit,
 43 praeterire? quolibet modo haereticorum complicem refutauit
 et consortem communionis externae a sua communione dimouit
 nec opus fuit noua synodo, cum ueteris constituti sufficienter
 hoc forma praescriberet, nec opus fuit, ut haec facienda
 Orientis episcopis intimaret, quos et expulsionem catholicorum,
 quae agebantur in causa fidei, non ignorasse manifestum sit
 et communicando haereticis subrogatis facto tali consensisse.
 44 non dubium est etiam externae communionis effectos atque
 ideo cum eis iam nec potuisse nec debuisse sedis apostolicae
 scita tractari. ecce agnouerunt in eorum professione, qui
 constantissime perdurarunt, quid fidei communionique catholicae
 deberetur. ecce agnouerunt, quemadmodum a talibus recedendo,
 immo talibus contraria moliendo, a fide et communione
 catholica deuiarunt Acacius seque pariter cum eodem errori
 45 subdiderint. ecce agnouerunt, quam iustis ex causis pro fide
 et communione catholica atque apostolica, cui et illi qui in
 ea perstiterant congruebant et illi qui perstantibus obuiabant
 ab eadem docebantur alieni, sedis apostolicae auctoritate sit
 remotus Acacius eiusque pariter quicumque complices extiterunt
 atque ab illa merito cum his communione discretus, a quo
 se ipse primum cum suis consortibus catholicis pontificibus
 discrepando cognoscitur separasse, iureque sententiam illius
 damnationis excepit ceteris consortibus promulgandam, quam
 solus pro omnibus suis consortibus in communionem
 recidissee perfidiae ad apostolicam sedem missis litteris
 46 professus. cui si communicauerant Orientales episcopi, ant-

1 eam $Q_{\alpha}T$ (B): eadem (eandem RA) $\beta\delta VRA$ 3 demouit Σ (B)
 4 noua $Q_{\alpha}T$: non a $\beta\delta$ 5 haec i^2T (A^3) perscriberet $\beta\delta\alpha q^2 q^3$ (A)
 6 quo se expulsionem $\beta\delta$ 7 in om. q^1 sit $Q_{\beta\alpha}T$ (B): est δ (VRA)
 8 consensisset $\beta\delta$ 9 effectus $Q_{\alpha}T$ 10 debuis sedis β 12 constan-
 tissimae uq^3 quid $Q_{\alpha}T$: ut quid $\beta\delta$, ut qui i^3 commonionique β
 13 quemammodum $q^1 q^2$ 14 inmo β 18 obuiarant α 21 illo δ
 discretus Q_{α} 22 se om. q^2 23 discrepando Q_{α} cognocitur δ
 25 se om. δ 26 recidissee $\beta\alpha q^1 q^2$ 27 communicauerint i^3T orien-
 talis β

quam huc referret, pari utique reatu sine dubio probabantur inuolui iureque per illum transgressionis sententiam susceperunt tamquam facti cum eodem communionis externae, qui utique non consuli tamquam nostrae communionis homines iam
 5 deberent sed tamquam in contrario positi consortio refutari. si uero non communicauerant, antequam Acacius huc referret, et communicantem notare debuerant et ipsi de eodem potius huc referre atque apostolicae sedis uigore perculsum merito conprobare cumque ea sede apostolica tantisque illis catholicis
 10 pontificibus magis tenere concordiam. sed quia ab illorum 47 societate descuerant et eorum successoribus communicare delegerant, ideo cum sede apostolica minime congruebant, quia in sortem reciderant praeuaricatoris Acacii <et> illius se sine dubio peruidebant sententia consequenter adstringi, ob
 15 hoc eum uideri nolebant esse damnatum, quia se cognoscebant in eadem praeuaricatione damnatos, in qua hodieque manere persistunt. sed sicut hi simili conditione constricti complicem 48 suum non possunt iudicare non iure damnatum neque rei reum possunt competenter absolvere, sic illo iuste praeuari-
 20 catore damnato isti quoque pari iacent damnatione prostrati neque nisi resipiscentes inde poterunt prorsus absolui, quia sicut per unum scribentem eorum omnium uulgata transgressio est, qui in eandem perfidiae reciderant actionem, sic in uno eodemque, qui pro omnibus scripserat uel scribendo omnium
 25 prodiderat uoluntates, transgressionem punita <pariter quoque

1 probabuntur $\beta\delta$, probantur T (B) 2 susceperunt $\beta\delta q^3$ 4 consoli
 $\omega q^1 q^2$, consuli q^2 *man.* 2 (uli in *ras.*), consoliti $\beta\delta$ 6 non *om.* QT
 communicauerunt $\beta\delta$ 7 et ante communicantem *om.* $\beta\delta$ debuerat δ
 ipse $i^3 T$, ipsi// (*eras. e ut uidetur*) β 8 referrent Σ nisi quod referetur i^2
 (*cf. B*) 11 discuerant $Q\omega\beta i^2$, disciderent δ , discuerant i^3 , discuterant T
 12 deligerant $Q\omega$, diligerant β , diligerent δ 13 sorte Σ (*secte i^2*)
 reciderant $\beta\omega q^2$ acaci $\beta\delta$ et Ω : *om.* Σ 14 <et> ob $i^2 T$ 15 secum
 nascebant δ 16 hodie $i^2 T$ 17 post persistunt in q^2 excidit quaternio,
 ut reliqua desint hii $\beta\delta q^1$, his T constrictione δ 19 illi $i^2 T$,
 ille i^3 iustae β , iustę δ 23 eadem $i^2 T$ reciderant $\beta\omega q^1$ unum
 eundemque $i^2 T$ 25 *sq.* pariter . . punita inserui ex Ω : *om.* Σ

cum eodem uel in eodem est complicitum transgressio punita
cunctorum.

- 49 Quae ad instructionem uestrae dilectionis satis abundeque
sufficere iudicamus, quamuis eadem latius, si dominus con-
cesserit facultatem, studeamus exponere, quatenus et fidelium
quisque cognoscat nihil apostolicam sedem, quod absit,
50 praepropere censuisse. quae tamen sententia in Acacium
destinata etsi nomine tantummodo praesulis apostolici, cuius
erat utique potestatis, legitime probatur esse deprompta,
praecipue cum secretim dirigenda uideretur, ne custodiis
ubique praetentis dispositio salutaris quibuslibet difficultatibus
impedita necessarium habere non posset effectum, tamen quia
orthodoxis ubique deiectis et haereticis tantummodo eorumque
consortibus iam relictis in Oriente catholici pontifices aut
residui omnino non essent aut nullam gererent libertatem,
plurimorum in Italia catholicorum congregatio sacerdotum
rationabiliter cognouit in Acacium <sententiam> fuisse pro-
51 lata. quae congregatio facta pontificum non contra
Calchedonensem, non tamquam noua synodus contra ueterem
primamque conuenit sed potius secundum tenorem ueteris
constituti particeps apostolicae executionis effecta est, ut satis
appareat ecclesiam catholicam sedemque apostolicam, quia
alibi iam omnino non posset, ubi potuit et cum quibus potuit,
nihil penitus omisisse, quod ad fraternum pertineret pro
intemerata fide et sincera communione tractatum. EXPLICIT
RATIONIS REDDENDAE ACACIUM A SEDE APOSTOLICA COMPETENTER
FUISSE DAMNATUM NEC POSSE QUENQUAM SINE DISCRIMINE ANIMAE
SUAЕ EIUS COMMUNIONIS PARTICIPEM EFFICI.

2 sq. cunctorumque ad βδT 7 praeponere βδT 8 destinata βδ no-
mina δ presolis β 9 legitimę β, legitimae δ 10 cum secretum βδq¹,
consecratim i²T derigenda β nec ostentus (ostendis i³) ubique iT
11 praetentis Ω: praesentis Σ 12 quia i(Ω): qui T, qua uQ, quia qua βδ
17 sententiam Ω: om. Σ prolata Σ 21 constituta δ 22 sq. quia alibi
tam i³, qui alibatum i², quia libitum T 24 pertinet q¹ 25 expli-
cit. . effici om. iT 27 QUENQUAM SIN reliquis omissis q¹

II.

NARRATIONIS ORDO DE PRAUITATE DIOSCORI ALEXANDRINI.

Posteaquam Dioscorus Alexandrinus episcopus [qui] pro 1
facti sui qualitate, id est quia consenserat Eutycheti haeretico
et damnauit Flauianum episcopum catholicum. Constantino-
politanum, apud Calcedonam < tam > a principe sanctae memoriae
Marciano quam ab aulicis potestatibus uel cuncta synodo
damnatus est, Proterius catholicus fit sacerdos. tunc Timotheus 2
presbyter, cui cognomen erat Ellurus, et Petrus diaconus
sectatores Dioscori ab Alexandrina se ecclesia separarunt.
quos cum Proterius episcopus ad ministerium proprium
reuocare non posset, utrumque damnauit. mortuo principe
Marciano collectis turbis haereticorum Timotheus et Petrus
ueniunt Alexandriam et ordinatur ab haereticis Timotheus
episcopus. duo igitur apud Alexandriam episcopi coeperunt
esse. ante triduum paschae, quo cena domini celebratur, 3
conductis ab his perditis occiditur in ecclesia sanctae memoriae
Proterius, ad quam se timore contulerat, ibique supra dicto

II. *Haec epitome tractatus 99, quam suo loco littera Σ signifi-caui, ea est qua usus est Liberatus in breuiarii cupp. 15, 16, 18. Praeter codices βδQ (q³ neglecti, quia uetere scriptura ex magna parte erasa additoque etiam nouo folio contaminatus est lectionibus formae longioris Ω), de quibus uide quae Appendici I subnotaui, epitomen seruauerunt collectio codicis Colbertini Paris lat. 1455, quae tamen ex collectione Quesneliana eam desumpsit (cf. Maassen, *Gesch. d. Quellen I p. 537 sq.*), et collectio ω, quam Maassenus (*I p. 512*) adpellauit codicis Uaticani (contuli: ω¹ = Uatic. lat. 1342 saec. IX, ω² = Barberin. XIV 52 saec. IX, ω³ = Laurent. bibl. aedil. Florent. 82 saec. X). Ediderunt hanc epitomen Surius, tom. II concil. p. 217; Baller. III 308; Thiel 522. 2 Incipit (om. βδ) narrationis ordo . . Alexandrini βδ: om. Q. Incipit ubi occiditur Proterius episcopus Alexandrinus ω 3 dyoscorus υQ qui omnes codices 4 euthyceti q¹, eutycti q², eutycti βδ, euticheti ω¹ω², euticeti ω³ 5 damnauerat uulgo 6 calchedonam Q. calcedonem δ, calcidonam ω¹, calcidoniam ω² tam add. q¹ man. 2 et ω³ man. 2: om. Σ 8 sacerdos β 10 dyoscori υq¹ 16 paschae q¹q² man. 2 ω³ man. 2: pascha βδωq² man. 1 ω¹ω³ man. 1, pasca ω² 17 occiditur Σ: concluditur Liberat. (cf. Ω) 18 contulerat ex contolerat υ man. 2 supradicto ω: supradictus βδ, ssd Q, suprascripto υ*

die in baptisterio occiditur laniatur eicitur et funus incenditur
 4 cineresque ipsius sparguntur in uentos. interea Leo sumit
 imperium, ad quem tanti facinoris catholicorum querella
 peruenit: contra quos haeretici supplicarunt petentes, ut
 Calcedonensis synodus aboleretur, e contra illi uindictam
 5 sceleris postulantes. considerans imperator nimis esse graue
 uexari tanto itinere sacerdotes, quorum aut aetas aut infirmitas
 aut paupertas hunc laborem subire prohibebat, dirigit per
 totum Orientem magistranos, dirigit et Anatolius episcopus
 Asclepiadem diaconum suum, per quos omnes illi episcopi,
 qui Calcedonam fuerant congregati, quid Alexandriae gestum
 6 sit, agnoscerent. qui rescribunt Calchedonensem synodum
 usque ad sanguinem defendendam esse, quia non alteram
 fidem tenere quam synodus Nicaena constituit; Timotheum
 uero non solum inter episcopos non haberi sed etiam Christiana
 appellatione priuari. quo facto fit alter Timotheus episcopus
 Alexandriae. uix ille Timotheus depellitur et mittitur in
 7 exilium Cerson; fugit et Petrus haeticus. quamdiu uixit
 imperator Leo, Timotheus episcopus Alexandriae nixit quiete.
 sed cum Basiliscus occupasset imperium, damnare coepit
 Calcedonensem synodum et fugare catholicos. tunc ille

2 cinerisque β et ante corr. $q^1\omega^3$, cynerisque $\omega^1\omega^2$ sparguntur
 $\omega^1\omega^2\beta\delta$ Liberat. (Ω : exparguntur ωQ (ω^3 ?) 5 calcedonensis ω^1 , calci-
 donenses ω^2 , calchedonensis βq^1 , calcedonenses δ indictam 6 7 uixari β
 8 subire om. ω^3 9 anatholius episcopus $\beta\delta\omega Q$: anatholium (anatholium
 ω^1) episcopum ω 10 asclpiadem (asclipidem $\omega^1\omega^2$) Σ diaconem $\beta\omega^3$,
 diaconem $\delta\omega^1$ 11 calcedonam $\omega^1\omega^3$ man. 2 et corr. ex calcedonem δ , calci-
 donam ω^3 man. 1, calchedonam βQ , calcedonem ω^2 , Calchedone uulgo
 fuerunt $\omega^1\omega^3$ 12 cognoscerent $\beta\delta$ rescribunt $\omega Q\omega$ Liberat.: rescri-
 pserunt $\beta\delta$ calcedonensem $\omega\omega^3$, calcedonensem $\omega^1\omega^2$ 14 nichena β ,
 nichene δ , nicena $\omega q^1 q^2$ man. 2, nicina ωq^2 man. 1 timotheus δ
 15 epis ω , eps $q^2\omega^2$, epos ex epis ω^3 man. 2 aberi δ , habere Q , ha-
 bert ω^1 christianam ω^2 , christiana ex christianam ω^1 et ω^3 man. 2
 16 timotheus (om. episc.) Alex. uix ille q^2 supra linea (man. 1?)
 17 thimotheus Q pellitur Q 18 cersonam ex cersom ω^3 man. 2.
 chersonam q^1 man. 2 18 quamdiu ergo uiuit uulgo 19 dixit δ
 21 calcedonensem (calcidonensem ω^1) $\omega\omega$: calchedonense $\beta\delta q^2$ et ut uid.
 q^1 ante correctionem

Timotheus damnatus accepta libertate Constantinopolim uenit
et damnatos haereticos locis suis reddidit. uadit Alexandriam;
fugit Timotheus catholicus et in monasterio latuit; Petrus
ille iterum se Timotheo iunxit, cum quo fuerat ante damnatus.
5 redit Zeno imperator ad regnum; Basiliscus opprimitur; 8
mittitur Alexandriam, ut pulso peruasore Timotheo Timotheus
catholicus redderetur ecclesiae. sed illo Timotheo damnato
morte praeuento Petrus ab uno haeretico Alexandrinis episcopus
ordinatur, quem nihilominus deici iussit imperator et reduci
10 Timotheum catholicum, sicut etiam Acacii litteris continetur.
interea scribit ad sanctae memoriae papam Simplicium 9
Timotheus catholicus rogans dicens Petrum olim in diaconio
esse damnatum, nunc etiam a Christiana societate remotum,
ut scriberet imperatori, ut eundem Petrum longius in exilio
15 dirigeret, quia latebat in Alexandrina ciuitate et insidiabatur
ecclesiae. per ferme triennium et amplius sanctae memoriae
papa Simplicius numquam destitit scribere Acacio episcopo,
ut fieret de Petro, quod Timotheus episcopus postulabat.
defuncto Timotheo episcopo a catholicis Iohannes catholicus 10
20 episcopus ordinatur. mittit Iohannes episcopus synodicam
suam. superuenit etiam Urbanus subadiuuus contra Iohannem
episcopum sacra principis deferendo, ut ab episcopi illius
papa se confirmatione suspenderet. et quia in isdem sacris de
restituendo Petro, quem ipse damnauerat, fecerat mentionem,
25 haec pars omnino est abnegata. unde uisus est imperator

1 damnatus *om.* ω³ constantinopoli δ 2 reddidit β uadet ω
4 iunxit δω¹ω² 5 obprimitur δ 6 peruasore Ω: peruersore Σ 8 epi-
scopis ω, episcopus *ex* episcopis q¹ *man.* 2 9 nihilominus ω 10 con-
tinentur βδ 11 symplicium ω¹ 12 rogans et dicens *Liberat. et* ω³
man. 2 13 a *om.* ω¹ 14 exilium q¹ *man.* 2 et ω³ *man.* 2
15 alexandrinam (alexandriam ω¹) ciuitatem ω 16 firme δ, firme β, fere ω
per triennium ergo ferme *uulgo* 17 distitit βδq² et q¹ *man.* 2, destituit ω²
19 defuncto ergo Tim. *uulgo* iohannis ωβδq² et q¹ *man.* 1 20 mit-
tet ω¹ω²q² iohannis βδQ 21 urpanius ωq²ω¹ω² (Uranus *recte* Ω)
subaiuuu βδ 22 principes q² et ante *corr.* q¹ episcopi// q¹, epi-
scopis q² 23 confirmationem ω hisdem βδω et q¹ *man.* 1 24 ipsa δ

- 11 offensus. addidit etiam Acacius illo tempore, quo de Petro Alexandrino damnato retulit, etiam de Petro et Iohanne Antiocheno; sic scripsit: Petrum apud Constantinopolim monasterium gubernasse sed hoc propter crimina derelicto Antiochiam fugisse, ibi pulso Martyrio catholico episcopo per uilissimum populum et haereticos sedem ipsius occupasse continuoque damnatum ab episcopis atque a Leone imperatore
- 12 Oasam deportatum. qui fugiens redisse dicitur Constantinopolim et dedisse fidem, ut per uilissimas ulterius turbas nihil facere auderet, sed, sicut superius dictum est, Basilisci temporibus a Timotheo illo damnato, qui Constantinopolim uenerat, ad Antiochiam remissus, ut iterum illic episcopatum teneret. quo facto idem ipse Petrus Iohannem, de quo Acacium diximus retulisse, ordinat Apamenis episcopum: a quibus non receptus redit Antiochiam et Petrum episcopatus sui pellit
- 13 auctorem et inuadit eius ecclesiam. quos simul damnatos iterum dicit Acacius petens apostolicam sedem, ut, si ad eam forte confugerent, ne ipso quidem digni haberentur aspectu et, si iam aliquam indulgentiam forsitan impetrassent, irritam esse debere nec eorum paenitentiam recipiendam esse. quid multa? hunc ipsum Iohannem, quem Acacius cum Petro damnauerat et sine paenitentiae remedio fecit ab apostolica

1 offensus $\beta\delta$ agatius β quod de ω 2 rettulit ωq^2 iohannem q^2
et ante rasuram $q^1 \omega^3$ 3 anthioceno $\beta\delta\omega q^2 \omega^2$, athioceno q^1 , antiocheno
ex antiochene ω^3 *man.* 2 aput $\beta\omega^2 q^2$ *et ante corr.* q^1 4 hoc *om.* ω^1
 5 anthiociam $\beta\delta\omega q^2 \omega^1$, antiochiam q^1 *sed chi man.* 2 *in ras.*, antyociam ω^2
 fugisse ω *et* q^1 *man.* 2: fuisse $\beta\delta\omega Q$ 7 adque $\omega q^2 \omega^1 \omega^2$ a *om.* ω
 9 per uilissimas *restitui ex Liberato*: pulsas Σ , λ prorsus (*cf. Q*) *supra-*
scripsit q^1 *man.* 2 (pulsis . . turbis *Surtus*) alterius $\beta\delta$ 10 nil ωQ
 facere *om.* δ 12 anthiociam $\beta\omega Q$, anthioci ω^1 , antyociam ω^2 remis-
 sus $\beta\omega\omega Q$: remissum δ , remissus est q^1 *man.* 2, missus est *Liberat.*
 illic iterum *trsp.* δ episcopatum β 13 quod $\omega^1 \omega^2$ 14 rettulisse ω ,
 retulisse *ex* rettulisse q^1 ordinata pamenis $\beta\delta\omega^1 q^2 q^1$ *man.* 1, ordinatam
 pampenis $\omega^2 \omega^3$ episcopus ω 15 anthiociam $\beta\delta\omega q^2 \omega^1$ *et man.* 1 q^1 ,
 antyociam ω^2 $\epsilon\pi\mu$ δ , $\epsilon\pi\iota\kappa\lambda$ β (*c in ras.*) pellet ω 16 quo $\beta\delta q^2$,
 quod $\omega^2 \omega^3$ 17 dicit *om.* ω^3 eam Ω : eadem Σ , eandem q^1 *man.* 2, ω^3
man. 2 18 confugerint $\beta\delta$ aspectui $\beta\delta$ 22 ab *om.* ω^3 , *add. man.* 2

sede damnari, post tot damnationes Tyriorum misit ecclesiae praesidere.

Nam quod dicit Acacius Petrum illum Alexandrinum 14 oblata petitione Eutychianam haerese[m] uel Nestorianam
 5 damnasse, hoc euidenter probatur esse falsissimum. nam quae causa fecit, ut in episcopatu suo synodo Calchedonensi uel tomo sanctae memoriae papae Leonis diceret anathema? quae causa fecit, ut sublato nomine Proterii uel Timothei catholici Dioscori et Timothei haeretici nomen adscriberet? quae causa
 10 fecit, si catholicus erat, ut Timothei catholici episcopi corpus desub terra leuaret, qui inter episcopos catholicos sepultus fuerat, et proiceret foras? ipse non est Petrus, qui damnato Timotheo haeretico semper adhaesit? quomodo postea Acacius miris eum laudibus prosequitur, de quo tanta se crimina ante
 15 meminerat retulisse?

III.

ABLATIO EX GESTIS QUIBUS ACCACIUS CONSTANTINOPOLITANUS EPISCOPUS MONSTRATUR HERETICUS ET A PAPA FELICE DAMNATUS.

In causa fidei Christiane, cui ab exordio sui numquam
 20 defuisse probantur inimici, nostro qui seculo sed per interualla temporis Nestorius et Euthices non noua dogmata suadentes sed nomina prodierunt. nam Nestorius post centum quinqua- 2
 ginta et octo fere annos Fotini et Pauli Samosatani secutus

1 damnationis βδ 2 praesedere υq² et ante corr. q¹ 3—15 § 14 ad ipsam epitomen non pertinet sed alius originis est: ex tractatu aliquo Gelasii haec uerba desumpta esse satis probabiliter suspicatur Thielius
 4 eutychianam βδQ, euticianam ω heresim ω 5 probatur om. ω³ 4 sq. namque et causa ω 6 episcopo ω⁴ω² calchedonense δ, calcidonensi υq²ω¹ω³, chalcidonensi ω² 7 thomq υQ, toto ω¹, domno ω² 8 nomen υq²ω¹ω³, nomine ex nomen q¹ man. 2 et ω³ man. 2 proteri υq¹ man. 1 q² 9 nomina scriberet (scribere ω³) ω ascriberet υ 12 proicere υq¹ man. 1 q² 14 quo se (quos et ω³) tanta trsp. ω 15 mimerat β retullisse υ, re///tu///lissee. contuli q¹

III. Haec epitome tractatus 99, quam in edendo eo hic illic adhibitam significauit littera W, tradita est in codice Ualllicellano XVIII saeculi decimi inde a fol. 246 v. ipse eam descripsi cumque omnibus uitiis quam accuratissime hic reddo, postquam mirum quanta eam neglegentia expressit Thiel p. 520.

errorem Oasitano exilio meruit religari dicendo, sicut ab auctoribus suis didicit, Christum dominum nostrum hominem tantummodo uirgine Maria esse progenitum. contra quem Euthices post annos plurimos extitit, disputando rectum tramitem tenere offendens in Apollinaris est raptus insaniam, 5 ita prorumpens, quibus assereret Christum uerum hominem non fuisse nec in eo duas naturas esse credendas sed unam 3 tantummodo dei uerbi, uerbum tamen incarnatum. quod quidem non esse hominis perhibuit sed humane figure, ut similitudo magis humani corporis quam ipsa ueritas suaderetur, 10 cum catholica fides uerum deum uerumque hominem Christum dei filium esse fateatur, non unius nature sed unius essentie 4 atque persone. cum ergo Euthicen istum presbyterum et abbatem Constantinopolitane ciuitatis Eusebius Dorolitanus episcopus suadere talia reperisset, zelo fidei manifestauit. ipse etiam Nestorium dudum in ecclesia res sacrilegas praedicantem 5 reprehendierat, ipse quoque ineptias Euthicis detulit et ad Flauianum Constantinopolitane sedis catholicum episcopum et ad iudicium prouocauit. dicta causa damnatus est Euthices. offenditur imperator Theodosius, cuius iussione fere trecenti 20 sexaginta episcopi congregati sunt, inter quos Dioscurus hereticus Alexandrinus episcopus. affuerunt etiam uicarii ab apostolica sede directi Iulius Puteolanus episcopus et Hilarius archidiaconus, quia presbyter Renatus in Abedo insula morte 6 prebentus est. in hoc itaque conuentu repudiate sunt epistole 25 pape Leonis, que fuerant ad synodum Flauiani episcopi directe, et penitus non permittuntur recensiri tota die nihilque aliud nisi quedam Nestorii damnati id est prioris Ephesine synodis gesta releguntur. simul etiam relictis chartis discutitur iudicium sancte memorie Flauiani super Euthicen. interea cum Euthicis 30 blasphemia legeretur, acclamatum est hanc esse ueram et 7 orthodoxam fidem. contradicentibus itaque uicariis Romane sedis deicitur Flauianus episcopus, recipitur Euthices. damnatur etiam Eusebius episcopus accusator eiusdem Euthicis, qui,

dum esset laicus, fuerat accusator Nestorii. deicitur Domnus Antiochenus, sancte memorie praedictus Flavianus dirigitur in exilium, ubi etiam defunctus est. mortuo itaque Theodosio imperatore Marcianus factus est princeps, lesam fidem grauiter ferens. cuius religiosa iussione conueniunt Nice amplius quam quingenti et ultra episcopi totius Orientis et Egypti. quam synodum postea transtulit Calcedonam propter palatii uicinitatem. interfuit etiam ipse imperator conuentui, interfuit senatus et omnes iudices et aulice potestates. Eusebius ille Dorolitanus episcopus ante annum de exilio fugiens Romam uenerat, etiam huic synodo interesse properauit. accusat ipse Dioscorum et alios Alexandrinos. quid multa? damnatur Dioscorus, sancte memorie Flauiani corpus officiosissime Constantinopolim reportatur, apud Alexandriam Proterius catholicus fit sacerdos. quidam Timotheus presbyter et Petrus diaconus Dioscori sectatores se ab Alexandrina ecclesia separarunt. quos cum Proterius episcopus ad ministeria sua reuocare non posset, utrumque damnauit. mortuo igitur principe Marciano collectis hereticorum turbis Timotheus et Petrus ueniunt Alexandriam et ordinatur ab hereticis Timotheus episcopus. occupatur ecclesia, ad quam se sancte memorie Proterius episcopus timore contulerat ibique in baptisterio occiditur laniatur eicitur et fumus eius incenditur cinerisque ipsius spargitur in uentos. Leo itaque subit imperium, ad quem tanti facinoris querella peruenit. heretici autem supplicabant, ut Calcedonensis synodus aboleretur; catholici et contra tanti seeleris uindictam expetebant. considerans itaque imperator nimis esse onerosum uexari tantos iterum sacerdotes, quorum plurimos aut etas aut infirmitas aut etiam paupertas hunc labore subire prohibebant, dirigit magis christianos per totum Orientem; dirigit etiam Anatolius episcopus Constantinopolitanus Asclepiadem diaconum suum ad episcopos, qui Calcedona fuerant congregati. qui rescribunt Calcedonensem synodum usque ad sanguinem esse defendendam, quia non alteram fidem statuit

quam synodus Nicena: Timotheum uero non solum episcopum non haberi sed etiam Christiana appellatione priuari. fit ergo apud Alexandriam alter Timotheus catholicus; Timotheus hereticus mittitur in exilium Cersonam, qui locus est in
13 Ponto; Petrus fugit. igitur quamdiu uixit Leo imperator, uixit etiam Timotheus episcopus Alexandrie cum quiete. cum autem Basilicus occupasset imperium, damnare cepit Calcedonensem synodum et catholicos persequi. tunc Timotheus ille dampnatus uenit Constantinopolym et damnatos hereticos suis reddidit locis et mox uenit Alexandriam. tunc Timotheus
14 catholicus fugit et monasterio latet. Petrus ille iterum se iunxit Timotheo, cum quo fuerat damnatus. imperator itaque Zeno redit ad regnum, Basilicus opprimitur. apud Alexandriam quoque pulso inuasore Timotheo Timotheus catholicus redditur ecclesie. sed isto Timotheo heretico morte damnato Petrus
15 consors ipsius ab hereticis episcopus Alexandrinus est ordinatus. quem nihil omnis deici iussit Christianissimus imperator et reducit Timotheum catholicum. interea cum plurimi seu
16 clerici seu monachi seu seculares diuites ad communionem catholici episcopi nollent penitus conuenire, clementissimus imperator diuersis minis terruit uniuersos. denique Timotheus episcopus scribit ad papam Simplicium ut scriberet imperatori
17 de Petro, qui latebat in Alexandria et insidiabatur ecclesie, quatenus ad longinquum deportaretur exilium. igitur per ferme triennium sancte memorie papa Simplicius non destitit scribere ad Acacium episcopum, ut ageret cum imperatore, quatenus fieret de Petro, quod Timotheus episcopus postulabat, sed
18 nihil omnino proficere potuit. defuncto namque isto Timotheo episcopo Ioannes economus officii candidatus, qui multis laudibus praedicabatur, catholicus episcopus ac catholicis est
19 ordinatus. qui cum ad apostolicam sedem synodica scripta mississet, superueniente quodam Uranio ab Acacio destinato et contra Iohannem iam episcopum quedam falsa deferente, qui etiam de restituendo Petro mentionem faciebat, tunc ab

episcopatus eiusdem Iohannis confirmatione papa suspensus
est, eo quod scripta eius, que totiens ad Acacium propter
Alexandrine ecclesie quietem et catholice fidei integritatem
direxerat, nihil omnino proficerent. dum hec agerentur, super- 18
5 uenit idem Iohannes episcopus, qui sicut decebat ab apostolica
sede susceptus est. cuius etiam aduentus plenius uniuersa
patefecit. quid multa? dum Accacii scripta legeremus, que de
Petro et Iohannem Antiochenis ad papam miserat, excessus
Accacii etiam in hac causa grauissimus deprehenditur. denique 19
10 memoratus Petrus Iohannem quendam præsbyterum ordinauit
Apamenis episcopum, a quibus non receptus uenit Antiochiam
et Petrum episcopatus sui pellit auctorem et inuadit eius
ecclesiam. qui simul iterum damnatos dicit Acacius petens
ab apostolica sede, ut si ad eam forte confugeret, nec uisu
15 dignos haberet, et si fortassis iam aliquam indulgentiam
impetrasset, irritam esse debere nec eorum poenitentiam
recipiendam esse. quod cum fatus Iohannes Alexandrinus 20
episcopus relegisset, tacere non potuit, quod illum Iohannem
quem Accacius damnauerat cum Petro et sine remedio
20 penitentiae fecit ab apostolica sede damnari, post tot damnationes
Tyriorum miserit ecclesie presidere. postquam ergo sanctus 21
Felix papa litteras predecessoris sui nihil profecisset cognouit
et ludibria quedam in euersionem fidei ab Acacio fieri, tunc
Uitalem episcopum Troenitinum ex regione Picena et Misenum
25 Cumane ecclesie episcopum ex regione Campanie direxit, ut
Petrus de Alexandrina pelleretur ecclesia et ut Acacius libello
sancti Iohannis episcopi Alexandrini responderet atque ipsi
denuntiarent Acacio, ut anathema Alexandrino diceret Petro.
porro idem legati professi sunt. qui licet hostili more in 22
30 custodia detrusi chartas amiserint, tamen perfidi atque damnatis
hereticis consensum accommodare non debuerunt, quod uoluntas
negare potuerunt. non solum ergo non egerunt que iussa
sunt, sed etiam hereticis communicauerunt confirmatione

8 papam *corr. ex* papa 10 ordinauit *corr. ex* ordonauit 12 petrum
corr. ex petrus 21 scs

Petri episcopi, ad quem pellendum missi fuerant. Acacius
 23 namque contumelias in episcopum Iohannem direxit. quibus
 omnibus patefactissimus papa Felix commotus habita synodo
 Uitalem et Misenum ab officio et communione suspendit,
 Acacium uero damnauit. cuius audacia deteriora committens =
 etiam illum Petrum Antiochenum eiecto catholico Calendione,
 quem ipse ordinauerat, ad Antiochianam misit ecclesiam.

III.

INCIPIIT LIBELLUS PROFESSIONIS FIDEI QUEM CONSTITUIT
 PAPA HORMISDA SEDIS APOSTOLICAE DARI A SINGULIS EPISCOPIS
 GRAECIARUM.

DOMINO SANCTO AC REUERENTISSIMO URBIS ROMAE PAPAE HOR-
 MISDAE. Prima salus rectae fidei regulam custodire et a
 constitutis patrum nullatenus deuiare. et quia non potest
 domini nostri Iesu Christi praetermitti sententia dicentis: tu
 es Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam 15
 meam, haec, quae dicta sunt, rerum probantur effectibus,

15 Matth. 16, 18

3 patefactissimus sic cod., i. e. beatissimus uel patefactis beatissimus,
 cf. p. 452, ubi quae de W subnotauī corrigas uelim 6 calendinque
 7 antiochianam corr. ex antiochianam

III. *Libelli fidei Hormisdae usque ad nostram aetatem famosi sex
 extant exemplaria eaque uerbis hic illic inter se distantia: 1) adiunc-
 tum indiculo dato ab Hormisda legatis suis die 11 Aug. 515 Constantino-
 polim proficiscentibus = Auellanae ep. 116 b. 2) adiunctum epistulae
 ab Hormisda die 2 Apr. 517 ad episcopos Hispaniae datae et seruatum
 sola (errat Thiel p. 776 adn. 4) collectione Hispana (ed. Gonzalez. II
 p. 149; Thiel 793). 3) insertum epistulae Iohannis Cpolitani ad
 Hormisdam die 22 Apr. 519 missae traditaeque collectionibus et Auel-
 lana (ep. 159) et Hispana (ed. Gonzalez. II p. 144). 4) datum die
 16 Mart. 536 a Iustiniano imperatore ad Agapetum = Auellanae
 ep. 89. 5) datum eodem die ad eundem Agapetum a Mena Cpolitano
 = Auell. ep. 90. 6) seruatum in codice B = Berolinensi 79 (Phil-
 lipp. 1776) saec. IX fol. 77v., quod hic ego primus ita exprimendum
 curauī, ut corrigerem non nisi ea, quae sine ullo dubio librorum
 incuriae adtribuenda sunt, 10 fort. sedi 13 recte B 14 qui B
 15 pr&emitti B 16 haedificabo B*

quia in sede apostolica immaculata est semper seruata religio.
 de hac ergo spe et fide minime separantes et patrum sequentes 2
 in omnibus constituta anathematizamus omnes haereses,
 praecipue Nestorium, qui quondam Constantinopolitanae fuit
 5 <urbis> episcopus, damnatum in concilio Epheseno <a>
 Caelestino papa urbis Romae et sancto Cyrillo Alexandrinae
 ciuitatis antistite; una cum isto anathematizantes Eutichen
 <et> Dioscorum Alexandrinum in sancta synodo, quam
 sequimur et amplectimur, Calcedonensi damnatos; his Timo- 3
 10 theum adicientes parricidam Ellurum cognomento, discipulum
 quoque ipsius atque sequacem in omnibus Petrum Alexandrinum;
 idemque condemnamus atque anathematizamus Acacium Con-
 stantinopolitanum complicem atque sequacem uel qui in
 eorum communionis societate persistunt, quia quorum se
 15 communioni quis miscuit, ipsorum meruit in condemnatione
 sententiam; Petrum nihilominus Antiochenum damnantes cum
 sequacibus suis et omnium supra scriptorum. quapropter 4
 suscipimus et probamus epistolas beati papae Leonis uniuersas,
 quas de Christiana religione conscripsit. unde, sicut praediximus,
 20 sequentes apostolicam sedem et praedicantes eius omnia
 constituta, spero, ut in una communione uobiscum, quam
 sedes apostolica praedicat, esse merear, in qua est integra et
 uera Christianae religionis soliditas; promittentes etiam seque-
 stratos a communione ecclesiae catholicae, id est non consen-
 25 tientes sedi apostolicae, eorum nomina inter sacra non
 recitanda esse mysteria. hanc autem professionem meam feci, 5
 in qua et manu propria subscripsi, et tibi Hormisdas sancto
 et uenerabili urbis Romae papae optuli per uirum gloriosissimum
 magistrum Uitalianum.

2 sequentes B 4 condam B 5 urbis om. B a om. B 8 et
 om. B alaxandrinum B in] et B 9 amplectitur B calce-
 donens B 12 constinopolitanum B 15 miscuitur B 16 sq. con-
 sequacibus B 17 suis ex suis B 18 suscipius B 19 qua B 22 se-
 dis B mereat B et uera]et uera B 25 aposto///licae (eras.
 sto) B 26 mea B 27 ante sancto eras. & B 28 et corr. ex? B
 gloriosissimum B 29 uitalianum. expL̃ Libellum B

I. INDEX SCRIPTORVM

(asteriscis notantur loci secundum translationem LXX citati).

Genesis 1, 81	410 ₂₅ cf. 433 ₁₁	Exodus 28, 9—14	cf. 757 ₂₃ <i>sqq.</i>
*2, 10—12	750 ₁₁	28, 16—20	cf. 745 ₁₃₋₂₁
*2, 11 <i>sq.</i>	747 ₂₄	*36, 9—14	758 ₁₀
*2, 12	748 ₁₂	*36, 18	758 ₈
2, 12	748 ₁₃	39, 6 <i>sq.</i>	cf. 757 ₂₃ <i>sqq.</i>
2, 17	361 ₂₉	Leuiticus 10, 1 <i>sq.</i>	cf. 582 ₁₄ <i>sq.</i>
2, 24	421 ₁₈	Numeri *1, 5—15	760 ₂₇
3, 5	284 ₁₆	2, 2—31	cf. 760 ₂₇
3, 18	cf. 364 ₂₁	*13, 5—16	761 ₁
4, 14	cf. 125 ₆	25, 11	cf. 530 ₁
7, 1	cf. 25 ₂₄	34, 19	761 ₂₀
19	cf. 25 ₂₅	Deuteronomium 6, 4	686 ₂₃ 718 ₂₀
22, 18	428 ₃	11, 30	cf. 772 ₂₂
29, 32 <i>sqq.</i>	cf. 759 ₃ <i>sqq.</i>	27, 12 <i>sq.</i>	768 ₁₄ cf. 762 ₈
30	cf. 759 ₃ <i>sqq.</i>	32, 7	48 ₁₄
30, 37 <i>sqq.</i>	cf. 361 ₄	32, 12	68 ₂₄
38, 1 <i>sq.</i>	cf. 759 ₁₈ <i>sqq.</i>	38, 6—25	cf. 76 ₁₂₅
35, 22	cf. 766 ₁₉	38, 17	76 ₂
46, 9—25	cf. 760 ₂	Iosua 4, 19	cf. 77 ₃₁₉
*48, 7	758 ₂₈	10, 18	cf. 2 ₃₁₃
49, 1—27	cf. 760 ₉	14, 4	cf. 7 ₃₂₁
49, 4	cf. 766 ₁₉	15—19	cf. 762 ₁₃ <i>sqq.</i>
Exodus *1, 1—5	760 ₁₄	Regnorum II 6, 14	cf. 6 ₁₈
1, 5	765 ₂₃	12, 1	cf. 8 ₉₀₁₈
10, 22	cf. 263 ₁₁	16, 22	cf. 59 ₁
15, 1 <i>sq.</i>	711 ₁₄	Regnorum III 3, 9	58 ₂₈
17, 11	cf. 541 ₁₃	3, 16 <i>sqq.</i>	cf. 101 ₁₂ <i>sqq.</i>
23, 1	106 ₂	17, 10 <i>sqq.</i>	cf. 744 ₉
23, 2	106 ₅	18	cf. 25 ₂₇ <i>sqq.</i>
24, 10	751 ₁	19, 10	40 ₁₁
28, 5	753 ₈	Regnorum IV 10, 19 <i>sqq.</i>	cf. 26 ₂ <i>sqq.</i>

Regnorum IV 10, 30 . <i>cf.</i> 26 ₇ <i>sqq.</i>	Psalmi 50, 14 <i>cf.</i> 437 ₂₃
13, 21 <i>cf.</i> 263 ₁₅	50, 15 551 ₂₂
17, 24 <i>sqq.</i> <i>cf.</i> 769 ₂₇ <i>sqq.</i>	51, 5—7 164 ₁₇
17, 80 <i>sq.</i> <i>cf.</i> 772 ₆	57, 5 <i>cf.</i> 208 ₁₃
17, 41 771 ₂₃ 772 ₁₅	68, 10 <i>cf.</i> 259 ₂₀
18, 4 . . . <i>cf.</i> 543 ₁₉ <i>sq.</i> 735 ₁₂ <i>sq.</i>	68, 22 259 ₂₈ 260 ₂
20, 6 <i>cf.</i> 735 ₁₄	68, 23 <i>cf.</i> 259 ₂₂
20, 11 <i>cf.</i> 263 ₁₄	68, 26 <i>cf.</i> 259 ₂₃
Paralipomenon II 19, 7 . <i>cf.</i> 473 ₂₀	73, 22 572 ₁₁
26, 16 <i>sqq.</i> <i>cf.</i> 582 ₁₉	73, 23 572 ₁₄
Iob 2, 8 <i>cf.</i> 212 ₉	76, 11 136 ₆
14, 4 361 ₁₈	78, 2 <i>sq.</i> 3 ₂₅
*14, 4 <i>cf.</i> 361 ₁₅	79, 14 <i>cf.</i> 122 ₈
*14, 4 <i>sq.</i> 403 ₂₃	79, 15 <i>sq.</i> 555 ₂₁
*14, 5 361 ₁₆	81, 6 254 ₂
15, 15 403 ₂₅	88, 21 <i>sq.</i> 622 ₂₃
21, 14 326 ₁₂	95, 11 <i>cf.</i> 325 ₁₈
Psalmi 2, 7 172 ₁₁	97, 8 <i>cf.</i> 325 ₁₈
8, 2 255 ₄	105, 2 711 ₃ <i>cf.</i> 136 ₁
8, 5—8 <i>cf.</i> 255 ₁₁ <i>sqq.</i>	105, 2 <i>sq.</i> 612 ₁₀
8, 6 <i>cf.</i> 245 ₃	105, 3 726 ₂
9, 30 143 ₂₀	109, 3 172 ₁₂
13, 3 42 ₁₉	117, 16 120 ₁₇
15, 10 257 ₃ <i>cf.</i> 256 ₆	118, 105 105 ₂₂
18, 5 623 ₁₇	118, 165 505 ₂₁
21, 2 257 ₁₄ 258 ₁	118, 176 <i>cf.</i> 326 ₂₄
21, 11 538 ₁₈	121, 6 326 ₂₆
21, 17 258 ₁₀ 427 ₁₆	125, 2 229 ₁₃ 330 ₁₅ 343 ₅
21, 17 <i>sq.</i> 259 ₄	126, 1 623 ₁
21, 18 258 ₁₃ 18	128, 2 697 ₁₁
21, 19 257 ₁₀ 18 25 258 ₁₉	132, 1 492 ₁₈ 624 ₁₉ 738 ₂₁
21, 28 633 ₂₄	137, 6 652 ₁₄
25, 4 783 ₂₂	140, 3 102 ₁₅
25, 4 <i>sq.</i> 387 ₁	142, 2 403 ₂₇
26, 3 160 ₁₃	Proverbia 7, 2 <i>cf.</i> 325 ₂₁ <i>sq.</i>
29, 6 <i>cf.</i> 135 ₁₀	8, 15 <i>sq.</i> 321 ₆
31, 5 <i>sq.</i> 404 ₄	10, 19 <i>cf.</i> 102 ₁₄
33, 19 120 ₁₅	16, 10 321 ₁₆
35, 7 522 ₁₄	18, 3 159 ₂₂ <i>cf.</i> 359 ₁₁
36, 27 198 ₁₉	18, 19 712 ₂₃
44, 17 <i>sq.</i> 622 ₁₂	20, 8 321 ₂₄
48, 4 712 ₅	20, 9 361 ₁₅ 404 ₁₃
50, 7 361 ₂₁	21, 1 321 ₁₇ <i>cf.</i> 133 ₁

- Prouerbia 22, 28 . . . 318₂ 438₁₃
 *25, 8 106₉
 25, 25 495₃
 Ecclesiastes 3, 7 . . . 487₁₈ 499₁₃
 7, 21 404₁₂
 10, 1 367₂₁
 Sapient. Salom. 6—9 . . *cf.* 510₁₂
 12, 11 361₂₀
 15, 4 *cf.* 326₁₃
 Ecclesiasticus 3, 22 . . . 432₂₉
 5, 8 504₂₁
 10, 15 410₁₈
 11, 7 106₇
 25, 12 576₁₄
 39, 21 *cf.* 483₁₁
 40, 1 365₆
 Esaias 1, 2 254₂
 6, 3 . 166₁₉ 186₈ 211₁₄ *cf.* 190₂₅
 9, 6 190₅
 12, 3 703₂₈
 28, 7 *cf.* 491₁₁
 28, 15 326₁₀
 32, 4 326₂₆
 32, 11 *cf.* 633₁₇
 40, 9 548₂₉
 44, 23 *cf.* 325₁₈
 45, 8 *cf.* 325₁₈
 50, 11 327₂
 52, 7 495₇
 53, 4 190₁₂
 53, 9 *cf.* 257₁₃
 55, 12 *cf.* 325₁₈
 66, 2 524₂₀
 66, 24 11₁₆
 Hieremias 1, 5 595₂₆
 2, 8 *cf.* 491₁₁
 6, 13 *sq.* 42₂₂
 6, 15 43₁
 17, 11 *cf.* 529₆
 Threnoi 2, 14 *cf.* 491₁₁
 Ezechiel 16, 46—51 . . . *cf.* 422₂₅
 18, 32 476₇
 22, 26 309₁₅
- Ezechiel 33, 6
 34, 2
 Daniel 6 *cf.* 39₁
 9, 20
 13, 45 *sqq.* 101
 Nahum 1, 15 *cf.*
 Aggaeus 2, 12—14 *cf.*
 Zacharias 12, 10 *cf.*
 12, 12—14
 Matthaens 3, 17 . 253₃₀ 254₄ 270
 4, 1
 4, 11 *cf.*
 5, 7
 5, 9
 5, 10
 5, 28
 6, 1 *cf.*
 6, 12 *sq.* *cf.*
 7, 3
 7, 6 *cf.*
 7, 12
 7, 15 *cf.*
 7, 16 *cf.*
 8, 10
 8, 17 *cf.*
 9, 12
 10, 17
 10, 22 21₁ 465₃ 537₁
 736₆ 738₂₅ *cf.*
 10, 28 3₂₃ *cf.*
 10, 32 *sq.*
 10, 41 *cf.*
 10, 42
 11, 6
 11, 12 *cf.*
 12, 32 *cf.*
 12, 37
 13, 5 *sqq.* *cf.*
 14, 28—31 *cf.* 536
 16, 16 704₈ 721₅ *cf.*
 16, 18 159₈ 338₂₃ 340₂₈
 608₁₇ 695₁₀ 800₁₄ *cf.*
 71

Matthaeus 16, 18 <i>sq.</i> . . . <i>cf.</i> 127 ₂₄ <i>sqq.</i>	Lucas 9, 62 535 ₂₂ 737 ₂₁
16, 19 207 ₅ 484 ₁₄ 485 ₁₆	10, 7 <i>cf.</i> 551 ₃ <i>sq.</i>
. <i>cf.</i> 115 ₁₅ 567 ₁₇	11, 41 409 ₁₇
16, 23 241 ₁₈ 242 ₁ <i>cf.</i> 247 ₉	12, 20 18 ₁
16, 24 336 ₉	15, 5 <i>cf.</i> 121 ₆
16, 27 543 ₂₃	15, 7 <i>cf.</i> 735 ₉
18, 1 <i>cf.</i> 555 ₁₉	15, 24 107 ₂₅
18, 4 <i>cf.</i> 555 ₂₀	16, 8 <i>cf.</i> 156 ₁₆
18, 6 555 ₁₇	17, 11—19 <i>cf.</i> 734 ₂₀
18, 7 508 ₁₈	17, 21 465 ₈
18, 8 <i>cf.</i> 508 ₁₉	17, 34 486 ₅
18, 8 <i>sq.</i> 158 ₁₀	18, 31 211 ₁₇
18, 18 291 ₃ 16 467 ₁₃	19, 10 365 ₁₁
19, 6 264 ₁₁	21, 19 574 ₂₅
19, 19 105 ₆	22, 32 437 ₂
19, 26 358 ₂₃	22, 36 (?) <i>cf.</i> 488 ₅
20, 18 <i>sq.</i> 211 ₁₅	22, 43 <i>cf.</i> 261 ₁₀
20, 19 211 ₁₈	22, 44 240 ₂₈
21, 9 <i>cf.</i> 125 ₂₃	22, 48 211 ₁₉
23, 23 <i>cf.</i> 555 ₂₅	23, 45 <i>cf.</i> 263 ₈
24, 14 <i>cf.</i> 428 ₆	24, 6 <i>sq.</i> 211 ₂₁
25, 21 <i>cf.</i> 504 ₂₄	24, 13 <i>sqq.</i> <i>cf.</i> 721 ₁₄ <i>sqq.</i>
25, 25, 27 <i>cf.</i> 170 ₁₁₋₁₃	24, 26 202 ₂₃
25, 30 <i>cf.</i> 548 ₅	24, 26 <i>sq.</i> 721 ₁₀ <i>sqq.</i>
26, 41 190 ₁₀	24, 38 <i>sq.</i> 512 ₁₂
27, 46 257 ₁₇	24, 39 227 ₁₂ <i>cf.</i> 717 ₂₃
27, 51 <i>sq.</i> <i>cf.</i> 263 ₈	24, 46 202 ₂₃
28, 2 <i>cf.</i> 261 ₁₁	Iohannes 1, 1—3 248 ₁₈
28, 19 <i>cf.</i> 548 ₁₃	1, 14 717 ₂₄ 719 ₂₀
28, 20 <i>cf.</i> 127 ₂₃ <i>sq.</i>	1, 49 266 ₂₄ 267 ₈ <i>cf.</i> 260 ₁₁
Marcus 4, 12 <i>cf.</i> 327 ₄	1, 50 <i>sq.</i> <i>cf.</i> 261 ₁₅
12, 25 434 ₂₈	2, 17 259 ₂₀
16, 16 <i>cf.</i> 361 ₂₆	2, 19 226 ₂₅
Lucas 1, 28 687 ₅	3, 5 363 ₂₅
1, 35 511 ₁₆ 687 ₆	3, 13 718 ₂
1, 38 226 ₁₄	3, 18, 36 <i>cf.</i> 361 ₂₆
1, 52 138 ₁₂	4, 6 <i>sqq.</i> <i>cf.</i> 743 ₁₇ <i>sqq.</i>
1, 68 633 ₁₄	6, 50 465 ₂₅
1, 69 331 ₁₅	6, 54 362 ₁ 363 ₁₉ 27
1, 71 330 ₁₉	6, 71 427 ₂₆
2, 14 617 ₂₀ 622 ₅ <i>cf.</i> 712 ₂₇ <i>sqq.</i>	7, 51 105 ₂₄
4, 1 242 ₁₉	8, 7 455 ₂
9, 22 211 ₁₇ <i>cf.</i> 202 ₂₅	8, 10 <i>sq.</i> 455 ₇

ad Rom. 15, 28	<i>cf.</i> 483 ₁₁	ad Corinth. II 6, 2	709 ₁₆
ad Corinth. I 1, 11	<i>cf.</i> 399 ₁₈	6, 3	335 ₂₀
1, 23	192 ₆	6, 14	<i>cf.</i> 578 ₁₀
1, 24	304 ₁₁	6, 14 <i>sq.</i>	<i>cf.</i> 135 ₃ <i>sq.</i> 505 ₂₇ <i>sq.</i>
1, 31	421 ₁₁	6, 15	<i>cf.</i> 564 ₈
2, 2	192 ₉ <i>cf.</i> 202 ₂₁	6, 17	525 ₂₅
2, 6	355 ₇	9, 2	525 ₂₂
2, 9	433 ₃ 434 ₁₁	10, 4 <i>sq.</i>	182 ₁₃
3, 10—12	<i>cf.</i> 699 ₁₅	10, 15	335 ₆
3, 11	121 ₉	11, 2	435 ₁₃
3, 11 <i>sqq.</i>	<i>cf.</i> 580 ₁ <i>sq.</i>	11, 2 <i>sq.</i>	562 ₁₅
4, 7	366 ₂₂	11, 28	<i>cf.</i> 140 ₁
6, 16	578 ₁₅	11, 29	437 ₉
6, 17	578 ₁₄	12, 2 <i>sqq.</i>	<i>cf.</i> 406 ₁₁ <i>sq.</i>
7, 14	421 ₁₆ 424 ₂₁	12, 7—9	416 ₂₂
7, 15	423 ₈ 425 ₁₈ 426 ₉	12, 9	402 ₂₆ 416 ₁₆ <i>cf.</i> 406 ₁₉
7, 25	366 ₁₅	13, 3	303 ₃₁
7, 40	303 ₂₉	13, 4	190 ₇ 304 ₁₂
9, 27	408 ₁	13, 8	337 ₅
10, 2	251 ₂₆	ad Gal. 1, 7	<i>cf.</i> 170 ₁₅
10, 13	536 ₂₀ 552 ₂₂	1, 8	21 ₆ 584 ₁₀
10, 20 <i>sq.</i>	456 ₉ <i>sqq.</i>	1, 9	192 ₈ 584 ₁₃ <i>cf.</i> 128 ₆
10, 33	122 ₁₂	2, 14	336 ₂₆
11, 16	730 ₂₄	2, 18	21 ₉ 335 ₃₀ 535 ₁₈
11, 19	10 ₇ <i>cf.</i> 551 ₁₄	3, 28	436 ₁₄ 492 ₂₀
12, 13	436 ₁₁	4, 17	336 ₁₅
12, 26	492 ₂	4, 31	365 ₂₁
13, 1—3	<i>cf.</i> 509 ₆	5, 6	334 ₇
13, 5	546 ₁	5, 10	336 ₃
13, 7	545 ₂₃	5, 17	407 ₁₁ 417 ₂₆
13, 13	509 ₇	6, 9	726 ₁
15, 9	<i>cf.</i> 406 ₈ <i>sq.</i>	6, 15	417 ₅
15, 10	366 ₆ <i>sqq.</i> <i>cf.</i> 406 ₁₃	ad Ephes. 2, 3	361 ₂₄
15, 35—38 428 ₂₃ 429 ₁ 6 10 20 26 430 ₅		2, 8	366 ₁₇ <i>sqq.</i> 410 ₄
15, 42—44	430 ₉	2, 10	417 ₃
15, 53	410 ₁₄	4, 3	122 ₁
15, 53—57	410 ₆	4, 13	435 ₁₁
15, 54 <i>sq.</i>	419 ₁₆	4, 20 <i>sq.</i>	228 ₂₂
15, 57	272 ₄	5, 27	465 ₂₂ <i>cf.</i> 737 ₁
ad Corinth II 2, 10	294 ₁₆	5, 32	403 ₅ <i>cf.</i> 435 ₂₀
3, 3	<i>cf.</i> 325 ₂₀	6, 9	523 ₁
5, 10	435 ₅	ad Philipp. 1, 6	505 ₆
5, 17	417 ₁	2, 6	<i>cf.</i> 414 ₁₉

- ad Philipp. 2, 7 . . . 730₇ *cf.* 538₇
 2, 8 538₁₁
 2, 9 277₂₁
 2, 13 365₂₂
 4, 5 *sq.* 465₈
 4, 7 *cf.* 508₂₄
 4, 18 *cf.* 595₆
 ad Coloss. 1, 13 362₁₆
 1, 16 210₂
 2, 8 228₁₀
 2, 9 221₂₂
 ad Thessal. I 3, 8 464₁₆
 5, 21 699₂₄
 ad Timoth. I 2, 7 . . . *cf.* 406₉ *sq.*
 3, 2 712₁₂
 3, 16 271₁₆ 280₂₉
 4, 1 *cf.* 14₂
 4, 5 *cf.* 422₁₁
 4, 16 549₃
 ad Timoth. II 1, 11 . . *cf.* 406₉ *sq.*
 2, 5 182₁₂
 2, 14 313₂₃ 697₂₆
 2, 26 358₂₅
 3, 1—2. 5 698₂₆ *sqq.*
 3, 5 118₁₂
 3, 6 113₁₁
 3, 12 534₁₁
 4, 1 473₁₉ *cf.* 16₂₀
 4, 2 . 154₃ 549₂ *cf.* 131₂₁ 338₃
 ad Tit. 1, 16 118₁₄
 2, 12 499₁
 3, 9 *sq.* *cf.* 96₁₃ *sqq.*
 3, 10 *sq.* 204₂₀
 3, 11 375₄
 ad Hebr. 1, 1 170₄
 1, 5 172₁₁
 1, 9 266₃ *cf.* 266₉
 2, 9 269₁₆
 3, 1 *sq.* 210₄
 5, 3 *cf.* 403₁₉
 5, 7 240₂₆
 5, 7 *sq.* 296₈
 7, 3 238_{34 36}
- ad Hebr. 9, 14 271₁₇
 11, 33 348₁₄
 11, 37 *sq.* 35₉
 12, 14 *cf.* 231₅ *sq.*
 13, 8 172₁₃
 13, 21 182₁
 Iac. 1, 12 404₂₅
 1, 14 *sq.* 405₁
 1, 17 *cf.* 417₁₂ *sqq.*
 1, 18 417₉
 3, 2 405₅
 5, 7 *cf.* 546₁₂
 5, 17 405₆
 Petr. I 2, 5 456₃
 2, 11 405₈
 2, 22 257₁₃
 3, 1 *sq.* 423₂₃
 3, 15 352₁₆
 4, 1 178₂ 656₁₀ 715₂₂
 4, 5 473₁₉ *cf.* 16₂₀
 4, 8 409₁₉
 4, 12 405₁₀
 5, 8 *sq.* 405₁₂ 562₂₀
 Petr. II 2, 12 *sq.* 358₁₄
 2, 19 365₃
 2, 20 *sq.* *cf.* 454₁₈
 2, 21 535₂₉
 3, 9 122₂₂
 Ioh. I 1, 8 420₁₄ 23 *cf.* 401₁₈
 1, 8 *sq.* 405₂₀
 1, 10 405₂₅ 408₁₆ 420₁₆
 2, 1 *sq.* 405₂₇ 421₄
 2, 16 *sq.* 406₃
 4, 1 101₁₁
 4, 8 99₁₃
 5, 18 420₇
 Ioh. II 1, 7 198₂₂ 221₁₉
 Apocal. 7, 5—8 *cf.* 763₈
 16, 13 358₇
 20, 4—7 292
- Anastasius II papa ep. 1 ed. Thiel
 cf. 656₄ 702₂₂ 716₁

- Athanasius ad Lucifer. ep. (VI, Lucif. ed. Hartel 325, 8 *sqq.*) . 31₂₂ *sqq.*
- Augustinus Enchir. de fide 12 . 656₁₉
 de trinitate II 16 656₁₇
 ? 656₁₈
- Cicero de domo § 127 459₂₇
- Cod. Theodos. IX, 1, 12 . *cf.* 455₁₃
 XI 30, 30. 64 . . *cf.* 111₃ *sq*
- Concil. Chalced.
 Act. IX 307₁₅
 Act. X 297₁₆ *sqq.*
 (*cf.* 302₁₇ 19 22 304₂₆ 306₅ 21
 307₇ 24 317₂₅)
 ad Leonem I epist. (ed. Ball. 98) 311₂₄
 Ibae epist. (Mansi VII 242 *sqq.*) . . . 302₂₇ *sqq.* 303₂₇
 304₈ 305₃ 9 26 308₁₆
- Concil. Ephes. tertium Act. VI . *cf.*
 287₁₁₋₁₅
- Concil. Nicaen. can. XIX . . 303₂₁
- Cyprianus epist. 64, 6 (p. 721 ed. Hartel) 110₁₈
- Cyrillus Alexandr. ad Iohannem Antioch. epist. deperdita . 287₂ *sqq.* 288₄ *sqq.*
- Digest. XLVIII 1, 5 *cf.* 455₁₃
- Diodorus Tarsens. contra synusiastas . 263₈ *sqq.*
 — lib. I . 274₂ *sqq.* 275₂ *sqq.*
- Eusebius hist. eccl. VII 24, 1 *sqq.*
 292₁ *sqq.*
- Felix III papa ep. 6 ed. Thiel *cf.* 486₁₃
- Gelasius I papa ep. 101 Auell. . 290₂₂
 ep. 103 291₉
- Iustinianus imp.
 ad Agapetum epist. . 344₆ *sqq.*
 ad Iohannem epist. . 322₆ *sqq.*
 ad Iohannem epist. . 344₂₅ *sqq.*
- Iuuenalis VI 285 459₃₀
- Leo I
 epist. 79 ed. Baller. . . . 312₁
 93 311₁₂
- Leo I epist. 108 ed. Baller. . 290₁₆
 162 312₂₄ 313₄
 164 313₁₄ 314₁
 165 *cf.* 716₅
 epist. ad Anatolium (deperdita) 314₅
- Liuius dec. II 456₂₃ *sqq.*
- Proclus Cpolitanus
 epist. ad Iohannem (deperdita) 288₁₈ *sqq.*
 epist. ad Maximum . 289₆ *sqq.*
- Simplicius papa
 epist. 56 Auell. 315₃
 epist. 60 315₁₀
 epist. 7 ed. Thiel . . . 314₁₂
- Theodorus Mopsuestenus
 Comment. ad Genesin
 lib. V 283₁₄ *sqq.*
 284₂₀ *sqq.* 285₈ *sqq.*
 Interpr. psalm. 8 . . 255₂ *sqq.*
 21 . . 258₁₀ *sqq.*
 68 . . 259₁₄ *sqq.*
 Comment. in XII prophet.
 256₁₀ *sqq.* 257₁₀ *sqq.*
 Interpret. sec. Matth. euangelii
 270₁₂ *sqq.* 282₁₁ *sqq.* 22 *sqq.*
 — lib. IV 278₂₄ *sqq.*
 279₄ *sqq.*
 Comment. sec. Lucam euangelii 253₃₀ *sqq.*
 Interpret. sec. Iohannem euangelii lib. I . 261₆ *sqq.* 266₂₄ *sqq.* 267₂ *sqq.*
 lib. VI (VII?) . 249₈ *sqq.*
 250₂ *sqq.* 23 *sqq.*
 ? 248₁₅ *sqq.*
 Comment. in Actus apost. lib. I 251₁₅ *sqq.*
 Comment. ep. ad Hebr. 266₂ *sqq.*
 contra Apollinar. III . . 237₇ *sqq.* 239₉ *sqq.* 240₁₄ *sqq.*
 241₁₈ *sqq.* 242₁₁ *sqq.* 243₂ *sqq.*

245 ₁₈ <i>sqq.</i> 246 ₈ <i>sqq.</i> 247 ₄ <i>sqq.</i>	de incarnat. lib. XIII . . 280 ₂
23 <i>sqq.</i>	— XIV . . 253 ₂
contra Apollinar. IV . 244 ₂ <i>sqq.</i>	281 ₂
Theodorus Mopsuestenus liber ad baptizandos 267 ₁₉	Interpr. symboli CCCXVIII
268 ₉ 20 269 ₈ 26 271 ₂ 15	sanct. patrum 265 ₁₂
272 ₄	contra synusiastas <i>vide</i> Diodorus
de incarnat. lib. I . . . 260 ₉	Tarsensis
— II 277 ₁₉ 278 ₇	Vigilius papa
— VIII . . . 264 ₉	Indicati fragm. . . . 316 ₄ <i>sqq.</i>
— XII(XV?) 262 ₂	Anonym. de uocatione omnium gentium (= Leonis opp. ed. Ball. II 177) I 8 . . . 419 ₂₄
272 ₂₂	
— XII . . . 275 ₁₄	loci incerti 456 ₁₉
276 ₁₄ 277 ₅	(poeta) 458 ₂

II. INDEX PERSONARVM ET LOCORVM.

- Aaron dux dei uerae culturae Israeliticae nominatus 711₁₂; lapides qui in superhumeralis rationali pontificis tunc super pectus Aaron apponi praecepti sunt 744₂₂ (*de XII illis lapidibus tota agit ep. 244*)
- Abel 408₉
- Abessalom (Abessalon *cod. V*) 258₂₉
259₈
- Abidan filius Gedeonis 761₃
- Abraam *uide* Abraham
- Abraham patriarcha 771₁₇, pater noster 505₁₅. — genus Habraam 263₁₃, genus Abrahæ 771₈, semen Abrahæ 771₁₂. — *dat.* Abrahæ 428₃
- Abraham episc. Aegyptius 123₂ (*dat.* Abrahæ)
- Abraam archimandrita *Secundæ Syriæ* 571₂₆
- Abraam: *tres huius nominis* presbyteri *Secundæ Syriæ* 570₂₆ *et* (Habraam) 570_{21 22}
- Abramius: *quattuor huius nominis* presbyteri *Secundæ Syriæ* 570₃ *et* (Habramius) 570_{17 25} 571₆
- Abundantius episc. Traianopolitanus 740₂₀
- Abundantius presb. *Romanus tituli Sabinæ* (*cf. synod. a. 499 =* *Cassiodor. ed. Mommsen 412, 30*) 474₁₉
- Abydorum episcopus 200₂ 204₂₅
- Acacius (*episc. Constantinopolitanus*) 142₂ 149₉ 151₂ 156₁₈ 157₃ 6 8 10 14 18 22 158₆ 15 18 22 159₁₉ 160₉ 168₂₀ 202₁₇ 206₁₈ 224₁ 6 225₁₃ 290₂₁ 369₁₄ 372₁₈ 373₁₇ 19 374₈ 10 375₂ 376₁₄ 377₂₀ 378₁ 4 13 383₇ 7 8 8 10 384₁₁ 385₈ 6 9 17 20 386₇ 8 10 15 16 387₁₆ 21 389₂₀ 391₂₂ 392₁₀ 22 26 393₅ 7 394₁₃ 17 395₄ 11 18 396₁₁ 20 449₁₀ 15 17 450₁₃ 17 451₅ 10 15 16 452₇ 9 465₁₆ 466₁₅ 467₆ 468₂ 486₁₂ 489₁₁ 493₉ 509₁₂ 512₂₃ 523₁₉ 526₅ 531₁ 542₁ 2 6 7 18 543₁₂ 590₆ 8 11 593₅ 594₁₅ 597₉ 14 599₆ 15 606₁₄ 20 620₁₈ 655₁₁ 20 656₄ 659₁₉ 674₁₈ 684₁₃ 702₁₃ 25 716₁ 774₃ 775₁₀ 778₁₀ 21 779₇ 9 13 13 23 781₈ 782₆ 8 10 19 783₆ 7 9 14 15 784₁₄ 19 785₁₄ 786₁₇ 787₂ 6 11 13 788₁₅ 20 789₆ 13 790₇ 17 26 793₁₀ 17 794₁₃ 17 21 795₃ 13 798₃₂ 799₂ 7 9 13 19 23 26 28 800₁₅. — episcopus 448₆ 798₂₈. — Constantinopolitanus 478₁ 486₁₈ 580₂₂ 655₂₃ 801₁₀. — episcopus Constantinopolitanus 129₁₉ 130₁₉ 138₁₈ 146₂ 154₁₄, Constantinopolitanus episcopus 447₁₁ (521₁₆) 568₁₂ 795₁₇.

- Constantinopolitanae urbis episcopus 340, 342, 520, 609₁₀, regiae huius urbis episcopus 611₆. — ecclesiae Constantinopolitanae 161₄. — Constantinopolitanae ecclesiae pastor 164₂₄ 188₁₁. — frater et coepiscopus meus 127₁₄ 128₃ 135₁₂ 147₁₇ 149₃. — *Epistulae ad Acacium: epp.* 57 58 61 63 65 67 68 69; *Gesta de nomine Acaci: ep.* 99, *duae eorum epitomae: Append. II III.*
- Achab rex 26₁₄, rex Israel 40₁₂
- Achaemenes pater Cyri regis 755₁₀
- Achaemenis Babylon 755₃; nominant . . . et Babylona et puteum illum petrae Achaemenida 755₁₀
- Achiezer 761₄
- Achilles ab Epiphanio Constantinopolitano (episcopus Larisae?) consecratus 337₁₉ 25
- Achilles monachus Scythia 644₂₄ 687₂₃
- Achilleus 68₂₆, episc. 75₅ 11 79₁₆. Spolitinus (Spolitaneus) episc. 68₃ 69₁₄, episc. Spolitinae ciuitatis 70₁₁. — *Epistula ad eum: ep.* 22
- Achire filius Enan 761₆
- Acoemetense monasterium 326₂₃
- Acontius presb. *Romanus tituli Falsciolae (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 40) 474₂₀*
- Adam 282₂₂ 283₁, *gen.* 268₉ 14 365₆ 564₂₀, *ablat.* 362₂₈ 417₁₁ 564₂₅. — *gen.* Adae 110₁
- Adelos insula 442₄ et (cod. Abedo pro Adelo) 796₂₄
- Adeodatus presb. *Romanus tituli Aequiti (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 43) 475₁*
- Adiectus consors erroris Ursini 52₂₅ 54₈
- Adulites: (regnum) Azomitorum cum <A> dulitibus 748₂₅
- Aegyptus 13₁₅ 19₂₀ 33₉ 263₁₁ 292₂₈ 444₁₀ 453₃ 759₂₇ 760₁₃ 15 19 752₂₃ 29 765₂₄ 797₆. — Aegyptii 120₂₀ 251₂₇. — Aegyptii episcopi 123₄ 293₁₂, populi 632₂, Aegyptia ecclesia 125₅, Memphis 752₁₆, synodus 151₁₆
- Aemilia 457₁₆
- Aethiopia 747₂₂ 748₄ 17 750₂₂, magna 748₅. — Aethiopes 748₈
- Africa 38₁₉ 56₁₄ 81₂₀ 89₁₇ 99₄ 101₂₃ 103₄ 107₁₃ 328₁₃ 330₁₄ 458₇ 461₁ 750₆. — Africanus cognomen Iustiniani 388₁₈ 344₈, Africani episcopi 99₃, Africana prouincia 109₃ 234₂₃, Africanae prouinciae 81₂₇. — Africus: Carthago Libyae quae Africa uocatur 749₁₉. — Afer adiect. 72₁₅ 109₂₉ 695₂
- Agapitus u. c. cons. (a. 517) 522₅ 536₅ 537₁₁ 544₁₈ 549₂₁ 553₄ 554₁₈ 556₃ 27 560₁₅ 564₁₃ 565₁₃ 584₂₃ 592₁₈. — (idem?) illustris uir atque magnificus patricius 693₂₆
- Agapitus (I papa) 332₁₉ 349₂₄ 350₂₅ 351₁₃ 354₁₇, episcopus 229₄ 330₁₃ 333₂₁ 342₂₃, papa 338₁₅, Agapito sanctissimo ac beatissimo archiepiscopo almae urbis Remae et patriarchae 338₁₉ 344₉. — *Epistulae eius: epp.* 82 86 87 88 91, *ad eum: epp.* 89 90 p. 344₈ sqq.
- Agapitus: duo huius nominis presbyteri Romani 474₁₈ et 475₁, e quibus alter fuisse uidetur tituli apostolorum (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 42)
- Agatho presb. *Romanus tituli Uisantis (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 33) 474₁₉*

- Aginatius 51₃, uicarius *urbis* (a. 368)
50₂₃, clarissimus uir uicariae prae-
fecturae 50₁₁. — *Epistula ad eum*:
ep. 9
- Agnes: cum ad sanctam Agnem
(i. e. *S. Agnese fuori le mura*)
multi . . conuenissent 4₂₂
- Agrippina secessio 55₁₆
- Agroecius presbyter 91₃
- Alabastri 746₁₈ 748₂₅; Alabastri nego-
tiatores 746₁₇
- Alamannicus *cognomen Anastasii*
506₂₁, *Iustiniani* 338₁₇ 344₇
- Alanicus *cognomen Iustiniani* 338₁₈
344₈
- Alaricus urbem euertit 461₂₇
- Albinus u. c. cons. (a. 493) 368₂₉
- Albinus uir illustris 629₁₈
- Albinus acolitus 111₂₀ 112₆
- Alcison *Nicopolitanus* 523₁₆ 545₆,
archiepisc. 522₁₆ 527₉, episc. 557₂₅
- Alethius (*cod. Alecius*) presbyter
Auiti Viennensis 559₂₁ 560₁₈ 25
- Alexander u. s. 587₁₁
- Alexander episc. . . in Alexandria 7₂₄
- Alexander (*episc. Constantinopoli-
tanus*) 9₇ 12₆, episc. 7₂₃, qui
in Constantinopolitana urbe fuit
episc. 8₁
- Alexander episc. ecclesiae Meleten-
sis (?) 319₁₈
- Alexander presb. et archimandrita
s. Maronis 568₁₅
- Alexander presb. *Secundae Syriae*
571₁₅
- Alexandria 7₂₄ 180₂₂ (?) 292₁ (?) 7
384₉ 387₂₃ 443₁₈ 445₂ 9 10 446₆
12 15 447₃ 6 448₄ 539₁₄ 543₂ 12
784₂₁ 791₁₄ 15 792₁₁ 17 19 793₂ 6
796₁₄ 19 798₃ 6 10 13 23. — Ale-
xandrinus *adiect.*: ciuitas 119₉
141₁₁ 286₃₀ 339₂₃ 29 341₃₀ 31 355₁₃
448₃ 469₅ 521₁₀ 609₂ 3 793₁₅ 801₄,
ecclesia 114₁₁ 117₁₃ 120₂ 8 12 121₂₄
122₁₅ 123₉ 22 128₁₈ 131₂₆ 133₁₃
137₂₅ 139₂ 140₁₄ 141₁₀ 142₁₁ 18
146₄ 155₅ 161₄ 445₄ 5 449₁₀ 441₁₄
468₁₅ 21 471₅ 20 473₄ 480₂ 481₁₁
559₂₈ 624₃ 626₂₃ 627₁₄ 629₂₁ 791₁₀
797₁₈ 799₃ 28, episc. 145₁₁ 389₁₈
631₂₁ 798₁₆ (Alexandrinus episc.
nomine proprio adiecto v. Cyrillus,
Dioscorus, Iohannes Talaia), per-
fidia 542₉, regio 146₁₃, sedes 114₅
151₁₉ 523₁₁, urbs 125₁₀ 145₁ 156₂₂
231₁₂ 468₂₃; Alexandrinus *con-
iunctum cum solo nomine proprio*
v. Apollinaris, Dioscorus, Petrus,
Theodosius, Timotheus. — Alexan-
drina (*sc. ecclesia*) 119₁₅ 292₁ *et*
fortasse 130₂₂ (*cf. Petschenig,
Wochenschr. f. klass. Philol. 1896*
p. 694). — Alexandrinus *subst.*
785₁₀, Alexandrini 119₂₆ 444₁₆ 447₉
793₅ 797₁₂
- Alfeus presb. *Secundae Syriae* 571₁₃
- Altina ecclesia 319₁₆
- Alypius *Thagastensis* 92₃, episc. 73₂₃
112₁₀. — *epistolae ad eum*: *epp. 28 41*
- Amandianus uir illustris 475₄
- Amantius diaconus *socius Ursini* 2₁₉
3₅ 4₈
- Amasia 301₂
- Amathus, non quae in Cypro est,
sed naturaliter Amathusiorum gene-
ratio multiplex habetur 751₅
- Amazonae 753₁₆
- Ambrosius Mediolanensis sacerdos
ecclesiae 390₁₈, confessor 110₁₀
- Amihel filius Gamali 761₁₅
- Aminadab 760₂₉
- Amisadai 761₄
- Ammonius diaconus *Nicopolitanus*
630₄ 8 632₁₀ 14
- Ammonius diaconus *Secundae Sy-
riae* 569₁₇

- Ampelius 52₁₄ 53₁₂, praef. urb. (a. 371[?] 52₁₀. — *Edictum ad eum: ep. 11*
- Anagogauaei 770₇
- Ananias presb. *Secundae Syriae* 569₂₈
- Anastasia (*uxor Pompei consobrini Anastasii imperatoris* cf. 616₂₀, *Cyrrill. Scuthop. Vita S. Sabae* c. 53 54) 604₂₃ 616₂ 635₁₄. — *epistulae eius: ep. 165, ad eam: epp. 157 180*
- Anastasius (*imperator*) 620₂₂ 684₁₆ 716₁, Augustus 500₁₀ (501₂₁) 502₁₆ 503₇ 504₁₁ 506₁₈ 508₂ 510₂ 537₁₃ 540₁₄ 544₂₀ 564₁₈, cons. (a. 517) 565₁₅, imperator 468₂₀ 676₄, uictor A. pius felix inclitus triumphator semper Augustus 499₁₀, imperator Caesar Flavius Anastasius pontifex inclitus Germanicus inclitus Alamannicus inclitus Francicus inclitus Sarmaticus inclitus tribunici imperii XXV cons. tertio pius felix uictor ac triumphator semper Augustus 506₂₀. — *Epistulae eius: epp. 107 109 111 113 125 138, ad eum: epp. 108 110 112 114 115 126 127*
- Anastasius (*II papa*) 702₂₁, Romanus pontifex 470₁₁, praesul Romanae ecclesiae 472₁₁, apostolicae sedis antistes 473₃
- Anastasius episc. ex regione *Antiochena* directus 154₂₀
- Anastasius 710₂₈, episc. Nicaenae ciuitatis 713₂₈
- Anastasius presb. *Constantinopolitanus Nestorio adhaerens* 287₁₂
- Anastasius presb. *Romanus tituli Anastasiae* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 36*) 474₂₀
- Anastasius diaconus *Romanus* 475₁₂ 477, (*fortasse idem qui Gelasio mortuo factus est papa*)
- Anatolius Constantinopolitanus 302₈ 314₄, episc. 446₄ 792₉, episc. Constantinopolitanus 797₃₁, Constantinopolitanae urbis episc. 375₂₂, archiepisc. 298₂₃, archiepisc. Constantinopolis nouae Romae 298₄, eiusdem (sc. *Cypolitanae*) sedis antistes 389₁, antea presbyter Alexandriae 443₁₇, homo partium Dioscori 444₃
- Anciasmos 528₁₇
- Ancyra Galatiae 299₁₀. — Ancyritanus 442₂
- Andreas episc. Ephesenus 282₁₉
- Andreas 673₂₆, episc. Praevalitanus 673₂₃. — *epistula eius: ep. 215*
- Andreas archiepisc. Thessalonicensis ecclesiae 470₁₀
- Andreas presb. *Romanus tituli sancti Matthaei* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 412, 23*) 474₁₇
- Andreas diaconus 643₂₂
- Andromachus Romanus 458₁₄
- Anicia uide Iuliana
- Anteon episc. Arsenoae *fictionis* 188₂. — episc. 194₈. — *Ficta eius epistula: ep. 74*
- Anthemius imperator 391₁ 457₁₀; Anthemii et Ricimeris ciuilis funus 461₂₇
- Anthemius u. c. cons. (a. 515) 500₁₀
- Anthimus qui ecclesiam Constantinopolitanam praua ambitione peruersaserat 351₁₆, peruasor Constantinopolitanae ecclesiae 355₁
- Anticus *cognomen Iustiniani* 388₃ 344₃
- Antiochia Pisidia 282₂₀. — *eiusdem Antiochia esse uidetur Antiochena* ciuitas 714₇

- Antiochia (*Syriae*) 147₆ 149₂₂ 298₂ 388₃ 450₄ 11 15 489₃ 531₄ 621₂₁ 677₂₆ 784₂₄ 794₃ 12 1 799₁₁, *Syriae* 234₁₆. Antiochia maxima ciuitas quae est in dioecesi Orientali prima 741₂₅. — Antiochenus *adiect.*: antistes 305₂₃, ciuitas 286₃₂ 298₁₅ 740₂₅, clerici et abbates 703₂₆, ecclesia 147₂ 149₂ 157₁₅ 158₂₂ 164₂₁ 452₁₂ 523₁₀ 559₂₈ 621₁₇ 624₃ 626₂₃ 627₁₄ 629₁ 631₂₅ 675₁₁ 25 677₁₃ 25 684₂₀ 800₇, episcopus 389₁₈ (episc. Antiochenus *addito nomine proprio* v. Calendion, Iohannes, Maximus, Petrus), pontifex 148₁₉, sacerdos 154₁₅, seditiones 148₁₄, urbs 149₁; Antiochenus *coniunctum cum solo nomine proprio* v. Domnus, Iohannes, Maximus, Petrus, Seuerus. — Antiochenus *subst.* 785₁₃. — Antiochenus 150₉ 17
- Antoninus Uersetanus (uel Bessentanus) 351₁₈ 355₁₄
- Antoninus: duo huius nominis presbyteri duoque diaconi inter monachos *Secundae Syriae* subscribunt 569₆ 570₅ 21 571₃
- Antonius sanctus 33₁₉, famosissimus ille 33₁₈
- Antonius presb. ab Anastasio et Photio Constantinopolitanis Philadelphiam missus 287₁₃
- Antonius diaconus *Secundae Syriae* 569₂₂
- Apamia 489₂ 582₂, *Syriae* 300₁₂. — Apameni 157₁₅ 450₁₄ 794₁₄ 797₁₁, Apamenus 351₁₆ 355₁₁, Apamena ecclesia 531₅
- Apellio presb. *Romanus* 474₁₆; uidetur idem esse atque Opilio presb. tituli Uestinae qui subscribit synodo a. 499 (= Cassiodor. ed. Momms. 412, 25)
- Afrodisius u. c. tribunus et notarius 61₂₀
- Apollinaris episc. Alexandrinus 234₁₆
- Apollinaris episc. *Laodicensis*: *nomin.* Apollinaris 304₃, Apollinarius 687₁₄; *gen.* Apollinaris 41₁₆ 440₁₁ 796₃, *dat.* Apollinari 264₁; *acc.* Apollinarium 233₁₂; *abl.* Apollinare 295₁₀. — Apollinarista 198₁ 202₁₄
- Apollonias: episc. Apolloniados 194₁₁ 198₂₅
- Apollonius cons. (a. 460) 119₃ 120₆ 121₂₂ 122₂₆ 124₉
- Apollonius *Oxyrynchites* 36₁₄ 17 18 19 24, Melitianorum episc. 36₁₃
- Apthonius (*haec forma tenenda erat, cf. Gusi. Schulse, Orthographica II p. XXV*) 60₁₅, u. c. decurio sacri palatii 66₁₈
- Aquensium ciuitas 104₁₂
- Aquila 748₁₂; Aquilas interpres 748₈
- Aquilinus uicarius urbis 54₁₆. — *Epistula ad eum*: ep. 13
- Aquitania 89₁₈
- Arcadius imperator 5₃, Augustus 46₂₄, princeps 5₃, princeps Orientis 85₃. — *edictum eius* de constructione basilicae sancti apostoli Pauli: ep. 3; *epistulae ad eum*: *exp.* 2 38
- Arcadius episcopus a Caelestino Ephesum missus 231₁₃
- Arelatensis ecclesia 559₄
- Arii 753₁₈
- Ariminum 11₂₀ 41₂₈. — Ariminensis ciuitas 10₁₁, ecclesia 319₁₄, sessio 114₁₇, synodus 11₂₅ 12₁₀
- Aristides *Thessalonicensis* 641₂₃, presb. 689₇ 691₂ 26 692₁₇ (*idem qui postea διετέλεσε τὸν θρόνον Dorothei Thessalonicensis, cf. 'Leben des hl. David von Thessalonikē griechisch ... hrag. v. V. Rose', Berlin 1887, p. 9, sq.*)

- Armatus 138₁₆
- Arrius 7₁₈ 8₃ 9₅ 8 9 13 21 25 10₉ 21 25
12₂ 5 14₁₂ 15 25 27 42₁ 132₂₀ 172₉
184₁₀ 207₁₉ 208₁ 11 21 210₁₄ 222₁₄
371₁₅ 777₆, *damnatus ab Alexandro Alexandrino* 7₂₆, *mors eius* 8₇ *sqq.*, Arrii uermes 10₉. —
Arriani 1₃ 11₂₃ 12₁₃ 19₂₀ 88₁₆ 90₁₈
211₃ 329₂ 10 331₂₅ 371₁₆ 777₇;
Arrianus *subst.* 198₁₅, *adiect.* 7₁₄
10₅ 11 36₂₁ 89₂₃ 207₂₃ 221₂₄ 233₇
335₁₃ 372₃ 777₁₆
- Arsenoe 188₂. — Arsenoites: in Arsenoite enim quaestionem . . . motam fuisse refert 292₁₀
- Asclepiades episc. Trallensis *ficticius* 212₁₅ 218₁₆. — *ficta eius epistula: ep.* 78
- Asclepiades diaconus Anatolii Cpolitani 446₅ 792₁₀ 797₃₁
- Asclepius: aedes Asclepii quae sic appellatur in Memphi Aegyptia 752₁₅
- Asculum: Asculanus 170₂, Asculitanus 182₃
- Asellus episc. *Populoniensis* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₈
- Aser *filius Iacob (seu tribus ex eo nominata)* 759₈ 12 18 760₃ 11 19
24 761₄ 16 23 762₁ 10 20 763₄ 10
764₁₀ 766₂₅ 767₂₄ 768₅ 17
- Asia prouincia 708₂₀. — Asiani 38₆;
urbes et ecclesiae tam Ponticae quam Asianae 701₁₇
- Asimath dea uirorum *Emath* 772₃
- Assyrii 746₁; Assyriorum rex 770₃ 18
771₁₀. — rex Assyrius 769₁₇ 770₁₈
- Asterius martyr: basilica martyris A. *Ostiensis* 29₂₄
- Asterius cons. (a. 494) 468₁₃
- Asterius presb. *Romanus tituli Pudensis* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 411, 11*) 474₁₄
- Atarbius episc. Trapezuntis 301₄
- Athanasius episc. Aegyptius 123₂
- Athanasius (*episc. Alexandrinus*) 379₆
780₁₄, episc. 1₄, *Luciferi* libros suscepit atque in Graecum stilum transtulit 31₁₉, eosdem libros praedicat ut prophetarum . . . doctrinis et pia confessione contextos 31₂₂
- Attaliensis ciuitas 714₁₉
- Aucupius episc. *Puteolanus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₁
- Augustinus 92₃ 111₂₃, episc. 73₂₃, sanctus 111₁₉ 656₁₇, ecclesiasticorum lumen magistrorum 367₂₀, in uariis libris beati A. et maxime ad Hilarium et Prosperum 700₁₇. — *epistula eius: ep.* 48
- Auitus episc. *Viennensis* 558₂₂, episc. 560₁₈, episc. Gallus 558₁₉. — *relatio eius: ep. 136, epistula ad eum: ep. 137*
- Aulon: *abl.* Aulona 618₁₆. — ciuitas Aulonitana 671₁₂
- Aurelius (*episc. Carthaginensis*) 92₃ 98₁₉ 99₄ 103₄ 112₁₉ 115₆, episc. 82₁₇, episc. Cartaginiensis 73₂ 82₁₆
- Aurelius episc. *Romanus* 28₁₂
- Auses filius Naue 761₁₂
- Auxanius *Ursini* erroris consors 52₂₃ 54₈
- Auxano *Ursini* erroris consors 52₂₃ 54₈
- Azizos diac. et archimandrita *Secundae Syriae* 571₇
- Azomiti 748₂₅
- Babylon 770₁ 771₆, quae est apud Assyrios 746₁, Achaemenis 755₉. — Babylonia 39₁₁ 15. — uiri Babylonii 772₆. — sardium (*lapis*) quod et Babylonium sic dicitur 745₂₄

- Baetica prouincia 27₁
- Balbus v. Petrus *episc. Alexandrinus*
- Balla 760₁₈, ancilla Iacob 759₄ 17
- Barabsabas (*cod. darabsabas*) presb. *Secundae Syriae* 571₂₃
- Barimanasi: Phison a Graecis . . . Indus fluuius dicitur, a barbaris uero et Euilaeis Barimanasi, ab Indis quoque et Bugaeis Ganges appellatur 747₂₃
- Barsumas (*cod. darsumas*) presb. *Secundae Syriae* 570₆
- Basiliscus frater Uerinae socrus Zenonis imperatoris 385₂₀ 393₈ 17 446₁₅ 447₆ 450₁₀ 489₁₂ 553₂₄ 782₂₂ 787₁₄ 23 792₂₀ 793₅ 794₁₀ 798₇ 13. (Aug. cf. ad 124₁₂), Aug. cons. 129₁₆, post cons. Basilisci 138₁₆, tyrannus 391₁, tyrannus et haereticus 384₂₂ 386₂ 781₂₅ 783₁. — ad Basiliscum non ad Zenonem data est ep. 56
- Basiliscus 710₂₇, *episc. Cyzicena civitatis* 713₂₂
- Basiliscus subdiaconus Zosimi papae 110₂₂
- Basilius: post cons. Basilii u. c. (= a. 541) anno XII 320₁₀
- Basilius *episc. aut Matellicas aut Tolentinas* (cf. Cassiodori Mommseniani indicem) 474₅
- Basilius *episc. Seleucia* Isaurus 442₂
- Basilius *episc. Traianopolitanus* 301₁₂
- Basilius presb. *Secundae Syriae* 571₁₀
- Bassus 30₁₇, index 30₁₆
- Bassus *episc. aut Ferentini noui aut Mutinensis* (cf. Cassiodori Mommseniani indicem) 474₅
- Bassus presb. *Secundae Syriae* 568₂₂
- Bassus diac. *Secundae Syriae* 571₁₀
- Belial cum Christo portionem habere non potest 564₅
- Belisarius: post cons. Bilisari u. c. 340₁₉ 347₂₇ 31
- Benedictus presb. *Romanus tituli Gai* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 44*) 475₁
- Beniamin filius Iacob seu tribus ex eo nominata 759₁₀ 12 23 760₄ 11 18 24 761₃ 13 21 26 762₉ 16 17 763₃ 11 765₈ 766₁ 22 767₂₃ 30 768₂ 16
- Beniamin archimandrita *Secundae Syriae* 571₂₄
- Benignus *episc. Aquacuiensis* (cf. Cassiodori Mommseniani indicem) 474₆
- Benignus *episc. Heracleae Pelagoniae* 235₁₄ 236₂₂, *episc.* 286₂₂
- Beronice 749₇; contigua est autem Beronice . . . regioni Elephantinae 749₁₀
- Berytus 297₉. — Berytensis 442₁
- Bessentanus v. Uersetanus
- Bithynia 155₁₅
- Blandus presbyter a. 519 ab Hormisda legatus Constantinopolim missus 594₂₂ 598₃ 599₂₄ 607₁₇ 610₆ 627₆ 641₉ 649₉ 654₁₁ 671₁₁ 677₃ 680₂₂ 683₈ 688₅ 690₁₈ 692₇ 694₆, uir religiosissimus 649₁₅
- Blemyi 749₁₁ 13
- Bonifatius (papa) 59, 61₉ 13 62₁₂ 63₁₇ 65₂₁ 66₂₂ 68₁₂ 438₂₄, presbyter 60₇ 64₁, eiusdem (i. e. presbyterorum) ordinis 59₂₆, *episc.* 80₁₅ 23, episcopus roboratus 82₅, *episc. Romanus* 83₂, Bonifatium urbis Romae episcopum firmavit 82₂₀, papa 64₃₀ 80₂₃, papa urbis aeternae 83₆. — De his quae inter Bonifatium et Eulalium gesta sunt, quando utrique post mortem papae Zosimi episcopatum Romanae urbis contentionis ambitu peruasurunt 59₁ (= epp. 14—37)
- Bonifatius *episc. aut Cameritanus*

- aut Foroflamiensis aut Ueliter-*
nus (cf. *Cassiodori Mommseniani*
indicem) 474₅
- Bonifatius presb. tenens locum sedis
 apostolicae in *synodo Chalcedo-*
nensi 297₁₆
- Bonifatius presb. *Romanus tituli*
Caeciliae (cf. *synod. a. 499* =
Cassiodor. ed. Momms. 414, 54)
 474₁₅
- Bonosus episc. *Dardaniae* 225₄
- Bonosus episc. *Sardicensis* 295₉
- Bonosus presb. *Triuerensis* 28₇
- Bonus presb. *Romanus tituli Cre-*
scientianae (cf. *synod. a. 499* =
Cassiodor. ed. Momms. 412, 17)
 474₁₆
- Bostra 300₅
- Brictius episc. Turonicae ciuitatis 104₈
- Bugaei 748_{1 26}
- Butroitus 528₁₄
- Byzacenus: ciuitas Hadrumetina quae
 etiam Iustinianopolis dicitur con-
 cillii Byzaceni 319₁₁
- Caelestinus (*papa*) 214₂₄ 438₂₄, episc.
 apostolicae sedis 528₁₀, *papa* se-
 nioris Romae 231₁₄, *papa* urbis
 Romae 339₂₇ 341₂₉ 521₉ 609₁ 801₄,
 sedis apostolicae *papa* 471₁₄, apo-
 stolicae sedis praesul 349₁₉
- Caelestius *Pelagianus* 99₃ 100_{7 14}
 101₂₄ 102₆ 103₁₈ 104₂₆ 108_{7 21 24}
 109₂₅ 116₂₀ 359₅, presb. 99₁₆ 103₈.
 — *epistola Zosimi papae in de-*
fensionem Caelestii: ep. 45, libel-
lus Paulini diaconi aduersum Cae-
lestium: ep. 47. — haeresis Caele-
 stiana 114₉
- Caesarea (Caesaria) Cappadociae 232₁₉
 299₄. — Caesariensis 442₁. — Caesa-
 riensium urbs (*prouinciae Palaes-*
тинаe? cf. Thiel 915 adn. 2) 650₂₇
- Cain 125_{6 16}
- Calchedon (Chalcedon, Calcedon):
acc. Calc(h)edonam 305₈ 313₉ 314₈
 444₈ 791₆ 792₁₁ 797₇; *abl.* Cal-
 c(h)edone *uel* Chalcedone 172₂₃
 233₁₈ 339₉ 341₁₁ 507₂₆ 523₁₁ 591₁₇
 599₃ 608₉ 653₁₉ (703₂₀), Calc(h)e-
 dona 210_{8 14} 324₂₁ 346₃₂ 446₈ 539₂
 797₃₂. *paene omnibus his locis (ex-*
cipiendi sunt 507₂₆ 703₂₀) *agitur*
de synodo Chalcedone a. 451 ha-
bita. — Chalcedonensis ciuitas
 714₅; Chalcedonense concilium 127₇
 130₅ 133₁₅ 186₁₆ 222₈ 231₁₇ 289₂
 297₈ 310₁₈ 312₂₂ 314₁₄ 316₂₀ 469₁₃
 488₁₆ 516_{5 13} 518₃₀ 590₁ 629_{13 19}
 676₁₇ 685₂₅, Chalcedonensis syno-
 dus 134₁₃ 138₈ 151₁₃ 153₁₀ 158₁₃
 231₁₅ 236₂₈ 293_{2 9 26} 294_{2 8 17} 295₂
 302_{11 15} 304_{2 21} 305₃₀ 308₂₉ 309_{5 20}
 310₃ 311_{1 11 20} 312₁₈ 315_{10 25} 316₁
 317_{1 4 10} 339₃₀ 342₁ 349₃ 350₁₉
 351₁₉ 354₁₃ 355₁₅ 375₃ 377₇ 378₂₁
 379₁₇ 380₁₄ 382₁₇ 383_{11 21} 387₄
 389₅ 393_{2 8} 397₂ 444₁₅ 445₁₇ 446₇
 512₂₇ 515_{25 28} 516₂₅ 517_{3 29} 518₂₁
 519₂₃ 520₆ 521₁₂ 530₂₃ 539₁₇ 553₁₇
 566₁₅ 597_{3 12} 606₁₅ 609₄ 675₉ 676₈
 685_{13 20} 686₁₄ 690₄ 705₆
 706₂₀ 728₂₅ 737₁₃ 778₂₆ 780₈ 781₂
 784₂ 787_{9 11} 790₁₉ 792_{5 12 21} 795₅
 797_{25 33} 798₇ 801₇, Chalcedonen-
 sium congregatio 192₂₂, patres Cal-
 chedonenses 196₂₁. — *Chalcedo-*
nensis synodi de Ibae negotio sen-
 tentiae 297₁₆-302₁₀. — Chalcedo-
 ninus lapis 750₃
- Calendion (Kalendion) episc. *Antio-*
chenus 388₃ 392₅ 452₁₁ 784₂₄ 786₁₂
 800₆, episc. 160₄, frater et coepisc.
 noster 155₁, tertiae sedis episc.
 384₁₁ 781₁₄, Antiochenus episc. 149₁₉
- Calixtus presb. *Romanus* 474₁₆

- Campania 13₂ 12 23₁₀ 24 451₁₃ 457₂₂
 799₂₅
 Campus v. Constantinopolis
 Candidus u. s. uicarius magistri mil-
 litum *Thessalonicensis* 643₁₁, co-
 mes 648₂₇
 Candidus Tiburtinae ciuitatis episc.
 161₃; *idem* 474₇ (cf. *Cassiodori*
Mommseniani indicem)
 Canusina urbs 389₁₂
 Canusius presb. *Romanus* 474₁₃
 Capitolium 462₁₇
 Cappadocia 232₁₉ 299₄
 Caralitana ciuitas 12₃; Caralitanus
 (Lucifer) 1₉
 Carpathiensis ciuitas prouinciae insu-
 larum 714₂₇
 Carthago 110₂₄, Iustiniana Kartago
 328₁₀ 14, Carthago Libyae quae
 Africa uocatur 749₁₈. — Cartagi-
 niensis 73₂ 82₁₆, Carthaginensis
 111₁₈ 115₆, Cartaginensis 382₁₉
 391₁₆. — basilica Fausti *Cartha-*
giniensis 328₁₇
 Carufas presb. *Secundae Syriae* 571₁₈
 Carufas: duo huius nominis diaconi
Secundae Syriae 568₂₆ 570₂₇
 Caspius solus lacusque 751₂₁
 Castinus presb. *Romanus* 474₁₃
 Castores 459₁₁ 15
 Cassiodorus Senator v. Senator
 Celer 600₁₇ 657₄, illustris 657₂ (*for-*
tasse idem quem commemorant
Euagr. III 32 et Procop. b. Pers.
1, 8). — *epistula eius: ep. 197,*
ad eum: ep. 152.
 Centumcellae 13₁₀
 Cercyre: 528₂₁
 Cerson v. Cherson
 Chabratha: in hippodromo Chabra-
 tha (*Gen. 48, 7*) 758₂₆
 Chaeremon lector eccl. Alexandrinae
apocrisarius 468₂₂
- Chalcedon v. Calchedon.
 Chalcedonius v. Calchedon
 Chalep(h) filius Iephone 761₁₁ 20
 Chanaan terra 759₁₅. — Chananaei
 771₁₇
 Charisius presb. *ecclesiae Philadel-*
phorum oeconomus 287₁₁
 Chelon 761₁
 Cherson urbs: acc. Cerson 792₁₈,
 Cersonam 798₄ (cf. *ad* 446₁₃). —
 Cersonensis 529₁₃, exilium Cherso-
 nense 446₁₃
 Chloe 399₁₈
 Christodolus episc. Methymnensis ci-
 uitatis 714₁₅
 Christodorus 527₁, episc. Anciasmu
 528₁₇
 Christus *passim*; Iesus Christus *et*
 Christus Iesus v. Iesus; duos intro-
 ducere Christos 296₁₃. — Chri-
 stianus *adiect.* 194₂₁ 529₂₀, animi
 596₃₀, appellatio 792₁₅ 798₂, aula
 142₇, aures imperii 131₁₉, caritas
 724₁₈, certamen 626₃, communio
 380₂₁ 23, confessio 849₁, conscientia
 23₅, deuotio 147₉, dogma 154₂ 381₂₀
 466₁₁, fides 339₁₃ 341₁₅ 348₈ 380₂₃
 440₂ 548₁₂ 700₁₈ 795₁₉, honor 489₃,
 imperator(es) 3₃₀ 591₉, lex 68₅, le-
 ges 26₁₂, mentes 337₉ 365₂₈ 668₂₃,
 mysterium 362₁₂ mysteria 554₅,
 nomen 31₉ 32₂₁ 113₇ 703₁₅, nume-
 rus 566₁₄, parens 425₆, pax 622₁₅,
 plebs 64₃ 117₂₃ 131₄ 520₄ 605₆,
 populus 47₅ 52₁₆ 53₂₀ 418₂₅ 480₁,
 populi 123₁₅ 139₉ 229₉ 343₁, prin-
 cept 147₁₅ 389₂₀ 23 633₇ 785₁₅ 18
 principes 124₁₄ 131₃ 133₁₈, profes-
 sio 463₇ 13, regulae 153₁, religio
 6₇ 20₂₀ 44₁₀ 141₅ 314₇ 462₂₇ 521₂₃
 28 553₁₆ 609₂₂ 633₂₂ 724₄ 801₁₇ 21,
 saeculum 626₁₆, sensus 237₂, socie-
 tas 448₁ 793₁₃, splendor 653₁₁, syn-

- odus 381, 382₁₆ 20 22, tempora
 462₂₄ 25, ueritas 380₂₁ 23 464₁₀, ui-
 ctoria 623₁₅, unitas 397₁₀, uocabulum
 349₁; nullus ueraciter Christianus
 372₁₁, 778₁₃, quis . . . Christianus
 385₅, 782₁₇. — Christianissimus:
 327₂₀, 703₂₈, Augusta 654₁₅, filius
 noster 354₁₀, imperator 151₄, 228₁₇,
 354₈, 447₁₀, 638₁₉, 704₂₂, 707₁₆, 711₉,
 798₁₇, princeps 119₂₃, 130₃, 12 135₁₀,
 16 143₈, 146₁₁, 148₂₂, 150₈, 356₂₂, 613₁₆,
 652₂₀, 710₆, 712₇, Christianissime
 principum 320₁₅, Christianissimis
 temporibus uestris 352₂₀. — Chri-
 stianus *substant.* 16₁₀, 53₃, 25 87₁₅,
 127₁₀, 196₁₈, 363₁₁, 366₄, 426₁₃, 446₁₀,
 454₄, 5 10 463₉, 704₁₃, 712₁₈; Chri-
 stiani 31₆, 42₅, 43₁₄, 44₈, 90₈, 122₁₉,
 158₁, 161₆, 196₁, 4 200₁₉, 252₆, 22 26
 349₂₁, 357₇, 459₁₆, 463₁₁, 537₂₃, 675₂₃,
 684₁₈, *opponuntur* *Arrianis* 1₃, *dei-*
passianis 196₁₀, Christianorum po-
 pulus 50₁₀ 25, Christianorum uoca-
 bulum 157₁₉
 Chrysaphius 444₅, spatarius Theodo-
 sii 441₁₂
 Chrysippus 527₂, episc. Cercyres 528₂₁
 Chrysogonus episc. *Albanensis* (cf.
Cassiodori Mommseniani indicem)
 474₉
 Chrysostomus 291₂₃; cf. Iohannes (I)
 Constantinopolit. episc.
 Chuth uiri 772₇
 Cingulana ecclesia 318₃₀
 Clarus episc. *Allifanus* (cf. *Cassio-*
dori Mommseniani indicem) 474₅
 Claudianus episc. 56₁₂ 19
 Claudiopolis metropolis 318₂₅. — Clau-
 diopolitana ciuitas prouinciae Isau-
 riae 714₁, 713₅
 Clemens: sancti Clementis basilica
Romana 99₂₃
 Clementinus 16₁₀ 17₆, uicarius 15₁₆ 16₇
 Cleopas *Christi discipulus* 721₁₅
 Colonicus episc. *Foroclodiensis* (cf.
Cassiodori Mommseniani indicem)
 474₉
 Constantinopolis 85₂₀, 119₉, 130₉, 131₂,
 133₆, 148₁₆, 155₁₄, 216₄, 325₁₀, 338₁₅,
 340₁₈, 347₁₈, 26 30 443₁₈, 444₃, 445₁,
 447₂, 450₃, 8 11 468₁₆, 500₇, 502₁₃, 504₈,
 514₃, 527₅, 553₈, 557₂₅, 559₁₄, 565₁₅,
 567₇, 586₁₁, 588₉, 593₁₀, 605₁₉, 610₁₁,
 612₃, 621₁₆, 627₂₂, 637₂, 638₁₂, 642₁₃,
 647₂₆, 650₁₉, 651₂₈, 659₆, 671₆, 676₃₁,
 679₁₈, 680₁₉, 683₁₉, 688₂₇, 692₁₀, 732₃,
 739₁₆, 741₁₆, 793₁, 794₃, 8 11 797₁₃,
 798₉. — Constantinopolis noua
 Roma 298₄, Constantinopolitana no-
 uella Roma 610₇, (cf. *etiam* Roma).
 — synodus Constantinopoli con-
 gregata (a. 381) 523₈, 608₉, in C-
 poli centum quinquaginta conuen-
 tus 591₁₆, patres Cpoli congregati
 214₁₄, 233₉, centum quinquaginta
 patres qui in Cpolitana ciuitate
 conuenerunt 339₃, 341₇, Cpolitanum
 concilium 316₁₉, Cpolitana synodus
 (centum quinquaginta patrum) 231₁₀,
 236₂₈, 293₁, 317₆, 349₂, 350₁₈, 354₁₃,
 (cf. 324₁₉). — exemplum relationis
 synodi Cpolitanae (a. 520) de or-
 dinatione Epiphanii episc. *ep.* 234,
 Hormisda synodo Cpolitanae de
 ordinatione Epiphanii episc. *ep.*
 240. — *ecclesiae Cpolitanae*: au-
 dio ecclesiam sacrosanctam tot im-
 peratorum opibus expolitam . . . fla-
 grasse et illud Cpolitanae urbis
 unicum lumen in fauillas dilapsum
 86₂₃, ecclesia maior 709₆, 8 713₆, 9,
 sancta Eufimia 231₃, basilica eorum
 (sc. *sanctorum apostolorum*) hic in
 domo nostra (i. e. *Iustiniani*) con-
 structa 645₈, 679₂₂. — Campus (*re-*
gio extra Cpolim sita) 130₁₂, 186₃

- 216₆. — Constantinopolitanus (Constantinopolitanus 801₁₀): antistes 642₅ 683₂₅, archidiaconus 602₂₄, ciuitas 320₁₁ 339₅ 341₇ 350₁ 356₂₃ 388₁₈ 441₆ 619₃ 621₁₃ 708₂ 711₁ 796₁₄, clerus 389₂, ecclesia 161₅ 164₂₄ 180₁₁ 188₁₂ 351₁₆ 355₁₂ 488₁₂ 492₂₃ 519₅ 520₉ 621₁₉ 657₁₄ 675₅ 677₅ 682₁₆ 688₁₃ 701₁₃ 726₈, concilium 316₁₀, ecclesiastici 621₈, episc. 340₂₂ 376₁₃ 519₂ 568₉ 606₃ 607₄ 619₁₂ 620₁₀ 621₂₂ 685₁₈ 686₁₀ (Cpopolitanus episc. *addito nomine proprio* v. Acacius Anatolius Epiphanius Flavianus Gennadius Iohannes [I] Iohannes [II] Menas Timotheus), pontifex 376₁₀, populus 554₁, praesul 391₁₀, presbyter 220₂₄, nouella Roma 610₇, sacerdos 518₁₆, sedes 611₈ 796₁₈, synodus v. *supra*, urbs 8₁ 86₂₅ 125₁₉ 136₁₃ 235₃ 340₄ 342₅ 375₂₂ 521₈ 559₂₆ 608₂₃ 609₁₀ 618₂₆ 674₁₆ 695₁₃ (801₂); Constantinopolitanus *solo nomine proprio adiecto* v. Acacius Anatolius Euty chius Iohannes. — Constantinopolitani 674₁₇
- Constantinus *Magnus* 1₂ 7₂₀ 22
- Constantinus tyrannus (a. 407—411) 104₁₅ 17
- Constantinus episc. Bostrae 300₅
- Constantinus 527₁, episc. Hadrianopoleos 528₁₆
- Constantinus episc. Melitenus 301₂
- Constantinus 355₁₃, Laudicensis 351₁₈
- Constantinus 739₃, diaconus 715₁₃ 732₁₉ 737₂₇ 740₁₄, diac. maioris ecclesiae *Constantinopolitanae* 709₇ 713₈
- Constantius (*imperator*) 1₄ 11₅ 19₁₂ 17 18₂₃ 20₂₄ 24₂₃ 25₁ 31₁₃, imperator 1₂ 2₄ 10₁ 11₁, rex 12₂₁ 15₃, patronus haereticorum 20₁₇
- Constantius *Gallae Placidiae mari-*
- tus* 74₁₉ 21 78₁₆, illustris comes 76₁₁, uir inlustris comes... patri-
cius 78₁₄, Fl. Constantius <cons.> (a. 417) 103₁. — *epistola eius: ep. 30, relationes ad eum: epp. 29 32*
- Constantius: *duo huius nominis episcopi Italici* 474₇ et 474₁₀, *ex quibus alterum uerisimile est fuisse Uenafanum, alterum Utricularum* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*)
- Corduba 15₁ 20
- Corinthii 294₁₆ 303₉ 399₁₈
- Cosmas medicus 673₁
- Crescentio presb. *Romanus tituli apostolorum* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 414, 1* [cf. *Mommsenii indicem*]) 475₂
- Cresconius episc. *ab Anastasio papa d. 497 legatus Constantinopolim destinatus* 468₁₈
- Cudaei 770₆ 25
- Cumana ecclesia 451₁₂ 799₂₅, episc. Cumanus 291₈
- Cuthaei 770₆ 25
- Cynegius, *Maternus* 45₃ 46₁₃. — *lex Augusta ad eum: ep. 2**
- Cyprianus episc. *Carthaginiensis* martyr 110₁₀; *simplicitate* martyr dictus 110₁₈
- Cyprianus presb. *Romanus tituli Marci* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 414, 52*) 475₂
- Cyprianus diaconus 464₁₃
- Cyprus 751₅
- Cyrillus (*episc. Alexandrinus*) 214₂₄ 287₁₆ 288₁ 293₁₃ 294₆ 11 19 27 300₂₃ 305₂₉ 306₈ 16 28 307₈ 12 22 23 308₃ 9 11 24 309₃ 7 8 310₁₀ 23 27 685₂₄, *Alexandrinae ciuitatis antistes* 286₃₀ 339₂₈ 341₃₀ 521₁₀ 801₄, *Alexandrinae ecclesiae quondam archiepisc.*

- 471₁₉, Alexandrinus episc. 305₂₂,
episc. Alexandrinae ciuitatis 609₁,
Alexandrinae sedis episc. 523₁₁,
Alexandrinae urbis episc. 231₁₂,
papa 113₁₆. — *epistula ad eum*:
ep. 49
Cyrillus presb. *Secundae Syriae* 571₈
Cyrus 295₃. — Cyrreorum ciuitas
469₁₃
Cyrus rex 755₁₀
Cyrus Edessae 582₂
Cyrus *Acoemetarum ad Iohannem*
II legatus 230₉ 326₂₂ 343₂₆ 347₂₂
Cyzicus 299₂₃. — Cyzicena ciuitas 713₂₂
- Dacia utraque 487₁₃
Dagalaifus consul (*a.* 366) 2₁₇ 3₁₄
Dalmatiae 220₁ 398₁₇ 437₁₁ 466₂₅
Damascus 300₈
Damasus *papa* 2₂₄ 3₈ 11₂₁ 4₁ 10₁₃₋₂₃
29₁₅ 20₂₅ 30₅ 20₂₅ 49₁₃ 57₁₇, dia-
conus (*Liberii*) 1₁₁ 15, in loco Fe-
licis episcopus 2₂₂, episc. 57₄, sa-
cræ legis antistes 49₈, auctor
scelerum et homicida 4₂₀, egregius
(*ironice*) archiepisc. 28₂₄; *dictus*
matronarum auriscalpius 4₅. —
Damasiani 3₁₈
Dan *filius Iacob (seu tribus ex eo*
nominata) 759₅ 11₁₈ 760₄ 11₁₈ 24₇₆₁₋₃ 15₂₂ (26) 762₁₁ 20₇₆₃₋₅ 12₇₆₄₋₉
766₂₅ 767₂₃ 768₄ 17
Daniel sanctus propheta 404₁₈, san-
ctum Danielum 39₁₅
Daniel episc. Aegyptius 123₂ (*dat.*
Danieli)
Daniel presb. 121₁₅ (*accus.* Dani-
helem), 123₅
Daniel *quattuor huius nominis inter*
monachos Secundae Syriae sub-
scribunt 570₂ (archimandrita), 571₁₄
(diac.), 571₈ (presb.), 571₂₅ (presb.
et archimandrita)
- Dardana ciuitas prouinciae Helles-
ponti 714₂₅
Dardania 218₁₉ 20₂₂₀ 223₁₃ 290₂₁
464₆ 487₁₃ 559₆ 563₇ 774₃. — Dar-
dani 562₂₈ 564₁₀, Dardanii 369₂
Dasianus presb. *Secundae Syriae*
571₅
Datianus episc. *Afer* 328₈ 330₁₃
Dauid 209₅ 257₃₁ 28₂₅₈ 259₇ 274₉
10₃₃₁ 15₆₁₃ 613₆₂₂ 23₇₆₂ 25_{beatus}
258₂₈, propheta 361₂₁ 403₂₈ 538₁₇,
rex 390₁₆ 786₄, sacer 495₈, sanctus
102₁₅ 402₁₈. — Dauidica uirtus 136₁₆
Dauid presb. *Secundae Syriae* 570₄
Dauidthos diac. *Secundae Syriae*
569₃₂
Dauni 753₁₅
Decius episc. *Trium Tabernarum*
(*cf. Cassiodori Mommseniani in-*
dicem) 476₆
Delos v. Adelos
Demetrius magistrrianus 672₂₈
Demetrius episc. *Philipporum* 229₁₉
321₂₆ 324₂₅ 327₂₂ 343₁₁ 344₁₉ 347₁
Demetrius presb. *Secundae Syriae*
570₂₃
Demetrius diac. 643₂₂
Deodatus episc. *Italicus* (*a.* 495)
474₈
Deuterius episc. *Afer* 73₂₁
Dibeni 748₂₈ 749₂
Diodorus episc. *Tyri* 743₁₅. — *epi-*
stola Epiphaniæ ad eum de XII
gemmis in rationali summi Iudae-
orum pontificis: ep. 244
Diogenes episc. Cyzici 299₂₃
Diogenianus uir spectabilis 475₃
Dionysius Exiguus 473₂₂
Dionysius Alexandriae episc. 292₁ 7
Dionysius Mediolanensium *episcopos*
12₂₁
Dionysius presb. *Romanus tituli*
Aemilianæ (cf. synod. a. 499 =

- Cassiodor. ed. Momms. 413, 38)*
474₂₀
- Dioscorus (*episc. Alexandrinus*) 132₂₁
133₁₃ 139₁₄ 140₁₆ 142₁₉ 293₁₂ 308₉
14 22 25 27 309₈ 8 11 351₁₉ 355₁₅
382₁₈ 443₁₄ 444_{10 16 16} 445₅ 465₁₅
472₁₄ 477₂₄ 486₁₈ 488₁₇ 489₆ 493₈
612₂₅ 515₂₆ 520₆ 523₁₇ 529₁₄ 530₂₃
542₂ 568₁₀ 580₂₁ 590₇ 702₁₄ 791₁₀
795₉ 797_{11 12 15} Alexandrinus 521₁₁
553₂₀ 655₂₄ 791₂ 801₈, archiepisc.
472₂₂, Alexandrinus episc. 441₁₈
791₃ 796₂₁, Alexandrinae ciuitatis
episc. 339₂₉ 341₃₁ 609₃, secundae
sedis praesul 379₁₅ 780₂₃. — nar-
rationis ordo de prauitate Dioscori
Alexandrini: *Append. II*
- Dioscorus presbyter eccl. Alexandrinae
apocrisarius 468₂₁
- Dioscorus diaconus a. 519 ab *Hor-
misda legatus Constantinopolim*
missus 594₂₂ 599₂₄ 607₁₈ 610₆ 618₇
627_{5 20} 628₂₄ 629_{4 10} 631₁₁ 636₁₇
641₈ 649₁₅ 654₁₁ 671₁₁ 675₂ 677₃
680₂₁ 682₁₄ 688₆ 685₂ 688₂ 690₁₇
694₅. — *epistulae uel suggestiones*
eius: epp. 167 216 222 224 (cf.
185 213 214 217 218 223 225),
epistulae ad eum: epp. 173 175
(cf. 170 171 219—221 226 229)
- Docimium oppidum *Phrygiae maioris*
756₅
- Dodone: 528₂₀
- Domitianus 747_{9 21} 748₂₀, imperator
747₁₈. — Domitianus *lapis*: aliquos
enim (*sc. smaragdos*) Neronianos
uocant aliquos Domitianos 747₃,
eo uero modo quo diximus de
Neronianis et de Domitianis ad-
uertendum est 747₁₇
- Domitianus episc. 119₈
- Domitinus presb. *Romanus tituli*
Prisca (*cf. synod. a. 499 = Cas-*
siodor. ed. Momms. 413, 45)
475₁
- Domnicus 353₃₀, patricius 354₁₁ 356₁₈,
ex consule atque patricius 348₄,
Flavius Domnicus u. c. comes do-
mesticorum ex consule ac patricius
356₁₉
- Domninus Antiochia Syriae episc.
v. Domnus.
- Domninus presb. *Romanus tituli*
Crescentianae (cf. synod. a. 499
= Cassiodor. ed. Momms. 412,
29) 474₁₈
- Domnus Antiochenus episc. 443₁₄
797₁, *idem scribitur* 234₁₆ Domni-
nus Antiochia Syriae episc., *ubi*
fortasse Domnus restituum erat.
- Domnus episc. Apamiae Syriae 300₁₁
- Domnus archimandrita *Secundae Sy-*
riae 571₂₀
- Domnus presb. *Secundae Syriae* 570₂₄
- Donatianus episc. *Afer* 73₂₃
- Dorotheus episc. Neocaesariae 301₅
- Dorotheus (*episc. Thessalonicensis*)
495₂ 498₄ 641₂₂ 667₁₄ 689_{1 8 23}
690_{3 9 10} 692₁₀, episc. Thessaloni-
censis 497₂₈ 554₂₀ 641₁₈ 667₁₂ 668₁₅,
Thessalonicensis 688₆, haereticus
692₉. — *epistulae eius: epp. 105*
208, ad eum: epp. 106 133 209
- Dorotheus presb. *Secundae Syriae* 570₄
- Dorylaeum 301₂₂. — Dorylitanus
441₈ 444₁₃ 796₁₄ 797₉
- Dulcitus episc. *aut Sabinensis aut*
S. Anthimi (cf. Cassiodori Momm-
seniani indicem) 474₃
- Dulcitus notarius ecclesiae 442₅
- Echram 761₅
- Edem 750₁₁
- Edessa 582₂. — Edessena ciuitas
296₂₈ 311₉
- Egeota: Iohannes Egeota 706₁₉

- Elephantina regio 749₁₁
 Eleutheropolis *Palaeestinae* 36₂₉ 37₁₆.
 — Eleutheropolitana ciuitas 38₂₂
 39₁₈
 Eliab filius Chelon 761₁
 Eliberitana ciuitas 15₁₀
 Elisama (*cod. melcham*) filius Eniud
 761₁
 Elisaph filius Raguhel 761₅
 Eliseus presb. *Secundae Syriae* 569₂₃
 Elisur filius Sediur 768₂₈
 Ellurus v. Helurus
 Elurus v. Helurus
 Emath uiri 772₇
 Emerita ciuitas 18₁₈
 Emesena ciuitas 305₂₄
 Emmaus 721₁₅
 Enan 761₆
 Eniud 761₂
 Ennodius *episc. Ticinensis* 559₁₆, *episc.*
 (*uel coepisc.*) 510₂ 513_{5 16} 520₂₆
 527₅ 537_{14 18} 540₁₄ 544_{11 20} 551₂₉
 556₅ 557₂ 561₂₂
 Ephesus *episc. Romanus Luciferi-*
 anus 30₁₂; 37_{12 14 22} 38_{3 13 18 24}
 Ephesus 294₁₃ 299₁₉ 324₂₀ 339₈ 341₉
 (346₃₁) 380₁₂ 382₁₁ 441₁₆ 471₁₃ 489₆
 523₈ 608₉. — Ephesenus 232₁₉,
 Ephesena ciuitas 675₇. — *synodus*
Ephesi a. 431 habita: concilium
 Ephesenum 521₉ 608₂₄ 801₃, ante-
 rius Ephesenum concilium 133₁₅,
 primum Ephesenum concilium 308₁₀
 316₁₉, Ephesena (*sc. synodus*) 591₁₇
 653₁₈, Ephesena prima 309₁₂, *syn-*
odus Ephesena 287₂, *synodus*
Ephesia 339₂₇ 341₂₈, *synodus Ephe-*
sena prior 158₁₃ 442₉ 796₂₈ (*ultimo*
loco legitur Ephesinus), *synodus*
Ephesena prima 231₁₁ 233₁₄ 236₂₈
 287₉ 293₂ 307₁₆ 308₂₂ 317_{7 10} 349₂
 350₁₉ (354₁₃). *cf. etiam* 294₁₃ 324₂₀
 339₈ 341₉ (346₃₁) 471₁₃ 523₈ 608₉.
 — *synodus Ephesi a. 449 habita*:
 Ephesena secunda (*sc. synodus*)
 308₈ 309₁₂, *synodus Ephesena* 380₁₇,
 congregatio Ephesena 383₆, *con-*
spiratio Ephesena 383₁₀, *latrocinium*
Ephesenum 379₁₈ 390₂₇; *cf.* 380₁₂
 382₁₁ (non *synodum nuncupandam*
 sed *conspirationem potius perdi-*
torum fuisse . . . quae apud Ephe-
sum . . . perculit Flauianum), 441₁₆
sqq. 489₆
 Ephrem *tribus* 760₂₃ 761_{1 12 22} 762₂
 766₂₂ 767_{5 26}
 Epictetus de Centumcellis *episc.* 13₉
 Epicurii 252₅
 Epipa ciuitas Lydiae 443₁₆
 Epiphanius *episc. Beneuentanus* (*cf.*
 Cassiodori Mommseniani indicem)
 474₅
 Epiphanius *episcopus Constantiensis*
 743₁₆. — *epistola eius ad Diodorum*
Tyri de XII gemmis in ratio-
nali summi Iudaeorum pontificis:
 ep. 244
 Epiphanius *episc. Constantinopoli-*
 tanus 652₁₄ 707₁₅ 711₂₇ 741₂₀,
episc. (uel coepisc.) 337₂₄ 710₂₅
 737₂₉ 739_{15 15} 740₁₇, *episc. Con-*
stantinopolitanus 652₁₂ 663₂ 664₂
 707₁₃ 722₂₀ 738₁₀ 741₁₈, *archiepsc.*
et patriarcha 713₈; quondam *syn-*
cellus Iohannis Constantinopoli-
tani 682₂₀. — *relationes eius: epp.*
195 233 242, epistulae ad eum:
epp. 204 205 237 239. — *de*
ordinatione Epiphanii episcopi: epp.
234 240
 Epiphanius presb. 642₁₀, germanus
 Inlustris episcopi 688₁₉
 Epiphanius: *quattuor huius nominis*
presbyteri Romani 474_{15 17 20} 475₃,
e quibus fortasse tituli unus erat
Cyriaci (cf. synod. a. 499 = Cas-

- siodor. ed. Momms. 412, 22).*
alius apostolorum (ibid. 413, 39),
alius Fasciolae (ibid. 414, 53)
 Epiphanius presb. *Secundae Syriae*
 571₁₅
 Epiphanius diaconus (*cf. ad* 135₂₀)
 133₇
 Epirus 563₁₂, uetus 526₂₂ 527₁ 529₂,
 nouus (!) 674₂
 Esaias *propheta* 11₁₆ 186₃ 211₁₁, *pro-*
pheta 190₃ 327₁, uociferator E.
propheta 704₁
 Esaias episc. 448₁ (*cod. V: Isaias*),
 frater et coepisc. 142₁₇
 Esaias 710₂₈, episc. Rhodiae ciuitatis
 713₂₆
 Esau 764₁₁
 Eua 562₁₇
 Euaei 772₃
 Euander 457₃
 Eudoxiopolitana ciuitas 714₉
 Eugenius Cartaginensis episc. 391₁₆
 Eugenius episc. *Epiri ueteris* 529₂₂
 Eugenius presb. *Romanus* 474₁₃
 Eugenius presb. *Secundae Syriae*
 568₂₀
 Euhodius episc. *Africanus* 73₂₃, Euo-
 dius 92₃. — *epistulae ad eum:*
epp. 28 41
 Euilat terra 747₂₅ 748₃ 750₁₄. —
 Euilaei 747₂₈ 748₂₇ 749₃
 Eulalius episc. *Romanus* 59_{1 21} 60₂₄
 64_{13 28} 65₂₁ 66₂₃ 68₁₂ 74₂₄ 75_{3 16 29}
 77_{4 10 19 21} 78₁₉ 79_{13 19} 80₃ 82₃,
 archidiaconus 63₂₈, episc. 63₄, sa-
 crae legis antistes 61₅. — de his
 quae inter Bonifatium et Eulal.
 gesta sunt quando utrique post
 mortem papae Zosimi episcopatum
 Romanae urbis contentionis ambitu
 peruaserunt 59₁ (= *epp. 14-37*)
 Eulogius 641₁₁, uir strenuus 646₁₇,
 uir strenuus agens in rebus 645₂₁,
 u. s. tribunus et notarius 658₂₆
 659₁₉, spectabilis uir tribunus et
 notarius 660₂₀, uir sublimis 669₁₉,
 uir spectabilis magistrius 680₉,
 u. c. 685₃
 Eulogius episc. Milesiae ciuitatis 714₁₁
 Eunomius *Cyzicenus* 184₁₃ 371₁₈ 777₉
 Eunomius episc. Nicomediae 300₂₀
 306₃, ecclesiae Nicomedensis episc.
 306₃; 307_{5 6}
 Euodius v. Euhodius
 Euphemia sancta: ad S. Euphimiā
 (i. e. in ecclesia S. *Euphemiae*
Constantinopolitana) 231₃
 Eufimia Augusta 603₁₈ 652₂ 662₂,
 piissima Iustini coniux 613₁₇. —
epistula eius: ep. 194, ad eam:
epp. 156 203.
 Eufimius episc. *Constantinopolita-*
nus 620₁₈
 Eufrates: *gen. Eufratae* 755₂₂
 Euplus episc. *Italicus (a. 495)* 474₆
 Euroea: 528₁₂
 Europa prouincia 502₄
 Eusebius episc. Ancyrae Galatiae
 299₁₀, Ancyritanus 442₁
 Eusebius episc. *Caesarensis* 292₁₅,
 cognomento Pamphili 291₂₉
 Eusebius (*Cremonensis*?) 113₁₆. —
epistula eius: ep. 49
 Eusebius episc. Dorylaei 301₂₂, Do-
 rylitanus episc. 441₆ 444₁₃ 796₁₄
 797₉, episc. 443₁ 796₃₄
 Eusebius episc. Uercellensis 1₃, a
 Uercellis 12₂₀
 Eusebius archimandrita *Secundae*
Syriae 571₁
 Eusebius: *quinque huius nominis*
presbyteri Secundae Syriae 568₂₃
 569_{3 14} 570₇ 571₃
 Eustasius presb. *Secundae Syriae*
 571₂
 Eustathius 307₁₄ 310₆, episc. 299_{3 12}

- 300₁ 301₆, episc. Beryti 297₉, Berytensis 442₁
 Eustochium 97₁₉
 Eutharicus u. c. consul (a. 519) 610₁₂ 618₅ 624₁₄ 648₁₀ 681_{8 24} 687₂₅ 690₁₅ 692₅ 693₂₀
 Eutyches (Euthices, Eutices) presbyter et abbas Constantinopolitanae ciuitatis 441₅ 796₁₃. — *nomin.* 184₁₁ 308_{25 29} 380₁₄ 440_{4 10} 441_{11 15} 442₁₄ 530₁₇ 687₁₃ 795₂₁ 796_{4 19 33}. — *gen.* Eutychis (Euthices, Euthices, Eutyches) 132₂₁ 133₁₂ 140₁₅ 172₁₉ 202₂ 317₂₇ 326₂ 441₁₄ 442₁₂ 796₁₇ 30₃₄, Eutychetis 224_{1 6} 295₆ 350₃ 382₆ 383₃ 489₂₃ 492₅ 493₈ 511₂₆ 512₂₅ 525₂₃ 526₅ 531₁₂ 542₅ 559₉ 580₃ 676₅ 717₁₂. — *dat.* Eutychi (302₆) 304₂₆, Eutycheti 791₄. — *acc.* Eutychen (Euthicen, Eutichen) 184₆ 233₂₅ 295₁₀ 299₂₀ 300_{19 24} 302₂ 304₂₂ 306₁₁ 308₁₉ 309₃ 339₂₉ 341₃₁ 382₈ 383₉ 441₅ 472₉ 488₁₆ 497₄ 515₂₆ 520₆ 521₁₁ 541₁₇ 568₉ 590₇ 609₃ 728₂₈ 796_{36 30} 801₅, Eutychem 380₁₁ 382₂ 523₁₂, Eutychetem 158₁₄ 538₂₄ 539₁₂ 564₄ 679₁. — *abl.* Eutychē 220₂₄ 308₉ 309_{6 11} 381₁₄ 442₁₁ 469₁₀ 471₁₇, Eutychete 296₂₃ 382_{11 18} 465₁₄ 477₂₄ 486₁₇ 561₁ 679₂. — Eutychianus *subst.* 196₂₉ 381₁₇, *adiect.* 121₈ 158₆ 221₂₄ 349₂₆ 351₁₉ 355₁₄ 369₅ 381₂₀ 382₃ 465₃ 477₂₃ 479₄ 486₁₇ 775₁ 795₄. — Eutychianista 196₁₂ 202₁₃ 443₅ 704₂₀ 706₂₂
 Eutychianus diaconus *Secundae Syriacae* 570₂₉
 Eutychius Constantinopolitanus episc. 234₁₅
 Eutychius haereticus *Eleutheropolitanus* episc. 39₁₇ 40₃
 Ezechias rex *Iuda* 263_{14 19}, uelut Ezechias alter 543₁₈, salue Ezechias praesentis aetatis 735₁₀
 Ezechiel propheta 156₂; *gen.* Ezechielis 309₁₃
 Faustinus episc. Apolloniados v. Faustus
 Faustinus episc. *Dardaniae* 225₆
 Faustinus presbyter *Luciferianus* 5, 44₂₃, sacerdos 45₇; *Faustini et Marcellini libellus* de confessione uerae fidei et ostentatione sacrae communionis et persecutione aduersantium ueritati (cf. 5₃) ep. 2; *Theodosii I de eis ad Cynegium rescriptum* ep. 2 a.
 Faustus: basilica Fausti *Carthaginensis* 328₁₇
 Faustus u. c. cons. (a. 490) 439₂₇
 Faustus (aut Faustinus) episc. Apolloniados *facticius* 194₁₁ 198₂₅. — *facta eius epistula* ep. 75
 Faustus quidam natione Gallus Reginae ciuitatis episc. 695₁₆, quidam Gallus antistes 699₆
 Februarius deus 454₁₃ 456₂₈
 Felix u. c.: post cons. (a. 511) Felicis u. c. 493₁₃
 Felix (II papa, 355—358) 2_{9 15 23}, archidiaconus 1₁₄ 2₁, episc. 1₁. — quae gesta sunt inter Liberium et Felicem episcopos: ep. 1
 Felix (III papa, 483—492) 182₁₉, papa 168₁₉ 170₉ 180₂₂ 891₇ 451₉ 452₁₄ 453₂ 795₁₈ 799₂₂ 800₃, papa et archiepisc. 159₁₇, papa urbis Romae 162₂, pontifex noster 184₂₁. — *litterae synodi sub eo a. 485 habitae*: ep. 70; *epistula eius apocrypha*: ep. 71
 Felix episc. aut Atellanus aut Nepe sinus aut Interamnas (cf. Cassiodori Mommseniani indicem) 474₁₁

- Felix presb. *Romanus tituli Aequiti* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 411, 13*) 474₁₈
- Felix diaconus *a. 519 ab Hormisda legatus Constantinopolim missus* 594₂₂ 598₄ 599₂₃ 607₁₆ 610₅ 627₅ 641₈ 649₈ 654₁₀ 671₁₀ 677₂ 680₂₁ 683₅ 688₂ 690₁₇ 694₅, uir religiosissimus 649₁₅
- Festus (*Felix Portius Festus*) tribunus (*Act. 24 sq.*) 106₁₂
- Festus patricius 468₁₇
- Firmus presbyter 111₂₀ 112₂
- Flaccinus episc. Rodopae *ficticius* 206₂ 212₁₂. — *ficta eius epistula ep. 77*
- Flavianus (*episc. Constantinopolitanus*) 134₁₃ 308₂₁ 379₁₂ 382₁₁ 442₇ 443₁₃ 445₁₅ 445₁ 489₇ 780₂₀ 796₃₀ 797₂ 13, Constantinopolitanae ciuitatis antistes 349₂₉, episc. 441₁₀ 796₂₈ 33, episc. catholicus Constantinopolitanus 791₅, eiusdem (*sc. Constantinopolitanae*) ciuitatis episcopus 291₂₃
- Flavianus archimandrita *Secundae Syriae* 569₂₀
- Flauita *episc. Constantinopolitanus* 620₁₈
- Flavius *v. Anastasius, Constantius, Domnicus, Iustinianus, Uiator*
- Florentinianus episc. *Africanus* 328₈ 330₁₃
- Florentius u. inlustr. ex cōsule (*cons. a. 429*) 441₁₃
- Florentius u. c. cons. (*a. 515*) 498₂ 500₈ 501₁₈ 502₁₄ 503₅ 513₁₄
- Florentius *episc. (Emeritanus? cf. 18₁₆)* 18₆ 20 26
- Florentius *episc. Ostiensis* 29₂₂, episc. 29₁₉
- Florentius *episc. Puteolanus* 56₂
- Florentius episc. Sardedorum 301₁₀
- Foroliuiensis 290₁₅
- Fortunatus episc. *aut Anagninus aut Fulginas aut Suessanus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₈
- Fortunatus episc. *Catinensis* 510₂ 513₈ 16 520₂₆ 527₆ 537₁₄ 18
- Franciscus: *cognomen Anastasii imperatoris* 506₂₁, *Iustiniani* 338₁₇ 344₇
- Fullo *v. Petrus episc. Antiochenus*
- Gabriel angelus 687₅
- Gad *filius Iacob (seu tribus ex eo nominata)* 759₇ 12 18 760₃ 11 19 23 761₅ 17 28 762₁₀ 15 763₄ 9 764₁₀ 766₂₁ 768₃ 17 769₉
- Gaius *episc. Arimini absoluit Arrium* 10₂₃
- Gaius *episc. Africanus* 329₁₅ 331₁ 333₈
- Galatia 299₁₀. — Paulus... ad Galatas scribens 21₆
- Galgali qui est locus Galgalae 773₂₂
- Galgala 769₄ 773₂₂
- Galilaea 211₂₂
- Galla Placidia: *epistulae eius: epp. 27 28*
- Gallia 55₁₅ 57₂ 89₁₈ 560₁₂; *plur.* Galliae 52₁₇ 53₂₁ 101₁ 458₇ 461₄ 544₂ 562₁₂, uel qui intra Gallias uel qui intra quinque prouincias (*sc. Galliae Narbonensis*) commorantur 91₅. — Gallus *adiect.* 558₁₉ 699₆, *subst.* 695₁₆, Galli 461₂₄. — Gallicani 560₁₀, Gallicanae prouinciae 81₂₈
- Gamali 761₁₆
- Gamaliel filius Phadassur 761₂
- Ganges 748₁ 2
- Gangra: episc. Gangrorum 301₄
- Garizim mons 762₅ 769₁₃ 772₄, Garizin 768₁₂ 14 769₁ 16 772₉ 20 25 773₅ 20; *abl.* Garizi 769₅; Garizim interpretatur et 'mons liberatus' et 'concisio incolatus eorum' 769₁₃
- Gaudentius *Ursini* erroris consors 52₂₄ 54₇

- Gaudentius episc. *aut Salernitanus aut Tadinus aut Uulsinensis* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₁
- Gebal mons 762₅ 768_{12 17} 769_{1 9} 772₂₀ 773₂₁
- Gedeon 761₃
- Gelad filius Sudi 761₁₅
- Geladius presb. *Secundae Syriae* 568₂₁
- Gelasius (*I papa*) 218₁₉ 357₃ 398₁₃ 436₂₅ 478₂₁ 487₂ 774₆, episcopus 218₂₁ 464₆ 476_{16 20} 478_{17 25}, episc. urbis Romae 369₂, episc. ecclesiae catholicae urbis Romae 475₄, papa G. 225₉ 291₇ 357₂ 453₁₄ 474₄ 487₈, G. papa 290₂₀ 398₁₂ 436₂₄, papa urbis Romae 223₁₂. — *epistulae eius: epp.* 79 81, 94 (contra Pelagianam haeresim episcopis per Picenum), 95 (ad Dardanios; cf. *Append. I*), 96 98, 100 (contra *Lupercalia*), 101; *eius dicta aduersus Pelagianam haeresim ep.* 97: *eius* (?) gesta de nomine Acaci *ep.* 99; *epistula ad eum: ep.* 80
- Geminianus episc. 119₈
- Genesius presb. *Romanus tituli Nicomedis* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 37*) 474₂₀
- Gennadius episc. Constantinopolitanus 119₆
- Gennadius presb. *Secundae Syriae* 570₁₅
- Georgius *Cappadox episc. Alexandrinus* 33₂₅ 36_{10 11 14}
- Germani: Germanorum Amazonarumque regio 753₁₆. — Germanicus *cognomen imperatoris Anastasii* 506₂₁, *Iustiniani* 338₁₇ 344₇
- Germanus *filius fratris Iustiniani* 669₁₇; illustrissimus 669₂₄
- Germanus episcopus (*Libro pontifi-*
cali teste Capuanus) a. 519 ab *Hormisda legatus Constantinopolim missus* 594₂₁ 598₂ 599₂₃ 607₁₅ 610₅ 627₅ 641₈ 649_{8 14} 654₁₀ 657₆ 658₁₆ 671₁₀ 672₁₀ 677₂ 680₂₁ 683₅ 688₂ 690₁₇ 692₇ 694₅; *suggestiones eius et ceterorum legatorum: epp.* 185 213 214 217 218 223 225, *epistulae ad eum: epp.* 170 219—221 226—229. — *fortasse idem erat atque Germanus episc. ab Anastasio papa a. 497 legatus Constantinopolim destinatus* 463₁₈
- Germinius episc. *Arimini absoluit Arrium* 10₂₃
- Gomorra 25₂₅
- Gordianus presb. *Romanus tituli Pamachi* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 411, 4*) 474₁₃
- Gothi 753₁₅. — Gothicus *cognomen Iustiniani* 338₁₇ 344₇
- Graeci 324₄ 346₁₅ 747₂₇, Graecorum scriptores 748₁; de Graeco in Latinum transferentes 168₂₄, de Graeco conuerti 473₂₂; Graeca lingua 31₂₁ 297₂, locutio 765₆, translatio 469₂₂; Graecus stilus 31₂₀, Graecum uolumen 168₂₂. — Graeci = *Orientalis*; 145₂₁ 220₂₁ 222₅ 373₁₂ 379₈ 480₃ 482₁₅ 561₁₈ 679₂₆ 780₁₀, pontifices Graeci 379₁₂ 780₂₀. — Graecia = *Oriens* 560₇, episcopi Graeciarum 800₁₁, partes Graeciarum 513₁₉ 672₁₉
- Gratianus *imperator* 49₃, Augustus 54₁₆, consul (*a. 366*) 2₁₇ 3₁₄. — *edicta eius: epp.* 5—13
- Gratus 588₁₁, u. s. 587₁₂ 590₂₅ 593₂₁ 597₃₀ 634₁₆, u. s. magister scrinii 701₇, clarissimus comes 607₁₅, u. s. sacri consistorii comes et magister scrinii memoriae 588₆ 589₁₁. — *epistula ad eum ep.* 178

- Gregorius *Eliberitanus* 15₁₆ 19 22 24 29
 16₂ 4 18 17₁₇ 26₂₉ 29 28₁₂ 32₉ 11 35₂₀,
 Eliberitanae ciuitatis episc. 15₉,
 Hispaniensis 46₄, sacrae legis an-
 tistes 46₁₀
 Gregorius Nazianzenus 110₁₁
 Gudihel filius Suri 761₄,
 Gugihel filius Machi 761₁₇
- Habraam v. Abraham
 Habramius v. Abramius
 Hadrianopolis 528₁₅
 Hadrumetina ciuitas quae etiam Iu-
 stinianopolis dicitur concilii Byza-
 ceni 319₁₀
 Hali filius Ulaphi 761₁₇
 Hebraei: scribunt quippe H. a sini-
 stris ad dextram cuiuslibet rei sub-
 iectum ordinem perducentes, ipsi
 uero manum subsequentem litteris
 a dextris habere uidentur ad laeuam
 757₁₅; quam formam (*sc. legis*) H.
 deessinon uocant 770₃₁; elementa
 litterarum quibus H. utuntur 771₁,
 epistola ad Hebraeos 266₁₃ 296₈,
 — inueniens in Hebraeo nomen
 lapidis bodallin 748₁₁; in Graeca
 ... locutione quae ex Hebraea
 translata est 765₈. — Hebraica
 Exodus 765₁₁, interpretatio 748₁₀,
 Hebraicarum elementa litterarum
 757₁₄
Helena, sancta: nec enim maior est
 gloria, quae humanae salutis lignum
 scrutata est et sola crucem quam
 omnis ueneratur mundus inuenit
 604₉
 Helias *propheta* 40₁₄ 404₁₇ 405₈ 744₁₀
 745₈, dei aemulator 25₂₈
 Helias episc. (*uel* coepisc.) 650₂₄ 651₃
 661₁₃ 662₉ 663₄ 666₂₆ 669₈ 670₉,
 Helias *episc.* Thessalonicensis 234₁₇
 Helias presb. *Secundae Syriae* 570₂₅
- Heliseus *propheta* 263₁₅
 Helurus (Hellurus, Elurus, Ellurus)
cognomen Timothei Alexandrini,
 v. Timotheus
 Hellesponti prouincia 714₂₆
 Hellurus v. Helurus
 Heraclianus presb. 715₁₃ 732₁₈ 737₂₆
 539₂ 740₁₃, presb. maioris ecclesiae
Constantinopolitanae 709₅ 713₆
 Heraclia 641₁₈, Heracliensis ciuitas
 641₂₆. — Heraclea Pelagoniae 235₁₅
 236₂₂. — Heracleotana ciuitas pro-
 uinciae Europae 502₄ 11, Heraclien-
 sis ciuitas 713₁₉, paroecia Hera-
 clensis (Heracliensis 378₁₉) eccle-
 siae 376₉ 378₁₈ 780₅
 Heraclida *Oxyrinchi episc.* 34₃ 35₇ 12
 36₁₅ 37₁₀ 11 38₅, episc. 34₂₄ 37₁₃,
 sacrae legis antistes 46₁₆, Orient-
 talis 46₅
 Heraclius presb. 333₂₄
 Hermione in Eleutheropoli sacra uirgo
 Christi 36₃₀; 37₁₆. — *accus.* Her-
 mionem 39₇
 Heros *episc.* *Gallus* 100₁₅ 26 103₂₇
 104₁₇ 27 107₆
 Hesdras 770₂₈ 771₆, sacerdos 770₂ 25
 771₃₀ (*nomin.* Hesdras 770₂₈ 771₃₀,
 Hesdra 771₆)
 Hesdras qui uocabatur Salathiel
 770₂₆
 Hiberi 751₂₁
 Hieremias *propheta* 42₂₁
 Hiericho 769₄ 773₂₀ 21 23 23
 Hieronymus presb. *Stridonensis* 96₁₃,
 compresbyter 98₂₁, H. atque Augu-
 stinus ecclesiasticorum lumina ma-
 gistrorum 367₂₀. — *epistula ad*
eum: ep. 42
Hieropolis: Hieropolites 582₁
 Hierosolyma: Titus qui uastabat
 Hierosolymam 747₁₉; ascendens
 Hierosolymam 770₂₈. — Hierusa-

- lem 3₂₈ 250₂ 422₂₃, Ierusalem 309₁₄
 548₃₀. — Hierosolymitanus 108₁₀
 298₂₇ 441₁₉ 708₁₄, Hierosolymitani
 708₂₆ 709₁₃ 728₁₅ 732₄
 Hiesus v. Iesus
 Hilarius *Gallus*: libri Augustini ad
 Hilarium et Prosperum 700₁₇
 Hilarius Pictauensis 1; scripta contra
 haereticos edidit . . . postea . . .
 fauens praenaricatoribus 12₂₇
 Hilarius 527₂, episc. Fotices 528₁₈
 Hilarus papa 390₂₃, *antea* archidia-
 conus urbis 442₃ 796₂₃
 Hilarus notarius *sedis apostolicae*
 510₂ 518₁₇ 520₂₇ 527₄ 587₁₅ 19
 Hillyrii, Hillyricus v. Illyricum
 Hippo *regius* 112₁
 Hisac *episc.*: *accus*. Hisacem 55₁₈
 Hispania 26₂₆ 82₂₆ 55₁₈, omnis H.
 17₂₁ 89₁₈, Hispaniae (*plur.*) 15₁₆;
 Hispaniensis 46₃. — ad Spanias
 427₂₀ 488₁₁; oleum Spanum 747₆
 Homeritae 748₂₈
 Honoricus v. Huniricus
 Honorius imperator 68₂ 83₂, impera-
 tor . . . semper Augustus 68₉, uic-
 tor . . . inclytus triumphator semper
 Aug. 81₂₁ 88₅, imperator . . . pius
 felix inclytus uictor semper Aug.
 59₁₆, imperator . . . pius felix in-
 clytus triumphator semper Aug.
 81₂, princeps 59₅, Augustus 85₂,
 Aug. XI cons. (a. 417) 108₁, Aug.
 XII cons. (a. 418) 117₂. — sacrae
 litterae eius: *ep.* 15 18 20 21
 22 25 26 31 33 35 37 38, oratio
 ad senatum: *ep.* 23, edictum ad
 populum: *ep.* 24; *non Honorii*
sed Gallae Placidiae sunt *ep.* 27
 et 28. — relationes *Symmachi* p. u.
 ad *eum* 14 16 19 34, preces
 presbyterorum ad *eum*: *ep.* 17
 Honorius (*episc. Dalmatiae*) 898₁₃
 486₂₅, episc. 898₁₂ 486₂₄. — *epistulae*
 ad *eum*: *ep.* 96 98
 Hormisdas *papa* 349₂₄ 498₂ 500₁₀ 502₁₆
 504₁₁ 510₂ 524₁₁ 529₂ 582₂ 584₂
 586₇ 540₁₄ 544₂₀ 545₁₉ 547₂ 549₂₈
 552₆ 558₆ 554₂₀ 556₅ 557₂ 560₁₈
 572₂ 586₁₄ 588₁₁ 589₁₆ 593₂₄ 594₂₁
 598₈ 600₂ 17 601₄ 17 602₂₄ 603₁₈
 604₂₂ 610₁₄ 615₁₅ 622₂ 624₁₆ 627₅ 20
 628₁₇ 629₁₀ 630₁₆ 631₁₁ 638₂ 634₇ 18
 635₂ 14 646₂₈ 647₁₂ 660₁₀ 661₅ 662₂
 663₂ 664₂ 665₂ 666₆ 668₁₅ 669₈
 24 680₂₁ 681₁₀ 26 690₁₇ 692₇
 693₂₂ 694₅ 696₁₆ 716₁₇ 722₂₀
 734₂ 738₁₀ 739₁₄, *papa* 501₂₁ 503₇
 508₁₈ 537₁₈ 558₂₁ 564₁₅ 586₂ 587₁₈
 619₂₀ 636₆ 644₆ 649₇ 650₂₂ 652₂
 657₂ 658₁₅ 670₂₂ 678₂₆ 695₅ 701₂
 740₂₂ 800₁₀, ἐπίσκοπος 578₃, *papa*
magnae Romae 610₂, *papa urbis*
Romae 522₄ 617₄ 659₁₀ 800₁₂ 801₂₅,
archiepisc. et patriarcha 499₁₀ 610₁₆
 710₂₇, *archiepisc. uniuersalis ec-*
clesiae (ἐκκομνηνός πατριάρχης)
 614₁₂ 616₂, *uniuersi orbis terrae*
patriarcha 565₂₁, *urbis Romae pon-*
tifex 715₆, *apostolicae sedis* *pro-*
batissimus pontifex *papa* 657₂₇,
primae archipontifex et papa urbis
Romae 614₃, *princeps episcoporum*
 522₁₁ 526₂₄; *ab Orientalibus epi-*
scopis dictus etiam *comminister*
 495₂ 522₁₁ 526₂₄ 591₆ 612₇, *com-*
ministrator 607₁₂ 637₆ 638₁₇ 640₄
 652₁₄ 667₁₂ 707₁₅ 741₂₀. — *epi-*
stulae eius *ep.* 106 108 110 112
 115 116 118 120—124 126—135
 137 140 142 144 145 148—158
 168 169—180 189 190 201—207
 209—211 219—221 226—229
 231 236—240, ad *eum* *ep.* 105
 107 109 111 117 119 125 136
 138 139 141 143 146 147 159—

- 167 181—185 187 188 191—200
208 212 213—218 222—225 230
232 233—235 241—243. — li-
bellus professionis fidei quem con-
stituit papa H. sedi apostolicae
dari a singulis episcopis Graeci-
arum: *App. IV, ep. 116^b, 159 § 3*
sqq., 89, 90
- Hosius v. Osius
- Huniricus tyrannus 328₁₀, Honoricus
rex Uandalicae nationis 391₁₅
- Hyginus episc. *Hispaniae* 27₂₀
- Hypatius episcopus *Ephesi* 229₁₀
321₂₆ 324₂₈ 327₂₂ 343₁₁ 344₁₉ 346₃₀
- Hyrcani 751₂₁
- Iaccheus v. Zacchaeus
- Iacob 361₅ 759₄ 14 16 27 760₇ 9 15
764₁₀ 18
- Iacobus apostolus 417₉, ille Iacobus qui
cum omnes utique iusti essent apo-
stoli proprie atque speciatim iusti
uiri praerogativam legitur adsecu-
tus 404₂₃
- Iacobus (*cod. V*: Iacob) adolescens
episcopis Afris scripta quaedam
Pelagii proferens 105₁
- Iacobus presb. *ab Anastasio et Pho-*
tio Cypolitanis Philadelphiam mis-
sus 287₁₄
- Iacobus: *quinque huius nominis* pres-
byteri *Secundae Syriae* 569₅ 26
570₁₀ 571₂ 11
- Ianuarius presb. *Romanus tituli Ue-*
stinae (cf. synod. a. 499 = Cas-
siodor. ed. Momms. 411, 2) 474₁₃
- Ibas 297₈ 14 19 298₆ 17 299₂ 5 12 17
300₂ 9 14 22 301₇ 17 20 23 302₃ 20 27
303₆ 8 13 19 25 304₅ 7 14 23 24 305₁ 6
9 25 306₇ 24 27 307₂ 12 20 308₂ 25
310₅ 13 25 317₂₁, episc. 299₂₀ 300₆
17 302₉ 305₂₇ 306₁₅ 307₁₀ 13 308₁₅
29 310₆ 9 317₂₇, sacerdos 305₂₈,
- Edessenae ciuitatis episc. 296₂₈
311₈. — *de Ibae epistula cf.* 296₂₈
sqq; *sententiae synodi Calchedo-*
nensis de Ibae negotio prolatae
297₁₈ *sqq.*
- Iconiensis metropolis 318₂₃
- Ichthyophagi (*haec forma retinenda*
erat, cf. Wilh. Schulze, Ortho-
graph. II p. XXIX) 748₂₇ 749₂
- Ida mons qui est in Phrygia 751₁₂
- Iechonias 770₂₇
- Iehu rex Israel 26₂
- Iephone 761₁₁ 20
- Ierusalem v. Hierusalem
- Iesus Naue 263₁₃ 19, Hiesu Naue
763₁₈; Iesus dicebatur etiam et
filius Naue 276₁₈. — liber Iesu
Naue 773₁₉
- Iesus 210₆ 211₆ 228₂₄ 255₈ 427₅ 665₁₀,
Christus Iesus 121₁₁ 188₉ 190₅
192₆ 11 196₁₄ 198₂₄ 212₁₁ 227₁
334₈ 417₅ 511₂₂ 562₁₉, Iesus Chri-
stus 170₁₇ 172₁₃ 178₈ 180₁₉ 192₁₉ 24
221₂ 21 226₂ 227₇ 228₈ 233₁ 240₁₁
241₂₅ 248₇ 249₁ 23 27 250₁₅ 251₇ 12
17 23 24 29 252₁₄ 28 257₂₇ 30 258₇
263₃ 271₁₂ 272₅ 8 15 16 277₁₆ 278₁
286₉ 296₄ 303₁₀ 304₅ 9 19 308₁₁ 17
323₄ 12 22 324₈ 326₃ 327₁₇ 328₃
338₂₃ 339₁₆ 21 22 340₂₆ 341₂₃ 24
344₆ 345₂₂ 29 346₃ 20 362₁ 365₉
407₇ 23 418₁₅ 471₂₂ 472₂₅ 473₁₁ 18
496₂₄ 497₄ 502₂₃ 512₁ 6 521₁ 538₂
553₂₃ 564₁₈ 593₂₂ 608₁₇ 639₄ 16
653₁₀ 655₃ 656₉ 14 668₂ 9 676₇
687₁₀ 705₄ 11 707₂₄ 711₃ 713₃ 12
715₂₁ 717₂₁ 720₂₄ 722₅ 728₂₉ 730₃
732₁₄ 735₆ 800₁₅, Iesus a Nazareth
266₂ 14 270₅, Iesus de Nazareth
269₂₆, homo Iesus 277₁₉ 24; Iesus
nomen saluatorem significat 276₁₄
- Ignatius martyr 162₈
- Illus u. c. cons. (*a. 478*) 139₁₅ 141₁₉

- 144₁₇ 146₂₁; post consulatum Illi
u. c. 149₁₇
- Illustris episc. 670₂₂. — *alius* In-
lustris episc. 688₂₀
- Illyricum 89₂₁, Hillyricus uicina Pan-
noniae 563₈, *gen.* Illyrici 85₁₀,
Hillyrici 559₆, *acc.* Illyricum 225₁₆
464₇ 487₁₃. — Hillyrii 563₁
- Indi 747₂₈ 748₃₂ 750₂₃, olim quippe
Indi in nouem regna fuerant dis-
parati... id est Alabastrorum...
748₂₃, Euilaeos autem dicunt in-
teriores Indos 748₄. — India 746₁₄
747₂₂ 748₁₄ 17 749₇ 750₂₂
- Indus fluuius 747₂₇
- Inlustris v. Illustris
- Innocentius (*I papa*) 92₂ 4 96₁₃ 97₁₇
98₁₉ 114₉ 438₂₃, papa 108₂₂ 110₁₂.
— *epistulae eius: epp. 41—44*
- Innocentius episc. *aut Ferentinus*
aut Forosempronensis aut Meua-
nas aut Tifernas Tiberinus (cf.
Cassiodori Mommseniani indicem)
474₉
- Insularum prouincia 714₂₆
- Iob 212₉ 403₂₃
- Iob presb. *Secundae Syriae* 571₉
- Iohannes apostolus 221₁₈ 292₅ 408₁₈,
apostolus et euangelista 420₇, euan-
gelista 405₁₉, sanctus 763₇; euan-
gelium secundum Iohannem 267₇
- Iohannes (*I papa*) senior 349₂₄
- Iohannes (*II papa*) 344₁₈, Romanae
sedis antistes 229₁₈ 343₁₀, archi-
episc. almae urbis Romae et patri-
archa 322₇ 344₂₆, episc. 320₁₄, frater
et consacerdos 328₈. — *epistula*
eius: ep. 84, epistulae ad eum: ep.
85, pag. 322₆ sqq. (= p. 344₂₈ sqq.)
- Iohannes episcopus *a. 519 ab Hor-*
misda legatus Constantinopolim
missus 594₂₁ 598₃ 599₂₃ 607₁₈ 610₅
627₅ 642₁₀ 649₈ 667₂₅ 671₁₀ 677₂
680₂₁ 683₅ 688₁₈ 689₃ 690₁₇ 25 692₇;
idem, non Iohannes Claudiopoli-
tanus (cf. Thiel. p. 943 n. 19),
intellegendus uidetur 658₂₀ 22 659₂
23 703₁₁. — indiculus qui directus
est a Iohanne *ep. 186, suggestiones*
eius epp. 213 217 223, epistulae
ad eum epp. 170 219 226 227
- Iohannes episc. Aegyptius 123₂
- Iohannes (*Talaia episc. Alexandri-*
nus) 151₂₁ 374₁₄ 17 19 375₁₅ 376₅
384₇ 387₂₂ 392₅ 784₂₀ 786₁₂ 799₁,
(presbyter et) oeconomus Timothei
Salophaciali 448₈ 13 798₂₉, episc.
448₁₅ 449₄ 12 452₇ 13 793₁₉ 20 21
798₃₃ 799₅ 800₂, episc. Alexandri-
nus 451₄ 14 799₁₇ 27, secundae sedis
antistes 373₆ 384₁
- Iohannes Antiochenae ciuitatis episc.
286₃₁, Antiochenus episc. 288₁₈,
Antiochenus 290₅, Antiochenus an-
tistes 305₂₃
- Iohannes Antiochenus 450₂ 449₁₆
794₂ 799₈, presbyter 450₁₃ 799₁₀;
(Apamenis episcopus ordinatus
450₁₄ 157₁₅ 794₁₃ 799₁₀; Antioche-
nam ecclesiam inuadit 450₁₆ 157₁₇
799₁₀); Tyriorum ecclesiae factus
praesidere 451₅ 157₁₄ 794₂₁ 799₁₈
- Iohannes episc. Attaliensis ciuitatis
714₁₉
- Iohannes episc. Claudiopolitanae ciui-
tatis 713₄ 714₁, episc. 709₄ 732₁₅
737₂₆ 739₂ 740₁₂, antistes 715₁₂. —
ceterum v. Iohannes episc. a. 519
ab Hormisda legatus Constantino-
polim missus.
- Iohannes (I) Constantinopolitanus
episc. quem Chrysostomum uocant
291₂₂, Constantinopolitanus 379₉
780₁₇, episc. 87₂₉, episc. Constan-
tinopolitanus 85₃. — exemplum sa-
erae Honorii ad Arcadium de persona

- sancti Iohannis episc. Constantinopolitani: *ep.* 38
- Iohannes (II *episc. Constantinopolitanus*) 591₈ 607₁₃ 612₇ (637₈) 638₁₇ 640₄ 650₁, Constantinopolitanus antistes 642₅ 683₂₄, Constantinopolitanae ciuitatis antistes 621₁₃, antistes nouae Romae 611₃, huius regiae urbis antistes 587₁₆, archiepisc. et patriarcha 652₁₈ 711₂₄, frater et coepisc. 628₂₃, episc. Constantinopolitanus 589₁₆ 591₄ 598₈ 600₂ 607₁₁ 612₅ 624₁₆ 627₂₀ 637₄ 638₁₈ 640₂, episc. Constantinopolitanae nouellae Romae 610₇, pontifex Constantinopolitanae ecclesiae 682₁₇. — relationes *eius*: *epp.* 146 161 182 183 184, libellus: *ep.* 159; *epistulae ad eum*: *epp.* 145 150 151 169 171
- Iohannes Egeota qui aduersus... Calcedonensem synodum multas ut Nestorianus blasphemias euomuit 706₁₉
- Iohannes (*episc. Euroeus*) 527₁, episc. Euroeus 528₁₂
- Iohannes (*episc. Hierosolymitanus*) 97₁₇ 103₁₁, episc. 97₁₂. — *epistula ad eum*: *ep.* 43
- Iohannes episc. ecclesiae Marsorum 318₁₉
- Iohannes Maxentius v. Maxentius
- Iohannes (*episc. Nicopolitanus*) 522₁₁ 527₂₀ 531₂₁, Nicopolitanae ciuitatis (uel urbis) antistes 545₃ 554₂₀, episc. 556₁₁ 557₂₇, episc. Nicopolitanus 522₈ 524₁₁ 532₈ 534₂ 536₇ 630₃ 632₆, metropolitanus 533₁₇. — relatio *eius*: *ep.* 117, *epistulae ad eum*: *epp.* 118 121 123 124
- Iohannes episcopus aliquis Orientis 628₁₁
- Iohannes episc. Olympinae ciuitatis 714₂₁
- Iohannes episc. Scopinae ciuitatis 224₂₇
- Iohannes episc. Sebastiae 301₁
- Iohannes archimandrita *Secundae Syriae* 571₂₁
- Iohannes presbyter *Romanus tituli Pammachi* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 412, 19*) 474₁₆
- Iohannes: *unde viginti huius nominis presbyteri Secundae Syriae* 568₂₈ 29 569₅ 7 15 21 25 30 31 570₁₂ 18 19 20 28 571₁ 4 6 11 13
- Iohannes diaconus *Iohannis episc. Nicopolitani* 534₃
- Iohannes: *septem huius nominis diaconi Secundae Syriae* 568₁₇ (diaconus et dispensator), 569₁ 21 570₁ 14 29 571₁₇
- Iohannes monachus *Scythia* 645₁ 648₂₄
- Iohannes a monachis *Secundae Syriae Constantinopolim missus* 567₈ 621₂₅
- Iohannes catholicus *Thessalonicae a. 519 occisus* (690₁) 692₈
- Iohas episc. Aegyptius 123₃
- Iordanes *flumen* 242₂₀; *accus. Iordanen* (cf. *Tac. hist. V 6*) 762₁₃ *sed dubito an recte, nam Iordanem* 762₅ 16
- Ioseph *filius Iacob* 759₁₀ 12 22 760₄ 11 19 761₁₄ 26 762₁ 9 17 763₄ 11 764₂₈ 765₁ 1 10 21 23 25 27 766₂ 3 5 767₄ 25 30 768₃ 15
- Ioseph: Sara filius Ioseph 761₁₂
- Iouianus imperator 20₂₂
- Iouinus consul (*a. 367*) 4₉
- Iouinus presb. *Romanus tituli Aemilianae* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 412, 16*) 474₁₆
- Irenaeus episc. *Italicus* (*a. 495*) 474₃
- Isaac v. Hisac

- Isabeni 748₂₆
 Isachar *filius Iacob (seu tribus ex eo nominata)* 759_{12 21} 760_{3 10 17}
 22₃₀ 761_{12 22 28} 762_{9 20} 763_{4 10} 766
 15 767_{3 15 24} 768_{3 15}
 Isacius: *quattuor huius nominis presbyteri Secundae Syriae* 569_{23 28}
 571_{5 25}
 Isaias v. Esaias
 Isauria 10₁₇ 11₂₆ 714₂. — Isaurus 442₂
 Isidorus presb. *Alexandrinus* 449₂
 Isidorus archimandrita *Secundae Syriae* 570₁₉
 Israel (Israhel) 26_{2 9} 40_{13 14} 196₁₇
 266₂₄ 267₉ 279₁₈ 543₁₇ 547₂₇ 665₂₄
 686₂₃ 718₂₀ 766₈ 769₃ 770₁₇ 771₇,
 filii Israel 757₂₇ 758_{2 7 19 21} 760₁₃
 14₂₁ 761_{19 25} 764₂₅ 765₂₉ 766₂₈ 767
 20₂₉ 768₂₇ 769₁, seniores Israel
 770₁, terra Israel 762_{4 14} 770_{9 11}
 771₁₅, tribus Israel 761₉ 767₁₂,
 (Israel *numquam declinatur nisi quod uno loco* 543₁₇ *legitur abl.*
Israhele). — Israeliticus hostis
 541₁₃, populus Israeliticae genera-
 tionis 257₅, Moyses et Aaron duces
 dei uerae culturae Israeliticae
 nominati 711₁₃
 Italia 4₂₅ 32₂₇ 57₂₂ 74₁₀ 87₁₉ 89₁₇ 90₁₅
 114₇ 159_{2 5} 234₂₂ 391₂₀ 396₁₉
 457₃ 631₁₃ 672₂₀ 673₄ 678₂₁ 715₁₀
 790₁₆
 Iudaea terra 770₄. — *urbs*: nunc au-
 tem Sicima Neapolis appellatur,
 ciuitas opulentissima Palaestino-
 rum, tunc autem Samaria dicebatur
 atque Iudaea 769₂₂. — Iudaeus
 336₂₉ 407₂₃, Iudaei 256₁₂ 259_{22 25}
 260₁₂ 263₂₀ 265_{16 17 21 (23)} 368₁
 538₈ 771₄, captiuitas Iudaeorum
 769₂₇, seniores Iudaeorum 769₂₇. —
 Iudaice 323₁ 324₂₇ 325₂ 345₁₉ 347₂
 9. Iudaica adoptio 254₁, Iudaicus
 intellectus 292₆
 Iudas *filius Iacob seu tribus ex eo*
nominata 759_{3 5 11 21} 760_{2 10 17 22}
 29 761_{11 20 26} 762_{9 16 18} 763₉ 766₁₅
 (767₃ *ubi tamen non Iuda restitu-*
ere debebam sed Iudas qua nomi-
natiui forma Epiphanii interpres
semper utitur) 767_{15 22} 768_{2 15}. —
populum significat: 259₂₃, et tunc
 homo Iuda cum totam gentem . . .
 nominaret 428₁₀, reges Iuda 735₁₁
 Iudas *Machabaeus* 576₆
 Iudas *Iscariotes* 211₁₉, apostolus 427
 22. praeuicator 475₂₀ 477₁₀
 Iuliana Anicia *Pompei consobrina*
 (cf. *Hist. misc. XVII 11*) 615_{14 15}
 635₂ 657_{25 27}. — *epistulae eius*:
 164 198, *ad eam* 179
 Iulianus *imperator* 20_{17 22}
 Iulianus praefectus annonae 8,
 Iulianus episc. eccl. Cingulanae 818₃₀
 Iulianus 527₂, episc. Dodones 528₂₀
 Iulianus *Pelagianus episc. Eclanensis*
 (cf. *Migne P. L. 48, 214 sq.*) 859₈
 Iulianus presbyter *Romanus* 475₂,
sine dubio unus ex eis, qui sub-
scribunt synodo a. 499 (tituli
Anastasiae = Cassiodor. ed.
Momms. 414, 50; tituli Anastasiae
= ibid. 414, 61)
 Iulianus *sex huius nominis presbyteri*
Secundae Syriae 569_{8 16} 570_{19 26}
 571_{4 17}
 Iulianus diaconus et archimandrita
Secundae Syriae 571₁₂
 Iuli basilica trans Tiberim 211_{21 27}
 Iulius episc. (a. 417) 92₆
 Iulius Puteolanus episc. 442₂ 796₂₃
 Iunius Quartus Palladius 96₁₁
 Iustiniana ciuitas natalis *Iustiniani*
 conscia 338₆
 Iustiniana Kartago 328_{10 14}

Iustinianopolis: ciuitatis Hadrumetinae quae etiam Iustinianopolis dicitur concilii Byzaceni 319₁₁

Iustinianus Augustus

1) ante principatum: 502₂₀ 593₂₄ 614₂ 619₆ 644₄ 645₁₀ 648₁₂ 659₉ 11 679₂₁ 683₁₃ 715₆, illustris 601₁₇ 633₂ 646₂₃ 647₁₂ 655₂ 665₂ 666₈, uir illustris 669₁₇ 693₁₂ 743₂, comes 614₁, u. c. cons. (a. 521) 741₁₆, magister militum 696₇. — *epistulae eius*: *epp.* 147 162 187 188 191 196 200 235 243, *ad eum epp.*: 148 154 189 190 206 207

2) imperator 338₁₄, piissimus et Christianissimus princeps 356₂₁, Augustus 229₄ 230₁₉ 320₁₃ 333₂₁ 342₂₃ 348₂, perpetuus Augustus 320₉, perpetuus Augustus III. cons. (a. 533) 325₁₁ 347₁₈, uictor I. pius felix inclitus triumphator semper Augustus 322₆ 344₂₅, imperator Caesar Flavius Iustinianus Alamanicus Gothicus Francicus Germanicus Anticus Alanicus Uandalicus Africanus pius felix inclitus uictor ac triumphator semper Augustus 338₁₇ 344₇. — *epistulae eius*: 322₆ *sqq.* (= 344₂₅ *sqq.*), 344₆ *sqq.*, *ep.* 89; *ad eum epp.* 82—84 88 91 92

Iustinus Augustus 586₁₄ 587₁₆ 588₁₁ 594₂₁ 610₁₄ 622₂ 636₅ 649₇ 650₂₂ 658₁₄ 15 660₁₀ 661₅ 670₂₂ 701₂ 716₁₇ 734₂ 740₂₃, perpetuus Aug. cons. (a. 519) 610₁₁ 671₇, princeps 613₁₆ 628₁₆ 629₁ 652₂₁, uictor I. pius felix inclitus triumphator semper Augustus 610₁₅, deo amabili ac piissimo imperatori ex deo Augusto et principi Iustino 703₂₅. — *epistulae eius epp.* 141 143 160

181 192 193 199 212 232 241, *ad eum epp.* 142 144 149 168 201 202 232* 236 238

Iustinus iunior u. c. cons. (a. 540) 356₂₅

Iustinus episc. *ficticius* 182₆, episc. prouinciae Siciliae 186₂₀. — *ficta eius epistula ep.* 73

Iustinus diac. *Possessoris episc. Afri* 695₂ 696₂

Iustinus presb. *Romanus tituli Pudentis* (cf. *synod. a.* 499 = *Cassiodor. ed. Momms.* 411, 12) 474₁₅

Iuuenalis 306₁₄ 307₅, episc. 307₃, Hierosolymitanus 441₁₈, Hierosolymitanus episc. 298₂₇

Kalendion v. Calendion

Laodicia Frygiae 301₁₆. — Laudicensis 351₁₈

Largus 82₁₆ 17, proconsul *Africae* 81₂₂. — *epistula eius*: *ep.* 36, *ad eum*: *ep.* 35

Larissa 300₁₁

Lateranensis basilica 3₁ 76₅ 79₄ 18, ecclesia 59₂₁ 63₂₃ 77₁₈

Latinus patricius 129₂₀

Latinus sermo 469₂₃, textus 470₂₈; Latina epistola 470₁₅; prouinciae Latinae linguae 234₂₃; de Latino translatae 168₂₃, in Latinum transferentes 168₂₄

Laurentius martyr 679₂₃, Laurentii craticula 680₇

Laurentius: *duo huius nominis episcopi Italici* 474₈ et 474₁₂; *paucis annis post alibi commemorantur Laurentii episcopi quattuor Bergomas Bouianensis Mediolanensis Trebeas* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*)

Laurentius episc. de Lignido 225₉

- Laurentius: *tres huius nominis presbyteri Romani* 474₁₃ 18 19, *ex quibus duo subscribere videntur etiam synodo a. 499, scilicet archipresbyter tituli Praxidae (Cassiodor. ed. Momms. 410, 1) et presbyter tituli s. Laurenti (ibid. 414, 59)*
- Lazarus *episc. Gallus* 100₁₅ 20 104₆ 27 107₈
- Lemneos *presb. Secundae Syriae* 570₂
- Leo (*imperator*) 126₁₆ 127, 132₈ 134₁₅ 137, 445₁₅ 512₂₀ 515₂₃ 716₅ 792₂ 797₂₄, Augustus 117₆ 312₂₃ (praefatus uenerabilis Augustus 313₁₃), imperator 446₁₄ 792₁₉ 794, 798₈, princeps 134₁₇ 350₂ 389₁₂ 450₇. — *epistula ad eum: ep. 51*
- Leo (I *papa*) 127₈ 132, 134₁ 138₈ 222₄ 234₁ 311₂₀ 22 312₂₁ 315₁₁ 339₁₃ 341₁₅ 349₂₉ 350₂₀ 355₂ 356₈ 438₂₄ 553₁₇ 590₅ 597₁₃ 599₆, *episc.* 117₅ 119₆ 120₈ 121₂₄ 123, 539₁₇, *archiepisc.* 298₂₂ 300₂₈ 306₁₂, *archiepisc. Romae* 298₁₀, *archiepisc. urbis Romae* 592₈, *papa Leo* 232₂ 290₁₅ 293₁₁ 294₂₂ 302₁₆ 311₆ 10 28 312₇ 11 313₁₃ 314₄ 342₁₆ 350₁₂ 352₂₉ 354₁₈ 388₂₂ 389₄ 390₂₁ 442₆ 513₁ 515₂₅ 28 516₁₄ 25 517₃ 29 518 22 31 519₂₄ 520₅ 521₂₃ 590₃ 597₄ 644₁₇ 653₂₉ 676₂ 18 28 678₂₇ 29 685₂₄ 686₄ 718₁₁ 722₉ 737₁₃ 795₇ 796₂₈ 801₁₆, *papa urbis Romae* 609₁₇, *pater* 566₁₆, *Romanus pontifex* 716₄, *apostolicae sedis praesul* 349₁₉ 339₄ 469₁₃, *uerus praesul Romanae ecclesiae* 523₂₁, *idem antea acolitus* 112₁₉. (*horum locorum plurimis agitur de Leonis ad consilium Chalcedonense epistulis.*) — *epistulae eius: epp. 51—55*
- Leo (a. 519) 641₁₁
- Leontius u. s. 672₁₇
- Leontius *Ursini erroris consors* (52₂₅) 54₃
- Leontius *monachus Scythia* 645₁ 648 25, *qui se dicit parentem esse magistri militum (i. e. Uitaliam)* 675₂₈ (cf. *Loofs, Leontius von Byzanz = Texte u. Untersuch. ... hrsg. v. O. v. Gebhardt u. A. Harnack III 1/2*)
- Leontius *diac. Secundae Syriae* 568₂₅
- Leui *filius Iacob seu tribus ex eo nominata* 759₃ 11 21 760₂ 10 17 761₂₆ 762₉ 20 27 763₁₀ 764₂₀ 766₁₄ 24 26 767₆ 7 16 25 30 768₂ 15. — *Leuitae* 582₁₃
- Lia *uxor Iacob* 759₈ 8 19 28 764₁₂
- Libeni 748₂₆
- Liber: *templum Liberi patris apud Indos* 750₂₃
- Liberatus *diaconus Carthaginiensis* 329₁₅ 331₁ 333₉
- Liberius *papa* 1₁₁ 13 17 2₁ 4 5 7 15 18 19 22, *episc.* 1₁, *Romanus episc.* 1₈. — *quae gesta sunt inter Liberium et Felicem episcopos: ep. 1.* — *basilica Liberii* 3₁₀ 30
- Libya 748₇ 749₁₈ 750₁₀ 755₁ 3
- Libyrtinum *oleum* 747₇
- Licinius 688₂₂, *comes* 689₆ 7, *comes scolae* 688₂₀
- Lignidus 225₉ 618₁₇ 672₁₃ 673₁₃. — *Lignidensis* 617₂, *Lychnidenses (cod. V: Lychidnenses)* 674₁₃
- Lippiensis (?) *ecclesia* 319₂₄
- Litorius *presb. Romanus (cf. Cassiodor. ed. Momms. 443, 19)* 474₁₉
- Liuius 457₆, *orator* 456₂₄
- Loth 25₂₆
- Lucas *euangelista* 250₈, *euangelium secundum Lucam* 254₁₅
- Lucas *presb. Secundae Syriae* 569₁₈
- Lucensius *episc. tenens locum sedis*

- apostolicae in synodo Calchedonensi 297₁₆
- Lucianus episc. eccl. Meletensis (?) 319₂₀
- Lucianus episc. *Tarquiniensis* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₀
- Lucifer Caralitanus 1₉, Caralitanae ciuitatis episc. 12₁₃, confessor 23₂₇ (martyr et confessor 24₉, ab aduersariis magus dictus 32₇); 12₁₃ 30₁₇ 32₁₇, exilium Eleutheropolitanae ciuitatis patitur 39₁₈ 19 22 24 40₂, ipse et doctrina eius defenduntur 31₁₀ 27 32₁₅, de quarto exilio Romam pergens 23₂₃, (quattuor exilia eius 32₆), admiratur illum Gregorius 32₁₁, (*Athanasius libros eius praedicat* 31₂₂, in *Graecum stilum transtulit* 31₁₉). — Luciferiani 30₁₈ 31₁
- Lucina: periuri uero in Lucinis Damasum sibi episcopum expostulant 2₂₂
- Luciosus episc. *Hispaniae* 27₂₀
- Lupercalia 453₁₅ et passim in tractatib. Gelasii aduersum Andromachum et ceteros Romanos qui Lupercalia secundum morem pristinum colenda constituunt (*ep.* 100). — *gen.* Lupercaliorum 457₁₈ 458₁₇ 459₁₉, *abl.* Lupercalibus 460₁₄ 463₂₀
- Lupicinus consul (*a.* 367) 4₉
- Lupus diaconus *Ursini socius* 2₁₉ 3₉ 4₉
- Lybia 453₃
- Lychnidenses v. Lignidus
- Lycia 300₁₈, prouincia Lycia 714₁₈ 22 24
- Lydia 301₁₉ 443₁₆, prouincia Lydia 715₂
- Macarius diaconus 464₁₃
- Macarius presbyter *Romanus Luciferianus* 28₁₅ 29₃ 8
- Macedonius (I) episc. *Constantinopolitanus* 184₁₄ 371₁₈ 777₉. — Macedonianus 391₁, haeresis Macedoniana 233₁₁
- Macedonius (II) episc. *Constantinopolitanus* 517₂₂ 620₁₉
- Macedonius <diaconus> et archimandrita *Secundae Syriae* 571₁₉
- Machabaei 576₆
- Machi 761₁₇
- Madusius 129₂₁
- Magnus cons. (*a.* 460) 119₃ 120₃ 121₂₂ 122₂₈ 124₉
- Magnus u. c. cons. (*a.* 518) 586₁₂ 588₉
- Malchus presb. *Secundae Syriae* 568₂₄
- Manasse tribus 760₂₄ 761₂ 15 22 762₁₅ 17 763₁₀ 766₂₂; *nom.* Manasses 767₅, *acc.* Manassen 766₂₃ 767₂₃, Manassem 767₂₈
- Manes 580₁₁ 687₁₅; cf. etiam Manichaeus
- Manichaeus (= *Manes*) 166₄ 172₉ 184₅ 252₂₅. — Manichaei 88₁₆ 91₂₂ 190₂₁ 196₁₁ 221₄ 252₂₅ 553₂₀, Manichaeus 198₃ 202₉, Manichaea militia 492₆
- Maras: duo huius nominis diaconi duoque presbyteri inter monachos *Secundae Syriae* subscribunt 569₂₇ 570₂₁ 570₉ 571₃
- Marcellinus presbyter *Luciferianus* 5₂ 44₂₀, sacerdos 45₃; *Marcellini et Faustini libellus* de confessione uerae fidei et ostentatione sacrae communionis et persecutione aduersantium ueritati (cf. 5₃) *ep.* 2; *Theodosii I de eis ad Cynegium rescriptum ep.* 2^a
- Marcellinus: duo huius nominis presbyteri *Romani* 474₁₈ 19, e quibus alter fuisse uidetur tituli Iuli (cf. *synod. a.* 499 = *Cassiodor. ed. Momms.* 412, 28)

- Marcellinus subdiaconus ecclesiae Carthaginensis 111₁₇, subdiaconus 116₁₇
- Marcellus: Marcelli ecclesia Romana 60₈
- Marcellus presb. *Secundae Syriae* 570₈
- Marcellus diaconus *Secundae Syriae* 570₁₄
- Marciana ciuitas prouinciae Lyciae 714₂₃
- Marcianus (*imperator*) 126₁₈ 127_{134, 14} 137₄ 512₂₀ 515₂₃, *imperator* 290₁ 544₇ 797₄, *princeps* 444₆ 445₈ 791₁₃ 797₁₈, *eiusdem* (*sc. Cypolitanae*) *princeps ciuitatis* 388₁₉
- Marcianus 710₂₈, *episc. Chalcedonensis ciuitatis* 714₃
- Marcianus *episc. Marcianae ciuitatis* 714₂₃
- Marcianus presb. *Romanus tituli sanctae Caeciliae* (*cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 411, 3*) 474₁₃
- Marcion 252₂₅. — Marcionistae 176₂₃ 221₄ 252₂₅
- Marcus euangelista 128₁₇ 131₂₆ 469₂, *apostolus et euangelista* 140₁₇, *Petri discipulus* 469₂₉. — *sancti Marci basilica Thessalonicensis* 689₂₀
- mare rubrum 748₂₁
- Maria 172₁₅ 17 221₈ 226₆ 238_{30 31} 239₂ 245₁₄ 272₂₂ 273₂ 6 10 14 17 274_{2 13 19} 275_{3 8 10} 278_{15 20} 302₂₈ 303_{5 17} 305₁₁ 323_{8 26} 324_{3 10} 345₂₄ 346_{6 19 21} 440₉ 471₂₅ 472₂₆ 511₁₄ 588₁₃ 580₇ 687₁₉ 654₂₀ 656₁₀ 686₃₀ 687_{2 4 5} 710₁₀ 711₈ 715₂₁ 719₂₁ 730₁ 796₃. *appellatur*: *beata, gloriosa, sancta, dei genetrix, uirgo, uirgo beata, uirgo gloriosa, uirgo sancta, uirgo theotocos* (471₂₅)
- Maro: archimandrita sancti Maronis 568₁₆
- Marsorum ecclesia 318₁₉
- Martha soror Lazari et Mariae Magdalenae 260₁₃
- Martinianus *episc. Ostranus* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₆
- Martinus presb. *Romanus tituli Cyriaci* (*cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 412, 21*) 474₁₇
- Martyrius *episc. Antiochenus* 450₁ 794₃
- Martyrius *episc. Terracinensis* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₇
- Martyrius *diac. Alexandrinae eccl.* 142₁₈
- Massagetae 752₁
- Massilia: Massiliensis 104₃
- Matthaeus euangelista 261_{6 18}, *euangelium secundum Matthaeum* 270₁₉
- Matthaeus 527₁, *episc. Butroiti* 528₁₄
- Mauritius *monachus Scythae* 645₁
- Maxentius (*i. e. Iohannes Maxentius monachus Scythae*) quod sub abbatis uocabulo dixit se congregationem habere, si interrogetur aut cum quibus monachis uixit aut in quo monasterio aut sub quo abbate monachus factus est, dicere non potest 687₁₉
- Maxentius presb. *Romanus* 474₁₅ (*cf. Cassiodor. ed. Momms. 401, 5*)
- Maximianus *episc. Subaugustanus ut uidetur* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₀
- Maximinus 54₂, *uicarius urbis Romae* 53_{6 14}. — *edictum ad eum*: *ep. 12*
- Maximinus *episc. Italicus* (*a. 495*) 474₆
- Maximus tyrannus 88₁₅, *uictor magnus Maximus perpetuus triumphator semper Augustus* 90₂₂. — *epistulae eius*: *epp. 39 40*
- Maximus Antiochenus *episc.* 298₁₃

- Antiochenae ciuitatis episc. 298₁₅,
 Antiochenus 302₂₁
 Maximus de Neapoli Campaniae 13₁,
 sanctus 23₂₀, sanctus uir... episc.
 23₁₅, episc. et martyr 23₂₈
 Maximus diac.: Proclus in epistola
 ad Maximum diac. 289₅
 Mediolanum 48₈ 387₁₈ 784₁₅. — Me-
 diolanenses 12₂₁, Mediolanensis ec-
 clesia 390₁₈
 Melcham v. Elisama
 Meletensis ecclesia 319_{18 20}
 Meletius episc. Larissae 300₁₁
 Melitene (provinciae Armeniae cf.
Hierocl. 703, 7): episc. Melitenus
 301₂ (ἐπίσκ. Μελιτηνῆς *textus Grae-
 cus*)
 Melitiani: Oxyrynchi 36₁₃
 Memphis: aedes Asclepii quae sic
 appellatur in Memphi Aegyptia
 752₁₅
 Menas (episc. Constantinopolitanus)
 354₈, presb. et xenodocus 340₂₁,
 342₁₃, episc. 315₂₀, coepisc. 351₁₁,
 Constantinopolitanus episc. 232₁₈
 315₁₈ (340₂₂), Constantinopolitanae
 archiepisc. ciuitatis 356₂₂. — li-
 bellus eius: *ep. 90, epistula ad
 eum: ep. 93*
 Menas diaconus et archimandrita *Se-
 cundae Syriae* 571₂₂
 Menas ecclesiae Romanae notarius
 628₂₀
 Mercurius episc. aut Gabinas aut
 Sutrinus (cf. *Cassiodori Momm-
 seniani indicem*) 474₈
 Mesopotamia 759₁₄
 Methymnensis ciuitas 714₁₅
 Michahel 761₁₆
 Milesia ciuitas 714₁₁
 Misenus 156₁₄ 157₂₁ 452₈ 474₂ 475₈,
 11 13 476_{17 19} 477_{2 12} 478₁₅ 479₄
 484₄ 436₁₈ 800₄, episc. Cumanus
 291₈, Cumanae ecclesiae episc. 451₁₂,
 799₂₄. — *suspensio eius: cf. ep. 70,*
gesta de absolutione Miseni: ep.
103
 Molensis episc. *Centumcellensis (cf.*
Cassiodori Mommiseniani indicem)
 474₁₀
 Monimus diaconus *Secundae Syriae*
 569₂₀
 Mopsuestia: Mopsuestenus 286₂₄ 287₁₀,
 289_{7 18 21} 290₇ 292₂₃
 Moses 761_{8 25} 767_{11 29}, Moyses 541₁₃,
 686₂₂ 711₁₂ 758₂₂ 768₁₁; *gen. Mo-
 sae (Mose) 251₂₈ 263_{11 18}, Mosi (id
 quod temere mutauit in Mosis) 763₁₈,
 Moysi 770₂₅; dat. Mosi 751₁ 758₁₇;
 acc. Mosen 251₂₅ 263₁₂, Moysen*
403₁₂ 564₂₈; abl. Mose 276₁₈, Moysae
721₁₉
 Moyses v. Moses
 Mucimus presb. *Secundae Syriae*
 569₃
 Mursinense oppidum 89₂₃
 Musaeus episc. Aegyptius 123₃
 Myrorum Lyciae episcopus 300₁₅
 Naason filius Aminadab 760₂₉
 Naisitana ciuitas 319₅
 Nathan propheta 390₁₅ 786₃
 Nathan: tribus domus Nathan (*Za-
 char. 12, 13*) 762₂₈
 Nathanahel filius Sogar 760₃₀
 Nathanahel Iesu discipulus 260₁₁,
*gen. Nathanahel 267₈, abl. Na-
 thanahele 267₁₃*
 Naue: 1) Auses filius Naue 761₁₃. —
 2) Iesus Naue v. Iesus
 Nazareth 266_{2 14} 269₂₈ 270₅
 Nazianzenus 110₁₁
 Neapolis Campaniae 13₂ 23₂₄, ciuitas
 Campaniae 23₁₉. — Neapolitani in
 Campania 13₁₂
 Neapolis: nunc autem Sicima Nea-

- polis appellatur, ciuitas opulentissima Palaestinarum 769₂₁; mons qui contiguus est Neapoli 772₂₄
- Nebaz Tharchar dea *Euaecorum* 772₈
- Neocaesaria 301₅
- Nepos quidam episc. Aegypti 292₂, episc. 292₃, libri quos N. reliquerat 292₈ 12
- Neptalim *filii Iacob seu tribus ex eo nominata* 759₆ 11 18 760₅ 11 18 24 761₆ 762₁ 11 20 763₄ 764₉ 766₂₅ 767₂₅ 768₄ 18 18 (neptalin *cod. V*: 762₁ 11 766₂₅ 767₂₅) *abl.* Neptali 761₁₆ 23 763₁₀
- Nerigel dea *uirorum Chuth* 772₇
- Nero imperator 747₆; 747₈ 20 748₁₉, *mons ab eo rigatus ep. 244 § 12 sq. 19*; uocatum fuisse Neronem quendam memorant antiquum artis pinariae scientissimum 747₁₃. — Neronianus lapis 747₃ 5 16 22; aliquos enim (*sc. smaragdus*) Neronianos uocant 747₃, eo... modo quo diximus de Neronianis et de Domitianis aduertendum est 747₁₇
- Nestorius *episc. Constantinopolitanus* 132₂₀ 133₁₂ 158₁₃ 166₇ 184₇ 16 202₂ 214₃ 5 21 233₁₆ 25 287₁₃ 293₁₈ 20 23 29 294₃ 4 295₆ 9 296₂₃ 299₁₃ 17 20 300₁₈ 24 302₁ 3 6 27 29 303₄ 7 8 12 13 15 25 304₂₂ 26 305₂ 3 6 10 306₁₀ 310₂₄ 311₃ 4 317₂₅ 27 323₁₃ 324₂₇ 326₁ 345₃₁ 347₃ 350₃ 371₁₈ 440₄ 5 441₈ 442₉ 443₃ 4 7 469₁₉ 20 471₁₅ 16 472₈ 488₁₃ 497₄ 511₁₃ 515₂₆ 520₆ 521₇ 525₂₃ 531₁₁ 538₂₄ 539₁₂ 541₁₇ 559₉ 561₁ 564₅ 580₄ 686₁₅ 687₁₃ 717₁₂ 728₂₈ 777₁₀ 795₂₁ 22 796₁₆ 28 797₁, Constantinopolitanus episc. 568₉, Constantinopolitanae ciuitatis (urbis) episc. 339₂₅ 341₂₇ 608₂₃ 801₂. — Nestorianus 196₂₇ 202₁₀ 443₂ 5 706₂₁, Nestoriani 196₁₂ 677₂₀ 686₁₄ 704₂₀;
- Nestoriana haeresis 303₂₂ 349₂₅ 469₁₅ 676₂₃ 795₄, N. dogma 121₇ 293₂₇
- Nicaea 9₆ 19 10₁₉ 159₁₂ 208₁₁ 214₂ 7 233₆ 307₁₇ 313₉ 324₁₈ 339₃ 341₅ 346₂₉ 444₆ 523₈ 539₉ 591₁₅ 608₉ 797₅ (*omnibus locis agitur de synodo Nicaeae habita*). — Nicaena ciuitas 713₂₃. — Nicaeni canones 389₈, N. concilium 148₁₆ 316₁₉ 328₂₄, N. conuentus 371₁₅ 777₁, N. synodus 158₁₂ 231₁₀ 236₂₈ 293₁ 303₂₁ 317₆ 9 349₂ 350₁₈ 354₁₃ 372₆ 446₉ 471₁₀ 609₆ 777₁₈ 792₁₄ 798₁. — Nicaena (*sc. synodus*) 653₁₄. — Nicaena uasa aenea 747₉
- Nicomedia 300₂₀ 306₅. — Nicomediensis ciuitas 713₂₄, ecclesia 306₃
- Nicopolis 533₆. — Nicopolitanus episcopus 522₈ 524₁₁ 532₈ 533₇ 534₂ 536₇ 556₂₀ 557₂₁ 563₁₂ 630₃ 632₉, diaconus 556₆; Nicopolitana ciuitas 545₄, urbs 554₂₁, ecclesia 556₁₂ 557₄ 24. — Nicopolitanus *subst.* 558₁₃, Nicopolitani 522₂₃ 524₃ 527₂₅ 564₁₀
- Nicostratus episc. 627₂₁ 628₁₇ 629₂₃ 632₅ 651₁₅ 661₁₄ 662₂₀ 663₅ 666₂₆ 669₈ 670₉ 692₂₁. — *epistulae ad eum epp. 172 210*
- Nilus presb. Alexandrinae eccl. 142₁₇
- Noe 25₂₃
- Nola: episc. Nolanus 71₂₀
- Nomentana ecclesia 319₂₂
- Nonnus episc. *Edessae* 298₁ 12 23
- Nonnus diaconus et archimandrita *Secundae Syriacae* 571₁₄
- Nuatus episc. *Africanus* 73₂₄. — *epistula ad eum data: ep. 28*
- Numana ecclesia 320₁
- Nunechius episc. Laodiciae 301₁₆
- Oasis: *acc.* Oasam 450₇ 794₈. — Oasitanum exilium 440₇ 796

- Occidentales 10₁₇
Oceanus 748₉, 750₉; occidentalis 750₉
Odouacer 391₁₉
Odyssipoma ciuitas 14₃₀
Oenoanda ciuitas prouinciae Lyciae 714₁₇
Olybrius 50₁₄, 52₁, praef. urb. (a. 368/370) 50₈, 51₁₈, clarissimus atque illustris uir 51₈. — *edicta ad eum: epp. 8 10*
Olympina ciuitas prouinciae Lyciae 714₂₁
Opilio presb. v. Apellio
Oriens 352₂₉, 384₁₄, 386₁₆, 387₁₁, 392₁₃, 396₁₈, 446₁, 461₆, 479₇, 598₁₈, 651₁, 663₂₆, 703₇, 708₂₀, 781_{18 22}, 783₁₈, 784₉, 786₂₀, 790₁₄, 792₉, 797₃₀; in Orientis parte 769₃, in partibus Orientis 19₂₀, 547₂, 586₁₉; Orientis princeps 85₂, 535₆, imperium 622₁₀, prouinciae 127₈, ecclesia 158₁₈, ecclesiae 125₁, 384₁₈, episcopi 127₁₆, 134₁₆, 394₂, 444₁₀, 516₇, 788₈, 797₆. — Orientalis dioecesis prima 741₂₆, ecclesia 624₂₇, ecclesiae 397₉, 542₈, 561₃, episcopi 305₂₄, 307₂₅, 308₁₃, 310₂₈, 373₁₆, 395₈, 656₇, 788₂₇, pars 601₂₈, partes 590₁₈, 605₁₀, 639₁₀, synodus 148₁₉, 286₃₂, 290₅, 379₆, 780₁₄, tractus 322₁₅, 345₇, urbes et ecclesiae 701₁₈. — Heraclida Orientalis 46₅. — Orientales 10₁₆, 114₁₀, 294₁₂, 309₃, 481₄, 482_{5 10}, 542₂₇, 642₃, 655₁₈, 709₁₃
Origenistae 41₁₈
Ostia 29₁₇. — Ostiensis episc. 64₁₈
Osius (Ossius *cod. V*) 15_{3 11 13 18 22 23 28}, 16_{1 3 5 13 18}, 17₂, 18₆, 32₁₃, de Corduba 15₁
Oxyrynchus 33_{10 11 20}, 38₄
Ozias rex Iuda 582₁₉
Palaestina 36₂₉, 38₁₃, 39₂₁. — Palaestini 769₂₁
Palladius v. Iunius Quartus Palladius
Palladius episc. *Sulmontinus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₇
Palmantius episc. Oenoandae ciuitatis 714₁₇
Palmatia 604₂₃
Pamphilus: Eusebii cognomento Pamphili 291₂₉
Pamphilus episc. Abydorum *ficticius* 200₂, 204₂₅. — *ficta eius epistula: ep. 76*
Pannonia 563₈
Panulius episc. Aegyptius 123₃
Paphnutius episc. Aegyptius 123₃
Parma: Parmensis episcopus 55₂₀
Paschasius episc. tenens locum sedis apostolicae in *synodo Calchedonensi* 297_{16 17}
Paschasius episc. ecclesiae Altinae (Aletrinae?) 319₁₆
Paschasius episc. *Uulturnensis* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₉
Paschasius presb. *Romanus tituli Eusebi* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 412, 18*) 474₁₆
Pastor episc. ecclesiae Iconiensis metropolis 318₂₃
Paternus 710₂₈, Tomitanae ciuitatis antistes 678₅, episc. 678₁₅, 714₃
Patricius uir spectabilis 497₁₄, 498_{1 15}, 500₈, 501₁₉
Patricius 600₁₇, senator proscriptus et in exilio missus 672₂₃. — *epistula ad eum: ep. 152*
Patricius episc. Eudoxiopolitanae ciuitatis 714₉
Patricius episc. Tyanorum 301₃
Paula 97₁₉
Paulianista 202₇
Paulinus u. c. (i. e. *Fl. Theodorus Paulinus iunior, cons. a. 534*) 333₁₈, u. c. iunior 340₂₃

- Paulinus *Mediolanensis* 109₁₇ 13, diaconus 108₇. — *eius* libellus aduersum Caelestium Zosimo datus: *ep.* 47
- Paulinus episc. 71₂₁, episc. Nolanus 71₁₀. — *epistula ad eum*: *ep.* 25
- Paulinus de Triueris episcopus 12₁₁, eiusdem ciuitatis (*sc. Triuerorum*) episc. 28₉
- Paulinus: *duo huius nominis* presbyteri *Romani* 474₁₄ et 20, qui fortasse inter eos sunt qui subscribunt synodo Romanae a. 499 (*tituli Iuli* = Cassiodor. *ed. Momms.* 411, 7; *tituli Fasciolae* = *ibid.* 413, 41; *tituli sancti Laurenti* = *ibid.* 415, 67)
- Paulinus Romanae ecclesiae defensor 624₁₂ 632₂₀ 681₁₆, v. h. defensor 640₅, u. s. defensor 648₁₆
- Paulus *apostolus* 192₅ 202₂₁ 210₁ 238₃₄ 240₂₆ 242₁₅ 244₁₆ 245₂₀ 259₂₁ 271₁₆ 336₂₆ 406₁₉ 21 416₂₀ 496₂₆ 697₂₅, apostolus 21₅ 38₇ 46₂₃ 26 106₁₂ 140₁ 154₅ 221₂₀ 268₅ 272₁₃ 303₂₈ 304₁₀ 335₂₀ 358₂₅ 361₂₄ 362₂₁ 365₁₉ 403₄ 407₁₉ 436₁₀ 437₆ 483₉ 492₂₀ 508₂₂ 514₁₃ 533₆ 538₁₁ 564₂₃ 584₁₀ 673₁₇ — *plerisque locis dicitur* beatus; *praeterea* uas electionis 21₅ 192₁₃ 567₂₂ (*cf.* 365₂₂), minimus apostolorum sed uas electionis dei 406₉, magister gentium 406₉ (*cf.* 366₅ 399₅ 545₂₃ et gentium doctor 549₁ 699₂₃), mirabilis communis ecclesiae doctor 712₁₀. — codex continens beati P. epistolarum explanationes 696₁₀. — Petri et Pauli sanctuaria 648₅ 680₅. — basilica Pauli *Romana* (*fuori le mura*) 46₂₃ 26; *edictum* de constructione *eius ep.* 3; habito... tractatu ad sanctum apostolum Paulum quo conuenerat 62₁₇
- Paulus presbyter Constantinopol. eccl. — episcopus Antiochenus 675₁₂ 677₂₃ 740₂₃ 741₁₂ 26 742₉
- Paulus Emesensae ciuitatis episc. 305₂₄
- Paulus *Oxyrynchita* 33₂₀ 34₁, qui isdem fuit temporibus quibus et famosissimus ille Antonius 33₁₇
- Paulus Samosatenus 184₇ 214₆ 295₉ 303₁ 5 11 14 18 20 440₆ 795₂₃ (*cf.* 179₁₇); *nomine non addito dicitur* Samosatenus 166₇ 198₅ 202₃ 214₂₃. — Paulianista 202₇
- Paulus Tiburtinus episc. 2₂₃
- Paulus episc. eccl. Ulpianensis 319₁
- Paulus: *tres huius nominis* presbyteri *Secundae Syriae* 569₆ 14 571₄
- Pelagius 93₁₆ 95₁₉ 103₁₂ 13 27 104₂₆ 108₂ 20 110₄ 359₅. — Pelagiani 361₁₀ 363₂₄ 364₁₃ 365₂₆. — Pelagiana haeresis 114₉ 357₂ 359₁₄ 363₂ 400₂₀, pestilentia 399₁, pestis 437₁₁, uorago 358₇; Pelagiani haeretici 359₃, sensus 358₂₇ 400₂₁. — papae Gelasii contra Pelagianam haeresim (*uniuersis episcopis per Picenum*): *ep.* 94; eiusdem dicta aduersus Pelagianam haeresim: *ep.* 97
- Pelagius diac. 236₂, diac. sanctae ecclesiae Romanae 320₅
- Pelagius presb. *Secundae Syriae* 570₂₃
- Pelagonia 235₁₅ 236₂₂
- Pentapolis 453₃
- Peregrinus episc. *Misenensis* 540₁₄ 544₁₂ 20 551₃₀ 556₅ 557₂. — *epistulae ad eum et Ennodium datae*: *epp.* 134 135
- petra putealis: sic appellatur locus ad litus Achaemenidis Babylonis. nominant autem et Babylona et puteum illum petrae Achaemenida 755₆
- Petrus uir spectabilis comes (Placidiae) 139₁₇ 143₂ (*cf. ad* 141₉ 144₁₇)

- Petrus* u. c. cons. (a. 516) 504, 507, 526₂₀ 582₆ 583₂
- Petrus* (apostolus) 99, 115₂₂ 159₈ 207₁ 247₈ 252₁₃ 256₂₁ 259₂₂ 260₁₅ 266₁₃ 270₅ 336₂₈ 338_{10 24} 340₂₆ 437_{2 3} 474₃ 499₂₄ 521₂ 608₁₇ 695₁₁ 721₅ 800₁₈, apostolus 63₈ 69₉ 99₂₃ 122₂₂ 129₆ 137₁₄ 148₂₂ 155₁₃ 158₂₃ 159_{8 16} 211₅ 222₂₄ 252₁₇ 257₆ 352₁₆ 353₁₈ 358₁₄ 372₁₆ 375₁₇ 378₉ 391₂ 405₇ 423₂₃ 466₁₉ 468₂₇ 478₉ 483₁₇ 484₁₃ 487₃ 496_{14 25} 501₄ 514₁₃ 516₂₂ 533₈ 535₂₉ 538₈ 545₅ 586₂₀ 590₂₀ 599₂ 602_{13 21} 603₂₆ 605₆ 608₇ 621₃ 624₁₈ 658₄ 673₁₇ 675₁₉ 716₉ 739₁₁ 773₈ 779₁₉, (primus apostolorum 327₁), princeps apostolorum 207₅ 469₂₈ (536₁₅) 565₂₂ 567₂₁ (624₂₇), summus apostolorum 653₂ (656₁₀) 704₆ 715₂₂, summus princeps pastorum 164₇, gloriosus noster princeps 168₆, domnus 478₂₃ 487₃, caelestis regni ianitor 386₂₃. — *Petri* caelestia commercia 466₁₉, communio 545₅ 738₈, confessiones 514₁₃, consortium 599₂, disciplinae 99₂₃, fides 516₂₂ 590₂₀, fides (= *fiducia*) 721₂, intercessiones 496₂₅, miraculum 683₁₀, nomen 115₁₁ 555₈, preces 675₁₉, principatus 337₁₂ 338₇ (372₁₆ 778₈), privilegia 338₂, sedes 4₁ (129₇) 222₂₄ 329₁₈ 352₁₉ 378₉ 496₁₄ 497₂₁ 565₂₂ 608₇ 624₁₈ 778₁₉ 779₁₉, prima sedes 375₁₇, societas 482₁₆, suffragium 353₁₈. — *Petri* et *Pauli* sanctuaria 648₃ 680₃. — *Petri* basilica *Romana* v. *Roma*; *Petri* basilica *Scampina* 672₃
- Petrus* episc. Aegyptius 123₃
- Petrus* (episc. *Africanus* a. 535) 329₁₅ 331₁ 333₈
- Petrus* (*Balbus* siue *Mongus* episc. *Alexandrinus*) 143₂₀ 144₁₃ 146₁₃ 152₁₂ 156₂₂ 157_{10 11} 224_{1 6} 373₁₇ 374_{1 14 17 20} 375₇ 376₇ 377₁₉ 378₂ 384₅ 387₂₃ 445₆ 446₁₂ 447_{4 16} 448₂ 449₆ 451₁₃ 452₅ 453_{1 4} 472_{14 22} 488₁₉ 489₃ 493₈ 512_{26 28} 520₈ 523₁₈ 526₁₈ 529₁₄ 530₂₈ 531₁ 542₂ 778_{2 2} 779_{11 15} 781₁₂ 791₁₈ 792₁₈ 793_{8 13} 795₁₂ 797₁₉ 798_{5 11 15 23 27 34} 799₂₆, *Alexandrinus* 340₂ 342₄ 374₁₁ 375₆ 377₁₄ 385₈ 450₁ 451₁₆ 465₁₅ 478₁ 486₁₈ (521₁₅) 580₂₂ 590₆ 609₈ 655₂₄ 778_{17 20} 779₅ 782₁₀ 784₂₁ 794₁ 795₃ 799₂₈ 801₈, *Alexandrinus* qui cognominatus est *Balbus* 568₁₀, *Alexandrinae* ecclesiae peruasor 141₁₀ 161₄, aedis ipsius (i. e. *episcopi Alexandrini*) peruasor 145₁₃, diaconus 791₆ 797₁₅, diaconus qui episcopatum nunc *Alexandrinae* occupavit ecclesiae 445₄, episcopus 800₁. — *Petrus* uterque (i. e. *Alexandrinus* et *Antiochenus*) 702₁₃
- Petrus Fullo* episc. *Antiochenus* 147₁₆ 150₁ 160₅ 168_{10 22} 194₁₂ 210₁₆ 211₂ 212₁₆ 384₁₁ 388₄ 449₁₆ 450₂ 451₈ 489₈ 531₅ 781₁₅ 784₂₅ 794_{3 13 15 21} 799_{10 12 19}, *Antiochenus* 161₅ 162₂ 168₁₉ 170₃ 182_{3 6} 186₂₀ 188₃ 194₉ 198₂₅ 200₂ 212₁₂ 218₁₇ 340₈ 342₁₀ 385₁ 393₈ 450₂ 452₁₀ 465₁₇ 478₁ 486₁₉ 512₃₀ 520₁₀ 521₂₀ 580₂₄ 590₆ 609₁₄ 655₂₅ 782₁ 787₁₅ 794₂ 799₈ 800₆ 801₁₄, *Antiochenus* episc. 204₂₅ 206₂, *Antiochenae* ecclesiae tyrannus 157₁₅, qui *Antiochenam* perturbavit ecclesiam 523₁₉, qui dicebatur *Fullo* *Antiochenus* 568₁₁. — *Petrus* uterque (i. e. *Antiochenus* et *Alexandrinus*) 702₁₃. — *epistulae ad eum ficticiae*: *epp.* 71–78.
- Petrus* (episc. *Apamenus*) 566₁₃, *Apamenus* 351₁₆ 355₁₁, *Apamiae* 582₂

- Petrus episc. Gangrorum 301,
Petrus episc. *Rauennas ut uidetur*
(cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₁
Petrus episc. Tarsensis 232₂₀
Petrus diac. *Alexandrinus* 449₃
Petrus diac. eccl. Romanae 320₇
Petrus diac. *Secundae Syriae* 571₁₄
Petrus: *tres huius nominis presbyteri Romani* 474_{14 14 13}, *qui fortasse inter eos sunt qui subscribunt synodo a. 499 (tituli Clementis = Cassiodor. ed. Momms. 411, 5; tituli Chrysogoni = ibid. 411, 9; tituli Chrysogoni = ibid. 412, 26; tituli Praxidae = ibid. 414, 55)*
Petrus: *duo huius nominis presbyteri Secundae Syriae* 568₁₉ 571₁₉
Petrus notarius s. ecclesiae Romanae 672₂
Phadassur 761₂
Phalti filius Raphu 761₁₃
Phaltihel filius Echram 761₄
Pharao 7₁₈
Pherezaei 771₁₇
Philadelphi (*Lydiae*): Filadelforum ecclesiae 287₁₄
Philippopolis: Filippopolitanus 301₁₂
Philippus 527₂, episc. Phoenices (photicensis *cod. V*) 528₁₉
Philippus diac. *Secundae Syriae* 569₂₅
Philippus presb. a *Caelestino papa Ephesum missus* 281₁₃
Filomeleensis ciuitas prouinciae Pisidiae 714₁₃
Filotheus Macedonianus 391₁
Filoxenus agens in rebus (*Leonis I*) 119₄ 120₆
Filuminus 672₂₈
Fineas 530₁
Phison flumen 747_{23 24} 750_{6 7 9 13}.
Phison a Graecis quidem Indus fluuius dicitur, a barbaris uero et
- Euilaeis Barimanasi, ab Indis quoque et Bugaeis Ganges appellatur 747₂₇
Focas episc. Dardanae ciuitatis prouinciae Hellesponti 714₂₅
Phoenix: episc. Phoenices (photicensis *cod.*) 528₁₉
Fotice 528₁₈
Photinus (Fotinus) episc. *Sirmiensis* 214_{13 23} 440₆ 580₁₀ 795₂₃; cf. 179₁₈
Photinus diac. Thessalonicensis eccl. 470₇, diac. 470₂₃
Photius *Tyri episc.* 307₁₄ 310₆, episc. 299_{5 12} 300₁ 301₆, Tyri episc. 297₇
Fotius presb. *Constantinop. Nestorio adhaerens* 287₁₂
Frangion episc. Filippopolitanus 301₁₂
Phrygia (Frygia) 301₁₈ 751₁₃
Picenum 357₃ 367₇. — Picens regio 451₁₂, Picena regio 799₂₄
Pictaui: Pictauiensis 1₉
Pinianus (a. 385 *uicarius urbis*?) 47₂₆ 48₃. — *edictum ad eum: ep. 4*
Pisidia 232₂₀, prouincia Pisidia 714₁₁
Placidia nobilissima femina (*Valentiniani III filia*) 139₁₈ (cf. ad 144₁₇)
Plato 252₂₄. — Platonici 252_{4 25}
Polydeuces episc. Antiochenae ciuitatis 714₇
Pompeius *Anastasi Augusti consobrinus* (cf. *Procop. bell. Pers. I 24, Histor. misc. XVII 11, Cyrill. Scythopol. uita S. Sabae c. 54*) 614_{17 19} 619₆ 630₁₆ 683₁₃. — *epistula eius ep. 163, ad eum ep. 174*
Pontus 446₁₃ 708₁₉ 798₃. — urbes et ecclesiae Ponticae 701₁₇
Possessor 695₅, episc. 552₆ 696₁₆, episc. Afer 695₂. — *epistula eius: ep. 230, ad eum: epp. 131 231*
Possidius episc. *Calamensis* 92₄. —

- epistula ad eum cum aliis data*
ep. 41
Potamius Odyssiponae ciuitatis episc.
 14₃₀; 15; 17₂₂ 18₃ 8
Praesidius cons. (a. 494) 468₁₃
Praetextatus (*praef. urb. a. 367/8*)
 48₁₁ 18 49₈ 50₃, p. u. 49₃ 20. —
edicta ad eum: epp. 5—7
Praeualis: Praeualitanus episc. 673₂₃
Praylius Hierosolymitanus episc. 103₁₀
Primitius episc. *Italicus* (a. 495)
 474₇
Primasius episc. ciuitatis Hadrume-
 tinae 819₁₀
Priscus *duo huius nominis* presbyteri
Secundae Syriae 569, 570₈
Probus cons. *cf. ad* 493₁₃
Probus Canusinae urbis episc. 389₁₂
Probus episc. *Carneianensis* (*cf.*
Cassiodori Mammseniani indicem)
 474₁₂
Proclus 186₃ 216₈ 289₅ 17 290₅, Con-
 stantinopolitanae ecclesiae episc.
 180₁₂, huius regiae ciuitatis antistes
 288₁₅. — *eius in Campo reuelatio*
 180₁₂ 186₃ 216₈. — *fragmenta*
epistularum eius: 288₁₈ *sqq.* 289₈ *sqq.*
Procopius presb. et archimandrita
Secundae Syriae 568₁₈
Proculus 104₁₁, Massiliensis 104₉
Proemptor 648₁₂
Proiectitus presb. Romanus *tituli*
Damasi (*cf. synod. a. 499 = Cas-*
siodor. ed. Momms. 411, 15) 474₁₅
Proiectus episc. *a Caelestino papa*
Ephesum missus 231₁₃
Proiectus episc. Naisitanae ciuitatis
 319₅
Prosper *Aquitanus*: libri Augustini
 ad Hilarium et Prosperum 700₁₇
Proterius (*episc. Alexandrinus*) 445₂
 13 453₅ 488₂₃ 529₁₅ 690₅ 791₈ 18
 795₉ 797₁₄, episc. 445₆ 791₁₁ 797₁₇ 21
Pulcheria 444₇, Augusta 311₂₈
Pullio 532₂₅ (618₅) 677₈, subdiaconus
 532₈ 533₄ 536₇ 8 618₇, subdiaconus
 ecclesiae Romanae 532₁₂, uir reli-
 giosus 617₁₆
Puteoli: Puteolanus 562 442₃ 796₂₃
Quartus v. Iunius Quartus Palladius
Quintianus episc. Asculanus (Asculi-
 tanus) *ficticius* 170₂ 182₃. — *ficta*
eius epistula: ep. 72
Quoduultdeus episc. eccl. Numanae
 320₁
Rachel uxor Iacob: gen. Rachel 764
 12, Rachelis 759₃ 760₃ 18; *abl.*
 Rachel 766₂₂, Rachele 759₁₀ 22
Raguhel 761₅
Raphu 761₁₃
Rauenna 59₆ 61₂₈ 74₁₇ 78₁₁ 387₁₇
 784₁₆. — Rauennatum ciuitas 65₂₃
Redemptus episc. ecclesiae Nomen-
 tanae 819₂₂
Redemptus: duo huius nominis pres-
 byteri *Romani* 474₁₅ 475₁, *tituli*
alter Chrysogoni (*cf. synod. a. 499*
= Cassiodor. ed. Momms. 411, 14),
alter Tigridae (*ibid. 413, 46*)
Regina ciuitas *Galliae* 695₁₇
Renatus presb. 442₄ 796₂₄
Reparatus episc. 328₈ 330₁₃, episc.
 Cartaginensis 332₁₉. — *epistula*
eius aliorumque Africae episcoporum:
ep. 85, ad eum: 86 87
Rodanius episc. 12₂₆
Rhodia ciuitas 713₂₆
Rodopa 206₂ 212₁₂
Ricimer 461₂₇
Roma 1₁₂ 2₃ 3₃₁ 23₁₃ 32₂₆ 49₁₉ 25
 56₁₅ 58₄ 298₁₀ 444₁₄ 457₂₀ 24 26
 461₂₄ 473₂₂ 556₇ 641₂₂ 24 647₁₂
 659₈ 24 743₇ 797₁₀, Roma uenera-
 bilis 89₁₈ 90₁₆, magna Roma 610₄,

- urbs Roma 28₁₀ 16 37₁₃ 49₅ 50₁₀
 52₂₃ 53₅ 14 23 57₂₄ 59₇ 63₂₀ 73₅
 28 82₂₀ 162₂ 223₁₃ 318₁₆ 322₇ 338₂₀
 339₂₇ 341₂₉ 344₄₀ 26 369₂ 468₁₆ 19
 470₁ 473₂ 9 475₅ 506₅ 18 507₈
 508₂ 521₉ 522₅ 592₃ 609₁ 17 617₄
 659₁₁ 715₆ 800₁₂ 801₄ 26; alma
 urbs Roma 322₇ 338₂₀. — prima
 ... urbs Roma 614₄, senior R.
 231₁₄ 21 618₁₀ 711₂₀, superior R.
 608₆; Constantinopolis noua Roma
 298₅, noua Roma 611₃ 613₄₀, Con-
 stantinopolitana nouella R. 610₆,
 nouella R. 608₆ 711₂₀. — *cf. indi-*
cem uerborum s. u. urbs. — —
Romana aedificia ecclesiae etc.: fo-
 rum 75₇. — forum Vespasiani 75₁₃.
 — murus 62₂₇. — portae 62₂₁. —
 Capitolium 462₁₇. — sancta Agnes
 (*fuori le mura*) 4₂₃; sancti Cle-
 mentis basilica 99₂₂; Iuli basilica
 trans Tiberim 2₁₁ 20 27; Lateranen-
 sis basilica 3₁ 76₅ 79₄ (?) 18, ec-
 clesia 59₂₁ 63₂₃ 77₂₈; basilica Li-
 berii 3₁₀ (13 17 15) 20; in Lucinis
 2₂₃; Marcelli ecclesia 60₅; basilica
 Pauli (*fuori le mura*) 46₂₃ 26 (47₅
 11), ad sanctum apostolum Paulum
 quo conuenerant 62₁₇; Petri basi-
 lica 60₅ 63₂₃ 474₃ 739₁₁, apud b.
 Petrum 155₁₃ 158₂₃ 159₁₆ 391₃,
 ornamentum altaris sanctorum apo-
 stolorum 645₁₅; basilica Sicinini
 49₂ (*ep. 6*); Theodoraee ecclesia
 59₂₆. — coemeteria martyrum 4₂₀.
 — — Romanus *adiect.*: antistes
 469₂₅, ciuitas 326₂₁, ecclesia 12₁₇
 108₁₄ 109₂₀ 115₂₄ 159₁₃ 225₁₈ 312₁
 320₃ 5 7 326₁₇ 329₁₃ 344₂₂ 449₁₄
 452₁₄ 453₂ 469₄ 24 470₁₃ 471₅ 472₁₀
 523₂₁ 532₁₂ 560₇ 624₁₂ 632₂₀ 657₁₃
 672₃ 681₁₆ 700₁₅, episcopus 1₅ 58₅ 11
 83₂, historiae 456₂₁, imperium 6₇
 28₂₃ 30₂ 4 39₆ 40₅ 137₁ 145₂₀, no-
 men 463₁₉, orbis 40₂₄ 44₁₇ 86₄,
 plebs 3₆ 30₁₄ 37₁₄ 81₁₅, pontifex
 470₁₁ 716₄, populus 1₁₆ 2₆ 48₁ 63₃
 14 81₁, praesules 291₂₈ 354₂₀, prin-
 cipes 438₂₆, res publica 612₁₂, sa-
 cerdotium 69₁₆, sedes 229₁₈ 233₂₃
 320₁₇ 343₁₀, urbs 59₂ 468₁₂ 699₅,
 uicarii 442₁₄. — Romani 43₂₃ 106₁₅
 453₁₅ 458₃ 749₃, epistola ad Ro-
 manos 267₂₇, Paulus scribens ad
 Romanos 564₂₄
 Romanus uir illustris magister mili-
 tum 694₉
 Romanus episc. Myrorum 300₁₅
 Romanus diac. *Secundae Syriae* 571
 Romanus presb. *Romanus tituli T*
gridae (cf. synod. a. 499 = Ca
siodor. ed. Momms. 412, 27) 474
 Romanus: *duo huius nominis* presb-
 teri *Secundae Syriae* 570₂₀ 26
 Romulus 457₃
 Romulus diaconus 368₂₃
 Romulus presb. *Secundae Syri*
 568₂₃
 Ruben *filius Iacob seu tribus ex eo*
nominata 759₁₁ 21 760₂ 9 17 22 21
 761₁₀ 25 762₁₀ 13 15 763₄ 9 764₁₉ 766₁₁
 20 767₃ 14 768₂ 17 18 769₉
 Rufinus *ab Epicteto Centumcellensi*
ante raedam currere coactus ex-
pirat 13₆
 Rufinus *Ursini* erroris consors 52₂₃
 54₃
 Rufinus diaconus *Iohannis Nicopoli-*
tani 522₆ 524₄ 11 526₁₄ 528₇ 529₇
 532₄
 Rufus *Ursini* erroris consors 52₂₃ 54₃
 Rusticius u. c. cons. (*a. 520*) 637₇
 638₁₃ 650₁₉ 651₂₇ 654₂₄ 656₃₀ 659
 661₃ 669₆ 671₆ 683₃ 694₃ 28 696
 700₂₂ 703₂₁ 710₂₁

- Sabaoth**: dominus Sabaoth 464₁₇
Sabbatius episc. Stratoniciae ciuitatis
 prouinciae Lydiae 715₁
Sabellius 166₂₄ 198₃ 210₁₄ 371₁₀
 686₂₃ 777₁. — Sabellianus 176₂₁,
 Sabelliani abnegatores 210₁₆
Sabinianus episc. Zapparenae ciuita-
 tis 319₇
Sacchu (*cod. V*: acchu) 761₁₀
Sachus filius Michahel 761₁₆
Salamihel filius Surisaddai 760₂₃
Salathihel: non Hesdra illo qui uoca-
 batur Salathihel 770₂₃
Salinus v. Saulinus
Salomon 101₁₄ 326₁₃ 353₂₇, cuncta
 beatissimus 495₄, prudentissimus
 487₁₆, sapientissimus 404₁₂ 504₂₁
 576₁₃
Salustius praef. urb. (*a. 386*) 46₂₄.
 — *edictum ad eum*: ep. 3
Salustius episc. *Amerinus* (*cf. Cas-*
siodori Mommseniani indicem)
 474₁₀
Samaria urbs 769₂₂ 22. — Samaritae
 260₁₂; Samaritani 769₁₆ 18 770₁₀
 771₄ 11 772₉ 773₂, Samaritani qui
 custodes interpretantur 771₂₁, Sa-
 maritanus custos interpretatur 770₁₀,
 erant itaque... pro diuersis rebus
 Samaritani uocati, primum a Somer
 ... 771₁₆. — Samaritana (*cf. Ioh.*
4, 7 sqq.) 743₁₇ 745₃, Samaritana
 mulier 769₁₉
Samosata: Samosatenus 166₇ 184₇
 198₃ 202₃ 214₆ 23 295₉ 303₁ 5 11
 14 18 20 440₆ 795₂₃
Samu filius Sacchu 761₁₀
Samuhel episc. *Dardaniae* 225₃
Samuhel diaconus *Secundae Syriae*
 568₂₇
Sanctulus episc. *Signinus* (*cf. Cas-*
siodori Mommseniani indicem) 474₉
Saphah filius Suri 761₁₁
- Sapharuim** 772₃
Sara filius Ioseph 761₁₂
Sardes: episc. Sardeorum 301₁₉ (*ἱερίκ.*
Σάρδεων textus Graecus)
Sardinia 12₁₃ 32₅
Sarmaticus *cognomen Anastasii im-*
peratoris 506₂₂
Saulinus archimandrita *Secundae Sy-*
riae 569₂
Saulinus (*cod. Salinus*) presb. *Secun-*
dae Syriae 570₁₂
Scampae 618₁₆ 672₁₆. — Scampina
 ciuitas 671₁₇ 673₁₀ 674₁₃, Scam-
 pinus 674₁₄, Scampinus episcopus
 674₁₀. — Petri basilica *Scampina*
 672₃
Scopina ciuitas 225₁
Scyllacena ecclesia 318₂₁
Scythae 753₁₃; *monachi* 686₂ 13
 697₂₁, *Scythae monachi* 693₁₂. —
Scythia 500₁ 502₂ 559₇, prouincia
Scythia 714₄, magna *Scythia* 753₁₇,
Scythiae (*plur.*) 754₂₁, *Scythiam*
 uero soliti sunt ueteres appellare
 cunctam septentrionalem plagam
 ubi sunt Gothi... 753₁₄; *monachi*
 de *Scythia* 675₂₂ 677₃₁. — *Scythici*
monachi 646₁₃ 23 685₄
Sebastia 301₁
Sebastianus: *duo huius nominis*
presbyteri Romani 474₁₇ 19, *tituli*
alter Nicomedis (*cf. synod. a.*
499 = Cassiodor. ed. Momms.
412, 20), *alter Aequiti* (*ibid.* 413,
 34)
Sediur 760₂₃
Seleucia Isauriae 10₁₇ 11₂₆
Seleucus episc. Amasiae 301₁
Senator (*i. e. Cassiodorus Senator*)
 u. c. cons. (*a. 514*) 502₁₃
Seneca *Pelagianus* 358₃
Seppharai 770
Septiminus presb. *Romanus tituli*

- Iuli* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 414, 51*) 475₂
 Serenianus u. c. tribunus 60₃ 62₄₆
 Serenus episc. *aut Nolanus aut Nomentanus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₁
 Sergius a monachis *Secundae Syriae Constantinopolim* missus 567₇ 621₂₅
 Sergius diac. 630₁₀ 632₁₆
 Sergius: *tres huius nominis diaconi septemque presbyteri inter monachos Secundae Syriae subscribunt* 569₁₅ 16 23 *et* 569₁₃ 17 24 28 570₉ 571₃ 23
 Seruandus presb. *Romanus* 474₁₅
 Seruusdei presb. *Romanus tituli S. Clementis* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 412, 24*) 474₁₇
 Seuerianus 502₁₆ 504₁₁, u. c. 503₈ 506₁₉ 508₃, u. c. comes sacri consistorii 504₁
 Seuerinus u. c. consul (*a. 482*) 154₁₂ 155₁₁
 Seuerus *Eleutheropolitanus* 39₄, ex tribunis 37₁₉
 Seuerus (*episc. Antiochenus*) 566₁₃ 582₁ 621₂₃ 677₂₇ 728₁, *Antiochenus* 351₁₅ 355₁₁
 Seuerus presb. *Romanus tituli Gai* (cf. *synod. a. 499* = *Cassiodor. ed. Momms. 413, 47*) 475₁
 Sichar urbs Samaritanorum 769₁₃
 Sichem 769₁₇
 Sicilia 234₂₂, prouincia 186₂₀ (cf. *ad* 182₆)
 Sicima: quidam... putauerunt... ne forte Garizin mons sit qui adiacet Sicimis, quae Sicima et Sichem dicitur 769₁₇; nunc autem Sicima Neapolis appellatur, ciuitas opulentissima Palaestinorum 769₂₀; Sicima quippe inter duos montes in conualli sita est 772₂₇; Sicima uero ad partem est aquilonis Hiericho 773₂₂
 Sicinini basilica *Romana* 49₂
 Silua Candida 318₂₈
 Siluanus episc. *Africanus* 73₂₄. — *epistula ad eum: ep. 28*
 Simeon filius Iacob seu tribus ex eo nominata 759₃ 11 21 760₂ 17 23 762₉ 17 29 767₍₃₎ 15; *gen.* Simeonis 767₃₀; *acc.* Simeonem 760₁₀ 767₂₂. Simeon 764₂₀ 768₁₅, *abl.* Simeone 760₂₃ 761₁₀ 21 763₁₀ 766₂₁ 768₇
 Simeonis domni mandra 566₂₄
 Simplicius uicarius urbis 55₁₂
 Simplicius *papa* 157₁₁, episc. 124₁₂ 129₁₉ 130₁₉ 133₅ 135₂₀ 138₁₅ 139₁₇ 142₂ 144₁₉ 146₂ 147₂ 149₁₉ 151₂ 154₁₁, *papa* 156₂₃ 314₁₁ 315₃ 9 386₉ 389₁₁ 391₆ 447₁₅ 448₅ 449₉ 788₇ 793₁₁ 17 798₂₂ 23. — *epistulae eius: epp. 56—69*
 Sina mons 770₃₁
 Siricius *papa* 90₂₃, antistes sanctitatis 48₂, *papa* 47₂₅. — gratulatoria de ordinatione papae Siricii: *ep. 4; epistula ad eum: ep. 40*
 Sirindibeni 748₂₇ 749₂
 Sirmium 387₁₃ 784₁₆
 Sixtus *papa* v. Xystus
 Sixtus notarius eccl. Romanae 487₇
 Smaragdinum uero sic uocatur naturaliter insula modica ex aduerso sita Beronicae 749₅
 Smaragdus presb. *Romanus* (cf. *Cassiodor. ed. Momms. 401, 20*) 474₁₄
 Sochoth Benith dea *Babyloniorum* 772₆
 Sodoma 25₂₅ 422₂₅
 Sogar 760₃₀
 Somer 769₂₂, unus ex filiis Chananaeorum 771₁₆. — appellabatur Somer et Somoron tam mons (*sc. Garizin*)

- quam omnia quae montis uicina esse uidebantur 771₁₉; *idem mons dictus* Somor 769₂₄
- Somor* mons v. *Somer*
- Somoron filius cuiusdam Somer* 769₂₄; appellabatur *Somer* et *Somoron* tam mons (*sc. Garisim*) quam omnia quae montis uicina esse uidebantur 771₁₉
- Spania*, *Spanus* v. *Hispania*
- Spoletium*: *Spolitina* (*Spolitana* 78₁) ciuitas 70₁₂ 72₂₃ 78₁, *Spolitinus* (*Spolitanus* 69₁₄ 75₁₈) *episc.* 68₁₃ 69₁₄ 74₂₇ 75₁₈ 30 77₂₈
- Stephanus* martyr 221₁₄
- Stephanus* u. s. 672₁₇, comes 672₂₀, de parentela *Uitaliani* 672₂₁
- Stephanus* negotiator 682₉
- Stephanus*: duo huius nominis *episcopi Italici* 474₈ et 12; paucis annis post alibi commemorantur *Stephani episcopi tres Neapolitanus Nursinus Uenusinus* (*cf. Cassiodori Mommseniani indicem*)
- Stephanus* *episc.* ecclesiae *Ariminensis* 319₁₄
- Stefanus* *episc.* *Ephesi* 299₁₉
- Stephanus* *episc.* *Larissae* 337₆
- Stephanus* *episc.* *Nicomedensis* ciuitatis 718₂₄
- Stephanus* *episc.* *Filomeleensis* ciuitatis prouinciae *Pisidiae* 714₁₃
- Stephanus* diaconus et archimandrita *Secundae Syriae* 571₉
- Stephanus* presb. *Romanus tituli ut uidetur aut Marcelli* (*cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 48*) aut *Eusebi* (*cf. ibid. 415, 66*) 475₂
- Stephanus*: duo huius nominis presbyteri *Secundae Syriae* 568₂₈ 570₂₂
- Stratonicia* ciuitas prouinciae *Lydiae* 715₁
- Sudi* 761₁₅
- Suri*: de *Simeone Saphah filius Suri* 761₁₁
- Suri*: de *Zabulon Gudihel filius Suri* 761₁₄
- Surisaddai* 760₂₀
- Susanna* seniorum falsitate damnata 101₉
- Symeon* archimandrita *Secundae Syriae* 570₃
- Symeon*: quattuor huius nominis presbyteri *Secundae Syriae* 568₁₆ (presb. et archimandrita), 569₂₉ 30 32
- Symeonius*: duo huius nominis archimandritae *Secundae Syriae* 571₂₁ 28
- Symeonius* *diac. Secundae Syriae* 569₂
- Symeonius*: duodeviginti huius nominis presbyteri *Secundae Syriae* 569₄ 8 9 11 12 19 570₇ 15 16 17 23 25 27 28 28 571₁₁ 13 18
- Symmachus* (*Q. Fabius Memmius S.*) praef. urb. (*a. 418/9*) 59₅ 61₁₈ 28 65₈ 17 66₁₇ 68₁₄ 25 74₁₉ 21 76₁₁ 22 77₆ 78₁₃ 16 79₂₇ 80₁₇ 23 — relationes eius: *epp. 14 16 19 29 32 34, edicta ad eum: epp. 15 18 30 31 33*
- Symmachus* (*Q. Aurelius S.*) consul (*a. 485*) 161₁
- Symmachus* patricius (*a. 519*) 682₃ 694₅
- Symmachus* (*papa*) 487₁₃, *papa* 516₁₂. — *epistula eius: ep. 104*
- Syria* 234₁₇ 300₁₂, prouincia 703₂₇; *Secunda Syria* 505₁₉ 23 572₃ 621₂₅ 703₂₈. — *Syri* 632₃
- Taiani* 748₂₈
- Taorgius* episcopus 80₁₄ 87₁₅
- Tarsus*: *Tarseus* 232₂₀
- Taurini* oppidi synodus 104₁₀. (*cf. Mommsen, Neues Arch. XVII 187 sq.*)

- Taurus mons 755₁₇
 Telmis quae nunc a Blemyis obtinetur 749₁₄. — Telmei 749₁₃
 Thalassius episc. Caesariae Cappadociae 299, Caesariensis 442₁
 Thebaei 746_{18 19}. — Thebaica continens terra 749₈. — Thebais 453₃. — Thebaida: portus... dirigens ad Thebaidam 749₇, superior Thebaida 752₁₄
 Theodericus: dominus noster inuictissimus rex Theodericus 508₈, praecelsus rex Theodericus 658₂₇
 Theodora ecclesia Romana 59₂₆
 Theodoretus (Theodoritus) episc. Cyri 293_{14 15 25} 294₇, episc. 293₅ 294_{10 20}, episc. Cyri 295₂, Cyrreorum ciuitatis episc. 469₁₄
 Theodoritus 617₅₃, episc. Lignidensis 617₂, episc. ipsius ciuitatis (sc. *Lignidi*) 673₁₃. — *epistula eius ep. 166*
 Theodericus v. Theodericus
 Theodorus decurio palatii 235₁₆
 Theodorus Antiochiae Pisidiae episc. 232₁₉
 Theodorus Caesareae Cappadociae episc. 232₁₉
 Theodorus episc. Damasci 300₈
 Theodorus episc. Foroliuensis 290₁₅
 Theodorus Mopsuestenus 286₂₆ 287₃ 288_{19 23}, episc. 286₃₁ 287₁₇, Mopsuestenus 287₁₀ 289_{7 18} 292₂₃, Mopsuestenus episc. 286₂₃ 289₂₁ 290₇. — capitula ex *Theodori scriptis desumpta adferuntur et refutantur ep. 83 § 29—201*.
 Theodorus episc. Oxyrynchi 35₂₃ 36_{15 18 20}, ciuitas Oxyrynchus... episcopum illius ciuitatis nomine Theodorum 33₂₂
 Theodorus archimandrita *Secundae Syriae* 571₂₃
 Theodorus presbyter *Secundae Syriae* 568₂₈
 Theodosius (I) imperator 5₈, maior Th. imperator 390₁₉, Augustus 46₂₄, religiosissimus Augustus 44₃, princeps 5₅. — *edicta eius: epp. 2^a 3, libellus de confessione uerae fidei ei a Marcellino et Faustino oblatas: ep. 2*
 Theodosius (II) imperator 444₄ 796₇₉₇, imperator Th. iunior 390₂, princeps 290₆ 441₁₂, dominus imperator Th. pius felix inclytus uictor (triumphator) semper Augustus 59₁₆ 81₂, piissimus et clementissimus imperator Th. semper Augustus 63₁₉, post cons. Theodosii Aug. (a. 416) 96₁₀
 Theodosius haereticus Alexandrinus 351₁₇, Alexandrinae ciuitatis 355₁₃
 Theodosius archidiaconus Constantinopolitanus 602₂₄. — *epistula ad eum: ep. 155*
 Theodotus diaconus *Procli Cypolitarum* 289_{3 15}
 Theophanius archidiaconus eccl. Romanae 320₃
 Theophilus episc. Aegyptius 123₂
 Theophilus 710₂₇, episc. Heraclensis ciuitatis 713₁₉
 Theopompus u. c. 503₇ 504₁₁ 506₁ 508₃, u. ill. comes domesticorum agens palatii scolam 504₁
 Thermodon flumen 751₄
 Thessalonica 557₅ 618₁₈ 619₂ 641₁₂ 642₁₁ 688_{11 22} 689₂₄ 690₂₅. — sanc Marci basilica Thessalonicensis 689₂₀. — Thessalonicensis adiect. 225₁₁ 234₁₇ 466₁₂ 470_{7 10} 49₈ 535_{7 14} 554₂₀ 556₁₂ 557₆ 558₆ 618₁₉ 641₁₈ 667₁₂ 668₁₅ 672₂₆ 691₁₀, subst. 558₁₂; Thessalenses 554₂₄ 558₁₄ 732₁₁

- Thomas** apostolus 251_{5, 6, 10, 250₂₈}
 721₁; *gen. dat.* Thomae 721₂, 251₁₁,
acc. Thomam 250₂₃
- Thomas** episc.: *gen.* Thomae 629₂₃
 632₄, 670₉, 692₂₁; *dat.* Thomae
 628₁₇, 669₉, Thomati 666₂₆; *acc.*
 Thomam 663₄, Thomatem 627₂₁
 661₁₃; *abl.* Thoma 651₁₅, Thomate
 662₁₉. — *epistulae ad eum epp.*
 172 210
- Thomas**: *quinque huius nominis* dia-
 cono *et uiginti duo presbyteri inter*
monachos Secundae Syriae sub-
scribunt 569_{1, 19, 22, 24}, 570₁, *et* 568₂₇
 569_{4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 29, 31}, 570_{5, 10, 11}
 11, 12, 16, 20, 24, 30, 30, 571₅
- Thracēs** 562₂₈, 563₅
- Tiberis** 211. — Tiberinus amnis 47₉
- Tiburtina** ciuitas 161₃, Tiburtinus
 episc. 2₄
- Tinasius** adulescens *episcopis Afris*
scripta quaedam Pelagii proferens
 105₁
- Timotheus** sanctus *a Paulo apostolo*
instituitus 154₄
- Timotheus** episc. *Abellinas* (cf. *Cas-*
siodori Mommēseniani indicem)
 474₁₁
- Timotheus** (*Helurus episc. Alexan-*
drinus) 118₁₉, 119₉, 130₂, 131₇, 144₁₂
 445₉, 446_{9, 12, 13}, 447_{1, 4, 8}, 450₁₀, 472₁₄
 488₂₀, 493₉, 530₂₉, 590₈, 702₁₄, 779₄
 791₁₃, 792_{14, 17}, 793_{1, 4, 7}, 794₁₁, 797₁₉
 798_{1, 8, 12}, Helurus 339₉, 342₁₂, 377₁₄,
 Hellurus 477₂₅, 486₁₈, Ellurus 445₃,
 465₁₅, 609₇, 655₂₄, 706₂₂, Ellurus
 520₇, 521₁₃, 523₁₇, 554₁, 791₉, 801₇,
 presbyter 445₃, 791₈, 797₁₅, ordinatur
 episcopus 445₁₀, 791₁₄, 797₂₀, pater
 noster et archiepisc. 472₂₂, haere-
 ticus 795_{9, 13}, 798_{3, 15}, parricida
 125₄, 339₃₁, 342₂, 453₆, 488₂₂, 512₂₅
 521₁₃, 580₂₂, 609₇, 801₇, (117₁₄, 128₁,
 132₁), Alexandrinus 655₂₄, Alexan-
 drinae ecclesiae peruasor 133₁₃,
 peruasor 447₇, 793₆, inuasor 798₁₄
 (gladiator 126₁₀, cruentissimus
 praedo 128₁₉). — *errore Cersonen-*
sis dictus (cf. 446₁₃) 529₁₃
- Timotheus** (*Salophaciolus episc. Ale-*
xandrinus) 155₇, 447₁₆, 448₉, Ale-
 xandrinae ecclesiae antistes 146₄,
 catholicus 384₉, 447_{3, 7, 11}, 793_{3, 6, 10}
 12, 795₈, 798_{3, 10, 14, 19}, episc. 448_{8, 13}
 793_{18, 19}, 798_{6, 21, 27, 28}, frater et co-
 episc. 124₁, 139₁₁, 140₁₄, 142₁₃, 143₄,
 144_{11, 20}, 146₄, 151₂₀, episc. Alexan-
 driae 446₁₄, 792_{16, 19}, catholicus
 episc. 447₁₄, 795₁₀, catholicus episc.
 Alexandriae 446₁₁, episc. catholicus
 Alexandriae ecclesiae 120₉. —
epistula ad eum: ep. 53
- Timotheus** (*episc. Constantinopoli-*
tanus) 519₁₃, 620₁₉, qui uidetur
 modo Constantinopolitanum eccle-
 siam gubernare 519₅, episc. Con-
 stantinopolitanus 545₁₉
- Timotheus** diac. *Timothei Salo-*
phacioli 121₁₆, 123₅
- Timotheus** diac. *Secundae Syriae* 571₁,
 Titus qui uastabat Hierosolymam
 747₁₉
- Tomitana** ciuitas 678₅, (714₃)
- Topaze** ciuitas Indiae 746₁₄
- Traianopolis**: Traianopolitanus 301₁₃
 740₂₀
- Trallis**: Trallensis 212₁₅, 218₁₇
- Transamundus** rex *Uandalorum* 671₃
- Trapezus** 301₄
- Triueri** 12₁₁, 28₇, 32₂₆, 50₆, 387₁₈, 784₁₆
- Troentum**: episc. Troentinas 451₁₁,
 Troen[i]tinus 799₂₄
- Troins** episc. Scampinus 674₁₀, episc.
 671₁₉, 673₁₁
- Truentum** v. Troentum
- Trypho** 223₁₄, 224₁₉

- Turbo 39₂ 40₃, diaconus Eutychi haeretici 39₁₇, Eleutheropolitanae episc. ciuitatis 38₂₂
- Turonica ciuitas 104₈
- Tuscia 457₁₆
- Tutus defensor ecclesiae 158₁₈ 159₁₆
- Tyana: episc. Tyanorum 301₃
- Tyrus 297₉ 299₁₁ 489₁₀. — Tyrii 157₁₄ 451₇ 795₁ 799₂₁. — Tyria ecclesia 531₆
- Ualens (*imperator*) 25₁ 49₃, imperator 24₂₃, consul (*a. 365*) 2₁₃. — *edicta eius: epp. 5—12*
- Ualens episc. Mursae 10₂₃
- Ualens presb. Romanus tituli S. Sabinae (*cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 411, 8*) 474₁₄
- Valentinianus (*I imperator*) 49₃ 57₃ 89₂₇, princeps 4₆, consul (*a. 365*) 2₁₃. — *edicta eius: epp. 5—12.*
- Valentinianus (*II*) imperator 5₈, princeps 5₅, Augustus 46₂₄ 54₁₆, Aug. iunior 88₁₅. — *edicta eius: epp. 3 & 13*
- Valentinus *gnosticus* 172₁₇ 184₆ 202₄ 295₁₀
- Valentinus: *duo huius nominis episcopi intersunt synodo Romanae 474₆ et 10, ex quibus alter ut uidetur Amiterninus (cf. Cassiodori Mommseniani indicem)*
- Valentinus episc. ecclesiae Siluae Candidae 318₂₇
- Valentinus: *duo huius nominis presbyteri Romani 474₁₇ 20, e quibus alter fuisse uidetur tituli Eusebi (cf. synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 413, 35)*
- Valentinus archidiaconus Ueriani episc. Dardaniae 225₅
- Ualerianus seruus Ariminensis possessionis Ualeri comitis 114₁₄
- Ualerius comes 114₁₈
- Ualerius u. c. cons. (*a. 521*) 722₁₈ 732₂₅ 738₈ 739₁₂ 740₁₉ 741₁₆
- Uandalicus *cognomen Iustiniani* 338₁₈ 344₈. — Uandalica natio 391₁₅
- Uarasaldas presb. *Secundae Syriae* 570₁₃
- Uenantius episc. eccl. Lippiensis (?) 319₂₄
- Uenantius presb. *urbis Romae* 510₂ 513₇ 520₂₆ 527₆ 537₁₄ 19
- Uenni 753₁₅
- Uercellae 12₂₀. — Uercellensis 1₉
- Uerianus episc. Dardaniae 225₅
- Uersetanus *dicitur Antoninus quidam* 351₁₈, Bessentanus *idem* 355₁₄
- Uespasianus *imperator* 747₁₈. — *forum Uespasiani* 75₁₃
- Uiator u. c. cons. (*a. 495*) 475₅ 478₁₃, Flavius U. u. c. cons. 47₂ 477₂ 487₃, <post> cons. Uiator u. c. 398₁₀
- Uiator episc. *Italicus (a. 495)* 47₇₄
- Victor *Constantinopolitanus* 68₈ 686₆ 10 12, diaconus 685₁₃, qui diaconis habere perhibetur officium 647₅
- Uiennensis provincia 559₁ 22 560₈ 560₁₁ deuotio 560₁₁
- Uigilius (*papa*) 354₆, episc. 23 348₃, episc. sanctae ecclesiae catholicae urbis Romae 318₁₅ 356₁₃ 319₂ 356₂₁, (Graecae linguae ignarus 297₂). — *epistulae eius: epp. 83 (constitut. de tribus capitulis), 92 93*
- Uincentius episc. Claudopolis 18₂₅
- Uincentius Hispaniensis 27₄, presb. 26₂₆ 27₁₁, sanctus 27₂₃
- Uindemius episc. *Antiatinus (cf. Cassiodori Mommseniani indicem)* 174₇
- Uitalianus 514₂₃ 515₁ 678₁₆ 679₉ 683₁₃, uir gloriosissimus

- gister 801₂₇, magister militum 518₁, 619₆, 672₂₂, 675₂₃, 678₆, 686₉, 696₇, cons. (a. 520) 637₂, 638₁₂, 650₁₉, 651₂₇
- Uitalianus episc. aut *Arniensis aut Rosellanus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₁₁
- Uitalis episc. aut *Fanestris aut Fundanus* (cf. *Cassiodori Mommseniani indicem*) 474₃
- Uitalis episc. *Troentinas* 156₁₄, 157₂₁, 452₈, 479₄, 800₄, episc. *Troentinas* (uel *Troentinus*) 451₁₁, 799₂₄. — *suspensio eius: cf. ep. 70*
- Uitalis diaconus *sedis apostolicae* 510₃, 518₁₇, 520₂₇, 527₆, 537₁₅, 19
- Uitulus cancellarius *Constantii comitis* 76₁₄
- Uiuentius iudex urbis 3₃
- Uiuentius diaconus *Auiti Viennensis* 559₂₁, 560₁₆, 23
- Ulahi 761₁₇
- Ulpianensis ecclesia 319₁
- Uranus 151₂, 798₃₂, subadiuuu 449₄, 793₂₁
- Urbicus presb. *Romanus tituli Clementis* (cf. *synod. a. 499 = Cassiodor. ed. Momms. 411, 6*) 474₁₄
- Ursacius episc. *Singidunensis* 10₂₃
- Ursicinus episc. *Dardaniae* 220₁₅, 225₆
- Ursinus diaconus 2₁₉, 21, episc. 5₁₅; *contra Damasum pontifex in loco Liberii ordinari deposcitur* 2₂₁; *benedicitur* 2₂₃; *in exilium mittitur* 3₃; *ab exilio relaxatur* 48₁₀; *ad urbem redit* 4₁; *iterum relegatur* 4₁₄; *ad exilium sponte properat* 4₁₅; *socii eius Roma expelluntur* 49₁₉, 23; *Damasus precibus apud episcopos molitur ut sententiam in Ursinum proferant* 4₂₇; *Ursini amentia* 55₂; *loco Galliae cohibetur* 52₁₅, 53₁₉, 55₁₄; *post Damasi mortem populi acclamationibus uiolatur* 48₃
- Ursus erroris *Ursini* consors 52₂₄, 54₇
- Xenaias Hieropolites 582₁
- Xystus (III) papa: Sixtus 438₂₄; *antea presbyter: Xysto presbytero Augustinus* (ep. 48) 111₂₃
- Zabulon filius Iacob seu tribus ex eo nominata 759₉, 12, 21, 760₃, 10, 17, 23, 30, 761₁₄, 22, 26, 762₁₀, 19, 763₄, 11, 766₁₅, 767₂₄, 768₃, 17
- Zachaeus episc. ecclesiae *Scyllacenae* 318₂₁, episc. 318₂₇
- Zacchaeus (cod. *iaccheus*) presb. *Secundae Syriae* 569₁₀
- Zacharias propheta 762₂₃
- Zapparena ciuitas 319₇
- Zelpha 760₃, 19, ancilla Iacob 759₇, 16, 760₁
- Zeno (imperator) 393₈, 620₂₂, 684₁₆, 787₁₄, Augustus 124₁₂, 135₂₀, 139₁₇, 144₁₉, 147₂, 314₁₂, 315₃, 9, imperator 384₂₃, 385₄, 391₈, 447₃, 781₂₆, 782₅, 793₃, 798₁₃ (*nom. Zeno* 447₃, 793₃, 798₁₃, Zenon 385₄, 782₃). — *epistulae ad eum: epp. 56 (immo ad Basiliscum), 60 62 64 66*
- Zenobius: duo huius hominis presbyteri *Secundae Syriae* 569₂₆, 570₂₂
- Zeuenas presb. *Secundae Syriae* 571₇
- Zoilus presb. *Secundae Syriae* 571₁₆
- Zoras (Ζωράς) monachus *Eutychianus* 351₁₇, 355₁₂
- Zorobabel qui Zorobabel erat filius Iechoniae 770₂₇
- Zosimus (papa) 60₂₄, 99₄, 115₆, 438₂₄, episc. 59₉, 103₄, 108₇, papa 59₂, 99₂, 108₉, papa ecclesiae catholicae urbis Romae 63₂₀. — *epistulae eius: epp. 45 46 50*
- Zosimus Neapolitanus episc. ordinatus 23₁₈, 23, 24₂, 16
- Zoticus episc. Carpathiensis ciuitatis 714₂₇

III. INDEX RERVM ET VERBORVM.

(asterisco * notantur uerba ex coniectura restituta)

- a, ab: orta est persecutio ab impiis haereticis 1₃; patimur persecutiones ab his episcopis 21₂₇. — in morem Cain eiectus a facie dei 125₆. — a patre alterius eum dicis essentiae (τῷ πατρὶ ἑτεροούσιον αὐτὸν λέγεις) 174₁₆, alterius essentiae dicit carnem domini a carne nostra 178₁₉. — Eusebius a Uercellis 12₂₀ (cf. de)
- abbas: presbyterum et abbatem Constantinopolitanae ciuitatis 441₆; clericis et abbatibus 708₂₇; sub abbatis uocabulo dixit se congregationem habere 687₁₉; sub quo abbate monachus factus est 687₂₂
- abicio: Petrum in exteriores terras abici 144₃
- abiectio: capitulorum 289₁₃, praefatorum 661₁₉, eorum 661₂₃
- ablatius pro locatiuo: quid Lignido fuerit secutum 618₁₇
- abnegator: orthodoxi Sabelliani constituuntur abnegatores 210₁₇
- abominabile esse damnatos restitui 182₂₃
- abominatio: leprae abominatione percussus 584₃
- abrenuntio: saeculo et concupiscentiae carnis 37₃
- abrumpo: sine synodo sententiam apostolicae sedis abrumpere 378₂₀
- abrupte: ut non abrupte diuina potentia diabolus sed ipsius hominis etiam iustitia uinceretur 415₂₀, non abrupte et sine exceptione propositum 481₁₂
- abruptum: erroris 101₂₁, infelicitatis 475₁₄, mortiferae praecipitationis 420₂₁, temeritatis 434₁₃
- abscessus (= mors): post abscessum Zosimi 60₂₄ 63₁₉
- abscido: tu autem cognosce et abscondere in quibus inique locutus es 218₁₄; abscondi ab ecclesia 291₂₇; ne se a corpore catholicae unitatis absconderet 373₅; de sanctis abscondi 425₁₅; melius est si ecclesiastico corpori iungantur abscondi quam ad absconditos transeant qui ... 738₆
- abscondio: in persona de cuius absconditione agitur 118₄
- abscondo: cum in baptisterio abscondi essemus 643₁₉
- *abscondo: esse nobis absconditas (adsectas *cod. V*, absconditas *alii*) tantas multitudines 702₉
- absoluta decernimus iussione 61₁₂
- absque 50₁ 80₂ 178₂₀ 303₁₇ etc.
- absit: absit! 208₂₅, quod absit 143₁₅ 145₁₆ etc., absit ista peruersitas 535₁₇; absit a conscientia nostra 515₁₁, quod absit a mentibus Christianis 365₂₉, quod absit a

- fidelium mentibus 718₂₃, absit hoc a uotis nostris 26₁₁; absit tamen ut- 292₂₀, absit a nobis ut- 349₁₂, sed absit: absit ut- 23₄, absit ne quicquam nos separet 550₂₆
 accentus: quam (*sc. patientiam*) dum despicitis excitatis ut longae tolerantiae desperatos sumat accentus 55₁
 accepta (*sc. epistula*) legitur in fine epistulae addito die quo eam is ad quem data erat accepit 80₂₁ 117₃ 497₂₈ 500₇ 502₁₃ 560₁₅ 592₁₇ 618₄ 654₂₃ 656₃₀ 659₆ 671₇ 674₂₂ 683₃ 687₂₆ 690₁₅ 696₁₃ 703₂₁ 710₂₁
 acceptabili deo uoluntate 505₁₄, acceptabilior deo 147₉
 acceptio: ubi nulla est acceptio personarum 473₂₀
 accepto: acceptandam pacem talium episcoporum 23₁₁
 accersio: propria accensione requieuit (*i. e. naturali morte defunctus est*) 28₁₄
 accerso: Osius Potami querela accersitus ad Constantium 15₃
 accessus: per accessus praecedentium temporum errorum augmenta creuerunt 737₁₀
 accipio: religionem inquietari patienter accipiunt 56₁₁
 acclamatio: Siricium sic praeesse sacerdotio uoluerunt, ut Ursinum acclamationibus uiolarent 48₄; in una acclamatione et ipsum eligi et ceteros improbari 48_; Bonifatium acclamatione totius populi et consensu meliorum ciuitatis asciuimus 64₇. — gesta acclamationum populi quae singulis diebus habita sunt relationi meae subieci 60₁₆; ea quae populus Romanus diuersis acclamationibus agens gratias ma-
 iestati uestrae credidit publicanda relationi meae uniuersa subieci 68₈; acclamationibus quae subiectae sunt gaudii sui causas plebs Romana testata est 81₁₄
 accumulo: ut... statum plebis et modestiae gloria et bonis securitatis accumulet 52₁; dementiae suae uanitatis accumulunt adicientes ... 370₁
 accusatiuus: pro-ad uel in c. acc.: Rauennatum ciuitatem praesentiam suam maturare non differant 65₂₃. — temporis: litteras quartum post ordinationem eius diem transmisi-mus 682₂₆. — absolutus: Scampis nos positos Stephanus et Leontius in occursum nobis uenerunt 672₁₆. — accusatiuus cum infinitiuo v. infinitiuus
 acefali 704₂₀
 acerbitas: factus es eorum acerbitas et non matura esca 200₁₁; post tantas acerbitates incommoditates-que mundanas 220₁₀
 achates 745₁₉ 746₉ 754₁₈ 18 22 23 757₂₁, *gen.* achati (?) 753₁. — de lapide achate 754₁₈ *sqq.*
 scolitus 111₂₀ 112₆ 19
 acta: eadem quae optulerunt actis inserta transmisi 67₈, exemplaria actorum (*cod.* auctorum) 103₁, ut acta nostra contineant 475₈
 actus: quos rerum actus fidei declarat fuisse custodes 500₁₆. — plur. actus (= *facta, res gestae*) 137₃ 146₂₀ 360₂₉ 362₁₀ 605₇ 640₈ 681₆ 693₂₂ 20; primiscrinium et reliquum officium quod tuis actibus obsecundat 78₈; in me sancta synodus bonorum actuum ac clerus pastoris transtulit sortem 522₁₉, bonorum actuum clerus ac popu-

- lum 524. — in actibus apostolorum 106₁₀ 252₁₃; euangelia, actus quoque apostolorum et apostolus 188₈, euangelia et actus et apostolus 204; apostolicorum actuum testatur historia 505₁₀
- aculeus: cui inicere debuerit aculeum paenitendi 125₁₄
- acumen principale 510₅
- ad: ad stuporem omnium 19₇, diu ad iniurias inclusi 26₂₁. — quae enim ad conuersationis perfectionem similitudo deitatis et animae humanae? 262₉. — animis exultantibus ad uniuersalis ecclesiae quietem 139₅. — per familiaritatem quam ad deum habet 267₃, nullam differentiam ad irrationabilia haberemus 283₂₃ 284₉, habens ad ceteros excellentiam (παρά τοὺς λοιποὺς ὑπεροχὴν) 277₈ 13, custodientes unitatem ecclesiarum quam habent ad apostolicam sedem 323₁₉, quae ad uos est unitas ecclesiarum 325₄; per certamina ad diabolum 261₉, certamen quod erat ad diabolum effecturus 242₂₂, ad episcopum certamina facere 619₁₉, certamen habebat ad animae passiones 262₂, ad haec instituens uidetur certamen 262₄, certamen instituit ad animae passiones 262₁₄. — ad Antiochiam remissum fuisse 450₁₁, litterae ad Alexandriam destinatae 539₁₄, ad Heracliam deduceretur 641₁₈, ueniens ad Nicopolim 533₆, uenimus ad Ligidum 673₁₃, dum ad Thessalonicam accederet 690₂₅. — regreditur ad Hispanias 15₆. — ad ea (= usque ad id tempus): de capitulis quibus ad ea dubietas uertebatur 743₈
- adaperiente Christo recte per uerbum neritatis incedere 523₅
- addico: poenae addici 455₁₈, uindictae addicitur 455₂₈, perpetuis cruciatus addici 475₂₀, deceptoris suo competenter addictus 364₂₀, ei subiugaretur addictus 415₁₇, ubi est iustitia uerae religionis si addicenda est impiae multitudini 25₂₀, fideles falsis sacerdotibus addicendi (cod. adicendi) sunt 26₁₇, origine generantur obnoxii et ex conditione serui gignuntur addicti 360₂₄. — (= damno) nec ab inferioribus episcopis potius addici 373₁₆, qui in memoratis conciliis addicti sunt 316₂₃, Athanasium synodus Orientalis addixerat 379₇, propugnatores intentionis addictae 488₂₁, defendens quos prius gloriosum putauit addicere 489₁₅, ad dictorum fugienda communio 492₁
- addictio: caedes turbae presbyterorum uincla et totius ciuitatis addicti 104₁₉
- additamentum: siue per additamentum siue per diminutionem siue per immutationem 310₂₀
- addubito: de uita aeterna hoc dictum nullus addubitat 363₃₀
- adeo—sicut: non adeo est mirabilis sicut purus ille lapis 750₂₀
- adhuc: ut adhuc nobis audiendi patientiam commodetis dum adhuc exponimus... 19₁₉. — = etiam tum 12₂₂ 15₂₃ 25 26₁₄ 260₁₅; nec adhuc = ne nunc quidem 160₁₁, = ne tum quidem 18₁₁; pietatem uestram habere quod Salomon adhuc a domino postulabat 353₂₇. — adhuc hodie 39₂₀, adhuc proxime 91₂₂. — adhuc maius scelus adcrescit ut 367₁₈
- adiaceo: perfect. adieci: rursus adiecit (i. e. accubuit) uxor Lia

- conceperet 759₈. — adiacet *imper-*
son.: adiacet tibi dirigere quod
denum est 546₁₇
- adimpleo**: 253₉, 621₁₀, 660₆, legalem
constitutionem 239₁₆, cursum bonae
uoluntatis 603₂₈, desiderium 707₁₁,
petitionem 645₁₃. — sanctum spiri-
tum qui sensui Christi aliquam
uirtutem adimplebat 247₂₅, cari-
tatem ei diuina natura adimplet
253₁₂
- *adimpugno**: magnum robor adim-
pugnantium (ad inpuignantium *cod.*)
fidem quamdiu ... 491₁₆
- adinuenio** 747₁₅
- adiudicatio**: quorum quis communi-
onem amplectitur eorum et similem
adiudicationem in condemnatione
consequitur 609₁₃
- adiudico**: episcopis non adiudicanti-
bus eum (μὴ καταξιπνάντων αὐτόν)
299₆
- adiuto**: habitasse in eo spiritum et
ad omnia adiutasse proposita 243₁₂
- adiutorium**: dei 99₁₁, 103₂₃ *etc.*, diui-
nae gratiae 683₂, ueniet deus in
adiutorium nostrum 133₁
- administrator**: *magistratus*: uentum
est ad uicarium et multi ex ad-
ministratores intersunt 15₂₈
- admirabilior** in tuenda fide 13₇
- admiror** *alqd de aliquo*: quod de sin-
ceritate tua non sumus admirati
333₁
- admissum**: post tot admissa 80₁₃
- adolesco** *transitiue*: adulta est per-
fidia ista per deuos, sopita per
iustos 544₈
- adoptiuus** filius 270₂₆
- adorea**: principatus uobis adorea
publica iura commiserunt 595₁₆
- adquiesco**: mandaui ut ... et non ad-
quieuisti 204₁₂; *alicui uel alicui*
rei 12₉, 81₁₂, 119₁₆, 357₁₄, 367₁₁ *etc.*;
non adquiescit in eius nefariam
communione 15₁₁; hoc adquiescite
ut ... 606₁₉; adquiescas recte prae-
dicare patrem 204₁₆, numquam ad-
quieuisset nuntiare fidelibus ...
699₂₄.
- adscensio**: ante diem ascensionis do-
minicae 681₁₃
- adscisco**: Bonifatium acclamatione
totius populi et consensu meliorum
ciuitatis asciumus (*i. e. elegimus*) 64₈
- adscribo**: nihil maius inter titulos
imperatoris adscribitur quam si ...
681₂₂; apostolus dicit ... et qui
consentiunt facientibus reos indu-
bitanter adscribi 329₂₅; doctoribus
ecclesiae contumeliam ascribere ue
inrogare 286₁₄. — ut uix esset
unde exercitus potuisset adscribi
456₂₇
- adsero**: quam (*sc. catholicam fidem*)
prius adserabant 7₇; qui se catho-
licos adserabant 24₂₆; adserendum
nunc est quod in his partibus
gestum est 33₁; quid catholicae
ueritatis sequatur integritas quid
detestetur asseruit 134₃, *similia*
- adsertio**: secundum hanc adsertionem
22₂₁, si pro hac fideli adsertione
iugulemur 44₃, episcopi qui eam
(*sc. ecclesiam*) sub adsertione uel
adsensu haereseos persecuti sunt
6₁₉, in assertionem dogmatis 132₁₇,
nouis assertionibus non indiget
edoceri 131₁₄ *etc.*
- adsertor** praefatae pestis 368₇
- adsido**: deo cordi uestro adsidente
337₂
- adsigno**: hic defecerunt adsignati ab
omnibus nihil pacificum cogitare
678₁
- adsisto**: ut reus adsistet 15₃₀, ut reus

- adassistens 16₂₃, qui quasi reus in
exilium mittendus adstiterat 17₁₆.
— habentes adstantem sibi regiam
potestatem 10₉
- adspectus *plural.*: sub uestrae pietatis
aspectibus 126₁₂, principis praesen-
tamur aspectibus 619₁₁
- adspergo *subst.*: qui nulla damnatae
impietatis sit infectus aspergi<ne>
117₂₂
- adspicio: quae regula dum neglegenter
aspicitur, malum non uitatur 96₁₇
- adspiro: domino aspirante 501₃,
aspirante uobis domino 354₁, deo
cunctorum mentibus (sibi, uobis)
aspirante 72₂₃, 350₄, 352₂₆. — exi-
stimans nos contra eam fidem ad-
spirasse 469₂₆
- adstipulator: qui causae Pelagi eni-
xius adstipulator interuenit 103₁₂.
ut pravae eius doctrinae astipulator
existerem 111₅
- adstipulor (= *consentio*): astipulanti
quoque ea parte quae discrepat 74₄
- adsto: astantibus (*in synodo*) nouem
episcopis 64₉, adstantibus quoque
diaconibus 475₄
- adstringo: ut quos nequitiae simili-
tudo complectitur eos <ea>dem
etiam conditio emendationis astrin-
gat 53₁; ut obsistas maximis un-
dique rebus astringeris 153₂₁; illius
se peruidebant sententia conse-
quenter adstringi 395₁₉, *similia*.
- adstruo (= *adfirmo*) *aliquid* 89₁₁,
91₁₃, 110₆, 111₂ etc.
- adsumo: ne quid sibi temere assume-
ret 64₁₅, personam criminantis
assumere 58₁₈, ut utriusque facti
qualitate perpensa... temere as-
sumpta non maneat 65₁₇
- aduersitas 603₃, ubi deus recte colit-
ur aduersitas non habebit effectum
587₁₀, istis aduersitatibus praestare
remedium 628₂₂
- aduerto: aduertite... in quo rei sint
9₂₃, aduertit sapientia uestra Ari-
minensem synodum piissime coe-
ptam 11₂₄, aduertat tranquillitas
uestra: si haec fieri uultis, nonne
metus est ne- 30₁, aduertite...
numquid- 35₃
- adunatio: 309₉, 596₇, 598₈, 612₂₁ etc. —
adunio: carnem quam sibi ex ipsa
conceptione aduniuit 269₂₃
- aduno: 3₃₀, 332₂₇, 348₂₂, 596₂₅, 613₉,
621₂₁ etc.
- adyta: qui externum ignem in diuinis
adytis inuexit 582₁₅
- aedificatio *sensu ecclesiastico*: con-
stituta per quae aedificatio gene-
ralitati proueniat 520₂₄, pro populi
aedificatione 699₁₃, quod aedifica-
tioni ecclesiasticae conueniret 700₃.
— aedificationes = *aedificia* 47₁₅
- aedifico: aedificare quae destruunt
euangelia 21₁₅, certamina quae non
aedificant sed magis destruunt 102₉
- aegroto: cum solo animi morbo in-
sanabiliter aegrotaret 8₁₃
- aemulatio: aemulatione ac uirtute
martyrii feruens in gloriam diuinam
23₂₁, sanctae fidei aemulatione fer-
uentem 30₁₃, ad diuinam aemula-
tionem succensus 31₁₆
- aemulator: dei aemulator Helias 25₂₃
- aemulus (= *inimicus*): rumor aemu-
lus 85₃, aemuli religionis homines
677₈, fidei aemulorum fraude 132₃,
de quibus ipsi aemuli conuincantur
699₂₀
- aenigma incarnationis 192₁
- aequanimiter 498₆
- aequiuoce: onychitae qui aequiuoce
nuncupantur id est non ueraciter
755₂₆

- aequo: non aequat ad meriti eius
 praeconium 31₂₃
- aestimatio: praeter aestimationis iniuriam piaculum neglectae sanctionis incurres 57₁₅
- aestimo (= *existimo*) 76, 131₁₁ etc.
- aestuo: dolentius aestuat ueritas 6₂₂
- aeternitas (= *deus*): imperator aeternitatis beneficio sceptra sortitus 655₇, aeternitatis supernae non immemor 660₁
- aeuum: ut (*deus*) aeuo uobis per longiora tempora propagato unitatem ecclesiae redditam ex omni faciat parte securam 661₁. — in aeuum: fidem omni in aeuum religione seruare 46, mansura in aeuum lege 349₂₂; in aeuum omne 50₂₀. — durabit per aeuum triumphus 623₁₄
- affabiler respondet 329₂₃
- affatus *numero plurali* = *epistula*: 76₁₄ 321, 323₁ 333₂₃ etc., sacri (*principis*) 82₁₀ 22 501₁₂
- affecto: humanae gloriae ad quam plerique affectant 37₂
- affectio: piissimum iter ad nos perueniendi tuas affectiones credidit 98₂₀
- affectionalis: illectus affectionali delectatione 361₆
- affectiose: sicut affectiose admones 726₉
- affirmatiue: cum Paulus ad Corinthios adfirmatiue dicat 303₂₉
- afflictio: in afflictionem *alicuius* 25₁₇ 36₂₈
- affligo: reliquiae cruoris eius in obsessis corporibus daemonia affligunt 13₁₄
- affluenter 612₁₅ 652₁₆
- affluentiore dei gratia mortalitatis uitia superarunt 402₁₃
- age omnia simul confundamus 244₁₈
- agens in rebus 119, 120, 441, 645₁₄ 21
- aggregatio synodalis 349₂₀
- aggreco: qui circa Caelestinum tunc adgregati sunt (συναθροισθέντες οἱ περὶ Κ.) 214₂₄
- agnae *de sacris uirginibus* 98₄
- agnosco: quod bene esset agnitus per contemptum saeculi 12₁₄ — agnoscor *seq. infinitiuo*: quod nunc agnoscitur distulisse 76₁₉, quod praeceperat ei innotuisse agnoscitur 78₂₃, Pauli doctrinam secutus agnoscitur 304₁₁
- agon: in agone iustorum 551₇, pietatis agona susceptum tenentes 527₇, expectat agones suorum 574₇
- agricolatio *translate*: fructus uestrae agricolationis 615₃
- alienatio: <a> causis alienationem se praeferre monstrauit 742₁₂
- alienus c. *genit.*: se ostendunt horum alienos existere 192₂₂
- alimonia 465₂₅
- alimonium: alimoniorum utilitatibus adiumentum 332₂
- aliquantulum *aduerb.*: (sardonyx) subuiridis aliquantulum 746₃
- aliquantus: et post aliquanta ita (*sc. ait*) 313₄
- aliquis *in enuntiatis negatiuis* 12, 46₇ 10 49, *et passim*. — ne aliqui tumultus oriatur 49₁₁
- alius: *neutr.* alium: ad alium saeculum 513. — alius = *alter*: circa unam — circa aliam 65₁₇
- allegatio: presbyterorum allegatio causam nobis non superuacuae de liberationis iniecit 65₁₁; allegationis maturitate 589₁₂; sub allegatione iustissima 669₁₄. — allegationes 376₄ 535₁₂ 584₁₈ 599₂₆ 600₂₃ 647₂, alloquium *de epistulis* 505, 537, etc.

- alma urbs Roma 322₇ 338₂₀ 344₁₀
 507₈, huius almae urbis (*i. e. Constantinopolis*) 324₃₀
 altare dei 28₂ 34₂₅, deo pia altaria
 conlocare 40₁₁, ad colenda altaria
 refugere 567₁, ad sedis ipsius al-
 taria confugiunt 555₁₀, obsecrare
 pietatem caelestem sub cruentis
 altaribus 86₃₀, altaribus piis pere-
 grina inferre libamina 582₁₀, tan-
 tam circa altaria uim saeuisse 85₂₀,
 ut damnati Dioscori nomen inter
 altaria recitaretur 139₁₄ *cf.* 148₈
 157₃ 584₄, uiri caedem inter ipsa
 operatus altaria 529₁₇, Acacii...
 nomina ab altaris recitatione sum-
 mota 684₁₇. — *abl. plur.* altariis
 40₁₃
 alte: altius censerem (*i. e. grauius*
succenserem) si- 98₁₂
 alter *pro alius*: metropolitani epi-
 scopi uel cuiuscumque alterius sa-
 cerdotis 58₁₀
 altissimus = *deus* 126₇
 amabilis deo 562₁₃ 612₆ 637₅ 638₁₁
 16 *etc.*, Christo 468₂₀, in pace quae
 est ei amabilis 528₄, amabilis dei
 (θεοφιλέστατος) 200₉
 amabiliter: haec amabiliter a nobis
 dicta esse opto ut intellegas 90₁₃
 amans *passiue*: tantae reuerentiae
 plenos affatus nisi per amantes
 minime dignaremini destinare 328₂.
 — amantissimi 740₇, fratres aman-
 tissimi 330₁₅, amantissimo principe
 742₁₆, deo amantissime 288₂ 613₂.
 — parens carissime atque aman-
 tissime *v.* parens
 amaritudo: factus es eorum amari-
 tudo et non suauitas 200₁₀, amari-
 tudines confragosa uitae 35₁₃
 amator: per omnia dei amatori san-
 ctissimo fratri Hormisdæ 591₅, dei
 amatorum patrum 653₁₇, dei amator
 sanctissime frater 654₂₃
 amatrix: plenam et dei amatricem
 caritatem 496₁₂
 ambigo: illud ambigi non potest hos
 esse uere catholicos 9₁₇, non am-
 bigo *seq. acc. c. inf.* 137₁₈; cum
 praesenti quae diuina esse non
 ambigitur retributione 603₆
 ambiguitas 65₁₂ 80₂₈ 222₆ *etc.*, nullis
 uariantes ambiguitatibus 611₄
 ambio: qui semper episcopatum am-
 bierat 2₂₅; *seq. infinitiuo* ambiunt
 gaudere cum angelis 543₂₅
 ambitio: basilicas pretiosorum mar-
 morum ambitione uestitas 48₁₈
 ambitiosus: cuius (*i. e. diuinæ legis*)
 ambifiosa praestantia 45₅. — am-
 bitiosa auditate 504₁₃
 ambitus: episcopatum contentionis
 ambitu peruaserunt 59₃
 amen piissime fili *in fine epistulae*
 328₄; interpretatur autem 'fiat'
 'amen' 769₁₂
 amethystus 745₁₉ 751₁₄ 753₁ 754₂₆ 26
 755₁₅ 757₂₁, de lapide amethysto
 754₂₆ *sqq.*
 amicus *adiect.*: quatenus se planities
 extructioni amica praetulerit 47₁₂,
 in eam partem quae amica sit
 ueritati instare 154₃
 amphicochlus lapis 755₂
 amplectibilis: quis hanc tam amplec-
 tibilem (*sententiam*) respueret 109₁₅
 amplector *seq. inf.*: totum pro redin-
 tegratione fidei facere libenter
 amplectimur 511₁₁
 amplifico: basilicam Pauli pro quan-
 titate conuentus amplificare 46₂₃
 amplificus: splendorem fabricae am-
 plicentioris 47₁₃
 amplio: coacti sumus ampliare ser-
 monem 771₁₄; *sensu iuridico* quo-

tiens adhibita comperendinatio et iam sub ipso fine certaminis ampliata iudicia? 106₂₆
amplitudo uestra *allocutio* 70₁₃ 601₁₀ 605₁ 634₈ 16 635₂ 646₂₉
amplius per suam rabiem grassati sunt 10₁₃
amplus: (= *honestus*) amplum sibi ac festinum iudicet si- 702₁. — amplissimum senatum 160₂₀, amplissimorum procerum sacri nostri palatii 586₅
amputatis dubitationibus 716₃, excusationibus 72₂₃, perfidiae seminibus 717₁₆
amygdalinum oleum 747₇
Anacolutha: cuius ad me nuper litterae commeantes... euangelistae Marci sedem se recepisse memorauit incitans nos uolentes ut... 140₁₄. — quod qui ita sapit et non magis deus uerbum... creditur, anathema sit 277₁₄. — promittentes sequestratos a communione ecclesiae, id est non consentientes sedi apostolicae, eorum nomina inter sacra non recitanda esse mysteria 521₂₈ (609₂₃). — libellum uero... primo agite ut praesente populo recitetur 606₂₃. — sed quoniam comperimus quosdam... perturbare...: quos beatitudo uestra a se longe pellere dignetur 644₁₂. — Victorem praeterea uel alios, qui..., ordinatione imperatoris ad urbem dirigantur 647₅. — sperate ab apostolis, ut deus, qui initia talia donauit orationibus uestris, similiter sequantur et prospera 673₁₇. — cf. s. u. *accus. absol.*; cf. s. u. *ideo*. — *anacolutha in enuntiationis relatiuis*: nobis gratum fuit officium, quod ad inspicienda

uniuersa detulisti et omnem situm locorumque faciem nostrae serenitatis auribus intimasti 47₂₉; Florentius post damnationem, quam accepit ac dignum tulit improba offensione responsum, ecclesiam rursus contaminare conatur 56₃; *saepius pronomem relatiuum secundo loco excipitur pronomine demonstratiuo*: quemque dubium non sit extra communionem durare catholicam saepeque nos de eodem pellendo scripsisse sit certum 152₁₅; coepiscoporum, qui... deprimuntur fitque illis reconciliationis gloria causa difficilis 679₁₀; post libellos, quos dederunt et dant episcopi et per ipsos satisfecerunt sedi apostolicae 676₂₈ et similia
anaphorae: quaesumus autem, supplices quaesumus ut... 6₂₆; sed absit, absit ut hoc admittat conscientia Christiana 23₁; haec, haec res decepit et Ualentem 24₂₂
anathema: anathematis sententia 158₈, qui (quisquis, quicumque, si quis).... anathema sit 186₁₈ 128₃ 239₃ 240₁₄ 216₂₀ 22 etc., anathema dicere *alicui* 161₉ 225₁₃, miserunt anathema Acacio 674₁₇, anathemati (anathematis sententiae) subdere *alqm* 287₈ 288₂₀ 316₂₃, anathemati subicere *alqm seu alqd* 286₂₁ 288₂ 344₂, quomodo non subiacebitis anathemati 192₁₃, complices simili anathematis ultione plectentes 351₂₃, a superfluo anathemate eosdem abstrahere 539₁₉, *similia*
anathematizo 192₁₃ 194₃ 228₃ etc.
anathemo 96₁ 453₂
angelica annuntiatio 511₁₅, claritas 414₂₄, natura 410₂₃ 416₉. — angelicis meritis coequando patri pa-

- trum papae Hormisdæ 673₂₅, ex angelica sede uestra (i. e. *papae*) 224₂₄
- angelus 221₁₃ 226₁₃ 240₂₉ 241₅ 13 247₁₀ 18 549₁₃, ille qui propria uoluntate prolapsus est angelus 411₁₅, spiritali fornicatione motus angelus 411₃₂, angeli 211₂₁ 261₇ 10 12 20 21 22 411₁₀ 18 494₂₂ 472₂₈ 543₂₅ 712₂₇, angeli caeli 735₈, beati angeli 414₂₅, degeneres angeli per sanctorum angelorum beatitudinem confutantur 413₂₃, angeli et uniuersa caelestis militia 284₁₂, angeli lucis et uniuersae caelestes inuisibilesque uirtutes 285₁. — angelus uester *allocutio papae* 644₁₁ 20, nos uestro sancto angelo (i. e. *tibi papae*) dignum est passionem exponere 566₈, ad perfectam notitiam uestri sancti angeli 568₈, — magni consilii angelus (consiliarius *Vulg. Esai. 9, 6*) 190₇
- angulus: remotus Hispaniae angulus 55₁₉
- anhelitus: usque ad ultimum anhelitum 591₁₉
- anhelus: ut boui anhelu 24₈
- anima: tractu et caede mulcati animas reddiderunt 26₂₄, in exilio martyr animam dedit 28₁₀
- animo: cum ex auctoritate publica sit fomes quidam nutriendae seditionis animatus 88₈
- animus: cuius spem animo (i. e. *fiducia*) supernae maiestatis assumpsimus 600₇. — *plur. animi de singulis hominibus dictus* 532₁₀ 594₃ 600₂₄ 602₁₆ 694₈
- annales diei paschalis 638₃
- annisus *subst.* 480₁ 481₁₆ 19 21 488₇ 666₂₄
- annitente Constantio 1₄, praefatis adnitentibus 481₁₁, siue illis adnitentibus siue non adnitentibus 481₁₃; 483₈ 517₁₆ 606₁
- annona: (*litterae*) annonam in statum pristinum redire coepisse testatae sunt 51₂₀; praefectus annonae 3₃
- annullo: iniuriari et adnullari sustinere possumus, iuberi non possumus 565₁₄
- ante triginta milia de Lignido (i. e. *triginta milia ante Lignidum*) 672₁₂. — ante hoc (= *antea*) 6₁₈
- antecessor 134₁₃
- antefatus 316₈ 648₂₂ *etc.*
- anterior *de tempore*: anteriores principes 6₁₃, antequam Ephesenum concilium 133₁₄, anteriore significatione 618₁₇, anteriori spem adimi repetendi locum denuo 651₅
- anteuenio: deuotione qua cunctos anteuenerit sacerdotes 139₇
- anthropomorphistae 41₁₅
- antichristus: ne in throno beatorum patrum antichristi diutius sederet opprobrium 120₁₈, (Timotheus) diuini culminis usurpator euidenter monstratus est antichristus 126₁
- anticipatio: per anticipationem iam esse dicitur quod futurum est 427₆
- antidotum fidei salutaris reconciliatis haereticis propinare (oppinare *cod.*) 328₂₃; sic temperatum nostrae salutis antidotum ut- 421₁₁
- antistes = *sacerdos, episcopus* 86₁₀ 87₂₈ 123₁₇ 128₁₉ *etc.*, Alexandrinae urbis (ciuitatis) 145₁ 286₃₁, ecclesiae 146₃ *et similia*. — presbyter uerae fidei antistes 26₇₇, sacrae legis antistes (= *episcopus*) 46₁₇ 49₈ 61₈, antistes sanctitatis (= *episcopus*) 48₂
- aperio: ad omnem ferientis ictum pectus aperitur 106₂₂

apex: cui numerus ordinantum . . . recte uenerandi nominis apicem contulerunt (*de papa agitur*) 61₉. ad principatus apicem 594₃, ad dominationis apicem 660₁₈, apices et sceptrum ad alium saeculum possidere translata 518₄. — apices = *litterae* 81₂₇ 84₁ 147₃ 321₂₅ 587₂₄ 660₁₄ 696₃.

apocalypsis: Iohannes apostolus in apocalypsi dicit 292₅, sicut in apocalypsi legimus 358₈. *cf.* reuelatio apocrisarius 672₂₆ 689₁, apocrisarius *scribitur* 468₁₅.

apostato: peruersum apostatandi propositum 456₂₁.

apostolatus *allocutio papae*: a. tuus 84₂ 110₁₉ 715₁₀, tuus a. 658₉ 716₉. a. noster 223₁₄ 224₂₂ 500₃ 540₆ 592₄ 616₅ *saepius*, noster a. 617₆ 618₂ 641₁₀ 656₂₃.

apostolice: scribere apostolice dignemini 591₁₁.

apostolicus: auctoritas 20₃₃ 41₂₂ 109₈, doctrina 119₁₅ 127₂₂ 231₇ *etc.*, ecclesia 108₁₁, eruditio 138₈, fides 7₁₆ 12₁₈ 14₂₁ 34₇, institutio 72₁, mos 20₄ 32₂ 38₁₉, praeceptio 74₃, ratio 9₂₀ *et similia*. — apostolica sedes *v.* sedes. — apostolici (*s. e. papalis*) moderaminis sollicitudo 124₂₀, apostolicae moderationis adsensu 152₃, apostolicis manibus abscidi 128₁₁. — apostolicus pater *allocutio papae* 223₁₂ 18 614₁₈ 617₃ 618₄ 644₅ *etc.*

apostolus = *Paulus* 7₉ 10₇ 96₁₅ *etc.* = *Petrus* 168₁₃ *etc.* — apostoli 168₁₃ 198₁₁ 211₂₀ *etc.*; cum dei adiutorio et orationibus apostolorum 513₁₈ 533₅, quem apostolorum orationibus commendantes 526₁₆. — de euangeliiis de uocibus prophe-

tarum de doctrinis apostolorum 21₁₃, prophetarum et euangeliorum atque apostolorum doctrinis 31₂₃. a sanctis euangeliiis et apostolis et patribus 162₁₅, euangelia aut apostolos seu sanctos patres 170₆, ex uocibus prophetarum apostolorumque sanctorum 402₇. — actus apostolorum *v.* actus. — euangelia actus quoque apostolorum et apostolus 188₈, euangelia et actus et apostolus 204₁.

apparitio angeli 247₉. — apparitio *meton.* = *apparitores*: per omnem apparitionem 79₃.

apparitores 57₈ 79₁₄ 18, tam contubernalis quam apparitores 62₂₂, contubernalis et apparitores 63₁.

appellatio: Timotheum appellatione Ellurum 523₇. — *sensu iuridico* 111₂ 116₁₂.

appellationes: imperatoris: cf. s. v. beniuolentia christianitas clementia fides gloria humanitas imperium liberalitas maiestas mansuetudo numen patientia perennitas pietas principalitas principatus prouisio prudentia religio sapientia serenitas tranquillitas *et indicem personarum s. v.* Anastasius Honorius Iustinianus Iustinus Maximus Theodosius. — *hominum nobilium: cf. s. v.* amplitudo celsitudo magnitudo nobilitas sublimitas. — *sacerdotum: cf. s. v.* affectio apostolatus beatitudo benedictio benignitas beniuolentia caritas constantia corona deuotio dilectio fides fraternitas germanitas honor paternitas pontificatus pontificium prudentia religio sanctimonia sanctitas sanctitudo sinceritas uenerabilitas ueneratio

appellator *sensu iuridico* 111₃

- appello *sensu iuridico ad alqm seu alqd* 16₁₉ 376₁₆, siquidem ad illam (*sedem*) de qualibet mundi parte canones appellari uoluerint, ab illa autem nemo sit appellare permissus 378₁₇
- appensus examinandum est 101₂
- appetitus: non conuentio aliquid, non appetitio, non fraus attemptet aliena 46₁₁
- appeto *absolute*: nullis appetentum insidiis pulsari 46₇
- applicatio: ne applicatione morum late dissensionis incommodum spargeretur 52₁₉
- applico: ut praesens uia spatiis futuri operis applicetur 47₁₀
- appono: immortalis spiritui mortem adponere (ἐπιθεῖναι) 162₁₃
- apprime: oculorum passiones apprime sanat 746₂₇
- *apis: optineas super nos sedis apsidem (ad sedem *cod.*, ἐχέσθαι τῆς ὑπὲρ ἡμῶν ἀψίδος τοῦ θρόνου) 204₁₈
- apto: medellae consequenter aptari 153₄, ista facientibus aptabitur sententia apostoli 368₃, uel uitanda uel aptanda catholicae ueritati 438₁₈, apostolicam uocem sed personae meae conuenienter aptandam 535₁₈, cui tribui quis lapis aptetur 756₁₈, beryllum quem undecimo Ioseph consequenter aptauimus 765₁₁; quam similitudinem ad resurrectionem corporis aptauit 429₅
- apud: subripuit apud Constantium 7₂₀, precibus apud eos molitur et pretio ut - 4₂₆, supplicat litteris apud Heraclidam 37₁₀, ne illud quidem apud serenitatem uestram dissimulare 85₁₄, in hoc apud uos ingemiscere 11₁₂, si haec apud uos uera sunt quae apud scripturas diuinas uera roborantur 9₂₁, hos apud deum esse damnatos 9₂₁, *similia*. — synodus apud beatum Petrum apostolum (*i. e. in basilica Petri*) congregata 155₁₃, apud beatissimum Petrum apostolum collecti 158₂₃, quod placuit synodo apud beatum Petrum apostolum 159₁₅. — apud Palaestinam in Eleutheropoli (*i. e. Eleutheropoli Palaestinae*) 36₂₉. — reditum apud nos caritatis uestrae 694₁₀. — apud Alexandriam (*i. e. Alexandriae*) 445₂, apud Antiochiam 147₆ 149₂₂, apud Ariminum 41₂₆, apud Constantinopolim 85₂₀ 133₅ 148₁₈ 443₁₈ 787₂, apud felicissimam Constantinopolim 739₁₆, *similiterque* 7₁₅ 9₅ 19 10₁₉ 11₂₆ 28₇ 29₁₇ 32₂₆ 33₉ 11 38₄ 328₁₀ 387₁₇ 441₁₆ 443₁₆ 444₆
- aquatioris id est albidioris hyacinthi 755₁₆
- aquosa rabies 746₂₈
- arbitrium (= *iussio*): Olybrium pari conuenit arbitrio in factiosorum coetus ut - 51₉
- arbitro: sicut uos arbitratris 209₇
- arca: Dauid in arcae dei reuocatione 618₃
- archangelus 538₅
- arche: qui passim uos aestimet arches inclitae accepisse titulos 595₁₇
- archidiaconus 1₁₄ 2₆₃ 225₅, ecclesiae Romanae 320₃, urbis 442₄, Constantinopolitanus 602₂₄
- archiepiscopus 300₁₈ 472₂₂ 522₁₆ *etc.*, infestante Damaso egregio archiepiscopo 28₂₄, *de papa* 298₂₁ 300₂₆ 499₁₁ 710₂₆, archiep. Romae 298₁₀, urbis Romae 592₉, almae urbis Romae 322₇ 338₂₀ 344₁₀, papa et archiep. 159₁₈, archiep. Constan-

tinopolis 298, Cpolitanae ciuitatis 356₂₃, Alexandrinae ciuitatis (ecclesiae) 469, 471₂₀ etc., Thessalonicensis ecclesiae 470₁₀, archiep. et patriarcha 610₁₈ 652₁₉ 711₂₃ 713₇. — archiepiscopo uniuersali ecclesiae (i. e. οἰκουμένην πατριάρχῃ) 614₁₉ 616₃
 archimandrita 183, 155₁₄ 487₁₂ 586₁₆ et saepius in ep. 139, 572₂ 606₂₇ 620₂₈ 27, archimandritae sacrorum monasteriorum 323₁₇, archimandritarum et ceterorum monachorum secundae Syriae 565₁₃ 22
 archipontifex: primae archipontifici et papae urbis Romae 614₃
 architectus: per architectos futurae basilicae diriget formam 47₁₀
 archiuum: suppetunt si in palatii sui requiri mandet archiuis documenta 127₂
 *arenarii (eranarii cod.) 3₁ 11
 aries *translate*: ut fixi sint pedes uestri aduersus arietem fraudulentiae 105₂₁
 arrianizo: orthodoxi arrianizant 210₁₆
 arrideo *absol.*: si serenitatis uestrae fauor arriserit 598₅
 arripio: iter 644₁₂ 645₁₃, magnum opus 604₄, fidei causas explicandas 655₈, auctoritatem sedis apostolicae ad omne comprimendum nefas 97₅
 arrogans: ut nemo de plena felicitate sit arrogans 417₃₀
 artifex: diabolus artifex erroris 10₁
 arx: quae per cunctas prouincias Orientis ex ipsa imperii uestri arce diffusa sunt 127₅
 ascetarum scandalum 200₂₁
 asper: oleo escas asperiores mitigans 28₁₈
 assiduus = *contiguus*: ut deus dignam personam donet in Antiochia

ordinandam et assiduas adunet ecclesias 621₂₁
 attenuo: ita internis omnibus euacuatis attenuatus est ut - 8₁₇, attenuare pinguedines 746₅
 attestatio: sub adtestatione publica 558₃, mundi attestazione 595₉, gaudium nostrum sacrorum apicum attestazione signamus 84₁
 attestor: pro hac causa attestantur nobis lit. rae ad Alexandriam destinatae 539₁₃
 attineo: seditionis auctores sublimitas tua statuet attineri 61₁₈
 attollo: basilicam Pauli pro studio deuotionis attollere 46₂₈
 attonitus = *attentus*: Christiana plebs in defensione religionis adtonita 131₅, ut tolerando rerum transeuntium uastitatem magis esse debeamus adtoniti 220₁₈
 attractio *relatiui*: illo modo quo supra retulimus 20₁₅, ea ratione qua ipse cognoscit 522₁₈, eo quo superius diximus ordine 605₁₄, tanta prosequi laude quanta rerum magnitudo deposcit 117₇, de illa quoque parte qua dilectio tua postulat cogitamus 537₆
 auctor *translate*: Enlalium cum auctoribus suis 64₂₉, auctoribus uestris 71₁₄, sicut ab auctoribus (i. e. magistris) suis didicit 440₈, auctorum nostrorum sequentes exempla 536₁₃
 auctoritas = *iussum, rescriptum* 61₆ 68₂ 82₅ 466₂₄, sacra 62₁₀ 74₁₀ 76₁₇ 80₂₇, regalis 30₅, specialis sedis apostolicae 104₃. — *allocutio*: illustris auctoritas tua 51₂₅
 audientia: ad audientiam causae conuenimus 678₁, cum apostolicae sedis audientiam declinaret 376₁₂, ut spem de audientia detis 518₂₄, qui

- sedis eius audientiam postulassent 387₁₃, in exilium deportatos ad audientiam sedis apostolicae renocandos 520₁₄, ad primae sedis audientiam uenire 373,
- audio: (= *cognosco*) inter episcopos ab omnibus sacerdotibus iusseramus audiri 70₆, ut ipse inter eos et qui ab eis impetuntur audiret 685₇. — uocem suam populis auditam facere 773₁₂. — pertinacia quae nec dictum audiens existit 701₂₄
- auertor *alqm*: ut eos auertantur et fugiant 553₁₉
- aufero *alicui aliquid*: in centenis dissensionibus ablatis 50₃, omnem his dissensionibus causam auferre 50₂₅
- augmento 709₁₈
- augusta ciuitas (*i. e. Constantino-polis*) 608₇, clementia 76₁₈, lex 45₁, mansuetudo uestra 9₃, memoria tantorum uirorum 137₁₀. — augustae memoriae *defunctorum imperatorum epitheton* 126₁₅ 127₆ 137₄, augustae recordationis 132₈ 134₁₄
- Augusta 608₁₈ 652₂ 662₂, christianissima 654₁₆, piissima 627₉, praecellentissima 669₁₆
- Augustus 44₉ 85₂ 88₁₅ 96₁₀ 103₁ *etc.*, Augusti 46₂₄ 49₂₀ 50₆ 8 23 51₁₅ 52₁₀ 53₁₄ 54₁₈ 86₉, perpetuo Aug. 320₁₀ 325₁₁ 347₁₈ 610₁₁ 671₇, semper Aug. *v. Indicem I s. v. Anastasius Honorius Iustinianus Iustinus Maximus Theodosius*, ex deo Augustus 703₂₄, domnus germanus meus Augustus princeps 73₁₄ 74₁₀, gloriosissime ac clementissime filii imperator Auguste 124₂₂
- aulicus: omnes aulicae potestates 444₁₃
- aures: nec sit apud aures imperii Christianas pigra suggestio 131₁₈, haec clementissimis auribus suppleiter intimato 132₂₇, apud imperiales aures haec summuenda temptasse 463₁₇, quosdam sanctas aures uestras perturbare 667₁₉, piis mansuetudinis uestrae auribus 718₁₁
- auriscalpius: quem (*sc. Damasum*) in tantum matronae diligebant ut matronarum auriscalpius diceretur 4₃
- auspex: deo auspice 503₂₄ 507₂₆
- auspiciu: hoc auspiciu tuae ordinationis edidisti ut - 524₂₇
- ausu temerario 79₄, nouis ausibus 372₁
- authenticu: reddens exemplaria legis authentica penes se detinuit 770₂₄
- authenticus: secunda feria hebdomadis authenticae (*i. e. hebdomadis maioris, eius quae praecedat pascha*) 619₄
- auxiliator: eodem auxiliatore 624₇
- baculus: cum auerteris baculum actionis 207₂, ut auctoritatis baculo eos expellat de medio ouium 566₁₀
- baptisma 239₁₅ 16 23 242₂₁ 23 251₁₉ 23 *etc.*
- baptismus 110₂ 254₁₅ 280₅ 11 303₂₀ 26 363₁₆
- baptisteriu: in baptisterio occiditur 445₁₄, cum in baptisterio absconsi essemus 643₁₉
- baptizo 239₁₄, in Christi nomine baptizari 252₁₇ 20, trinitatis confessionem in qua baptizati sumus et credimus et fatemur 166₂₆, in patrem et filium et spiritum sanctum baptizati 704₂₃, *similia*
- barathrum *translate*: in quod praecipitium barathrumque mergantur intellegant 382₁
- barbaries: sunt metalla alia in ipso rum barbarie Blemyorum constituta =

- 749₁₃, inueniuntur lapides isti in interiore barbarie Scytharum 753₁₃
- Barbarus**: Odonacer barbarus 391₁₉. — barbari 749₁₄, a Graecis... a barbaris uero... 747₂₉
- Basilica** 24_{7 10} 27₂₁ 36_{16 19} 89₇, basilica ecclesiae 27₂₃, basilicas auro coruscantes pretiosorumque marmorum ambitione uestitas uel erectas magnificentia columnarum 43₁₇ — *cf. indicem locorum s. v. Carthago Constantinopolis Ostia Roma Scampae Thessalonica*
- beatitudo**: ad capiendam futuram in dei Christi regno perpetuam beatitudinem 13₂₂, in regno Christi perpetuam beatitudinem 44₂₂, in futuro Christi regno perpetuam cum sanctis beatitudinem 44₂₆. — *allocutio singulorum sacerdotum*: beatitudo tua 69₁₉ 71₂₃ 83₇ 84₃ 108₉ *etc.*, tua beatitudo 108₂₁ 110₂₃ 111₁₄ 114₁₇ 496₂₇ *etc.*, eius beatitudo 473₁₂, beatitudo ipsius 514₁₅; *papae*: beat. uestra 223₁₆ 224₁₈ 232₁₀ 12 13 16 324₃₂ *etc.*, uestra beat. 232₂₃ 234₈ 322₁₀ 325₈ *etc.*; *synodi*: beat. uestra 67_{16 27}
- beatus**: beati omnium sumus quod... 739₆
- bene**: si uos liberique uestri ualetis bene est, ego exercitusque meus ualemus 506₂₅. — sed bene quod ipse saluator uirtutem suae pacis exposuit 22₁₁, et bene quod libros scripsit ad Constantium 31₁₃
- benedico**: deum (dominum) 380₁₉ 541₈ 550₁₁ 572₈ *etc.*, quemadmodum deus benedictus sit 621₂, benedicta (*sc. sit*) trinitas 660₁₀. — Ursinus Paulus Tiburtinus episcopus benedicit (*s. e. consecrat*) 2₂₄. — *alicui* 760₆ 761₂₄ 762₆ 764₁₉ 767₂₉ 769₅
- benedictio** 73₁₃ 424₂₇ 540₁₀ 696₁₂, diuina 424₂₇, benedictiones—male-dictiones 762₈. — benedictionem (*s. e. consecrationem Bonifatii episcopi*) competenti tempore constat fuisse celebratam 64₁₀. — benedictio tua *allocutio sacerdotis* 73_{5 13} 74₁₃
- benedictus** = *sanctus*: uir 71₂₇
- benignitas** tua *allocutio sacerdotis* 112₁
- benigniter** 616₂₂
- beniuolentia** uestra *allocutio imperatoris* 19₁₈, *papae* 702₁₈
- beryllium** lapis 755₁₄. — beryllum 745₂₁. — beryllus 757₂₂ 765_{9 15 26} 766₂ *et genere feminino* 755_{20 21 22}; *gen.* berylli 753₁, berylli lapis 765_{17 25}. — de lapide beryllo 755₁₄ *sqq.*
- bidellium** 748₁₃, est autem bidellium quoddam unguentum siue incensum quod deferitur ex India 748₁₃
- bidnum**: interiecto biduo 81₈
- bis**: ille egregius bis episcopus *ironice* 34₁₅, egregius iste bis episcopus 34₂₂
- blandior**: sibi blandiri de *aliqua re* 66₁₂ 388₁₇
- blasphemium**: usque ad fundamenta blasphemiorum 166₂₃
- blasphemo** 17₂₅, aduersus sanctum spiritum 41₁₈, humanae remedia infirmitatis aut nescire aut cognita blasphemare 538₂₈, patres blasphematos 567₁₆
- blasphemus**: multa blasphema 95₁
- blatta**: in modum purpurae quam blattam uocitant 750₁₈
- bodallin**: inueniens in Hebraeo nomen lapidis bodallin, quod septuaginta

- dixerunt: ibi inuenitur lapis prasinus 748₁₁
 bonum pacis et unitatis 28₅; quos uitae bonum et legis doctrina commendat 72₂₂
 bubalus: colorem pulli bubali 752₂₂
 bucca: quod eis ad buccam uenerit inconsideranter effundere et praecipitanter euomere 453₂₁
 bucula rufa 752₂₂
 cacologia: studio cacologiae 453₂₃
 cadauer *contemptim de homine uiuo*:
 cadauer nescio quod indignum 367₁₀
 caecitas multis effectus es (πῆρὸς πολλοῖς γινόμενος) 184₄; stulti et sub caecitate saeuientes 574₄
 caelestis = *imperialis*: praeceptio 66₁₉, statuta 81₄
 caelum: *plur.* caeli 249₁₂ 250₅ *etc.*, regnum caelorum 168₇ 207₁₂. — caelo (= *im Himmel*) 128₁
 caesor: lapidum caesores 764₁₅
 calculus: de his duabus partibus cui calculum datis? 14₉, dedit calculum episcopis catholicis 20₂₃; praecedentem diuisionem uestrae ordinationis perimere calculo 496₄, diuini arcana mysterii reuocare ad calculum moris humani 719₇
 callainus lapis 753₇
 calumniosis me crediderunt contestationibus appetendum 67₅
 cancellarius *Constantii comitis* 76₁₃
 candidatus episcopalis officii 448₁₄
 canistrum: tanta sacramenta fecerunt ut cahstra plena omnibus erogarent 643₉
 canones *ecclesiastici* 332₅ 12 337₁₇ *etc.*, secundum canones 184₂₁ 376₁₆ *etc.*, contra canones 367₂₄, sine praeiudicio canonum 150₉, per canones regulasque 115₁₀, canonum regulae 337₂₂, sacrosanctorum canonum instituta 224₁₅
 canonicе 207₄ 300₉
 canonicus: omnia in eo (*libello*) recte canonica esse 683₂₇, non ut canonica recipi 695₂₂. — tantam huic apostolo canonica antiquitas uoluit esse potentiam 115₁₃, canonica destructione 351₆ 9, canonica dogmata 700₅, canonici libri 700₁₃, sub satisfactione canonica 343₂₉ 356₁₁
 canticum: in diuinae laudis canticum mens ecclesiae prorupit 622₄, sacri cantici auctor 712₄
 cantilenarum turpium defensores 459₂₀
 capacitas: nec ualet eam (*linguam*) reuocare intra oris capacitatem 24₅
 capitulum 221₂₃, in causa trium capitulorum 232₅, de tribus capitulis 234₄ (*de 'tribus capitulis' agitur ep. 83*), *similia*
 capsaces (-ce *cod.*) olei 744₁₅
 capsellae argenteae 680₁₅, singula capsellas per singulorum apostolorum reliquias fieri 680₁₇
 captiose 519₁₂
 captiuo: cum in hoc simplicium animae fuerint captiuatae 168₃
 captiuus: ecclesiam conentur habere captiuam 155₃, humanae substantiae utpote captivae suae 415₁₃
 caput: Hisacem... non bene capitulum consulturum si - 55₁₀. — *allocutio papae*: beatum caput uestrum 497₁₄, uenerandum caput uestrum 497₁₀, beatum uestrae sanctitatis caput 496₁₃
 carbunculus lapis 745₁₈ 746₁₃ 747₂₆ 748₅ 749₁₇ 17 28 750₁₃ 753₁ 757₂₁; de lapide carbunculo 749₁₇ *sqq.*
 caritas *allocutio sacerdotum*: caritas uestra *de pluribus* 102₁₆ 158₁₁ 330₇

- etc., de uno* 354₁₀ 356₉; uestra caritas *de pluribus* 95₁₃ 134₉ 466₄, *etc., de uno* 552₆; caritas tua 143₁₁ 354₁₉ 526₁₈ *etc.*, tua caritas 142₂₂ 150₉ 154₂₂ 333₁₈ *etc.*; caritatis nostrae respectu 663₄
 carnalis operis appetitu 409₃, certamen nostrum non carnale est 182₉
 caro: carnis infirmitate 13₃
 carta v. charta
 casso: Ephesenam conspirationem iure cassatam 383₁₁
 cassus: incassum 663₁₉
 castigatus = *emendatus*: religio castigatiore ritu celebranda 85₂₂, longa et castigata cunctatio 101₁₈
 castimonia corporis 37₄
 cataracta: ad secundam cataractam (*cf. Thiel p. 874*) ipsa sanctuaria deponere 680₄
 catechizo: hinc est quod exsufflantur et catechizantur infantes 362₁₄
 catenae sanctorum apostolorum 680₆
 catenatus fame frigore necatus est 27₁₇
 catenulae 768₂₅, aureae 757₆ 24
 cateruatim 13₂₉
 caueo: non ergo omni sicut cautum (*i. e. caute praedictum*) est spiritui credendum 101₁₁
 causa: ne ius ecclesiasticum de labefactatis causas eum qui non defenderit praestare compellat 98₁₆
 causor = *queror*: de corporis inaequalitate 71₂₄, *seq. acc. c. inf.* 554₂₃ 691₉
 cautela 315₁₇ 27 317₂₉ 677₄ 679₁₂, sacrae exemplaria pro cautela direxi ne - 62₁₈, eos sub omni cautela suscipite 514₉, quam tenere debeamus cautelam 315₁₇, catholicae professionis seruare cautelam 691₁₆, huius cautelae prouidentiaeque formam prodecessorum nostrorum constituta nobis tradiderunt 290₁₂
 cedo *absolute*: ut cederet diu addictus iniuriis 13₃, eodem terrore quo ipse cesserat hunc quoque posse cedere 15₁₇, cessit episcopatum (episcopatu?), ut ei lingua, quae cesserat, redderetur 24₁₃
 celsitudo uestra *allocutio* 600₂₅ 601₁₃ 646₂₄ 665₂ 15
 cena domini 445₁₁ 688₂₃
 cenatorius: hora cenatoria 672₁₇
 censeo: altius censerem (*i. e. grauius succenserem*) si - 98₁₂. — cognomenti illius sacra appellatione censemur 31₃, ut in numero fidelium censeretur 158₄, ciuitatis quae nec inter metropolitanorum iura censetur 388₉. — *part. perfecti* censetus 403₈
 censura: quae omnia censurae publicae sanctionibus edocentur 439₂. — *allocutio praefecti urbi*: censurae tuae uolumus innotescere 53₇
 centenarius: semen quod in tricesimum fructum centenariumque profecit 465₁
 ceraunius lapis 749₂₉, dicunt ceraunium quidam ut uinarium 750₂
 cerinus lapis 752₁₇
 certator: rectae fidei certatorem 496₁₇
 certe = *saltem*: dicant certe: quae synodo hoc ille praesumpsit? 378₁₅, si illi certe licuit... itane uero non licuit primae sedi...? 378₁₉, ubi prouisiones tuae? ubi certe auxilia? 98₉, an nesciebant...? huc certe nauigassent! 107₈, praeter alia quae dereliquit hoc certe excusare uix poterit 338₁. — aut certe 40₁₂ 110₁₃, uel certe 52₂₂, aut... aut certe 7₆
 certioro: nos certiorare dignetur 646₃

- cessatio: sine cessatione 140₁₂ 144₅
 487₁ 552₃ 608₁₆ 631₁₅ 662₄ 694₁₃
 cessio: quo loco sponte se exiit et
 propria cessione damnavit 104₁₆
 ceterum: de cetero 105₁₉ 368₂₁
 chaos: caligo tenebrosa ueluti chaos
 alicuius 758₂₂, illud chaos conuallis
 758₂₆
 character: non erubescens euange-
 lorum uenerabilium characteres
 164₁₂
 charta = *scriptum*, *epistula* 285₁₅,
plur. chartae 222₃ 297₁₈ 442₁₀ 452₁
 17 *etc.*
 chartaceus: in prima chartacei uolu-
 minis parte 236₂₁
 chartula = *epistula* 478₂ 16 708₁₀ 19
 cherubim (*cod.* cherubin) 166₁₀
 christianitas: christianitatis affectu
 358₃, consueta christianitate uel
 prouidentia 354₃, a christianitatis
 tramite deniasse. — *allocutio im-*
peratoris: chr. uestra 352₁₇ 358₁₀
 661₂₄, uestra chr. 229₂₅
 chrysoberyllus: chrysolithus lapis
 quem nonnulli chrysoberyllum uo-
 cauerunt 755₇
 chrysolithus 745₂₀ 758₂ 755₆ 6 757₂₂,
 de lapide chrysolitho 755₆ *sqq.*
 chrysoprasus lapis 755₁₂
 cinis: quando aduersus cineres (i. e.
mortuos) arcus extenditis 288₆
 circa: circa eos non est dilata ultio
 45₂₃, ut circa sanctam fraternitatem
 diuinis officiis incubaremus 38₂₀,
 conuenire uotum et studium no-
 strum circa Eulalium 61₃, studium
 ac uotum suum circa salutem atque
 imperium nostrum impendere 84₃
et similia passim
 circuitio: omissis in longa circuitione
 principiis 666₁₅, quid circuitionibus
 praestigiisque se contegunt? 381₁₆
 circuitus: nolim nos circuitu ducas
 109₁₂, per circuitus id uidetur astrui
 quia - 239₁
 circulus: erga suum circulum (*κατὰ*
τὴν αὐτοῦ περιφέρειαν) 754₂₇
 circumamicio: tamquam ipsa (*divi-*
nitate) circumamictus animalem
 hominem 209₂₂
 circumamplector: epistolas Leonis cir-
 cumamplector et suscipio 658₂₉
 circuminspectio: cauenda est subti-
 lium magna circuminspektion cal-
 liditas 786₁₈
 circuminspectus: responso circum-
 inspecto et cautissimo 645₂₄
 circuminspicio: circuminspicite omnia
 638₂₀
 circumscribo: uolentes aliqui circum-
 scribere ueritatem 158₁₉. — deus
 erat in homine nato, non illum
 circumscribit secundum naturam
 sed... 273₁₂; filium dei circum-
 scriptum corpore (-ri *codd.*) non
 circumscribit spiritu (-tui *codd.*)
 706₆
 circumspecte: ut circumspectius agat
 ne - 97₁₂
 circumspectio 119₂₄ 315₂₄ 479₃ 726₁₅
 circumstantia: ut Dauid merito po-
 stularet circumstantiam labii sui
 (cf. *Psalms*. 140, 3) 102₁₅. — sicut
 habet ipsa circumstantia lectionis
 758₇
 circumuenio: circumuentis paucissi-
 mis presbyteris 64₁₅, circumuenient
 magisque opprimente Acacio 156₂ 6, 17
et similia
 circumuentio: nullas decipulas ci-
 cumuentionis optendo 476₁, fra-
 dulentissimis eorum circumuentio-
 nibus 6₆
 circumuolo: uos quos sinceræ fi-
 documenta circumuolant 595₂₅

ciuitas = *liberalitas* 544₁₀

clamosus: magna et clamosa uoce 240₂₅

clareo: dilectio tua sollicitudine quare claret eniti debeat - 119₁₉. — sicut Iohannis relatione clarebit 642₆, ut mandatorum caelestium disciplina ipso uobis claret inesse proposito 547₇, ex quo claret *seq. acc. c. inf.* 287₁₅.

claresco: quod a nobis antea claruerat constitutum 67₂₃, ut ea quae ad utilitatem communem conueniunt catholicae fidei correctionibus clarescant 639₁₈

clarifico: ut uera pax domini etiam morum clarificetur exemplo 119₂

claustrum: eo tempore quo indulgentia principali tristitia noxiorum claustra reserantur 85₂₆

clauus: nulla tibi neglegentia clauum dominicae ratis extorqueat 625₂

clementia *allocutio imperatoris*: clementia uestra 62₆, 63₁₃, 18 64₂₄ 67₇, 80₂₇, 87₁₀, 117₁₂ *etc.*, uestra cl. 65₁, 137₁₆, 145₂₀, 235₂₄, 26 315₂₁ *etc.*, cl. tua 89₆, 27 90₁₁, 127₂, 136₁₀, 137₂₀, 734₃, cl. nostra 45₉, 55₁₂, 61₆, 67₁₆, 68₂₂, 76₂₄, 77₃, 78₁₀ *etc.*, nostra cl. 47₁₉, 82₇, angusta clementia 76₁₄, clementia principalis 82₂₀, sancta clementia 690₃, clementia eius 515₃₀, 614₂₂, clem. ipsius 131₂₃, iugalitatis nostri religiosa clementia 604₁₄

clericalis: ab aliis episcopis in militiam prouehi clericalem 367₂₉

clericatus: utrum debeant ad clericatum adplicari 329₂₅

clerici 210₁₅, 4₂₁, 29₇, 33₅, 34₂₃, 59₁₂, 22 66₂₃, 77₁₉, 79₂₀, 84₃, 14 194₇, 444₂, 447₁₂, 448₁₂, 533₁₅, 559₄, 613₂₀, 707₂₁, 741₂, catholici episcopi clericique et populi 157₂, catholici episcopi et cle-

rici 157₆, episcopi aut clerici 194₆, clericis et archimandritis 606₂₇, clericis et abbatibus 703₂₇, urbes quarum clerici uel populi 701₁₈. — cuiuslibet inferioris ordinis clericus 330₆

clerus 1₇, 3₁₂, 119₂₇, 151₁₈, 389₁, 522₁₉, 611₄, 671₂₃, 684₃, clerus maior 64₁₅, clerus omnis id est presbyteri et archidiaconus Felix et ipse Damasus diaconus et cuncta ecclesiae officia 1₁₄, plebe cleroque contradicente 100₂₈, cum suo clero uel plebe 671₁₉, cleri et plebis et omnium fidelium electio 120₂₂, ad clerum plebemque et amplissimum senatum 160₂₀, clero populo et monachis 553₈, alienos esse clericos a clero 194₇

cludo: de rationali in quo clusi erant lapides 765₁₃

coadoro: (*Iesum Christum*) coadorandum patri 323₈, 27

coaeternus suo patri 226₁₁, caro consubstantialis et coaeterna patri 174₁₂, non coaeternum corpus 226₁₆

coalesco: si iam per tot saecula coalita et confirmata mutares 89₁₃

coangusto 762₁₈

coapto; in pace ecclesiae coaptatae (cooptatae *cod.*) 525₈, *alicui aliquid* 756₁₆, 763₂₇, 764₇, 30 765₂₆, 767₇, 768₁, *alqd ad alqd* 767₂₁, ut conecterentur et coaptarentur in sese 757₄

coarto: uniuersorum sacerdotum sententiis coartatur 119₁₂, ad quam uocem coartantur (quo artantur *cod.*) uocabulo pacis istius 23₁

cochlea: (*iaspis*) similis sanguini cochleae 751₁₃

codex: apud se mystica uasa cum sacris codicibus possident 40₂, syn-

- odalibus codicibus atque gestis 236₁₂, gesta concilii in synodalibus codicibus perquirentes 297₆, de codice Fausti cuiusdam 695₁₆, codicem continentem b. Pauli epistolarum explanationes 696₉
- coeliacus: stomachicis et colicis nec non et coeliacis 755₁₃
- coemeteria martyrum 420
- coenobium: oboedientia quae in coenobiis principatum regularis obtinet disciplinae 698₁₇
- coepi: non in hoc perseverant in quo temerarie coeperant 34₁₀, synodum piissime coeptam 11₂₅, a coepta persecutione cessarunt 34₂₁, res ut <non> sine commotione populi coepta fuerat ita ... 62₈, coeptum super hac discussione iudicium 73₈
- coepiscopus 96₆ *passim*
- coetus: in coetu plebis exsequi sacerdotis officia 24₃, sacros plebis coetus conuocare 28₂₀, in factiosorum impios coetus 51₁₀, impios coetus profanata religione temptare 55₄
- cogito: ut nihil sit aut actum aut cogitatum fieri, quod lateat beatitudinem uestram 677₉
- cognitio *sensu iuridico* 520 16₇ 68₂₀ 70₆ 7₂₃ 27
- cognitus: postea quam ei cognitum est et probatum quod - 12₂₃
- cognomentum 30₁₅ 29 31₁ 4, in Eusebii cognomento Pamphili historia 291₂₉, Timotheum Ellurum cognomento 801₈
- cohabitatio: una fidei cohabitatione coniungimur 624₂₂
- cohabitator: noster 709₇, praedicti archiepiscopi 713₇
- cohaereticus: cohaereticum et sequacem horum 340₄, cohaeretici (quo haeretici *cod.*) tui 207₁₆
- cohortatus est *sensu passiuo* = *admonitus est* 373₇
- coinquinationibus rursus implicari 536₄
- coinquinauerunt sancta mea (polluerunt sanctuaria mea *Vulg. Ezech.* 22, 26) 309₁₆, praedictis coinquinati 566₂₃
- colicus: stomachicis et colicis 755₁₂
- collabor: Theodorum in impiam praeuaricationem fuisse conlapsum 33₂₃, qui eius sermonibus fuerant praeceptisque conlapsi 96₂
- collaetor: conlaetari beatae sedi Petri 496₁₃
- collatio = *consultatio, deliberatio*: habita omnium collatione 64₂, haereticorum correptiones primas fieri iubet quam diuturna duci collatione 96₁₆, constitutus conlationis faciendae modus 236₃, ut totius discutiat obscuritatis ambiguum fraterna conlatio 400₁₈
- collator: conlator dignitatis 411₁
- collectio = *multitudo*: si cessare non uult migret insana collectio 50₁₀
- collido: ut nulla ulterius populos contentio nefanda collideret 4₁₃
- collisio: ex conlisione illa Osii 32₁ 12
- colloco: deo pia altaria conlocare 40₁ 11
- colludo: sibi inuicem sub impia dissimulatione conludunt 42₁₂
- color: synodi statuta conuelli uel quolibet colore seu titulo retractari 312₁₉
- coloratus: ut quocumque uel colore iudicio traditionis ecclesiasticae pontifices uiderentur exclusi 39₉₂ 15
- comes 614₄ 643₂₇ 672₂₀, illustris comes 76₁₁, uir inlustris comes 78₁₃, inlustrissimi comitis 114₁₅, uir spectabilis comes 139₁₈ 143₂, clavis arisimus comes 607₁₅. — comes sacri

consistorii 504₅ 588₅ 589₁₁, comes domesticorum 356₁₉ 504₂, Licinius comes scolae 688₂₁ (comes Licinius 689₅ 7)

Comitatus: Eulalium ad comitatum perennitatis uestrae debere deduci 64₂₉, ut ad comitatum clerici dirigantur 444₁, ad sacrissimum nostrum comitatum 588₅

commaneo: a regibus iuxta commentibus 753₂₃, quomodo potuit Israel ibidem commanere 770₁₇, qui in ipsa ciuitate commanent 773₃
commemoro (= *memoriam facio*) **alicuius:** nonnullorum commemorans 752₂₈

commentarius: quicquid aduersum regulas patrum de quibusbet commentariis profertur abicite 582₇

commentor: fallaciter commentari 188₉, quocumque modo commentetur aliquis 192₃, nouas aduersus filium dei commentatus fuerat impietates 8₂₃

commentum: impium prauumque commentum 221₄, prauo funestoque commento 400₂₆, sub interrogationis dolosae commento 691₁; *plur.* commenta 31₈ 162₁₀ 166₂ 184₃ 357₂₁ 457₅. — = *commentarius:* in commento epistolae ad Hebraeos 266₁₂

commereo: iure commuerit ab apostolica communione secludi 467₈

comminister = *consacerdos* 495₂ 522₁₁ 526₂₄ 527₁₇ 591₆ 612₇ 713₈

comministrator = *consacerdos* 607₁₃ 637₆ 17 640₄ 652₁₃ 667₁₃ 707₁₄ 23 712₂₁ 741₂₀

comminor *alicui* 567₉

commissum: atrocita eorum commissas 20₉

commixtio: importuna diaboli commixtione 510₉

commodo *alqd:* benedictionis opulentiam 744₁₅, praesentiam 518₂₇, operam 78₁₀, studii uel intentionis operam 532₂₄. — *alicui alqd:* Zenoni adsensum 393₁₀, epistolis aurem 164₅, regias aures nobis 6₂₇, placidam supplicantibus conscientiam 513₁₁, Caelestio in omnibus fidem 116₂₀, praeceptis (statutis) oboedientiam 66₂₁ 327₁₁, nobis audiendi patientiam 19₁₈, sacerdotibus reuocandis studium 480₁₁. — *alqd pro aliqua re:* pro redintegratione fidei uestrum studium 601₁₁. — nec istam posse descriptionem compositioni lapidum commodari (i. e. *coaptari*) 766₂₇

commonitio 182₁₇

communicator *alicuius* 168₈ 16 309₃ 310₂₇ 371₆ 377₉ 20 *etc.*

communico: sententia Iustini et reginae quae ei ad omne studium communicat diuinum 652₂₂, sibi omnes uel ex directo uel ex obliqua concatenatione communicant 42₃, non aliter unctionis communicare dicantur nisi ei qui adsumptus est 266₃. — *sensu ecclesiastico:* *alicui* 7₂₃ 15₈ 18₇ 21 20₅ 14 26₂₉ 28₁₂ 77₁₃ 157₅ *etc.*, *cum aliquo* 26₂₅ 36₁₂ 557₉ 620₂₅ 663₁₈ *etc.*, errori 375₃, errori uel praeuaricationi 375₁₀, Eutychianae pesti 382₃; *absolute* nullis temporibus tantam populi multitudinem communicasse 621₁₀

communio 330₈ 356₁₀ *passim*

compages: non potest cum Christi corpore habere compagem 118₁₉

compagino: synodum factam Chalcedone compaginatam praedictis conciliis 653₂₀

comparatio: quid hoc amplius erit

- impium? 190₂₀, an tu uideris sancto spiritu illis amplius esse plenus? 216₁. — magis *comparatio adpositum*: quos magis probauerat sanctiores 36₂; quo magis adtentius cura pastorum luporum debet arcere saeuitiam 489₁₃; lucidior magis 751₁₄. — magis proximus (= propior) 55₂₁ 95₈. — ualde grauissimum 214₉. — *superlatius propositio*: montes isti adeo sublimes et altissimi comprobantur ut - 778₉. — *superlatui praeter usum adhibiti*: exiguius 6₂₇, humilissime 674₁, minimissimus 38₂₅, sacrius (s. v.)
- compator 41, 330₂₃, *alicui* 98₂₁
- compello *seq. acc. c. inf.*: ne ius ecclesiasticum causas eum praestare compellat 98₁₇
- compendiose dicere: bonorum non poteramus scientiam mereri 283₂₃
- compendiosus: compendiosa breuitate 225₂₀, compendiosius duximus a sanctitate uestra legenda cognosci 100₁₂
- compendium: si<ne> calumniae compendio 107₈, ineffabilis compendio sacramenti 416₁. — unum facinus ad compendium referendum est 33₉
- comperendinatio: quotiens adhibita comperendinatio? 106₂₅
- compertus: quinam esset Gregorius nondum bene compertum habebant 15₂₄
- competens: competentem numerum sacerdotum 66₃, competenti refutatione 389₉, pro competenti sollicitudine 60₁₁ 62₃₀, cum subtilitate competente (competenti) 280₅ 11, competenti tempore 64₁₀
- competenter 286₁₁ 305₁₇ 364₂₀ 375₈ etc.
- competo *absolute*: ut (sicut) competit 401, 402₂₈ 425₂
- complaceo: hic est filius meus dilectus in quo mihi complacuit (complacui *Vulg. Matth. 3, 17*) 258₃₁ 254₄ 270₁₃ 13 20 23
- complasmatio 281₄ 282₁
- complex: complices *alicuius* 150₂ 224₁ etc.
- complexus: tenent in complexibus nomen Acacii 597₈
- conpresbyter 98₂₀
- conprouinciales 114₁₂ 149₁
- compunctio: diuina compunctione 484₁₀, ut deus huiusmodi mentem potenti compunctione transfigat 358₂₄. — quod piissima compunctione (i. e. *misericordia*) requisistis 332₁
- compungo: ama quod a deo compunctus elegisti 737₄, sancto spiritu compungente 728₂₁
- concatenatio: uel ex directo uel ex obliqua concatenatione 42₃
- concedo *seq. acc. c. inf.* 292₂₆
- concerto: superflua concertantes 716₁ 25
- conciliabulum: diuersarum conciliabula noua sectarum in urbem inducere 391₂
- concilium = *synodus* 57₁₁ 17 19 58₁ 1 68₁₀ etc.
- concinamentum *translate*: ista concinnamenta Dorothei malitia fabricauit 689₂₃
- concinatio: per uersutias aut aliam quam concinnationem 694₂₀
- concisio incolatus 769₁₄
- concito: multitudinem pretio concitat~~2~~₂₆, eorum quos non solum uestro imperio sed in deum quoque re bellis spiritus concitauit 138₄
- concorditer 329₈
- concreresco: quorum causa tumultu

- concreuisset 76₂₇, ut uix sananda postea uitia concreuissent 91₂₁
- Concupiscentia carnis 37₂, propter concupiscentiam fundi fiscalis 17₂₇
- Concurro: quia et paci concurrimus 704₁₈. — deinde non inrationabiliter et illud concurrit ut - 422₅
- Concurso: sicut in Ephesena (*sc. synodo*) <CC> concursio firmavit 591₁₇
- concussio ecclesiae 557₁₀ 572₉, quietis 698₂₁, concussionibus atque (et) dispendiis affligi 554₂₂ 556₁₄
- concutio: non mediocri timore concussus 4₁₁. — saepe de episcopis urbis aeternae <per> altercationem partium sub examine sacerdotum concussa (*cod. concessa*) cognitio est 68₂₀
- condecet: ut sic condecet illius unitatem 270₃
- condecoro: uirginitatem condecorans contemptu rerum saecularium 87₁
- conditum: diuitem qui sibi de conditis uanissime gloriabatur 18₁
- condoleo 97₈, pro corpore laniato 567₁₄
- conductibilis iussio 53₆
- confamulus 617₁₆
- confero: eadem quae in libello contulerat repetitis professionibus roborauit 103₉. — *absolute*: ut communi studio pro domo unius domini cuncti catholici conferant sacerdotes 228₃. — = *delibero*: necessarium est conferri de tribus capitulis 234₄, petimus eadem capitula in medio proponenda quaeri et conferri et finem quaestioni imponi 234₉
- confessio: fidei pia confessio 7₁₆, confessio fidei catholica 20₂₇, libros apostolorum doctrinis et pia confessione contextos 32₂₁, *similia*. — pia confessiones 6₁₅. — confessionibus sanctorum apostolorum Petri et Pauli uestrum regnum commendans 514₁₂
- confessor Lucifer 23₂₂, martyr et confessor 24₉, beatum Ambrosium confessorem 110₁₁, quidam confessores 20₃₁. — confessor factus est de euangeliiis 21₁₁
- confibulo: fecerunt utrosque lapides confibulatos (συμπεπονημένους *Exod. 36, 13 sec. LXX*) 758₁₈
- confictio = *plasmatio*: qui confictionem in muliebri accepit uentre 238₃
- confidentiam semper in foueis habet in quibus demersum caput conscientiae suae nititur occultare 111₁₁
- confido *de aliquo uel de aliqua re* 72₂ 94₉ 374₁₅ 410₂₉ 416₁₈ 481₂. — confidimus in domino nostro Iesu Christo quod - 478₁₁
- confitenti relaxatione submotum peccatum 421₃
- conflictus = *certamen* 74₁
- confoederatus eorum 114₁₄
- conforto 240₃₀ 241₅ 242₁₃ 26 247₁₀ 740₁₅
- confoueo: nonnullorum domorum latebris confouetur 144₁, nequitias confouendo 357₁₄
- confragosus: amaritudines confragosae uitae 35₁₄
- congaudeo *de aliquo* 111₈
- conglorifico: (Iesum Christum) conglorificandum patri 323₈ 27
- congratulari tibi angelos caeli 735₈
- congregationes illicitas facere 56₆
- congrue 61₁₉ 344₁₃ 597₃₀
- congruenter 368₂₇
- congruentia: ut ista utriusque copulatio horum lapidum congruentiae uideatur obsistere 764₂₁

- congruus: sermonis congrui diligentia 47₂, congrua ordinatione 67₁₇, gratulatione congrua 81₇, *similia coniugationis soloecismi uel formae rarius usurpatae*: absconsus (*pro absconditus*) 643₁₉, adieci *perfectum uerbi adiacendi* 759₈, censetus 403₈, exigui (*pro exegi*) 617₂₄, irripio (*pro irrepo*) *v. s. v.*, iuturus 576₂, luiturus 562₂₆, molibimur 401₉, oculi (*pro ocului*) 772₄, odientes 704₂₁, parturibat 688₁₀, praeualiturus 127₂₅, subripio (*pro subrepto*) *v. s. v.*
- coniunctiuus *pro ut cum coniunctiuo*: nostra serenitas credidit ordinandum, beatitudo tua ad urbem uenerabilem festinet 69₁₉; quae sequi uellent, sedis apostolicae exhortatio non defuit 589₁; praecipitur eis, stent super duos montes 762₅. — coniunctiuus *pro accus. c. inf. in oratione obliqua v. oratio obliqua*.
- connaturalis: Iesus nihil differens connaturalibus hominibus 277₁₉, quod nihil differat omnibus connaturalibus hominibus 277₂₄, connaturalem mihi . . . connaturalem deo 278₉
- connumero *aliquem alicui* 276₁₈ 277₆
- conquaestio: apud Graecos de domini incarnatione nata conquaestio est 220₂₄
- conqueror: uim perpassi (*i. e. se uim perpassos*) conquesti sunt 61₄, ecce etiam in hac parte uocem nox habet conquerentis 376₂
- consacerdos 64₁₃ 30 328₇ 743₁₅
- conscientia Christiana 23₄, neque enim conscientiam uestram latere credendum est quae - 127₄, quod conscientiam dilectionis tuae meminimus non latere 152₁₃, nec apud religiosam conscientiam tuam tamquam ignota dicuntur 721₂₄, *similia*
- conscio: conscientem ad iniustitiam turbam reprobare 25₁₉
- conscius sibi *alicuius rei* 4₁ 86₂₁
- conscribo *absolute*: omni nisu contra haereticos imperii uestri auctoritate conscribitis 6₁₁, haeresis Arriana contra quam a patribus nostris spiritali uigore conscriptum est 7₁₅
- conscriptio: oblatam huiusmodi fidei conscriptionem 10₂₄, si impiam eorum conscriptionem pateretur ecclesia 10₂₉
- consecratio *sacerdotis* 123₁₁
- consecro: fidem suam ac deuotionem Christo consecrauerunt 9₂₅, apud te Christo diuino ac plenissimo timore consecratum 44₁₄, doctrinam sub Christi nomine consecratam 32₂₄. — persona quam Antiochensibus antistitem consecrasti 150₁₈
- consequenter 153₄ 222₁₃ 286₂₅ 297₁₄ *etc.*
- consequentia 756₂₂ 766₇ 767₁, ordo consequentiae 756₁₄, ordinis consequentia 759₂, consequentia lectionis 763₂₉, consequentia libri Iesu Naue 773₁₈. — *plur.* consequentiae 763₂₁
- consequor: quemadmodum consequentia declarabunt 404₁₈
- considerantes deo amabilem uestrae beatitudinis uitam etiam ex his qui a uobis sunt destinati 711₁₇
- consiliarius: seniores Israel et qui uocabantur consiliarii 770₂
- consilium: solus tibi in consilio deus 735₁₈
- consimilis *alicuius* 46₁₇, *alicui* 303₂₉ *etc.*

consisto = *commoror*: populo et monachis Constantinopoli consistentibus 553₇, Hormisda Auito uel uniuersis episcopis prouinciae Uienensis sub tua dioecesi consistentibus 560₁₉

consistorium: comes sacri nostri consistorii 504₃, 588₆, 589₁₁

consolido: quidam hos (*lapides*) aiunt ex guttis aquae consolidari 756₁

consonans: consonantia et apostolus dicit 280₂

consonantia: conciliorum pro recta fide consonantia 708₈, diuisionem secundam sustulimus utpote quae horum lapidum consonantiam habere non possit 764₈, propter dispositiones ordinum consonantiamque castrorum 766₁₃

consonus: consona fidelium uoluntate 151₂₀

conspetus *plur.*: sub conspectibus suis 357₁₃

conspiratio: pari uirtute et simili conspiratione 13₉

*conspiratus: impetus conspiratae (conspirante *cod.*) multitudinis 75₂₃

conspiro: sic pro diuinæ fidei amore conspirat sicuti et sanctos legimus conspirasse 35₁₆, contra omnes haereticos Christianae religionis pia confessione conspiras 44₁₁

constans: oratio quam constans fuerit 8₈, constantissimus episcopus 12₁₁, 15₁₀, 30₁₄, 37₁₅

constantia tua *allocutio sacerdotis* 97₁

constituo: et medicabantur (*cf. s. v. medicor*) obtritioni populi mei pro nihilo constituentes (*Hierem. 6, 14 contra Vulg.*) 42₂₆. — omnia nutu diuinitatis protegere constituti 617₉. — constitutus = *degens, commo-*

rans, uersans (*cf. Archiv f. lat. Lex. IX 307*): Liberio in exilio constituto 2₂₀, Honorium Rauennae constitutum 59₈, episcopis per Africam (Dardaniam, Aegyptum) constitutis 99₄, 103₃, 218₂₀, 380₁₄, 453₃, 464₇, presbyteris apud Constantinopolim constitutis 133₈, presbyteris Constantinopoli et Bithyniae constitutis 155₁₅, Ioseph in Aegypto constitutus 764₂₀, singuli per suas ecclesias constituti 134₂₁, memoratis in urbe constitutis (*i. e. postquam memorati in urbem adueniunt*) 143₁, nobis minimis sapientia constitutis 745₃; uitam eius quasi in caelis constitutam 32₁₀, animo praesule et in excubiis constituto 105₁₀

constitutiones *imperiales* 6₈, 20₆, 30₈, 22 constitutum: imperialibus constitutis 131₈, synodi constitutis 151₁₃

consto: cui ad sacerdotium constare crederentur omnia 151₂₁, in concordiam atque serenitatem constare omnem terminum sanctae illius ecclesiae 496₅. — constat *seq. nomin. c. inf.*: haec (*diuisio*) iuxta principes tribuum constat esse numerata 767₂, diuisiones quae diuerso modo constat (!) esse compositae 763₁₆. — ne illorum mentio fiat de quibus constat suspensos esse iudicio (*i. e. quos constat suspensos esse*) 69₂₃

constringo: omnes quos causa constringit 65₂, quae nos cura constringat 156₈, apud beatum Petrum ne id fieret clara uoce constrinxit 391₄, (*plebs*) pia eius dilectione constricta 38₆

consubstantialis patri 174₁₂, 176₁₃ etc. consubstantialitas 207₂₀, 208₈ 8 9 13

- consubstantialiter 211₁₁ 13
 consuete 709₂ 711₂₂
 consuetus: uti aeterno regi consueti
 (s. e. ut consueuisti) preces offerre
 dignemini 614₁₃
 consul *passim*, ex consule 348, 441₁₄
 consularis: Baeticae prouinciae con-
 sularum 27₁
 consulo: Hisacem... non bene capiti
 consulturum si - 55₂₀
 consultatio: quae prodecessor meus
 ad consultationem Leonis rescrip-
 serit 132₇. — haec ad consultatio-
 nem immo etiam ad consolationem
 uestrae scripsimus caritati 134₈
 consummo = *exsequor* 38₂₄ 24 117₁₀
 consuscepit a nobis libellum 620₁₁
 contabesco: in uirulentiae suae con-
 grua solitudine contabescant 129₅
 contemplatio: contemplatione *alicuius*
rei 21₂₂ 46₂₃ 48₁₇ etc., in contem-
 platione Christi 5₈, pro contem-
 platione Christi 19₁₇. — contem-
 plationes quas (*lapides in rationali*
pontificis appositi) ad diuinum cul-
 tum referant 744₂₃, onychinum la-
 pidem duodecimum inuenimus po-
 situm ita ut Benjamin contem-
 plationem sui modis omnibus adtrahat
 765₈, ueluti fictam contemplationem
 nos in istis lapidibus attulisse 765₁₇,
 beryllum quem undecimo Ioseph
 tam iuxta numerum quam iuxta
 contemplationem consequenter ap-
 tauimus 765₁₀, propter ueritatis
 contemplationes berylli lapidi quae
 in ipsum Ioseph expleantur coaptari
 765₂₃, beryllus in Ioseph accom-
 modatus ob contemplationes eidem
 consonantes 766₃, habet autem et
 aliam contemplationem nominis
 huius intentio 771₂₂
 contemptibilis 390₁₁
- contemptus saeculi 12₁₃
 contendo: per singulos in euerisionem
 fidei et in excidium religionis pro
 Arriana impietate contendunt 10₁₁
 contentiosus: homines contentiosos
 497₁₀, illud apostolicum conten-
 tiosis respondere 730₂₃
 conterminus: cum a conterminis suis
 Thracibus deserantur 562₂₈
 contestatio: calumniosis me credide-
 runt contestationibus appetendum
 67₅, in contestatione dei 680₁₃,
 mihi ab illis contestationem datam
 ut non mihi haeretici iungerentur
 685₁₁
 contesto: libros apostolorum doctrinis
 et pia confessione contextos 31₂₄,
 praesentem redarguant aliter sen-
 tire quam libellis et professione
 contexit 102₄
 contextio: earum (*litterarum*) tenor
 omnisque contextio 92₇, est ista
 contextio numeri 762₈
 continens: in continenti = *statim* 337₁₇
 continenter: siue haec incontinenter
 agentibus siue uiuentibus conti-
 nentur 409₄
 continentia: (= *abstinentia*) 28₁₆
 435₂₄. — (= *id quod aliqua res*
continet) in eiusdem continentia
 lectionis causa reseratur cur ...
 431₂₇, libellum cuius continentia
 subter adnexa est 590₂₂, libellum
 cuius continentiam percepistis 605₁₁,
 scripta quibus etiam continentia
 libellorum... inseratur 726₂₇
 contingo: multa quae de Pelagianis
 sensibus contigerat 359₁
 continue = *semper* 576₂₁
 contradictor 326₁₀ 439₁₈
 contrado *alicui aliquid* 350₂₈ 682₁₀
 contraeo *absolute*: defensore ciuitatis
 cum contraheret afflictio 104₁₂

- contrarietas 282₁₃ 322₁₅
 contristo 302, 536₁₁ 629₂₅ etc., ualde
 contristatus sum super te 188₄
 contritio *translate* = *dolor* 200₄
 contubernales et apparitores 63₁, tam
 contub. quam apparitores 62₂₁
 contumacia: per contumaciam non
 <ad>esse (*de accusato*) 57₂₁
 contumacis pronuntiatio 54₁₇
 conuenienter *absolute* 364₂₄ 372₃₀
 374, 378, etc., conuenientissime
 431₁₆
 conuenio: cum ad sanctam Agnem
 (i. e. in basilicam eius) multi con-
 uenissent 4₂₂, nos ad natale con-
 uenimus non ut ... 4₂₈, in unum
 conuenire (*de loco*) 3₂₂ 10₁₆ 63₂₂
 134₁₈, *translate* conuenientia in
 unum synodica decreta 717₁₄. —
 conuenire (i. e. *adire, euocare, hor-*
tari) *aliquem* ut (ne, quatenus,
 quo) 51, 54, 64₁₄ 65₂₂ 66₂₈ 110₃₄
 563₂₁, statim conuentis proceribus
 66₂₁. — conuenire (i. e. *communi-*
care sensu ecclesiastico) cum *ali-*
quo 11₂₉ 13₁₇ 29₁₅ 39₂₃ 41₇. — si
 quis hoc scriptum et de Potamio
 conuenire (i. e. *quadrare*) consi-
 deret 18₃, diuinis quibus obsecundo
 conuenio institutis ne ... 734₁₆; c.
nomin. c. inf. quae fieri uestra
 dispositione conuenerant 235₈. —
 conuenit *imperson.*: laudi non con-
 uenit et quieti 574₂₀
 Conuentio: = *inuitatio, postulatio*
 62₁₄ 66₂₃. — = *actio* 15₁₈ 46₇ 10
 conuersatio: *sensu uulgari*: a sacra-
 tissimae urbis conuersatione seiun-
 ctus 76₂₇, facinora de memoria et
 conuersatione hominum auferri
 149₁₄, humanis conuersationibus
 unitatam similitudinem 428₂₇. —
 (synon. mores): 84₁₂ 409₂₃ 652₂₃
 euangelicam conuersationem per-
 agenti 239₁₅
 conuertibilitas 249₄
 conuescor cum aliquo 512₉
 conuiuio cum aliquo 512₈
 conuoco: in quadam domo conuocans
 fraternitatem 29₃
 cooperatio 123₁₉ 240₁₆ 19 20 241₁₀ 248₄
 254₁₀ etc.
 cooperator gratiae 366₉
 cooperor: deo cooperante 640₁₇, dei
 nobis gratia cooperante 658₁₂, co-
 operante tua apud deum supplica-
 tione 744₁₇
 cor: in corde lapidis 746₁₄
 coralli (*cod. corallis*) speciem exhi-
 bens 755₂₁
 coram: multis coram consentibus
 65₁₅, nobis coram 66₁₀. — quod
 coram non audeat defensare 66₇,
 uelut coram posito repugnantique
 Pelagio 95₁₈
 corona *allocutio episcopi*: coronae
 trae beata uita 72₃, corona uestra
 673₁₀ 674₉, a uestra uenerabili co-
 rona 667₂₈
 corporaliter 26₁₄ 222₁
 corporati: admonui etiam corporatos
 59₁₇, tam corporatis directis quam
 omni officio 79₉, corporatis et ma-
 ioribus regionum 79₁₂
 corporeis exagitetur inlecebris 401₁₆
 corpus = *uita*: Zosimus hodieque in
 corpore est (i. e. *uiuit*) 24₁₇, etiam
 nunc in corpore siti (i. e. *uiuentes*)
 110₁₂, siue in corpore siue extra
 corpus 406₁₁
 correctio *sensu actiuo* 52₁₃ 53₁₈;
passiuo 24₂₀ 21. — Epiphanium
 uirtutibus et correctionibus et me-
 ditatione diuinarum florentem scrip-
 turarum 711₂₃, uestris deo amabi-
 libus correctionibus edoctos 713₁₅

- correptio: haereticorum correptiones 96₁₅
 corripo *intransitive* 204₁₁ 222₂₀ 486₁₄ 545₉ 549₂₀ 558₁₆, de impietate corripuisse uidebatur 23₂₆
 corroboro: si negatores filii dei recte in honore corroborantur 23₃
 corruptibilis 360₃ 416₃₁ 431₂₈ 432₁₂
 corusco: basilicas auro coruscantes 43₁₈
 cos medicinalis 746₂₂
 cunio: (*Christum*) non counitum habuisse corpus 228₁
 coxa 29₁₁
 crater: implet crateras plurimos 746₂₄
 craticula beati Laurentii martyris 680₆
 credo: Italia atque Africa hoc sacramento credunt 89₁₇; eadem fide credunt qua ante crediderunt 90₁, trinitatis confessionem in qua baptizati sumus et credimus et fate-mur 166₂₆
 credulus: corda male sibi credula 698₂
 cresco: ne taciturnitas mea, quae uobis crescit ad gloriam, mihi uer-tatur in culpam 734₁₈
 cribratus es canonice a praesulibus nostris 207₃
 crimen = *culpa*: ipse affectus et uo-luntas in crimine est 454₂₁
 criminator: personam criminatoris as-sumere 58₁₈
 criminosus: poena quae criminosis post fata debetur 45₂₇
 crucifigo 158₃ 162₅ etc.
 crucifixio 178₁₄ 214₄
 cruenta 118₇
crucis sanctae inuentio cf. 604₉
 cuiusmodi esse uideatur 91₆
 cuiusmodi: huiusmodi genuit prolem (*humana substantia*) cuiusmodi se ipsa reddidit praeuocationis ex-cessu 360₃₂
 culpabilis 268₁₇ 433₁₀ 554₂₆, quid fecit quod in eum uideatur esse culpabile? 516₁₈
 culpabiliter 335₂₇
 cultor idolorum 28₅, cultores Christi 20₂₀, cultores dei 46₂₀
 cultrix: mihi peculiari cultrici uestra 616₂₁
 cum *causale sequente indicatio* 17₂ 51₂₁ 105₁₄ 133₁₇ 208₁ 246₁₀ 325₂ etc., cum *narratiuum sequente in-dicatio praesentis* 8₉ 11₈ 9 10 13₈ etc., cum omnes populos reli-gio conlegerat 85₂₁. — = *si*: uniu-diei cursu cum est nauigium pro-sperum 749₉
 cum *praepositio*: cum magna clama-mus uoce 711₄, cum sanctis edu-cationibus inbuuntur 425₂₅. — *cum accusatio*: cum metropolitanum suum 671₁₅
 cumulo: cum religionis disciplinarum non cumulet iteratio sed euertat 56₁₈, quibus (*litteris*) et professio-nis suae fidem cumulauit 103₁₆, gratiam indefessis cumulatis ope-ribus 348₁₀
 cumulus: ad cumulum perpetrati sa-crilegii ipsum altare sub pedibus idoli posuerunt 28₁
 cunctabundus: fidem cunctabundus inuenit 101₁₆
 cuncta beatissimus 495₃, cuncta sanc-tissimus ac beatissimus 522₁₀ 526₃₃, cuncta sanctissime 524₇, cuncta magnificus 74₂₀ 75₂ 78₁₅, cuncta uenerande pater 496₁₉. — in cunc-tis beate 497₁₈, in cunctis beatis-simi Petri 496₂₅, in cunctis sanctis-simum Iohannem 527₂₀.
 * cuncto: annuntiare tibi pacem non

cunctaui (pacem nunciaui *cod.*)
 613,₁
 cuneus: triplici cuneo alii aduersum
 sanctum spiritum blasphemantes
 41,₁₇
 cupio = *faueo*: quibus bene cupie-
 bat 508,₂₃
 cur = *quod*: 85₁₁ 468₁ 479₈ 539₁₅
 555₂₈ 629₂₅ 632₆
 curiositas 102,
 curo: longe positos ad integram fidem
 curare 485,₄
 curro: currens adhuc suis legibus
 ecclesiastica disciplina 115₁₀, pla-
 cuerat sicut sacri apices cucurre-
 runt (*i. e. sicut rescripto imperiali*
iussu est) ut ... 81₂₇. — ut nun-
 tietis sollicitudini nostrae gaudium
 currente pagina litterarum 648₉,
 rescriptis currentibus declarate 681₅
 custodia: trusus in custodiam sacer-
 dotes 85₂₄
 custos: quibus abstinere dēbeam ue-
 stris custodibus litteris intimare
 523₂₃
 daemon: sacrificetur in templis dae-
 monum 462₁₆
 daemona 13₁₃ 14₃ 28₁ 454₁₃ 456_{10 11}
 damnabilis 98₆, quid enim hoc erit
 damnabilius quam cum ... 166₁₇
 datarium quoque litteris adiungite
 692₃; subscriptio ab eodem facta
 est libello conueniens, similiter et
 datarium 620₁₆
datius pro a c. abl.: elaborata ma-
 ioribus nostis ornamenta 87₂, si
 aliquid urgentius sollicitiusque no-
 bis fieri potest non retardabo 97₁₁,
 per hanc sententiam nobis prola-
 tam 295₁₅, prophetae quoque Da-
 uid certa definitio prolata cogno-
 scitur 403₂₆, multa sunt quae sin-

gulis pontificibus sublata sunt no-
 xia uel abiecta 462₂₉, si contra
 alios episcopos catholicis datae
 fuerint petitiones 518₂₀, cum do-
 minus aduenerit qualis apostolis
 creditus ... 549₁₂, uisa alii uel au-
 dita 553₂₅, haec ab exordio mihi
 sunt excogitata 668₁₀. — *datius*
pendens a substantiuis: tantas deo
 laudes difficile in alio populo ui-
 demus 672₃, in occursum nobis
 egressus est 671₂₀, in occursum
 nobis uenerunt 672₁₈
 datoris indulgentia 279_{2 12 21}, horum
 datorem 523₃

de:

pro genetiuo partitiuo: aliquam de
 euangelicis feminis 39₈, de his
 duabus partibus cui calculum da-
 tis? 14₉, nemo de his 26₇, cen-
 tum sexaginta de plebe 3₉, non-
 nulli de familiaribus 3₁₆, de parte
 uero Damasi nullus 3₂₁, pauca de
 plurimis 315₂₇, quanta de pluri-
 mis 353₁, unum de illo numero
 sanctorum 35₃, unum de iustis
 278₂, de illis unus existens 358₁₃,
 unumquemque de his fratribus
 39₂₆, de haeresi Pauli esse pu-
 tatus est 308₁₄.

= *ex*: de itinere Romam redit 1₁₂,
 de urbe propellitur 2₉, quem de
 urbe proiecerunt 2₁₂, de obsessis
 corporibus eiceret daemona 28₂₀,
 de exilio scribens 23₂₀, de quarto
 exilio Romam pergens 23₂₃, de
 longissimis regionibus aduenirent
 34₁₃, ut solum de urbe sustulerit
 34₁₈, de urbe Roma uenerat 37₁₃,
 ecclesiam de qua eiectus est 55₂₃,
 ecclesiam de qua fuerat extrusus
 56₆, de Lateranensi basilica ex-
 cludendos 76₆, de eadem ecclesia

fugatus 79₁₃, de urbe expulsus 79₁₃, de ciuitate pellantur 83₄ et *similiapassim*. — *anteurbium nomina*: ut Iohannem de Alexandria excluderet 387₂₃, ut Calendionem de Antiochia depelleret 388₃, indiculus qui directus est de Thessalonica 642₁₁. — de interpretatione euangelii adhibentur uerba Nathanahel 267₇, locus apostoli de epistola ad Romanos 267₂₇, octauam diuisionem de libro Numerorum diligenter inspeximus 767₁₀. — de episcopo catholico fit laicus 36₂₀. — *ante urbium uel terrarum nomina ad significandam hominis patriam*: Paulinus de Triueris episcopus 12₁₁, Lucifer de Sardinia Caralitanae ciuitatis episc. 12₁₃, Maximus de Neapoli Campaniae 13₂, Epictetus dirus de Centumcellis episcopus 13₁₀, alii episcopi de Aegypto 13₁₅, Osius de Corduba 15₁, monachi de Scythia 675₂₂ 677₃₁. — *propter*: ut reus adsistit non de praua conscientia sed - 15₃₀, de sua sunt obstinatione miserandi 481₂₁. hoc de consensu eius indicabat 2₆, de prosperitatibus uestris repletum est gaudio os nostrum 330₁₅. — populus de Graeca translatione arbitratus est in Latino quoque sermone sensum similem contineri 469₂₂. — *pro ablatiuo instrumenti uel causae*: de spiritu diaboli foetidisimis membris 8₂₀, nisi consolaretur (*deus*) aduersa de praemiis 574₉, pretiosos de merito confessionis 14₁₇. — *cf.* plenus — *pro a*: impetro *aliquid* de *aliquo*

146₁₈, imploro *aliquid* de *aliquo* 409₂. — *uaria*: de iniuriis (*i. e. quod attinet ad iniurias*) quaecumque beatitudini uestrae factae sunt eas quidem non feci sed - 232₁. — illorum de quibus constat suspensos esse (*i. e. quos constans susp. esse*) 69₂₅. — v. nitidus. — ante triginta milia de Lignidum (*i. e. triginta milia ante Lignidum*) 672₁₃. — cum accusati coniungitur: de id quod patre receperunt recte intellegere 305₁. — de id quod sancto Cyrillo detraxerat 306₁₅. — de longe longe dealbo: noli puluere frustra dealbare 207₁₃. — debacchor: magna fidelium caede per triduum debacchatus est 2₂₈. — debeo in enuntiatis hypotacticis positum ut abundare uideatur: iubetis Eulalium ad comitatum debere deduci 64₂₉, <ne> suscipi debet admonemus 78₂, ut turba componi debeant opperiri 78₆, admones ut medicinam ministrare debeamus 225₁₇, quae pro anted nos debere mittere flagitasti 228₁₀, nostrum poposcistis dari debet responsum 235₁₉, ad primae audientiam cohortatus est uel nire debere uel mittere 373₈, nos hortari deceat ut pacem debeant optare 597₁₇, poscimus permanere debeatis 635₉, supplicamus uestram clementiam sollicitudinem habere debere 707₇, dignetur sanctitas tua suscipere memoratos et sic omnia debeat ordinare ut - 715₁₉. — debet imperson. (*'man muss'*): dicentes sic debere syno-

dum suscipere 686₁₃, dicentes illis non debere credere 677₂₀
 debite uenerari 657₈
 decantatio: numinum sollemnia quae nisi criminum decantationibus non coluntur 460₇
 decas: Litius in secunda decade 457₆
 deceptor 364₂₀ 412₁₃ 415₁₃ 416₃
 deceptrix 415₂
 decessor 316₂₁ 330₁₇ 332₃₀ 343₁₀ etc.
 decet c. *datiuo*: cui maxime decet dementium regimen 237₇, c. *dat. c. inf.*: uniuersae (uniuersa *cod.*) ecclesiae decet gaudere 119₁. — *seq. nudo infinitiuo* decet fidem rerum comminus experiri 65₁₂
 decimo: nonne hoc est rerum uilia decimare et legis praecepta contemnere? 555₂₅
 decipula: nullas decipulas circumuentionis optendo 476₁
 declinatio
 I. *abl. filiabus* 25₂₇
 II. ad alium saeculum 513₅ — *plur. caeli (s. v.)* — diaconis diacones diaconibus (s. v.) — *uocat. meus* 618₁₄ — *acc. pallios* 645₁₄ — *pusillis pro pusillus (s. v.)* — *gen. talentorum* 154₈ — *nom. thesaurum (s. v.)*
 III. *gen. ahati (?)* 753₁ — *abl. altariis* 40₁₃ — *gen. hebdomadae* 683₁₈ — *abl. plebibus* 330₂ — *haeresis uarie declinatum (s. v.)* — *substantiua more Graeco terminantia cf. s. v. aer agon crater haeresis metropolis*. — *adiectiua uel participiagenitiuum plur. in -um terminantia*: innocentum 200₂₀, simplicium 168₃; absentum 253₂₆, appetentum 46₇, certantum 84₁₂, delinquentum 52₁₂ 53₁₈, iudicantum 57₇, nescientum 409₈, offe-

rentum 260₈, ordinantum (*cod. ordinatum*) 61₇, petentum 46₄, postulantum 144₄, praeuaricantum (*cod. praeuaricandum*) 432₁₈, sustentum 302₁₃, uigilantum 408₂₃, uolentum 519₄. — *participia ablatiuum sing. in -i terminantia*: astipulanti 74₄, consentienti 36₁₄, deleganti 484₁₃, existenti 295₂₁, nascenti 239₁₈, repugnanti 95₁₉. — *comparatiui ablatiuum sing. in -i terminantes*: ampliori 290₈, maiori 746₁₈, minori 33₁₈, superiori 7₄
 IV. *dat. conuentu* 119₂₂, *sexu* 435₃. — *domui (= domi)* 39₈
 nominum propriorum declinatio: *genitiui Graeci forma ab interprete retenta*: Apolloniados 194₁₁ (198₂₅), Anciasmu 528₁₇, Cercyres 528₂₁, Dodones 528₂₀, Euroeas (*cod. eursas*) 528₁₂, Hadriano-poleos 528₁₈, Phoenices (*cod. photicensis*) 528₁₉, Fotices 528₁₈, Sardeorum (*uertit Σάρδεων*) 301₉. — *acc. Hermionem* 39₇ — *gen. Lupercaliorum, abl. Lupercalibus (v. indicem person.)*. — *urbium nomina a declinatione tertia in primam transeuntia cf. indicem locorum s. v. Aulon Cerson Chalcedon*. — *nomina Hebraea aut declinata aut non declinata cf. indicem personarum s. v. Abraham Adam Danihel Ezechiel Israel Nathanael Rahel*. — *Eutycheis nomen uarie declinatum cf. indicem personarum s. v. Eutyches*
 declino: ad aliquid 16₁, in aliquid 19₂₂
 decoloratio *translate*: pro hac sui decoloratione 412₂
 decoloro *translate* 361₁₄ 374₂₃ 432₁₃ 433₁₄ 25 461₃₁

- decoriatis agnos 754₂, agnorum decoriatorum carnibus 753₂₇
- decurio: postulant exhibitionem decurionum ciuitatis illius 27₁₄, deposita postulatione ex diuersis urbibus decurionum ac plebeia multitudo colligitur 27₂₆. — decurio palatii 66₁₈ 235₁₇
- deessenon (deessinon): Hesdras pentauchum detulit eis ueteris testamenti libros scriptos secundum formam quam dedit dominus in monte Sina, quam formam Hebraei deessinon uocant 770₃₁; Samaritani uero seruant deessenon 771₅; Hesdras immutauit pristinam formam relinquens deessenon 771₁₀
- deexsequor 471₁₂
- defensor: catholicae fidei defensores 21₃₀ 22₂, cuius (*pestis haereseos*) Acacius defensor est 158₆. — defensor ciuitatis Aquensium 104₁₂. — defensor ecclesiae 158₁₈ 159₁₇, uestrae ecclesiae 648₁₆, Romanae ecclesiae 624₁₂, ecclesiae Romanae 632₂₁ 681₁₇, defensor (*om. ecclesiae*) 640₅ 648₂₂, (*Damasus*) per suos defensores interpellans iudicem Bassum 30₁₈
- defero: officium quod ad inspicienda uniuersa detulisti 47₁, quo procliuor statutis executio deferatur 53₉. — cum et hoc deferatur reuerentiae synodorum ut - 316₁₅. — *absolute* (= *honorem deferere*): sed nec Iehu detulit impiae multitudini sacerdotum 28₃
- deficio: hic defecerunt (*i. e. successum non habuerunt*) 678₁
- definitium sustinere responsum 236₅
- dehinc 354₂ 430₁, primum... dehinc 625₁₃
- deicio (= *καταβάλλω*): plurimos uastationis suae strage deiecit 4₂₄. — (= *depono*): eum de episcopatus honore deiciens 16₁₅, ecclesiam de qua deiectus est 55₂₃, (*impietas*) minime deicitur sacerdotio 41₁₄, ut quasi deiectus uideretur 16₁₈, nefas putatur tot praeuicatorum deicere 25₁₉, quicumque deiecti sunt 58₆, ut etiam deiectus insultet 159₂₀, deicitur Flauianus 442₁₃ *et similia*
- deiectio = *depositio* (*Absetzung*) 481₅
- dein post 760₂₀
- deipassiani et non Christiani 196₁₀
- deitas 176₂ 184₁₄
- delectabiliter 164₁₃
- delecto: aliquantos placata miscere delectat 50₁₃
- delegatio: ordinem delegationis (*i. e. legationis*) exerite 519₂₀
- delicatus: eo quod esset corpore delicatior 13₃, otiosi et delicati in cubilibus ac lectulis suis litteris abutuntur 107₁₁
- deluo: praecedentia delue per futura 546₁₆
- delusio: in eorum se dominium delusionemque tradiderunt 19₃₁
- denego 24₁₂ *etc.*
- denique = *nam*: 7₂₂ 9₂₇ 12₁₀ 13₉ 17₂₂ 24₁₃ 26₃ 27₁₄ 22 29₇ 37₁₀ 41₁₅ (*et omnes loci sunt Faustini*), 361₄ 773₈
- denoto: haereses ideo hominum appellationibus denotatae sunt quia - 31₉, doctrinam sub Christi nomine consecratam humanis appellationibus denotare 32₂₈, denotent quid illic contrarium scripturis quid nouum quasi haereticus scripsit 31₁₇
- deorsum: sursum atque deorsum 204₇
- dependo: pro dispensatione cura quam pro fide catholica semper dependit 479₃

- deploro *sequente acc. c. inf.* 97₁₉
depono: commendamus legatos et
apud uestram fidem deponimus
624₉. — *sensu iuridico*: deposita
postulatione 27₂₅, si deposueris
apertam in homines aliquos accu-
sationem 97₈, quae prolata est in
synodo definitio ueluti a Theodoro
deposita 287₃, quae accusatores
aduersus eum deposuerunt exscri-
pto 299₉
deportatione damnati 48₁₆
deposco: 73₉ 117₇, *sequente acc. c.*
inf. 2₂₂, accusatores suos ultro de-
poscens 116₁₃, omnes ad me ut ue-
nirent presbyteros depoposci 60₃,
illud deposcimus ut - 656₆, clem-
entiam uestram deposcimus ne -
661₁₈, mereatur quicquid de apo-
stolica sede depoposcerit 679₂₉
deprauatoribus adquiescendo 357₁₄
deprecamur mansuetudinem uestram
ut - 5₇, deprecandi suffugium 61₃
depretio 458₁₆
depromptio: si dignis prooemiis uti tem-
ptemus necesse est multis fletibus
horum depromptiones efficere 527₄
depropero *sequente infinitiuo* 144₁₀,
seq. accus. c. inf. 660₃
deputo: quod igni deputatum constat
aeterno 128₁₄, ultra mensuram sibi
antiquitus deputatam 387₂₀, soli
(*immaculato agno*) uideatur esse
deputandum si - 402₁₆, in numero
fidelium deputantes sequaces tra-
ditionis paternae 698₁₃
derisus: noli esse derisui 198₁₆
deseruo *alicui* 28₂₆ 34₅ 649₁₄
deses: desides a sui laude factoris
413₃₀, animum nostrum pro nego-
tio uestro otiosum aut desidem non
putetis 628₁₈
desiderabiliter 481₃
desiderium: pro eorum desideriis 19₂₄,
minime desiderium habens ad deum
uiuum 207₁₁
designo: doctrinam Christi sub ho-
minis appellatione designant 32₁₉
desolo: ab his desolabitur 529₇. —
desolatus *alicuius rei*: desolatum me
faciunt eorum quae mea sunt 210₁₀
despero: uulnus quod desperatur sa-
nari 101₂₂. — desperatus *alicuius*
rei: quam (*patientiam*) dum despi-
citis excitatis ut longae tolerantiae
desperatos sumat accentus 55₁
desplendo: tam nostrae petitionis
quam uestrae gratiae ad integrum
lux serena desplendeat 508₂₅
destino = *mitto* 62₂₀ 65₈ etc.
destituo: nostra praecepta per ue-
stram neglegentiam destituta 54₂₁
detrictio: canonica 351₇, canonica
et apostolica 351₉
destruo: tectum basilicae destruentes
3₁₇, quod ante perterritus fecerat
se destruxisse memorauit 142₂₀
desudo *aliquid*: quae pro fide catho-
lica desudasset 373₃
desuper = *diuinitus* 134₇ 601₂₂ 663₂₃
668₁₈
detego *aliquem* 7₂₆ 12₁₈ 15₂ 388₁
detentor: totius meae substantiae
detentores facti sunt 258₁₄
determino: quod in praeuicatoribus
poenis praesentibus diuino iudicio
determinatum est 14₂₉
detestatio = *exsecratio* 541₂₆ 542₁₃
563₂₀ 578₁₀
detineo: presbyteros septem deten-
tos . . . nititur ab urbe propellere 3₈
detrusus in custodiam 452₁₆ 451₁₇
deuotissime 33₂₁
denotio = *pietas* 9₂₅ 42₅ 44₁₀ etc. — *al-*
locutio sacerdotis: tua deuotio 120₂₆.
deuotionis nostrae animum 630₁₆

- deuotus: deuotam deo religionem
 uestram 7₁₃, certa Christo deuota
 ministeria 27₉, deuotarum circa
 religionem catholicam mentium
 142₃. — *absolute* (= *pius*): de-
 uota meus 47₂₁
 Deuteronomium 768₁₃ 772₂₂
 dexter: a dextris... a sinistris 757₁,
 a sinistris ad dextram... a dextris
 ad laeuam 757₁₆, a sinistris ad
 dexteram 757₁₉
 diabolicus: accusator 104₉, contuma-
 cia 625₂₂, facinora 364₁₉ figmenta
 456₇, fraus 360₁₈ 626₁₉, immunditia
 424₂₄, impedimenta 596₆, insidiae
 534₁₀, inspiratio 359₁₂, malignitas
 362₁₅, obcaecatio 358₂₁, praeuari-
 cationes 427₃, temeritas 137₂₈, zi-
 zania 698₂₃
 diabolus 8₂₀ 29₅ 43₁₀ 11 97₂₀ 98₇,
 126₇ 130₂₂ *etc.*, diabolus artifex
 erroris 10₁
 diaconatus: Petrum cui nec in dia-
 conatu suus potuit ordo constare
 145₁₄
 diaconium: Petrum in diaconio esse
 damnatum 447₁₆
 diaconus *passim*. — *gen.* diaconis
 647₅, *nom. plur.* diacones 2₁₈ 33₂₈,
dat. diaconibus 121₂₄ 487₁₂ 572₂,
acc. diacones 36₂₄ 464₁₃ 594₂₂ 643₂₂,
abl. diaconibus 3₅ 4₈ 63₂₆ 475₄
 diadema 746₂₀
 dictio: dicitur et apocriarios Thes-
 salonicensis ecclesiae teneri 672₂₆,
 apud quos dicuntur et epistolas
 inuentas 672₂₇
 dictatio 305₂₇
 dictio: causae dictio ad metropolitani
 episcopi deducatur examen 58₂, in
 leuibus causae dictionibus 58₁₅,
 testimonii dictionem in accusatio-
 nem episcopi profiteri 58₁₉
 dicto: ut religionis disciplina dicta-
 bat 63₂₁, quod ueritas uel religionis
 norma dictauerit 72₂₅
 dies: per diem = *am Tage* 28₂₅,
 non uideri per diem sed per noctem
 749₂₀. — data sub die VII id. Apr.
 82₁₃; 340₂₂. — die dominica 27₃
 diffamo: quod de te diffamatur 198₁₃
 differentia: sunt autem differentiae
 (i. e. *species diuersae*) smaragdi
 octo quantum potuerunt singuli
 reperi 748₁₅, quarum gentium dif-
 ferentiae quam plurimae sunt 748₂₃
 differo: Iesus nihil differens con-
 naturalibus hominibus 277₁₉, quod
 nihil differat omnibus connaturali-
 bus hominibus 277₂₄
 dignanter 132₃ 415₂₄ 476₁₁ 481₁
 665₃ 744₆
 dignatio diuina 422₉ 424₆; sanctitas
 cuius dignatione perstricti... 424₂₈
 dignor *sequente infinitiuo* 5₁₀ 11₉,
 16₂₅ 29₁₁ 41₅ 44₁ *etc.* — istum
 uirum merito unitate ad se ipsum
 dignatus est 245₂₁
 dignus c. *gen.*: uiros uestrae dignos
 apostolicae sedis 592₁₄ 613₂₂, quo-
 rum (quibus *Vulg. Hebr. 11. 38*)
 non erat dignus mundus 35₁₁;
 640₁₁ 14. — digni et uestrae sancti-
 tatis et ministratione pacis 713₁₁
 dilectio: plebs pia eius dilectione
 constricta 38₆. — *allocutio sacer-*
dotis: dilectio tua 119₇ 19 121₇,
 130₄ 6 11 *etc.*, tua dilectio 131₉,
 138₂₁ 142₅ *etc.*; dilectio uestra (*de*
pluribus) 107₇ 108₂ 124₃ 134₅ *etc.*,
 uestra dilectio (*de pluribus*) 133₇,
 369₃ 14 398₇ *etc.*, uestra dilectio
 (*de uno*) 526₇ 11
 dilucido: patres qui... de deitate
 sancti spiritus dilucidauerunt 233₁₁
 diluuium = *Sintfluth* 25₂₂

- dimitto = *admitto*: (*deus*) peccatum intrare dimittens magnum in eius bello auxilium iuuenit 285₁₉ 27, dimittent eas dissipari 567₂₅
 dinoscor *c. infinitiuo* 636₇ 701₅ 712₃
 dioecesis 560₁₉ 618₂₇ 741₂₅
 diptycha 590₃ 592₉ 11 620₁₈ 22, nec debere in diptychis eorum nomina recenseri 472₁₅, sacrorum diptychorum recitatione 708₇, in sacris diptychis recitare 654₇, abrasis eorum de diptychorum inscriptione uocalibus 606₂₁, Acacii nomen de diptychis ecclesiasticis et ceterorum episcoporum erasa 684₁₄, in auferendis nominibus ex sacris diptychis 701₁₈
 directum: uel ex directo uel ex obliqua concatenatione 42₃
 dirigo: eatenus basilicae dirigens formam quatenus se planities extractioni amica praetulerit 47₁₁. — *intrans.* portus Indiae dirigens ad Thebaidam 749₇. — = *mitto* 61₂₁ et *passim*, *absolute* ut pro uestra repetitione ad imperatorem dirigamus 694₂₃
 diripio *aliquid* 27₂₈, *alicui aliquid* 40₂
 disceptatio 66₁₀ 67₂₅ 80₂ 297₁₂
 discerno: licet essent corpore discreti per interualla regionum 20₁₂
 discingo: o uere digna causa quam non nisi coronae tuae beata uita discingat 72₃
 disco: illam feminam quam quicumque didicit admiratus est 39₈
 discretio 719₃ 759₂₅ 772₂₁, = *iudicium* 309₂₇
 discrucio 11₈
 discussio = *examen* 73₈ 441₁₄ 455₁₆ 479₁₀ 517₂₆ 518₃
 discutio: ut falsi cognomenti discutiamus inuidiam 80₂₈. — (= *examine*) *aliquem*: Theodoro examinatione discusso 293₁₆, peccantem cupis discuti et poenae addici 455₁₈
 disparo: Indi in nouem regna fuerant disparati 748₂₄
 dispensatio = *ordinatio*: diuina 349₂₀ 765₂₄ 30, suporna 136₈, diuinae pietatis 120₁₁, religiosa 388₁₃, ecclesiastica 389₁₅, dominica 154₈; commissae nobis sacrae dispensationis officium 220₇, *similia passim*
 dispensatiue (*οἰκονομικῶς*) 287₇ 288₁
 dispensator: Iohannes diaconus et dispensator 568₁₃
 dispenso = *ordino*: nisi haec fuissent a deo dispensata 285₁₇, quia sic a deo fuerit dispensatum ut . . . 285₂₄, quae uicariis fuerit dispensandarum rerum forma mandata 312₁₂, gratia diuina dispensante 410₂, dispensante deo 765₂₀, causam cum pacifica gubernatione dispensetis 708₂₉
 dispergo 5₂ 202₁₉ 587₉
 dispolio *alqm aliqua re* 425₁₃
 dispono *seq. acc. c. inf.*: apparitores quattuor illic obseruare disposui 68₂
 dissensio: Corinthiorum dissensiones 399₁₈
 *dissertatio: licet inualide disser<t>ationis possim referre sermonem 745₁₂
 dissimulatio = *neglectio* 57₈ 357₁₀
 dissimulo: ignorantibus iudicibus uel etiam dissimulantibus 33₈. — = *neglego* 368₂₈ 399₈ 558₁₁ etc., *sequente infinitiuo* 368₂₀
 dissipator scismatum et superbiae 735₁₃
 dissipio: *alqm* 29₈ 33₈. — ut ipsum altare dei securibus dissiparet 35₁;

Acacium catholicam ecclesiam dissipantem 157₂₄; *similia*
 dissono (= *diuulgor*): hoc ubique
 dissonuit (τοῦτο πανταχοῦ περιήχηται) 194₁₇
 dissuasio 242₃
 distantia: quorum unitati ne dederis
 distantiam 196₂₆
 distendantur ecce uota pacem desiderantium 596₁₈
 disterno *aliquem ab aliqua re* 53₂₆
 distincte: seorsum et distincte 212₂
 distorqueo 17₃
 districtio = *poena* 542₂₇ 576₂₂ 582₂₀
 726₁₉
 diuido: unius tribus quae in duabus
 probatur esse diuisa 767₉; scse ab
 unitate Romanae diuisit ecclesiae
 469₂₄, a catholica participatione
 diuisus est (= *se diuisit*) 153₃
 diuine: ut diuine profectum sit illud
 ex multiloquio non euitari peccatum
 102₁₃
 diuinitas = *deus* 57₅ 75₂₂ 90₂₇ etc.
 diuinus = *imperialis*: diuinæ literæ
 per quas obiurgauimus . . .
 539₁₄, hos diuinos apices 587₂₄
 diuisibilis 730₆
 diuisio = *separatio*: praecedentem
 diuisionem uestrae ordinationis perimere
 calculo 496₃, secreto aeternae substantiae
 profanam diuisionem ingerere 719₆. — *plur.* diuisiones
 497₂₃
 diuisores dominici corporis 596₅
 diuulsio 91₂₀
 diuus: diuo patri nostro Valentiniano
 57₂, uenerabilis memoriae diuus
 Valentinianus 89₂₇
 do: dans nimirum intellegi improuide
 immo illicite se fecisse 66₆; quantum
 datur intellegi 119₁₁ 711₃
 doctor: discipulorum scientiam a

doctoribus exigendam 491₁₂, quem
 sequi debeant dignum praebere
 doctorem 92₁₂, quis non optet tales
 impetrare doctores? 244₁₀, cum
 sequi catholicos doctores debet
 quid sequendum sit doctoribus ipse
 constituat 45₁₅, doctorum sermones
 164₁₃, doctor ueritatis 252₁,
 prauae fidei doctores 108₁₁, catho-
 licae fidei doctores 108₁₅, sapientes
 ecclesiae doctores 704₄, patres uel
 (atque) doctores ecclesiae 286₁₅,
 ueteres ecclesiarum doctores catho-
 lici 110₇. — *de Paulo apostolo*:
 idem doctor 336₄, doctor egregius
 418₂₃, praeclarus doctor 429₁, ge-
 nium doctor 335₆, doctor ille ge-
 nium 699₂₃, scripturarum omnium
 doctorem 509₄
 doctus: legis doctiores 192₂₀
 dogmatistes: tamquam dogmatistae
 pessimos existentes 194₁₈
 dogmatizo 212₃
 dolenter 572₆, dolentius 622₁₁
 dolentes suis impietatibus 20₁₆, dole-
 ntibus suis impietatibus 24₁₈, suae perfidiae
 dolentes 21₂₀
 domesticus: comes domesticorum
 comes
 dominicus: dispensatio 154₉, eloquium
 157₉, grex 141₁₇, incarnatio 122₇
 oues 118₉, ouile 122₉, plantatio
 122₇, sacramentum 170₅, uestigia
 35₁₄, uitis 128₁₃ et alia. —
 dominica 27₉. — dominicum = ec-
 clesia 27₁₂ 28₂
 dominium 19₃₁ 433₂₂
 domnus 73₁₄ 74₉ 76₁₄ 854₇ 856₁₄
 et passim
 domus: domui = domi: Seueri domui
 incendium minitatum ueritati 39₉
 dorsum = *tergum*: iter uetus quod
 basilicae praeterit dorsum 47₉

dualitas 176₁₆, filiorum 166₈ 184₁₆
 218₁, personarum 240₁₀ 245₉ 248₃₀
 dubietas 594₁₀ 743₈
 dubito: dubito *negatione praecedente*
c. acc. c. inf. 9₁₂ 14₁₇ 21₁₃ 70₁₅
 dubium non est *sequente acc. c. inf.*
 77₁₂ 134₁₈ *etc.* — res antiquas
 quae solent quadam ratione in
 dubium uenire 24₁₅, rem deductam
 in dubium 66₁₀
 ductus in eius admirationem non so-
 lum. uitae eius puritate 87₂₅
 dum *causale uel temporale pro cum*:
 188₁₅ 192₁ 658₁₅ *et passim*
 duro = *persisto* 376₂₀ 401₂₂, in *aliqua*
re 77₁₃ 316₁₈ 397₂₄ 478₁₂ 703₉,
 extra communionem catholicam
 152₁₆
 durum est ut... 736₈. — durior per-
 secutio 1₂
 eatenus ... quatenus 47₁₀, eatenus ...
 ut 400₇, eatenus ... donec 481₁₀
 ecce qui- 36₄, ecce cui- 36₁₈, ecce
 quid- 425₂₀, ecce quemadmodum
 425₂₂ 413₁₃. — sed ecce uentum
 est ad uicarium 15₂₇, omnino <ni-
 nil> restare uidebatur cum ecce-
 152₄, dicite ecce ante ipsum 519₁₅,
 ecce repente 17₂
 ecclesia (*aedificium*) 26₁₉ 27₂₈ 34₂₃
 35₂ *etc.*, basilica ecclesiae 27₂₃. —
v. indicem I. s. vv. Constantino-
 polis Roma. — ecclesia catholica,
 Romana, Constantinopolitana *etc.*
passim
 ecclesiastici Constantinopolitani 621,
 edictum 4₁₃ 70₁₈ 322₁, edicta 89₆
 41₂₁ 55₃ 81₄ 119₂₃
 edo: scripta contra haereticos edidit
 12₂₈
 effectus: quae praecepta sunt effectui
 celeri tradantur instantia 76₁₈, sta-

tutis praebere effectum 78₁₁, si
 supplicatio nostra meretur effectum
 224₂₃, cuncta effectui sociata sunt
 614₈. omnia mancipabuntur effectui
 651₁₆ *et similia.* — *plural.*: ipsis
 rerum effectibus 666₈, quae dictasunt
 rerum probantur effectibus 338₂₅
 effeto: hoc ex auctoritate sedis apo-
 stolicae effetamus 318₁₄
 efficacia: auctoritas tua eandem effi-
 ciam custodiens 51₂₆. — = *ef-*
fectus: quae sibi commissa sunt
 efficaciae tradi deproperet 660₃
 efficientia: ut eiusdem efficientiam
 correctionis dignanter infundat 481₁
 efficio: iudicati et extra sinum matris
 catholicae ecclesiae effecti 108₁₈
 effigies: non parua separationis effi-
 gies 49₁₃
 effugo: catholicae fidei sectatores
 ubique effugari 43₁₆
 effusio sanguinis 13₈ 14₁₄ 488₂₄ 539₂₇
 621₆ 623₁₃
 egreditur basilicam (*accusatiuus re-*
tinendus erat) 24₇
 egregius *ironice* 6₁₈ 20₂₄ 24₂₄, 27₁₂
 (egressi *cod.*), 27₁₉ 28₂₄ 33₂ 36₈
 38₂₂ 43₈, egregius bis 34₁₅ 22
 eicio: eiectus a facie dei 125₆
 elaboro pro *aliquo* 20₂₁
 elatio (= *insolentia*): exitialis 416₇
 electio: uas electionis *v.* uas
 elemosina: elemosinis ceterisque bonis
 actionibus 409₁₃, per elemosina <m>
 409₁₅
 elido: de sessu in terram eliditur 17₄,
 cum sedet in throno suo repente eli-
 ditur 18₉, elisus in terram 18₁₄. —
 illi certa Christi deuota ministeria
 ita fustibus eliserunt ut- 27₁₀. —
 elisus est satanas et tamen operatur
 160₁₀, haec a catholicis praedica-
 toribus competenter elisa 359₃,

oppugnationis elisa reparare certamina 128₁₆, non cessant elisae pestes resumptis certaminibus contra fundamentum sese ueritatis attollere 370₁₇, cur decoloratis (Lupercalia), cur eliditis? 461₃₁, formam synodi Chalcedonensis qua error elisus est 375₃, elisis erroribus haereticorum 615₁₇
 eligo: si hoc eligitis esse seruandum 515₂₃; *sequente infin.* ut pro causa ecclesiae mitti et consulere beatitudinem ipsius eligeretis 514₁₃

ellipsis:

1) *substantiuorum*: ut ad Alexandrinam (*sc. ecclesiam*) redeat 119₁₅. — Dionysius Mediolanensium (*sc. episcopus*) 12₂₁. — gratulatoria, sacra (*sc. epistula*) v. s. v. — praesentium (*sc. litterarum uel paginarum*) portitorem 358₃₁, harum portitoris 618₂₀ harum portitorem 648₄, his paruulis et exiguis 617₁₇, reciprocis alloquentes uestram sanctitatem 640₉. — Nicaena (*sc. synodus*) 653₁₄, Ephesena 591₁₇, 653₁₈, Ephesena secunda 808₈, 809₁₂.

2) *pronominum*: scribo . . . significans conlaetari (*om. me*) beatae sedi 496₁₃, litteras optulisse memini 189₂₁, docuerunt pro concordia litteras confecisse (*om. se*) 587₂₁, *et similia saepius*.

3) *uerborum. om. formae uerbi* esse: pretia rerum quae in sacratissima urbe 47₁₇, si enim pro sensu quidem deitas 243₃, qui quisquis ille . . . 316₂₆, fraternitatem quae cum uestra sanctitate 618₂₆, ego et qui mecum 592₆, ego quoque et qui mei 639₂₂, dicit 'plangentque cunctae residuae tribus'

et non nominauit, quae 768₂. — hoc ideo (*sc. dicimus*) ne- 541₂₈.
 elocutio (= *dictum*) 172₁₈
 eloquor: ut uestrae constitutione elocuntur 20,
 elucesco: clarius elucescet uirtut- huius futurum exemplum 524₂₃
 emano: cum ad me sacra clementi uestrae emanasset auctoritas 80, postularunt nostras epistolares p- nas ad eam emanare 587₂₃ (*cf. man*)
 emendatio = *punitio* 52₁₃, 53₁₆
 emendo = *punio* 76₂₀
 ementior: sub ementita piaefidei professione 6₂₁, sub ementita apud catholici nominis professione 41 enarrator: dignus fidei enarrator 640 enixe 347₃, enixius 108₁₂, 659₁₈
 enixus: enixa opera 78₉, enixissim- studio 50₉
 enudo: cur deum uerbum enudas stola? 202₁
 enumero: Ioseph dupliciter enumeratum (*i. e. enumerando diuisionem*) Ephrem et Manassem 767₂₆
 enuntiatrix: cita semper malorum enuntiatrix fama 85₁₆
 eo: non iam contenti ire per singulos 10₁₈
 eous: ex diuersis eois prouinciis 636₁₈
 episcopalis: auctoritas 23₂₁, sedes 22₂₃, sedes 164₂₃, iudicium 87₂₇, nomen 16₁₄, 19₂₂
 episcopatus 18₁₈, 23₂₉, 24₁₄, 59₁, 144₂, 157₁₁, 161₇, 194₇, etc.
 episcopus *passim*
 epistola: plur. epistolae de una stula 586₄
 epistolaris officii eloquia 114₁, epistolari pagina 708₁₇, epistolares paginas 587₂₂, epistolaris stil- terminum cogitantes 665₂₇
 equidem 605₁₃

erectus: basilicas erectas magnificentia columnarum 43₁₉

eremus: in eremum ducebatur 247₂₇

erga: amethystus lapis erga suum circulum quiddam profundius micans (κατὰ τὴν αὐτοῦ περιφέρειαν φλογίζων βαθίως) 754₂₆

ergo secundo enuntiati loco positum

1₁₀ 10₈ 35₁₉ 44₃; quid ergo? 32₁₄.

— in apodosi: nam si haec pax deo grata est... , quid ergo opus est- 22₁₇; quia cum dictum sit 'quae ligaueris super terram', quos ergo non esse iam constat super terram suo iudicio reseruauit 485₁₇

erigo: quamuis plurimis in eum laudibus erigatur 31₂₃

erro: similis erro<ni> indicetur 330₈

erubesco aliquid 164₁₁ 275₁₅ 492₄;

de aliqua re 459₈, sequente infinitivo 331₂₈ 459₁₀; ubi Heros, ubi Lazarus, erubescenda nomina? 104₂₇

erudio: ut optimam erudiamur doctrinam religiositatis 284₂₃ 285₂

eruditiones: apostolicis eruditionibus studere 325₁₄

erumpo: quatenus talis erumpat (i. e. talem se monstret) per quem de perfecta possimus unitate gaudere 688₂

eruo (= libero): plebs presbyteros eruit 3₁₀, nisi eos eruisset de manibus eorum 689₂₀, manus publica superuenit quae eos eruere potuit 689₂₂

esca: oleo escas asperiores mitigans 28₁₈, potationem et escam 260₆. — factus es acerbitas et non matura esca 200₁₁, quibus et uita et esca est sacerdotum dei separatio 497₁₁

esculentia: carnis esculentia corpus curans 28₁₇

essentia: unam trinitatis essentiam

crucifixam 170₂₀, essentiam Christi diuinam 202₃, alterius essentiae est caro quam pater 174₁₃, *similia et initio enuntiati* = *et uero*, 'und in der That' 71₂₃

etiam et 18₂₈ 26₂₂ 276₁₈, tam—quam etiam et 298₂₂, simul etiam et 27₂₇ etsi errore humanitus accedente non tamen religionem ullatenus excedentes 390₆

euacuo: internis omnibus euacuatis 8₁₈. — *translate*: idem spiritus caritatem uirtutibus omnibus euacuat non habentes 509₉; *aliquid*: eam (sc. definitionem) 287₄, epistolam 315₂₃, gratiam dei 425₁₄, diuiniae sacramenta naturae 511₁₃.

euangelicus *passim*

euangelista 128₁₈ 181₂₆ 140₁₇ 240₂₇ 241₈ 242₁₉ 248₁₈ 27 257₂₉ 258₂₅ 259₁₀ 19 260₇ 261₈ 19 405₁₉ 420₇ 469₁

euangelium 105₂₄ 249₂₁ 427₈ etc., sacrum 17₂₉, Christi 170₁₅, secundum Matthaeum (Lucam, Iohannem) 270₁₉ 254₁₃ 267₇, euangelia 21₁₅ 26 200₂₃ 211₁₄ etc., sanctis propositis euangeliiis 234₇, de euangeliiis de uocibus prophetarum de doctrinis apostolorum 21₁₂, euangelia actus quoque apostolorum et apostolus 188₈, prophetarum et euangeliorum atque apostolorum doctrinis 31₂₃, euangelia et actus et apostolus 202₂₆, a sanctis euangeliiis et apostolis et patribus 162₁₄, euangelia aut apostolos seu sanctos patres 170₆

euangelizo 549₂

euangelus = *euangelista*: euangelorum uenerabilium characteres (τῶν σεπτῶν εὐαγγελιστῶν χαρακτήρας) 164₁₁

- euidens: eum in euidenti sit quia
... 737₂₃
euidenter 51₁₀ 60₁₃ 77₂ 103₇ 118₃ etc.,
euidētius 143₁₆, euidētissime 306₄
307₁₀
euidētia 275₁₅
ex: ex domino formam seruientis indu-
cere 107₁₉. — numerus eorum unum
nomen minus habens ex tribus
(i. e. *quam tribus*) 746₆. — = *de*
(περί): nostrum poposcistis dari ex
eadem debere causa responsum
235₁₉, de tribus capitulis ex quibus
quaestio uertitur 295₄, David ista
magis ex his quae ab Abessalom
facta sunt dixit 258₂₉ (*alii id genus*
loci occurrunt exempli gratia in
uersione Latina Iosephi contra Api-
onem libelli nuper a Boyseno edita)
exactio: cum auerteris baculum ex-
actionis 207₂
exagito: isti fidelibus sacerdotibus
bellum exagitant 48₉
exalto 136₇ 138₁₃ 184₃
examinatio 157₁₃ 211₃ 293₁₆ 377₄ etc.,
causae 517₃₁, post multas exami-
nationes 37₂₂
excellens: excellentissime princeps 623₄
excellētia: habens ad ceteros excel-
lentiam (παρά τοὺς λοιποὺς τὴν
ὑπεροχὴν) 277₉ 13. — *allocutio*:
excellētia uestra 75₂₆ 79₁₁ 647₁₅
excessus = *immoderatio*, *Excess*:
411₄ 433₁₄ 484₄, *plur*: 386₄ 391₉
499₆ 512₃₀ 548₂₀
excidium pereuntis Illyrici 85₁₉, in
excidium religionis 10₁₀, in illō ex-
cidio mundi (i. e. *diluuiio*) 25₄
excido: qui quasi putre corporis mem-
brum a societate catholicae com-
munionis excisus est 488₁₅
excipio: a Proculo in synodo senten-
tiam calumniatoris excepit 104₁₀
excito: multa contritio excitat me
uociferare luctum 200₄
exclamauit ex imo pectoris dolore ad
Christum 8₃, ad filium dei exclamat
dicens ... 704₈
excommunico 232₁₅ 568₈
excorio: iugulant agnos et excoriantes
dimittunt e saxis 753₂₅
excusabilis 88₂₃
excusabiliter 333₁₆ 548₁₄
executio: de throno excutitur 18₁₃
exemplar = *Abschrift*: chartulae
473₁₅, gestorum 474₂, professionis
231₃ 232₂₂, subscriptionis 347₁₆ 24.
similia. — *plur*. exemplaria *de uno*
exemplari: 62₁₅ 102₂₂ 108₂ 127₁₃
132₅ etc.
exemplum = *Abschrift*: epistolae 99₂,
epistolarum 111₁₉, sacrarum litte-
rarum 60₂₀ 67₁₅ 69₁₄ 76₂₂ 79₂₇ 81₂₀,
precum 63₁₇, relationis 59₃ 61₂₈
78₁₃ 80₂₃, sacrae 85₂, *similia*
exerceo: atrocia 33₆, malitiam suam
in tempora studio scaenae loquaci-
tatis 85₁₉, motus 55₁₆, plebem uel
ecclesias uel per se uel per simile
sui uulgas 57₁₄
exercitata impietate 113₂
exhibeo: exhibens reuerentiam nomini
episcopatus 16₁₁. — = *iudicio*
sisto: 15₁₅ 20 64₁₇ 566₁₉
exhibitio: postulant exhibitionem de-
curionum 27₁₄
exhorreo *aliquem* 679₁₇, *aliquid* 478₁₀
exigo: ut res exigebat 47₁, illud res
exigit ut- 47₁₆, omnia quae sol-
lemnitas exigebat 64₄, synodo quam
ipsa rerum nouitas exigebat 393₁, —
unitatis causa quid exigit 599₁. —
hos ipsos in laicorum numerum
exigebant 19₂₄. — *perfect*. exigui
617₂₄
exiguitas: nostram exiguitatem de —

- spiciens 38₂₃, meae exiguitatis non
 esset tam magna praesumere 617₅,
 pro meae fleibilitatis exiguitate 618₂
 exiguus: (*oppos.* potens) nec in exi-
 guis hominibus nec in multis uel
 potentibus 5₁₂, ab exiguis 5₁₈. —
 nobis exiguiissimis 6₂₇
 eximietas tua *allocutio* 76₁₅
 eximo: exempto anno moritur Theo-
 dosius 444₄. — humanis rebus exi-
 mitur (*i. e. moritur*) 2₁₈
 exitium: nobis exitia minitatur 39₁
 Exodus liber 760₁₂, inspicientes etiam
 Hebraicam Exodum 765₁₂
 exopto *sequente accus. c. inf.* 137₂₃
 exoratio 662₄
 exorbitatio 433₂₇
 exorbito: a legibus Christianis 26₁₂,
 ab spe futura 499₂, a uia 699₁₈
 exoro *sequente accus. c. inf.* 4₃
 exosus: apud eos ita exosus atque
 fugiendus ut- 530₁₉
 expauesco: *absolute* 17₆, *sequente*
infinitiuo 44₂
 expedit hoc Romano imperio ut- 40₈
 exploro: iudiciorum examine explora-
 tum mentis sanctissimae uirum 57₂
 expolitus: ecclesiam tot imperatorum
 opibus expolitam 86₂₄
 expositio quae apud Nicaeam con-
 scripta est 10₁₉
 expositor: mysterii caelestis copiosus
 expositor 406₁₁
 expostulo: Damasum sibi episcopum
 expostulant 2₂₃
 exquiro: aditum unde inrumperet ex-
 quirebat 3₁₆
 exscriptum: quae accusatores depo-
 suerunt exscripto (*ἡ γράφω*) 299₉,
 iam exscripto (et scripto *cod.*) ana-
 thematizanti Nestorium 302₃, qui
 exscripto (*cod.* ex scripto) consti-
 tuta concilii damnauerunt 629₁₃
- execrabilis 14₁₆ 19₁₉ 118₂₀ 134₂₁ *etc.*
 execrabilliter 240₁₁
 execramentum: hoc sacrum ac potius
 execrumentum (*scil. Lupercalia*)
 458₂₇
 exsecutio: non cognitio tibi mandata
 est sed exsecutio 16₈, quo procli-
 uior statutis exsecutio deferatur 53₉
 exsecutrix 386₁₄
 exsequor: exequere quod mandatum
 est 16₉, exequar in eum quod fieri
 desideras 16₁₆. — sicut exequitur
 subiectum testimonium 42₂₂, et
 Paulus exsequitur: ... 365₁₈
 exsors: exortem me ab huiusmodi
 laetitia esse 667₁₇
 exsufflo: hinc est quod exsufflantur
 et catechizantur infantes 362₁₄
 exter: a uerae diuinitatis puritate
 sunt exteri 422₁₉. — ut Petrum
 ad exteriora transferri iubeatis
 141₁₃, Petrum in exteriores terras
 propelli 148₁₁
 exterreo: nec exterritus es callidis
 haec argumentis astruere 162₁₄
 extorqueo: ut eidem spiritus extor-
 queretur 18₁₆, cui iudex extorquere
 contendit ut- 29₁₄, ei ut Dioscori
 nomen recitaretur extortum est
 139₁₄, nulla tibi negligentia clauum
 dominicae ratis extorqueat 625₂₈
 extra: eo quod (*lingua*) contra mo-
 dum naturae extra os penderet 24₆;
 cum omnino extra corpus habeatur
 ecclesiae 159₂₁. — in extra saep-
 tum fidei nostrae positus 106₁₆. —
aduerb. neque enim extra aliunde
 ueniens ecclesiae constituta ignoro
 653₃
 extramurani conuentus 50₁₃
 extraneus: *c. gen.* ipsius intellegen-
 tiaae communis prorsus extraneus
 358₇. — ab *aliquare*: 152₂₀ 168₃ 692₁₅

- extremitas: anuli per extremitates suas rationale in medio continebant 756₂₈
- extrudo (= *expello*) 56₈ 123₂₀, *aliquem* ultra fines 56₂
- extunc 40₄
- exulcero: ne non tam compati quam exulcerare uideamur 41₄
- exulo: ab apostolicis exulare doctrinis 400₁₅
- exulor: peregrinari potius quam exulari 50₂
- exultanter 121₂₈
- exulto: exultamus ad sinceritatem propositi tui 560₂₃, animis exultantibus ad uniuersatis ecclesiae quietem 139₃, exultanti alacritate 112₁₉, — *sequente infinitiuo*: passionem in quibus uirtutem animi exultauit ostendere 489₅
- exundatio: immensitas exundatioque populorum 684₁₀
- exuo: neque ab hoc periculo dominos exuendos 77₂₃, ecclesiam dei ab haereticorum latrociniiis atque contagiis exuatis 188₂, — quo loco post interuentionem patroni sponte se exiit 104₁₆
- fabrica = *aedificium* 47₁₃ 699₁₅
- fabrico: plebs basilicam sibi ecclesiae fabricauit 27₂₃
- facies: palam publiceque in facie regi Dauid commissum pronuntiauit errorem 390₁₆, nec ad faciem usque salutationis admissi 470₅
- facio: Liberius misericordiam fecit in clericos 2₁₅; fecerunt sibi (*fort. sui*) ubique terrorem 10₁₄; insuper quibusdam facientibus (*s. e. suadentibus, suggerentibus*) Constantino-polim ausum fuisse contendere 131₂, in hac forma fecerunt (*s. e. huic professionis formae subscripserunt*) Menas... 232₁₈, — *sequente accus. c. inf.* 13₂₆ 15₅ 69₂₃ 100₈ 142₂₁ 157₁₅ etc. — quod ad praesentem causam facit 10₄
- factio: non fide sed factione 45₂₅, turbulenter exercitam factionem coercitione sedauit 48₁₂
- factor: numquid una natura factoria et facturae? 278₁₁, = *deus* 412₁₉ 413₃
- factura dei 359₁₉, tamquam hominem dixit me esse facturam 210₄, credimus te esse facturam 211₈, numquid una natura factoris et facturae? 278₁₁, nec creaturam aut facturam aut passionem uni trinitatis introducat 209₁₅
- false 294₂₄
- falsidica relatione deceptam 64₂₄
- familia: pater familias 107₂₄
- familiarissime 11₁₄
- famosissimus ille Antonius 38₁₈
- famulatus: debito famulatu 62₄, pro debito famulatu quem maiestati uestrae exhibeo 59₈, statim debitum tribui famulatum 78₁₈, nostri obsequii famulatu 350₂₄, deo istis similem redde famulatum 137₁₃, in quo dilectionis tuae non irrationabilem cognoscimus fuisse famulatum 150₂₀, eos praedicto prohibitum sui exhibuisse famulatum 156₂₁, Alethium cum praesentis famulatus pagina destinaui 559₂₁
- fas: primae sedis cognitionem fas non habuit refutandi 376₁₅, de omni ecclesia fas habet indicandi 378₁₀, — contra fas 1₁₈ 84₁₁
- fascinum: quasi bonis suis fascino quodam grauatis 489₁₂
- fateor: trinitatis confessionem in qua baptizati sumus et fatemur 166₂

- fatigatio = *uexatio* 182₁₁ 628₁₉
 fatigo = *uexo* 4₁₉ 545₇ 669₉
 fatum: post fata (*i. e. post mortem*)
 ... ante fata 45₂₇ sq.
 felicitas *adlocutio*: urbis quam uestra
 felicitas regit 79₂₃
 feria secunda 619₄ 683₁₈, tertia 619₁₀,
 quarta 620₁₀, quinta 683₂₇
 feriato ore splendorem bonae uolun-
 tatis enuntiat 511₁
 ferio: pares reos una ferit sententia
 9₁₆
 fermentum erroris 542₈
 feruenter: ut feruentius utilia expe-
 tantur 492₁₅
 ferueo: spiritu sancto feruens 7₂₈
 329₂₃, aemulatione ac uirtute mar-
 tyrii feruens (*fruens cod.*) in glo-
 riam diuinam 23₂₂, sanctae fidei
 aemulatione feruentem 30₁₃, pro
 populi multiplicatione catholici
 tanto caritatis ardore feruetis
 335₁₀
 festino: qui circa ordinationem alte-
 rius festinarent 60₂₉, pro pace ec-
 clesiae modis est omnibus festi-
 nandum 232₁₄. — *sequente acc. c.*
inf passiu: festinantes concordiam
 ecclesiarum seruari 231₇, dum ea
 festinaremur impleri 235₈
 festinus: nihil festinum aut inmatu-
 rum credidimus proferendum 70₂₀
 fidelis *sensu ecclesiastico* 3₉ et *pas-*
sim, plur. fideles 2₁₂ etc. — fidelis
 in deo 27₁₆
 fideliter: Christum fideliter adorare
 43₂₆
 fidenter 124₁₈ 482₁₅, fidentissime 443₈
 fides *allocutionis instar usurpatum*:
 ad instructionem uestrae fidei ple-
 niorem 526₈ hoc religioni hoc fidei
 hoc serenitati uestrae caelitus man-
 datur officium 596₈, legatos apud
 uestram fidem religionemque de-
 ponimus 624₈
 fido: de se fidi 412₈
 fiducia: illa forte fiducia qua scilicet
 iam de impietate correxisse uide-
 batur 23₂₆; qua fiducia catholicam
 fidem plebi suadere nitantur? 25₁₁
 fiducialiter 123₂₆ 147₁₅ 206₉ 400₁₆
 460₃ 483₁ etc.
 figuralibus signis atque sacrificiis
 366₂₉
 figuratiter 361₉ 409₁₈ 613₄
 figuratio 403₈
 figuro: in ipso primo homine Chri-
 stum et ecclesiam figuratam 403₈
 filiatio (*φιλίης*) 274₃ 9₁₆ 275₁₆ 276₂ 3
 4₉ 277₆ 7₈ 9₁₂ 705₁₆
 fingo: quae (*Susanna*) per grandae-
 uos fingitur impudica 101₁₁
 finis: in finem usque 13₂₀
 fio: non mihi fiat ulterius crucem
 adponere ueritati 206₁₉
 firmiter 27₁₆ 636₁₆ 659₂₂ 703₉. —
 tanto magis idoneum quanto et
 firmiter contra haereticos debuit
 ordinari qui - 34₄
 fiscalis: fundus fiscalis 14₃₂ 17₂₇
 fixurae clauorum 227₁₄ 251₅
 flagito: quae nos debere mittere fla-
 gitasti 228₁₀
 flebilis: pro meae flebilis exi-
 guitate 618₂
 fluctuationibus malorum principis (*i.*
e. diaboli) 637₁₆
 foetidus: de spiritu diaboli foetidis-
 simis membris 8₂₀
 fomentum: si incentorum cupiditates
 ac fomenta cessauerint 69₁₁
 fomes: e medio sustulisse fomitem
 iurgiorum (*i. e. Ursinum*) 49₆, cum
 ex auctoritate publica sit fomes
 quidam nutriendae seditionis ani-
 matus 88₇, quoniam suggerendi

- nobis fomitem beatitudo uestra concessit aliqua Tryphoni suggerenda mandauimus 224₁₇, rationali aut inrationabili occasionis fomite 707₉
- foramen: per angustias foraminis 8₁₈
- foras: a sede Petri homicidas foras! 4₂, foras sublatus 18₁₀, ne quis missas foras ciuitate teneret 643₁
- fore: ut adessem nec defuturum fore promitterem si - 110₂₆
- fores: effractis foribus 3₁₅
- foris *aduerb.* 24₇
- forma: cautelaeprovidentiaeque 290₁₂, fidei 225₁₉ 371₁₅, professionum 230₂₉, hanc uero formam tenebit in posterum ut - 48₂₀, quae uicariis fuerit dispensandarum rerum forma mandata 312₁₂, secundum ecclesiasticam formam credidisse 263₅, ut omnes libelli sub hac forma beatitudini uestrae reddantur 232₁₁, secundum formam synodi Chalcedonensis 375₂, per Calced. synodi formam 387₅, in hac forma fecerunt (*i. e. huic professionis formae subscripserunt*) Menas... 232₁₈
- formo: litteras plenas fide totoque religionis catholicae uigore formatas 92₅, omnia eodem sensu sententiisque formata 103₁₇, de Nonno tractandum est quid oporteat de eo formari 298₃, sacrarum litterarum institutione formatus 524₂₇
- fornicatio 454₃ 7 7 27, spiritalis 411₃₂, principalis illa fornicatio qua anima alienatur a deo 422₁
- fornicor: coniugium quod fornicatur a deo 424₁₂
- fortassis 13₂₃ 25 483₇ 523₂₄ 750₂₂ 752₈
- forum *v. indicem locorum s. v. Roma*
- fossio: per fossionem scrutari quae in profundo sunt 258₁₂
- fossore 3₁₁
- fraternitas: (= *animus fraternus*) 116₆ 332₂₃. — (*concrete = fratres*) 29₃ 38₂₀ 22 329₂₁ *etc.*, fraternitas mea et ego cum eis 186₆. — (*allocutio qua sacerdotes alloquuntur sacerdotes*): fraternitas tua 120₂₂ 121₁₄ 152₇ 332₁₉ *etc.*, tua fraternitas 553₂ 668₁₆, fraternitas uestra (*de pluribus*) 92₄ 99₂₁ 123₄ 739₁₈ 740₈, uestra fraternitas (*de pluribus*) 116₂₅ 220₈ 466₁₂, uestra fraternitas (*de uno*) 335₃ 532₂₂, uestrae beatitudinis sancta fraternitas (*de papa*) 653₃₁, circa uestram uenerabilem fraternitatem (*de papa*) 654₆
- fraudulente: hoc fraudulentius agunt 6₂₁
- fraudentia 105₂₁
- fraudentus 10₅, fraudulentissimis circumuentionibus 6₅
- freno: tam uilem personam uel intellegere uel frenare 358₂
- fructifico *intransit.* 333₆ 525₁₉
- fructiuus: nec in dominicae uitis fructiuam ualet redire propaginem quod igni deputatum constat aeterno 128₁₃
- fructus: ad quos enim fructus poenas mortemque ferre maluerunt? 22₂₄
- frux: laicum uirum ad bonam frugem longa erga deum seruitute nitentem 104₂₁
- fundamen 100₂₃ 622₁₇
- fundo: sanguinem 13₁₂ 15 26₁₁ 43₁₃ —
- fundus: 17₂₃ 25 28, fiscalis 14₃₂ 17₂₇
- funus (= *cadauer*): occiditur et — funus incenditur cineresque ipsius sparguntur in uentos 445₁₄
- fusco *translate* 417₁₉ 562₄ 25

fusis precibus 224₂₂ 501₉
 futurum: obseruari in futurum 66₁₄,
 neque hic neque in futuro uenia
 donetur 103₂₆

garrus: errorem audent garrere libe-
 rius 113₈

gaudeo: ut perfecto gaudio gaude-
 remus 144₁₀

generalis: ex generali praecepto regis
 15₁₉, ex generalis edicti uestri
 auctoritate 36₁₇, ab illo generali
 concilio 312₁₃

generalitas 354₂ 515₂₀ 537₇ 594₉ 595₁₆
etc., sacerdotum 516₂, episcoporum
 517₁₉, sanctorum 403₂₆

generaliter 349₂₁ 366₂₁ 403₁₀ 428₁₂
 20 *etc.*

Genesis: Aquilas interpres in Genesi
 748₈

genetiuus usus rarior: aliquam atro-
 citatis mortem 12₉ (atrocitatem
 mortis *legitur* 9₁₈); beati omnium
 sumus quod - 739₈. — presbyteris
 Constantinopoli et Bithyniae (*pro*
 in Bithynia) constitutis 155₁₅. —
genetiuus comparationis ex uerbis
originalibus Graecis seruatus: qui
 legis doctiores horum patrum se
 esse iudicant 192₂₀, numquid tu
 prior es patrum qui - ? 214₁, an tu
 uideris horum omnium sapientior
 existere? 214₂₆. — *genet. absolutus*:
 quod facile fiet ordinata unitate
 cunctorum et omnium ad uos tam-
 quam ad firmum festinantium por-
 tum 497₂₂

gentilis *adsect.* 13₃₂ 17₆ 28₅ 30₁ 106₁₂.
 tam gentilis quam Iudaei persona
 407₂₃, gentilibus et Iudaeis et hae-
 reticis 368₁

gentilitas: more profanae gentilitatis
 718₂₄

genus substantiuorum inusitatus: v.
 beryllus, iaspis. — Epirus nouus
 674₂. — hiemis continuati (?) aspe-
 ritas 332₂₁, uniuersae (?) orbis ter-
 rae 565₂₀. qualem responsum de-
 derunt 671₁₄. — *genus permutatur*:
 cibi et potus suauis fiunt in tem-
 pore gaudii, insauia autem et
 amara in tristitia 259₁₄

genus (= *modus*): nullo genere 20₁₃,
 omni genere 66₂₀. nisi hoc tamen
 genere decerneremus eos ad ue-
 niam pertinere quod - 61₁. — per
 exilia, per genera suppliciorum,
 per atrocitatem mortis 9₁₈

germanitas tua *sacerdotis a sacerdote*
allocutio 98₁₂₃

germanus = *frater* 73₁₄ 74₉ 688₁₀,
sensu spiritali uestrum germanum
 et ministratorem 712₂₁

gero *intransitiue*: similiter impie
 gessit ut gessit et Apollonius nisi
 quia atrocius gessit Theodosius
 36₁₉

*gerundium loco infinitiui futuri pas-
 siui*: in regionum quoque priores
 intellegant uindicandum (*i. e. uin-
 dicatum iri*) 69₁₀, cui esse dubium
 non debet iudicium de salutis
 crimine proferendum 77₁₅, pari se
 sciat sententia esse damnandum
 77₂₀ *et similia passim*

gesta: = *Verhandlungen* gesta apud
 eum habita 157₁₉, in omnibus ge-
 stis Calchedonensis concilii 231₁₇,
 gesta Calchedonensis concilii in
 synodalibus codicibus perquirentes
 297₅, ex gestis apud Photium ha-
 bitis 297₉ 310₅, gestis praecedentibus
 307₁₄, gestis synodalibus
 479₁₀. — = *monumenta scripta*
 66₂₆ 91₂₅ 94₁₂ 21₂₃ 100₆ 110₂₃
 236₁₂ 291₇ 312₆ 316₇ 438₂₈ 442₁₀

- 474₂ 476₁₆ 643₁₁ 740₂₀, gesta acclamationum populi 60₁₆ (cf. acclamationio)
- gladiator *translate*: haec a tanto gladiatore (i. e. *Timotheo Alexandrino*) fuisse temptata 126₁₀
- globis sanguinis similis sudor descendebat 240₂₈
- gloria uestra *imperatoris allocutio* 508₂
- glorier *aliqua re* 43₁ 10, de *aliqua re* 18₁ 41₂₁, in *aliqua re* 679₈
- gloriosus: non sit fidelibus gloriosum sub quolibet pro uero perpeti 22₃
- glutinum: Alexandrina sedes praeter ceteras prouincias Italiae semper Christi glutino cohaesisse cognoscitur 114₇
- gradus: (*libellus*) in gradu a Petro notario est relectus 672₂
- grandaeuus: (*Susanna*) quae per grandaeuos fingitur impudica 101₁₀
- grassor: *absolute* 6₂₂ 10₁₄ 129₈ 469₃, in *aliquem* 35₂₃ 153₁₁
- gratanter 4₁₀ 532₂₂ 588₂₄ 589₂₅ 606₈ 635₁₈
- grate: gratissime tulimus quod - 739₁
- gratia: legatos nunc gratia inuitat nunc minis perterret 11₇. — hanc fidem usque ad ultimum anhelitum per gratias custodiens 591₁₀, gaudium quo apostoli per gratiam ueraciter laetabantur 613₄
- gratulatio = *gaudium* 81₇ 83₇ 87₁₁ 137₁₈
- gratulatoria (sc. *epistula*) 47₂₃
- gratulor (= *gaudeo*): *aliqua re* 99₁₄ 107₂₄ 138₂₀ etc., in *aliqua re* 139₁₁, de *aliqua re* 142₂₁. — *sequente accus. c. inf.* 48₁. — per absentiam sancti uiri uitia gratulantur 71₂₆
- gratus: nonne gratum habere debuerunt omnia mala perpeti quam essuenerabilis fidei proditores? 12₂
- grauo: ne sanguis fidelium Romanum grauet imperium 80₄, ne sanguis effusus fidelium uestrae principalitatis grauet imperium 44₈. — non grauat praelibare dicendo... 665
- grex *sensu ecclesiastico* 98₂ 11 121₁ 122₁ etc., grex domini 98₄ 111₁ greges domini 151₁₅
- habeo: habentes adsistentem sibi regiam potestatem 10₈; gratum habere v. gratus. — *sequente infinitiuo*: sine illo in quo habebat subsistere posse 413₄, magnopere praedicti monachi aliquanta capitula proponere habent 678₂₁, (= *debeo*) sine episcopo habet esse ciuitas mea? 518₃, ista quomodo non habuerant excitare populum? 689₂₇. — *intransitiue*: habuit petitio praedicti uiri secundum morem Graecorum 679₂₅, qui aliter habet 718₂₁, instantis dominicae passionis numerum recte habere significamus 638₃
- habitaculum: ad caeleste praeparatur habitaculum 420₃
- habitatio sancti spiritus 242₂₁ 243₁₀ 18 248₈, in regno Christi beatam et perpetuam habitationem 11₁₀, discreta habitationibus uirorum atque feminarum deuotio 368₁₅
- habitatores 770₃ 14 24 771₈, ciuitatis 741₂, urbis 742₂
- hacpropter 645₂₂
- hactenus steterit iners dissimulatio iudicantum, hactenus inquam steterit apparitorum supina desidia 57₆. — hactenus... donec = *tamdiu... quamdiu* 104₁₄
- haeresiarches: in Nestorio atque Eutychete haeresiarchis 296₂₃

haeresis 7₁₄ 10₇ 14₃ 7₁₆ 31₇ etc. —
gen. haeresis 308₂₃ 349₂₆ 351₁ 19
 355₁₄ 20 356₃ 359₁₅ 363₂ 433₇ 580₁₇,
 haereseos 6₁₉ 7₁₇ 14₁₉ 30₁₉ 39₁₂
 108₁₆ 158₆ 164₁ 207₂₃ 303₁₂ 469₁₅.
 — *accusat.* haeresim 7₄ 21₂₈ 25₁₀
 109₂₄ 114₉ 198₁₀ 303₁₈ 357₂ 382₁₈
 400₂₀ 438₂₂ 497₆ 676₂₃ 704₁₉, hae-
 resem 198₃ 211₂ 233₁₁ 370₂₄ 477₂₃
 — *ablat.* haeresi 14₁ 303₁ 5₁₄ 22
 305₂ 370₆ 387₂₃ 465₁₇, haerese 188₂.
 — *gen. plur.* haeresum 128₁₅ 184₁₀
 (haereseum *cod. B.*), 200₁₈ 206₇ 18
 352₁₀ 355₁₉ 509₂₄, haereseum 166₁₄
 haue... carissime nobis *initio epi-*
stularum imperialium 47₂₆ 48₁₁
 hebdomas: ante duas hebdomadas
 642₁₇. — secunda feria hebdomadis
 authenticae (*i. e. hebdomadis ma-*
ioris, eius quae praecedit festum
paschae) 619₄, secunda feria heb-
 domadae maioris 683₁₈
 hebetudo *translate*: Eutychetis ab-
 dicetur hebetudo 512₁
 hepar: hepatis id est iecoris 748₁₇
 hereditas: originale peccatum quod
 tenet hereditatem Adae illius qui
 primus peccauit 110₁
 heu gemitus! 21₂₉
 hic: ad hoc ut - 18₂₉ 19₇ 55₁₇, ad
 haec = *praeterea* 233₁₇. — de hoc
 = *hinc* 566₂₂. — ex hoc, si - 336₁₈,
 nihil ex hoc excusationis habituro
 quod se inuitum a plebe asserat
 retentari 77₁₆. — in hoc, si - 154₉,
 et in hoc impii sunt, <quod> ...
 imponant 32₁₄, et in hoc impii sunt
 quando... defendunt 32₂₀, habet
 gratiam sancti spiritus in hoc ut
 de obsessis corporibus eiceret dae-
 monia 28₂₀. — ob hoc... quia 395₁₉,
 ob hoc quod *c. indicat.* 12₁₈ 14₅
 749₂₄ 764₂₈, ob hoc quod *cum coni.*

12₁₄ 606₁₅, ob hoc ut - 24₁₁ 156₂₁.
 — per hoc quod (*weil*) 309₉ 773₁₅.
 — propter hoc quia 556₁₅ 558₈
 hiems *generis masculini* (?) 332₂₁
 hinc rei sumus, hinc patimur perse-
 cutiones 21₂₆. — hinc quod 8₆ 36₂₃,
 hinc est quod 334₁₇ 361₁₄ 17 362₁₃
 365₁₆ 416₁₉ 553₁₁ 594₂ 595₁₄ 602₁₂
 603₂₉ 666₉, hinc si 15₁₃, hinc est
 ut sollicite remedia debeamus ad-
 hibere 331₄. — Sicima hinc inde
 montium obiectione conclusa 773₁.
 — hinc = *hic* ('*hier*') 642₁₈ 643₂
 historia: nam liber aliter habet hi-
 storiae 773₇,
 hodie: adhuc hodie 39₂₀, hodieque
 (= *hodie quoque*) 24₁₇ 33₂₀ 40₁
 221₂₆ 391₁₈ 395₂₁ 463₁₈
 holosericus 645₁₄ 710₁₆
 homo: per hominem (*i. e. seruum*)
 Agapiti 693₂₅. — homo dei *allo-*
cutio papae 613₇
 homousios 226₆ 538₁₄ 16 676₉
 honestus: laicos honestioris loci 77₂₁.
 — u. h. (= uir honestus) 640₃
 honor: in honore (*tenendum erat*)
 beatissimi Petri 99₈. — *ferè allo-*
cutionis uim habens: quid enim
 caritati tuae dign<i>us honoreque
 conueniat nisi - 354₁₉
 honorabilis *in allocutionibus* 82₁₇ 26
 328₇
 honorificentia 124₁₇ 511₁₈ 600₂₂ 634₉
 635₈ 665₆
 horreo *sequente acc. c. inf.* 126₁₀
 hora: hora quidem... hora uero (= *modo—modo*) 749₂₂. — ad horam
 = *statim* 644₁
 horribiliter 358₉ 478₄
 horror: cum horrore totius ciuitatis
 35₁, quod moueat ad horrorem ani-
 mum uestrum 41₂₄, quod horroris
 est dicere 28₁

- hortor *sequente accus. c. inf.* 304₂₃
 626₁₄. — *sequente coniunctiuo*: hortantes, litteras populo relegatis 526₁₇
- hospitalissimus Loth 25₂₆
- hospitalitas: neque ab his uictualia praesumatis accipere nisi tantum subuectionem et hospitalitatem 605₁₈
- hostia: totius mundi hostiam (*de Iesu*) 105₁₅
- humanitas nostra *appellatio imperatoris* 71₁₆
- humanitas 310₁₀ 390₆ 448₁₀
- humilio 136₇ 572₁₉
- humilitas mea 559₂ 717₃, mea humilitas 187₁₄ 674₂₁
- humiliter: humilissime 674₁
- hyacinthina uitta 756₃₀ 768₂₆
- hyacinthus: *lapis* 753₃ 5 7 10 754₁₉
 755₁ 17. — *color* 753₉ 758₁₀ 15
- hydria farinae 744₁₈
- hypocrita Acacius 157₁₈, fauet hypocritis 21₂₄
- iaceo: dogmata quaedam in prima chartacei uoluminis parte iacentia 236₂₃, quae inter nos gererentur in scriptum deductis atque iacentibus 235₁₁, his ita in Calchedonensis synodi iudicio iacentibus 302₁₂
- iaculor: expositione iaculante <trans> apostolicum terminum (ἐκθέσει παρ-ακοντιζούση τὸν ἀποστολικὸν ὅρον) 200₂₃
- iaspis 745₁₈ 751₃ 757₂₁, est et alia iaspis... alia... alia... alia 751₁₁
 12 15 19, est et alter iaspis qui uocatur oppalium... hunc... bestiae... metuunt 751₂₂ 752₂. — de lapide iaspide 751₃ *sqq.*
- ibidem = *eodem*: pro qua causa ibidem uenit 678₆
- idem *sequente datiuo*: nos quibus anima eiusdem generis (*sc. est*) inuisibilibus et rationabilibus substantiis 284₂₂ 285₁
- ideo: hoc non ideo petimus quasi expauescamus... 44₂, quae nos non ideo dicimus quasi qui uelimus... 26₁₀, non quasi qui timeamus peti ideo... 44₆. — ideoque *per anacoluthiam apodosin introducens*: quoniam id uidetur astrui quia homo purus ex Maria natus sit dicendo 'si fatemur deum uerbum carne ex eadem uirgine natum, necesse est ut et carnem consubstantialem patri esse dicamus', ideoque quicumque huiusmodi intellectu sapit anathema sit 239₆; sed quia... annuistis, ideoque... 617₁₃; sed quoniam non oportebat eum remorari, ideoque protegi praefatum uirum commendamus 640₉; et ubicumque... inspezimus, ideoque protinus diuisionem secundam sustulimus 764₇. *eodem modo* atque ideo *usurpatum uidetur*: tamen quia per Faustinum interpellata clementia nostra (*ablatus*) ueritissimus ne... atque ideo ita utrumque moderamur 45₁₂
- idolatria 14₃
- idolum 13₂₂ 28₂, idola 28₃ 421₂₅ 770₇
 771₂₇ 772₁ 2 3 5 17
- ieiunium: ieiuniis et orationibus uacans 28₁₈, castigatione ieiunii 408₂₇
- ignoratio: diuinae legis ignorance 17₉
- illamentabilis: nec enim est apud eos lapsus inlamentabilis quibus est igniculus caritatis 697₄
- illapsus: inlapsa firmitate uestigii 15₁₄
- illaqueo: inlaqueatus haeresibus 170₁₁

- illatio: in quo petentum laudanda
 ilatio est, qui optant in fide ca-
 tholica sine oppugnatione alicuius
 uiuere 46₄
 illecebrosus: ut ab inlecebrois uisio-
 nibus sopitae mentes reddantur
 immunes 409₂
 illibatus 22₂₂ 30₁₄ 33₂₃ 35₃ 37₄₄ 86₁₆
 222₂₅
 illic = *illic*: illic confugiunt ubi - 206₁₄
 illino: (achates) tritus et inlitis su-
 per loca quae morsu contracta sunt
 uiperæ 754₂₃
 illudo: regias aures inludunt in ue-
 rationem Christianorum 22₈
 illusio: non enim correctio est ista
 sed inlusio prout sunt imperato-
 rum tempora fidem uertere 24₂₁,
 ad inlusionem singulorum 42₁₃, in-
 lusio dormientium 408₄
 illustratio: inlustratione diuina et
 dispensatione 765₃₀
 illustris: uir illustris 629₁₇ 693₅ 12
etc., illustris uir Latinus patricius
 129₂₀, illustris uiri atque magnifici
 patricii 693₂₆, ad illustres et magni-
 ficos uiros 669₁₆, uir illustris comes
 Constantius 78₁₃, uir illustris comes
 domesticorum 504₂, uir inlustris ex
 consule 441₁₄, uir illustris magister
 militum 694₉, illustres uiri prae-
 facti praetorio Galliae atque Ita-
 liae 57₂₁, praefecto praetorio et
 ceteris illustribus 601₅. — illustris
 (om. uir) 601₁₇ 657₂ *etc.* — Ger-
 mano inlustrissimo 669₂₄
 imaginariis infestentur illecebris 367₁₆
 immaculatus 243₈ 14 18 269₂₇ 270₂ *etc.*
 inmarcescibilis corona 528₅
 immensitas: dei cuius immensitas om-
 nibus locis ac rebus interuenit 107₁₇,
 immensitas gentium subiectarum
 348₁₅
 immergo: luto immergi 535₂₂, caeno
 Petri immersus est. 542₄, de pro-
 fundo quo immersi tenebantur 554₇,
 caeno quo immersi tenentur 562₂
 578₇
 immissio: tota prauitas ipsius immis-
 sione composita est 567₁₂
 immitto: gratia saluatoris immisit
 nobis ad uestram beatitudinem re-
 fugere 565₂₄
 immortalitas: beata immortalitas *sen-
 su ecclesiastico* 7₁₂
 inmunditia 422₂₀ 578₈, diabolica 424₂₃
 immunis ab *aliqua re* 106₂₀ 402₂₃
 409₃
 immurmuro: uox illa auribus meis
 indesinenter inlurmurat quia -
 737₂₁
 immutabilitas 247₅ 283₂₀ 25 285₁₅
 impaenitens cor 563₂₅
 inpalpabilis 196₂₄
 impassibilis 162₁₂ 174₂₄ 26 *etc.*
 impassibilitas 269₂ 283₂₈ 404₁₅
 impassibiliter 214₂₀
 impatiens: noster animus amoris im-
 patiens 664₁₆
 impatienter 504₁₇, impatientius 399₃
 impeccabilis 271₁₉ 26 29
 imperialis: animus 348₁₉, auctoritas
 141₁₈ 147₉, aures 463₁₆, constituta
 131₈, fastigium 230₂₁, imago 253₁₅,
 persona 384₂₁, petitio 507₉, prae-
 cepta 56₉ 79₁₂ 359₈, praesentia
 388₁₃, rescriptum 29₁₄, sanguis 635₆,
 scripta 30₂₆
 imperium uestrum in allocutione im-
 peratoris: agamus aeterno imperio
 uestro gratias 65₆, clementissimo
 imperio uestro 348₉, sollicitudinem
 uestri aduocamus imperii 513₃. —
 quicquid de religiosissimo impe-
 trabis imperio (i. e. a religiosis-
 simo imperatore) 146₁₈

- impermutabiliter 232₁
 impero: lapidum qui in superhumerali imperati sunt annecti 756₈
 impeto: Christus impetitur 490₇, qui ab eis impetuntur 685₇, morbo quo impetitur 483₄, minimis humanae conditionis passionibus impetitisunt 402₁₂, Leonem anathemate impetentes 566₁₆, synodum anathemate impetitam 567₁₇. — (= *incuso*): Iohannem catholicum nec de catholica fide aliquatenus impetitum 384₄, impetitum (*i. e. crimen obiectum*) confutare debuerat 376₃
 impetrabiles preces offerre 614₁₃
 impetro *aliquid* de (*i. e. ab*) *aliquo* 146₁₈
 impie 33₂₄ *etc.*, impiissime 11₂₅
 impietas est *sequente inf.* 32₂₃. — impietates 8₂₃ 20₁₀ 16 22₁₃ 36₁₄ 42₁₃ 18 *etc.*
 impinguo *translate*: quid ita impinguat ossa quam specioso nuntio cognoscere... 495₉
 implacabilis blasphemia 216₂
 imploro: magna hoc de miseratione diuina precibus implorandum 409₂, nos nihil aliud deum implorasse quam ut - 137₁, a deo implorate ut - 635₂₄
 importunitas: importunitatem meam deo esse placitum 506₁₄, importunitatis inCESSI 540₂₀
 impossibilis 172₆ 358₂₃ 428₂₆ 429₂. — impossibile est *sequente* ut 772₁₇, *sequente infinitiuo* 209₁₀ 708₂₁ 768₁, *seq. accusat. c. inf.* 764₁₅
 impressione signaculi nominum filiorum Israel (*Exod. 36, 13 secundum LXX, cf. Vulg. 39, 6*) 758₆ 19
 impropero ad *aliquem* 17₃₀
 impulsu clericorum 210₁, meae calamitatis 478₈
 imputo: ut indebitam mortem pro his qui debitores mortis extiterant imputaret 415₁₂, quid imputatis nobis cum ipsi remedia uestra calcetis? 462₄, imputate maioribus uestris 462₂₁, cui alienos quoque errores necesse est imputari 547₂₆, hunc omnibus regionibus imputabis triumphum 623₁₀
 imus: ex imo pectoris dolore 8₃
 in *cum ablatiuo pro in cum accusatiuo*: quod uobis deus dedit in potestate 478₂₂, ut in ea parte animi sui bonitatem dignentur impendere 507₂₁, etsi aduersa contigerint in prosperis commutantur 536₁₄, non deus uerbum in carne uersus est 226₁₉, in carne uersum 227₂₆, in ciuitate Aulonitana peruenimus 671₁₂, in eadem ciuitate peruenire 672₁₃, in Italia uenit 673₁, ad palatium in generali conuentu uenit 683₂₈, a palatio in ecclesia peruenimus 684₇, his peruenientes in locis 771₁₃, in exilio missum 672₂₃, externum ignem in diuinis adytis inuexit 582₁₆, unius tribus quae in duabus probatur esse diuisa 767₈. — in *pro ablatiuo instrumentali uel modi*: linguae supplicium in qua et diues ille cruciatur 18₅, in qua decet eos ueneratione suscipite 513₁₉. — in *c. ablatiuo pro locatiuo*: in Alexandria 7₂₄, in Antiochia 621₂₁ 677₂₆, in Aulona 618₁₆, in Babylonie 746₁ 770₁, in Calchedone 339₃ 341₁₁ 591₁₇, in Calchedona 324₂₁ 539₂, in Constantinopoli 591₁₆, in regnante Constantinopoli 527₄, in Eleutheropoli 36₂₉, in Epheso 324₂₀ 339₈ 341₉, in Neapoli ciuitate Campaniae 23₁₉, in Nicaea 208₁₁ 214₁

- 324₁₈ 339₃ 341₃ 591₁₈, in Sodoma et Gomorra 25₂₅, in Topaze 746₁₃, in Tyro 299₁₁. — *uaria*: ut nobis occurrerent in decem milibus 683₁₃; quorum maiorem partem in seruis constat fuisse 75₂₄; in paucis sequimur inuiolabilem fidem et multos uitamus propter haereses 14₃; antiquae fidei in fratre meo Timotheo Alexandrinam ecclesiam reddidistis 140₁₃
- in *cum accus.*: interea fama in (*i. e.* usque ad) cognitionem rei cunctos inquietat 15₂₀. — in id ipsum = *ad hunc finem*: congregatis in id ipsum filiis Liae et Zelphae 759₂₈
- in extra saeptum fidei nostrae positus 106₁₈
- inaequalitas corporis (*de ualetudine*) 71₂₄
- incallesco: ad maiorem uesaniam incalluit impietas 18₃₀
- incarnatio 127₉ 192₂ *etc.*
- incarnatus 174₂₁ 22 23 226₅ *etc.*
- incensum: quoddam unguentum siue incensum 748₁₄
- incentium: incentiuis dissensionibus ablati 50₅
- incentor: 69₁₁ 71₁₁, totius mali 692₁₇
- inceptor: generalis boni et principem et inceptorem 708₁₂
- incertus: sicut in incerto uitae tempora, ita in tuto animae conuenit esse remedia 504₂₃
- inaccessibilis 438₂₅
- inaccessibiliter 153₂₄ 403₁₄ 419₂₉
- incessanter 99₁₀ 166₁₀ 220₃ 354₂₈ 403₁₇
- incesso = *accuso*: importunitatis incesso 540₂₁
- incessus: ab interdictis locis incessum intellegant abstinendum 54₉
- incido *aliquid* 401₂₈ 420₂₀ 477₁₉ 485₇ 493₁, *absolute* meae calamitatis impulsu minus cautus uideor incidisse 478₉
- incido: omnes haereses a catholica fide sunt incisae (*i. e. segregatae*) 687₁₅
- incipio: ut inceptis posteriora respondeant 52₂
- incisio ferri 746₄
- incitamentum 77₁₁
- inclamo: fides inclamat ad defensionem sui feruorem gratiae consecutos 491₁
- inclytus 28₉; *de imperatore cf. indicem personarum s. v.* Anastasius Honorius Iustinianus Iustinus Theodosius (II)
- incolatus: Garizim interpretatur 'concisio incolatus eorum' 769₁₄
- incolumis *alicuius rei*: utinam illud incolume Arrianae legis Mursinense oppidum permaneret 89₂₃
- incommoditates mundanae 220₁₀
- incommodum = *morbus* 59₉ 83₉
- incommote 322₁₄
- incommutabiliter 226₂₀ 339₁₆
- incompetenter 311₇ 414₂₇
- incompositus: ab incomposito uulgo 118₂₂
- incomprehensibilis 596₁ 617₂₁ 719₁₅
- inconcusse 231₂₃ 326₇ 340₁₂
- inconditus: spiritum plebis inconditae 77₂₄
- inconflexibilis 704₆
- inconfuse 256₆ 339₁₆ 342₁₈ 705₁₀ 706₁₄
- inconfusus: *de duabus Christi naturis* 228₇ 249₂₈ 273₁₉ 282₈
- incongrue 426₂ 546₁
- incongruens: nullus uos incongruentibus praeceptis moueat 582₈
- incongruum est *sequente acc. c. inf.* 279₄
- inconsequenter 361₂
- inconsideranter 358₃ 453₂₂
- incontaminabilis fides 497₇
- incontinenter: siue haec incontinenter

- agentibus siue uiuentibus continenter 409₃
- inconueniens: non erit absurdum nec inconueniens quod ... 422₁₃
- inconuenienter 421₁₇
- inconuertibilis 174₂₂ 227₂₁
- inconuertibilitas 295₁₉
- inconuertibiliter 226₁₉ 249₂ 6
- inconuulse 291₂₈ 326₁₈
- inconuulsus 222₂₀ 370₉ 525₁₄
- incorporaliter 192₄
- incorruptibilis 430₁₇ 431₂₈ (432₁₂) 490₁₄
- incorruptio: ignorantes corruptionem non laudabamus incorruptionem 283₂₇
- increatus: quomodo creata et increata una natura est? 172₅, neque increatum neque impassibilem 210₉
- incubatio: beati Marci sedes a cruentissima praedonis incubatione liberata 128₁₉
- incubator: publicos incubatores subegit 136₂₄
- incubo: ut circa sanctam fraternitatem diuinis et ecclesiasticis officiis incubaremus 38₂₁. — populus dei, cui praedo nefarius incubabat 117₁₅, Basilisco palatinam arcem (arche cod.) incubante 553₂₄
- inculpabilis 268₁₀ 15
- inculpatim: sedi apostolicae inculpatim (sic cod. B, inculpati V) seruire desideramus 224₉
- inculpatus: fideli et inculcata deuotione 223₂₃
- incunctanter: = statim 663₇; = sine dubio 392₂₁ 419₂₃
- incustodito religionis ordine 64₂₀
- indagatio: diligentissima indagatione quaerere 286₂₀
- indagator: ueritatis indagatores 206₇
- indago: nec Salomonem fefellit ueritatis indago 101₁₄
- inde est quod - 17₁₇ 42₁₁ 403₂₂, inde est unde - 25₆, inde cognosci dum - 414₁₁
- indebite 61₄
- indebitus c. dat.: ab indebito sibi honore deiectus 146₁₃
- indefessus 546₂₃, indefessis operibus 348₁₀, indefessis orationibus 671₅, indefessis precibus 334₂₅
- indeficiens: capsaces olei indeficiens 744₁₅
- indeficienter 718₁ 722₄
- indesinens: indesinenti continuatione 616₁₇
- indesiaenter 338₁₀ 417₂₂ 582₄ 635₅
- 661₉ 737₂₀
- indeuotio 259₂₇
- indicatiuus in interrogatione in *di-*
recta pro coniunctiuo usurpat *lus*
11₂₈ 16₈ 19₆ 12 22₈ 10 23₁ 31₁₈ 3₁₀ 38₁₀
41₉ 71₁₃ 127₆ 190₂₂ 194₁₈ 227₁₅ *et*
saepius; in enuntiato hypotheti *co:*
quam utique salubre fuerat, *si*
omnes illi episcopi fidem seru *as-*
sent! 13₁₈
- indictio in datario epistulae: in *ict.*
XII 610₁₁
- indiculus (= schriftliche Instruction)
513₁₀ 526₉ 533₄ 605₉
- indifferenter 481₁₄
- indigeo: deum uerbum indiguiss *ent*
a patre resuscitaretur 228₂; *se-*
quente infin. nouis assertionibus
non indiget edoceri 131₁₅
- indignatio: noli rursus ualidas indignationes erigere 186₅
- indipiscor 140₁₀ 220₅; indeptus sensu
passiuo: indeptae momenta potentiae 334₁₆
- indisciplinatio: reuertere de indiscipline tua 190₂₄
- indiscrete 728₁₅
- indiscussus 453₂₀ 646₂₇

- indispositus: ut nihil indispositum relinquantis 632₂₁
 indissolutus 271₂₂
 indiuidua trinitas 611₁₄ 636₁₆
 indiuisse 249₂ 342₁₈ 705₁₀ 706₁₃
 indiuisibilis 596₁₉ 613₁₁
 indiuisibiliter 256₆
 indiuisus *de Christi naturis* 176₂₆ 296₁₅
 indormitabilis uermis (*cf. Esai. 66, 24*) 11₁₆
 indubitabiliter 293₂₆
 indubitanter 308₇ 349₂₈ 392₁₄ 25 393₁₉ 432₁₉ *etc.*
 indubitate 352₇
 indubitatus 322₁₈ 22 659₂₁; indubitatum est *sequente acc. c. inf.* 507₁₄
 indubitatum est quia - 665₇
 induco (= *induo*): uerbum carnem fieri et ex domino formam seruientis inducere 107₁₉
 indulgeo *alicui aliquid* 72₁₀ 333₁ *etc.*
 indultum: magna meruimus si quod indulta postulant impleamus 547₁₄
 ineffabilis 227₆ 271₃ 406₁₁ 413₂₀ *etc.*
 ineffabiliter 226₈ 15 273₁₆ 434₂, domino ineffabiliter mirabili... papae Hormisdæ 695₄
 inemendabilis 295₁₂
 inexcusabilis 563₂₅
 inexpiabile scelus 10₂₇
 inexpiabiliter: se inexpiabiliter cruciavit 120₂₁
 inexpatio: si Petrum probare non poterunt expiatum restat ut eius inexpiatione fuerit et qui ei communicauit infectus 378₆
 inexploratus: nec inexploratis tam facile crederetur 102₁
 inexpugnabilis: uerbis inexpugnabilibus 10₂₁
 inextemptabiles eos ab omnibus conseruauit malis 256₁₉
 inextiminabilem sicut deum 209₁
 inextinguibilis: ignis 11₁₇
 infatigabilem audiendi patientiam 19₁₇
 infatigabiliter 5₉
 inferi *sensu Christiano* 18₃
 inferna 617₁₅ 720₂₀
 infernalis haeresis 166₂₁
 infero: hoc ideo intulimus ut - 18₂₂
 inferus: porta inferi (πύλη ᾗδου) 200₁₉. — prout ipse in inferioribus partem Christi nominat deitatem 238₂₃
 infestatio 417₂₂
 infesto 28₂₄ 43₁₂ 407₁₀ *etc.*
 infidelis: fideles serui Christi nolunt cum infidelibus conuenire 41.; *sacripius*
 infidelitas: fides licet unius multorum infidelitatibus praeponenda 14₂₂
 infideliter 715₂₅
infinitiuus usus rarioris exempla quaedam:
accusatiuus c. inf. pendet a uerbis: ambigo compello concedo deploro dispono dubito exopto exoro facio flagito hortor insinuo intimo mitto opto permitto peto postulo praecipio quaero rogo simulo statuo (*cf. s. v.*)
nudus infinitiuus pendet ab: expauesco, gratum habeo, incundor pertimesco praesumo timeo uenio, laboriosum est, necessarium est (*cf. s. v.*). — cui non sit recte sentienti uberrimum disputare? 96₁
nudus infinitiuus pendet a passiuis: assignor agnoscor ambigor cogitor desperor dinoscor dubitor imperor noscor permittor praecipior (*cf. s. v.*)
nominatiuus c. inf.: cf. s. v. conqueror, conuenio. — diuisiones

- quae diuerso modo constat (!) esse compositae 763₁₈, cf. 767₂, haec (*diuisio*) ... constat esse numerata
- infinitiuus absolutus*: compendiose dicere, ne longum sermonem faciam: nescientes malorum experimentum bonorum non poteramus scientiam mereri 283₂₈
- infinitus *de numero* 10₂
- informatio: pro uniuersitatis informatione 666₄
- informo = *docceo*, *instituo* 60₁₃ 87₂₁ 352₂₇ 366₁₇ etc.
- infra: = *inter* (cf. *ital.* 'fra') infra semet ipsos 674₂. — inferius in eadem epistola prosequitur dicens 21₉
- infructuosam arborem 546₁₁
- infucatus = *non fucatus* 560₂₃
- infulae principales 598₂
- ingemisco: *aliquid* 668₂₀, *in aliqua re* 11₁₃
- ingero: nostro se ingessit examini 99₁₇
- inglorius 166₁₈
- ingratitude 540₂₁ 734₂₁
- ingrauatio: Ibaz ad ingrauationem Nestorii dixit - 303₁₃
- ingrauo: iudicio Ibaz Nestorium intellexerint ingrauatam 303₇
- inhabilis stomachus 13₂
- inhaereo: sedis apostolicae definitionibus 230₂₇, diuinis institutis 626₁₀, patrum statutis atque traditionibus 286₁₄, membris Christi perniciosius 157₂₃
- inhonestus: haec (*sc. membra*) quae inhonesta nostra sunt dicta (*s. e. aīdōta*) 433₁₃
- inhorresco: grauis aduersum nostros persecutio inhorruerat 28₂₄
- inhumanatus (= *homo factus*) 180₆
- inicio: presbyterorum allegatio causam nobis non superuacuae deliberationis iniecit 65₁₂
- inimicus = *diabolus* 529₈, humani generis 655₁₈ 684₁₉
- iniquitates suas sub Christi nomine vindicare 32₂₂
- iniquus: iniqui (= *aduersarii*) 4₁₆
- initio (= *baptizo*): iam initiatos et integro nititur flagitio maiore corrumpere (*sc. rebaptizare*) 56₁₆, mysteriis sum renouatus initiatusque caelestibus 419₁₂, sacrae religionis initiantur affectu 425₂₈
- initium: contra diuina praecepta initia religionis (*s. e. baptismum*) instaurant 56₁₂
- iniungo: senatui ut me ad pacem hortaretur iniungitis 506₅
- iniuria: quae in epistola in iniuriis Cyrilli (*s. e. ad iniuriandum Cyrillum*) dicta sunt 305₂₈
- iniurio 274₇ 18 286₁₄ 289₁₁ 565₁₃ 675₈
- innocens: *gen. plur.* innocentum 200₂₀
- innodatio: ab eorum innodatione soluentes apostolicam disciplinam 531₃
- innotesco = *notum facio* 333₁₅ 606₂₀ 607₇
- innouo 47₉ 427₁₂ 431₇
- innubilo: uniuersam tranquillitatem catholicae serenitatis innubillant 107₁₄
- inoboediens 283₄ 433₂₄
- inoboedientia 282₂₃ 283₁₁ 286₅ 415₈ 565₇
- inobseruatus: patuit hos inobseruatis ordinationibus sacerdotia vindicasse 100₂₈
- inoleasco: malum hoc apud plures inoleuit 530₁₄, ab illo per Orientales ecclesias fermentum erroris inoleuit 542₈. — inolitum sensibus transfudit in prolem 361₇

- inquieto *alqm uel alqd* 15₂₁ 38₁₈ 55₂₃
 56₄ 11 57₄ 6
 inquo: inquiens 16₁₃ 418₆ 24
 inquisibili ratione 591₁₂
 inquisitor: quae diligens inquisitor
 facile poterit uestigare 371₉
 insanabiliter 8₁₂
 insecro: quos insecrari conuenit atque
 damnari 531₂₇
 insectatores sanctissimae sedis 56₂₃
 insecutio: ab insecutione eius cessare
 557₂₂
 inseparabilis 249₂₈ 273₁₉ 296₁₅ 304₁₇
 586₅ etc. — *c. genet.*: quod autem
 et spiritus huiusmodi hominum in-
 separabilis est certum est omnibus
 253₂₄
 inseparabiliter 245₂₄ 339₁₆, sed cum
 eo est etiam pater et inseparabi-
 liter omnino ad filium esse ab omni
 creditur creatura 253₁₇
 inseparate 261₁₂
 insidiator antiquus (*i. e. diabolus*)
 675₂₁
 insinceritas corporis et mentis 409₂₀
 insinuatō 45₂₅ 354₉ 425₁₀ 437₁₃ 618₂₀
 insinuo *alicui aliquid* 68₁₅ 87₁₀ 124₁₈
 131₂₃ etc., *sequente acc. c. inf.* 606₁₆,
 sicut litterae tuae insinuant 188₁₂,
 quibus uerbis sic separatus a uerbo
 deo insinuatur homo ut - 271₂₈,
 apud principem agere suppliciter
 atque insinuare non desinas ut-
 130₁₃
 insolubilis 184₁₇ 397₂₃ 486₁₃ 637₁₄
 insolubiliter 481₂₄
 insomnis: multa illi, quae de Pela-
 gianis sensibus nec insomnis om-
 nino (*i. e. somniando*) contigerat,
 nos magis patefacta prodidimus
 359₁
 insono *transitive*: ubi non aduersum
 fidei fundamenta quasi quoddam
 bellicum hostium dei insonuit exer-
 citus? 737₁₆
 inspectio 47, 756₁₁
 inspector: ut factionum auctores fidei
 nuntio et inspectore non lateant
 cancellarium nostrum direximus 76₁₃
 insperatus: ex insperato 37₂₄
 inspiro: patre deo inspirante 721₆,
 Iesu Christo inspirante 732₁₅, sanc-
 titas uestra caelitus inspirata 655₂₂,
 iuxta inspiratam uobis diuinitus
 apostolicam prouidentiam 528₃, —
 qui uobis hoc opus inspirauit in-
 cipere 634₄, a me inspirati sunt
 consubstantiali trisagion appel-
 lare 210₁₁
 instanter 79₂ 557₁₀ etc., instantius
 639₂₀
 instantia = *impulsus, celeritas* 65₂₂
 76₁₈ 526₁₂ 552₇
 instar: quae si turbentur, uiolatae
 fidei instar ostendunt 352₂₂
 instauratio 462₆ 590₁
 instauro: = *itero* 55₁₄ 56₁₃ 462₄, =
restituo 365₁₂
 instituo: est istud diuinitus institu-
 tum mansuetudini nostrae ut - 53₁₅
 institutor: Dioscori sectator et idem
 Petri institutor 529₁₅
 institutum: institutorum ueterum quae
 in te sunt probata non immemor
 150₂₃, hoc in uobis olim floruit
 institutum ut - 334₁₄, optimum eli-
 gere sacerdotem populi Romani
 cernimus esse instituti 48₁, insi-
 diati bonis moribus et caelestibus
 institutis 45₂₄
 instructe: de causa fidei quid gera-
 tur instructe (instruite *codd. recen-
 tiores*) atque plenissime nobis uni-
 uersa rescribite 694₂₅
 instructio 451₁₃ 512₂₄ 526₈, instruc-
 tiones 152₁₄ 466₅

- instructus: quos idoneos et instructos erga orthodoxam religionem esse probauerit 502₁₀, instructiores nos iubere decuit quae iubenda sunt 47₃
- instrumentum: innumeris talibus instrumentis haeresis Pelagianae doctrina a nostris est conuicta maioribus 363₂
- instruo *alqm alqd* 556₂₅
- insubstantium filium dei uidetur inducere 303₁₀
- insufficienter 601₂₀
- insufflatus: si ab insufflatu susceptissent spiritum 250₁₀
- insufflo 250_{3 14}
- insulto *absolute* = *superbio* 159₂₀
- insurgo in *aliquem uel aliquid* 97₆
105₁₅ 61₁, contra *aliquid* 553₂₃
- intaminatus = *immaculatus* 28₈ 30₁₃
- integer: integro et libero iudicio 11₂₃. — integer *aliqua re*: post lapsum carere debuit illo malo quo integra perstare nequiuerat 416₁₁. — ad integrum 503₂₅, ex integro 31₁₉ 56₁₇ 428_{7 15}, in integrum restitui 118₆
- integratio: ut integrationem iudicii a nobis precarentur 55₉
- integro = *renouo* 602₁₄, = *itero* 58₁₃
- intellectualis: anima rationalis et intellectualis 269₃
- intellectus: secundum intellectum subter (de his) expositum 236₂₃ 287₂₀, secundum hunc intellectum 252₂₀, quicumque huiusmodi (eo) intellectu sapit docet credit aut praedicat 239₆ 240₁₃, eundem intellectum habet et illud 257₁₀, ignorantem intellectum eorum (*sc. doctorum*) 208₂₂, intellectu capitulum meliore recepto 306₁, in quibus Iudaicum intellectum habuisse narratur 292₆, nec de centurionis intellectu bene existimauit 279₁₆, *similia*
- intelligenter: qui Deuteronomium non intelligenter aduertunt 772₂₂
- intelligentia 292_{17 27} 305_{17 19 29} 307₁₂ 310₁₀ 358₆ 431₂₀ 433₆ 719₂, euacuauit eam (*sc. definitionem*) synodus ueluti peruersarum plenam intelligentiarum 287₆
- intelligibilis anima 538₁₄, intelligibile uenenum 200₂₅
- intendo *translate* (= *animum intendendo*): *aliquid* 19₂₇ 429₁₆, *alicui rei* 766₂₉. — intendendum est quam atrocia de illis prosequatur 42₂₈
- intente: quanto intentius ad res diuinas studium curamue posuerunt 33₁₂
- intentio: = *propositum* 4₂₆; = *contentio* 70₂₄ 322₁ 488₂₁ 517_{17 18} 518₈ 685₁₉ 689₁₆
- intentiosa obstinatio 589₃
- intentus *alicui rei* 9₄ 41₂₄
- intercessio 27₂ 669₁₄, pontificalis 616₃, sanctimonii pontificalis 615₁₁. — intercessionibus uestrae beatitudinis 712₂₅, intercessionibus Petri et Pauli 496₂₄, intercessionibus Mariae 710₉, per intercessionem Mariae 654₁₉ 711₈
- intercessor 388₂₁
- intercipio: Iuliano intercepto Iouianus efficitur imperator 20₂₂
- interdum = *interim* 74₄
- interfusco: pax nullis nebulis interfusca 99₁₂
- interlocutio 306_{2 15} 307_{5 6}, interlocutiones 302_{14 24} 317₂₃
- *intermedius: intermedium (inter medium *cod.*) mundi et inmundi non secernebant (inter pollutum et mundum non intellexerunt *Vulg.*

- Ex. 22, 26* 309₁₇, eos intermedium (inter medium *cod.*) mundi et inmundi non potuisse discernere 309₂₃
 intermico: regalis (i. e. *sapphiri species*) auri punctis intermicans 750₂₀, notae intermicantes 752₁₈
 interminatio 553₁₁
 interminor: admonui corporatos, officio quoque interminatus sum 59₁₇
 intermissione propositi 85₈, sine intermissione 72₁₂
 interna (*sc. corporis*): internis omnibus euacuatis 8₁₆
 internus: cum coeperit agitari interna discussio 65₄
 interpellatio 40₁₇, interpellationes 26₂₀ 742₃
 interpello 45₈, *aliquem* 17₂, *aliquem* contra *aliquem* 27₁, *aliquem* aduersum *aliquem* 30₁₆ 40₁₃
 interpolo: ut fidei catholicae putetur interpolanda sinceritas 126₂₂
 interpositio: cum interpositione sacramenti 391₅, auctoritatis sedis apostolicae interpositione 355₂₃
 interpreto 160₁₈ 208₁₂ 765₁ 769₁₂ 13 770₁₁ 771₂₂
 interrumpo *intrans.* = *desisto* 12₂₈
 intersero: neque te medius interseras 90₁₇, diabolo se ad tempus interserente 140₈, triumphorum titulos non quibus se obliuio mortalitatis interserat 683₁₀
 intersitus: in epistolae interpretatione errores intersitos 470₂₇
 intertexo: qui (*lapides*) sic intertexti probantur ut est subter annexum 757₉
 interuenio: causae Pelagi adstipulator interuenit 103₁₂, pro episcopis interuenit 120₂₆
 interuentor unitatis 701₉
 interuiresco 751₇
 intestatus = *testibus non conuictus*: Bonus inclusus intestatus 28₇
 intimo: *alicui aliquid* 47₂ 132₂₇ 330₁ etc., *aliquid* 471₁, *absolute* fiduciam non habens intimandi 390₁₂, *sequente accus. c. inf.* 132₂₂. — Romae sese dicitur intimasse 56₁₅
 intra: interius in deserto magnae Scythiae 753₁₇
 intro: *aliquid* 8₁₁ 24₁₁, in ecclesia 8₆
 introductio: sub quartae introductione personae 720₁₂
 introfero: ad urbem Romam uel suburbicarias regiones pedem introferre 52₂₂
 introrsus: est (*mons*) introrsus in mari rubro 748₂₁
 intuitu *alicuius uel alicuius rei* 144₁₆ 153₂₀ 545₁₃ 563₂₂ 629₆ 667₇
 inturbatus 325₆
 inuado: inuaserunt quidem basilicam sed fidem plebis inuadere <non> potuerunt 27₂₁, tot aliena priuilegia inuasit 384₁₇, de facultatibus eorum quae eis dicuntur inuasae 628₁₀
 inualide 745₁₁
 inuasor: tantae sedis inuasor est 119₁₈
 inuestigatio 296₃₀
 inuestigatus = *non uestigatus*: innumerabilem et inuestigatam dei sapientiam 711₂
 inuictus: imperator inuicte 508₄, inuictissimus imperator 78₂₂ 592₂₅, inuictissimus princeps 75₄ 76₁₄ 78₁₇ 615₆ 716₆, inuictissimus rex 508₈ 593₂₀
 inuidia: ne quis mihi faceret religionis inuidiam 79₁₁, ne hoc ad inuidiam sine rei probatione referre uideamur 6₂₄
 inuidiose: cum multo inuidiosius et sanctius deum interpellat 17₁

- inuidiosus: inuidiosa interpellatio 40₁₇
 inuigilo: pro tuendis synodi consti-
 tutis uehementer inuigila 151₁₄, ne
 subripere possint inuigilat 493₁₁,
 ad hanc partem inuigilare debe-
 bitis ne- 692₁₆
 inuiolabiliis 14₆ 19 91₁₆ 115₃ 164₁₀
 168₁ 196₂₅ etc.
 inuiolabiliter 20₄ 33₁₄ 231₂₄ 326₈ 350₉
 etc.
 inuiolatus 11₃ 46₉ 291₂₆ 316₁ 557₁₇
 inuisibilis 196₂₄ 253₂₅ 284₂₀ 27 26 285₁
 4 719₅
 inultus: Potamio non fuit inulta sa-
 crae fidei praeuaricatio 17₂₂
 inuro: inuidius est quod Ursini in-
 ussit amentia quam quod serenitas
 nostra mitibus persuasit edictis?
 55₂
 ipse quoque 11₂ 28₁₀ 426₂₁ etc., et
 ipse 8₂ 11₂₁ 18₈ 23₁₈ 27₁₇ etc., et
 ipse quoque 41₁₉ 143₉. — hic ipse
 33₂₁. — ipse = *is* 7₂₀ 34₂₁ etc. —
 = *idem*: ipsius (τῆς δὲ αὐτῆς) au-
 tem formae est 746₆
 irradio: *intransit.* inter claras man-
 suetudinis uestrae laudes tamquam
 aliquod sidus inradiat quod - 320₁₆,
 ita uestris oraculis catholicae pro-
 fessionis lumen inradiat ut - 324₄,
 fides splendore catholico irradians
 616₁₂. — *transit.* quos eiusdem
 fidei cultus irradiat 611₂₉
 irrationabilis 150₁₉. — irrationabilia
 (= *animalia, opp. homines*) 283₂₄
 284₉
 irrationabilitas 413₆
 irrationabiliter 422₄
 irrefrenabilis fletus 527₁₃
 irremediabile uulnus efficitur. 101₂
 irrepo *absolute*: ideo perfidorum in-
 reppsisse perniciem 136₁₆
 irrehensibilis 139₁₂ 496₉ 639₁₇
 irrehensibiliter 231₂₄ 236₂₉ 349₃
 irrehensibiliter 231₂₄ 232₂
 irrehensibilis 411₂₆
 irripio *pro irrepo*: communionem quae
 quasi morbosam contagio ecclesiis
 temptat inripere 492₉
 irrogo: *alicui aliquid* 153₉ 286₁₀ 308₁₀
 357₉, maledicta quae solos puniunt
 irrogantes 513₂
 irrumo: inrumpit in urbem 2₁₀, in
 penetrale et sacerdotale solium in-
 rupit 104₁₄, inrumpentibus pluribus
 corporatis 79₁₁. — de paternis ca-
 nonibus euidenter inruptis 397₂₀
 irruo: in ecclesia 27₃, in illam domum
 29₉, in Luciferum 39₂₄, *absolute* 4₂₃
 is: (*pro reflexiuo*) Arriani non fue-
 runt hoc solo contenti ut episcopi
 in eorum impiam sententiam de-
 clinarent 19₂₂, cessit episcopatum
 ut ei lingua redderetur 24₁₄. — id
 temporis 37₁₂, quo nec in uicino
 quidem exoreretur id motus quod
 (*cod. qui*) in urbe non esset 51₁₂.
 — ad ea = *usque ad id tempus*
 743₈ — eo quod (= *ideo quod*)
sequente indicatio 27₄ 168₁₀ 238₂₀
 248₁₅ 291₂₅, *sequente coniunctio*
 10₂₀ 13₂ 17 14₄ 24₃ 26₂₇ 28 27₁₆ 37₆
 39₂₂ (*omnes hi loci sunt Faustini*),
 148₁₁ 214₃ 276₈ 753₁₁ 768₂₇. — ex
 eo quod - 210₂₁ 303₂₇, in eo quod -
 304₉ 305₂ 312₆
 ita ut *pro simplici* ut 7₁₆ 10₁₁ 20 16₅
 26₆ 17 28₂₅ 29₁₁ 33₁₄ 23 34₁₇ 25 40₁₁
 (*hucusque ex Faustini tractatu*),
 47₉ 160₆ 164₂ 14 439₁₅ 469₂ 527₂₁
 765₈ 768₂₆ 770₁₃
 iterationem sperare mandati 55₁₃,
 cum religionis disciplinam non cu-
 mulet iteratio sed euerat 56₁₈
 iubeo: *sequente accus. c. infinitiuo*
actiuo pro infinitiuo passiuo: iu-

bete scripta suscipere 514₁₈, *similiter* 643₂₇ 644₂₂ 645₁₈ 646₁₅ 654₈ 657₂₃ 689₁. — *sequente datiuo c. inf.*: ut iubeatis nobis (*pro nos*) eam exponere 676₂₁. — iussum tibi a papa non fuisse 515₃. — *sequente* ut 51₁. — *iubendi uerbum abundare uidetur*: oro ut hunc meum libellum suscipi iubeas (*i. e. suscipias*) 110₂₀, iubete perpendere (*i. e. perpendite*) 654₈, ut pro nobis orare iubeatis (*i. e. oretis*) 657₂₃
iucundatur dicere in trisagio quaternitatem 184₁₈, iucundetur caelum desuper 325₁₈
iucundus: karissime ac iocundissime *in edictis alloquitur imperator quosdam* 48₅ 18 51₃ 54₂
iudaismus 336₂₅
iudex 17₁₄ 16₁₇ 29₁₃ 18 *etc.*, iudices 4₁₉ 30₇ 33₆ 56₉ 67₂₂ 70₈ *etc.*, interpellans iudicem Bassum 30₁₆, et iudex et ciuis 51₇, iudex urbis 3₂, ordinarii iudices 54₁₇
iudiciarius: tam principales quam iudiciariae potestates 556₁₃
iudicium: sciant se ultimo iudicio (*i. e. grauissimae poenae*) subdendos 77₂₅. — non expectans in illo diem iudicii 9₁₀, futurum dei iudicium 12₃, memor diuini iudicii 15₁₂ 29₁₅, diuini contemplatione iudicii 21₂₂
iugalis = *maritus* 604₁₃ 616₂₀ 662₉
iugis: per hunc fere iugem annum 697₂₀, iugi ueneratione 124₁₄, tam iugi supplicatione quam elemosinis 409₁₃, iugi perpetuitate 612₂
iugiter 220₁₃ 614₈ 645₁₆ 744₁₇
iugulo: si pro hac fidei adsertione iugulemur 44₃
iunior: ad Valentinianum Aug. iuniorem 88₂₅

ius ecclesiasticum 98₁₆. — episcopi aduersus fideles catholicorum imperatorum iura proponunt 22₃. — principatus uobis adorea publica iura commiserunt 595₁₅
iussio 53₇ 54₃ 57₉ 61₁₃ *etc.*, imperatoris 4₁₇, regis 15₇, sacra 66₂₂, iussiones 223₁₉
iustificatio 248₅ 13 16
iustifico 248₃ 271₁₅ 24 *etc.*
iuuamen: dei iuuamine 629₁₁ 681₁₂ 682₂₃ 681₁₅ 704₁₈ 706₂₄ 707₈
iuuo: *partic. fut.* iuturus 567₂
labefactio 580₁₃
labefacto 21₃ 54₁₉ 98₁₆ 549₁₀ 736₁₉
labes: labe temporis aboleri 623₁₅. — labe adulterinae communionis 37₈, haereseos 39₁₂, perfidiae 21₂₆, praeuagationis 27₁₇. — non contentus ruina et labe legatorum 11₂₀, inquinata aliqua et sceleratorum labe polluta 91₁₈, cum a praefatorum se labe seiunxerit 493₃. — ne illam labem (*i. e. Arrium*) in ecclesia pateretur intrare 8₅
laboriosus: esse laboriosum episcopos colligere 533₁₀
laceratores rationabilis gregis Christi 608₁
laccio = *accuso*: quod tuam lacesit negligentiam 98₃
lactantes = *infantes* 110₁₇
laesio ecclesiae 489₂₀
laetifico 668₂₈
*laggurius (*cod.* langurinus) lapis 752₇ (*cf.* ligurius)
laggurus 752₁₂
laicus *adiect.*: laica communio 20₁₅ 329₄, laicum uirum 104₂₀. — *substant.*: 7₈ 33₂₅ 36₂₁ 443₂ 455₂₃, laici 19₂₄ 21₁₉ 25₁₈ 30₈ 36₁₀ 24 28

77₂₀ 94₄ 194₈ 288₁₀ 343₁₃ 513₂₁
 561₂₈ 620₈
 lampas: in modum lampadis uel carbonis 749₂₁
 lancearii 34₁₇
 lanx: inter uirtutes lancem retinet et labores 576₂, istam creaturam sibimet ipsam merita lance dimisit 413₁₃
 lapis: intra uicesimum lapidem 50₁₇ 51₂. — *de duodecim lapidibus in uestimento Aaron pontificis appositis agitur ep. 244, de lapidum inuentione historiuncula aliqua etiam in narrationibus Sindbadi navigatoris occurrens narratur* 753₁₆ sqq.
 latenter: quamuis latenter hoc fecerit 393₉
 lateo *transit.* = *occulo*: qui eum portat eum latere non potest 749₂₆
 lator: eorum praeceptorum lator 72₆, reperta latoris occasione 680₂₆
 latrocinialis actio 382₁₅
 latrocinium Ephesenum ('*Räuber-synode*') 379₁₈ 390₂₂
 laudabilitas: illud magis est admirabile quod ita nos hominum laudabilitate formatos suscipiunt imperia ut... 595₂₂
 laudabiliter 126₂
 laudatio (*i. e. allegatio*) precum *uix recte legitur* 45₁₇
 laus: psallebat etiam in laudibus 3₂₅
 laxo: Acacio praeuarnicationis crimen fuisse laxatum 467₇, quae (*poema*) usque eo tractata est ut sola conditionis humanae et suprema consideratione laxetur 484₆
 lectio: ut lectionis tenor patefecit 325₁₂, in eiusdem continentia lectionis 431₂₇, sicut habet ipsa circumstantia lectionis 758₇, con-

sequentia lectionis 768₂₀, sicut pollicitationis uestrae ad Agapitum lectio data testatur 354₁₇. — lectio diuina 125₆ 361₄ 508₂₁, ut diuinis lectionibus fidem plebs sancta roboraret 29₄, lectio ueneranda testatur 408₁₉, meminisse propheticae lectionis 160₁₂. — etsi fortassis inexercitatus ordini deputor lectionum 523₂₅
 lector Alexandrinae ecclesiae 468₂₂
 lectus: in profundo lapidis huius uenam esse lectissimam 752₁₉
 legalem adimplenti constitutionem (*sc. Christo*) 239₁₈
 legatio: cum Latinus et Madusius pro legatione publica mitterentur 129₂₁. — legationem hanc clementiae ipsius insinua 131₂₂
 legatus sedis apostolicae 389₁₁, legatis atque uicariis sedis apostolicae 311₅
 lego = *eligo*: si turbas et tumultus potius quam quietem ac modestiam legeritis 71₁₃
 leoninus color 754₂₂
 letaliter 401₂₅ 510₁₁
 leuigo: naturae nostrae mansuetudine leuigati 52₂₁
 lex: pares reos etiam uestris legibus unus carcer includit atque unaferit sententia 9₁₅, nihil agente appellatore secundum etiam humanas leges superior est semper ille qui uicit 111₃, etiam apud humanas leges extrinsecus accedens seruitus naturaliter eam (*substantiam*) reddit obstrictam et obnoxiam 360₂₂, etiam leges humanae dicunt quod reus reum facere non possit 455₁₃. — scriptum est in lege (*sc. Exod. 24, 10*) 751₁, cibos qui per legem sacram describuntur

- immundi 422₁₀, qui tenent quidem legem non tamen et prophetas 771₉; *de duabus formis legis Hebraeorum* deessenon et somahirenus *cf.* 770₂₇ *sqq.*
- libamen: altaribus piis peregrina inferre libamina 582₁₁
- liber: sacris leguntur in libris 19₁₄. — nam liber aliter habet historiae 773₇
- *liberalitas *allocutio imperatoris*: uestrae liber<a>itatis eloquia 334₂₂
- libero *alqm* de *aliqua re* 268₂₄ 407₉. — nullis ex quibus liberaretur incursibus 407₀
- licet *seq. indicatio* 291₂₄ 481₂₀ 524₁₈. — *additur adiectiuo substantiuo uel aduerbio*: exemplum licet paucissimorum episcoporum 12₇, episcopi de Aegypto licet pauculi 18₁₈, fides probata cruciatibus licet unius 14₂₂, ignarus licet artificiosae eloquentiae 32₁, rudis adhuc episcopus licet apud Christum non rudis uindex fidei 15₂₆, me licet sermone conuenit ut- 110₂₂, summam licet exponimus 19₁₈, licet strictim 104₆, Arriani licet frustra excusabunt se 211₃
- licite: in quibus licite possumus oboedire 335₄
- liggium animal 752₂₁, lapis liggurus liggi cauda uocitatur 752₂₄
- liggurius lapis 752₉, *cf.* laggurius liggurus liggurium
- liggurus lapis 752₁₁ 21 24
- lignum = *arbor*: si de ligno prohibito manducarent 284₁₅
- lignum lapis 745₁₉ 752₄ 9 12 753₄, de lapide liggurio 752₄ *sqq.* — *cf.* laggurius, liggurius, liggurus
- limes: ordinariorum sententias iudicum aut temporum limes aut contumacis pronuntiatio sancit 54₁₇
- limite: termino qui est limitatus excludere *aliquem* 51₁₀
- linio: sucum medici super tumores linientes 746₃, (*sapphirus*) linitus super loca quae fuerint uulneribus asperata 750₂₉
- litania: litaniam facientibus 180₁₉, sic litaniam facito 180₂₀, ut in litania diceretur trisagion 180₁₆, ut trisagion cum litania canerent 216₉
- litterae: studium sacrarum litterarum 12₁₅, recensete sacras litteras et diuina tabularia 105₁₁, sacrarum litterarum institutione formatus 524₂₈, sicuti diuinis litteris probatur insertum 766₁₉, qui non diligenter diuinas scrutati sunt litteras 769₁₅
- litterarius: sub occasione litterarii sermonis 734₂₄
- locus: stans in loco sacrarii 8₄, in loco quodam 18₇, in loco presbyterii 29₂₄, quo in loco uoluerint 46₁₁, in eodem loco stare 137₇, uariis in locis 18₂₈ 26₁₉, in locis ecclesiae tuae 97₂₀. — in loco *alicuius* 2₁ 21 23 23₁₇ 78₁, in locum Iohannis episcopus est ordinatus 103₁₀; eosque locis propriis suscepit 2₁₆. — datur locus ad synodum Orientalibus Seleucia 10₁₆. — ne locum possit inuenire praesumptio 79₂₈. — nec haberi loco uultis iniuriae quod dissensionis gratia factum est auferendae 148₂₀. — si irae locum daret (*s. e. cederet*) 27
- locutio: laggurium quem nonnulli pressiore locutione liggurium uocant 752₉. — in Graeca locutione quae ex Hebraea translata est

- 765₆. — cui locutioni sensus ille
conectitur ... 428₈
- longe: longe positos ad integram
fidem curare 485₃, uel qui longe
sunt positi 607₉, quae longe erant
sibi inuicem adunata sunt 613₈,
longe sit a nobis prophetae sermo
dicentis ... 491₁₀, Iudaei plurimum
quantum dei uerbi a scientia longe
erant 260₁₃. — de longe: tu es
ille qui de longe praedicatus es
Christus 266₂₃, hoc de longe ado-
rando mysterio salutis aeternae re-
media contigerunt 367₂
- longus = *longinquus*: de longissimis
regionibus 34₁₃. — longum est c.
inf. passivi 35₂₆
- loquax est singillatim uniuersa re-
texere 578₂₀
- loquor: Marci euangelistae sedes (Ale-
xandrinam loquor ecclesiam) 128₁₈;
ut nobis Romani imperii praesules
quales nunc loquimur redderentur
137₂
- lubricus: inter lubrica non labare
551₁₂, spretis errantium lubricis
505₈
- luctamen: deus discordantium lucta-
mina disiciat 740₁₅
- luculentus: sinceritate luculentissima
litterarum 112₁₇
- ludificatus diu mundus 594₈
- luminare: occurrerunt illis cum omni
gaudio et luminaribus 674₁₁
- luc: luiturus 562₂₆
- lurido: sicut luridati corporis tabe
resolutus est 8₁₇
- lutosus 358₁₂
- luxurio: ne terra luxurians sine cul-
tore deficeret 770₄
- lyra: Daud spiritalem pulsans lyram
495₆
- maceratio 476₁₀
- machinamentum: haeresum machina-
menta 128₁₅
- magicus: artes magicae etiam paganis
horrendae 458₁₂
- magis: hoc cum magis iuuare sanc-
tam deberet ecclesiam magis af-
figit 6₁₆. — quo magis ac magis
pietatem tuam obtestor 129₅. —
quo facto non huiusmodi magis ab
errore detrahimus quam perniciem
fidelibus inrogamus 153₉. — quid
uotis nostris magis conuenit nisi
ut ... contingat ... ? 668₃₀
- magister militum 518₁, 619₆, 672₂₂
675₂₂, 27, 678₇, 686₉, 694₉ (*om. mili-*
tum 801₂₇), uicarius magistri mili-
tum (praetorianorum) 643₁₂, 26,
magister scrinii 701₇, magister
scrinii memoriae 588₇, 589₁₁
- magisterium 31₃, 11, 122₁₁, 326₄, 565₈
- magistrianus 673₁, 674₁₅, 680₉, 682₃,
magistriani 446₄
- magnanimiter 220₁₇, 491₇
- magnificentia *allocutio*: magnificentia
uestra 647₁₂, illustris magnificentia
tua 68₂₆
- magnifico: magnificauimus dominum
464₁₁
- magnificus: magnificus uir 678₁₆, 679₉,
21, 686₉, per uirum magnificum
... decurionem palatii 235₁₆, uir
magnificus patricius 694₈, illustris
uiri atque magnifici patricii 693₂₃,
ad illustres et magnificos uiros
669₁₆, sublimes et magnifici uiri
619₃, ad regem magnificum Tran-
samundum 671₃, magnificentissimus
ordo (*i. e. senatus*) 47₅
- magnitudo *allocutio*: magnitudo ue-
stra 75₂₃, 601₁₇, 666₁₁, illustris et
praecelsa magnitudo tua 65₁₉
- magnopere = *praesertim* 680₁₃, ma-

- gnopere quia = *praesertim cum* 532₁₃
- magus 32₇, magi 720₈
- maiestas *allocutio imperatoris*: maiestas uestra 59₈ 63₉ 67₁₀ 80₂₈ 81₁₂, uestra maiestas 60₁₁. — ne Augusta clementia quod nunc agnoscitur distulisse commota maiestatis suae uigore emendare non differat 76₁₉
- maiores regionum *urbis Romae* 59₁₈ 79₁₂
- maius et instantius pro principe deum orare 639₂₀
- maledictio: benedictiones... maledictiones 762₁₀
- malignor: ignoras aut etiam sciens sponte malignaris? 190₂₃
- malignus: = *diabolus* 529₄. — malignissimis blandimentis 158₁₉
- malo = *uolo*: ad quos fructus poenas mortemque ferre maluerunt? 22₃, ubicumque maluerint 50₁
- mancipio: custodiae *aliquem* 64₁₆, omnia effectui 651₁₆
- mando = *litteris declaro, scribo*: quo lecto mandauit se diligentius tractaturum 79₁, iam ante has litteras tamquam domino meo mandauit ut- 204₁₁, diligentius de his principes ad uestram mandauerunt beatitudinem 708₁₈
- mandra domni Simeonis 566₂₃
- manduco: hoc sacramentum 363₂₁, de ligno prohibito 284₁₆
- maneo = *expecto*: quod eadem illos poena maneat 14₂₈
- manifesto: quod nec manifestare possumus nec negare 93₁₉. — manifestatum est *sequente acc. c. inf.* 157₉
- manifestus: ad apostolicam sedem manifestum facimus quod... 232₂₉
- mano: quae super hac sunt parte disposita illo semper studio manauerunt quod... 337₁₂. — sacra ad se manante (*i. e. imperiali rescripto ad se delato*) 74₂₈, *cf.* emanatio
- *mansuetefecisse (mansuete fecisse *cod.*) libidines 262₂₅
- mansueto: mansuetans libidines 262₁₃
- mansuetudo *compellatio imperatoris*: mansuetudo uestra 5₇ 136₁₃ 234₂₈ 320₁₄ 335₃ 505₃ *etc.*, augusta mansuetudo uestra 9₃, mansuetudo et deuota deo religio uestra 7₁₃; mansuetudo nostra 52₃ 10 53₂ 15 24 54₁₀ 55₁₄ 56₃ 60₂₉ 65₁₀ 77₂₀
- manus dare *alicui rei* 2₇ 7₆ 13₂₉ 15₃. — prae manibus habere *aliquid* 475₉ 516₁₂ 619₂₁. — *cf. s. v. subscriptiones epistularum*
- marinus: qui ex uua marina insaniunt 746₂₉
- marmor: basilicas pretiosorum marmorum ambitione uestitas 43₁₃
- marmoreus lapis 756₄
- martyr 13₈ 23₂₈ 24₉ 28₁₀ 29₂₄ 110₁₀ 18 162₈ 221₁₄ 679₂₃, martyres 22₄ 27 23₃ 328₁₇, coemeteria martyrum 4₂₁
- martyrium 23₂₂ 100₃
- massa nostrae substantiae 226₁₇
- mater catholica ecclesia 108₁₈
- mathema = *symbolum* 233₁₀ 339₄ 6 341₆ 8 705₆, sanctum symbolum siue mathema fidei 233₇, symbolum siue mathema 233₁₅ 20₃, sanctorum patrum mathema et symbolum 705₂
- maturitas = *celeritas* 47₁₉
- maturo: ut Rauennatum ciuitatem praesentiam suam maturare non differant 65₄
- maxime = *praesertim* 14₁₉ 16₁₁ 19₂₀ 44₉ 108₁₀ 111₂ *etc.*; *cum participio*: maxime passum linguae supplicium

- 18, dicens maxime quod... 30₂₂, unde a persecutione cessarunt maxime unus ex ipsis etiam diuina plaga admonitus 34₂₁, seruulis... maxime pro causa rectae fidei laborantibus 39, — maxime cum = *praesertim cum* 6₇ 12₆ 19₁₀ etc., maxime quod 696₆
- mediator dei et hominum 263₃, ad ea quæ de Scythiae partibus mota sunt mediatorem se faciat 500₃
- mediatrix 263₄
- medicabilis 697₂₄
- medicator 399₂₀
- medicinalis: cos 746₂₂. — *translate*: hortamentis medicinalibus 480₁₉, medicinalem facultatem 482₁₃
- medicinaliter 371₃ 416₁₀
- medicor: auribus opturatis medicantia uerba capere nequiuert 129₃. — et medicabantur (*sic Hierem. 6, 14 ex Septuaginta corrigendum erat*) obtritioni populi mei 42₂₅
- medio: mediante ei (*sc. Christo*) deitate ad perfectionem 262₃, haec (*sc. deitas*) inhabitans mediabat utrique eorum 262₂₂, utrique mediante deitate 263₁
- mediocris: non mediocri timore concussus 4₁₁
- mediocritatis meae litterae 139₂₀, coepiscopus mediocritatis meae 144₂₀
- meditatio diuinarum scripturarum 711₂₈
- melioratio 430₂₂
- melioro: rem publicam meliorandam esse 501₂₃
- memini = *commemoro*: sicut supra meminimus 351₂₆, cuius supra meminimus 23₁₅, haeresum quas supra meminimus 352₁₀
- memor: deprecor ut pro meae flebitatis exiguitate uestris piis precibus memores esse dignemini 618₃. — *sensu actiuo*: nec eius qui memoriam meritis est nec eius qui memor factus est (μή τοῦ μνημονεύοντος μή τοῦ μνημονεύσαντος) 245₂
- memorabiliter: uniuersa quae memorabiliter facitis 734₁₃
- memoria: *plur.* qui non omnes memorias mortuorum indicat contemnendas 703₁. — magister scrinii memoriae 588₇ 589₁₁
- mens: magna mente 117₁₉. prona mente 124₁₈
- mensura: si dispensationis supernae sagacius mensura libretur 136₉
- mentior: haec omnia mentior nisi in patrocinium tuendae innocentiae reperta sunt 107₃
- mereo: fundum quem ab imperatore meruerat impetrare 17₂₄. — = *consequor* 115₁₇ 149₁₁ 270₁₈
- mereor: in quo merentur adfigi 11₂₈, meritis est dominari (ἡξιώθη τοῦ θεοπρότερον) 255₁₈. — = *consequor*, *impetro* 123₁₁ 245₁ 255₁₁ 12 etc.
- meridianae partis atque septentrionalis 110₈
- meritum: ideo uitam eius meritumque memorauimus ut- 28₂₁, confessionis meritum non habere 21₁₄. — paucos episcopos esse pretiosos de merito confessionis, multos uero nullificari merito haereseos 14₁₇; ex merito rectae fidei 32₄, ex merito ueritatis 5₁₅; ob meritum fidei et sanctissimae uitae 35₆, ob meritum diuinæ gratiae 38₃; pro merito sanctitatis 15₂₇, pro merito sanctimoniae 28₁₉, pro merito 5₂₇.
- meritus: mitius grauius meritis hercemus 58₃

metatio castrorum 760₂₀ 22 766₈ 20 23
24, in uno metationis contubernio
766₁₆

metior: neque ita origines criminum
metiaris ut- 52₃

metropolis 258₃₀

metropolitanus: *adiect.* antistes 392₂₁,
ciuitas 225, 378₁₇ 527₁₉, episcopus
58₂ 9 606₂₉, iura 333₁₃. — *subst.*
58₄ 333₁₅ 376₁₄ 533₁₇ 563₁₂ 607₅
671₁₅ 713₂₀ *et passim in subscrip-*
tionibus ep. 234; ut patriarchae
ad uestram faciant sanctitatem,
metropolitani uero patriarchis et
alii ut suis faciant metropolitanis
340₁₄; quae (*ciuitas*) nec inter
metropolitanorum iura censetur
388₉

metropolitae: *plur.* metropolitae 188₁₅
metus: nonne metus est ne... 30₃

meus: *uocat.* domine meus beatissime
papa 618₁₄

miliarium: decimo ab urbe miliario
619₅, ut uel ad centesimum urbis
miliarium pellerentur 55₃, nisi om-
nes ultra centesimum miliarium ab
urbe depuleris 57₁₂

militia: ab aliis episcopis in militiam
prouehi clericalem 367₁₈, angeli et
uniuersa caelestis militia 284₁₃,
dignum se caelesti ostendit esse
militia 490₁₈

milito: Romano imperio fideliter mi-
litauit 39₆, qui praesunt aut mili-
tant ecclesiae 332₁₁, in ecclesiis in
quibus militant 332₁₄, ea ecclesia
in qua praecipue militasti 631₂₄

minime = *nequaquam, non* 15₈ 41₁₄
60₇ 75₂₄ *etc.*

minimissimus 38₂₅

ministerium: quicquid ad sacra ec-
clesiae ministeria pertinebat 27₂₉,
quod catholicus in defuncti mini-

sterium successisset antistes 152₂.

— uestrae liberalitatis eloquia sicut
praecepistis diuinis feci ministeriis
(*i. e. sanctae suppellectili*) adhae-
rere 334₂₄. — *de personis*: certa
Christo deo deuota ministeria ita
fustibus eliserunt ut non multo
post expirarent 27₉

ministratio diuinae culturae 710₁₄,
pacis 713₁₂

minitor 19₃ 39₄ 5

minoro: nec eius qui paulo minus
ab angelis minoratus est nec eius
qui minorauit (*cf. Ps. 8, 6*) 245₃
minus: ecclesiam non minus a funesto
quam ab haeretico peruasore (*i. e.*
a non minus funesto quam haere-
tico p.) liberatam 137₂₅

minutum: ueluti uitrei minuta per-
lucida 755₁₉

miror: non mirandum est cum...
dicitur 253₂₀

misceo: aliquantos placata miscere
delectat 50₁₃, sanctissimam legem
tumultu et seditione miscuerant
51₂₀. — nec se rebus disponendis
misceret turbatio popularis 59₁₃

misereor *aliquem* 48₁₈, *alicui* 110₁₇

misericordiam fecit in clericos 2₁₅

misericorditer 366₂₇

miseror: licet de sua sunt obstinatione
miserandi 481₂₁

missa: post missas 672₁₇, missam
celebrauit 672₁₀, missas celebraue-
runt 674₁₂, celebratae sunt missae
672₈, ne quis missas foras ciuitate
teneret 643₁, ut unus ex nobis cum
ipso missas teneret 688₁₅

mitigo: oleo escas asperiores 28₁₈,
dolorem tacendo 41₃

mitto: quod Iohannem Tyrriorum mi-
serit ecclesiae praesidere 451₈. —
absolute: mittit Ariminum, ut... 11₂₀

- mixtio sanguinis 756₃
 moderatio: si hanc moderationem tenuit 106₁₈
modi permutati: animaduertat quam uenerabilis fides sit conscripta apud Nicaeam... et quam execrabilis est impia doctrina Arii 9₃; probatur illi, quod hi... subscripsissent... et dicebant haeretici 24₂₆; qua auctoritate... contra haeresim praedicant...? et qua fiducia... suadere nitantur? 25₉; etsi nulla maior quam diuinae legis debet esse reuerentia nec adici quicquam ad eam possit 45₄; siquidem... certum est... itaque... plena luce sit clarum 221₃; quando naturas discernimus... quando autem ad coniunctionem respiciamus 264₁₆; si hoc illi non suae proteruitatis ingressit arbitrium sed necessitas inditae conditionis imposuisse uideatur 411₁₆; siquidem maior est... regnumque... sit certum 465₆.
 modicus: aduersus Ephesium modicum quid conati 38₁₃. — ante modicum = paulo ante 298₁
 modulus: pro suo modulo 412₂₆, quod supra nostrae facultatis est modulum 485₁₁
 modus: contra modum naturae 24₃
 moechor aliquam 409₁₁
 molior: precibus apud eos molitur et pretio ut- 4₂₇. — futur. molibimur 401₉
 mōlitio: catholicos occultis molitionibus arguent 45₂₉
 molochoas: sardonyx qui uocatur molochoas 746₅
 momentaneus: cum praesentem et momentaneam uiderint ultionem 16₂₃
 momentum: ad momentum = statim, celeriter 8₁₇
 monachus: sub quo abbate monachus factus est 687₂₂. — monachi 125₄ 130₂ 21 131₂₁ 194₇ 324₂₇ 367₂₆ 447₁₃ 553₆ 565₁₉ 23 621₂₅ 644₁₀ 646₁₃ 26 647₆ 22 648₂₂ 649₃ 652₂₄ 675₂₂ 26 677₃₁ 678₁₈ 20 685₄ 687₂₁ 693₁₂ 697₂₁
 monasterium 35₂₇ 37₁₇ 130₂₀ 323₁₇ 447₄ 450₃ 567₂, Acoemetense 326₂₃
 monile: in monilibus reges utuntur eo (sc. sapphiro), unde nonnulli uocauerunt eum monilis ornatum 750₂₃
 monumentum: lapides monumenti filiorum Israhel (λίθους μνημειόνων τῶν υἱῶν 'Ισρ. Exod. 36, 14 sec. LXX) 758₂₁
 mora = impedimentum: sola usurpatione moram credidit occupandam 82₄, si qua mora proueniat quominus ecclesiarum unitas fiat 473₁₇, concordiae moras innectit 655₂₁
 morbosa contagio 492₃, morbosa contentio 344₁₂
 mortalia: posuerunt mortalia (morticina Vulg. Ps. 78, 2) seruorum tuorum escas uolatilibus caeli 3₂₆
 mortalitas = uita mortalis, conditio mortalis, homines 89₁₅ 402₁₃ 507₆
 mortifico 209₁₁ 11 218₁₁ 262₁₃
 mos: in morem Cain eiectus a facie dei 125₅, ex more 18₁₇ 81₅ 121₁₅ 151₁₅
 motus: exemplo et motu beatissimi Pauli 33₁₇
 moueo: quod moueat ad horrorem animum uestrum 41₂₄, nihil mouet pietatem sacerdotii tui de tanta diaboli in te potestate admissa 98₆
 mox = simulatque: memoratis in urbe, mox uenerant, constitutis occasionem Petri amplexi... uo-

- luimus (i. e. *memoratis in urbe constitutis, mox post aduentum eorum etc.*) 143; mox adeptus est infulas, sacerdotibus denuntiavit ut- 598₂; praeterea, mox praesentia uos contigerit scripta suscipere, debebitis ad nos aliquem destinare 691₃₁. — *eodem sensu coniunctum cum participio*: mox autem in ipso plasmato deus uerbum factus est 239₁₁ (i. e. *in eo statim postquam plasmatus est*); praecipitur eis, mox transfretantes Iordanem (i. e. *statim postquam I. transfretarint*) stent super duos montes 762₄. — mox quam plasmatus est, et ut templum dei esset accepit 238₄.
- mulco: tractu et caede mulcati 26₂₃, unumquemque impia caede mulcantes 40₁.
- multiloquium 102₁₄ (*ex Prov. 10, 19*)
- multimode 306₂
- multitudo: supra multitudines (*cod. -nis*) peccatorum 508₁₇
- multotiens 539₁₄
- multus: = *multum ualens*: nec in exiguis hominibus nec in multis uel potentibus 5₁₃. — in Macarium multa impiorum commissa sunt 28₁₅
- munio: muni temet ipsum ab scandalis (φρούρει σεαυτὸν ἀπὸ τῶν σκανδάλων) 186₇
- mutabilitas 283₂₂ 25 284₂₃ 285₂ 5 414₈ 525₁₆
- mysterium: 292₉, Christi 194₁₄ 363₁, communionis sacrae 351₈, reparationis humanae 402₂₁, trinitatis 252₁₈ *et similia*. — mysteria 77₂₃ 85₂₇ 86₂₇ 214₁₀ 20, sacrae legis 61₂₃, sacrae obseruationis 69₂, sacra 68₁₃ 522₃ 654₈ 708₄, sancta 78₂, reuerenda 71₃
- mysticus: doctrina 720₁₀, immolationes 403₁₄, locutio 465₂, mysticam mensam (i. e. *communione*) habere communem 513₂₄, miraculum 348₁₇, quaestiones 86₁₂, mysticae (i. e. *sanctae*) scripturae 595₈, mystica uasa 40₁
- natale = *dies natalis* 4₂₅ 28. — de ciuitate gloriosi natalis uestri conscia 338₅
- natales: Hermione generosis edita natalibus 36₃₀
- natiuitas 172₁₀ 239₈ 267₃ 273₁₈ 362₁₁ 365₁₀ 705₁₇, *plur.* natiuitates 275₂ 4
- natura: a physiologis id est naturalium scrutatoribus 752₅
- nauigium: inter nauigii suscipiendi moras 332₂₁
- ne = *num*: debeas cogitare ne forsitan tales non scismatici sed magis haeretici uideantur an certe una sit causa... 629₁₄; quidam putauerunt ne forte Garizin mons sit qui adiacet Sicimis 769₁₆; *sequente indicatio* ut animaduertamus, ne ligyrium forsitan hunc diuina scriptura cognominat 753₄
- ne (= *nae*): ne ille illi se poenae subiecit quae- 103₂₃
- ne quidem *nullo uocabulo interposito*: sed ne quidem de se negare 7₄
- nebulosae uersutiae argumentis 127₂₁
- nec: (= *ne... quidem*) 6₂₃ 7₂ 9₁₂ 18₁₁ 22₂₇ 25₂₇ 26₃ 29₆ 30₁₀ 81₂₂ *etc.*, ut populis nec ipsis taceamus aduersis 156₁₀, neque sic 204₁₈. — nec non 54₃ 313₁₂ *etc.*, nec non et 12₂₀ 27 30₆ 36₇ 338₈ 340₃ *etc.*, nec non etiam 161₅ 361₂₀ 465₁₆ 469₂₄. — nec... quidem (*pro ne... quidem*) 43₂ 51₁₁ 127₁₀ 378₁₆. — nec... quoque (*pro ne... quidem*):

Index

ec post reparationem quoque ge-
neris humani 409₂₆
necessarie 121₁₄, 192₂₅, 370₂₄
necessarium est *sequente infn. acti-*
ui 14₂₃
necesse habebimus...inquirere 648₁
nefandus 4₁₄, 128₅, 133₁₂ etc.
negatio: post negationem, post per-
fidiae sacrilegia 22₂₀
negatores filii dei 23₁, 21₁₆, Christi
21₂₅
neglectus *substant.* 554₂₈
negotiatio: haec fuit negotiatio hu-
militatis ipsius (sc. Christi) ut-
564₂₁
neo: ex cocco neto (κοκκινον διανευρ-
ομενον *Exod.* 36, 12 *sec.* LXX)
758₁₆
nihilominus = *aeque, pariter, itidem:*
18₁₂, 236₁₅, 296₂₉, 372₅, 17 etc., nihilo-
minus et 25₂₅. — nihilominus et
= καὶ...καὶ: Marciani nihilominus
et Leonis 127₇
nihilum: ex nihilo substitutus est
(*filius dei*) 8₂₄, pro nihilo consti-
tuentes 42₂₆
nimis = *ualde* 4₂₄, 225₂₀, 270₁₇, 25
367₆, 747₂₂, 755₂₃, 772₄, 25, *cum*
superlativo 172₁₉, 507₂₃, 749₁₈
nimium (= *ualde*) petimus quatenus-
645₇
nisi quia 36₂₀, nisi si 20₁₅, 21₁₈, nisi
forte si 351₁, nisi libet unum-
quemque plus sibi credere 102₂₁
nitidus: ut nitidas <pro> principibus
preces dirigat 510₁₀. — = *im-*
munis: qui nec de Petro et com-
plicibus eius nitidum se esse per-
pessus est 512₃₀
nobilitas tua *allocutio* 634₂₀
nocius *alicui rei* 154₁
nolim (noli *cod.*) nos circuitu ducas
109₁₂
nomen: praeuicinatores ordinant no-
mine Zosimum 23₁₈. — dum eum
nomine quoque Christiani honoris
exueret 489₃, catholici nominis
appellatione uestiti 33₃, episcopale
nomen 16₁₄, 19₃₂, exhibens reueren-
tiam nomini episcopatus 16₁₁, si-
milis. — cassa nomina mercede
conquirens perdit animas corporum
redemptorum 56₂₂; ubi Heros, ubi
Lazarus...erubescenda...nomina?
104₂₇; Eutychem et Dioscorum duo
nomina famosa et magnae perfidiae
488₁₇
nominatiuus absolutus: incipiens la-
cob intrare in Aegyptum, congre-
gatis in id ipsum filiis Liae simul
et Zelphae, ita dinumerantur ipsi
...759₂₇; tractantes iuxta experi-
entiam huius electionis, suggerit
nobis animus...763₂₈; tribuum
statum perpendimus non posse
naturaliter (ut numerus quilibet
eorum, qui in unaquaque diuisione
numerati sunt, unum nomen minus
habens ex tribubus) appellationi
lapidum coaptari 764₄
nomino: inter catholicos nominari 25₆
nomisma: qui domini cum nomisma—
perdiderit 548₇
non *coniunctio imperatiuus additur*—
non conuentio aliquid non frau-
attemperet aliena 46₁₀, non mih-
tati 206₁₈, *saepius*. — non *ex usu*
linguarum Romanensium in enun-
tiati comparatiui membro posteriore
abundat: quis hoc possit admittere
ut putetur aequius, ut contra sa-
lutem princeps subiectorum nolun-
tatem sequatur quam pro sua sa-
lute subiecti principis non fami-
lentur imperio? 736₂₃

Dioscor sequi
391, et
Marius: t
apum v.
pae 510,
per n
520₁₃, n
tarius
eccles
nitia
tule
nto
c

oscor *sequente infinitivo* 164₂₄ 302₂₅
391₉ *et saepius*

otarius: tribunus et notarius *principum* v. tribunus. — notarius *papae* 510₄ 513₈ 520₂₇ 527₇ 537₁₅
20, per notarios nostros (*i. e. papae*) 520₁₃, notarius ecclesiae 442₅, notarius ecclesiae Romanae 487₇ 672₂, ecclesiae nostrae notario 628₂₀

notitia: sicut in meam notitiam detulerunt scripta monachorum 125₃

noto: notatus a senatu uel populo 2₈, communicantem notare debuerant 395₁₂, ab apostolica sede non iam consulendi erant potius sed notandi 387₁₅, infami calumnia notatus 58₁₈

nouellus: ex nouella lege 355₂₁, synodum nouellis quaestionibus uentilari 388₁₅. — *cf. indicem locorum* s. v. Roma

nouitas: recedas a tua callidissima nouitate 180₁₀, abnegare propriam nouitatem 182₁₉, in nouitate languere 184₂, nouitatem impietatis inducis 194₃, nouitates introducere 644₁₅ *et similia*

nouiter 166₂₂ 168₁₁ 202₂₆ 204₁₂ 225₁₉
292₂₁ 352₃ 518₁₃ 661₂₆

nox: per noctem 62₂₉ 643₂₀ 23, non uideri per diem sed per noctem 749₂₀

nullatenus 1₁₇ 154₆ 257₁₂ 262₃ *etc.*

nullificari merito haereseos 14₁₃

nullus: *pro* nemo 3₂₁ 13₂₇ 115₉ *etc.*, *pro* neuter 67₉ 27 84₁₂ 19. — in nullo = *in nulla re* 351₂₂ 353₂₅ 663₁₈. — caelestis obseruantiae rectitudo sine qua recte nulla consistunt 127₁

numen *de imperatore*: praecepto uestri numinis 60₁₃, praeceptis numinis uestri 66₂₀, nostro numini 636₁₃

Numeri: liber Numerorum 760₂₁ 25
761₈ 19 767₁₀ 19

numero: in consortium nostrum tantae urbis antistitem collegii unione numeramus 155₄

nummularius: sicut docti nummularii ab improbandis laudata separantes 531₁₇

numquid = num *in interrogationibus directis* 21₁ 2 3 35₄ 40₁₉ 186₉ 192₂₆
214₁ 5 17 216₁₀ 278₁₀ 386₁₅ 387₂₁
426₂ 25 488₁₉ 454₂₅ 456₅ 457₁₃ 22
461₂₃ 25 26 540₁₉ 546₁₃ 584₁₉, numquid non = uonne 36₂₆ 455₁₂

numquidnam *in interrogationibus directis* = num: 387₁₉ 425₁₉ 438₄
460₁₃ 462₂₆

nutritor pacis 495₁₀ 496₁₇

nutus: dei nutu 6₄; nutu diuinitatis 617₉, nostrae serenitatis nutus 47₂₀, ad nutum *alicuius* 11₃₂, pro nutu *alicuius* 21₁₈

o iustissimi imperatores 14₈, o uere digna causa quam... 72₂, o karissime 194₁₆, o mirande 238₂. — o si studerent... 439₅

obaudio: non obaudiuit Adam 282₂₂

obcaecatio: induratus obcaecatione diabolica 358₂₀

obfusco: fidei ueritas impiorum caterna obfuscatur 6₈

obiectio: Sicima hinc inde montium obiectione conclusa 773₁

oblatio: date has adsumpti deo oblationes imperii ut- 596₁₄, mentis uestrae oblatio 648₆

*oblino: ne ulla inaequalitas splendorem fabricae amplificentioris oblimet (amplificentiori sublimet *cod.*) 47₁₃

obmutesco: expirat uel ut quidam uolunt obmutuit 17₅

- obreptio: nulla obreptione uiolentur 130₁₄, ne qualibet obreptione temptentur 400₃
 obrubescio 756₄
 obscenitas: religio quae obscenitatum et flagitiorum uocibus celebratur 459₂₂
 obsecro: beatitudinis tuae iustitiam obsecro, domine Zosime papa uenerabilis *absolute initio petitionis* 108₉ (cf. peto)
 obsecundo *alicui uel alicui rei* 78₈ 547₈ 734₁₆
 obsequia *concrete*: ut huic quoque id est animae dominio subiecta consequenter obsequia (*i. e. membra inhonesta*) repugnarent 433₂₃
 obseruantia: propter obseruantiam intaminatae fidei 28₈, ad hanc obseruantiam eruditi sunt exemplo Pauli 33₁₆, obseruantia diuinae legis 39₁₆, fide eius quam Christo exhibetis obseruantiae 40₉, caelestis obseruantiae rectitudo 126₂₈, regularum obseruantia 664₃, de hac eadem obseruantia ad Maximinum dedisse nos iussionem 53₅, qui se parili obseruantiae dederunt 46₁₈, cum aliis diuersae obseruantiae sectatoribus 46₂
 obseruatio: qui mysteria sacrae obseruationis impleat 69₂. — (= *examen*) caritatem uestram adhuc obseruationum molestias sustinere 628₂₁, coepiscoporum nostrorum obseruatio nos longa contristat 629₂₄ 632₅, obseruationum moras se ferre non posse 693₁₅
 obseruo *absolute*: apparitores quattuor illic sine iniuria eius obseruare disposui 63₂
 obses: populum pro quo ille diuinitati obses est 57₆
 obsideo: reliquiae cruoris eius in obsessis corporibus daemonia affligunt 13₁₃, ut de obsessis corporibus eiceret daemonia 28₂₀
 obsistentia: sine aliqua obsistentia 640₁₃
 obstructio: Arrii redargutio et Sabellii obstructio 210₁₄
 obstruis ingressibus 63₂₄
 obtero: ueri catholici a falsis sacerdotibus obteruntur 41₈, nec Helias qui fuit singularis obtritatus (*cod. obtentus*) est 25₂₃
 obtineo *absolute* = *uincio, duro, ualeo*: ut etiam in minimis ius ueri optineat 6₃, per absentiam sancti uiri non quidem optentura interim tamen uitia gratulantur 71₂₅, qui (*sc. hostes*) quando optinuerint numero et talis subtilem notitiam inuentorum faciunt 258₁₆, hoc obtinuit quod praecepistis 675₁₈, Osius scripto imperatoris utitur sed Gregorius scripto diuinae uocis obtinet 16₅, in homine quem uidebat rationabiliter et fideliter obtinere 16₁₂, morem qui apud nos semper optinuit 159₁
 obtritio: medicabantur (*sic corrigendum erat*) obtrititioni populi mei 42₂
 obtusus *de splendore*: (*iaspis*) obtusior et obscurior 751₈
 obturo: auribus opturatis 129₃
 obtutus *plur.* 18₁₉ 334₂₅ 626₁ 657₂₉ 707₂₅
 obuersio: accusat eos, qui non omnia similiter cum obuersione dicunt, quasi his qui unum filium constituentur necessitatem habentibus cum obuersione omnia dicere 244₇; a tua sapientia constitutam obuersionem immo magis subuersionem (*ἀντιστροφήν μᾶλλον δὲ καταστροφήν*) 244₁₇

- obuiam: cui obuiam populus exiuit
 2₉, ire obuiam gladiis 22₁₄
 obuiio (= resisto) *alicui* 393₇ 8
 394₁₆ etc.
 obumbratio 417₁₈ 19
 occasio: talis mors uel passio beatae
 immortalitatis occasio est 7₁₂; anim-
 aduersionum (*cod. animaduersorum*)
 occasionibus non fauemus 49₂₂
 occidentalis: ecclesiarum doctores
 orientales occidentales meridianae
 partis atque septentrionalis 110₈
 oculo: *perf.* occulerunt 772₄
 occultum: in occulto 29₆
 occupator: exclusis occupatoribus ad
 proprias reuertantur ecclesias 693₉
 occurro: non inconuenienter occurrit
 quod dictum est... 421₁₈
 occursum: in occursum nobis egressus
 est 671₂₀, in occursum nobis uene-
 runt 672₁₈, ut ad partes Italiae
 transiret in occursum nostrum 672₂₁
 odi: *partic.* odientes 704₂₁
 odio erat suae ciuitatis et uirorum
 qui in ea sunt maximorum 305₃
 oeconomus 448₉ 13 15
 offendiculum uitare 331₁₁
 offero: fidei conscriptionem 10₂₃.
 preces *alicui* 5₆, petitionem 45₁₃,
 eadem quae optulerunt actis in-
 serta transmissi 67₇
 officialis: (*clerici*) irruunt cum offi-
 cialibus in illam domum 29₉
 officiose: Flauiani corpus officiosis-
 sime Constantinopolim reportatur
 445₁
 officium: ut uidit se linguae officium
 perdidisse 24₇, in officium lingua
 reuocata est 24₉. — (= *corpus*
officialium) 3₈ 15₁₉ 59₁₇ 62₁₉ 78₇
 79₉ 81₁₀, officium urbanum 78₂₁,
 omnibus officiis destinatis 79₆;
 cuncta ecclesiae officia 1₁₅
 oleum: oleo escas asperiores mitigans
 28₁₈, capsaces olei 744₁₈. — oleo
 Spano uiridi uel Libyrtino, alii
 uero dicunt amygdalino, alii susino
 747₆
 olim = *iamdudum*: Bassus olim ca-
 tholicam fidem uindicans 30₁₇
 omnimodis 77₁₀ 126₇ 315₂₆ 382₂
 omnimodo 248₁₇ 253₁₈ 266₃ 16 276₁₉
 285₈
 omnipotentia 9₂ 139₉
 omnis: in omnibus sapientissimi
 Pauli 496₂₆, in omnibus deo aman-
 tissime 613₂, in omnibus beati
 Petri 497₂₁. — per omnia *aduer-*
bialiter 16₅ 31₁₉ 123₁₇ etc.
 onerat sacerdotalem pudorem incli-
 natio credulitas de absentibus in
 absentes 106₁₉
 onerosus: quibus sacra ueritas one-
 rosa est 38₁₄
 onychites lapis: *accus.* onychiten 756₃,
plur. onychitae 755₂₆ 756₁
 onychinus 757₂₃, lapis 764₃₁ 765₇ 14
 766₁; de duobus istis berylli dico
 et onychini lapidibus 765₁₈
 onychium lapis 745₂₁ 755₂₃, de lapide
 onychio 755₂₃ *sqq.*
 operarius: diaboli operarius 427₂₇,
 nefandae praesumptionis operarios
 128₅, homines operarii iniquitatis
 687₁₆
 operatio 268₂₃ 28 29
 opero: quanta uobis operata sunt
 deus in uobis conseruet 672₁₁
 operor: diuinas uirtutes operatus est
 (i. e. *miracula fecit*) 32₆, cum in
 nomine Christi sit uirtutes opera-
 tus 32₁₆
 ophites lapis 752₁₇
 opificium: ut lapsum suum in crea-
 toris referret opificium 413₁₉
 opinio = *fama* 34₁₁ 98₁₄ 104₃

499₂₁ 517₂₅ 27 588₃ 680₂₂ 688₃
 690₂₁
 oportunitatibus repertis clementissimi
 principis 158₂₃
 oppalius: est et alter iaspis qui uo-
 catur oppalius 751₂₃; est et alius
 (*hyacinthus*) qui uocatur rhodiaeus,
 alius oppalius 758₁₂
 opperior *sequente* ut 78₆
 opto *sequente accus. c. inf.* 45₁₄
 78₁ *etc.*
 opulentia: benedictionis opulentiam
 commodabat 744₁₄
 opus est *c. genet. gerundii*: nobis
 uidetur opus esse mollius agendi
 et clementius 702₂
 oraculum = *rescriptum imperatoris*:
 auctoritate praesentis oraculi 65₂₁,
 uestris quae direxistis oraculis
 334₃, sacrae iussionis oracula 508₃.
 — = *rescriptum papae*: oraculo
 beatissimae responsionis 559₂₅
 orarium 754₁₁
 oratio *obliqua*: *coniunctius pro ac-*
cusatiuo c. infinitiui usurpatur:
 in Eusebii historia legitur Diony-
 sium de Nepote ita fecisse. hic
 enim Nepos de mille annis scrip-
 pisse asseritur. post cuius mor-
 tem . . . (*Dionysius*) destruxit
 eosdem libros atque euerit:
 Nepotem uero qui eos scripse-
 rat nulla sit adgressus iniuria
 291₂₈ *sqg.*
 quod autem dicunt quia in eadem
 epistola sua Ibas Nestorium ex-
 causauerit dicendo: eundem Ne-
 storium nolentem dicere Mariam
 dei genetricem multi eum ex
 haeresi Pauli esse putauerint:
 nemini uenit in dubium quod...
 302₂₆ *sqg.*
 simulque quoniam hunc Iohannes

grauibus pulsaret obiectis ad
 primae sedis audientiam cohortatus
 est uel uenire debere uel
 mittere: licet enim synodus ite-
 randa non esset, tamen con-
 grueret ut... 378₃ *sqg.*
 denique qua sit conditione censen-
 dus, secutus adiunxit 'nam si
 infidelis <discedit> discedat!',
 non iam inde tamquam fidelem
 suscipi designans, quia per haec
 aliquid ad eum peruenit diuinae
 sanctificationis; sed nisi ipse
 quoque fidelis existat, pro in-
 fideli sit procul dubio iudicandus
 428₃ *sqg.*
 oratio = '*Gebet*' 8₆ 9₁ 142₉, oratio
 dominica 408₁₀, orationes 12₃ 28₁₂
 82₁₂ 84₂ *etc.*, cum dei adiutorio *et*
 orationibus (= '*Fürbitte*') aposto-
 lorum 513₁₈ 538₃, quem apostolorum
 orationibus commendantes 526₁₆,
 orationibus sanctorum apostolorum
 613₁₄, orationibus eorum (*sc. Petr. et Pauli*)
 648₃
 orbati: orbatorum paternam sollici-
 tudinem 711₂₉
 orbis terrae *genere feminino usur-*
patus (?) 565₂₀
 ordinarii indices 54₁₆
 ordinatio: = *iussum* 67₁₇ 77₈
 618₂₄ 632₂₇. — ordinatio *episcopi*
 19₂₇ 36₂₅ 60₂₃ *etc.*, papae Sirici
 47₂₅, in ordinatione uenerabilis
 sacerdotii (*i. e. papae*) 60₂₂
 ordinator = *is qui episcopum ordi-*
nat, instituit: proprio ordinatore
 depulso 157₁₇
 ordino: *de episcopo qui instituitur*
 2₁ 3₂ 4₁₉ 23₂₃ 23₁₇ 30₁₃ *etc.*;
 presbyteros sen diacones facit lai-
 cos et eos iterum ordinat 36₂₅. —
 = *iubeo, sequente coniunctiue*

- nostra serenitas credidit ordinandum, beatitudo tua ad urbem uenerabilem festinet 69₁₉
- ordo: magnificentissimus (*i. e. senatus*) 47₅, amplissimus (*i. e. senatus*) 81₁, senatorius 620₈. — ordo ecclesiasticus 335₂₆, aliquanti presbyteri cum Bonifatio eiusdem ordinis 59₂₆, conuocatis ecclesiae nostrae sacratis ordinibus 234₂₄, cuncto ordini 487₁₂, in uiro ordinis nostri 732₂₁, omnem ad ordines ecclesiasticos pertinentem 286₁₇, ad ordines et dignitates ecclesiasticas pertiens 232₆ 310₁₅ 318₁₀, episcopus aut presbyter siue diaconus aut cuiuslibet inferioris ordinis clericus 330₆, etsi fortassis inexercitatus ordini deutor lectionum 523₂₄
- orientalis: in iudicio (*i. e. synodo*) orientali 110₅, ecclesiarum doctores orientales occidentales 110₇
- orificium: superhumerales uno prorsus orificio claudebatur 756₃₀
- originale peccatum 109₃₀ 110₉ 363₉
- originarius: peccata originaria 363₁₅
- orthodoxia 523₁₃ 527₂₃
- orthodoxus 517₂₇ 527₁₇ *saepius*
- os: in quanto ore sit constans populus 576₇
- ostensio: diuinæ ratiocinationis ostensio 210₁₃
- ostentatio sacrae communionis 5₃
- ostiarius: haec uox est aeternus ostiarius mortis 200₁₉
- otiosus: nec otiosum (*i. e. superuacuum*) est... 430₂₈. — otiosus *c. gen.*: quicquid otiosum suae adulationis inuenerit ibi, sanctos et fidelissimos nuntiat 114₁₅
- ouile *sensu ecclesiastico* 127₂₃, domini 124₇, cur Christi dispergis ouilia? 202₁₉ *et similia passim*
- pacifice 524₄
- pacificus: eumque (*sc. sardachatem lapidem*) pacificum uocant 746₁₁
- paederos lapis 755₁₈
- paenitentes de impia subscriptione 28₃
- paenitudo 101₃ 153₃
- paganitas: multis temporibus paganitatis superstitio uentilata est 462₁₅
- paganus: pagani 463₁₀ 643₃
- pagina = *epistula* 231₂ 373₁ 559₂₄ 587₁₁ *etc.*, epistolari pagina declarare 703₁₇, currente pagina litterarum 648₉. — paginae = *epistula* 510₂₂ 535₈ 560₁ *etc.*, epistolares paginae 587₂₂
- paginalis: adhortatio 550₃, adsertio 616₆, colloquia 664₁₂
- palaestra Christiani certaminis 626₃
- palatinus: Basilisco palatinam arcem (*archē cod.*) incubante 553₂₄
- palatium = *aula, comitatus* 4₁₂ 444₉ 536₈ 620₁₁ 683₂₈ 684₇, in palatii archiuis 127₂, decurio palatii 66₁₈ 235₁₇, agens sacri palatii scolam 504₃
- pallens 17₁₄
- palpabilis 196₂₃
- pallium: *plur.* pallii: duo pallios holosericos 645₁₄
- palmus: habens tam in longitudine quam in latitudine palmum unum 745₁₈
- palpito *de personis*: 18₉ 15
- pando: ne facta sua principi panderentur 4₁₂
- papa *Romanum pontificem significat* 47₂₅ 59₂ 63₂₀ 64₃₀ 99₂ 108₂₂ *etc.*, papa urbis Romae 73₂₈ 162₂ 223₁₃ 522₄ 609₁₇ *etc.*, papa urbis aeternae 83₈, papa senioris Romae 231₁₄ 20₃, papa magnae Romae 610₄, papa almae urbis Romae 507₃, papa et archiepiscopus 159₁₇. — *papa Ro-*

- manus cum aliis tum his designatur appellationibus*: sacerdos 47²⁷, summus sacerdos 63²⁵, venerabilis sacerdos 47¹, archiepiscopus almae urbis Romae et patriarcha 322⁷, princeps episcoporum 522¹¹ 526²⁴; *cf. s. v. pater patrum, patriarcha — de electione papae cf. 61.* — *papa de aliis quam Romano episcopis* 113¹⁵ 114³ 115⁴.
- par*: a pari (*cod. pari, = paribus?*) *titulis epistularum additum eandem epistulam isdem uerbis ad diuersos homines datam significat (synon. epistula uniformis)* 600¹⁷ 601⁵ 602²⁵ 604²³.
- paradisus* 364¹⁶ 412⁶ 419³⁰ 434¹⁵ 19 750¹².
- paratus*: quem et paratum existere memorabat satisfactorum illis si qui- 472¹¹.
- parco*: sempiternum uerbum suum morti tradere non pepercit 208²⁴.
- parens* carissime atque amantissime *imperator quosdam alloquitur* 46¹³ 47²³ 49⁶ 50³ 52¹⁴ 61¹⁸ 65¹⁷ 68²⁵ 80¹⁷; *parens* carissime <atque amantissime *add. Meyer*> 77⁶; <parene> carissime atque amantissime *fort. etiam* 53¹² *restituendum*. — domino parenti honorabili Aurelio episcopo 82¹⁷, Maximus Ang. Sircio parenti 90²³.
- parentela*: est Stephanus iste de parentela Uitaliani 672²².
- parili obseruantiae* 46¹⁸.
- pariter*: omnes qui pariter erant 60², distorquens pariter et cernicem 17³, ab eius pariter et dignatione et participatione retracti sunt 411²⁶. — Marciani pariter et Leonis 126¹⁶, libertatem pariter et quietem 128²⁰, auctores pariter et sequaces 134²², imperii tui pariter et salutis 137²², honore pariter et communione 374⁸, communione pariter et honore 479¹¹, principis pariter ac senatus 684³, miramur pariter et dolemus 151³, uitamus pariter et horremus 538²⁴, paroecia 376⁹ 378¹⁸ 527¹⁷ 529²² 538⁸ 688²³.
- paroecialis*: episcopus 607⁵, sacerdos 537³.
- pars*: quod partium mearum (*s. e. officii mei*) fuit 75²⁸. — = *regio*: in partibus Orientis 19²⁰, in his partibus 33¹, in longinioribus partibus 58¹, in partibus tranquillitatis tuae 88²⁰, istarum partium episcoporum 235¹, in partibus uestris 489²³, de Scythiae partibus 500², in parte (*cod. partes*) Libyae 755², in Orientis parte 769⁴ *et saepius*. — = *res*: de hac parte 60¹⁰ 12, super hac parte 337¹¹ 399²² 406¹⁵ 501¹¹ 502²⁵, in hac parte 338⁴ 376², in qualibet parte 353⁹. — ex omni parte 661², nulla parte (= *nullo modo*) 129¹³, pro magna parte 562²⁸.
- particeps c. datiuo*: seseque proderet his agendis rebus fuisse participem 392⁴, pacem cui nos ipsi participes fuisse monstramur 711²¹. — *ad aliquid*: hominem participem dicit ad deum uerbum 260²⁸.
- participatio* 153¹³ 245²⁷ 277¹⁰ 14 362¹² 364¹⁹ *etc.*
- participatus*: ut hominum milia participatum eius acquirerent 416².
- participiorum nominatiui pro aliis casibus usurpati*: domus... Seueri ex tribunis, diu quidem non communicans (*temere conieci* communicantis) haereticis sed nondum qui

- inuenisset catholicorum communio-
nem 37₁₉; quem conuentus nouos
didicimus comminari, resolui aesti-
mans (*temere scripsi aestimantem*)
quod de se uniuersalis decreuit
auctoritas 131₁₁; *cf. Woelfflin in*
editionis Benedicti indice s. v.
nominatiuus
- participium: quanto mens nostra do-
loris nestri participio fatigetur 669₉
- participior: participari uos cum sacer-
dotis laudibus intimatis 740₇
- particulatim 239₂₀ 240₆
- parturio: *imperfect.* parturibat 688₁₀
- parui = *pauci* 708₈
- paruitas: ut meae paruitatis suscipere
sermonem digneris 114₄, dare ue-
niam meae audaciae paruitatis 115₂,
deus meam respexit paruitatem
652₁₇, per paruitatem nostram 679₂₄,
meae paruitatis 696₃, nostra par-
uitas 710₇, paruitas nostra 744₁₅
- parum est; quin etiam . . . 31₂₁. —
post parum temporis 2₉
- pascha: circa uerni temporis initium
quando pascha celebratur 746₈,
genet. paschae 68₁₁ 69₂₁ 70₂₉ 74₂₉
76₃ 77₂₇ 85₂₁ 235₁₄ 16 445₁₁, pa-
scharum 68₂₄, *accus.* pascha 643₆
674₁₈. — (eo potissimum tempore
quo indulgentia principali tristitia
noxiorum claustra reserantur 85₂₆)
- paschalis: instantis dominicae passi-
onis numerum qui uestris contine-
tur litteris ex repositis apud nos
diei paschalis annalibus recte ha-
bere significamus 638₃; de paschali
die concordare Orientalium cum
apostolica sede sententiam 642₃
- pasco: festinabunt ne diutius mentem
obsidens uelut eorum sensibus
pastus error inuadat 93₁₆
- pasqua: procul a caelestibus pa-
scuis mortifera uenena pellantur
465₂₄
- passibilis 174₂₄ 180₈ *etc.*
- passibilitas dei 218₈
- passim = *temere* 595₁₇
- passio 7₁₁ 12₆ 22₂₇ *etc.*
- pastoralis: admonitio 228₁₇, diligentia
124₆, uigilantia 113₉ 151₇
- pater familias 107₂₄, pater patriae
titulus Anastasii imperatoris 506₂₃,
pater patrum *de papa Romano*
522₁₀ 526₂₃ 528₁₁ 14 17 616₃ 673₂₆
710₂₆. — patres conscripti 69₂₈
- paternitas: uestra paternitas *allocutio*
papae 616₁₅
- patibulum crucis 509₂₅
- patiens ad *aliquid*: ad humanas pro-
lapsiones patiens deus 88₁₀
- patienter 56₁₁ 367₁₃ *etc.*
- patientia *ferre tituli instar usurpatum*:
imitati patientiam nostram (*i. e.*
imperatoris) 71₅
- patior *sequente datiuo cum inf.*: huic
desiderabiliter expetenti nullatenus
perire patiamur 481₄
- patriarcha: Abraham 771₁₈. — patri-
archae *inter episcopos* 340₁₃ 14
653₆, patriarcha *de papa Romano*
322₆ 338₂₁ 344₁₀ 499₁₂ 610₁₆ 710₂₇,
de episcopo Constantinopolitano
324₃₀ 652₁₈ 711₂₄ 27 712₂₂ 713₁
- patriarchalis: utrique patriarchalibus
sedibus 709₁
- patricius *v. indicem personarum s. v.*
Agapitus, Domnicus, Festus, La-
tinus, Symmachus. — illustris uir
. . . patricius 129₂₀, ex consule at-
que (ac) patricius 348₄ 356₂₀, il-
lustris uir atque magnificus patri-
cius 693₂₆, uir magnificus patricius
694₃
- patronus: domine semper illustris et
cuncta magnifice meritoque sub-

- limis ac praecelse patrone 75₂ *eiusdemque formulae dativus* 74₂₁ 78₁₅, domine semper illustrissime et sacratissime magnifice meritoque sublimis ac praecelse patrone 79, paululum territus 13₂₅, post paululum 405₁
- paupertas = *homines pauperes*: omnem paupertatem ecclesiasticam huiusmodi per pestiferos homines consumentes 567₄
- peccator 283₇, coniugi peccatori 423₁
- peccatum originale 109₃₀ 110₉, peccata originaria 363₁₅
- pedisequus: graue fuit Lazaro et Heroti litterarum suarum pedisequos esse 107₆
- pendeo: iudicio pendente 77₁₉. — non decet episcopalem auctoritatem ad leuium susurronum scripta pendere 104₂₅, cum pendere nos ad effectum legationis iusseritis 559₁₄, in hoc solo omnis pendet intentio 649₅
- penetrare: quae de eiusmodi negotio in penetralibus (*i. e. archiuis*) patrum constituta posuerunt, libenter aperimus 331₇
- peniculus: nobilis arte pingendi cum equum peniculo uellet explicare 700₁
- pentateuchum tantuminodo, id est quinque libros Moysi, detulit eis ueteris testamenti 770₂₃
- per: *pro ablatiuo*: amplius per suam rabiem grassati sunt 10₁₃, ne per uestri ignorantiam diu fundatur sanguis Christianorum 43₃, *passim*. — per id quod = *propterea quod* 410₂₈. — *sensu distributiuo*: primum quidem per singulos in euerisionem catholicae fidei contendunt 10₁₀, non iam contenti ire per singulos 10₁₅. — = *ad*: dirigat tecum personas per singulos episcopos 533₁₁; a me digressus est per *Alypium* transiturus (*i. e. ut ad Alypium transiret*) 112₉
- perambulo = *pergo*: si non uultis facere, uenimus, salutauimus uos, perambulamus 689₁₃
- perbene 380₁₃
- percello: *aliquem* sententia iusta 4₄
- perclareo: cum apud nos manifesta ratione perclareat *sequente acc. c. inf.* 316₄
- perclaresco: quorum apud nos fides perclaruit 513₉
- percurro *absolute*: percurrere uos oportet ab ipsis apostolis et considerare... 370₃
- percutienti retinnire dignatus es 114₂
- perditio: pro suae perditionis obstatione 369₆; factus es eorum perditio et non uita 200₁₀
- perduro = *maneo* 222₂₆ 483₉ 539₁₉, in *aliqua re* 108₂₃ 304₂₀ 710₂ etc.
- peregrinari potius quam exulari 50₂
- peregrinus: peregrina loca 5₂
- perennitas uestra *compellatio imperatoris* 64₂₉, perennitas tua 89₁
- perflo: cum australes uenti perflauerint 755₅
- periclitor: possessiones ob quas et fides integra periclitata est 43₂₁
- perileucius: rursus alius (*sc. hyacinthus*) perileucius 753₁₂; *achates* lapis est aestimatus esse perileucius 754₁₉
- periurium 1₁₈ 152₆, periuria 10₅₁₈ 373₂₁
- peiuro 2_{10 16}
- periurus: periuri 2_{22 25}
- perlator: profecto earum (*litterarum*) perlatores 112₄, perlator huius (*epistolae*) 112₉, oportunitate perla-

- toris fidissimi 144₆, per ipsum perlatorem 669₂₁
- permano: Gangem qui permanat uniuersam terram Euilat 748₂
- permitto *sequente acc. c. inf.* 43₂₃, 130₂, 194₁₃, 227₂₂, 285₂₂ etc. — permittor *c. inf.*: est repulsus nec permissus quod cogitabat implere 62₂₅, Timotheum Constantinopolim uenire permissum 119₁₁, ut Timotheus ad fidelium domorum limina non permetteretur accedere 131₁₀, siquidem ab illa nemo sit appellare permissus 378₁₃, nec permittuntur (*litterae*) recenseri 442₇, nec quisquam permittendus est intrare 465₂₁, quod si permittitur fieri 676₃
- peroro contra *aliquid* 21₂₀, in *aliquem* 13₁, perorans hoc ipsum per gentiles scolasticos fauentibus sibi iudicibus 30₆
- perpensum habere iudicium 72₁₇
- perpetratum: tanti sibi conscia perpetrati 86₂₁
- perpetuae 654₃, 14
- perpetuum: in perpetuum 7₂₆, 44₁₉, 63₁₅, 68₁₈, 477₁₅, 655₁₅, in perpetuo 659₂₂
- perpetuo: hodie et ut spero perpetuo 91₂
- perpetuus Augustus in *imperatorum titulis v. indicem personarum s. v.* Iustinianus Iustinus Maximus
- perquisitio: qui mittuntur ad istorum lapidum perquisitionem 753₂₃
- perrumpo: ad basilicam Iuli perrumpit 2₂₇
- perscrutatis ante rebus loquenda depromerent 453₂₆
- persecutor 13₃₂, 391₁₈
- persentio: quantum in eorum frequenti postulatione persensimus 695₂₈
- perseuerantes eorum communioni et participationi 609₁₁
- persisto: pro fidei integritate persistit 13₉
- persona: personam criminatoris assumere 58₁₈, ut successor praesulum sedis apostolicae ex persona cunctorum Italiae sacerdotum cuncta constituat 159₃, hanc chartulam quae ex persona ecclesiae uobis Alexandrinae oblata est 478₃, quaedam retulit ex persona eiusdem antistitis fuisse narrata 470₁₃. — persona *alicuius* = *aliquis*: de persona sancti Iohannis 85₃, circa memoratorum personas 53₃, <de> persona talium 100₂₄. — persona = *homo* 5₁₅ sq. 118₃, 150₁₆ etc. — solam filii personam 166₂₀, duas naturas inconfusas unam autem personam 228₇, et *sacpius de personis trinitatis et Christi*
- personalis: arrogantia 664₈, odium 662₂₄
- personaliter: nullum personaliter uindicamus 517₂₄
- persono: cum Salomonis ista uox personet 487₁₆
- perspicuus: debuit ordinari qui et in uita esset perspicuus 34₃
- persuadeo: uiridius est quod Ursini inussit amentia quam quod serenitas nostra mitibus persuasit edictis 55₃
- persuasio = *superstitio*: Castorum uana persuasio 459₁₆. — *sensu actiuo*: 56₃, 69₃, 146₁₇, 412₁₈, persuasiones 148₃, 701₁₉
- persuasum quorundam 45₂₀
- pertimesco *c. inf. passiu* 54₂₀
- pertineo: nisi hoc tamen genere discernemus eos ad ueniam pertinere quod . . . 61₂
- pertingo: usque ad fundamenta bla-

- sphemiorum dei pertingitis filium 166₂₃
 pertranseo: originale peccatum quod in omnes homines pertransiit (cf. *Vulg. Rom. 5, 12*) 109₃₁. — hanc quoque (sc. *fortitudinem Christi diuinitatis*) pertransiens (καταπαύων) uenisti ad sanctum spiritum 190₁₃
 perturbatorem totius Orientis ecclesiae 158₁₃
 peruado: episcopatum contentionis ambitu 59₃, ecclesiam 125₁₂ 351₁₇, regiam urbem substantiamque 259₉. — male utens specie peruasi honoris et nominis 123₂₁.
 peruagatio 332₁₆
 peruasio: effusionem pii sanguinis ad crimen peruasionis adiecit 489₁
 peruasor 137₂₈ 447₇, ecclesiae 123₉ 133₁₄ 141₁₀ 161₄ etc., sedis 145₁₄
 *peruenerabilis: scietis peruenerabiles (cod. per uenerabiles) 668₉
 peruenit (i. e. *nuntiatur*) ad aliquem 672₁₄ 24, *sequente acc. c. inf.* 739₁₇, *sequente* quod 292₇
 peruigilo: spiritu boni rectoris peruigila ut... 98₁₄
 perurgente populo 75₁₄, plebem fustibus et caede uaria perurgere 3₇
 pestis *de homine*: tranquillitatem catholicae serenitatis innubillant duae pestes (i. e. *Herodes et Lazarus*) 107₁₆
 petitorium 475₉ 476₁₆ 17 19 21 477₁₂ 14
 peto *sequente acc. c. inf.* 234₃ 325₇. — petimus sanctitatem uestram ut... 347₂₀. — petimus clementiam uestram piissimi imperatores *absolute initio petitoris* 63₁₃ (cf. obsecro)
 petra 505₈ 549₈ 557₂₇ 624₂₈ 704₃ 711₂₅ 747₁₁ 755₈ 10 *plur.* petrae 753₂₇. — = *gemma* 752₂₀
 phalanx: Iudas et illa fratrum fidelium falanx 576₆
 phantasia 260₁₇ 28 471₂₉, num fantasmiam asseris passionis dispensationem? ergo secundum Manichaeos fantasia est nostra salus 190₂₀, fantasmiam introducens quomodo Manes 687₁₄. — delectantur phantasiae id est speculationes huic (sc. *iaspidi lapidi*) insidere sicut asserunt qui fabulosa commemorant 751₉, phantasiis dicitur esse remedium 751₂₀, phantasias pellere dicitur 754₁₆
 phantasma: neque ut phantasma apparens (*Christus*) 226₁₉, (*Christum*)... fantasma esse 228₂. — fantasmata somniorum 409₉
 fantasticae uoluptatis imaginatione 408₂₈
 philosophus: inani studio philosophorum solus disputationibus litigantes 42₄
 physiologus: a physiologis id est naturarum scrutatoribus 752₅
 piaculum (= *crimen*) neglectae sanctionis incurres 57₁₆
 pie 11₁₁ 27₂₅ 40₁₀ etc., piissime 11₂₅ 30₂₆
 pietas uestra *imperatoris compellatio* 60₁₀ 12 61₂₉ 63₂ 6 10 64₂₇ 66₂₅ 80₂₅ etc., uestra pietas 126₁₁ 147₃ 236₂₃ 309₁₉ etc., pietas nostra 68₁ 84₄ et (*Galla Placidia*) 73₁, nostra pietas 587₂₇, pietas tua 126₁₈ 127₁₅ 129₁ 138₁₄, pietas eius 131₂₁ 144₃ 150₁ 12 etc., pietas ipsius 182₅, pietas sua 520₁, suae pietatis ordinatione 143₁₆, mariti uestri pietas 604₄
 pigendus mansuetudinis nostrae pudor est instaurare praeceptum 55₃
 piger ab aliqua re: nec uos reddat a proposito pigriores 736₆

pigre: quorum confessioni pigrius adhibetur fides 101₂₀
 pinarius: artis pinariae scientissimus (πιναρροτόν, cf. *Salmas. ad Solin. p. 142 a D*) 747₁₄
 pinguedo: sardonix sciens attenuare pinguedines 746₃
 pius: piissimus 48₁₄ 98₁₉ 141₁₃ 145₁₃ etc., piissimi imperatores 5₇ 9₂₃ 25₂₁ etc.
 placatio diuina 481₂
 placens: ut sit placens supernae maiestati ecclesiarum unitas 540₂
 placitus: si negetur honor moribus placitis 740₆. — quae dudum bene placita sunt 737₁₉. — deo placitus 123₈ 134₂₅ 234₉ 353₂₁ 622₈ 665₄ 724₁₁ 738₈, placitus deo 343₃ 543₇, per ordinem sibi placitum (*deus*) ad perfectionem ducebat ipsum 240₃, ut eius sanctitas quae sibi fuerint placita manifestare dignetur 473₅
 placo: placata miscere 50₁₃
 plaga: diuina plaga admonitus 34₂₂, plagae quibus orbis Romanus quatitur et arguetur 40₂₄, singula quaeque plagarum 41₁, iniectas plagas minime sustinentes 566₂₁
 plantum sufficienter effundere (κλαυθρὸν δοῦναι ἐπαξίως) 168₂
 plantatio: uinea plantationis dominicae 122₇
 planto: perfecta sunt omnia quibus potest in uinea domini plantandus institui 131₁₇
 plasmatio: a prima statim plasmatione 239₁₉
 plasmio 238₃ 4 15 17 33 38 239₁₁ 240₅
 plebeia multitudo 27₂₆, plebeia seditio 61₁₆
 plebs: = *populus Romanus* 3₁₉ 4₆ 4₁₆ etc. — plebs sancta 2₁₉ 4₁₀

27₁₀ 29₄ etc., plebs fidelis 3₉ et *similia*. — *plur.* plebes haereticorum ad fidem impiam roboratae sunt 25₇, relictis sine causa plebibus suis 330₂
 plectibilis: in ipsis blasphemis tuis quibus es iure plectibilis 456₁₃
 plecto = *punio* 351₂₅ 368₁₃ 375₁₄ 381₆ 3
 plenitudo: fidei 604₁₈, gaudiorum 597₂₉, bonorum operum 118₁₆, boni propositi 602₉, responsi 717₈, salutis aeternae 367₄. — licet laetitiae ipsius numquam sui defuerit plenitudo 142₄
 plenus *aliqua re* 7₂₅ 92₄ 551₂₀ 559₅, de *aliqua re* 355₁. — in plenum *aduerbialiter* 649₁₈ 702₁₇
pluralis abstractorum saepissime usurpatus, v. exempli causa s. v. aduersitates, impietates, infidelitates, nouitates, oportunitates, potentiae, praedicationes, praesumptiones, praeparationes, profanitates, professiones, prolapsiones, prosperitates, protestationes, reprehensiones, descriptiones, suasiones, subreptiones uanitates. — *pluralis uerbi κατὰ σύνθεσιν ad singularem nominis respiciens*: tantus episcoporum numerus cateruatim dederunt manus impietati 13₂₈, populo praedixerat ne... procederent 27₅, plebs sancta... magis eos execrabantur 27₁₁. — *plurali maiestatis in epistulis suis imperatores et papae utuntur passim; in allocutionibus*: sanctissimi 523₂₇, domini sanctissimi 593₁₅, sanctissimi et beatissimi patres 497₂₈, domini sancti beati apostolici patres 618₄, peruenerabiles 668₉
 plus: = *magis* 11₁₃ 15₁₃ 102₂₂ 262₂ 267₁₀ 325₃ etc. — nouimus potius

- plus illos sibi magis praestare quam... 352₃. — subscribentibus plus minus septuaginta presbyteris 64₉
- poenali morte praeuenitur 17₂₈, ad causam poenalem perducere 475₁₇
- pono: quanto intentius ad res diuinas studium curamque posuerunt 33₁₃. — positus = *situs*, 'befindlich': 593₃ 607₉ 672₁₇ 19 677₂₆ 685₁₇ 732₃ 741₄, in extra saeptum fidei nostrae positus 106₁₉, uelut coram posito Pelagio 95₁₈, hi qui in unum positi erant episcopi 81₂₅, licet essent corpore discreti tamen spiritu in unum positi 20₁₂
- pontifex = *episcopus* 2₁ 3₄ 153₁₃ 184₂₁ etc., Romanus 202₁₈ 716₄, apostolicae sedis 657₂₇, urbis Romae 715₆, regiae ciuitatis 370₂, secundae sedis 375₂₁
- pontificatus *papae* 333, 646₉ 660₉. — *papae allocutio*: noster pontificatus 616₂₂, reuerendam uestri pontificatus beatitudinem 615₄
- pontificium: inter pontificii sollemnia uerba 24₁₂, ita coepit exercere pontificium 34₁₁. — *allocutio papae*: deprecamur pontificium uestrum ut- 657₂₂
- populares = *Bevölkerung* 70₁₃
- populator 384₁₇, humanae salutis 125₂₀
- populus = *incolae urbis alicuius* 2₄ 4₁₈ 50₁₆ etc., populus Romanus 1₁₆ 2₈ 47₂₇, populus urbis aeternae 47₂₆, fidelis populus 3₁₇, dei populus 4₂, populus dei 117₁₄, Christianorum populus 50₁₀ 25; *plur.* populi = *homines* 4₁₄ 15₂₁ 69₂₂ 75₆ 76₄ 81₁₁ 89₅, fideles populi 321₂₈ 325₁₅. — (*opp.* senatus): notatus a senatu uel populo 2₉, tam populo quam senatui 47₇, principis edictum ad populum 70₁₃, et ordo amplissimus et Romanus populus 81₂, et magnificentissimo ordini et populo Christiano 47₆
- porrectas in longum possessiones 43₂₀
- portio: nec infideli portio cum fidei (cf. *Cor. II 6, 15*) 135₄
- portitor 224₁₉ 353₃₁ 618₂₀ 644₂₃ 648₆ 692₄ 694₂ (cf. s. v. *ellipsis*)
- posco *sequente acc. c. inf.* 604₁₅
- nostrum poposcistis dari debere responsum 235₁₈, quem Simplicium poposcerat longinquo exilio relegandum 157₁
- possessio = *praedium*: seruus est Ariminensis possessionis Ualerii 114₁₈, porrectas in longum possessiones 43₂₀, suauiora habuerunt propria domicilia et possessiones quam... 11₁₈, possessiones ecclesiarum 20₂ 23₁₄ 42₁₂, ecclesiarum perniciosissimis possessionibus oblectantur 11₁₀
- possessores prouinciae Syriae 703₂₇
- possibilis: *alicui* 402₇ 485₁₄ 15, *ipse* qui est possibile dominus 52₁₈. — si est possibile 648₂₃ 649₃, si possibile est 680₆. — non erat ei possibile aliquid discernere 282₁₂; possibile est *sequente infinitiue* 262₁₃, *sequente acc. c. inf.* 176₅ 269₁₃ 285₁₃, *sequente* ut 718₇ 773₁₅
- possibilitas: facultatis humanae 401₂₈, humana 485₇, naturae 95₂₃. — ut possibilitatis uestrae meritum quantitas ostenderet praestitorum 334₁₄
- possum: *partic.* potens: carne non potente (ὁ δύναμιν) hanc uocem suscipere 238₁₂. — potest = *fieri potest*: ut qua potest ratione consistas 153₂₀
- posterus: ut inceptis posteriora

- spondeant 52₂. — in posterum 48₂₁
 87₇ 611₁₅ 635₁₁ 656₂₁; ne quis falli
 posset in posteris 7₁₈
 posthac 57₉ 149₉ 293₁₅ 371₂ 635₁₁
 postquam *c. indicatio plusquamperf.*
 399₁₃, *c. coniunct. imperf.* 66₂₇
 postulatio *sensu iuridico*: deposita
 postulatione 27₂₅
 postulo: postulo misericordiam diui-
 nitatis, ut... 333₅; *sequente acc.*
c. inf. 61₄ 408₁₂ 587₂₂ 606₁₃. —
sensu iuridico: ad legitimum iu-
 dicium postulatus adesse contem-
 psit 376₁₈
 potationem habuerit in aceti loco et
 escam in fellis 260₆
 potens: in substantia quam restau-
 randam potenti benignitate susce-
 perat 415₁₀
 potenter: exaltantes semet ipsos po-
 tenter humiliat 136₇, parentes ge-
 neris humani potenter arte diuina
 compacti 359₂₅
 potentia: eloqui potentias domini
 uix lingua sufficit 136₇, potentias
 inspectionis eorum (*lapidum*) bre-
 uiter adnotantes 756₁₁
 potestas = *magistratus*: exhiberi
 facit per publicam potestatem Gre-
 gorium 15₁₅, magnifica potestas
 praefectorum 643₁₇, eadem pote-
 states 34₁₈, omnibus illic potesta-
 tibus 132₆, egredi constrictus per
 omnes potestates 78₂₀, uexat per
 publicas potestates 34₁₈, neque re-
 ges neque potestates neque prin-
 cipes 212₇, tam principales quam
 iudiciarias potestates 556₁₄. — *ferē*
tituli instar: patricio Festo et
 episcopis cum eius potestate (*i. e.*
cum eo) directis 468₁₉
 potior: ne uel uisionis solatio poti-
 retur 17₂₉
 potius: non iam consulendi erant
 potius sed notandi 387₁₅. — *cf.*
plus
 poto *sensu factitio*: quia nec uere
 aceto potatus sit 260₄
 prae *c. accusat.*: prae ceteras pro-
 uincias 114₇
 praecaneo: ut exemplo poenae eius
 ceteri perterriti praecauerent 9₁₁;
 malum praecauerat 412₁₆; praeca-
 uemus ne- 438₈, sollicitē praeca-
 uendum ne- 485₆
 praecellentissimo... papae 558₂₀, ad
 praecellentissimam Augustam 669₁₆
 praecello: initium fidei in remissione
 peccatorum praecellit 564₁₉
 praecelsus: ad praecelsum regem
 Theodoricum 658₂₇. — praecelsa
 magnitudo tua *v.* magnitudo. —
 praecelsa sublimitas tua *v.* sublimi-
 tas. — praecelsus patronus *v.* pa-
 tronus
 praeceptio 73₁₂ 74₃; *imperatoris* 50₁₅,
 caelestis 66₁₉, piissima 141₁₄
 praecessor 108₂₁ 128₄ 131₁₃ 132₁₄ *etc.*
 praecido: aiunt eum (*amethystum*)
 praecidere tempestates et pluuias
 755₄
 praecipio: *sequente acc. c. inf.* 56₂₁
 57₁₃ 61₁₆ 66₂₄ 82₂₁ *etc.*, cum lex
 idola nullatenus adoranda prae-
 cipiat 771₂₇, ea damnanda prae-
 ceperit 109₂₅. — *sequente inf.*
actiui: unum ex angelica sede
 uestra praecipite destinare 224₂₅,
 praecipiat pietas uestra nobis dare
 secretum 519₁₃, *et similia* 644₂₄
 680₄ 747₇. — praecipior *c. inf. pass.*:
 pontificatus officium praeceptum
 est ordinari 758₉, appellationes
 quae praeceptae sunt annotari
 758₂₃
 praecipitanter 453₂₂

- praecipitium: mirum quoddam praecipitium festinationis exarsit 87₂₃, in quod praecipitium barathrumque mergantur 381₂₂
 praecipito: non praecipitarent omnino sententiam sed perscrutatis ante rebus loquenda depromerent 458₂₈
 praecipuum gratiae 249₁₇, adoptionis 254₃; praecipuum ipsi praeter ceteros homines non aliquo puro honore ex deo peruenit 260₉
 praecognosco: quantum famae mobilitate praecognitum est 156₉
 praeco: ecclesia in qua praecondita est remissio peccatorum 403₁₀
 praecordia: Leonis prolata de ipsis apostolorum praecordiis instituta 578₂₂
 praedestinatio 595₂₃, 625₁₈, 788₁₈
 praedestino: pro Iohanne praedestinaui me periculis 667₂₇
 praedicabilis 617_{3 12}
 praedicatio: tuarum te praedicationum bene memorem commonemus 97₃
 praedicator: qui per competentes praedicatores se optat corrigi 511₃
 praedico: contra haeresim 25₁₀
 praeesisto: 172_{15 16 18}
 praefectura: Aginatus cl. u. uicariae praefecturae 50₁₂, habes et urbanae auxilium praefecturae 51₇, cum detulerimus tuis meritis praefecturam 51₂₃
 praefectus annonae 3₃. — ab illustribus uiris praefectis praetorio Galliae atque Italiae 57₂₂. — praefecto praetorio Thessalonicensi 601₄. — in iudicio praefectorum 643₁₂, magnifica potestas praefectorum 643₁₇. — praefectus urb. 59₅, urbi 68₁₄, urbis 46₂₅, 78₁₃, p. u. 49_{3 20}, 50_{3 51 15}, 52₁₀, 61₂₈, 65₈, 66₁₇, 74₁₉, 76_{11 22}, 79₂₇, 80₂₃
 praefero: episcopi aduersus fideles haeretici prius imperatoris decreta praeferebant 22₁, ueluti benignissimae mentis indicia praeferentes 42₁₅, studium pacis quod per scripta praefertis 505₁₉, quod praefertur nomine non ostenditur actione 547₁₃, ore potius praeferrunt pacis uota quam pectore 561₁₈, monachos praeferebant specie non ueritate 697₂₁. — eatenus futurae basilicae diriget formam quatenus se planities extructioni amica praetulerit 47₁₂. — — *aestimo, laudo, ueneror* (cf. *Petschenigi ad Cassianum indicem*): sinceritas tua iussionis nostrae serie debita ueneratione praelata urbium primores conueniat quatenus- 54₃, praeferrimus sincerissimam concilii uestri caritatem 331₂, domino... apostolica sede intima ueneratione praeferrendo... patri patrum 673₂₅, domino... in Christi gratia praeferrendo papae 695₅. — tam diuturnum esse conflictum ut inter tot sacerdotes nondum potuerit apostolica praeeptione firmata uita praeferreri 74₃
 praefestino: hoc feruore fidei praefestinatum esse promptissimum est 100₁₆
 praefiguro: id ipsum praefigurabat et Helias 744₁₀
 praefinitio 239₂₉
 praeformatio: operationis futurorum 251₂₀, futurorum 252₁₀
 praeformo 254₁₁
 praeiudicium 65₂₀, 67₂₇, 148₁₆, 150_{3 353}, 695₂₇, 699₁₁
 praeiudico: in Arrio impia secta eius punita praeiudicat et de sectatoribus eius, quod eadem illos poena maneat 14₂₅; numquid hoc potest

- euangelicis praeiudicare doctrinis? 21₂; de similibus praeiudicatum est nihil illis prodesse quod- 24₁₉; praeiudicatis animis 378₁₂
- praelibo**: non grauat praelibare dicendo- 665₂₀
- praeloquor**: salutationis honorificentiam praeloquentes 684₁₀
- praemoneo**: ipse praemonitus etiam populo praedixerat ne- 27₃
- praenoto**: dogmata sub Theodori perhibentur nomine praenotata 286₂₄, quaecumque dicta cuinslibet sint nomine praenotata 292₂₉
- praeoptabilius** esse putetur so- luere se cum mortuis quam inhaerere cum uiuis 736₁₁
- praeordino**: sequi praeeordinatos sanctos patres 162₇
- praepositiones a substantiis pendentes**: istum unitate ad se ipsum dignatus est 245₂₀, paulatim ad meliora profectibus 248₅, ad deum uerbum coniunctione 249₁₈, per coniunctionem ad deum 249₂₃, in tempore ascensus ad caelos 250₅, in coniunctione ad eum 254₃, per unitatem ad deum 260₂₁, post in caelos ascensum 260₂₂, per certamina ad diabolum 261₉, ad diuinam naturam coniunctionem 270₁₈, nobis ad eum donauit communionem 272₁₀, unitate ad ipsum 277₉, in illo glorioso de caelis aduentu 473₁₈, de sua provincia episcopos accusant 678₄, reditum apud nos caritatis uestrae 694₁₀. — **praepositiones in enuntiatis relatiuis omissae**: de illa quoque parte qua dilectio tua postulat cogitamus 537₆, de capitulis quibus dubietas uertebatur 743₈, de sermone quo uertitur controuersia 659₁₈, cum caritate dei qua nos decebat 707₂₀, cum pacifica qua uos decet gubernatione 708₂₈. — **praepositionum usus inusitator**: *x.* de *c. accus.*, cum *c. accus.*, in *c. ablat.* (*pro accus.*), prae *c. acc.*
- praepostere**: Gad qui est ancillae secundae filius praepostere positus 768₄
- praepostero**: nisi quod (*Ioseph*) tantummodo necessitate praeposteratus sit, ut cum undecimus habeatur hic numeretur duodecimus 765₃
- praepropere** 898₃
- praerogatiua** 387₁₆ 388₁₂ 404₂₄ 510₁₈ 670₂ 696₁₂
- praerogo**: mos est Romanae ecclesiae sacerdoti formam fidei suae ad sanctas ecclesias praerogare 225₂₀
- praescientia** 281₃₇
- praesens**: in praesenti *de tempore* 10₆ 67₁₆ 107₁ 322₁₇ 353₂ etc., in praesenti 298₃ 299₁₆. — in praesenti *de eo qui praesens adest, praesens aliquid facit, 'in eigner Person'*: cum in praesenti Caelestium habueritis 100₁₆, reuertentes in praesenti supplices 485₃. — ad praesens 664₁₈ 688₇
- praesento**: praesentati imperatori 514₁₁, principi praesentati 683₂₀, necdum praesentati 519₈, est consuetudo per episcopum Constantinopolitanum omnes imperatori episcopos praesentari 519₃, cui (*sc. principi*) praesentati litteras offerte 605₂₄, principis praesentari uestigiis 642₆, principis praesentatur aspectibus 619₁₀, si ipsos uestris obtutibus praesentauerit 707₂₅
- praestitum**: pro multiplicibus praestitis clementiae uestrae 353₁₆
- praesto**: ut desideris nostris et benedictioni quam cupimus te praestare

- digneris 72₁₃, ut duplex beneficium tributurus... <te> praestare digneris 73₂₀
- praestringo: non quidem uniuersa plene expediens sed tamen pro tempore certa praestringens 540₁₈
- praesul: animo praesule (praesulet *cod.*) et in excubiis constituto semper opus est ne- 105₉
- praesulatus apostolicae sedis 668₄
- praesumo = *audeo, tempto, usurpo, confido*: praesumo *aliquid* 61₁₁ 19 72₁ 77₂₉ 231₂₈ 378₁₆ 492₁₅ 509₅, ne quicquam praesumeretur <in> id quod nostra sententia ordinauerat 82₁, sed esto, sibi de catholicis quaestionibus amplius aliquid principalis cura praesumpserit 86₁₃. — de *aliqua re*: de superna primitus misericordia, deinceps de conscientia clementissimi principis praesumentes 604₂₅. — *sequente infin.* 2₁₁ 162₁₄ 194₅ 216₁₄ 233₂₃ 310₁₇, *sequente accus. c. infin.* (= *confido*) 51₂₃ 412₁₈ 414₄, praesume tibi annorum augenda curricula 735₁₄
- praesumpto: nos a uobis praesumpto quaerimus tamquam debitum quod meritis uestris nouimus esse profuturum 647₁₇
- praesumptio 61₁₃ 77₁₃ 79₂₉ 128₅ 316₅ 365₄ *etc.*, praesumptionum suarum perdere facultatem 397₁₅
- praesumptor 584₆
- praesuscepit 740₁
- praetaxatio: ut sumptuum omnium iuxta pretia rerum praetaxatio ordinetur 47₁₈
- praetendo: custodiis ubique praetentis 396₁₄
- praeter = *sine*: etiam praeter scriptum aliqua requirere 316₁₂. — praeter quod = *praeterquam quod* 383₂₂
- praetereo = *euado, effugio*: qui possit praeterire fallaciam quae i deum fidei impetum fecit 105₁₇
- praeterquam (= *praeterquam quod*) praeterquam (praeterquam quod *Vulg. Gal. 1, 8*) euangelizauimus uobis 21₈, aliud praeterquam accipimus (cf. *Gal. 1, 8*) 128₇
- praetor: proconsulibus consulibus praetoribus tribunis plebis 506₂₃
- *praetorianus: uicario magistri militum praetorianorum (*cod. praeter*) 643₁₂
- praetorium: praefectus praetorio v. praefectus
- praeualleo: cui portas inferi numquam praeualiturus esse promisit 127₂₅. — *sequente infin.*: hirundo non praeualet cum hieme consistere 206₁₂
- praeuaricatio *sensu ecclesiastico* 14₁₁ 19 23 15₁₁ 23 16₂₇ 17₂₀ 18₂₂ 28 19₃ 26₂₈ 27₁₇ 33₂₃ *etc.*, sacrae fidei 17₂₂. — *plur.* praeuaricationes 422₂₄ 427₃
- praeuaricator 12₂₈ 29 14₇ 29 15₈ 18₇ 24 25 19₂ 23₁₇ 25₁₈ *etc.*, fidei 14₂₇ 18₂₁ 19₅ 21₂₃, mandatae sibi legationis 156₁₇, eius (*sc. synodi*) 383₁₉
- praeuaricor: *absolute* 222₁₉ 432₂₅, fidem 14₃₂, in fidem 15₆
- prasinus lapis 747₂₆ 748₉ 12 750₁₆, prasini (*genit.*) lapis (*nominat.*) 757₃₀, smaragdus qui et prasinus 747₁, smaragdum dicere prasinum 752₁₁
- presbyter *passim*. — qui non possum dignus uocari presbyter dei 44₂₃
- presbyterium: in loco presbyterii 29₂₄; ad presbyterii gradum conscendisse 91₄
- presse: eum (*errorem*) pressius quidem ac timidius sed tamen insurrare non cessant 113₁₀

pressiore locutione (*Aussprache*) 752₃
 primas: primitias spiritus habentes
 quasi primates gratiae dei 419₁. —
 primates regionum *Romae* 69₄ 77₂₃
 primatus apostolicae sedis 660₄
 primiscrinus *praefecti urbis* 62₁₁ 78₁
 primogenitus: Christum unigenitum
 a patre et primogenitum ex mor-
 tuis 226₁₀
 primordialis: concupiscentiae primor-
 dialis excessus 433₁₄
 primordialiter 418₂₇
 primordium: nuntiata tuae primordia
 dignitatis 664₃. — domino quidem
 in se accipiente primordia (τὰ
 πρώτα) psalmi, in quibus factorem
 eum dicit esse creaturae, apostolo
 autem secunda (τὰ δεύτερα) quae
 de homine sunt in Iesu accipiente
 255₄
 primores: urbium atque regionum
 primores atque incolae 54₅
 princeps = *imperator Romanus pas-*
sim; ad principem Orientis Ar-
 cadium 85₂
 principalis: clementia principalis 82₂₀,
 indulgentia principalis 85₂₅, prin-
 cipalis cura 86₁₃; ad memoriae
 principalis Anastasium 716₁. —
 unus principalis patriae suae 27₁₅,
 principales *ciuitatis* 27₁₃
 principalitas: quod sedis apostolicae
 principalitas perscripsit 333₁₇. —
 uestra principalitas *allocutio im-*
 peratoris 44₃
 principaliter = *praecipue* 357₉
 principatus sedis apostolicae 661₂₈.
 — uester principatus *allocutio im-*
 peratoris 598₁
 prior: = *decessor* 214₂₂ 331₂₄ 449₁₃
 737₇. — priores regionum 69₁₀
 priuatio *alicuius rei* 413₃ 670₁₂
 priuatus: priuatae gratiae imperialia

praecepta condonant 56₉, per quo-
 rundam priuatas domos 126₆. —
 exequar in eum quasi in priuatum
 quod fieri desideras 16₁₆
 pro: *causali sensu*: me tacere non
 conuenit pro debito famulatu 59₃,
 pro competenti sollicitudine uestram
 maiestatem credidi consulendam
 60₁₈, pro constantia suae integri-
 tatis reppulit accusationes Damasi
 30₂₀, pro apostolica fide pro doc-
 trina euangelica pro conuersatione
 caelesti apud cunctos uenerabilis
 est 34₇, ut nihil indispositum pro
 festinatione uestri reditus relin-
 quatis 632₂₂, legationis moram pro
 infirmitate eius qui dirigendus fu-
 erat excusando 660₁₅. — pro eorum
 desideriis 19₂₃, pro nutu prioris
 imperatoris 21₂₈, pro terreni im-
 peratoris arbitrio 20₂₈, pro arbitrio
 hominum 32₂₀. — pro his (i. e.
prae his, ante hos) praecipuam
 unctionem meruisti 266₁₀
 probatio: ad inuidiam sine rei pro-
 batione 6₂₃
 procedo *sensu ecclesiastico*: coeperunt
 in basilica Iuli procedere 2₂₁, coepit
 Damasus plebem quae sibi nolebat
 procedere fustibus perurguere 3₇,
 populo praedixerat ne illo die pro-
 cederent 27₅, Bonifatium ordinan-
 dum esse duxerunt atque cum eo
 ad s. apostoli Petri basilicam pro-
 cesserunt 60₉, qui conuentione con-
 tempta processit 62₁₄, in ecclesia
 processimus 621₁
 procella *de homine*: qui sint isti tur-
 bines ecclesiae uel procellae 104₂
 procures *Romani* 2₁₂ 66₂₁ 75₃ 79₈.
 — *Constantinopolitani*: gloriosis-
 simis ad nos proceribus destinatis
 235₂₃, amplissimorum procerum

- sacri nostri palatii 586₈, gloriosissimorum communis rei publicae procerum 712₉
- processio: (*populus*) se ab eius (*Felicis episcopi*) processione suspendit 2₃, ut se a processione abstineret 62₁₃
- procliuis: quo circa memoratorum personas procluior statutis executio deferatur 58₉
- proconsulibus consulibus praetoribus tribunis plebis 506₂₁, a proconsulibus vel uicariis <accitus> ad urbem Romam sub prosecutione perueniat 57₂₃, proconsul Africae 81₂₀ (22) (82₁₈)
- procul omni dissensione summoti 91₁₄, remota procul ea bestia 122₆, tumultibus procul longeque summotis 50₁₉; procul a regno discedant 129₁, procul positos adlicere 568₁
- prodecessor 127₈, 182₇, 184₁, 188₇, 231₂₀ etc.
- prodigiosae superstitiones 454₁₇
- profanitas 140₁₈, 458₂₀, 460₉, in has blasphemiae profanitates incurrit 454₁₈
- professio: sub ementita pia fidei professione 6₂₁, sub ementita catholici nominis professione 41₁₂, sub his diuinis professionibus fidem suam Christo consecrauerunt 9₂₄, *similia*. — qui primam professionem non fecerunt, in hac secunda professione aut suscripserunt aut seorsum eandem fecerunt 234₁₈
- profiteor: testimonii dictionem in accusationem episcopi profiteri 58₉. — professae fidei sinceritas 44₁₇, in causa professae ueritatis 44₁₈
- profunde: quiddam profundius micans 754₂₇
- progenies: ut filii eiusdem regis quarta progenis sederent in throno Israel 26₈
- prohibeo: Bonifatium interdicta contestim urbe prohiberi 61₁₄
- proicio: *aliquem* de urbe 2₁₃
- prolapsio: ad humanas prolapsiones patiens deus 88₁₀
- prolatore symboli 287₁₈
- prolixitas: epistolae 225₁₀, temporis 682₂₃
- promereo *aliquid* 114₁, *aliquem* 655₉. — promereor *aliquid* 48₂₄
- promissio: terra promissionis 767₁₂ 30
- promittit sancta clementia uindicare et iactare Dorotheum 690₈. — ut non ea facienda idem promitteret 391₈. — quod promittitur esse complendum 410₁₃
- promotionem caritatis tuae cognouimus 789₇
- promoueo *reflexine*: ut nostra actio laborans pro catholicae fidei stabilitate promoueat (= *proficiat*) 568₂₉
- promulgo: constitutiones imperatorum contra haereticos promulgatae 30₁₃
- pronomini personalis genitiuus pro pronomine possessiuo*: per uestri ignorantiam 43₁₃, sine iniuria sui 67₂₃, in sui defensionem 98₁₀, in honorem uestri 708₁₄, pro moderatione sui 597₂₀, pro qualitate sui 695₂₇, in gloriam sui 707₁₁, usque ad sui exitum 482₂, pro immanitate sui recentissimus dolor 596₂₉, licet laetitiae ipsius numquam sui defuerit plenitudo 142₁₄, eos praedicto prohibitum sui exhibuisse famulatum 156₂₀, ipso sui exordio 458₈, laetitiam quam sui apud nos pollentem merito . . . geminaestis 588₁₂ et *similia*. — *gen.* sui pro eius:

- fidei Christianae, cui ab exordio sui numquam defuisse probantur inimici 440₂; onychinum lapidem duodecimum inuenimus positum, ita ut Benjamin contemplationem sui (i. e. *onychini lapidis*) modis omnibus adtrahat 765₃
- pronuntiatio: contumacis pronuntiatio 54₁₈
- propagator 138₁₅
- propemodum 51₂₂ 151₁₇
- propheta 143₂₀ 156₂ 186₁₄ etc., prophetiae 40₁₃ 339₂₂ etc. — confessor factus est de euangeliiis de uocibus prophetarum de doctrinis apostolorum 21₁₂, prophetarum et euangeliorum atque apostolorum doctrinis 31₂₂, ex uocibus prophetarum apostolorumque sanctorum 402₇
- prophetia 257₃ 7
- propheticus: auctoritas 20₃₃, doctrinae 123₇, lectio 160₁₂, mos 32₁, psalmus 122₈, uox 325₁₈
- propino: diuinae sanctificationis eidem propinat effectum 423₂₃, antidotum fidei salutaris nuper reconciliatis haereticis propinare (oppinare *cod.*) 328₂₄
- propitiatio: 479₁₄ 480₂₄ 616₃ 627₁₇ 631₁₈ 681₂₀
- propitio: cuius (*sc. diuinae legis*) ambitiosa praestantia omne, quod sub nobis esse uoluit fauor dei, propitiata custodit 45₇; propitiandum auctorem muneris, non laedendum 126₂₄. — *intransitiue*: propitiante deo (i. e. *deo propitio*) 132₁₀ 634₂₃ 666₂
- propono: aduersus fideles catholicorum imperatorum iura proponunt 22₃, numquid pro tam impiis episcopis edicta proponitis ut...? 85₃
- propositio = *consilium, intentio*: est in propositione eorum callida et hoc dicere... 676₂₀, nostra erat propositio *sequente infinitiue* 677₁₆ propositum = *institutum* 45₁₁, *saepius* proprius *pro pronomine possessiue* 2₁₈ 6₁₂ 11₉ 17 28₁₄ 31₂₁ etc.
- propter quod = *propterea quod* 752₁₄ 767₁₄ 770₁₀ 771₁₀, *sequente coniunctiue* 82₁₂ 764₉ 16 767₄
- prorogo: iudicium minor numerus sacerdotum in plures uiros prorogauit 73₁₁
- prorumpo: haec... ultra quae praeuaricantur est temeraria curiositate prorumpere 432₂₀, in haec uerba prorumpens quibus adsereret... 440₁₂
- proruo: Eutyche in blasphemias proriente per quas diceret... 220₂₅
- prosecutio = *comitatus*: ad urbem Romam sub prosecutione perueniat 57₂₄, huc sub prosecutione congrua dirigatur 692₁₅, quod sub nulla illius concilii prosecutione (*sc. epistulari*) uenerunt 94₃
- prosequor *aliquid oratione*: unde et idem inferius in eadem epistola prosequitur dicens... 21₉; intendendum est quam atrocia de illis prosequatur..., sequitur enim... 42₂₈; haec ideo prosecuti sumus ne 43₁₃, non quasi... ideo sumus ista prosecuti 44₃
- prosperitas: de prosperitatibus uestris repletum est gaudium os nostrum 330₁₅
- protelo = *differo* 484₁₂
- protendo: eius lingua protenditur 24₄
- protestatio: nequaquam quae scelerate commissae sunt possint probabilium uerborum protestationibus aboleri 118₃
- protestor *sequente acc. c. inf.* 477₂₀

- provincia 27₁₈, provinciae 64₁₀ 66₈ 220₂ 234₂₀. — Africanæ et aliarum provinciarum Latinae linguae sacerdotibus 234₂₀, coepiscopos Africanæ provinciae 109₃, ex Africanis vel Gallicanis provinciis 81₂₈, Baetica provincia 27₁, vel qui intra Gallias vel qui intra quinque provincias (sc. *Galliae Narbonensis*) commorantur 91₃, Italiam et Romam ceterasque provincias 90₁₆, per cunctas provincias Orientis 127₅, per Picensi provincias 367₇, provincia Sicilia 186₂₀, Secunda Syria provincia 565₂₃, provincia Syria 703₂₇, p. Uienensis 560₁₈
- provisio: *plur.* provisiones: occupati rei publicae provisionibus 20₉, necessariorum provisionibus commodorum 51₂₇, ubi provisiones tuae? 98₉. — uestra tranquillitas et provisio allocutio *imperatoris* 6₁
- proximus: magis proximus (= *propior*) 55₂₁ 95₈ 105₇. — proximior 662₁₀. — rebus de proximo (i. e. *paulo ante*) gestis 294₄; quominus haec de proximo (i. e. *celerrime*) sanarentur 399₃
- prudencia: uestra prudentia *allocutio imperatoris* 9₄; prudentia uestra *plurium episcoporum allocutio* 104₂₆ 558₁₃; prudentia <tua> *allocutio uicarii urbis* 50₂₄
- psallebat etiam in laudibus 3₂₅, David spiritalem pulsans lyram psallit . . . 495₇
- psalmidicus propheta 697₉
- psalmista 726₃
- psalmus 255₃ 4 257₁₂ 258₂₇ 260₁, propheticus 122₇, octauus 256₁, uicesimus primus 257₂₅ 259₄
- pseudopropheta: a sacerdote usque ad pseudopropheta (Hierem. 6, 13 contra *Vulgatam*) 42₂₄
- publico: ea quae populus Romanus diuersis acclamationibus agens gratias maiestati uestrae credidit publicanda 68₉, sacra iussio publicata est 66₂₂, cum statuta caelestia per me essent recitata populis et edictis ex more ubique positis publicata 81₅
- publicum = *res publica*: quae publico uestro conueniunt 353₂₃
- puellae sacrae 367₁₄
- puerperium: nec Salomonem fefellit in puerperii rixa ueritatis indago 101₁₄
- pulso: nullis appetentum insidiis conuentionibusque pulsari 46₉, quoniam hunc Iohannes grauibz pulsaret obiectis 373₈, nulla languoris exagitatione pulsari 402₂₈ et *similia passim*.
- punctio lanceae 227₁₈
- pupillis oculorum draconis 755₂₀
- purpura: in modum purpurae quam blattam uocitant 750₁₈, qui per omnia purpurae specie renitet 750₂₁, ex hyacintho purpuraque 753₉
- pusillis (?): pusilli sermone 617₇
- pusillus: a pusillo eorum usque ad magnum cuncti . . . (*Hierem. 6, 13 contra Vulg.*) 42₂₃, pusillis magnisque 112₂₂, ne quis pusillae sit mentis 156₁
- putealis petra cf. *indicem locorum*
- putredines 746₃
- putridum cadauer 9₂₈
- qua = ὥς: sollicitus agas qua pater imperii ne- 44₁₆
- quadrangulus: ipsumque (*rationale pontificis*) quadrangulum erat 745₁₄
- quadrifariam discriminabatur rationale pontificis 745₁₃
- quadrigarius: omnes quadrigarios 2₂₅,

arenarios quadrigarios et fossoreas 8₁₁

quaero: *cum acc. c. inf.* quaero (ζητώ) te doctrina me plurimosque transcendere 202₂₀. — quaero (= *inquirō*) *aliquid*: petinus eadem capitula in medio proponenda quaeri 234₈

qualisuis: qualemuis nouitatem scribere 678₃₀

qualiter = *quomodo, in interrogatōnibus indirectis* 132, 220₁₀ 315₂₈ 358₁₀ 420₂₅ *etc.* — *in interrogatōne directa*: qualiter enim fieri poterat ut...? 158₂

quam *comparatiuo non antecedente*: nonne gratum habere debuerunt omnia mala perpeti quam esse uenerabilis fidei proditores? 12₄, censueritque perficere in infirmitate uirtutem quam humanam conditionem nulla sinere languoris exagitatione pulsari 402₂₈. — quanta et quam peruenientia ad deum uota 90₇. — quam cito (= *quam citissime*) 742₁₀

quamuis: Constantium quamuis regni potestate terribilem 13₂₄. — *cum indicatiuo* 73₁₃

quando *c. indic.* = '*cum*' *causale uel 'si'* 19₆ 20₂₈ 21₁₆ 32₂₀, quando quidem 22₂₀. — quandoquidem *c. coniunctiuo* 49₁₂

quantocius 223₁ 327₉ 439₂₄ 621₁₈ 660₈
quantus:

quanto hoc fraudulentius agunt, tanto et perniciosius grassantur 6₂₀; quanto intentius... tanto sollicitius 33₁₂, quanto se currere fortius putet, tanto plus erret 401₃. — quanto se conatur ad tollere, tanto magis... 358₁₁; quanto error exaestuauit, tanto magis... 530₁₀; tanto fortior ge-

mitus quanto temporibus est dilatus 596₃₀. — quanto arroganter elati tanto ab eius participatione reducti sunt 411₂₅; quanto in alio transire crimen non poteris impunitum, tanto quid in te facere debeamus ostendis 456₁₅. — quanto hostium multiplicantur insidiae, tantum summi gratia rectoris aduersantis uenena misericordiae suae facit esse materiam 626₆

quantum hoc uberior exultatio est fidei? 107₂₈. — quantum datur intellegi 119₁₁; quantum in nobis est, possumus timere quod gestum est, quantum ad pietatem dei, non erit meriti impunitas indulta 88₁₁. — quantum ad praesentia (*sc. pertinet*) 585₆, quantum ad Graecos 561₁₇, *similia* 554₁₃ 572₇ 668₆. — in quantum creuit impietas 19₉, in quantum feruescat insania 597₁, in quantum poterat 29₂₅, *similia* 236₁₁ 401₈ 658₁₀; in quantum... in tantum 37₃

quasi metuens. exilium 16₂₅, quasi eos remuneraturus 26₆, non quasi aliqua noua temptantes 6₁₁, ut quasi deiectus uideretur 16₁₈, exequar in eum quasi in priuatum 16₁₆, qui quasi reus in exilium mittendus adstiterat 17₁₅, ut parceret quasi iudex 17₁₆. — non ideo... quasi v. ideo

quatenus = *ut* 54₃₅ 61₂₂ 66₂₀ 69₂₀ 93₁₄ *etc.*

quaternitas (*opp. trinitati, sensu ecclesiastico*) 184₈ 17 190₁₈ 196₁₁ 198₈ 17 200₁₄ *etc.*

quemadmodum = ὥς: nostis et, quemadmodum sacerdotes, scire debetis 116₂

querela: Osius Potami querela accersitus ad Constantium 15₃, cum monachorum de Timotheo querela uenisset 130₃

qui *articulum Graecum reddens*: maior pater est qui proprio filio non parcens sed tradens eum in mortem 208₁₉. — de quo = *unde*: Oasam deportatum, de quo lapsus Constantinopolim redisse 450₇ (cf. de hoc s. v. hic)

quia

de tempore = quando: cur Basilio, quia uoluit, obuiavit? 393₃ (cf. 384₂₂ cur igitur quando uoluit obstitit Basilio?); quia peruenerunt in ciuitatem, nuntiata est Dorotheo praesentia nostrorum 689₃; = *dum*: et quia iste aguntur et in his cotidie proficit ecclesia, insidiator antiquus excitauit monachos 675₂₀; sub occasione quia Paulus episcopatum memoratae habuit ciuitatis 741₂₈

pro accusatio c. inf.: 1) *cum indicatio*: post adicio 257₃₀ 275₈, aduerto 359₂₃, annuntio 708₈, apparet 262₇ 307₄, astruo 240₈, certum est 174₈, cognosco 648₂₇, confiteor 705₈, considero 18₂₀, credo 218₁₃ 705₈, dico 3₂₄ (12₂₉) 251₂₈ 303₃ 14 508₁₄ 608₁₄ 618₁₄, disco 289₃, doceo 299₁₂ 619₂₇, in euidenti est 737₂₃, ignoro 190₂, habetur ignotum 564₁₇, indubitatum est 665₃, inspicio 303₄, intellego 279₁₉, lego 26₇, nescio 190₃ 574₄, notum est 704₁₇ 719₁₇, noui 200₃ 734₂₀, nuntio 674₁₆, obliuiscor 276₁₆, palam est 176₁₉ 196₃, perpendo 289₁₇ 350₃ 380₂₀, proba 208₁₈, profiteor 336₃, pro-

mitto 512₄, rationem reddo 557₁₁, scio 168₁₂ 208₁₇ 211₁₁ 212₇ 353₃ 515₄ 517₂ 608₂ 668₃ 686₁₃, significo 689₂₆, spero 196₁₆, suadeo 212₁, sufficit 620₂₈, nec sit pigra suggestio 131₁₉, dicens testimonium 677₂₈, testis est 44₃, uerum est 516₁₆, uidetur 676₃₀, uox illa... 737₂₁. — 2) *cum coniunctiuo*: post: adicio 252₂₂ 267₁₁ (284₇), agnosco 631₁₈, apparet 293₂₂, arbitror 294₃, astruo 239₂ 252₁₅, comperio 287₁₂, confiteor 269₂₂, credo 286₄, dico 243₁₅ 250₁₄ 261₂₀ 268₂₈ 269₁₉ 274₁₂ (276₂₂) 277₁₁ 279₃ 281₁₈ 285₂₁ 286₁ 302₂₆, neque dubito 303₃₀, expono 260₄ 261₁₉, innouit 511₁₆, intellego 758₁, narro 97₂, ostendo 366₇ 380₁, persuadeo 284₁₈, scio 667₂₀, significo 305₃, spero 645₄, sufficit 476₃.

— 3) *cum accus. cum infinitiuo*: si quis dicit sine mente et sine anima Christum et quia ex hoc dicendum passum carne deum uerbum et non magis mente cum anima rationabili inhumanatum deum uerbum et impassibilem dicendum eundem... 180₃; hoc uidetur dici qui(a) prophetiam... non de ipso Christo praedictam fuisse 257₂ (cf. quod)

pro quod: quantum ad id attinet quia... 431₂₈, hoc magnum pietatis mysterium quia... 706₁₁

quiddam *aduerbialiter*: quiddam profundius micans 754₂₇

quidem: fidem integram nec sunt haereticis imperatoribus reliquerunt et quidem grauia multa perpessi 30₁₁, non aequat ad meriti eius praeconium et quidem

cum amplius laudare non posset
31₂₈

quiesco: quiesce ab hac impietate
184₁₈, a prouidendis pro uestra
tribulatione remediis non quieui
535₆. — = *morior*: personis quae
in pace quieuerunt 296₂₁

quippe qui *sequente coniunctiuo* 46₈
126₁₄, *sequente indicatiuo* 30₁₈ 53₂₅
305₃₁ 372₂₀ 410₁₈ 486₁₃ — quippe
cum *sequente indicatiuo* 45₂₀

Quirites *allocutio populi per impera-*
torem 71₃, Quirites optimi 70₁₉

quis: = *uter* 14₉ 15₃₂ 65₁₃ 14₉. — si
quis... episcopus 15₇, quis fletus
laetantium... 684₁₀. — modicum
quid conati 38₁₈, ne quid temera-
rium promeremur 70₁₀, quid illic
contrarium quid nouum scripsit
31₁₇, quid... nouum 31₁₀. — ad-
uertite in quo rei sint 9₂₈; iudicate
in quo rei sunt et in quo meren-
tur adfigi 11₂₈; consideretur in
quo rei sunt 19₁₂; in quo tamen
offendunt, in quo laedunt impera-
tores, in quo rem publicam uexant
qui...? 21₂₁. — ne quid circa eccle-
siam sibi creditam adhuc tale ali-
quid fiat 97₁₃

quisque: sancti quique 26₂₁, simpli-
ciores quosque 158₂₀, ab exiguis
quibusque bestiolis 357₁₂, prauos
quosque 384₁₅, simplices quosque
437₁₃ 468₃, simplicia quaeque
corda 370₁₉, singuli quique fide-
lium 33₇, singulis quibusque 39₉,
a singulis quibusque fidelibus
sacerdotibus 40₁₈, singula quae-
que plagarum 41₁, singuli qui-
que 42₂, singulos quosque errores
370₁₃, singulos quosque deniantes
381₈, plurimi quique eorum 41₁,
et similia. — = *quisquis, qui-*

cumque: 97₁ 371₅ 403₇ 409₁₀ 420₁₁
434₉ 548₁₂

quo: non ambigimus quo sollicitus
agas ne- 44₁₆. — = *unde*: reductus
eodem quo iure fuerat ante de-
trusus 128₂₂

quod:

pro accus. c. (inf.: 1) cum indica-
tiuo: *post* adicio 658₂₈, agnosco
290₁₂ 496₂₀, attendo 304₃, certum
est 246₉ 253₂₃ 257₁₂ 262₁₃ 267₂₀
276₁₈, certum facio 233₂₇ 252₇,
cogito 38₁₆, cognosco 29₈ 123₈
645₁₁, confiteor 538₁₂, considero
et conspicio 258₂₁, demonstro
242₂₀, dico 23₂₉ 238₁₉ 240₁₈ 241₉
242₁₉ 244₁₅ 261₆ 264₁₁ 276₁₄ 281₇
364₁₃ 642₁₃, disco 261₉, dis-
plicet 631₂₆, expono 10₄, non
putamus ignotum 499₁₃, his in-
fert quod... 244₈, intellego 765₂₀,
manifestum est 255₉ 264₉, mani-
festum facio 232₂₉ 325₁, obli-
uiscor 276₁₅, obuerte 244₂₈, os-
tendo 269₁₁, patefacio 611₂, pu-
blico 382₂, scio 17₂₁ 226₁₁ 285₈,
significó 242₁₂ 270₁₅ 23₂₃, spero
554₁₅, taceo 25₄, uideo 20₂₆. —

2) *cum coniunctiuo*: *post* ab-
surdum est 422₁₄, admoneo 74₂₈
aduerto 302₁₄, aio 424₂₀, ambi-
guum arbitror 311₅, approbo
472₂₀, assero 251₄, cognitum est
12₂₃, concedo 382₂₂, confido 88₁₈
372₁₁ 502₁₈, constat 25₁₂, con-
vinco 742₂₅, credo (94₉) 337₂₇
684₂₄, demonstro 472₂₀, uoce de-
promo 409₁₀, dico 7₃ 30₂₃ 225₇
241₂₅ 267₂₉ 271₇ 276₇ 277₂₃ 454₁₃,
in dubium uenit 303₃, fidem do
450₈, huiusmodi mandata tradi-
dimus 658₁₈, manifestum est 23₂
245₂₅, nego, 7₄ 276₂₁ 278₁₇, nescio

38₂₅, ostendo 258₂₇ 481₁₉, perlatum est 398₁₇, perspicio 385₁₅, peruenit 292₃, praeiudico 14₂₈, probō 7, 12₂₃ 24₅, puto 18₂₃ 40₂₀, recognosco (90₁₂), repeto 247₁₆, scio 688₈, scribo 630₅ 632₁₁, spem gero 657₁₈, spero 7₂₀ 90₁₄ 526₁₁, taceo (13₂₅) 451₅, uideo 8₂ 16₁₈ — 3) *cum acc. c. inf.*: sperans quod eodem terrore ... hunc quoque posse cedere 15₁₆, per has declaramus epistolas quod ... ad imperium nos licet nolentes electos fuisse atque firmatos 586₄, credidimus quod ... omnia uobis manifesta fieri 707₂₃, commune lucrum existimantes quod per uos ... pacem totius orbis ecclesiarum esse prouisam 712₂₀ (cf. quia)

non quod non sit fidelibus gloriosum ... sed quia tantus est stupor ... 22₄

quondam *ad defuncti nomen additum* 103₁₁ *et saepius*

quoniam *pro acc. c. inf.*: 1) *cum indicatio*: post cogito 209₇, cognosco 567₁₁, confido 505₈, dico 202₂₄ 256₁₉ 264₁₃ 771₂₅, indico 674₂, ostendo 256₂₃, scio 510₃₄, uidetur 656₉ 715₂₀. — 2) *cum coniunctio*: post considero 370₉, perideo 370₁₂, non reticeo 378₈

quoque *uocabulo ad quod pertinet praepositum*: sancti quoque Alexandri orationibus 12₃, astipulanti quoque ea parte 74₄, dilectio quoque uestra 124₃, litteris quoque tuae dilectionis acceptis 154₂₁, qui uoluerint esse communicatores apostoli eius quoque doctrinam sequantur 168₈, testis est quoque uestra beatitudo 715₈. — quoque et: temptat quo-

que et Hermionem insequi 39₇. — e quoque: anathematizamus et ~~eum~~ quoque quicumque ... 317₉, et de uobis quoque 525₂₁. — quoque et = καὶ ... καὶ: ego quoque et mei 613₂₈ 638₁₀ 641₅ 654₂₁ 668₁₂, ego quoque et qui mei 639₂₂, nos quoque et qui nobiscum sunt 710₂₀ 713₁₈ (et nos et qui nobiscum sunt 742₂₃), nos quoque et piissimus imperator 707₁₈, sentire quoque et agere 641₃, in patrem baptizati quoque et credentes 705₁, intellegimus quoque et suscipimus 705₁,

rabbi 266₂₄

rabies aquosa 746₂₈

raeda 13₁₀

rapacitas insidiantium luporum 576₂₂

ratio: illa ratione <ne> - 19₁, ea ratione

<ne> - 82₂₁

rationocino: in supra scripto capitulo dicitur ... et quasi rationocinatur dicendo ... 274₁₄

rationabilitas 413₈

rationabiliter 16₁₂ 264₁₂ 374₁₈ 396₂₀ 556₉

rationale (= λογισιον) quod in superhumerali pontificis (Aaron) ponebatur 745₂₂; 744₂₁ 745₁₄ *et saepius in ep.* 244

reatus 154₁₉ 362₁₀ 409₅ 12 411₅ 422₂₂ 485₉

rebaptizator 54₁₅

recentes ab utero matrum 363₁₀

receptrix: humana natura receptrix mali 359₂₉

reciduius: scandalorum reciduius nascuntur incendia 133₉

reciproco: cultu reciprocantis alloqui 615₄

recitatio: eorum recitationem (i. e. ut nomina eorum uelut episcoporum

- inter altaria recitentur*) ecclesiae catholicae moliantur ingerere 222₁₁, si Arrii ad ecclesiasticam recitationem nomen admittitur 222₁₅
- recognosco = *novi*: non opus est nos singula quaeque plagarum recensere quae tranquillitas uestra recognoscit 41.
- rectitudo 137, 168₁₇ 235₂₂ 286₁₁ 309, etc.
- recusatorios libellos obtulit, ut liceret ei secedere a suscepto episcopatus officio 741₃
- recuso: non exilium non supplicium nec aliquam atrocitatis mortem recusauerunt 12₁₀, exilium proscriptiones tormenta mortemque recusaret 13₂₃
- redargutio Arrii 210₁₄
- redditor: debitorum dei parati reditores 253₁₁
- redemptio *sensu ecclesiastico* 127₁₁
- redemptor (= *Christus*) 576₁₂, redemptor mundi 221₇
- redimo = *pretio corrumpto*: 3, 4₁₁ 56₂₃ 567₃
- redono: si tranquillitas ecclesiis fuerit redonata 712₂₆
- refero: ego... retuli (= *subscripsi*) in *epistularum subscriptionibus* 528₁₂ 14 15 17 18 19 20 21
- reflantia diaboli turbata 626₂
- reformatio: si fauorem in reformationem catholicorum conuerterent sacerdotum 479₂₈
- reformatio = *restitutio* 48₂₂, *alicui aliquid* 128₉ 429₁₄ etc.
- refractor 326₁
- refrico: bene gestam synodum nouis exagitationibus refricari 380₁₆
- refrigerium: nobis ut summum refrigerium est si - 44₄
- refugio: Christianam reparari refugiant unitatem 397₁₁. — quae res ecclesiarum pacem diuiserit nec pietatis uestrae nec illorum refugit notitiam 589₆
- refutabilis 144₁₆
- regalis: auctoritas 30₃, imperium 15₂₉, litterae 626₁₇, praecepta 16₉. — regalis = *sapphiri species* 750₂₀
- regeneratio 121₁₂ 364₁₁ 419₇ 426₁₃
- regina = *imperatrix* 711₁₀ 712₃
- regiones *urbis Romae* 59₁₈ 69₄ 77₂₄ 79₁₂; sinceritas tua (*alloquitur imperator uicarium urbis*) singularum urbium atque regionum quibus temporarie praest primores atque incolas conueniat quatenus ... 54₄. — regiones suburbicariae v. suburbicarius
- regius: regias aures inludunt in uexationem Christianorum 22₉. ut regias aures uestras nobis commodetis 6₂₈. — regia ciuitas = *Constantinopolis* 298₂₂ 370, 387₁₇ 388₁₀ etc., regia urbs = *Constantinopolis* 324₁₉ 344₁₁ 471₁₁ 587₁₇ etc. (cf. regno)
- regno: postquam regnauit imperator (i. e. *regnum adeptus est*, *ἡκεῖ ἡ βασιλευς*) 715₉. — in regnante Constantinopoli 527₄ (cf. regius)
- regnum Christi 13₂₂ 44₂₁, in futuro Christi regno 44₂₅. — liber Regnorum 40₁₄
- regulae = *canones* 335₂₄, canonum 337₂₂, diuinae 9₂₄, fidei 336₅, patrum 321₃ et similia
- regulariter 207₁₃ 286₂₈ 292₁₉ 486₁₆
- relabor: ad deprecandi suffragium sunt relapsi 61₂
- relator: dignae rei nuntius relator dignus extabat 739₇
- relaxatio: ne cum sub nimia relaxatione absoluiamus cadamus in culpam 331₂₃, orandi formam in

- qua cotidianis debitis relaxatio proveniret 408₁₉, confitenti relaxatione submotum peccatum 421₃, lumbos sine relaxatione praecinctos 540₂₅
 relaxo: eis sola originaria (*peccata*) relaxari 363₁₅, debitum minime relaxatum 408₂₂. — episcopi de exiliis relaxantur 20₁₉, ab exilio relaxantur 48₁₀
 relego: *aliquem* exilio 4₁₄
 releuo: uino stomachum releuans 28₁₇
 relido (= *infero*): ne sacerdotibus ista ab haereticorum insidiis macula relidatur 309₂₂
 religio: ut populo nulla intra uicesimum lapidem uel religio ad coeundum possit esse uel copia 50₁₇. — religio tua 84₉ *allocutio sacerdotis*; uestrae religionis sanctitas 611₃₀, apud uestram fidem religionemque 624₉ *allocutiones papae*; mansuetudo et deuota deo religio uestra 7₁₃, hoc religioni hoc fidei hoc serenitati uestrae mandatur officium 596₈ *allocutiones imperatoris*
 religiositas 137₁₇ 284₂₄ 285₃
 religiosus: domus religiosi ad catholicam fidem Seneri 37₁₈. — religiosiore studio 141₂. — apud uos religiosos imperatores 11₁₂, religiosissimi imperatores 35₇, piissimi et religiosissimi imperatores 9₂₃ 11₂₇, sub piissimis et religiosissimis imperatoribus 25₂₁, sub te religiosissime Auguste Theodosi 44₉. — uir religiosus *uel* religiosus uir *sacerdotum nominibus apponi solet uelut*: uir religiosus Eulalius 74₂₄, uir religiosus Achilles 337₁₉, uir religiosus sanctus Achilleus 79₁₅, Achilleus uir religiosus episcopus Spolitinae ciuitatis 70₁₁, religiosi uiri Bonifatius et Eulalius 66₂₂, Trypho uir religiosus filius noster 223₁₄ 224₁₈
 reliquiae cruoris eius (*Rufinini Neapolitani*) in obsessis corporibus daemonia affligunt 13₁₃, reliquiae sanctorum apostolorum (*i. e. Petri et Pauli*, cf. 648₃) 645₈, Laurentii martyris 679₂₃, praedictorum sanctorum 679₂₅, apostolorum 680₈ 11
 remaneo *alicui rei*: metuunt ne poenis remaneant praeparatis 544₁
 remediale subsidium 475₁₃
 remissio: neque hic neque in futuro uenia uel remissione donetur 103₂₇, remissionem erroris expetiit 142₂₉, remissio peccatorum 403₁₁ 564₁₉
 remuneratio 74₁₆
 ren: renes eius dissipauerunt 689₁₉
 renatus alter factus est pro (ex) altero 268₉ 13, renatis fonte baptismatis 425₈
 reparatio: mysterium reparationis humanae 402₂₂, post reparationem generis humani 409₂₆
 reparator excelsus (= *Christus*) 415₃₂
 repello *aliquem aliqua re*: nec quemquam putarunt consortio repellendum 88₁
 reperio: ceteri episcopi de diuersis locis et ciuitatibus hic reperti 587₁₈, Proclus non longe a Mopsuesteni Theodori uita repertus 289₁₈
 repetitio: nobis scribite ut pro uestra repetitione (*i. e. uos repetendi causa*) ad imperatorem dirigamus 694₂₂
 repletus *alicuius rei* 617₁₀ 22 618₁ 336₆
 repo: qui repente diabolo turbabatur 142₅
 repraesento: sanctae paschae dies cum sollemnitate consueta populis

- repraesentes 69₂₂, repraesentans quod ex matre suscepit 720₆, usurpauit me uestris adorandis repraesentare uestigiis 617₁₈
- reprehendo *alicui aliquid* 634₁₈
- reprehensibilis 310₂₀ 332₁₈ 433₁₀
- reprehensio = *id quod reprehendi debet*: in nono decimo capitulo duae sunt reprehensiones, una quia dualitas inducitur filiorum, alia quia ... 254₁₆
- reprobabilis: nisi prima generatio praeuarnicatione reprobabilis esset effecta 362₁₉
- reprobo *aliquid* 10₂₄ 11₂₃ 30 12₂ 23₁₆ 25₁₃, *aliquem* 11₆ 25₂₀
- reprobos 408₇ 411₂₁, actuum reproborum rea uoluntate 360₂₉
- repromissio: terra repromissionis 761₉
- repudium: inferam tibi communionis repudium 204₁₉
- reputo: numquam in Christiano numero reputati sunt 566₄
- requiesco = *morior*: in domini pace requieuit 13₆, propria accensione requieuit 28₁₄
- res = *facta*: rerum eius supereminentia quaeuis laudans lingua superatur 31₂₆
- rescindo: sacerdotum sententia rescissa 7₂₁, ut rescindant quod pie uindicauerant 11₁₁, mandauit ut rescinderes hoc impium dogma 204₁₁
- rescriptio: nos salutiferis rescripti-
onibus uisitare 614₁₅
- rescriptum: imperiale 29₁₄, sacrum 65₇, etc.
- resipiscentia 481₁
- resoluo: ita corporis tabe resolutus est ut per angustias foraminis laberetur 8₁₈
- respectus: honoris aestimationisque respectu 153₂₃, caritatis nostrae respectu 663₄, si respectu dei non mouentur 563₂₂
- respicio: ipsi patris et filii et spiritus tres esse substantias uindicantes uel respicientes 41₂₀
- respondeo *cum inf.* = *spondeo, promitto*: ad quam (*communione*) si nunc redire respondet 152₂₁
- responsum: Alexandrinae ecclesiae Dioscorus presbyter et Chaeremon lector responsis eiusdem ecclesiae seruientes 468₂₂
- *resticulus: ipsi cum resticulo (*cod. ridiculo*) nudi discurrete 458₂₈
- restitutor cultus ueteris 735₁₄
- resumo: uires resumpsit 18₁₀, tollitur non ex more resumendus sed sepeliendus 18₁₇
- resumptio: ad resurrectionem bonorum suorum accendi 525₂₀
- resurrectionis dominicae diem 681₃
- retento: una ex ecclesiis obsequio a dissentientibus adhuc dicitur retentari 49₁₀, si iniuste uoluerit ecclesiam retentare 57₂₀, quod se inuitum a plebe asserat retentari 77₁₇
- retineo: popularium mentes ad quietem retinere 70₁₄; tempore hiemis ad haec uos implenda retentos esse consideraui 496₁₀. — = *memoria* *retineo* 133₂ 134₁₆ 703₆ 741₅
- retinnio: percutienti retinnire dignatus es 114₂
- retorqueo: quae multa in se uerba retorquendo tota obscuritate confudit 94₁₃, numquam piguit in melius retorsisse iudicium 101₇
- retracto *de aliqua re* 116₄
- retraho: ilico retraxi pedem et meam reuocaui sententiam 152₈
- retributor 534₁₃ 574₇ 17
- reuelatio: ex reuelatione (*i. e. ἀποκαλύψαι*) sancti Iohannis 763₆

reuerentia uestra *papae allocutio* 646₃; uestra reuerentia *allocutio papae* 111₅ 658₂₃ 743₁₀, *plurimum episcoporum* 472₁₀

reuerentissimus 297_{18 18 19} 305₂₃ etc.
reuerto: ad sedis apostolicae communionem reuersi sunt 532₂₀, sol contra naturam retro reuersus est 263₁₄

reuoco: meam reuocaui sententiam 152₉. — nec ualet eam (*linguam*) reuocare intra oris capacitatem 24₅. — in officium lingua reuocata est 24₈.

reuoluo: reuoluite qua Machabaeorum exitus uetus historia laude prosequitur 576₄, quae sunt a predecessoribus praedicata reuoluere 718₇, reuoluantur piis mansuetudinis uestrae auribus decreta synodica 718₁₀

rex: = *Theodericus*: gloriosissimus 507₉, excelsus 507₁₈, inuictissimus 593₂₀, inuictissimus rex Theodericus 508₅, ad praeclsum regem Theodericum 658₂₇. — ad regem magnificum Transamundum 671₃. — = *imperator* 12_{21 24} 14₁₂ 15_{7 19} 41₂₆, cf. 11₁₄ 16₃

rhodiaeus *lapis* 753₁₂

rimo: communis exinde gloria utrisque sedibus rimatur ut- 709₁

risus: ut risum praestarent Iudaeis 256₁₂

ritus: post ritus religionis 26₆

roboro: in multis uel potentibus mendacium roboratis 5₁₃, ut diuinis lectionibus fidem plebs sancta roboraret 29₅, auctoritas qua Bonifati maiestas uestra sacerdotium roborauit 80₂₀, eadem quae in libello contulerat repetitis professionibus roborauit 103₈, antiquitus

roborata fidei sinceritas 126₂₂, haec impietas renouata et sub impio Photino roborata est 214₁₃, synodus ab apostolicae sedis praesulibus roboratas 317₁₃, si haec apud uera sunt quae apud scripturadiuinas uera roborantur 9₂₂, plebs haeticorum ad fidem impiam roboratae sunt 25₇, Bonifatium episcopum roboratum 82₉, sicut apostolicae sedis iudicium roboratum 111₈, et similia

robuste Lucifer Maximi sententiam robustius exequitur 23₂₀

rogo *sequente acc. c. inf.* 613₁₃

rubrica: carbunculus habet speciem rubricae nimis acutissimae (δξοφο- vixoc μὲν ἐστὶ τῷ εἶδει) 749₁₇

ructo: Eutychen et Dioscorum uno spiritu diuinis dogmatibus aduersa ructantes 488₁₉

rudis: erat apud eos rudis adhuc episcopus licet apud Christum non rudis uindex fidei 15₂₅

ruina: non contentus ruina et labe decem legatorum 11₂₀, fidelium ruina 200₂₁

rusticitas 223₂₃

sacer *ad imperatorem pertinet*: sacri affatus 82_{9 21} 601₇, sacri apices 81₂₇ 84₁, sacra auctoritas 62₁₀ 74_{76 16} 80₂₇, sacra iussio 66₂₂, sacrae litterae 60₂₀ 67₁₅ 69₁₄ 76₂₂ 79₂₇ 81₂₀ (cf. sacra), sacrum praeceptum 78_{17 19}, sacrum rescriptum 65₇, sacer sermo pietatis uestrae 61₂₀, et similia. — *superlat.* sacrissimus 588₄ 662₂₀

sacerdos = *papa* 84₁₃, mos est Romanae ecclesiae sacerdoti nouiter constituto... 225₁₉

sacerdotalis: locus 101₄, pudor 106₁₉,

- sanguis 125₁₁, sententiae 131₇, solium 104₁₃, uerba 24₄, etc.
- sacerdotium** 41₁₄ 101₁ 123₂₄ 151₂₁ 152₇ 153₁₀ etc., umbra sacerdotii (*Lasarus*) 104₁₄, abdicatio sacerdotii 104₂₀. — = *sacerdotium Romanum*, *papatus* 48₃ 80₂₉ 81₂₃ 333₇ 21₁, in ordinatione uenerabilis sacerdotii 60₂₂, de Romano sacerdotio 69₁₈, de sacerdotio urbis aeternae 72₁₈, apostolicae sedis sacerdotium 72₂₁, de confirmatione urbanei sacerdotii 76₂₅
- sacra** (*sc. epistula*): sacrae exemplaria 62₁₇, sacra ad se manante 74₂₈, exemplum sacrae 85₂ 537₁₃ 658₁₄, iungite his litteris sacras uestras 517₇. — *sacra plur. generis neutrius* = *sacra epistula*: Uranio sacra principis deferente 449₄, sacra ipsius uel epistolam nostram 518₂₇, sacra generalia 520₂ 621₁₄. — *dat. uel ablat. plur.* sacris 384₃ 447₁₄ 448₁₂ 449₆ 606₂₉
- sacramentum sensu ecclesiastico** 42₅ 366₂₇, baptismatis 409₂₈, baptismi 110₂, diuinum 392₁₁, dominicum 170₅, catholicae fidei 121₂, dominicae incarnationis 127₉, salutare 362₆, salutis nostrae 221₅; Italia omnis atque Africa hoc sacramento credunt 89₁₇, manducantes hoc sacramentum 363₃₁, ut non ea facienda cum interpositione sacramenti promitteret 391₅. — *sacramenta* 42₉ 90₂, caelestia 86₂ 363₁₃, diuina 19₁₃ 29₆ 33₁₅ 28 39₁₄ 25₁, ecclesiastica 361₁₂, salutaria fidelium sacerdotum 37₉, et similia passim. — *sacramenta* tanta erogauit in populo, quae possint ipsis ad tempora sufficere 689₂₅
- sacrarium**: stans in loco sacrarii 8₄, nonnullos in ipsis ecclesiae sacrariis, interemptos 85₂₈, munus uestrum ueneranda sacraria susceperunt 602₂₀. — *translate*: de sacrario mundorum pectorum 510₁₃
- sacratus**: contemplatione uenerationis antiquitus iam sacratae 46₂₈. — *sacratissimus* 9₇ 85₂₀ 510₂₂ 636₆ etc., *sacratissima* urbs (= *Roma*) v. urbs, *sacratissimus* et religiosissimus imperator 634₁₂, *sedi sacratissimi* Petri 496₁₄
- saecularis** 34₃ 35₁₃ 37₁ 106₂₂ 149₁₃ etc.
- saeculum**: ius saeculi 5₁₆, quod Arrius saeculi istius rege niteretur 8₃, contemptus saeculi 12₁₅, saeculi impietates 22₁₃, sine saeculi ambitione 30₂₄, ut impii saeculi pace gloriantur 43₁₀, nihil habens de saeculo quam pro fide tribulationes 35₁₇, nunc in hoc saeculo 19₄, in hoc quoque saeculo 19₆, suppliciorum exempla uidentur in saeculo 19₁₅, tantus est stupor in saeculo ut - 22₆, saeculo abrenuntiasse 37₂, qui de uita praesentis saeculi migrauerunt 295₁₃, usque in finem saeculi 127₂₄. — ante saecula 172₁₁ 244₂ 5 6 12 14 15 245₁₀ 13 etc., ante omnia saecula 226₃ 273₁₆, nunc et in saecula saeculorum 592₄
- saepissimus**: post cohercitionem saepissimam 453₁₁
- saepum**: in extra saepum fidei nostrae positus 106₁₈, extra religiosa septa consistere 525₄
- salio**: ut illud gaudium salias quo Dauid in arcae dei reuocatione figuraliter exultabat 613₂
- saluatio**: remedium sincerae saluationis 153₇, affectu saluationis suae 563₂₂
- saluator** = *Christus* 22₁₁ 31₁₂ 105₁₄ etc.

salubritas consilii 70₁₄
 salue Cynegi carissime nobis *initio*
edicti imperatoris 45₃
 saluifico: qui saluificat et qui salui-
 ficatur 278_{14 19}
 salutiferae praedicationis uerba 129₂
 saluto *absolute*: spiritaliter salutantes
 hortamur 354₂₄, salutat pater uester
 514₁₂; 600₂₂ 605₂₄ 635₈ 656₂₀ *etc.*
 saluus: res noui exempli salua cle-
 mentia uestra cum totius multi-
 tudinis quiete finita est 62₈, tamen
 salua clementia uestra... Eulalius
 de urbe expulsus est 79₁₁
 sanctificatio 231₅ 410₁₂ *etc.*
 sanctifico 114₂₂
 sanctimonia 20₇ 35_{20 27} 36₃₁ 38₂ 658₉.
 — sanctimonia tua *sacerdotis al-*
locutio 83₉ 84₅, uestra sanctimonia
 (= *papa*) 741₂₃, illibata uestrae
 paternitatis sanctimonia (= *papa*)
 616₁₅
 sanctimonium religionis 46₂₇, inter-
 cessio sanctimonii pontificalis 615₁₁
 sanctio: nec necesse est admonere
 quo possit sanctio contempta pro-
 cedere 57₇, piaculum neglectae
 sanctionis incurres 57₁₆
 sanctitas tua *sacerdotis allocutio* 73₁₀
 15 82₂₁ 90₂₃ *etc.*, tua sanctitas 74₆
 91₂₅ 110₂₅ 112₁₀ *etc.*; sanctitas
 uestra *de pluribus* 72₂₁ 100₁₃ 102₅
 470₂₆, uestra sanctitas 116₂₈ 155₁₇
 470₂₅, 472₂₃; sanctitas uestra *de*
papa 231₂₀ 323₁₅ 537₁₆ 586₄ *etc.*,
 uestra sanctitas 322₉ 12 16 20 23 26
 324_{25 26 31} 325_{2 7} *etc.*, uestra super
 omnia sanctitas 640₂₁, eius sancti-
 tas 469₂₈ 473_{4 7}
 sanctitudo tua *sacerdotis allocutio*
 114₁₃ 650₇ 659₄, tua sanctitudo 649₁₃
 650₁₀ 702₃ 703₁₇; uestra sanctitudo
allocutio papae 651₂₀ 670₂₅ 741₄

sanctuarium = *pannus contactu re-*
liquiarum sacratus: sanctuaria
 Petri et Pauli 648₄ 680₃, per omnem
 terram sanctuaria apostolorum sunt
 data 680₁₁, ad secundam cataractam
 sanctuaria deponere 680₅
 sanctum: coinquinauerunt sancta mea
 (polluerunt sanctuaria mea *Vulg.*
Ezech. 22, 26) 309₁₆
 sanctus: sancti 12₂₅ 44₂₆ 326₅, *passim*
in ep. 97 etc.; inter sanctos factus
 (i. e. mortuus) Alcison 527₈, inter-
 cedentibus et adiuantibus sanctis
 557₄, inter sanctos uenerandi papae
 Leonis 737₁₃
 sanguineis earum (*bestiarum*) oculis
 206₄
 sanies: in saniem uulnus iterum quae-
 rat erumpere 695₁₄
 sano *aliquem* ab *aliqua re* 697₂₅, —
 = *corrigo* 76₂₃ 93₈ 94₂
 sapientia uestra *imperatoris allocutio*
 11₂₄ 352₂₂
 sapio *aliquid* (= *φωνῶν*): si quae
 sunt illius sapis (εἰ ταῦτά ἐκείνῳ
φωνεῖς) 172₂₀, non ea quae sunt
 illius sapere 207₂₀, quaternitatem
 190₁₈ 198₁₇, eundem... patrem et
 filium et spiritum sanctum 198₇,
 duos filios 214₁₆, unum idemque
 232₂₅, contraria 398₈ *et similia*. —
cum aduerbio: recte 131₁₄ 204₁₁,
 ita 186₁₈ 194₄, sic 194₁₉ 287₇,
 huiusmodi intellectu 239₆, eo intel-
 lectu 240₁₃, *et similia*
 sapphirus 745₁₈ 750_{17 17 24} 751₂
 757₂₁; de sapphiro lapide 750₁₇
sqq.
 sardachates 746₈. — eumque (*sarda-*
chatem) pacificum uocant 746₁₁
 sardium lapis 745₁₆ 757₁₁, quod et
 Babylonium sic dicitur 745₂₁, habet
 speciem sardio pisci consimilem

unde etsardium uocatum est 745₂₀.
 — cf. sardius.
 sardius lapis 757₂₀ (cf. sardium). —
 sardius piscis 745₂₅
 sardonx qui uocatur molochas 746₅
 satanas 27₂₄ 160₁₀
 satellites 4₂₃
 satisfacio = *satis patefacio*: quan-
 tam habuimus alacritatem... exi-
 stimamus ex his quae acta sunt
 satisfactum uestrae beatitudini 707₂₂
 satisfactio 100₂₁ 144₁₂ 150₂₇ etc.
 scabiosus 750₂₈
 scaeva loquacitas 85₁₉
 scandalizo: increpat Petrum suis eum
 uocibus scandalizantem 247₈, scan-
 dalizantem partem membrorum
 508₁₉
 scandalum 123₁₈ 125₂ etc.
 scena: excitati tanta malorum scena
 97₈
 sceptrum: apices et sceptrum sua ad
 alium saeculum possidere translata
 513₁, aeternitatis beneficio sceptrum
 sortitus 655₇
 scidae 356₂₀, scidae epistolarum 356₁₆
 scio = *ualeo*: sardonx sciens at-
 tenuare pinguedines 746₅
 scisma: scismatum et superbiae dis-
 sipator 735₁₃, ut catholicam fidem
 schismata in diuersum dissociata
 dilacerent 88₂
 scismaticus: non scismatici sed magis
 haeretici 629₁₄
 scola: ut iam sicut in scolis ingenii
 uideatur inter eos esse certamen
 42₆. — agentem sacri nostri palatii
 scolam 504₃, comes scholae 688₂₁
 scolasticus: per gentiles scolasti-
 cos 30₇
 scorpius: morsu scorpii 754₂₄
 scrinium: Sixtus notarius ecclesiae
 Romanae ex scrinio edidi 487₈,

textum libelli ex scrinio ecclesiae
 editum 518₁₈, gesta... in scrinio
 habemus 470₂₁, in ecclesiae scriniis
 132₅, uestrae fraternitatis scrinia
 355₃, in scriniis ecclesiasticis 700₁₈.
 — magister scrinii 701₇, magister
 scrinii memoriae 588₇ 589₁₁
 scriptio: sinceritas tua primores atque
 incolas propria scriptione conueniat
 quatenus - 54₅, in scriptionibus
 (ἐν τοῖς γράμμασιν, *cod.* inscripti-
 onibus) tuis dixisti 202₇
 scriptum: cunctis quae inter nos ge-
 rerentur in scriptum deductis atque
 iacentibus 235₁₁, neque in scriptum
 quae ageremus redigi paterentur
 235₂₀, quatenus scripto sententiam
 dicereinus 235₃₀, post multa contra
 se scripto gesta 294₁₃. — scriptum
 = *libellus, epistula*: scripta contra
 haereticos edidit 12₂₇, scripta uel
 dogmata cuiuslibet nomine prolata
 295₅, Osius scripto imperatoris
 utitur sed Gregorius scripto diuinae
 uocis obtinet 16₄, imperia scripta
 30₂₆, etc.; *plur.* scripta *de una*
epistula 68₁₄ 73₁₄ 74₁₂ 103₉ etc.
 — scriptum = *locus aliquis scrip-
 turae*: si quis hoc scriptum et de
 Potamio conuenire consideret 18₃,
 ex scriptorum sequentia 256₁₃
 scriptura: exemplaria scripturarum,
 quas Pelagius misit 108₂, scriptu-
 rarum ~~annium~~ doctor (i. e. *Pau-
 lus*) 509₃. — scriptura = *heilige*
Schrift 361₁₈ 465₈ 612₉ 771₂₅ 772₁₄,
 scripturae 31₁₇ 321₆ 370₈ 403₁ 437₁₉,
 totum scripturarum corpus 421₉,
 diuina scriptura 255₉ 326₉ 488₅
 499₁₄ 747₂₄ 750₅ 753₈ 772₁₇
 scriptura diuina 19₂ 10₃₅ 170₁₁
 286₁ 298₂₈ 750₁₁ 752₂₅ 773₁₈, di-
 uinae scripturae 238₂ 711₂₈ 712₂₅

- 752₉, scripturae diuinae 6₁₅ 9₆ 22
14₂ 18₂₉ 21₁₄ 15 32₉ 15 204₃ 9;
mysticae scripturae 595₆; prophe-
tica scriptura 622₂₃; sancta scriptura
435₂₀, scriptura sancta 365₃ 427₆,
sanctae scripturae 500₂₁ 721₂₃,
scripturae sanctae 380₂ 5, sancta-
rum scripturarum quae secundum
traditionem patrum atque maiorum
receptae sunt 102₁₈; scripturae ue-
nerabilis auctoritas 221₆
scriptus *substant.* = *scriptura*: est
ergo primus scriptus in quattuor
uersibus 745₁₃
scripulosus: debitum fuit plenam
caritatem etiam scripulosa transire
496₁₇
scrutator 669₁₁ 718₁₅, a physiologis
id est naturarum scrutatoribus 752₈
secessio: Ursinum Gallia coerceat et
ne motus exerceat cohibet Agrip-
pina secessio 55₁₆
secessus = ἄφθοος, ἀπόκατος: humana
consuetudine secessum petit 8₁₃
secludo: Petro Alexandrina urbe se-
cluso 156₂₃
secretarium: in secretario (*libellus*)
relegatur 606₂₇
secretim 643₂₉
secretum = *colloquium secretum*:
nobis dare secretum ut causas pro
quibus missi sumus (exponamus)
519₁₄
secretus: egressi per secretiorem par-
tem 75₂₂
secta eius (*Arrii*) 14₂₅, Apollinaris
sectam tuentes 41₁₈, mala secta
164₁₅. — sectae 41₂₂ 88₆. — *passim*.
sectator 14₅ 31₁, *alicuius* 14₂₆ 224₂,
catholicae fidei 43₁₆, cum aliis di-
uersae obseruantiae sectatoribus
46₂. — *saepius*
secundum quod = καθότι, καθό 174₁₃
15 176₁₄ 214₁₁ 226₂₄ 228₇ 264₁,
267₃ 276₂ 2 559₆ 608₃
secundus: primordia... secunda (τὰ
πρώτα... τὰ δεύτερα) 255₇
secura quies 44₂₁
secutio: quod me uultis per secuti —
onem facere habeo 516₂₄
sed *in apodosi*: nam licet crucifixus
sit ex infirmitate, sed infirmum
nostrum adsumens corpus hoc pas-
sus est 190₆; carne enim infirma
suspensa clauisque transfixa sed
usque ad me non peruenit 209₉;
licet eum non inuenissent uiuum,
sed tamen dogma ipsius damna-
uerunt 214₁₁; si enim et filius est
qui inhabitare dicitur, sed cum eo
est etiam pater 253₁₇
sedeo: sciant id sedere animis nostris
ut - 46₂₀, id clementiae nostrae
sedit arbitrio ut - 68₂₂
sedes: apostolica 72₂₆ 84₁₃ 97₆ 99₆,
etc., sanctissima 56₂₃. — qui etiamsi
metropolitani esset iure suffultus,
etiamsi inter sedes haberet locum,
... tamen ... 376₁₄; secundae sedis
et tertiae maior est dignitas sacer-
dotum quam eius ciuitatis quae
inter sedes minime numeratur 388₈
sedile: per angustias foraminis et
sedilis (*sc. secessus*) 8₁₈
seductor 359₂₆
seiunctio: quos iuuat turbulenta se-
iunctio 51₂
selectio: quattuordecim diuisiones
harumque selectiones 763₂₃
seminarium: omne seminarium uene-
norum in ipso auctore proiectum
117₁₇
semino *translate*: *aliquid* 128₇ 222₂₃
sempiternitas 9₁
senator 672₂₃, senatores 619₇ 643₂₅
senatorius: ordo 620₉

senatus *Romanus* 2, 47, 69₂₇ 506₂₄,
 509₁₈, amplissimus senatus 160₂₀,
 senatus urbis Romae 506₄ 508₂,
 — senatus *Constantinopolitanus*
 619₁₁ 20 642₂₄ 678₂₈ 683₂₃ 684₃,
 gloriosus senatus 315₂₀, sanctissimus
 senatus 586₆. — *cf.* ordo,
 patres conscripti
 sensibilis: aqua 745₃, poena 718₂₅
 sensus: ut quid habeat sensus noster,
 in publicam notitiam nemo perducere
 329₁₁. — numquid nouus
 Nestorii sensus est? (μὴ νεώτερον
 Νεστορίου τὸ πρόνυμα;) 214₈. —
plur. sensus: mansuetudinis nostrae
 sensibus datum est ne - 52₁₁,
 exemplaria litterarum uestris sensibus
 offerenda 127₁₄, ut haec pietatis
 uestrae sensibus referremus 140₁₀,
 sensuum disputationumque certamina
 122₁₄, de singulis epistolae locis ac
 sensibus 305₁₅, catholicis sensibus
 instituti 369₁₀, procul a Christianis
 sensibus repellenda 237₂, Pelagiani
 sensus 358₂₇ 400₂₁, *et similia*
 sentio (= *sapio*, *φρονῶ*): contraria
 42₁₅ 471₁₈, peruersa 469₂₁, recta
 46₃, unum 81₁₄, unum atque idem
 157₁₁, anathemet ista quae sensit
 96₂, tua tecum in ueritate sentiens
 590₁₄ 592₁, aliter 102₃, contra 92₉,
 contra fidem 469₁₁, contra apostolum
 420₁₃, secus de absente 100₂₂, recte
 90₁₉ 96₁, taliter 95₃, una cum
 sede apostolica 481₁₀, in uno 516₈,
et similia
 seorsum: nudus deitate homo et purus
 sine carne deus quasi seorsum et
 seorsum duae pronuntiantur esse
 personae 265₂₄
 separo: se separauerunt de deo et
 lege 259₂₈; *c. genet.* sub nube et

mari Aegyptiorum separati sunt
 liberati eorum seruitute 251₂₇;
intrans. de hac spe et fide minime
 separantes 800₁₉
 septentrionalis 110₈
 septuaginta (*sc. interpretes*) 748₁₁
 sequenter: propterea et sequenter
 (= *postea*) dicens... intulit...
 258₁₇; sequentissime de eo loquens
 beatus Petrus utitur uoce ostendens
 quoniam - 256₁₁
 sequentia: ex scriptorum sequentia
 nihil ad Christum pertinentes ostendunt
 uoces 256₁₃. — quomodo sequentiam
 habet eo quod homo factus est deus
 istum hominem deum uerbum esse dicere?
 248₁₅
 sequestro: ut sequestratis omnibus
 uestro iudicio quid obseruari debeat
 finiretis 67₁₇, sequestratos a
 communione ecclesiae 521₂₃ 801₂₁
 sequor: *partic.* sequens *c. genet.*: sequentiumque
 eorum (*i. e. qui eos sequuntur*) 652₂₂. — secutus =
in sequentibus: secutus adiunxit 405₆
 423₈, sicut ipse secutus adiunxit 421₄,
 secutus adiecit 429₈, illa similitudine
 qua secutus exposuit 430₅
 seraphim (*codd. fere semper seraphin*)
plur. 166₁₈ 184₁ 186₁₁ 194₂₁ 208₅
 211₁₁ 214₁₁ 20
 serenitas uestra *imperatoris allocutio*
 81₉ 16 85₁₄ 234₂₇ 321₂₅ 510₄ 596₈
 598₃, uestra serenitas 333₂₅, serenitas
 tua 88₁₇ 89₁₁ 90₅ 509₁₈, serenitas
 nostra 51₉ 55₃ 72₁₆ 74₁₁ (*Galla Placidia*)
 84₁₇ 88₂₄, nostra serenitas 46₁₄
 47₂ 20 66₉ 69₁₉ 79₂₈ 587₁₉
 serenus: serenissimus princeps 593₇
 600₁₉ 24 *etc.*, imperator 354₃ 518₂₈
 600₃ 601₆ *etc.*, serenissime principum
 iuuentutem tuam 88₂₈

- series = *textus scripti alicuius*: epistolae 315₂₆, gestorum 66₂₆, iussionis 54₃, libelli 589₇, 602₁, litterarum 135₁₀, 532₉, 593₂₄.
- seruitium: maiestati uestrae puris seruitiis approbatus 67₁₁.
- sessus: de sessu in terram eliditur 17₄.
- si: negent si non ianuam effregerunt, si non diuina quoque sacramenta euerterunt 39₂₃; negent si non hodieque apud se mystica uasa possident 40₁. — si tamen = *wenn anders*: si tamen credebant futurum dei iudicium 12₃, si tamen se tanto certamini habilem iudicat 110₁₃. — si tamen = *dummodo*: si tamen maiorum nostrorum definitio inconcussa permaneat 511₁₁.
- sic cum uerbo appellandi uel uocandi (= *sogenannt*): inuenimus laggurium sic appellatum lapidem 752₇, iuxta cerinum lapidem sic uocatum 752₁₈, contigua est Beronice quae sic appellatur regioni Elephantinae 749₁₀, in aede Asclepii quae sic appellatur 752₁₅, Smaragdinum uero sic uocatur insula modica 749₆.
- *siccitas: catholicae fidei claritate fulgentes sua se posse crediderunt siccitate (*cod. sicietate, alii societate*) fuscare 562₄.
- signaculum: (lapides scalptos) impressione signaculi nominum filiorum Israel (*Exod. 36, 13 sec. LXX, cf. Vulg. 39, 6*) 758_{6, 19}.
- significancia: propter significantiam regiae potestatis (*i. e. ad significandam regiam potestatem*) 766₁₇.
- significatio = *relatio*: anteriore significatione suggesti 618₁₇.
- significatiuus: symbolicum id est significatiuum 766₁₂.
- signo: gaudium nostrum sacrorum apicum attestatione signamus 84₁, nisi doctrinam nostram sequi regulari professione signauerint 327₉, sicut in Chalcedone conuentus catholicus signauit 591₁₅. — = *significo* 588₁₅, 599₂₄.
- sileo: cultum uestro regno debitum silere non potui 145₇.
- silex: presbyterum per silices trahunt 29₁₁.
- similis: si non est simile dicere 'deo passo carne' quod dicere 'Christo passo carne', quomodo... 176₇.
- similiter impie gessit ut gessit et Apollonius 36₁₉.
- simplex: *gen. plur.* simplicum 168₃.
- simplicitas 13₇.
- simul: quibus simul scripsisti, tunc non eramus simul 112₆. — de Stephani persona simul et causa 337₇.
- simulate 597₁₀.
- simulo: Damasus se simulat proficisci 1₁₁.
- sin autem *sine uerbo*: sin autem, iam praecedens ille ait... 192₇. — si... sin uero... 382₉, 401₂₇.
- sinceris: sinceri animo... an doloso 686₆.
- sinceritas tua *allocutio* 54₂, 333₂, spectata sinceritas tua 51₄, laudanda et spectata sinceritas tua 55₁₁.
- sincerus: sincerissimus 32₄, 35₂₄.
- singularis = *singulus* 25₂₈.
- singularitas: ut nec personis diuinitatis singularitas denegetur 719₁₃.
- singulus: singula quaeque plagarum 41₁. — ad singula uestram beatitudinem instruunt chartae 567₅.
- sinister: a sinistris v. dexter
- siquidem *secundo enuntiati loco positum* 125₁₆, 166₂, 488₆, 498₁₅, 499₁₃.

- 504₁₀ 507₁₅ etc. — *cum coniunctiuo*
 378₁₁ 702₂₁; *modis permutatis* si-
 quidem ... certum est ... itaque
 plena luce sit clarum 221₅, siqui-
 dem maior est ... regnumque ...
 sit certum 465₈
 sistunt eum ante iudicem 29₁₂
 situs: etiam nunc in corpore siti (i.
e. uiuentes) 110₁₂
 smaragdus 745₁₇ 747_{1 1 15 21} 748_{10 15}
 749₁₄ 751_{3 7} 752₁₀ 753₁ 757_{12 20 26}
 758₁₈ 768_{27 28}, lapidum smaragdi
 768₂₄. — de lapide smaragdo *agitur*
 747₁ sqq.
 socialis: uestrum audiens socialem
 atque inreprehensibilem morem
 496₃
 soliditas 121₂
 solium sacerdotale 104₁₃
 sollemnis: ad Petri basilicam sollemnia
 celebrabat 63₆
 sollemnitas 64₁₂, festa 77₂₇, dierum
 69₁₇, sacerdotis 71₄
 sollemniter 4₂₅ 59₂₄ 630₁₃ 632₁₉
 sollicitudo nostra *de se ipse dicit*
papa 121₁₈ 286₂₅ 648₉; tua pro
 nobis sancta sollicitudo 658₆
 sollicitus pro *aliqua re* 398₁₆
 solummodo 30₂₃ 214₁₀ 235₂₆
 somahirenus: haec igitur forma (*ue-*
teris testamenti) quam nunc tenent
 Iudaei uocatur somahirenus 771₄
 sono: cum post abscessum Zosimi
 circa meritum Eulalii ordine sub-
 rogandi communi iudicio concinens
 multitudo sonuisset 60₂₅
 sortior: supplicium capitis 78₉, iudi-
 cium de statu 66₃
 sospitas 466₃ 681₁₄ 693₂₉
 spatarius 441₁₂
 spatium: non ante multa spatia tem-
 poris 496₆
 specialitas 431₁₅
 specialiter 72₇ 74₁₁ 80₁₀ 140₃ 141₉ etc.
 speciatim: proprie atque speciatim
 404₂₄
 spectabilis: uir spectabilis uicarius
 75_{13 20} 79₇; Alexander u. s. 587₁₁;
 Candidus u. s. uicarius magistri
 militum 648₁₂; Diogenianus uir
 spectabilis 475₄; uir spectabilis
 Eulogius magistrianius 680₉, specta-
 bilis uir Eulogius 660₂₆, Eulogius
 u. s. tribunus et notarius 658₂₆
 659₁₉ (cf. s. v. sublimis); Gratus
 u. s. 587₁₂ 590₂₅ 597₃₀ 684₁₆, Gra-
 tus u. s. magister scrinii 701₄,
 Gratus u. s. (u. s. Gratus 589₁₁)
 sacri consistorii comes et magister
 scrinii memoriae 588₆ 589₁₁ (cf.
 s. v. sublimis); illustris uir Latinus
 et spectabilis Madusius 129₂₀; Pa-
 tricius spectabilis 497₁₅, Patricius
 spectabilis uir 498₁₅, Patricius u. s.
 498₁; Paulinus u. s. 648₁₆; Petrus
 uir spectabilis comes (Placidiae)
 139₁₈ 143₂
 spectabilitas tua 82₆
 speculatio: phantasiae id est specu-
 lationes 751₉
 speculator cordis 44₃
 speculor: uis huius lapidis (sc. est)
 in speculandam faciem (εἰς τὸ ἐσ-
 πεκρίεσθαι τὰ πρόσωπα) 749₁₅
 speculum: qui qualitatem morum
 suorum ad multorum specula sen-
 serint pertinere 53₁₁
 spero: sperare in principibus 207₉,
 sperantes de dei misericordia ut -
 228₁₅, haec enim de Christo spera-
 bant 266₂₆, sicut de eorum spera-
 tum fuerat uoluntate 480₁₀. —
 sperantes ipsa die in eadem ciui-
 tate peruenire 672₁₃, sperantes sub-
 ripere 678₃. — speramus episcopum
 similia facere (i. e. *facturum esse*)

- 672₁₅. — spero ut 228₁₅ 335₂₀
 352₁₈ 354₁ 512₁₉ 513₂₈ 521₂₈ 556₁₆
 647₁₉ 673₁₈ 676₂₁ 688₁₄ 712₁₅, *quibus locis saepius idem fere ualet quod peto, rogo, cf. 673₁₆ rogate deum, sperate ab apostolis eius ut...*
eandem petendi uim habet his locis: apud beatissimum papam ea sperare quae 507₉, ut speraret a beatissimo papa apud eum discussionem causae 518₂, hoc et nos sperare et uos decet implere 586₁₁, *eadem notione sequente coniunctio:* quos speramus ad nos citius remeare dignemini 713₁₄
spiritalis: adulter 23₂₀, animi 367₁₅, caritas 334₂₈, fornicatio 411₃₂, fructus 334₈, gladius 108₂₀ 111₁₄, instructio 26₁₅, lyra 495₆, sacerdotes 7₂₁, substantia 415₁, uigor 7₁₅ *et alia*
spiritaliter 417₂₁ 418₂₈
spiritus: beati angeli... prauus autem spiritus (i. e. *diabolus*) 414₂₈, inmundos spiritus inuocantes 422₂₀, sub inmundorum spirituum dominatione 427₂. — spiritus sanctus 7₂₈ 41₁₆ 122₁₁ *etc.*, sanctus spiritus 28₂₃ 28₂₀ 82₃ 14 41₁₇ *etc.*, diuinus spiritus 130₁₆ 155₂₁ 209₁₁, caelestis spiritus 68₆, immortalis spiritus 162₃ 166₆
spumae maris 751₂₃
stagnatus (= *stannatus*): ut si dicamus aliquid ceratum aut picatum uel stagnatum 443₁₂
stationem in <basilica> Iuli dare praesumit 2₁₁, populus per coemeteria martyrum stationes sine clericis celebrabat 4₂₁
statuo *seq. acc. c. inf.* 52₁₈
stercus: omnia sua uiscera effudit in stercore 8₁₆, licet Arrius sepultus sit in stercore 9₂₇
stilus: stilo uenerationis alloquentes sanctitatem uestram 615₁₉, necesse fuit operam stili praesentis adsumere per quam nobilitatem tuam salutamus 684₁₉; epistolaris stilus terminum cogitantes 665₂₇, libro in Graecum stilum transtulit 31
stips (= *stipes*): aduersa deo stipula ad uiuum usque resecetur 623₂₉
stirpitis 655₁₂ 660₈
sto = *cesso*: hactenus steterit iners dissimulatio iudicantium, ... hactenus inquam steterit apparitorum supina desidia 57₆; litaniam facientibus steterunt illi terrores 180₂₀
stola uestimentum uiri significat 107₂₈. — *translate:* cur deum uerbum nudas a stola (apistola *cod. ἀπὸ τῆς στολῆς*) 202₁
stomachicis et colicis nec non et coeliacis 755₁₂
stomachus: eo quod esset inhabili stomacho 13₂, uino stomachum releuans 28₁₇
strages: plurimos uastationis suae strage deiecit 4₂₁; tam facili strage multitudinis 13₂₀
strangulo: fides quae plerumque artioribus strangulatur angustiis 107₂
strenuus: uir strenuus (*cf. Mommsen, Neues Archiv 14, 509*) 645₂₁ 846₁₇. — strenuissimae mentis Gregorium 15₁₅
studeo: uulpicula fraudibus fuit semper studens 111₁₀. — *aliquid:* diligite caritatem, studete concordiam 105₆
stupeo: haec non stupemus in noto 51₂₂
suadeo: fidem plebi 25₁₂, quietem hominibus 67₃, quietem multitudini 75₁₅; quae pro pace publica sua-

- demus accipite 71₆. — cum Eutythen suadere (= *docere*) talia repperisset 441₇, pro unitate catholica suadere non renuas 154₁₁. — horum opinione suasus et ego uolo ... 299₇
- suasionibus** inconsideranter absurdis facilem submittere uoluntatem 358₃, apostolicis suasionibus 326₂₃
- suasu** quodam 36₂₄
- suanis**: suauiora habuerunt propria domicilia ... quam ... 11₁₇, cum mihi pro tuo nomine nullum supplicium non suaue sit 16₂₇
- sub**: (*iaspis*) sub smaragdo est interuirescens (κατὰ τὴν σμάραγδόν ἐστι χλωρίζουσα) 751₇. — *temporalis sensu*: sub tertio iduum Maiarum 474₃; 477₁₃ 478₁₃; cf. dies. — *modum indicans*: sub adsertione uel adsensu haereseos 6₁₉, sub auctoritate catholici nominis 6₂₀, sub celeritate 523₂₆ 628₁₄ 681₁₂ 694₂₁, sub uelocitate 528₉, sub prolixitate temporis 632₂₃, sub mora 632₂₄, sub occasione 699₃, sub eius praesentia 224₂₅, sub perpetuitate 633₁₀ 740₁₁, sub tranquillitate 633₄ *et similia*
- subadiuua 449₄
- subdiaconus 110₂₃ 111₁₇ 116₁₈ *etc.*, ecclesiae Romanae 532₁₂
- subdo** = *in fini scripti addo*: memoratam subdendo sententiam 158₁₇; in subditis continetur 159₁₈, sententiam quam reperiatis in subditis 160₁₆
- subicio** = *in fine scripti addo*: sicut exequitur subiectum testimonium 42₂₂, gesta acclamationum populi relationi meae subieci 60₁₇; 63₁₀ 81₁₅ 288₂₂ 310₂₃ 315₂₇ *etc.*
- subintro 400₃
- sublimatio: ad statum meliorationis sublimationisque 430₂₃
- sublimis: sublimes et magnifici uiri 619₅. — Gratum uirum sublimem 593₃, uiro sublimi Grato 593₂₁, uiro sublimi Eulogio 669₁₉, *sed his tribus locis compendium* u. s. (= uir spectabilis) *falso solum uidetur, cf. s. v. spectabilis et Mommseni in Cassiodorum praefationem p. XXI.* — sublimior 5₁₀ 652₂₃
- sublimitas: de tanta sublimitate (= *altitudine*) uocem populis auditam facere 773₁₁. — sublimitas tua *allocutio* 46₁₃ 47₆ 51₁₇ 60₂₁ 61₈ 17 65₁₀ 77₇ 78₇ 80₁₈, tua sublimitas 46₂₉, sublimitas uestra 76₆, praecelsa sublimitas tua 48₁₉ 49₇ 24₄, egregia sublimitas tua 50₁₅
- subrepo: in locum alienum 64₂₈. — v. subripio
- subreptio 222₂₇ 465₁₁ 630₇ 632₁₃, subreptiones 512₂₃ 692₁₇
- subripio (*pro subrepo*): *alicui* 466₂₂ 493₇ 535₁₃ 679₉, *apud aliquem* 7₂₀ 128₉, *absolute* 352₁₉ 408₂₄ 437₁₄ 493₁₀ 678₃. (*fort. etiam* 131₁₃ *subripiat scribendum*)
- subscribo: *alicui rei* 18₂₀ 25₁₁ 36₂₁ 67₂₁ 234₁₄, *in aliqua re* 11₂₃ 14₁ 234₁₉ 713₂₀, *pro aliqua re* 24₂₉, *absolute* 18₂₄ 24₂₆ 33₂₅ 64₉. — *saepius*
- subscriptio: pro impia fidei subscriptione 17₂₃, fidem haeretica subscriptione damnauerant 20₂₅, paenitentes de impia subscriptione 28₄, post suscriptionem tomi 289₁₃, propter sacrilegas praeuicatorum subscriptiones 14₇, post subscriptiones impias 19₃₃ 23₁₂, impiis subscriptionibus 25₁₃. — *et subscriptio in fine epistulae (sequuntur uerba*

- ab eo qui epistolam dat manu propria addita*) 117, 223, 224₂₇, 318₁₅, et subscriptiones 568₁₅, 713₁₈, et alia manu subscriptio Domnici 356₁₈, et subscriptiones episcoporum 161, 318₁₈, exemplar subscriptionis 347₁₆ 24. — *subscriptiones epistulis subiunguntur fere hae*: bene ualete fratres 117, deus uos incolumes custodiat fratres carissimi 96, 223, 493₁₁, deus uos incolumes custodiat filii dilectissimi 161, (cf. 585₂₅), deus te incolomem custodiat frater karissime 229, (cf. 733₂₇), diuinitas te seruet per multos annos 47₂₂, 91₂₈, 325, 340₁₇, 347₁₆ 24, gratia domini Iesu Christi et caritas dei patris et communicatio spiritus sancti sit semper uobiscum 328, uegetum te nostrique memorem praestet omnipotens deus 330₁₀, saluari me in domino orate sanctissimi et beatissimi patres 497₂₇, ora pro nobis sanctissime et beatissime frater 610, incolomem me ora (in domino) sanctissime (ac beatissime) pater patrum 528₁₁ 13 16, incolomes in domino orate pro nobis amabilis deo et sanctissime frater 638₁₁, incolomis in domino ora pro nobis dei amator sanctissime frater 654₂₂. — *subscriptionibus manu propria exaratis praeponuntur uerba*: et alia manu 82₂₄, 90, 161, 325, 328, 330₁₀, 340₁₆, 342₁₃, 478₁₅, 493₁₁, 497₂₇, 528₁₁, 610, 638₁₀, 639₂₃, 654₂₂, et alia manu principis 47₂₂, et alia manu subscriptio Domnici 356₁₈, et manu imperatoris 53₁₁, 91₂₇, et manu (domni) papae 356₁₄, 739, (καὶ ἐτέρᾳ χερὶ 585₂₅, καὶ ἄλλῃ χερὶ 733₂₇) subsequenter (= ἀκολουθῶς) 300, subsequor: quod subsecutus adiunxit 304₁₉ (cf. sequor) subsistentia 176₂₀ 21, 178₁₆, 210₁₀, 249, etc. subsisto: supernae misericordiae propitiationem de pontificali intercessionem subsistere 616, substantia 9, 172₁₆, 221, etc., Abesalom qui regiam urbem substantiamque peruaserat 259, patris et filii et spiritus sancti tres esse substantias 41₁₉, inuisibiles et rationabiles substantiae 284₂₂, 285, — ista diurnam non possunt habere substantiam 536₁₃, substituo: (*Alius dei*) ex nihilo substitutus est 8₂₄, subuectio: uictualia uero, excepta tamen subuectione, nolite suscipere 513₂₆; neque ab his uictualia praesumatis accipere nisi tantum subuectionem et hospitalitatem 605₁₇, subuiridis 746, suburbicarum regiones *Romae* 52₂₂, 53₂₃, succedo: ibi succedite ubi ordinauerit imperator 514, in ea succedite quam imperator praeberit mansionem 605₂₀, succendo: ad diuinam aemulationem pro filii dei amore succensus 31₁₇, ardore fidei et suavis iracundiae commotione succensi 349₁₇, tanto catholicae fidei ardore succenderis 342₂₄, successio (= *hospitium*): si uoluerint successionem parare nolite spernere 513₂₀, sufficienter 168, 333, 381, 394, etc., sufficientissime 406₁₈, sufficio c. *infin.*: eloqui potentias domini uix quaelibet lingua sufficiet 136,

- suffragatrix intercessio sanctimonii pontificalis 615₁₁
- suffragium 7₂, 353₁₉, 364₂₅ etc.
- suffrago: ut diuinitas augmenta salutaria uestrae uitae suffragare dignetur 658₁
- suffugium: Romanae ecclesiae suffugium poposcerunt 449₁₄
- suffultus: a synodo quae... fidei catholicae esset communione subfulta 151₁₇, metropolitani auctoritate (iure 376₁₄) suffultus 333₁₆, 376₁₄, eius familiaritate suffultus 391₂, suae potestatis legatione suffultus 479₆
- suggero (= *communico*) *alicui aliquid* 79₂₂, 150₃, *aliquid* 353₃₁, *sequente* acc. c. inf. 110₂₆. — *saepius*
- suggestio 131₁₉, 146₁₆, 148₁, 224₂₀ etc.
- sum:
- est: in haeresi subscribere daemoniis sacrificare est 14₂, canones soluere in religionem committere est 518₁₀, horum studia negligere id est in ipsa domini confessione delinquere 530₅. — est = ἔστιν, ἔξοστιν: nec enim sine persona est subsistentiam dicere 264₁₈, fratrem a fratre adiunari spiritaliter muros esse inexpugnabiles ex diuinis est accipere scripturis 712₂₄. — est c. dat. c. infin.: est inuocato clementissimo imperatori hoc corrigere 675₉
- sed esto, habeant pacem cum infidelibus (*sequitur deinde interrogatio*) 21₂₀; sed esto, sibi amplius aliquid praesumpserit 86₁₂; sed esto, Calendon imperatoris nomen abstulerit 392₅.
- uaria: qui futurus est redimere Israel (ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ) 196₁₆; quorum maiorem partem in seruis constat fuisse 75₂₅; quid enim fecit domini praesentia nisi ut istis negotiis illorum, qui ueritatem carnis eius negaturi erant, seniores faceret aetatem curationis esse quam uulneris? 512₁₁
- summa: postquam anima summis suis subiecta non constitit 433₂₀
- summatim liceat exponimus 19₁₈
- summitas: desuper a summatibus montium 753₂₀
- summurmuro: quod misera contentione submurmurant 369₈
- super: quod super omnem humanam eloquentiam est 32₂. — super id quod = *praeterquam quod* 61₄
- superadicio 353₂
- superaedifico 580₃
- superbio de *aliqua re* 407₁₅
- supereminentia 31₂₇
- superflue 61₁₀, 667₂₄
- superfluus: qui nouis quaestiunculis superflua uanaque concinnant 228₂₁, superflua concertantes 716₁₅
- superhumale *Aaron pontificis* 744₂₁, 745₂₂, 756₇, et *saepius in ep.* 244
- superinduco: quem ergo superinducis crucifixum propter nos postea 190₁₆, quaternitatem superinducentes 204₅
- superior *de tempore*: salubris superior ordo praecepti 77₈
- superius *de tempore* = *prius* 65₁₉, 109₁₆
- supinus: apparitorum supina desidia 57₉
- supplanto: ne ab haeresibus subplanteris 198₂₂
- supplico: apud *aliquem* ut... 37₁₀, *sequente* acc. c. inf. 710₁₇. — supplicor = *supplico*: de his uobis supplicantur Iohannes et Heracli-

- snus 709, (*sed cf. quae illo loco subnotauit*)
- supra: Osius sedet index immo et supra iudicem 15₂₀. — ut supra in subscriptionibus uel datariis 225, 4 5, 6 7 568₁₇ 546₂₄ et saepius; per quem supra (i. e. per eundem portitorem per quem praecedens epistula) 142₂, per quos supra 146₂₂, legati nostri qui supra 605₉ et similia sursum atque deorsum 204₃
- suscipio *aliquem uel aliquid* 11₁₁ 12₁ 14₁₂ etc., suscepti sunt ad catholicam disciplinam 28₄. — si non suscipis in uno filio dicendum duas naturas 174₂. — domino . . . in Christi caritate suscipiendo Xysto 111₂₂, in Christi gratia suscipiende frater 113₃
- susinum oleum 747₇
- suspecto: sacerdotis iniquitas suspectat(ur) aut gratia 58₁₀
- suspendo: *aliquid*: suspensa causa de aliis episcopis 518₁₃, promissionem uestram tanta silentii diuturnitate suspenditis 559₁₈. — *aliquid ab aliqua re*: manus a coepto operis perfectione 736₃, boni studii a perfectione nota 599₇, uix faucibus suis ab illo pio cruore suspensis 529₁₈. — me suspendo ab *aliqua re*: (*populus*) se ab eius processione suspendit (i. e. abstinuit) 2₃, a nostra se communionem suspendit 469₂₇, ut se ab eius ecclesiae concussionem suspendat 557₁₁; de *aliqua re*: qui se suspenderant de anathemate 677₁₇. — suspendo *aliquem* (= 'suspendiren') 69₂₅ 479₂₇ 481₁₀, *aliquem* ab *aliqua re* 157₂₂ 343₂₃ 449₆ 452₉ 628₃, *alicui aliquid*: Ambrosius maiori Theodosio communionem suspendit 390₂₀
- suspensus: decet suspensis sensibus omnia nostro uos reservare iudicio 71₉, quatenus desideria nostra diu suspensa esse non possint 533₁, illud nos suspensos redigit et anxios 559₁₃, diu nos tenere suspensos 664₃
- suspicio: non suspicionem dabis Eutychianum esse 196₂₈
- suspicio = *veneror*: *aliquem* 29₂₀, *aliquid* 31₁₀
- sustineo: confusionem sustinentes (= καταγυνόμενοι: Hierem. 6, 15) 43₃, uicariorum sedis apostolicae praesulis sui praesentiam sustinentum 302₁₃. — = *tollo*: nec patitur aliquid privilegii sustineri 115₁₉. — = *expecto*: *aliquid* 236₆ 419₂₂ 646₂₈ 693₁₄, perficienda deinceps sustineatur adoptio 410₇
- susurro: ad leuium susurronum scripta pendere 104₂₅
- suus: numquam potuimus archiepiscopo suorum (= nostro, ταῦτάων?) suadere ut - 674₆
- syllaba: uerbis eius ad omnem ut ita dicam syllabam praebuerimus ad-sensum 116₂₁
- symbolicum id est significatiuum 766₁₂
- symbolum 233₂₃ 287₁₁ 17, trecentorum decem et octo symbolum 200₃₄, symbolum siue mathema (fidei 233₆) 233₆ 15 20, praecessorum nostrorum symbola 200₁₃, synodalia symbola 709₉. — *saepius*.
- syncellus: in cuius locum Epiphanius quidam presbyter quondam syncellus eius accessit 682₂₁
- synodalia = *constituta synodi* 695₂₂ 713₂₀
- synodalis: aggregatio 349₂₀, congregatio 502₂₇, codices 297₆, codices atque gesta 236₁₂, constituta 335₂₉

353₁₂ 525₂₃. epistolae 236₁₄ 685₂₄. gesta 291₈ 479₁₀, monumenta 287₃₀, praecepta 700₁₃, regulae 370₁₇, symbola 709₈.
 synodicus. constituta 722₉, decreta 717₁₄ 718₁₁, epistolae 523₂₀, relatio 738₁₂, scripta 449₂.
 synodus *passim*
 synopsis: ut synopsis operis construendi fidei tendatur examine 47₁₆
 tabes: sicut luridati corporis tabe 8₁₇
 tabularium: recensete sacras litteras et diuina tabularia 105₁₁
 taciturnitas 194₁₄
 talentum: *gen. plur.* talentorum 154₈
 taliter 95₅ 385₁₁ 679₁₄
 tam *appositur superlatiuo*: apud te tam religiosum tam piissimum imperatorem 44₁₂. — non tam... sed 439₁₆. — animos nostros tam diuturnum dilectionis uestrae silentium ut tantorum temporum contristat absentia 694₆
 tamquam: Christi negatores tamquam dominos ecclesiae constituit 21₂₅. — *sequente acc. c. inf.*: si quis dicit dei passibilitatem aut mortem gustasse deum, tamquam ad haec eum bona uoluntate uenisse... 218₉
 tantummodo: non solum... neque tantummodo... sed etiam 33₄, ut non solum... neque ut tantummodo... sed ut etiam 33₂₄
 tantus:
 tanti = tot 13₂₄ 133₂₁ etc.
 tanto: ideo... ut tanto magis... 28₂₂; ordinauit Heraclidam tanto magis idoneum quanto et firmiter contra haereticos debuit ordinari qui et in uita esset perspicuus 34₃; tanto magis fidem dei uindicat quanto et Romano imperio

fideliter militauit 39₅; quicquid in causa sacrae fidei sanctius gesseritis, tanto gloriosius regnabitis 44₁₉. — *cf.* quanto
 tantum ut -: saluam fore de eisdem iniuria uindictam, tantum ut ecclesiae sineret princeps regulas custodiri 389₂₃; totum se esse facturum, tantum ut nostram praesentiam commodemus 518₂₆
 in tantum... in quantum 417₂₄; in tantum ut = *adeo ut* 391₄ 403₁₉ 628₉, in tantum... ut 4₄ 360₃ 374₂ 391₂₂ 414₈ 468₇ 535₂₇ 563₁₀ 594₂₃ 701₂₄
 tardo *aduerbium* 688₁₇
 taxatio: decernimus nihil in iniuriam Theodoretum sub taxatione nominis eius a quoquam fieri 295₅
 tare: in quem insurgeremus nec nomine appellatum legimus nec criminis aliqua ratione taxatum 97₈
 tegula: tectum basilicae destruentes tegulis populum perimebant 3₁₇
 temerarie 34₁₉
 temerator 584₃, sacrorum 582₁₆
 templum: in templo sub pedibus idoli 28₂
 temporalis: exilium temporale (*opp.* perpetuam poenam) 11₁₃
 temporarie = *zur Zeit* 54₄, = *zeitweilig* 71₂
 temptamentum: oratione atque uigiis sacrilega temptamenta superauit 142₉
 temporum usus *inusitator*:
praesens pro futuro: legite et agnoscitis 514₂₁, redeat ad unitatem et nos cum eo insistimus 557₁₆, et eum tamen mox dimittimus 659₂₆; *similia* 2₅ 6₂₆ 10₄ 41₂₅ 619₂₅ 27 672₁₆ 749₄

- praesens pro imperatio*: respondetis 514₁₉, adicitis 514₂₃, dicitis 557₁₇, scribitis (*cod. scriptis*) 557₂₀ et saepius in *indiculis* 116 et 135
- futurum pro imperatio*: sed tu ipse hodia iudica, ipse sententiam proferre dignaberis 16₂₅; (sublimitas tua) eatenus basilicae diriget formam quatenus... 47₁₁ et similiter in *edictis imperatorum* 48₂₀ 21 49₁₁ 61₁₈ 65₂₂ 77₂₇ 78₅, in *epistulis uel indiculis paparum* 154₆ 517₂₉ 606₁₆
- plusquamperfecti et imperfecti coniunctiui inter se permutati*: tacemus quod fortassis ipsum Constantium episcoporum unita constantia confutasset et frangeret, fortassis etiam et intellegere fecisset... 13₂₃; nisi diuinitas affuisset egressique per secretiorem partem impetum multitudinis uitaremus, minime potuissemus euadere 75₂₂; utinam incolume Arrianae legis Mursinense oppidum permaneret et non ad iudicium quondam erroris miseri condisset 89₂₃
- tempus*: quicumque in tempore aderant 102, in hoc tempore 410₉, in tempore gaudii 259₁₄, diabolo se ad tempus interserente 140₈, pro tempore certa praestringens 540₁₈, tantis temporibus = *tamdiu* 600₁₀ (606₂), multis temporibus 387₁₉ 613₁₈, in temporibus *alicuius* 263₁₁ 14 18 19, tanta sacramenta quae possent ipsis ad tempora sufficere 689₂₆
- tendicula*: has tendiculas quaestionum 102₈, per talium nominum insidias captiosas tendiculas 382₅, tractare tendiculas 439₄
- tendo*: ut synopsis operis construendi fidei tendatur (pendatur *Petschenig*) examine 47₁₆. — sic autem impietatem pestiferae dominationis tetendit ut etiam deiectus insultet 159₁₉. — nihil proficiebat in quo tendebamus 678₁₄
- teneo* = *contineo*: litteras purgationem tenentes 103₁₃. — = *includo*, *custodia teneo*: ex quibus aliquanti agniti atque tenti sunt audiendi 75₂₅, dicitur et apocrisiarios teneri 672₂₇
- tenor*: hoc etiam tenore Paulus apostolus non ideo fefelisse credendus est quoniam... 483₉, pari tenore 379₁₃, eo tenore 380₁₇
- ter*: per omnia beatissime et ter beate pater 667₁₅
- termino*: synodum piissime coeptam sed impiissime terminatam 11₂₅, synodus praesentem causam terminare non potuit 68₉; *similia* 72₂₀ 82₁₃ etc.
- ternus*: iuxta ternas et ternas tribus 766₁₀
- terra*: in terris (*oppos. in caelo*) 635₂₂
- terrenus*: imperator 20₂₈, rex 11₁₄ 16₃, moderatio 106₂₂, hominum messis 551₁
- terror* = *tremor terrae*: steterunt illi terrores (ἐστρεσαν οἱ σεισμοί) 180₂₀
- testamentum*: uetus 106₂ 770₃₀, novum 255₃
- testificatio*: sub testificatione potentiae diuinae dicebant... 647₂₄, omnium testificatione 712₁₀, scripturarum testificationibus 403₁
- testimonium*: fides cui et deus... per auctoritatem scripturarum diuinarum... testimonium dedit 9₇; relatio quam ad testimonium adduxistis 290₄; testimonio habens

- aliquid* 688₁₅; sicut exequitur subiectum testimonium 42₂₂
- textus: epistolae 344₄, libelli 518₁₈, 520₁₃, relationis 80₄, Latinus 470₂₈
- thalassites appellatur praecipuus lapis hyacinthus 753₁₀
- theophaniorum die 232₂₂
- theotocos: Maria uirgine theotoco hoc est dei genetrix 471₂₈
- thesaurum: cor quod erat, thesaurum impietatis 8₁₅
- thronus 18₉, 13₁₄, in throno Israel 26₉
- timeo *c. inf.* 17₁₅, 19₄₈
- tinctura: marinae tincturae similis (*θαλασσοβαφής*) 755₁₅
- titulus: Hisacem remotus Hispaniae angulus titulo damnationis inclusit 55₁₉, synodi statuta quolibet colore seu titulo retractari 312₁₉, quisquis quolibet modo quolibet titulo complex eiusdem fuerit factus erroris 381₁₀, tantis apostolicam sedem caritatis et munificentiae titulis eleuatis ut... 334₁₁. — relictis singulis per titulos presbyteris 64₃₁, per omnes titulos uel loca quae conuentu celebri frequentantur 78₃
- tomus: post suscriptionem tomi 289₁₃
- topazion: *nomin.* topazion 745₁₇, topazium 746₁₂, topazius 757₂₀; *acus.* topazion 746₁₂. — de lapide topazio 746₁₂ *sqq.*
- topazium *v.* topazion
- topazius *v.* topazion
- totum = *omnia* 6₉, 26₁₄, 105₁₀, 484₁₈, 485₁₀, 518₂₅. — in totum 479₂₂, 505₂₈, 578₇, 626₂₈, 636₂, 702₉, ex toto 675₄. — totum *aduerb.*: in illo spectaculum totum nouum (*cod. nouimus*) uisum est 17₁₂
- tractator: quae a tractatoribus disputantur non ut canonica recipi 695₂₁
- tractu et caede mulcati 26₂₃. — omnes sacerdotes uniuersi orientalis tractus 322₁₆
- trado: in laicorum se numerum tradant 21₁₉, in eorum se dominium delusionemque tradiderunt 19₃₁, se quidam haereticis tradiderunt 25₃, tradidit se ei in sacram communionem 37₂₃
- traduco: ne aliquos... ad peruersitatis suae instrumenta traducat (*i. e. peruersitatis suae instrumenta efficiat*) 141₁₆
- tragicus: Tyri gemitus tragicis criminibus comparandos 489₁₀
- tragoedias quas per ecclesias exercuit singillatim scribere 384₁₇
- tranquillitas uestra *adlocutio imperatoris* 30₁, 41₁, uestra tranquillitas 126₁₉, 334₁₉, uestra tranquillitas et prouisio 6₁, tranquillitas tua 88₂₀
- tranquillus: tranquillissimus princeps 152₃, 742₄
- transcendo: iussa 77₃
- transcribo: omni ordini transcribitur quod in uno esse laudatur 740₉
- transeo: quidam de hoc transierunt (*i. e. mortui sunt, cf. indicem Casiodori Mommseniani*) 566₂₂
- transfero: ut Petrum ad exteriora transferri iubeatis 141₁₃, *translate* clericis callida seductione translatis 157₇. — iterum se ad confessionem fidei catholicam translulerunt 20₂₇, se ad haec consortia transferentes 386₁₉
- transfretro: Iordanem 762₄
- transgressor 531₅, 541₁₇, 554₂₃ *etc.*
- transigo: recte Christi onus transigere 527₁₈
- transitus *adiect.*: amputatis reliquiis transiti erroris 615₂₄
- transitus *subst.*: in transitu (= *flüchtig*) 100₂₀

- transmarinus: ad transmarinas nauigare regiones 380₂, cum innocenti reo confugitur ad mare et transmarina documenta 107₁
- transmigro: nullo modo hanc designationem crucis transmigrabo 200₁₆
- transmitto: cuius noua aliqua doctrina transmissa est ad discipulos 31₂
- transnominio 276₁₇
- tribulatio 259₁₉ 585₅ 550₂₇ 552₁₇ 675₄, tribulationes 35₁₇ 574₁₀ 677₁₄, in tribulationibus (*Vulg. Hebr. 11, 37* angustiati) 35₁₀
- tribulo: uobiscum cum quibus tribulati sumus 380₂₂
- tribunicus: Anastasius tribunici imperii (*cod. imperauit*) XXV 506₂₂
- tribunus: tribuni plebis 506₂₄, — gentilis Festus tribunus (*Act. 25*) 106₁₃, Seuerus ex tribunis 37₁₉, u. c. tribunus *praefecti urbis* 60₃ 62₁₀, u. c. tribunus et notarius (*principis*) 61₂₁, u. s. tribunus et notarius 658₂₇ 659₂₀, spectabilis uir tribunus et notarius 660₂₆
- tributio: diuinae tributionis indicia 552₁₁
- trinitas 166₃, et *passim*, inuiolabilis 115₄ 168₁
- trinus: trinae tendunt insidias unitati 722₁₅; has easdem litteras trinas (*i. e. tribus exemplaribus*) ad dilectionem uestram, clerum plebemque et amplissimum senatum direximus 160₁₉
- trisagios: ut in litania diceretur trisagion 180₁₆, ut non adicias in trisagion duos filios 184₁, dicere in trisagio quaternitatem 184₁₇, simpliciter cane trisagion 186₄; 186₁₂ 15 188₁₁ 21 190₂₃ 192₁₂ 20 194₁₉ 198₃ 14 200₁₄ 204₃ 8 208₃ 12 16 210₁₉
- 20 21 211₁₀ 11 212₃ 214₁ 3 8 10 17 19 25 216₂ 6 15 19 21. — qui trisagion dicis esse passibilem 202₂₄, inspirati sunt consubstantialem trisagion appellare 210₁₂. — in hymno trisagio 168₁₁, uox trisagia 178₇ 184₂₃
- triumphale in domino regnum uestrum 139₁₉
- triumphator semper Augustus 81₂ 21 88₃ 90₂₂ 322₈ 499₁₀ 506₂₂ 610₁₅
- tunc—dum 501₁₄ 503₁₁. — tunc temporis 15₁₇ 287₁₂ 746₁₉, per tunc temporis episcopos 34₂
- turbatio popularis 59₁₄, catholicae legis turbatio 88₂₀
- turbido: post tam continuas turbidines 785₂₃
- turbidum aliquid perpetrari 78₃
- turbo *substant. de personis*: qui sint isti turbines ecclesiae uel procellae 104₂
- turbulenter 48₂
- tyrannus *v. indicem personarum s. vv.* Basiliscus Constantinus Maximus
- uaco: non enim uacat quod dictum est omnia per elemosinam posse mundari 409₁₄
- uacuo: Leonem quidquid noua uideretur actione temptatum competenti refutatione uacuasse 389₁₀
- uacuus: neque enim uacua honorificentia est quae defertur antistiti 665₆; in uacuum recipere *aliquid* 401₂₀ 424₂ 6
- uaniloquium: uaniloquia 644₁₅
- uanissime gloriabatur 18₁
- uanitas: eius suscipis pessimas uanitates 172₂₁
- uas: uasa Nicaena aenea 747₃. — mortem filiorum meorum de tuis uasis effusam 200₇. — uas electio-

- nis (= *Paulus apostolus*) 21, 192₁₄, 228₂₀ 334₇ 365₂₂ 567₂₃
- uastator 125₅
- uber: cui non sit recte sentienti uberrimum disputare 96₁
- ubi: est in ipsis (*capitulis*) inter cetera, ubi uolunt dicere unum de trinitate crucifixum 675₂₉; causae tantum, ubi (s. e. *propter quam*) ueneramus, intenti 678₁₀; in *praescriptionibus epistularum*: ubi Ursinus et qui cum eo sunt ab exilio relaxantur (s. e. *edictum, quo Ursinus etc.*) 48₁₀; ubi redditur basilica Sicinini 49₂. — ubi = *quo*: cognoscant et ipsi ubi transferimur 643₂₈
- ubique = *quolibet*: destinanda ubique principalia praecepta duximus 611₂₂
- uegeto: caelesti rore uegetati 401₉
- uelut: ne quae minitatur uelut fabula putaretur 19₃
- uenerosarum haeresum uox 200₁₈
- uenerabilitas: tua uenerabilitas *allocutio sacerdotis* 744₁₅
- uenerabiliter 294₂₄ 308₅
- ueneranter 132₃
- ueneratio tua *allocutio sacerdotis* 72₃ 73₄ 25 763₂₄
- ueneratores Christi 6₉
- ueniale (= *ignoscibile*) iudicare, *aliquid* 150₂₄
- uenialiter 540₂₃
- uenio *sequente infm.*: qui iudicare uenerat 17₁₄, non uenit aliquem perdere sed omnes saluare 356₁₃, pacem uenimus facere 517₁₆; *similiter* 18₂₀ 192₂₄ 473₁₉. — uenio pro *aliqua re* = *aliquid defendo, uindico*: sub uobis piis imperatoribus et pro fide catholica uenientibus 36₅, episcopi pro sancta fide uenientes 10₁₉, qui pro fide catholica contra haereticos uenerant 11₆; uenio contra *aliquid* = *aliquid aggredior, uiolo*: ne contra sacrae legis ordinem uenirent aut contra consuetudinis rationem 60₅, contra apostoli sententiam uenire nititur 109₃₀, aliquid quod contra utilitatem ecclesiae ueniens displiceret 116₄; 158₂₂ 232₆ 350₇ 611₁₈
- uentilo *aliquid* 402₂₀ 439₇ 462₁₆ 20₇ synodum perspicient nouellis non potuisse quaestionibus uentilari 383₁₅
- uentrilocus 114₁₄
- ueraciter 108₁₂ 127₁₈ 153₁₆ 154₇ etc.
- uermis *translate*: non defuerunt uermes qui de eius putrido cadauere nascerentur 9₂₈, hi quos diximus uermes Arrii 10₉
- uernula: Petrum et Timotheum praefatorum uernulas 488₂₀
- uero: *quinto enuntiati loco* deinde per aemulationem Lia uero dedit ancillam uiro Zelfham 759₆. — unde et quidam de hoc transierunt et nostrorum uero non exigua multitudo perempta est 566₂₂; et honorem uero omnem sic adtribuunt tamquam imagini imperiali 253₁₅. — mittitur in exilium... et Hilarinus, qui etiam scripta contra haereticos et praeuaticatores edidit, licet postea uero interruperit fauens praeuaticatoribus 12₂₃
- uerto: mittit Ariminum, ut omnes illic episcopi similiter uerterentur 11₂₁. — non deus uerbum in carne uersus est 226₁₉, in carne uersum 227₂₈
- uesper: circa uesperum 74₂₇
- uestigium: e uestigio = *statim* 399₁₅
- uestio: basilicas pretiosorum marmo-

- rum ambitione uestitas 43₁₉; episcopi non fidei ueritate sed sola catholici nominis appellatione uestiti 33₃
- uiaticum *translate*: ut uiaticum seni non negetis 476₉
- uibratio = *splendor*: caeruleae uibrationis 751₁₇
- uicarius: erat tunc temporis Clementinus uicarius 15₁₈; 15₂₇ 16₇. — a proconsulibus uel uicariis <accitus> ad urbem Romam sub prosecutione perueniat 57₂₄. — uicarius urbis Romae 53₁₄, uicarius (*om. urbis Romae*) 50₂₃, 54₁₆ 55₁₂, uir spectabilis uicarius 75₁₃ 20 79₇. — *ad-iect.* Aginatus cl. u. uicariae praefecturae 50₁₂. — uicarii *papae* 231₁₂ 312₁₄ 22 527₅, uicarii papae 312₁₀₇, uicarii Romani 442₁₄, uicarii sedis apostolicae 231₁₉ 29 33 302₁₂ 310₁₈ 311₅ 317₂₃, uicarii ab apostolica sede directi 442₂. — *de papa*: talibus praesulibus (*i. e. papis*) beati Petri uicariis 355₁₈, uicariis gloriosi Petri 658₄, beati Petri eiusque uicarii 478₉, uicarium Christi te uidemus 487₄
- uicem referre *alicuius rei* 36₂₆; — iterum et alia uice 18₁₀, tertia uice 18₁₃, repetita uice 551₂₉. — coepiscopos nostros uice nostra direximus 544₁₂, in eius uice Iohannem subrogatum 151₂₀, ut ad comitatum uicibus (*i. e. alternis uicibus*) clerici dirigerantur 444₁; quae a tractatoribus disputantur non ad synodaliu uicem pro lege seruari 695₂₂. — inuicem 42₁₁ 76₄ 123₁₆, ab inuicem 42₉, in inuicem 122₂
- uicinum: in uicino 51₁₁
- uicissitudo: alterni uicissitudinem sermonis tuae reddimus caritati 154₂₂. — = *remuneratio* 321₂₁ 631₂₀
- uictor *in imperatorum titulis v. indicem personarum s. v.* Anastasius Honorius Iustinianus Iustinus Theodosius
- uictoriosissimi principis 616₁₁
- uictualia 513₂₅ 605₁₆
- uidetur *seq. acc. c. inf.* 558₇ 663₁₇ 676₃, *sequente* quoniam 656₉ 715₂₀, *sequente* quia 676₃₀
- uigiliae: oratione atque uigiis tamentata superauit 142₉. — dat uigilias in quadam domo conuocans fraternitatem 29₃, sacras uigilias celebrat 29₃
- uilesco 734₆
- uinarius lapis 750₂
- uincio *absolute*: non sic in diluuiio iudicatum est ut turba uinceret infidelium 25₂₃, nec potest aliquando deesse quod uincat cum tam miserum sit quod nostrae fidei uirtute vincatur 93₃
- uindico: = *tueor, defendo*: haereticos 12₂₄, fidem 9₁₉ 11₂₀ 30 12₁ 12 18 13₂₀ 14₁₅ 31 *etc.*, haeresim 7₅ 21₂₈, ecclesiae diuinam sanctimoniam 20₈ *et similia*; *seq. acc. c. inf.* patris et filii et spiritus sancti tres esse substantias uindicantes 41₂₀. — = *usurpo*: *aliquid* 101₁, sibi uindicare *aliquid* 23₂₀ 41₂₁ 140₄, sibi uindicare *aliquem* 485₁₉ *et similia*; nihil huc aut uindicare pars altera poterit aut altera formidat 68₂₇. — iniquitates suas et sacrilegia sub Christi nomine uindicare 32₂₃, haec ludibria sub nomine catholico uindicare 36₂₇. — = *punio*: quae grauissime diuinis animaduersionibus uindicata sunt 40₂₃, in alio maleficio uindicari 456₁₄, ut suis

uocibus quas pro fide prius scripserat uindicaretur 16₆, in *aliquem* 19₁ 47₉ 61₁₉ 69₁₀ 454₂₅ 27

uiperei capitis dira commercia 465₂₃

uirgo: sacra uirgo 39₇, sacrae uirgines 35₂₆, sacra uirgo Christi 36₂₉, sacras eius (*Christi*) uirgines 36₈, sanctae uirgines 97₁₉

uiridesco 747₁₀

uirtus = *uis*: puer in aera a quadam uirtute (πρό τινος δυνάμεις) eleuatus est 180₁₅. — uirtutes = *miracula*: per quem (i. e. *sanctum spiritum*) diuinas uirtutes operatus est in Sardinia 32₅, admirabilis ex diuinis uirtutibus quas habens in se gratiam sancti spiritus exsequitur 32₁₃, cum in nomine Christi sit uirtutes operatus 32₁₆, cum apostolicas uirtutes per eum fieri negare non possent 32₇. — angeli lucis et uersusae caelestes inuisibilesque uirtutes 285₅. — uirtutes uestrae *allocutionis instar*: nec aliqua ad me data uirtutum uestrarum praecepta uenissent 75₃₀, de his quae gesta sunt uirtutibus uestris credidi suggerendum 79₂₂

uirulentia 129₄

uiscera: haec cum dolore omnium uiscerum loquimur 22₄, dolor gemitusque tuus ita quatit uiscera nostra ut- 96₁₈, ut hunc complectamini paternis uisceribus uestris 527₂₇, ubi sunt uiscera (?) Christi ad Petrum? 207₁

uisibilis 196₂₃ 428₂₇

uisio: nullos fractus fundi uel uisione percipiens 17₂₆, ne uel uisionis solatio potiretur 17₂₉

uisitatio: ut eius sacris uisitationibus iuuaretur 37₁₁, nobis uisitationis tuae munus indulge 72₉, angeli

aduentu et uisitatione 240₂₉, iste quidem uisitat alter autem cum uisitationem meretur beatus dicitur 255₁₂

uisito: iste quidem uisitat, alter autem cum uisitationem meretur beatus dicitur 255₁₂, nos pastoralis admonitione et euangelica doctrina uisitare dignatus es 223₁₇, Uienensem prouinciam datis ad humilitatem meam litteris uisitastis 559₃, nos salutiferis rescriptionibus uisitare 614₁₅

uisus: nec ante *Abi* uisu fuisse compertos 100₁₉

uita: (*Paulus*) non minori uita neque studio... quam fuit sanctus Antonius 33₁₈, in uita perspicuus 34₅. — quibus et uita et esca est sacerdotum dei separatio 497₁₁. — 'Gelasio uita!' dictum quindecies *acclamatio synodi* 487₂

uitalia: raptis uitalibus sanguinem fundens expirauit 13₁₁

uiuidius est quod Ursini inussit amenitia quam quod serenitas nostra mitibus persuasit edictis? 55₂

uiuificator obeuntium 720₁₉

uiuifico 209₁₃ 13 429₃₀ 31 431₅ 23 432₈ 9

uiuus: aduersa deo stips ad uiuum usque reseceatur 623₂₉

ulcerosus 750₂₉

ullatenus 198₁₀ 386₁₁ 390₆ etc.

ulterius: ut nulla ulterius populos contentio nefanda collideret 4₁₄, timnit de illo ulterius indicare 17₁₉, non mihi fiat ulterius crucem adponere trinitati 206₁₉, et *similia*

ultimum: in ultimum = *uletet* 11₈, in ultimo 20₃₁

ultra: quingenti et ultra episcopi 444₉

ultra transcendis 208₄

ultroneus: desidia quadam ultronea 658₂₄
 unanimitas 228₁₇
 unanimiter 91₁₆ 329₅
 unanimum mihi amicum 593₃
 unde et idem ipse prosequitur dicens... 21₉, unde et merito a coepta persecutione cessarunt 84₂₀; *similiter* unde et 15₁₁ 34₇ 10 566₂₁. — unde sola causa = *ex qua sola causa* 559₂₀. — unde est quod - ? 561₂₁ 562₂₇. — unde hinc est nos uel sero cognoscere quoniam - 567₁₀
 undo: undante per terrae motum ciuitate 180₁₃
 unguis: ex teneris unguibus = *a prima infantia* 658₅
 unianimis 497₁₉
 uniformis: epistola ad Augustinum Alypium Euhodium... uniformis (*i. e. eisdem uerbis a pari et ad Augustinum et ad Alypium et ad Euhodium data*) 73₂₄
 unigenitus 8₂₂ 166₁₅ etc.
 unio = *adunatio* 155₄
 unitas: istum uirum (*deus*) merito unitate ad se ipsum dignatus est 245₂₀
 unitio 339₁₇ 637₂₂ 638₁₉ 706₂ 3 10 *saepius*
 uniuersaliter 420₁₁ 485₂
 *uniuerse: et quoniam de his interim quae gesta sunt uniuerse (*cod. uniuerse*) uirtutibus uestris credidi suggerendum, quicquid sequentibus diebus gestum fuerit singillatim nuntiabo 79₂₁
 unus: in uno uel duobus praeuari-catoribus 14₂₈. non uni aut secundo sed omni mundo 216₉, omnes in unum episcopi 643₁. — = *aliquis*: uelut una ranarum 858₃. — unum: unum est sancta trinitas 719₁; qui

in Christo unum esse debemus 105₃; unum sentire *v. sentio*; unum idem-que sapere 232₂₅; in unum conuenire *v. conuenio*; in unum concordare 617₁₂; studia in unum congruunt 580₁₅; licet essent corpore discreti tamen spiritu in unum positi 20₁₂, hi qui in unum positi erant episcopi 81₂₅; in uno Orientis episcopos non sentire 516₇
 uociferator Esaias propheta 704₁
 uocifero: uociferare luctum 200₅, diu uociferauit 529₆
 uolo *abundanter*: in nos coepit uelle consummare quod... 38₂₄, ipsum ordinare episcopum uelle coeperunt 60₁. — ueli(n)t noli(n)t 397₁₇ 433₇ 434₉, uelint nolintque 880₁₅
 uolumen 285₁₃ 286₂₂, Graecum 168₂₃, chartaceum 236₂₁. — epistolae omne uolumen uoluimus 116₁₈. — sacra uolumina = *scriptura diuina* 168₁₈
 uomo *translate*: cum Valentino uomuisti similiter loquendo immortalem crucifixum 202₄, de his uenenis quae male hausit et uomuit 358₁₉
 notiae: quae notiae successerant 690₂₁
 notius = *optatus, acceptus*: 152₄, 561₁₄ 631₆ 661₆ 664₁₈ 666₁₆ 732₂₃. — notia *neutr. plur.*: officia quibus gaudii nostri signa monstramus et priuatae amicitiae notia persoluimus 664₁₉
 urbana praefectura 51₇, urbanum officium 78₂₂
 urbs = *Roma* 2₉ 10 12 3₉ 4₉ etc., urbs aeterna 47₂₈ 49₂₄ 68₁₉ 72₁₈ 81₂₄ 83₈ 87₁₉, sacra urbs 71₄, sacratissima urbs 47₁₈ 50₂₅ 76₂₇, urbs sacratissima 52₁₇ 68₂₃ 70₄, urbs splendidissima 90₂₅, urbs uenerabilis 66₁₉, 69₂₀, urbs uestra (*i. e. imperatoris*)

- 59₁₈ 62₂₃. — *cf. indicem locorum s. v. Roma*
- urgueo: satis urget (i. e. grauatur), causam a talibus processisse... 101₅
- usque: in finem usque 13₂₀, usque in finem mundi (saeculi) 109₃₁ 127₂₄, nunc usque 384₁₉ 663₁₃, etiam nunc usque 38₁₁, usque nunc 639₂, usque modo 679₂, usque adeo ut 32₆ 59₉, usque adeo... ut 45₂₆
- ustio: linteum nullo modo laeditur aut aliqua uestione uexatur 754₁₄
- usurpatio 150₁₇, plus usurpationum suarum licentiam diligentes quam... 397₁₃
- usurpator: diuini culminis usurpator 125₂₄
- usurpo: omne quod sibi diuersitas uoluntatum usurpauerat de episcoporum electione 62₁
- ut: post iubeo 7₂₂, pronuntio 23₁. — haec ideo petimus uos disponere ut ne locus mendacio detur 646₁₈. — ut non pro ne: ut non dicamus interim quia... 12₂₉. — ut = ὡς: nobis ut summum refrigerium est si... 44₂; nobis gaudentibus, ut sine strepitu quod catholicus in defuncti ministerium successisset antistes 152₂; *sequente nominatiuo absoluto participii* ut numerus quilibet eorum unum nomen minus habens ex tribus (i. e. *quoniam numerus... habet*) 764₄
- utinam: fidem piam, atque utinam uel uere, sed etsi uere cum quadam tamen iniustitia uindicari 25₁₅, utique uox saepissime usurpata cum a Faustino: 9₁₁ 13₁₄ 18₂₂ 19₃₃ 21₁₂ 24₂₅ 28₉ 30₈ 36₁₈ 40₃, tum a Gelasio: 221₃ 222₁₂ 228₂₅ 357₂₇ 359₂₈ 360₉ 361₈ 362₃ 363₁₂ 364₁₈ 365₁₀ 374₁₅ 375₅ 376₁₃ 385₁₈ 393₄ 395₈ 396₁₂ 401₂₁ 402₉ 403₁₀ 404₂ 411₃ 412₂₅ 414₂₀ 415₁₁ 416₃₀ 417₇ 418₂₈ 420₁₁ 424₂₇ 425₆ 426₁₃ 429₂₁ 431₂ 432₈ 433₁₄ 435₁₄ 436₁₂ 457₂₁ 479₂₁. — *praeterea* 111₂ 126₅ 152₁₉ 294₁₅ 300₁₈ 498₈ 566₁₃ 640₁₉
- utrum = num 94₃ 311₁₉ 382₂ 402₃ etc. — agnoscam utrum feruor fuerit restinctus aut si legatio... exhibuit an forte nuntio retulit 559₂₅; utrum errori uel praeuentioni communicarit 375₉. — utrumne... an 329₃
- uua: qui ex uua marina uehementer insaniunt 746₂₉
- uulpicula *translate de homine* 111₉
- xenodocus 340₂₁ 342₁₄
- zelus 530₁ 554₁₀ 567₁₄, zelum apostolicae confessionis ostenderes 525₂, zelo fidei 144₂, zelo circa orthodoxiam 527₂₂, habentes zelum unitatis 514₈, deum cuius zelo pietas uestra... 541₁₆
- zizania, *sing. fem.*: 170₁₄ 200₁₁ 698₂₃
- zizania, *plur. neutr.*: 437₁₁ 469₉

IV INDEX INITIORVM.

Accepimus litteras sanctitatis tuae quae	ep. 40
Ait quodam loco cuncta beatissimus	ep. 105
Aliam quidem uidendae uenerationis tuae	ep. 27
Animos nostros tam diuturnum dilectionis	ep. 229
Animum nostrum pro negotio uestro	ep. 172
Animus noster diuturna redditur	ep. 220
Ante tempus in hac regia urbe	ep. 91 § 6
Antiocheni exordium sacerdotis qua ratione	ep. 69
Audientes orthodoxam uestrae dilectionis	ep. 101
Barbaricis hactenus dolebamus	ep. 94
Beatitudini uestrae non putamus ignotum	ep. 107
Beatitudinis tuae iustitiam obsecro	ep. 47
Beatitudinis tuae litteras grato	ep. 194
Bene atque utiliter serenitas uestra	ep. 115
Bene clementia uestra confidit sicut datis	ep. 110
Benedicimus dominum fraternae	ep. 239
Benedicimus ineffabile diuinitatis	ep. 176
Benedicta trinitas deus noster	ep. 201
Benedictus deus ecclesiae suae membra	ep. 120
Bonae uoluntatis studium diuinae semper	ep. 157
Clementissimi principis litteris et tuae dilectionis	ep. 67
Commendans me humilissime uestigiis	ep. 215
Considerantes tuae fraternitatis ecclesiam	ep. 209
Consideranti mihi tuae scripta	ep. 169
Contristauit nos amplitudinis uestrae silentium	ep. 178
Cum ad sanandum primae perturbationis	ep. 31
Cum dei adiutorio et orationibus apostolorum uenientes	ep. 116
Cum dei adiutorio et orationibus sanctorum apostolorum	ep. 122
Cum dei misericordia quo ordine et qua cautela	ep. 217
Cum deo propitio partes Orientales	ep. 158
Cum filii nostri illustris uir Latinus	ep. 57

Cum in animo nobis sit pater	ep. 193
Cum necesse fuerit scripta	ep. 177
Cum nihil possit esse iocundius uel abundantia	ep. 10
Cum nos ecclesiasticae prosperitatis	ep. 226
Cum uir clarissimus Athonius decurio	ep. 19
Cuperem quidem quantum ad meae	ep. 56
Cura mihi extitit semper	ep. 117
De his quae acta caritatis	ep. 170
De laboris tui quem cum dei	ep. 173
De laboris tui quidem quem dei	ep. 175
De merito sacerdotis quem suis deus	ep. 36
De Pelagianis quidem sensibus blasphemis	ep. 97
Decet et expedit ad capitis recurrere	ep. 230
Dei beneficia licet multis maxime tamen	ep. 141
Deprecamur mansuetudinem uestram piissimi imperatores	ep. 2
Desiderabile tempus quod summis	ep. 147
Desiderantibus nobis contemplatione uenerationis	ep. 3
Deus qui in alto habitat	ep. 195
Dilectionis tuae litteris et fratrum coepiscoporumque	ep. 52
Diligenter apostolatus uester cognoscit	ep. 243
Direptiones caedes incendia omne facinus	ep. 43
Dissensionis auctore sublato omnis causa discordiae	ep. 6
Diu nos nuntiata tuae primordia	ep. 205
Diuini muneris illuxisse nobis gratiam	ep. 165
Domino nostro Iesu Christo	ep. 196
Dudum legatis mansuetudinis uestrae	ep. 126
Dum beatissimum Germanum episcopum	ep. 199
Dum religionis statui et plenis	ep. 136
Dum sapientiae uestrae clementissime imperator	ep. 127
Ea nobis est innata moderatio ut publicam	ep. 7
Ea quae caritas tua destinatis litteris	ep. 151
Ecce karissime repletus est mundus	ep. 78
Ecclesiarum pax iam caelesti	ep. 156
Erat optabile et uoto nostro	ep. 222
Est istud diuinitus institutum mansuetudini	ep. 12
Est quidem fidelium speciale solatium	ep. 130
Etsi admonitionis meae cura	ep. 129
Etsi magnum aliquid taciturnitas	ep. 138
Etsi nulla humanis pectoribus maior quam	ep. 2a
Euidenter apparet sub apostolicae splendore sententiae	ep. 53
Eulogio u. c. filio nostro	ep. 189

Ex quo Hipponem litterae	ep. 48
Excubantibus vobis probabili	ep. 211
Fidei curam Quirites optimi	ep. 24
Filius vester magnificus uir Iustinianus	ep. 218
Fraternitatis tuae litteris indicasti	ep. 87
Fraternitatis uestrae litteras plenas fide	ep. 41
Fratrem et coepiscopum nostrum Epiphanium	ep. 240
Frequentiores quidem litteras facere	ep. 242
Gaudeo exultanter in domino de piissimo	ep. 54
Gaui sumus in domino ualde	ep. 118
Gestis omnibus recensitis laudanda sublimitatis	ep. 15
Gloriosis clementiae uestrae laboribus	ep. 202
Gratia saluatoris omnium nostrum	ep. 139
Gratiam praestans potius quam sumens	ep. 244
Gratias misericordiae diuinae competenter	ep. 155
Gratias omnipotenti deo referimus	ep. 125
Gratias supernae uirtuti quae	ep. 103
Gratulamur uenerabilis imperator	ep. 82; 91
Grauitur nos Iohannis catholici	ep. 227
Haurite aquam cum laetitia	ep. 232a
Iam tunc fuit apud nos certa sententia	ep. 25
Iamdudum quidem fratres amantissimi	ep. 86
Illustrem uirum reuerentissimum episcopum	ep. 212
In alia epistola significamus beatitudini	ep. 214
In causa fidei Christianae cui ab exordio	ep. 99; App. III
In Christo gratias egi quod beatitudinis	ep. 49
In ciuitate Aulonitana quo ordine	ep. 213
In nomine patris et filii	ep. 135
In prolixitate epistolae dilectionis tuae	ep. 81
In tantum pro gratia diuinitatis	ep. 149
Ineffabilis dei omnipotentis misericordia	ep. 167
Innumerabilem et inuestigatam magni dei	ep. 234
Inter claras sapientiae mansuetudinis uestrae	ep. 84
Inter ea quae ad unitatem ecclesiae	ep. 236
Inter innumeras sollicitudines quibus oneratur	ep. 83
Inter omnes curas nec illa nos minus sollicitant	ep. 35
Inter opera diuinae prouidentiae quae pia	ep. 60
Iohannes frater et coepiscopus meus	ep. 133
Iohannes uir beatissimus huius regiae urbis	ep. 143

Ita deuotionis nostrae animum	ep. 174
Ita magnificentiae uestrae animum	ep. 190
Ita nos incolomitatis et actuum	ep. 228
Iure mansuetudinis nostrae sensibus uel diuinitus	ep. 11
Lectis clementiae uestrae paginis	ep. 168
Lectis litteris dilectionis uestrae quibus	ep. 140
Licet de sacerdotii mei primitiis	ep. 88
Licet inter uarias temporum difficultates	ep. 98
Licet iusta uideatur fuisse uindicta	ep. 5
Licet pro causa ecclesiastica	ep. 153
Licet uniuersa prout deo auxiliante	ep. 93
Litterarum quas direxisti series	ep. 121
Litterarum uestrarum serie religionis ope	ep. 148
Litteris amplitudinis uestrae perceptis	ep. 179
Litteris clementiae uestrae glorioso uiro	ep. 92
Litteris fraternitatis uestrae quas ad me	ep. 55
Magna est dei misericordia et inaestimabilia	ep. 225
Magnarum deliberationum non debet citum	ep. 21
Magnitudinis uestrae litteras sanctae fidei plenas	ep. 154
Magnum pondus examinis magna desiderant	ep. 45
Maxima nobis gratulationis causa	ep. 197
Meae quidem exiguitatis non esset	ep. 166
Miramur dilectionem tuam fuisse miratam	ep. 96
Miramur pariter et dolemus ita in tuae	ep. 68
Moderatione praecipua egit nostra serenitas	ep. 33
Multa contritio meorum dilectissime	ep. 76
Multifarie multisque modis a ueritate	ep. 72
Multo gaudio sum repletus quod circa	ep. 237
Necesse est ut uel de iniunctae	ep. 221
Nisi clementiae nostrae circa serenitatem	ep. 39
Non mirabitur dilectio tua	ep. 128
Non miramur apostolatus uestri precibus	ep. 223
Numquam boni aliquid contentionem	ep. 42
Olim diuinorum exultatione munerum	ep. 62
Olim nobis atque ab initio sedi apostolicae	ep. 70
Omnem his dissensionibus causam quae	ep. 9
Omnes quidem fideles maxime uero	ep. 83 § 3
Omnia quae benignitas conceperit	ep. 111
Omnia quidem clementia nostra in praesenti	ep. 20

Omnibus negotiis diuinæ res praeponendae	ep. 109
Opinionum diuersitas diu	ep. 219
Oportet armari militem	ep. 73
Oportuerat quidem fraternitatem tuam	ep. 204
Optaremus dilectissimi fratres	ep. 123
Optimam consuetudinem praeteriti temporis	ep. 85
Optimam uestrae caritatis audientes instantiam	ep. 181
Orare nos et pro uestra incolomitate	ep. 203
Ordinariorum sententias iudicum aut temporum limes	ep. 13
Paulinus uir honestus defensor	ep. 184
Per Eulogium u. c. litteras	ep. 224
Per filium nostrum laudabilem uirum Epiphanium	ep. 59
Peruenisse ad uenerationem tuam certa	ep. 28
Petimus clementiam uestram piissimi	ep. 17
Piissimum iter ad nos perueniendi	ep. 44
Populum urbis aeternae gaudere concordia	ep. 4
Post relationem sublimitatis tuae delatam	ep. 18
Posteaquam a nobis Caelestius presbyter	ep. 46
Posteaquam Dioscorus Alexandrinus	App. II
Posteaquam profecta est caritas uestra	ep. 134
Postquam deus noster ecclesiae	ep. 180
Precibus uestrae beatitudinis aduentu	ep. 164
Prima salus est rectae fidei	ep. 89; 90; 116 b; 159 § 3; App. IV
Propitia diuinitate quae semper	ep. 187
Propositi nostri et orationis est	ep. 208
Proxime quidem cum ad urbem frater	ep. 64
Proxime quidem dilectioni tuae	ep. 85
Quae prima sunt tuae beatitudini	ep. 198
Quaecumque deo auctore firmantur	ep. 34
Quaecumque in urbe Roma geruntur me tacere	ep. 14
Quaecumque subito nullo opinante	ep. 29
Quam sit efficax supplicantium	ep. 61
Quamuis patrum traditio apostolicae sedi	ep. 50
Quamuis pro loci nostri consideratione	ep. 152
Quamuis super imagine muliebri	ep. 38
Quando deus propria mirabilia	ep. 161
Quanta reuerentia uestram beatitudinem	ep. 200
Quantam alacritatem aut quale	ep. 183
Quantam habuimus alacritatem nos	ep. 233
Quantam uenerationem religionis	ep. 235
Quanto flagramus studio pro colligendis	ep. 181

Quanto mens nostra doloris uestri	ep. 210
Quantos et quam uberes fructus	ep. 63
Quantum presbyterorum et ex diuersis	ep. 58
Quemadmodum puro corde et caritate	ep. 182
Qui de his quae ad disciplinam	ep. 187
Quicquid est cautius quicquid firmitus	ep. 191
Quo fuimus semper et quo sumus	ep. 232
Quod plene fieri cupimus. Si quae scribimus	ep. 104
Quoniam de Romano sacerdotio propter angustias	ep. 22
Quoniam permissum est pulsari priores	ep. 75
Quoniam pestiferis doctrinis	ep. 71
Quos celsitudo uestra animi	ep. 206
 Reddentes honorem apostolicae sedi	ep. 84 § 7. 91 § 8
Reddidimus quidem frater congruum	ep. 150
Redditis mihi litteris uestrae sanctitatis	ep. 159
Remeante Pullione subdiacono	ep. 124
Repperimus Thomatem et Nicostratum	ep. 171
Residente synodo uenerabili uiro	ep. 103
Reuerenda uestri apostolatus alloquia	ep. 185
 Saluberrima apostolatus uestri praecepta	ep. 80
Saluto uestram sanctitatem karissime	ep. 146
Sanctis beatitudinis uestrae precibus	ep. 163
Scias effectum nobis pater religiosissime	ep. 160
Scientes quantorum bonorum causa	ep. 83 § 11
Scimus patres conscripti a uobis	ep. 23
Scio quidem uenerabilis imperator	ep. 238
Scripta beatitudinis tuae debita reuerentiae	ep. 87
Sedent quidam in domibus suis	ep. 100
Serenitas nostra cum in omnibus causis	ep. 26
Si dignis prooemiis uti temptemus	ep. 119
Si gloriosum pietatis uestrae in fidei defensione	ep. 51
Si is qui calicem aquae frigidae	ep. 182
Si prima semper est imperator inuicte	ep. 114
Si pro peccatis nostris isti	ep. 186
Si uos liberique uestri ualete bene est	ep. 113
Sicut rationi congruit ut consulant	ep. 231
Sollicitari animum tuum clementissime	ep. 112
Spiritale gaudium directis caritas tua	ep. 145
Studium uestrum erga ecclesiasticam pacem	ep. 207
Summa quidem habenda uobis est gratia	ep. 192
Sumptam de imperii uestri ortu	ep. 144

Temporibus Constantii imperatoris filii Constantini	ep. 1
Tu quidem sicut proximis litteris indicasti	ep. 8
Ualde contristatus sum super te	ep. 74
Ualde mirati sumus quod uestra dilectio	ep. 95; App. I
Ubi caritatis interest seruare praecepta	ep. 106
Ubi primum respirare fas est	ep. 79
Ubi primum sacer sermo pietatis uestrae	ep. 16
Ubi primum sacra domini nostri inuictissimi	ep. 32
Uenatores bestiarum iracundia	ep. 77
Uenerabiles sanctae ecclesiae Romanae urbis	ep. 102
Uenerabilis regni uestri primitiis	ep. 142
Uenerandae sanctitatis uestrae praedicatio	ep. 162
Uenerandos mihi semper uestrae pietatis	ep. 66
Uerum est nulla esse gaudia	ep. 216
Ut certa possimus quaeque cognoscere	ep. 30
Ut plenissima fidei perfectio	ep. 188
Ut quod in Paulo uiro	ep. 241
Ut sancta synodus Calcedonensis	ep. 116 a.

Stanford University Libraries

3 6105 005 377 665

STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES
CECIL H. GREEN LIBRARY
STANFORD, CALIFORNIA 94305-6004
(415) 723-1493

All books may be recalled after 7 days

DATE DUE

28D

MAY 8 1994
MAY 10 1994

DATE DUE

